

Київський Національний Університет Будівництва і Архітектури

60 років

Кафедрі Основ Архітектури та Архітектурного Проєктування

LX

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АРХІТЕКТУРИ

LX

років

Кафедрі Основ Архітектури та Архітектурного Проєктування
КНУБА
1964 – 2024

XCV

років

КНУБА
1930 – 2025

*За науковою редакцією
Народного архітектора України,
Президента Української академії архітектури,
доктора архітектури, професора О.С. Слєпцова*

2025

**«Архітектурний вісник КНУБА»
№32, 2025**

Архітектурний вісник КНУБА: 60 років кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА / Під наук. ред. голов. ред. О.С.Слепцова, заступ.: Г.Н. Ушаков, М.К.Яковенко. – К.: КНУБА, 2025. – Спецвип. 32. – 420 с.

Видання присвячено 60-річчю плідної діяльності кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА, а також 95-річчю від заснування Київського національного університету будівництва і архітектури.

Висвітлюються творчі, наукові та педагогічні здобутки викладачів та випускників кафедри у різні періоди діяльності. Описується історичний розвиток кафедри від формування у 1964 році.

Призначено для фахівців у галузі будівництва, архітектури та містобудування, працівників науково-дослідних організацій, викладачів і студентів, аспірантів і докторантів та для усіх, хто цікавиться проблематикою архітектури та архітектурної освіти України.

Головний редактор:

Народний архітектор України, президент УАА, д. арх., проф. О.С. Слепцов

Заступники головного редактора: к. арх., доц. Г.Н. Ушаков, к. арх. М.К. Яковенко

Рецензенти:

Народний архітектор України, дійсний член УАА, д. арх, проф. М.М. Дьомін

Заслужений працівник освіти України, дійсний член УАА, д. т. н., проф. О.В.Кашченко

Свідectво про державну реєстрацію друкованого
засобу масової інформації
серія KB №20217-10017р

Виходить три рази на рік з 2013 р.

Засновник і видавець:

Київський національний університет будівництва
та архітектури

Контактна адреса:

м. Київ, вул. Преображенська, 2,
Архітектурний факультет КНУБА,
Кафедра Основ архітектури та
архітектурного проектування,
каб. 217. тел. (044) 241-55-64.
avknuba@gmail.com

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Київського національного університету
будівництва і архітектури
протокол № 27 від 29.11.2024 р.*

*Рекомендовано до друку Президією Української академії
архітектури, протокол № 3 від 15.11.2024 р.*

Тираж 100 прим.

Надруковано: ТОВ «Видавництво Ліра-К»

Свідectво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
lira-k.com.ua

Редакційна колегія:

*Відповідальний редактор –
доктор архітектури, професор
Слепцов О.С.*

*Заст. відповідального редактора –
кандидат архітектури, професор
Петришин Г. П.*

*Відповідальний секретар –
кандидат архітектури, доцент
Ніканоров С.О.*

доктор архітектури, професор
Івашко Ю. В.

доктор архітектури, професор
К. Папржица

доктор архітектури, професор
Д. Кушнєж-Крупа

доктор архітектури, професор
Ю. Кобиларчик

доктор технічних наук, професор
Сергейчук О. В.

доктор архітектури, професор
Орленко М. І.

доктор архітектури, професор
Дьомін М. М.

доктор архітектури, професор
Булах І. В.

ЗМІСТ

Кафедральний гімн	6
Передмова	8
ВСТУПНІ СЛОВА	
Олексій Сергійович Дніпров, ректор КНУБА	9
Олександр Володимирович Кашенко, декан Архітектурного факультету КНУБА	10
Олег Семенович Слепцов, завідувач кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА	12
Андреас Філокіпру, Почесний Генеральний Консул Сейшельських Островів в Республіці Кіпр	14
Арчил Курдіані, Заслужений архітектор Грузії, генеральний директор студії «Династія»	16
Валентинас Вілейкіс, архітектор-реставратор, Литва	18
Павол Тишляр, професор Факультету мистецтв Університету Масарика, Чеська Республіка	19
Юстина Кобиларчик, заступник декана Архітектурного факультету Краківської політехніки ім. Т. Косцюшко, Польща	21
Домініка Кушнеж-Крупа, професор Краківської політехніки ім. Т. Косцюшко, Польща	23
Анета Павловска, директор Інституту історії мистецтва Лодзького університету, Польща	25
Андрей Віктор Санду, доцент Технічного університету ім. Георге Асахі, Ясси, Румунія	27
Ясуфумі Уекіта, професор Університету Цукуба, Японія	29
Нобухіко Огікубо, директор Асоціації архітекторів та інженерів-будівельників Осаки, Японія	30
Моріхіто Окамото, голова Асоціації архітекторів та інженерів-будівельників Осаки, Японія	31
Масахіро Хіноу, голова Асоціації архітектурних фірм Осаки, Японія	32
Йошіхіко Сано, президент Yasui Architects & Engineers, Inc., Японія	33
Геннадій Аграновіч, головний архітектор Moshe Zur Architects and Urbanists LTD, Хайфа, Ізраїль	34
ЧАСТИНА 1. Згадуємо видатних вчителів	
Історичний розвиток кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА	36
Архітектурна школа КНУБА. Епізоди досвіду роботи Олександра Яковича Хорхота	50
Віктор Васильович Чепелик	58

Клара Георгіївна Демура	64
Валентин Іванович Єжов	72
Архітектор-художник Віктор Савченко	81
Професор Віктор Іванович Соченко	87
Ігор Йосипович Лошаков	100
В. Г. Штолько – архітектор-художник, науковець, педагог, президент УАА	108
Яків Штейнберг – український конструктивіст	114
Олександр Якович Костенко	121
Володимир Іванович Тимофієнко	127
Микола Йосипович Кресальний	131
Валерій Іванович Книш	135
ЧАСТИНА 2. Сьогодення: творчі звершення	
Павло Павлович Безродний	148
Олена Володимирівна Заварова	167
Микола Антонович Левчук	180
Віталій Антонович Оксюковський	184
Валентина Вілейкіс	191
Олег Семенович Слепцов	200
Архітектор Янош Віг	219
Юрій Іванович Серьогін	228
Галина Вікторівна Шевцова	238
Юлія Вадимівна Івашко	243
Неля Михайлівна Куковальська	248
Про себе у третій особі. Борис Леонідович Єрофалов-Пилипчак	254
Вадим Володимирович Куцевич	268
Володимир Васильович Приймак	274
Ірина Ростиславівна Наймушина	278
Людмила Георгіївна Бачинська	284
Павло Леонтійович Бондар	290

ЧАСТИНА 3. Довідник кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА

Викладачі кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування за 60 років, які мають почесні державні нагороди та звання	300
Викладачі, які працювали на кафедрі ОААП КНУБА в минулі роки	305
Випускники кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА	322
Викладачі кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА	363
Інженери, методисти та лаборанти кафедри ОААП КНУБА	384
Наукова архітектурна школа кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА	387
Бібліографія	409
Іменний покажчик	414
Анотації	419

КАФЕДРАЛЬНИЙ ГІМН

музика Олега Слєпцова
поезія Сергія Сьомки
Марини Малигіної

Кафедра має багато традицій,
Всі ми шануєм своїх вчителів.
Працюємо, сповнені творчих амбіцій,
Щоб відтворити мрії із снів !

Від замальовок, ескізів в екрані –
Наші проєкти летять в далечинь.
Ми побудуємо з цегли і сталі
Класні міста для нових поколінь.

Кафедра наша Основ – це основа
Нових будівель і якісних форм;
В "перетіканні" в реальні простори
І будівельних , при цьому, збереженні норм!!!

Ми служимо вірно богині Олімпа Афіні,
Зодчества щедро даруєм знання,
На кафедрі зігріють і холодні стіни,
Де архітектори, там б'є ключем життя!

Приспів

Доля у нас – "вчись повсякчас" – це аксіома,
Нам планувать і працювать, змінювать світ.
Наші студенти хай будуть у світі відомі.
Тож побажаємо кафедрі сил і наснаги на многіє літ.

12/8

G C

КА ФЕ ДРА МА Є БА ГА ТО ТРА ДИ Ц І Й

D7 G

ВСІ МИ ША НУ Є М СВО ІХ В ЧИ ТЕ ЛІ В

G C

ПРА ЦЮ Є МО СПО ВНЕ НІ ТВОР ЧИ Х АМ БІ ЦІ Й

D7 1. G

ЩОБ ВІД ТВОР РИ ТИ МРІ І І З СН І В

2. G G7 C D7

ДО ЛЯ У НАС ВЧИ СЬ ПОВ СЯК ЧАС ЦЕ АК

G C D7

СІ О МА НАМ ПЛА НУ ВАТЬ І ПРАЦЮ ВАТЬ ЗМІ НЮ ВА ТЬ

G G7 C D7

СВІТ НА ШІ СТУ ДЕНТИ ХАЙ БУ ДУ ТЬ У СВІ

G Em C D7

ПІ ВІДОМІ КОЛИ ПОБА ЖАСМО КА ФЕДРІ СИЛ І НАСНАГИ НА МНОГІЄ

G

ЛІТ

ПЕРЕДМОВА

Майбутнє, народжене у минулому, проходить через сьогодні.
Олег Слєпцов

Книга, з якою Ви розпочинаєте знайомство, присвячена 60-річчю плідної діяльності кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА, а також 95-річчю від заснування Київського національного університету будівництва і архітектури.

У представлених розділах висвітлюються творчі, наукові та педагогічні здобутки викладачів та випускників кафедри у різні періоди діяльності. Описується історичний розвиток кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування від формування у 1964 році; розповідається про завідувачів кафедри та їхні методичні підходи, про творчий спадок видатних викладачів і архітекторів, про індивідуальний творчий шлях викладачів і випускників кафедри, які продовжують активну практичну, теоретичну та педагогічну діяльність.

Видання створювалось під загальною науковою редакцією Народного архітектора України, президента Української академії архітектури, завідувача кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА, доктора архітектури, професора Олега Семеновича Слєпцова.

Головний редактор:

д. арх., проф. Слєпцов Олег Семенович

Заступники головного редактора:

к. арх., доц. Ушаков Гліб Наумович,

к. арх. Яковенко Маргарита Костянтинівна.

Над окремими частинами цього ґрунтового видання також працювали:

к. арх. Антошук Тетяна Іванівна (С. 58 – 63),

к. арх., доц. Бачинська Людмила Георгіївна (С. 81 – 86, 114 – 120, 131 – 134, 331, 350),

к. арх. Єрофалов-Пилипчак Борис Леонідович (С. 135 – 141),

к. арх. доц. Зиміна Світлана Борисівна (С. 100 – 107, 121 – 126),

д. арх., проф. Куцевич Вадим Володимирович (С. 108 – 113),

к. арх., доц. Ладан Тетяна Миколаївна (С. 300 – 304),

к. арх., доц. Русевич Тетяна Вікторівна (С. 100 – 107),

к. арх., доц. Сьомка Сергій Володимирович (С. 81 – 86, 87 – 99),

Ткачук Ольга Володимирівна (С. 305 – 321, 387 – 408),

к. арх., доц. Щербаков Олександр Васильович (С. 50 – 57).

Дизайн обкладинки:

д. арх., проф. Слєпцов Олег Семенович,

к. арх. Єрофалов-Пилипчак Борис Леонідович.

Укладання іменного покажчика: Яремчук Таїсія Олегівна.

Верстка та підготовка видання до друку: Мельніченко Євген Вікторович.

У книзі використані фотографії з архіву КНУБА, кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування, особистих архівів О.С. Слєпцова, П.П. Безродного, К.Г.Демури, В.Ф. Погорельчука, І.Р. Наймушиної, Л.Г. Бачинської, С.Б. Зиміної, Ю.В.Івашко, Т.М. Ладан, О.В. Щербакова, Т.А. Кузнєцової, М.К. Яковенко та інших викладачів кафедри.

Висловлюємо щире подяку усім, хто доклав свої знання, енергію та зусилля до формування матеріалу книги, що має зафіксувати для історії яскравих особистостей, які працювали раніше на кафедрі, які навчались на ній у різні часи, та викладачів сьогоднішнього дня, які продовжують йти шляхом своїх видатних вчителів.

Бажаємо приємного занурення у цей осередок теоретиків та потужних практиків архітектури, яким протягом 60 років була й залишається кафедра Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА!

Олексій Дніпров
доктор юридичних наук,
старший дослідник,
ректор Київського
національного університету
будівництва і архітектури

60 років – це солідний ювілей для університетської кафедри. За цей час Київський інженерно-будівельний інститут виріс до Київського національного університету будівництва і архітектури, а разом із ним зростала, розширювалась і вдосконалювалась кафедра основ архітектури та архітектурного проектування.

Як важлива складова архітектурного факультету, кафедра має особливу специфіку: вона відкриває шлях до розвитку архітектурної творчості. Викладачі кафедри читають більшість загальних дисциплін з історії архітектури і мистецтва, композиції – на молодших курсах, а також читають більшість дисциплін історичного курсу. Тобто саме вони дають можливість студентам, які тільки почали навчання, отримати перше враження про обрану спеціальність, формуючи основи творчого мислення, просторового аналізу та розуміння принципів архітектурного проектування і створення нових просторових форм. Далі у них буде багато інших дисциплін різних напрямів, але саме кафедра основ архітектури та архітектурного проектування закладає першу цеглину любові до професії.

Загалом ця кафедра відіграє важливу роль у формуванні майбутніх архітекторів, будуючи фундамент для їх професійного зростання і успішної кар'єри. Це надійне підґрунтя до виконання місії університету: готувати нових лідерів, спроможних розбудовувати майбутнє здорове суспільство, поважаючи принципи свободи, справедливості та порядності.

Олександр Кащенко

*доктор технічних наук, професор,
декан Архітектурного
факультету КНУБА,
Заслужений працівник
освіти України,
Відмінник народної
освіти України,
Дійсний член УАА*

Сучасна архітектурна освіта України є складовою соціального, професійного гуманітарного розвитку нашого суспільства. Підготовка архітекторів в Україні базується на умовах формування високоосвіченої творчої особистості, задоволення кадрових потреб в галузі архітектури та містобудування різних рівнів підготовки та спеціалізацій, а також збереження принципів і особливостей національної освіти в контексті європейської.

На сьогодні в Україні склалася розгалужена система закладів архітектурної освіти, одним із безумовних її лідерів є Архітектурний факультет КНУБА. Створений в 1930 році факультет зріс до університетського рівня, що охоплює всі основні напрями архітектурної діяльності. Підготовка фахівців здійснюється на основі принципів фундаментальності, професійності, креативності. Невід'ємною складовою структури Архітектурного факультету є кафедра Основ архітектури та архітектурного проєктування. Створена 60 років тому кафедра органічно поєднує накопичений роками досвід творчої, педагогічної діяльності та інновації.

Сучасна робота кафедри багатопланова в сфері навчання, наукових досліджень, експериментального проєктування, публікацій. Важливою місією кафедри є забезпечення програмних вимог щодо підготовки архітекторів на фундаментальному та прикладному рівнях.

Кафедра ОААП успішно реалізує історичну тематику архітектури та містобудування, зокрема історію архітектури і мистецтв України та сучасної світової архітектури, має пріоритет у викладанні архітектурної композиції.

Освітньо-науковий рівень підготовки фахівців забезпечується реалізацією програм з реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів і сакральної архітектури, а також програми інноваційної архітектури.

На кафедрі за період її діяльності пройшли підготовку тисячі українських та іноземних студентів, які успішно творчо працюють в сфері архітектури, містобудування.

Значним досягненням кафедри є впровадження в навчальний процес конкурсної архітектурної активності з залученням студентів різних курсів, аспірантів і викладачів.

Визнані успіхи кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування органічно пов'язані з відомими іменами. Творчі особистості акумулюють, узагальнюють прогресивний досвід і транслиують його в освітній простір. Серед відомих діячів кафедри архітектурний світ визнає заслуги таких архітекторів, вчених, педагогів, професорів як: О. Хорхот, Я.Штейнберг, В. Єжов, В. Штолько, В. Чепелик, В. Тимофієнко, К. Демура, В. Соченко, Л.Василенко та інші.

Сучасні викладачі – Я. Віг, П. Безродний, Ю. Серьогін, Л. Бачинська, Ю. Горбик, Ю.Івашко, Т.Ладан, Г. Ушаков, Г. Шевцова, С. Зиміна, О. Щербаков, А. Вишинський, Н.Меженна, С. Сьомка, Б.Єрофалов, І.Новосад, В.Богданов, С. Ніканоров, Т.Русевич, О.Северіна, І. Якубовський, О. Ткачук та інші успішно розвивають творчі, наукові традиції кафедри.

Новому імпульсу розвитку кафедри сприяло керівництво кафедрою народним архітектором України професором О. Слєпцовим. Кафедра набула креативного, динамічного освітнього осередку європейського зразка.

Повномасштабна агресія ворога не зупинила життєздатність кафедри, яка за складних умов ефективно працює на благо України.

Зичимо кафедрі подальших творчих надбань!

60 років – кафедрі Основ архітектури
та архітектурного проєктування

Олег Слєпцов

*доктор архітектури, професор,
завідувач кафедри
Основ архітектури та
архітектурного проектування КНУБА,
Народний архітектор України,
Президент Української
академії архітектури*

В цьому році кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування святкує ювілей. 60 років... Для людини – це час зрілості, час підводити підсумки тому, що було зроблено. Час збирати плоди з того, що було посіяно важкою працею і зросло. Чомусь пригадується романтичний японський вислів «вік осінньої хризантеми»... Кафедра – як людина. Час озирнутись і згадати досягнення. 1964 рік. Рік створення кафедри. А далі, як в калейдоскопі, плеяди видатних вчених, більш як 140 педагогів, докторів наук і кандидатів. Студенти і аспіранти більш як з 60 країн світу. Завжди було непросто, життя вимагало постійних трансформацій, удосконалень, час ставив свої вимоги. І кафедра завжди йшла в ритмі часу, встигаючи за ним.

Починаючи з 2010 діяльність кафедри зосередилась на таких основних напрямках:

- основи архітектурного проектування;
- історія і теорія архітектури та містобудування;
- сакральна архітектура;
- інноваційна архітектура;
- методика наукових досліджень в галузі реконструкції будівель і споруд;
- типологія житлових і громадських будівель;
- проблеми реконструкції житлових і громадських будівель в історичній забудові;
- архітектурна спадщина України, інших країн, реконструкція пам'яток архітектури;
- новітні архітектурно-конструктивні системи;
- основи архітектури інтер'єру;
- історія світового та вітчизняного мистецтва;
- тенденції розвитку світової архітектури.

Активізувалась діяльність з підготовки аспірантів. За період 2010-24 роки на кафедрі підготовлено і захищено більше 30 докторських і кандидатських дисертацій.

Доброю традицією стало запрошувати до педагогічної роботи відомих київських архітекторів, аби молодь отримувала знання, так би мовити, «з перших рук», від видатних майстрів-практиків та вчених-теоретиків.

Розвивається напрям «Реконструкція і реставрація». Новаторством в діяльності кафедри стало відкриття спеціалізації по сакральній архітектурі. Таким чином утворились нові спеціалізації за освітньо-науковими програмами: «Архітектура будівель і споруд: Реконструкція та реставрація архітектурних об'єктів, сакральна архітектура» та «Архітектура будівель і споруд: Інноваційна архітектура».

Студенти на власному досвіді опановують спеціалізації в рамках співпраці кафедри з Дубенським Державним історико-культурним заповідником, де з 2015 року проходять обмірну і проєктну практики, розробляють дипломи на тему регенерації історичного середовища.

Викладачі зі студентами приймають активну участь у масштабних проєктах, здобувають нагороди в вітчизняних і міжнародних конкурсах. Особливістю діяльності кафедри з 2010 року є міжнародна співпраця з університетами Польщі, Чехії, Словаччини, Румунії, Японії, Китаю. Викладачі кафедри мають сертифікати іноземних мов, отримують наукові гранти. Активізувалась видавнича діяльність: видається науковий збірник «Архітектурний вісник КНУБА», викладачі видають монографії, підручники й посібники в Україні та за кордоном, пишуть статті до видань в наукометричних базах.

Зараз, в воєнні роки, ми гостро розуміємо, що наша майстерність, фах і знання потрібні Україні. Кафедра активно залучає студентів-архітекторів до відновлення зруйнованих об'єктів культурної спадщини, і цей напрям буде розвиватись і надалі.

Потік студентів щороку зростає – це свідчення того, що молодь потребує сучасних професійних знань. В руках молодих архітекторів - майбутнє України!

Кафедра Основ архітектури
та архітектурного проєктування КНУБА

Шановні викладачі та студенти кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва і архітектури!

Це велике щастя бути частиною творчого колективу з багаторічною історією розвитку та діяльності!

Кафедрі – 60 років! 60 років життя та творчості, це зрілий вік. Його характеризує досвід та величезний пласт Знань.

Хоча ми не можемо зараз разом відсвяткувати цю подію, я сподіваюсь, що вже скоро це здійсниться.

Продовжуйте так само успішно писати книгу творчості! Ваш успіх – це найкраще, що може бути для наступних поколінь!!!

Я гордий тим, що став частиною Вашої історії, отримав творчий досвід, знайшов надійних друзів!

Висловлюю свої сердечні привітання та величезну подяку Адміністрації та Викладачам Університету, Архітектурного факультету, кафедри, усім, хто має відношення до неймовірних архітектурних досягнень Університету.

Почесний Генеральний Консул
Сейшельських Островів
в Республіці Кіпр

Доктор, Професор
Андреас ФІЛОКІПРУ

Σεβαστοί καθηγητές και φοιτητές του Τμήματος των Βασικών Αρχών της Αρχιτεκτονικής και Αρχιτεκτονικού Σχεδίου του Εθνικού Πανεπιστημίου Κατασκευών και Αρχιτεκτονικής του Κιέβου!

Είναι μεγάλη ευτυχία να είσαι μέλος μιας δημιουργικής ομάδας με μακρά ιστορία εξέλιξης και δημιουργίας!

Η Σχολή συμπληρώνει σήμερα 60 χρόνια! 60 χρόνια ζωής και δημιουργίας είναι πάρα πολλά. Χρειάζεται εμπειρία και μεγάλο επίπεδο γνώσης.

Αν και δεν μπορούμε να γιορτάσουμε αυτό το γεγονός μαζί αυτή τώρα, ελπίζω ότι σύντομα αυτό να γίνει πραγματικότητα.

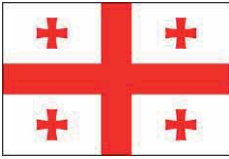
Συνεχίστε να γράφετε με επιτυχία το βιβλίο της Δημιουργικότητας! Η επιτυχία σας είναι ό,τι καλύτερο θα μπορούσε να συμβεί στις επερχόμενες γενιές!!!

Είμαι περήφανος που έγινα μέρος της ιστορίας σας, έλαβα δημιουργική εκπαίδευση και βρήκα εδώ δυνατούς φίλους!

Εκφράζω τις πιο θερμές ευχαριστίες μου προς τη Διεύθυνση και τους Καθηγητές του Πανεπιστημίου, την Αρχιτεκτονική Σχολή, την έδρα και προς όλους όσους συνέβαλαν στα αξιομνημόνευτα επιτεύγματα στην Αρχιτεκτονική και το Πανεπιστήμιο αυτό.

Επίτιμος Γενικός Πρόξενος
των Σεϋχελλών στην Κύπρο
Καθηγητής, Διδάκτωρ
Ανδρέας ΦΙΛΟΚΥΤΡΟΥ

ბიძა ღა არჩილ ქურდიანების
სტუდია "დინასტია"

GIA & ARCHIL KURDIANI STUDIO
"DYNASTY"

Творча діяльність з 1898 року

www.dynasty.ge

Шановний колективе, кафедро Основ архітектури та архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва і архітектури!

Прийміть наші дружні вітання і найкращі побажання з нагоди ШЕСТИДЕСЯТИРІЧНОГО ювілею від всього колективу ваших грузинських колег з архітектурної студії Гії та Арчила Курдіані «ДИНАСТІЯ»!

Ми слідкуємо за вашими успіхами, радіємо творчим досягненням, пишаємося вашою професійністю, наслідуванням поколінь та неспинним прагненням до самовдосконалення.

Шістдесят років – значна подія у житті кафедри, яка асоціюється із розквітом та зрілістю. Бажаємо вам відсвяткувати ще багато-багато ювілеїв. Впевнені, що досягнуті успіхи та накопичений досвід буде слугувати міцним фундаментом для взяття вами нових висот в Архітектурі.

З повагою,

Арчил Курдіані

Генеральний директор і Головний архітектор
студії «ДИНАСТІЯ», Доктор архітектури,
Заслужений архітектор Грузії,

Член-кореспондент Міжнародної академії архітектури,

Член правління Ради архітекторів Грузії,

Член правління Асоціації грузинських архітекторів,

Член правління Асоціації тбіліських архітекторів

і скульпторів

გია და არჩილ ქურდიანების
სტუდია "დინასტია"

GIA & ARCHIL KURDIANI STUDIO
"DYNASTY"

საოჯახო შემოქმედებითი საქმიანობა 1898 წლიდან

კიევის არქიტექტურის და მშენებლობის ეროვნული უნივერსიტეტის არქიტექტურის საფუძვლების და არქიტექტურული პროექტირების კათედრის კოლექტივს !

თქვენი ქართველი კოლეგებისგან, გია და არჩილ ქურდიანების სტუდია „დინასტია“-ის მთელი კოლექტივისგან, გთხოვთ მიიღოდ მეგობრული მილოცვა და საუკეთესო სურვილები სამოცი წლის იუბილესთან დაკავშირებით.

ჩვენ თვალს ვადევნებთ თქვენს წარმატებებს, ვხარობთ თქვენი შემოქმედებითი მიღწევებით, მაღალი პროფესიონალიზმით, თაობათა უწყვეტობით, განუხრელი სწრაფვით სრულყოფილებისადმი.

სამოცი წელი - ეს არის მნიშვნელოვანი ეტაპი კათედრის ცხოვრებაში და ის ასოცირდება როგორც სიმწიფესთან - ასევე აყვავებასთან. გისურვებთ კიდევ ბევრი იუბილეს აღნიშვნას. დარწმუნებული ვართ, რომ მიღწეული წარმატებები და დაგროვილი გამოცდილება იქნება მყარი საფუძველი ახალი სიმაღლეების მიღწევისთვის არქიტექტურაში.

პატივისცემით,

სტუდია „დინასტია“-ს გენერალური დირექტორი და მთავარი არქიტექტორი

არჩილ ქურდიანი

არქიტექტურის დოქტორი,

საქართველოს დამსახურებული არქიტექტორი,

საერთაშორისო არქიტექტურული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი,

საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის გამგეობის წევრი,

საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაციის გამგეობის წევრი,

თბილისის არქიტექტორთა და სკულპტორთა ასოციაციის გამგეობის წევრი

Вітаю із славетним Ювілеєм кафедри Основ архітектури та архітектурного поєктування Київського національного університету будівництва і архітектури – її 60-ти річчям!

Йдуть роки, студенти розлітаються по різних країнах, але свою Альма-матер ніколи не забувають!

Це велике щастя, бути частинкою великої Школи, яку представляє кафедра ОААП, несучи традиції, новації та з'єднуючи покоління архітекторів великою справою Творців майбутнього!

З теплотою згадую наше навчання, своїх Вчителів та колег-студентів, друзів!
Залишайтеся завжди в професії і будьте найкращими!

З повагою,
колишній студент кафедри 1974 -1980 рр.,
архітектор-реставратор
UAB "Aedicula" (ZAT),
UAB "Urban projekts",
Науково-проектний інститут реставрації.
Вільнюс, Литва

Валентинас Вілейкіс

Nuoširdžiausi sveikinimai su gražiu Jubilejumi Kijevo nacionalinio statybos ir architektūros universiteto Architektūros pagrindų ir architektūros projektavimo katedrai - Su 60-uju gimtadieniu!

Eina metai, buvuseji studentai tapo bakalaurais ir magistras, išskrido į daugelis pasaulio šalių, bet niekada nepamiršta savo Alma-mater!

Didžiulis džiaugsmas jaustis dalele tos Aukštos Mokyklos, kurią atstovauja APAP (OAAП) katedra, nešanti tradicijas ir naujoves jungiant architektų kartas kaip ateities Kūrėjus!

*Su šiluma prisimenu mokslo metus, savo Dėstytojus, bendrakursius bei draugus!
Likit ištikimi savo išrinktai profesijai, tobulėkite ir tapkite geriausiais!*

Pagarbiai,
buvęs 1974-1980 metų katedros studentas ir absolventas,
Valentinas Vileikis

Я є фахівцем в галузі історії та музейництва, однак співпраця з міжнародною науковою командою, організованою на кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування довела, що спільна діяльність архітекторів, мистецтвознавців, істориків і музейників з України, Чехії, Польщі і Румунії створює міждисциплінарні наукові проекти, однаково цікаві фахівцям різних галузей. Заснована на цій кафедрі архітектурна діяльність у формі наукової співпраці в команді, із залученням фахівців різних напрямків і з різних країн, доводить перевагу ефекту синергії у вирішенні багатьох наукових і практичних проблем. Свій 60-річний ювілей кафедра зустрічає активним виходом на міжнародний рівень, тому я бажаю і надалі знаходити креативні варіанти наукової і практичної діяльності, збільшувати контакти, створювати нові проекти!

Проф. Павол Тишляр, PhD. Інститут
Археології і Музейництва
Факультет Мистецтв
Університет Масарика
Брно, Чеська Республіка

I am a specialist in the field of history and museology, but cooperation with an international scientific team organized at the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design proved that the joint activity of architects, art critics, historians and museum workers from Ukraine, the Czech Republic, Poland and Romania creates interdisciplinary scientific projects, equally interesting to specialists of various fields. The form of scientific cooperation in a team, based on the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design, with the involvement of specialists from different fields and from different countries, proves the superiority of the synergy effect in solving many scientific and practical problems. The department is celebrating its 60th anniversary by actively reaching the international level, so I wish to continue to find creative options for scientific and practical activities, increase contacts, and create new projects!

prof. PhDr. **Pavol Tišliar**, PhD. Department of
Archaeology & Museology

Faculty of Arts
Masaryk University
Czech Republic

Som odborník v oblasti histórie a muzeológie, ale spolupráca s medzinárodným vedeckým tímom organizovaným na Katedre základov architektúry a architektonickej tvorby dokázala, že spoločná činnosť architektov, výtvarných kritikov, historikov a múzejníkov z Ukrajiny, Českej republiky, Poľska a Rumunska vytvára interdisciplinárne vedecké projekty, rovnako zaujímavé pre odborníkov z rôznych oblastí. Forma vedeckej spolupráce v tíme, ktorej základom je Katedra základov architektúry a architektonickej činnosti, so zapojením odborníkov z rôznych oblastí a z rôznych krajín, dokazuje prevahu synergického efektu pri riešení mnohých vedeckých a praktických problémov. Katedra oslavuje 60. výročie svojho vzniku aktívnym dosahovaním medzinárodnej úrovne, preto chcem pokračovať v hľadaní tvorivých možností pre vedeckú a praktickú činnosť, rozširovať kontakty a vytvárať nové projekty!

prof. PhDr. **Pavol Tišliar**, PhD.

Ústav archeologie a muzeologie
Filozofická fakulta
Masarykova univerzita
Brno Czech
Republic

Науково-дидактичне співробітництво між факультетом архітектури Краківської політехніки та Київським національним університетом будівництва і архітектури, зокрема, з кафедрою Основ архітектури та архітектурного проектування, триває з 2017 року. За цей час співробітники обох університетів провели багато спільних заходів. Це, зокрема, спільні наукові дослідження в рамках Експериментального центру міжнародного співробітництва, результатом яких є науковий проєкт (у роботі) та виступи на наукових конференціях і семінарах. Це також лекції, рецензії, численні виставки творчих робіт та публікації. Важливим досягненням є внесок співробітників Архітектурного факультету Краківської політехніки у розвиток колективу Київського національного університету будівництва і архітектури завдяки практиці залучення іноземних науковців до роботи Рад із захисту докторантів англійською мовою на кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА.

У чому унікальність кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування?

Перш за все, це відкритість до співпраці, готовність до спільних ініціатив у різних сферах наукової, педагогічної та творчої діяльності. Це також допитливість і наполегливість у проведенні дослідницької роботи.

Хочу сердечно привітати завідувача та весь колектив кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування Київського національного університету будівництва і архітектури з 60-річчям роботи та побажати подальших успіхів у діяльності, яку проводить кафедра!

Професор, доктор хабілітований інж. арх. **Юстина Кобиларчик,**

Заступник декана з наукових питань

Архітектурний факультет,

Краківська політехніка ім. Т. Косцюшко,

Краків, Польща

Współpraca naukowa i dydaktyczna między Wydziałem Architektury Politechniki Krakowskiej, a Kijowskim Narodowym Uniwersytetem Budownictwa i Architektury, w tym w szczególności Katedrą Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego trwa od 2017 roku. Przez ten czas Pracownicy obu Uczelni zrealizowali wiele wspólnych aktywności. Wśród nich wymienić należy wspólne badania naukowe prowadzone w ramach *Eksperymentalnego Centrum Współpracy Międzynarodowej*, których efektem jest projekt naukowy (w trakcie realizacji), wystąpienia na konferencjach naukowych i seminariach. To także wykłady, recenzje, liczne wystawy pracy twórczej oraz publikacje. Istotnym osiągnięciem jest wkład Pracowników Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej w rozwój kadry Kijowskiego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury dzięki podjętej przez Katedrę Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego KNUBA praktyce włączania naukowców zagranicznych w prace *Rad Obrony Doktoratów* w języku angielskim.

Czym wyróżnia się Katedra Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego?

Przede wszystkim otwartością na współpracę, chęcią podejmowania wspólnych inicjatyw w różnych obszarach działalności naukowej, dydaktycznej i twórczej. To także dociekliwość i niezłomność w realizacji pracy badawczej.

Serdecznie gratuluję jubileuszu 60-lecia Kierownikowi i całemu Zespołowi Katedry Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury i życzę dalszych sukcesów w podejmowanych przez Katedrę działaniach!

Prof. dr hab. inż. arch. **Justyna Kobylarczyk**,
Prodziekan ds. nauki
Wydział Architektury
Politechnika Krakowska
Im. T.Kosciuszki
Kraków, Polska

Dominika Kuśnierz-Krupa

Prof. dr hab. inż. arch.

Wydział Architektury

Politechniki Krakowskiej

Katedra Historii Architektury

i Konserwacji Zabytków

Kierownik oraz Zespół

Katedry Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego

Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury

Szanowny Państwo,

Droży Koledzy,

Współpraca Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, w tym Katedry Historii Architektury i Konserwacji Zabytków, której jestem członkiem z pracownikami naukowymi Katedry Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury została rozpoczęta już siedem lat temu tj. w 2017 roku. Zaowocowała ona do tej pory wieloma wspólnymi ważnymi i pionierskimi projektami naukowymi.

W okresie tych siedmiu lat bardzo poszerzyliśmy obszar naszej współpracy. Szczególnie ważna i potrzebna wydaje się być praktyka zapraszania przez Katedrę Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego zagranicznych pracowników naukowo-dydaktycznych jako recenzentów prac doktorskich, co stało się już tradycją Katedry. Od wielu lat przygotowujemy także wspólne artykuły, projekty naukowe oraz konferencje, mając plany i pomysły na kolejne obszary naszej współpracy.

Warto zauważyć, że nostryfikacja stopni doktorskich ukraińskich naukowców na Politechnice Krakowskiej otworzyła im drogę do udziału w wielu europejskich grantach i projektach naukowych, jak również pozwoliła na tworzenie kolejnych polsko-ukraińskich zespołów naukowych, co bardzo mnie cieszy.

Z okazji Jubileuszu życzę Kierownikowi i całemu Zespołowi Katedry Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury, aby w przyszłości, w ciągu dalszym, Katedra tak prężnie i kreatywnie funkcjonowała i aby jej pracownicy zachowali optymizm oraz otwartość na nowe, wspólne inicjatywy naukowe.

Droży Koledzy, Wszystkiego dobrego!

Dominika Kuśnierz-Krupa

Prof. dr hab. inż. arch.

**Завідувач та команда
Кафедри Основ архітектури
та архітектурного проєктування
Київський національний університет
будівництва і архітектури**

Шановні колеги,

Співпраця Архітектурного факультету Краківської політехніки, зокрема, кафедри Історії архітектури та охорони пам'яток, членом якої я є, з професорсько-викладацьким складом кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва і архітектури розпочалася вже сім років тому, тобто, у 2017 році. Результатом її стало багато спільних важливих і новаторських наукових проєктів.

За ці сім років ми значно розширили сферу нашої співпраці. Особливо важливою і потрібною видається практика кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування запрошувати іноземних науково-педагогічних працівників в якості рецензентів докторських дисертацій, що вже стало традицією кафедри. Також ми вже багато років готуємо спільні статті, наукові проєкти та конференції, маємо плани та ідеї щодо подальших напрямків нашої співпраці.

Варто зазначити, що нострифікація докторських ступенів українських науковців у Краківській політехніці відкрила їм шлях до участі у багатьох європейських грантах та наукових проєктах, а також дозволила створити нові польсько-українські наукові колективи, що мене дуже тішить.

З нагоди ювілею бажаю завідувачу та всьому колективу кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва і архітектури щоб і надалі, йдучи вперед, кафедра продовжувала функціонувати так само енергійно і творчо, а її співробітники залишалися оптимістами і відкритими до нових спільних наукових ініціатив.

Шановні колеги, всього найкращого!

Домініка Кушнєж-Крупа
Проф. д-р інж. арх., проф.
Кафедра Історії архітектури і консервації пам'яток
Краківської політехніки ім. Т.Косцюшко

Хоча з фахівцями кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування ми були знайомі декілька років, справжнє активне співробітництво розпочалося з початком російсько-української війни, коли Лодзьким університетом і Київським національним університетом будівництва і архітектури розпочато серію проєктів про війну в Україні. Ці проєкти стали творчою співпрацею мистецтвознавців Інституту історії мистецтва Лодзького університету і архітекторів Київського національного університету будівництва і архітектури. А далі було понад 10 виставок воєнної фотографії в Європі, каталоги, фільми, монографія, наукові конференції та статті. Наша співпраця триває, і вже є безліч нових планів і проєктів!

Щиро вітаю колектив кафедри Основ архітектури і архітектурного проектування з ювілеєм і бажаю творчості і нових ідей для відбудови України!

Доктор хабілітований, професор **Анета Павловска**,
Директор Інституту історії мистецтва
Лодзького університету,
Лодзь, Польща

Choć specjalistów Katedry Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego znamy od kilku lat, prawdziwie aktywną współpracę rozpoczęliśmy z początkiem wojny rosyjsko-ukraińskiej, kiedy Uniwersytet Łódzki i Kijowski Narodowy Uniwersytet Budownictwa i Architektury rozpoczęły cykl projektów dotyczących wojny na Ukrainie. Projekty te stały się twórczą współpracą historyków sztuki Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego i architektów Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury. W ich efekcie odbyło się ponad 10 wystaw fotografii o tematyce wojennej całej w Europie. Powstały katalogi, filmy, monografia naukowa, konferencje naukowe oraz liczne artykułów. Nasza współpraca trwa, przed nami wciąż wiele nowych planów i projektów! Serdecznie gratuluję pracownikom Katedry Podstaw Architektury i Projektowania Architektonicznego jubileuszu oraz życzę kreatywności i nowych idei związanych z odbudową Ukrainy!

Dr. hab. Prof. **Aneta Pawłowska**
Dyrektor Instytutu Historii Sztuki
Uniwersytetu Łódzkiego
Łódź, Polska

Для мене велика честь святкувати 60-річчя кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування. Протягом шести десятиліть ця кафедра є опорою архітектурної освіти, формуючи творчі уми та роблячи значний внесок у розвиток галузі. Як організатор EUROINVENT, найбільшого фестивалю інновацій та винаходів у Європі, я мав честь вітати ваших професорів, які постійно представляють видатні проєкти. Інноваційний дух та відданість вашої кафедри проявляються в чудовій роботі, яку ми бачимо на нашому фестивалі. Крім того, як головний редактор International Journal of Conservation Science, я маю задоволення працювати з винятковими статтями, які надходять від ваших співробітників. Ваш внесок у науку має надзвичайно високий рівень, що відображає глибину та якість ваших досліджень.

З цієї особливої нагоди бажаю кафедрі Основ архітектури та архітектурного проєктування подальших успіхів, творчості та досконалості на довгі роки.

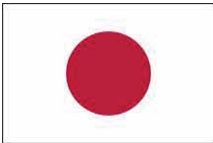
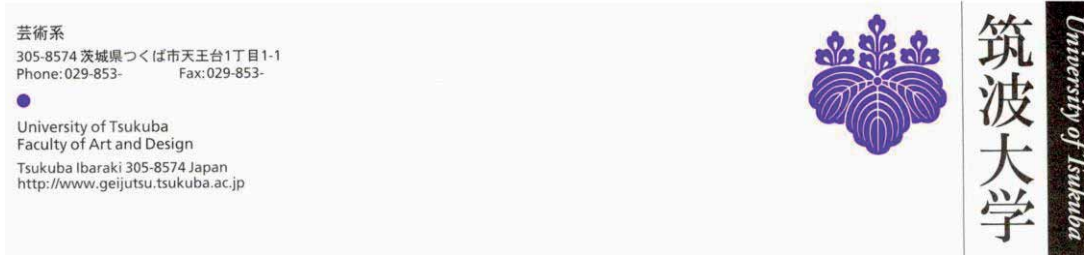
Вітаю вас!

Докт. техн. наук, доцент **Андрей Віктор Санду**,
Факультет Матеріалознавства і Інжиніринга,
Технічний Університет ім. Георге Асахі,
Президент Румунського форуму винахідників,
Організатор форуму «Євроінвент»,
Ясси, Румунія

It is a true honour to celebrate the 60th anniversary of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design. For six decades, this department has been a cornerstone of architectural education, shaping creative minds and contributing significantly to the field. As the organizer of EUROINVENT, the largest Innovation and Invention Festival in Europe, I have had the privilege of welcoming your professors, who consistently present outstanding projects. Your department's innovative spirit and dedication are evident in the remarkable work showcased at our festival. Additionally, as the editor of the International Journal of Conservation Science, I have the pleasure of overseeing the exceptional articles from your members. Your contributions to the field are of the highest calibre, reflecting the depth and quality of your research.

On this special occasion, I wish the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design continued success, creativity, and excellence for many more years to come.

Assoc.Prof.PhD.Eng.Habil. **Andrei Victor SANDU**
Faculty of Materials Science and Engineering
Gheorghe Asachi Technical University of Iasi, Romania
President of Romanian Inventors Forum
Organiser of E U R O I N V E N T
www.afir.org.ro/sav

Professor, PH.D., **Yasufumi Uekita**
 Chair of Heritage Degree Program
 Graduate School of Comprehensive Human Sciences
 University of Tsukuba, Japan

Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design
 Kyiv National University of Construction and Architecture

20th of August 2024

Сердечно вітаю кафедру Основ архітектури та архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва і архітектури з 60-тиріччям. 60 років наукової і творчої праці – це справді непересічна історія і довга традиція.

Дякую за багаторічну плідну участь членів кафедри в наукових проєктах програми вивчення архітектурного надбання Університету Цукуба, Японія, присвячених дослідженню сучасного стану, збереженню та реставрації унікальних українських дерев'яних церков, серед яких є і багато пам'яток ЮНЕСКО. Прямуючи до захищених в горах об'єктів дерев'яної архітектури, ми разом проїхали не одну тисячу кілометрів вузьких і звивистих шляхів, і сподіваюся, ще не одну тисячу таких же шляхів проїдемо разом у майбутньому.

Бажаю кафедрі Основ архітектури і архітектурного проєктування подальшого процвітання, нових наукових ідей і проєктів та цікавих доріг.

I heartily congratulate the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of Kyiv National University of Construction and Architecture on its 60th anniversary. 60 years of scientific and creative work is truly a unique story and a long tradition.

Thank you for the many years of fruitful participation of the members of the Department in the scientific projects of the Architectural Heritage Study Program of the University of Tsukuba, Japan, dedicated to the investigation of the current state, preservation and restoration of unique Ukrainian wooden churches, among which there are many UNESCO monuments. On our way to the objects of wooden architecture hidden in the mountains, we traveled more than one thousand kilometers of narrow and winding roads together, and I hope we will travel more than one thousand similar roads together in the future.

I wish the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design further prosperity, new scientific ideas and projects, and interesting pathways.

今後の繁栄と成功を祈念いたします。

3-1-17 Tanimachi Chuo-ku Osaka Japan

萩 伸彦

Nobuhiko OgikuboDirector, Osaka Public interest incorporated association of
Architects & Building EngineersDepartment of Architecture Fundamentals and Architectural Design
Kyiv National University of Construction and Architecture

1 st September, 2024

З великим задоволенням приєднуємося до вітань з приводу 60-річчя кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування Київського національного університету будівництва і архітектури.

Наша співпраця почалася відносно нещодавно, але вже показала себе дуже перспективною. З метою ознайомлення архітекторів Осаки з багатою архітектурною спадщиною, історією та культурою України, цього літа ми організували семінар «Відкриваємо українську архітектуру та культуру». Отримана під час цього семінару від членів Кафедри ексклюзивна інформація про унікальні українські архітектурні традиції та стилі буде безцінною, коли ми після закінчення війни спрямуємо наші зусилля на післявоєнну відбудову країни, аби зробити свій внесок у допомогу України.

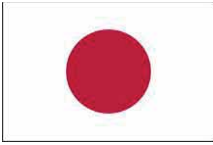
Бажаємо Кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування подальших успіхів у роботі, реалізації творчих прагнень і планів.

It is with great pleasure that we celebrate the 60th anniversary of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design at Kyiv National University of Construction and Architecture.

Although our partnership with the Department is relatively new, it has already yielded significant benefits. To introduce the architects of Osaka to the rich architectural heritage, history, and culture of Ukraine, we organized a seminar this summer titled "Discovering Ukrainian Architecture and Culture." The insights provided by the Department's members on Ukraine's unique wooden and masonry architectural traditions will be invaluable in guiding our efforts to contribute to the nation's post-war reconstruction.

We extend our best wishes to the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design for continued success in their work and the realization of their creative aspirations and plans.

貴大学のさらなる発展を祈るとともに、今後も交流を深めていければ幸いです。

公益社団法人 大阪府建築士会

Osaka Association of Architects & Building Engineers

3-1-17 Tanimachi Chuo-ku Osaka Japan

岡本 森廣

Chairman, **Morihiro Okamoto**

OSAKA ASSOCIATION OF ARCHITECTS & BUILDINGENGINEERS

Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design
Kyiv National University of Construction and Architecture3rd September 2024

Ми раді привітати кафедру Основ архітектури та архітектурного проектування Київського національного університету будівництва і архітектури з 60-тирічним ювілеєм.

Наше співробітництво з членами Кафедри почалося лише нещодавно, але вже показало себе дуже плідним. З метою забезпечення архітекторів міста Осака базовими знаннями про архітектуру, історію і культуру України ми провели цього літа семінар «Знайомство з українською архітектурою і культурою». Отримані завдяки членам Кафедри знання про розвиток самобутньої дерев'яної і мурованої архітектури України після закінчення війни надзвичайно знадобляться нам для участі у відбудові України.

Бажаємо кафедрі Основ архітектури і архітектурного проектування подальшої плідної праці та втілення всіх креативних задумів і планів.

We are happy to congratulate the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of Kyiv National University of Construction and Architecture on its 60th anniversary.

Our cooperation with the members of the Department started only recently, but it has already proved to be very fruitful. In order to provide the architects of the city of Osaka with basic knowledge about the architecture, history and culture of Ukraine, this summer we held the seminar "Getting to know Ukrainian architecture and culture". The knowledge gained thanks to the members of the Department about the development of the unique wooden and masonry architecture of Ukraine will be extremely useful for us to participate in the reconstruction of Ukraine after the end of the war.

We wish the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design further fruitful work and the realization of all creative ideas and plans.

60周年という実績をもとに、さらに充実した教育機関として益々のご発展を祈念いたします。

樋上雅博

Chairman, **Masahiro Hinoue**

OSAKA ASSOCIATION

OF ARCHITECTURAL FIRMS

Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design
Kyiv National University of Construction and Architecture

3rd September 2024

Ми раді щиро вітати кафедру Основ архітектури і архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва і архітектури з 60-річчям.

Хоча наше партнерство з Кафедрою розпочалося нещодавно, воно вже виявилось дуже корисним. Цього літа ми мали честь організувати семінар «Відкриваємо українську архітектуру та культуру», покликаний надати архітекторам та будівельним інженерам міста Осака фундаментальне розуміння архітектурної, історичної та культурної спадщини України. Уявлення експертів Кафедри про еволюцію самотутньої дерев'яної та мурованої архітектури України стануть для нас неоціненною допомогою, оскільки після закінчення війни ми плануємо взяти участь у відбудові країни.

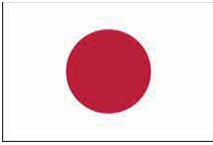
Бажаємо Кафедрі подальших успіхів у роботі та сподіваємось на втілення всіх її творчих ідей та проєктів.

We are delighted to extend our heartfelt congratulations to the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design at Kyiv National University of Construction and Architecture as they celebrate their 60th anniversary.

Although our partnership with the Department began only recently, it has already proven to be highly rewarding. This summer, we had the privilege of organizing the seminar "Discovering Ukrainian Architecture and Culture," aimed at providing Osaka's architects with a foundational understanding of Ukraine's architectural, historical, and cultural heritage. The insights shared by the Department's experts into the evolution of Ukraine's distinctive wooden and masonry architecture will be invaluable to us as we contribute to the country's post-war reconstruction.

We wish the Department continued success in their work and look forward to seeing their creative ideas and projects come to fruition.

貴大学のこれまでのご功績に敬意を表すとともに、今後さらに飛躍されますよう祈念いたします

YASUI ARCHITECTS & ENGINEERS, INC.

2-4-7, Shima-machi, Chuo-ku, Osaka 540-0034, Japan

TEL +81-6-6943-1371 FAX +81-6-6941-4094

www.yasui-archi.co.jp

The Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design
Kyiv National University of Construction and Architecture

September 5th, 2024

Щиро вітаю кафедру Основ архітектури та архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва і архітектури з 60-річчям. Це чудово, що ви забезпечуєте якісну освіту та досягаєте видатних академічних вершин протягом багатьох років. Безумовно, на такій стійкій традиції університету побудована сучасна Україна. Я сподіваюся, що люди, які мали відношення до Кафедри, як то професори, студенти та випускники, продовжуватимуть працювати разом, аби й далі підтримувати традиційно високу якість Університету. Особливо це справедливо для архітекторів та спеціалістів, які навчалися на кафедрі Основ архітектури та архітектурного проєктування. Вони творять людяне суспільство, зручну для життя спільноту та прекрасний світ. Удачі всім зацікавленим.

I sincerely congratulate on the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of Kyiv National University of Construction and Architecture on your 60th anniversary. It is wonderful for you to pursuing intense education and bringing about distinguished academic achievement for many years. Definitely, present Ukraine has been built on such a stable tradition of the University. I hope people who related to the Department, e.g. professors, students and graduates, will keep running together to produce further high value of the University. Especially, I expect much of architects and professionals who studied at the Depart of Architecture Fundamentals and Architectural Design. They will create gentle society, livable community and beautiful world. Good luck for everyone who concerned.

ウクライナと世界の未来を創造する皆さまにエールを贈ります
Sincerely,

Yoshihiko Sano, Architect

Hon. President, Osaka Association of Architectural Firms

President, Yasui Architects & Engineers, Inc.

Геннадій Аграновіч – Головний Архітектор Хайфського відділення найбільшої та найвідомішої архітектурної майстерні Ізраїлю – Moshe Zur Architects and Urbanists LTD.

За роки професійної діяльності приймав участь у проектуванні та будівництві біля десяти проєктів в Ізраїлі та Європі – торговельних центрів, офісних та житлових комплексів.

Шановна Кафедро Основ
Архітектури та Архітектурного
Проектування Київського
Національного Університету
Будівництва і Архітектури!

לכבוד המחלקה ליסודות האדריכלות
ועיצוב האדריכלי של האוניברסיטה הלאומית
לבנייה ואדריכלות קייב!
לרגל 60 שנה למחלקה, שולח את
ברכותי החמות ואיחולים.

Ви наше натхнення на великі
справи!!!

אתם קרן אור בתקופת חושך, ההשראה
לדברים גדולים ולדרך הצלחה, יצירתיות,
הרמוניה ויציבות.

З нагоди 60-тирічного ювілею
Кафедри, прийміть найтепліші
вітання і побажання! Ви наші
Маячки як надії, так і зоряних
успішних шляхів творчості, злагоди і
стійкості!

אנו מאמינים במסירותכם למקצועה
בשיפור בלתי פוסק של ידע וצבירת והעברת
ניסיון.

Віriamo вашій відданості
професії у безустанному
вдосконаленні знань і
експериментів!

שיהי לכם עד מאה עשרים כפול פי כמה –
הוכחתם באנרגטיות ורעב לידע שלכם.

Будьте завжди енергійними!
Ваша творча професія характеризує
Вас, як найкращих Психологів для
щасливого життя, яке ви
заслугуєте на довгі роки!

З повагою і підтримкою,
Ваш друг та колега,
Геннадій Аграновіч

בכבוד רב,
אהבה והערכה
חבר וקולגה
אדר' גנדי אגרנוביץ

ЧАСТИНА 1.

ЗГАДУЄМО ВИДАТНИХ ВЧИТЕЛІВ

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК КАФЕДРИ ОСНОВ АРХІТЕКТУРИ ТА АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ КНУБА

Кафедра Основ архітектури та архітектурного проєктування пройшла унікальний шлях розвитку, її історія нерозривно пов'язана з яскравими постатями видатних викладачів, теоретиків та практиків архітектури, які стояли біля витоків формування української архітектурної школи і самобутнього наукового осередку. В усі часи діяльність кафедри була тісно пов'язана з діяльністю найпотужніших проєктних установ – Київпроект, КиївЗНДІЕП, ДІПРОМІСТО, НДІТІАМ та інших, а разом вони були справжньою кузнею молодих фахівців.

Особливе значення для однієї з найбільших та найстаріших на факультеті – кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування, так і для Архітектурного факультету та Київського національного університету будівництва і архітектури має знаменна дата – 1930 рік. Саме з цієї дати закладено спадкоємний зв'язок професійного досвіду попередників – видатних майстрів архітектури і тими, хто прийшов їм на зміну і кому довелося створювати нові засади архітектури, і основна роль в цьому процесі спадкоємності і подальшого розвитку належала кафедрі Архітектурного проєктування. В результаті поділу цієї кафедри у 1964 році сформувалась як окремий навчально-науковий підрозділ кафедра Інтер'єру, меблів та обладнання будинків.

Після схвалення Вищою радою народного господарства (ВРНГ) рішення про створення низки галузевих інститутів на базі факультетів, що існували у ВНЗ політехнічного типу, бере свій початок формування архітектурної школи КНУБА, з моменту утворення у 1930 році на базі відділення фабрично-заводського і комунального будівництва Київського політехнічного інституту і Архітектурного факультету Київського художнього інституту, Київського будівельного інституту. З 1939 року – Київський інженерно-будівельний інститут (КІБІ); з 1993 року – Київський державний технічний університет будівництва і архітектури (КДТУБА); з 1999 року – Київський національний університет будівництва і архітектури (КНУБА).

Ми не випадково сказали на початку, що історія кафедри – це історія видатних особистостей: вони збагачували кафедру, а кафедра ставала уособленням і вираженням їх методик викладання і наукових пошуків, відкриттів і експериментів. Розмаїтість особистостей зумовлювала і зміни назви кафедри, що об'єктивно відображало розмаїття діяльності: від кафедри Інтер'єру, меблів та обладнання будинків до кафедри Основ архітектури (з 1972 року), та до кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування (з 1990 року). Методичні основи закладали ще під час діяльності загальної кафедри Архітектурного проєктування у 1950-ті роки видатні завідувачі: Микола Павлович Северов, Яків Аронович Штейнберг, Микола Олександрович Гусєв. Згодом їхню справу після переформування факультету у 1964 році вже у оновленому складі кафедри продовжували також авторитетні завідувачі: Олег Олександрович Свєшніков та Віктор Володимирович Савченко. Цей період, починаючи з 1960-х років, це – період становлення наукової школи Архітектурного факультету, формування самобутніх та яскравих наукових осередків, що пов'язаний на кафедрі з іменами Олександра Яковича Хорхота і Анатолія Яковича Косенка.

Основні періоди становлення кафедри виявлені за етапами керівництва завідуючих кафедри, оскільки саме вони – видатні архітектори-практики та професори-випускники КІБІ-КНУБА, впливали на становлення і розвиток кафедри та архітектурної школи КНУБА в цілому.

З початку діяльності факультету працює кафедра Архітектурного проєктування будівель і споруд (початкова назва – Архітектурного проєктування). У різний час до поділу

кафедру очолювали: професор В.М. Риков (1930 – 1931), професор О.М. Вербицький (1932 – 1933), кандидат архітектури, доцент П.Г.Юрченко (1933 – 1949), професор Я.А. Штейнберг (1949 – 1950, 1952 – 1956), професор М.П. Сєверов (1950 – 1951), професор М.О. Гусєв (1957 – 1975). (Рис. 1).

Архітектор **Валеріан Микитович Риков** закінчив Тамбовське реальне училище, у 1902р. – архітектурний відділ Петербурзької академії мистецтв (з відзнакою, клас професора Л.М. Бенуа). Професор викладав в КІБІ до 1941 року; з 1904 р. до 1910 р. він – викладач Київського політехнічного інституту, був співорганізатором і професором Архітектурного інституту (1918 – 1923), викладачем Київського художнього інституту (1920-ті рр.) і там же завідував кафедрою Архітектурного проєктування (1934 – 1941), був членом Асоціації революційного мистецтва України (АРМУ). Серед учнів майстра – Я.А.Штейнберг, В.М.Онащенко, С.А. Грабовський.

Основні його архітектурні роботи в Києві:

- Народна аудиторія, вул. Бульварно-Кудрявська, 26 (1902), тепер «Гіпроцивільпромбуд»;
- був одним з авторів Державного банку, вул. Інститутська (1902 – 1905);
- прибуткові будинки в Києві: вул. Антоновича, 64 (1910); вул. Саксаганського, 68/21 (1911); вул. Інститутська, 27/6 (1912); Михайлівський пров., 9 (1914); вул. Івана Франка, 17 (1914-1917);
- Особняк Т.Апштейна по вул. Спаська, 12 (1912);
- Будинок Маріїнської громади Червоного Хреста по вул. Саксаганського, 75 (1913), (тепер – Клінічний інститут ім. М.Стражеска);
- будівля Печерського іподрому по вул. Омеляновича-Павленка, 9 (1915 – 1916);
- будівля Кінофабрики (1927 – 1930), тепер Кіностудія художніх фільмів імені Олександра Довженка;
- кінотеатр «Жовтень» (1930).

Автор споруд-пам'ятників української архітектури, інженер, живописець та архітектор **Олександр Матвійович Вербицький** закінчив Петербурзький інститут цивільних інженерів у 1898 р. Він – провідний викладач КІБІ (1930 – 1950), дійсний член Академії архітектури УРСР (з 1945 р.). В 1909 – 1910 роках – викладач громадянської архітектури на Вищих технічних курсах професора Пермінова в Києві; один з ініціаторів створення Українського (Київського) архітектурного інституту (1918 р.), професор (1919 р.). Протягом 40 років викладав на Архітектурному факультеті КХІ (1919 – 1924, 1950 – 1958). Серед його учнів архітектори: М.Г.Гречина, А.В.Добровольський, В.Г.Заболотний, Й.Ю.Каракіс, І.І.Малозьомов, Є.О. Маринченко, М.В. Холостенко. Працював у стилях: класицизм, модерн, раціональний модерн з елементами конструктивізму та необароко.

Основні роботи:

- вокзали в містах Ковель (1907), Сарни (поч. XX ст.), Київ (1929 – 1932), перлина української архітектури першої пол. XX ст. – барокова тріумфальна брама до барокового міста;
- Міські залізничні каси в Києві (1910 – 1912);
- житлові прибуткові будинки в Києві (поч. XX ст.);
- цукрозавод на ст. Верхнячка (1909 – 1910);
- гімназія в Ковелі;
- будинки-комуни для села.

Архітектор і архітектурний критик, кандидат архітектури **Петро Григорович Юрченко** у 1928 році закінчив Київський інститут мистецтв (на даний час НАОМА). Викладав у Києві в Художньому інституті (1928 – 1941) і в КІБІ.

Автор фундаментальних праць:

- «Народне житло України» (1941);
- «Дерев'яне зодчество України» (1949);
- «Дерев'яна архітектура України» (1970);
- «Нариси історії архітектури Української РСР» (1957, том 1);
- «Історія українського мистецтва» (томи 3 і 5, 1968);
- «Українське народне мистецтво» (том 3, 1962).

Серед основних проєктів:

- Будинок Уряду УРСР (1927) у Харкові;
- станція «Курськ» (1932) у Москві;
- надбудова ротонди на Аскольдовій могилі (1935);
- будинок Кооперації в м. Харків (в співавторстві з Й.Ю. Каракісом та В.Г.Заболотним).

Вчений, педагог і професор, член-кореспондент Академії архітектури УРСР, архітектор **Яків Аронович Штейнберг** у 1917 році закінчив художнє училище при Академії мистецтв. Закінчив Київський художній інститут (1925, клас В. Рикова). У 1929 – 1933 рр. – викладач Харківського художнього інституту, з 1934 року – КІБІ. Виховав понад 40 кандидатів архітектури, серед яких: В. І. Єжов, З. В. Мойсеєнко, Г. М. Лаврик, В. В. Чепелик, В.П. Уреньов, В. Г. Криштоп, Л. Г. Бачинська та інші відомі архітектори і педагоги.

Серед архітектурних робіт:

- автор будівель у Донецьку: Гірничий інститут (1928); Вугільно-технічний інститут (1930);
- в Харкові: особняк секретаря ЦК С.В. Косіора; цукровий завод на станції Веселий Поділ (1929 – 1930); капітальна перебудова будинку Земства в ЦК КП(б)У на площі Дзержинського (1932);
- у Гаграх: санаторій «Україна» (1932); літній кінотеатр (1956); закритий плавальний басейн (1957 – 1958).

Микола Павлович Сєверов – видатний архітектор, педагог, дослідник в галузі давньогрузинської архітектури, почесний член Академії будівництва та архітектури СРСР (з 1939 року), дійсний член Академії будівництва та архітектури УРСР (1948 – 1955; 1952 – 1954 – віце-президент). М.П. Сєверов – випускник Інституту цивільних інженерів у Санкт-Петербурзі. Нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора. Педагогічну роботу розпочав у 1922 році на Архітектурному факультеті Тбіліської академії мистецтв. Професор з 1922 року, в 1945 – 1948 роках – декан. У 1948 – 1956 роках – професор КІБІ та КХІ. Автор важливих для грузинської архітектури праць: «Пути развития грузинской архитектуры», 1936; «Мцхета», 1946; «Кумурдо и Никорцминда», 1947 (у співавторстві з Г.М.Чубінашвілі); «Памятники грузинского зодчества», 1947.

Серед реалізованих об'єктів:

- міст ім. Челюскінців у Тбілісі (1935, з К.Заврієвим, Н. Словінським);
- будинок відпочинку Ради Міністрів Грузинської РСР в Гаграх (1935);
- будинок відпочинку в Бетані (1936);
- кінотеатр «Руставелі» в Тбілісі (1938);
- стоквартирний будинок на Площі Героїв у Тбілісі (спільно з М.Калашниковим, 1936 – 1938);
- брав участь у післявоєнній забудові та реконструкції міста Києва.

Кандидат архітектури (1952), професор (1978), Заслужений архітектор УРСР (1980), член САУ (1943) **Микола Олександрович Гусєв** закінчив КІБІ в 1939 році; лауреат премії Ленінського комсомолу.

Серед реалізованих об'єктів – роботи, присвячені альма матер:

- спортивно-оздоровчий табір, с. П'ятихатки, Київська обл. (1960 – 1965),
- учбово-лабораторний (1965) та учбово-спортивний (1968) корпуси КІБІ;

- меморіал студентам Інженерно-будівельного інституту, які загинули під час Другої світової війни (1985; Київ);
- та інші об'єкти в м.Києві: готель Міністерства освіти і науки на вул. Володимирська (1975); меморіальний комплекс воїнам Радянської армії на Солом'янському кладовищі (1975); житловий будинок на Чоколівському бульварі, № 10 (1975).

Саме за часів керівництва кафедрою Архітектурного проєктування М.О.Гусєва в 1964 році відбувся поділ. Новоутворену кафедру очолив до 1969 року **Олег Олександрович Свєшніков**. Тоді, окрім поглибленого студіювання нового напрямку спеціалізації, педагоги кафедри долучались до викладання базових дисциплін – читали лекційні курси з типології житла (А.Я. Косенко), проєктування житлових будинків (Я.А. Штейнберг), введення в спеціальність (К.Г. Демура), з історії мистецтва та архітектури (Г.М. Синиця, згодом Ю.Ф.Ларкін). Активно велась наукова робота, захищались кандидатські дисертації. Прикметним було функціонування при кафедрі лабораторії експериментального проєктування, в якій проходили апробацію, розроблялись та впроваджувались в практичне проєктування наукові та методичні здобутки кафедри.

З вересня по жовтень 1969 року виконуючим обов'язки завідуючого кафедрою був **Дзугасєв Володимир Андрійович**.

Наступним кафедру очолив випускник КІБІ 1950 року, архітектор і художник (майстер акварельного живопису) **Віктор Володимирович Савченко**. За його керівництва кафедра змінила назву (з 1972 року – кафедра Основ архітектури) і була реорганізована. Віктор Володимирович – дійсний член Української академії архітектури (1992), Академії наук вищої школи (1994), член Національної спілки архітекторів України (1953), був заступником голови Спілки архітекторів УРСР упродовж 1974 – 1979 рр., Заслужений архітектор УРСР (1985), доктор архітектури (1983), професор (1984), завідувач кафедри Рисунка і живопису (1990 – 1996), у 1986 – 1989 – завідувач кафедри Архітектурного проєктування, керівник навчально-творчої майстерні архітектурного проєктування Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури. Був керівником творчої архітектурної майстерні «Віктор Савченко» НСАУ (з 1991).

Основні роботи:

- проєкт Триумфальної арки у Києві разом із: В. Єжовим, В. Зарецьким, В. Скугарєвим, керівник В.Заболотний (1954);
- житловий будинок на 56 квартир по вул. Московській (тепер – Князів Острозьких), 3, у Києві (1953);
- житловий будинок по вул. Бориса Грінченка, 8, у Києві (1954);
- Київський приміський вокзал та підземний вестибюль станції метро «Вокзальна» у Києві разом з архітекторами: Є. Катоніним, В. Єжовим, В. Скугарєвим (1955);
- санаторій «Жовтень» на 750 місць у Конча-Заспі (1974, ГАП);
- готелі «Чорне море» в Одесі (1977) та «Мир» у Харкові (1977 – 1979) разом з архітекторами: С. Миргородським, І. Івановим та ін.;
- школа на 964 учня у Краматорську (1961) та ін.

Члени кафедри (Г.І. Корнільєва, К.Г. Демура, В.В. Чепелик – голова методкомісії) активно працювали в методкомісії факультету. В лабораторії тоді працювали: Л.А.Добровольський, О.В. Заварова, І.Й. Лошаков. На кафедрі успішно діяла аспірантура. У 1982 році кафедра разом з факультетським загальним заселила новий корпус факультету, до будівництва і проєктування якого долучились члени колективу кафедри.

Після Віктора Володимировича Савченка, півтора року, з 1986 по 1987рр., виконуючим обов'язки завідуючого кафедри був **Добровольський Леонід Анатолійович**.

Особливе значення в історії кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування відіграє той період, коли її, починаючи з 1987 року, очолював випускник КІБІ 1949 року **Валентин Іванович Єжов**. Відтоді назва кафедри знов була уточнена – Основ архітектури та архітектурного проєктування.

В.І.Єжов – унікальна особистість, Народний архітектор України (1999), головний архітектор КиївЗНДІЕП, почесний доктор НДІТІАМ, директор провідного науково-дослідного інституту КиївНДІТІ (пізніше НДІТІАМ) (1976 – 1981), головний архітектор Києва (1981 – 1987), доктор архітектури (1983), професор (1990), дійсний член Академії будівництва України, почесний член Міжнародної академії архітектури, член Президії Національної спілки архітекторів України, лауреат Премії Ради Міністрів СРСР (1989), лауреат Державної премії України в галузі архітектури (2000) та інших премій. Ціле місто б утворилось зі споруджених за його проєктами будівель, а видані книжки В.І.Єжова й зараз слугують посібниками для фахівців. Його нагороди: ордени «Знак Пошани» (1981), «За заслуги» III ступеня (2004), Почесна грамота Верховної Ради УРСР (1987); Медалі «За трудову доблесть» (1971), «В пам'ять 1500-річчя Києва» (1982), «Ветеран праці» (1984).

З 1991 року – керівник "Творчої архітектурної майстерні "Єжов". Під керівництвом та за авторською участю Валентина Івановича розроблено понад 260 проєктів, за якими побудовано більше 80 будівель та комплексів різноманітного функціонального призначення в Києві, Дніпродзержинську (тепер – Кам'янське), Севастополі, Бердянську, Феодосії, Євпаторії, Прип'яті та ін. містах України.

Серед основних проєктів:

- забудова Севастополя (житлові та громадські споруди, 1950 – 1954);
- станції метро «Вокзальна» (1960) та «Дзержинська» (тепер – «Либідська», 1984);
- палаци культури у Києві: Авіазаводу ім. О.Антонова (1971) і Київського радіозаводу ім. С. Корольова (1984);
- житлові райони: Комсомольський (1974), Троєщина-Вигурівщина (1, 2, 3-й мікрорайони, 1984), Теремки-1 (1985);
- Будинок торгівлі на Львівській площі, № 8 (1982);
- житловий будинок по вул. Січневого повстання (нині І. Мазепи), № 10 у Києві;
- реконструкція Національного музею історії Києва (1995);
- житловий масив у Ялті (АР Крим, 1994) та ін.

Академічні традиції, які було збережено протягом радянського періоду, було включено до навчання за нової доби. Адже Валентин Іванович проходив аспірантуру в Академії архітектури УРСР, де продовжував працювати з провідними майстрами того часу: В.Г. Заболотним, О.В. Власовим, О.М. Вербицьким, П.Ф. Альошиним, А.В. Добровольським, Є.І. Катоніним, В.Д. Єлізаровим. У 1992 році В.І. Єжов, Д.Н. Яблонський та В.Г. Штолько були ініціаторами відродження Української академії архітектури, де Валентин Іванович став віце-президентом.

Протягом непростих 1990-х, під керівництвом В.І. Єжова на кафедрі працюють яскраві постаті: В.В. Чепелик, В.І. Соченко, О.Я. Хорхот, О.С. Слепцов, В.В. Куцевич, П.П.Безродний, І.Й. Лошаков, Л.В. Василенко, О.В.Заварова, Л.Г. Бачинська, К.Г. Демура, О.В. Щербаков, Р.Ш.Урманов та ін. В цей період змінюється вектор діяльності кафедри з практичного навчання на проєктування в умовах комплексної реконструкції історичної забудови, на інтеграцію сучасного об'єкту, відновлення пам'ятки архітектури.

В період керівництва Валентина Івановича кафедра набула програмної фундаментальності на факультеті. Мова йде про ґрунтовні спецкурси: “Історія і теорія інтер'єру”, “Опоряджувальні матеріали”, “Меблі та обладнання в інтер'єрі”, “Психологія сприйняття архітектури”, “Основи типологічного аналізу: історія і теорія реконструкції та реставрації”, “Містобудівні аспекти реконструкції”, “Реконструкція і нове будівництво в історичному середовищі (житлові та громадські будинки) та інші курси, що викладались на старших курсах групам, закріпленим за кафедрою. Також кафедра забезпечувала викладання основних лекційних курсів архітектурної освіти: “Теорія архітектурної композиції” (у 1964 –

1999 роках – В.В. Чепелик), “Введення в спеціальність” (у 60-х роках – В.В. Чепелик, пізніше – професор О.Я. Хорхот, згодом – доцент О.В. Щербаков), “Основи архітектурного проектування” (від 1987 року – професор В.І. Соченко), “Історія архітектури”: “Архітектура Давнього світу” (Р.Ш. Урманов); “Історія архітектури Середньовіччя та Нового часу” (з 1987 року професор В.В. Чепелик, від 1999 р. – проф. В.І. Тимофієнко; пізніше ці історичні курси поглиблює та веде далі доцент О.О.Горбик); “Сучасна вітчизняна (радянська) архітектура” (від 1958 року – професор В.В. Чепелик, з 1987 року – професор В.І. Єжов, пізніше продовжує доцент Т.М.Ладан); “Сучасна світова архітектура” (з 1987 року – професор В.В.Чепелик), “Історія мистецтв” (доцент Н.С. Гассанова), “Історія містобудування” (Л.Г.Бачинська), “Історія української архітектури” (курс впроваджено за ініціативи В.В.Чепелика у 1988 році, читаний ним сумісно з доцентом В.О. Заболотним, з 1990 року – самостійно, пізніше – Ю.В.Івашко), “Історія російської архітектури” (С.Б. Зиміна, проф. В.І.Тимофієнко), “Історія архітектури країн Азії, Африки і Латинської Америки” (з 1986 року – професор В.І.Соченко); з 1998 року за ініціативи професора В.В. Чепелика на потоці впроваджено учбовий практикум “Регіональна архітектура” (з 1999 року читав професор В.І.Соченко). Завідувачем кафедри В.І. Єжовим у 2000 р. разом з викладачами кафедри та студентами була реалізована тематика дипломного проектування з реконструкції бровки дніпровських схилів м. Києва, що підсилило практичний аспект підготовки студентів. Одним з основоположних принципів кафедри була активна пошукова, наукова робота. Ці вектори розвитку були продовжені наступним керівництвом кафедри.

Завідувач послідовно реалізовував ідею підготовки, на основі аспірантури, групи перспективних науковців, які, навчаючись у професорів викладання, органічно стануть їхніми послідовниками, і ці закладені Валентином Івановичем традиції були дбайливо збережені його послідовником, в повному сенсі цього слова, на посаді керівника кафедри – професором **Олегом Семеновичем Слепцовим**, який в минулому під проводом В.І.Єжова став доктором архітектури, а потім науковим соратником. Їхня спільна книга наприкінці 1990-х років стала зразком ґрунтовних науково-навчальних монографій (В.І.Єжов, О.С.Слепцов, Е.В.Гусева. Архитектурно-конструктивные системы гражданских зданий. 1998).

О.С.Слепцов очолив кафедру при трагічних обставинах, коли несподівано в 2010 році пішов з життя його Вчитель і Наставник Валентин Іванович Єжов. На нового завідувача було покладено складну місію – зберегти те, що становило основу кафедри, її творчий, науковий, викладацький потенціал, те, що було закладено поколіннями його попередників, і водночас розвивати діяльність кафедри в часі, в нових економічних і політичних умовах, коли складнощі у сфері політики, економіки, архітектури і будівництва поєдналися з системним оновленням та початком непростой інтеграції до європейського простору освіти і науки. І, як раніше, у складні та вирішальні дев'яності роки, знову треба було зберегти відтворення знань і підготовку нових викладачів і науковців.

Продовжилась традиція, що кафедру очолювали вже знакові фігури, які досягли широкого визнання у фаховому середовищі і якістю створених будівель, і громадськими справами, і науковою діяльністю; мали вплив на архітектурні процеси та вплив магнітний: здатність “притягувати” до спільної діяльності визначних фахівців.

Завідувач Олег Семенович Слепцов – Президент Української академії архітектури (2021), доктор архітектури (2000), професор (2002), Заслужений архітектор України (2008), Народний архітектор України (2019), Лауреат Державної премії України у галузі архітектури (2000), дійсний член Української академії архітектури (2000), член Національної спілки архітекторів України (1988), член Національної спілки художників України (2024), професор (2012) та член-кореспондент Міжнародної академії архітектури (2013), Почесний професор Одеської Державної академії будівництва і архітектури (2015), Chair Professor Харбінського політехнічного інституту / НІТ (2019), творчий керівник Науково-проектного архітектурного бюро ЛІЦЕНЗІАРХ.

Під його керівництвом розроблено 400 значних архітектурних та містобудівних проєктів в 70 містах і населених пунктах України, Об'єднаних Арабських Еміратах (м.Дубай), Португалії (о. Мадейра), Китайській Народній Республіці (м. Харбін), Туреччині (м. Анкара); запроєктовано та реалізується більше 115 проєктів православних церков і храмових комплексів, монастирів та духовно-просвітницьких комплексів в Україні і за кордоном.

Професор Слепцов є автором більше 180 друкованих праць і 20 монографій, підручників, посібників, архітектурних книг.

О.С. Слепцов – художник, працює в галузі декоративно-прикладного мистецтва, а саме: кераміка, вітражне скло, натуральний та штучний камінь, в тому числі займається ручним ткацтвом – авторськими гобеленами. Творчі роботи виставлялися на більше ніж 50-ти персональних виставках в Україні та за кордоном.

Олег Слепцов – музикант, композитор, автор та виконавець власних пісень (150). Випустив 15 збірок пісень та інструментальної музики.

Широта інтересів творчої діяльності Олега Семеновича – особлива риса та різнобарвне джерело натхнення. Це синтез музичної і художньої сфер. Він справою доводить, що художні образи можуть переходити з картини у гобелен, з гобелену у пісню, з мелодії якої – у будівлю, піднесену серед неба.

Розвиток кафедри триває в таких основних паралельних напрямках: підвищення якості навчального процесу, формування методичної бази та забезпечення спадкоємності традицій і досягнень, індивідуальний розвиток: наукова, практична та художня реалізація викладачів.

Кафедра є випускною і готує студентів за спеціальністю – 191 «Архітектура та містобудування» і студенти отримують дипломи освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» та «магістр» за освітньо-науковими програмами: «Архітектура будівель і споруд: Реконструкція та реставрація архітектурних об'єктів, сакральна архітектура» та «Архітектура будівель і споруд: Інноваційна архітектура».

Кількість окремих навчальних курсів на кафедрі – біля 40. Базові поточні лекційні курси викладачі кафедри читають для всіх груп Архітектурного факультету.

Це оновлення та розширення спеціалізацій започатковано у 2017 році. Розроблено нові навчальні програми і відповідні дисципліни.

Олег Семенович розпочав вперше в Україні впровадження в учбовий процес спеціалізовану підготовку по сакральній архітектурі: читає курс лекцій: "Сакральна архітектура" та видав у 2014 році підручник "Архітектурне проектування і реконструкція православних храмів". Особливе значення в масштабах країни має спеціалізована підготовка у сфері загальної реконструкції та реставрації з особливим акцентом на сакральній архітектурі, оскільки це розроблено та впроваджено вперше в Україні.

За ініціативи завідувача О.С.Слепцова було залучено до викладання на кафедрі провідних фахівців. Це, зокрема, видатні архітектори-практики Я.Я. Віг та Ю.І. Серьогін; відомий теоретик архітектури та письменник Б.Л. Єрофалов; авторитетна у сфері збереження архітектурної спадщини Н.М. Куковальська, генеральна директорка Національного заповідника «Софія Київська». Таким чином, видатні науковці та досвідчені архітектори-практики виховують професійний хист студентів та здійснюють підготовку молодих викладачів безпосередньо під час занять з фахової підготовки та при виконанні конкурсних і реальних проєктів.

Викладачі кафедри приймають активну участь у діяльності громадських організацій, у численних заходах культурного і, зокрема, архітектурно-містобудівного та просвітницького спрямування. Вагомою сферою є залученість до програм і заходів Української академії архітектури.

У 2021 році на Загальних зборах було обрано президента УАА Олега Семеновича Слепцова, який починає активно розвивати міжнародні зв'язки та об'єднувати представників вітчизняного фахового середовища і навчальних закладів у спільні програми.

Своїм прикладом завідувач О.С.Слепцов демонструє метод супроводження монографіями та навчально-методичними виданнями практичної архітектурної діяльності. Інші викладачі також активно видають власні книги та методичні праці. Таким чином кафедра ОААП виділяється на факультеті також потужною видавничою діяльністю. Створення наукових монографій у вигляді видань, що несуть концентрований досвід у майбутнє – це традиція кафедри, що має справу з фундаментальними дисциплінами і дослідженнями.

Протягом десятиліть сформовано бібліотеку з видань співробітників кафедри. Ознайомитись з численними томами цієї бібліотеки можна у кафедральній аудиторії 122 Архітектурного корпусу КНУБА, де постійно представлена експозиція цих творів викладачів і студенти та аспіранти активно користуються книжками. Основна частина цих видань є послідовним продовженням серії "Наукові дослідження кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА". А у ядрі цієї серії – книжки керівника кафедри професора О.С. Слепцова: серія "Наука-Практика-Творчість" (персональний науково-дослідний, проєктно-будівельний і мистецький досвід архітектора).

На кафедрі засновано та з 2013 року здійснюється регулярний випуск збірника наукових праць «Архітектурний вісник КНУБА», де українські і закордонні фахівці висвітлюють результати наукових досліджень та методичних впроваджень. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства від 27 вересня 2021 року збірник включено до Переліку наукових фахових видань України за категорією Б. Відповідальний редактор: проф. О.С.Слепцов. Заступник відповідального редактора: проф. Г.П.Петришин. Відповідальний секретар: доц. С.О.Ніканоров. <http://av.knuba.edu.ua>

Викладачі кафедри постійно тримають руку на пульсі новітніх тенденцій в сучасній архітектурі, містобудуванні, методах навчання архітекторів. Цьому сприяють активна співпраця із закордонними колегами та власна проєктна і наукова діяльність.

Завідувач О.С.Слепцов активізував дослідження аспірантів, що дозволило за стислі терміни завершити цілу низку робіт успішними захистами. І на кафедру, де налагодилась системна діяльність по дисертаційним дослідженням, потягнулись численні нові аспіранти. На основі спільності тематик аспірантів та методів їхніх керівників, на кафедрі поступово формується своєрідна наукова школа. Чимало аспірантів кафедри залишаються працювати викладачами. Так готуються наступні покоління, так зберігається спадковість у напрямках і методичних підходах.

На кафедрі організовано співробітництво з науково-проєктним архітектурним бюро ЛІЦЕНЗіАРХ, де викладачі кафедри систематично проходять підвищення кваліфікації, а студенти проходять учбову практику, приймаючи участь у реальному проєктуванні. Також найбільш досвідчені співробітники бюро викладають на кафедрі спецкурси та керують курсовим і дипломним проєктуванням.

Кафедра ОААП налагоджує системну співпрацю з Українською Академією Архітектури та Національним заповідником «Софія Київська».

Впроваджується методика комплексної реконструкції історичного середовища із залученням студентів під керівництвом викладачів кафедри: проведення обмірної практики, проєктної практики та курсового і дипломного проєктування, виконуючи реальні завдання у таких об'єктах:

- Державний історико-культурний заповідник в м. Дубно (з 2013 р.);
- Історичний центр м. Кременець (з 2015 р.);
- Державний заповідник «Софія Київська» (з 2010 р.);
- Свято-Іллінська церква у м.Києві (з 2019 р.) та ін.

Впроваджено до програми підготовки магістрів навчання особливостям проєктування реконструкції громадських будівель та пам'яток архітектури, пошкоджених чи зруйнованих під час війни. Для цього з 2022 року до тематики дипломних робіт увійшли реальні задачі по відновленню забудови та важливих об'єктів в Україні.

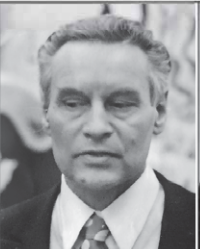
Завідувачі кафедри Архітектурного проєктування до поділу в 1964 р.					
					
Валеріян Микитович Риков (1874-1942рр.)	Олександр Матвійович Вербицький (1875-1958 рр.)	Петро Григорович Юрченко (1900-1972 рр.)	Яків Аронович Штейнберг (1896-1982рр.)	Микола Павлович Северов (1887-1957 рр.)	Микола Олександрович Гусев (1916-1987рр.)
1930-1931	1932-1933	1933-1949	1949-1950, 1952-1956	1950-1951	1957-1975
Завідувачі кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування з 1964 р.					
					
Олег Олександрович Свешніков (1918-1985рр.)	в.о. зав.каф. Володимир Андрійович Дзугаєв (1914-?.)	Віктор Володимирович Савченко (1928-2003рр.)	в.о. зав.каф. Леонід Анатолійович Добровольський (1938-1993)	Валентин Іванович Єжов (1927-2010рр.)	Олег Семенович Сліпнов (Нар. 1958р.)
1964-1969	вересень - жовтень 1969р.	1969-1986	1986-1987	1987-2010	з 2010р.
↓		↓		↓	
1964р. Інтер'єру, меблів та обладнання будинків		1972р. Основ архітектури		1990р. Основ архітектури та архітектурного проєктування	

Рис. 1. Завідувачі кафедри Архітектурного проєктування до поділу в 1964 р.;
Завідувачі кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування з 1964 р.;
Зміни найменування кафедри з 1964 р. (За матеріалами М.К. Яковенко)

Особливістю кафедри ОААП також є міжнародна діяльність. Викладачі володіють іноземними мовами, мають відповідні сертифікати та приймають участь у спільних наукових, громадських та навчальних програмах і заходах із закордонними колегами. Кафедрою продовжується і розширюється наукове та науково-педагогічне співробітництво з закордонними організаціями КНР, Польщі, Японії.

Серед цих організацій зокрема:

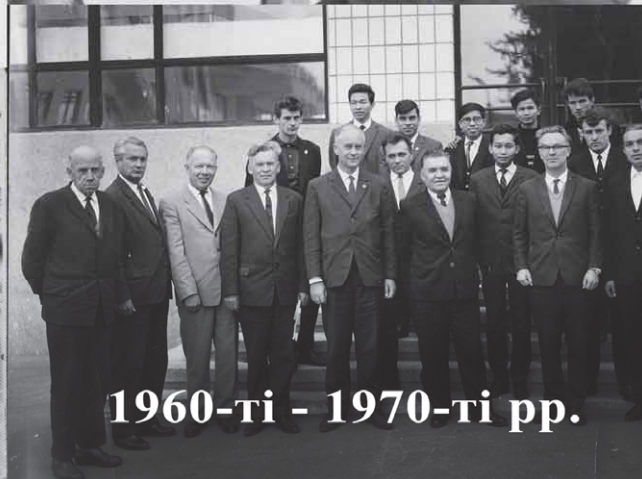
- Харбінський політехнічний університет;
- Краківська політехніка;
- Лодзька політехніка;
- Інститут архітектури і урбаністики м. Лодзь;
- Академія мистецтв м. Лодзь;
- Дослідницький фонд Хакухо;
- Університет Цукуба у м. Токіо;
- Кіотський університет;
- Державна дослідницька асоціація Японської фундації.

Кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування успішно долає виклики сьогодення. Опановано змішану систему навчання з використанням багатьох програм і засобів дистанційної роботи. Завдяки цьому сьогодні онлайн-заняття і консультації використовуються як органічна додаткова форма викладання і спілкування, яка доповнила навчальний процес новими можливостями. Всупереч усім обставинам кожного року відбувались урочисті захисти дипломників, розроблялись нові навчальні програми, виконувались наукові роботи. Впровадження нових форм збагатило можливості навчання студентів і розвитку колективу: тематичні екскурсії на архітектурні об'єкти, використання власних відеоробіт, залучення студентів до реальних задач по відновленню і реконструкції історико-архітектурних зон.

Викладачі не тільки навчають, але й невинно навчаються самі. Цьому сприяють активна індивідуальна практика, власна творчість, наукова та публіцистична діяльність. Завідувач професор О.С.Слепцов цілеспрямовано запрошував нових викладачів та заохочував до різностороннього розвитку увесь колектив, формуючи спільноту унікальних особистостей. Бо для потужного навчання такій синтетичній сфері діяльності, як архітектура, потрібні вчителі, що також володіють різносторонніми можливостями. І протягом останніх років на кафедрі, як і в минулі часи, зібрались саме такі незвичайні люди: авторитетні практики, ґрунтовні теоретики і яскраві лектори. Успішні та різносторонні особистості виховують студентів досвідом власного життя та творчості.

Наша кафедра є однією з найстаріших і найбільших на факультеті і активно продовжує історичні традиції. Продовжує бути унікальною!

1960-ті - 1970-ті рр.

1970-ті - 1980-ті рр.

АРХІТЕКТУРНА ШКОЛА КНУБА.
ЕПІЗОДИ ДОСВІДУ РОБОТИ ОЛЕКСАНДРА ЯКОВИЧА ХОРХОТА
(1907 – 1993)

Портрет О.Я. Хорхота, художник: К.О. Сударенко

Олександр Якович Хорхот – директор Інституту Містобудівництва Академії Архітектури УРСР (1947 - 1951 рр.); член Спілки Архітекторів СРСР з 1935 р.; у 1943 р. присвоєно вчену ступінь кандидата технічних наук; у 1967 р. захистив докторську дисертацію; в 1968 р. присвоєно вчене звання професора; в 1970 р. присвоєно звання «Заслужений архітектор України»; з 1991 р. – Почесний член Української Академії Архітектури; Лауреат Всесоюзних конкурсів: 1943 р. – краща споруда в умовах військового стану; професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА.

Народився Хорхот О.Я. 26 березня в м. Києві. Батько Яков Олександрович (1869-1918рр.) – вчений-ботанік, закінчив Київський університет, директор Ніжинської гімназії (1905-07 рр.). Мати Галина Михайлівна (1879-1960 рр.) – лікар, вчений секретар Кирилівської лікарні ім. І. П. Павлова (1934-41рр.).

У родині було четверо дітей: донька Валя і троє синів: Міша, Юра і Шура. Після війни живим залишилися лише молодший Шура, який вчився гри на фортепіано і малюванню. Дім сім'ї Хорхотів у Києві знесено селом при катастрофі на Куренівці 13 березня 1961-го року. Після того родина стала мешкати в квартирі багатоповерхового будинку поруч з Центральним стадіоном ім. Хрущова М.С., який потім перейменували у Олімпійський стадіон.

Професійна, науково-практична і педагогічна діяльність О. Я. Хорхота в архітектурі органічно перепліталась з його музичними і живописними захопленнями. Він чудово грав на роялі, що стояв у загальній кімнаті попередньої і нової квартири, захоплювався живописом і поезією, є автором кількох власних музичних творів і багаточисельних акварелей, які були представлені на його персональних виставках. Олександр Якович завжди притримувався думки, що архітектор може досягти високого професійного рівня лише тоді, коли він здатен відчувати зв'язок усіх видів мистецтв.

В 1931 р. закінчив Київський Державний Художній Інститут (КДХІ). З 1931 до 1941рр. працював у Києві, Москві, Сталінграді (тепер – Волгоград). В Гіпрохімі і Головпроекті як архітектор – керівник майстерні, в Промстройпроекті – головний архітектор інституту. В 1943-48рр. – завідувач кафедри архітектури і містобудівництва, декан Архітектурного факультету Київського Інженерно-Будівельного Інституту (КІБІ). З 1945 до 1963 рр. працював у Академії Архітектури УРСР: директором Інституту містобудівництва; заступником директора по науці Інституту експериментального проектування НДІЕП АБ і АА УРСР. У 1963 р. відновлює педагогічну діяльність, розпочату в 1935 році в Київському Інженерно-Будівельному Інституті і продовжив її до 1993 року.

Член Спілки Архітекторів СРСР з 1935 р. У 1943 р. за розробку споруд в умовах евакуації і теоретичне обґрунтування цієї проблеми, йому присвоєно вчену ступінь кандидата технічних наук. У 1967 р. захищає докторську дисертацію. В 1968 р. присвоєно вчене звання професора. В 1970 р. присвоєно звання Заслужений архітектор України. З 1991р. – Почесний член Української Академії Архітектори.

Лауреат Всесоюзних конкурсів: 1932 р. – Центральна електростанція в Якутії; 1934 р. – театр і спорткомплекс у Сталінграді (тепер – Волгоград); 1943 р. – краща споруда в умовах військового часу.

Основні споруди: клуб МВС у Києві (1930-32 рр.), театр-цирк у Волгограді (1933р.), Центральна електростанція в Якутії, Текстильний комбінат (м. Київ), Горьківський і Московський верстатобудівельні заводи (1934-38 рр.), генплани окремих районів Запоріжжя, Одеси, Львова, Черкас, Тернополя (1952-62 рр.), авіазаводу в Москві (у співавторстві), тракторний завод у Волгограді (1932-35 рр. у співавторстві).

Автор понад 100 наукових праць. Основні праці: «Озеленение населенных мест» (1952р.), «Архитектура и благоустройство промышленных предприятий» (1953р.), «Вопросы районного планирования» (1960 р.), «Планировочная организация городских промышленных территорий» (1966 р.).

Більше 10-ти років був головою Вченої ради по присудженню вченого ступеня кандидата архітектури в КІБІ і членом Докторської ради при Ленінградському Інженерно-Будівельному Інституті (ЛІСІ). Підготував 20 кандидатів і докторів архітектури в СРСР, Європі і країнах Азії.

Про себе говорив: «Я людина перших п'ятирічок».

Далі наводяться спогади доцента кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА Олександра Васильовича Щербакова про професора Олександра Яковича Хорхота:

Моя зустріч з Хорхотом О. Я відбулась в 1972 році, коли я, після вступу в 1970 році на Архітектурний факультет КІБІ, навчаючись на 2-му курсі, прослухав лекційний цикл «Основи архітектурного проектування», який він викладав. Перед цим у вересні 1966 року, Олександр Якович побував у Греції, де відвідав Афінський акрополь, який відзняв на кольорові слайди з усіх найбільш інформаційних для архітектора видових точок. Виїхати за кордон країни в той час було проблематично. Однак О.Я. Хорхот зумів, за допомогою Спілки

архітекторів СРСР, це зробити і привіз з відрядження масу вражень, слайдів і фотографій, якими завжди охоче і з задоволенням ділився зі слухачами. Афінському акрополю було приділено увагу цілої позапланової лекції, після якої особливої потреби відвідування найкращої пам'ятки світового зодчества в мене вже не було, так як на занятті отримав інформацію, усну і в слайдах, з усіх питань, що цікавили мене і студентів курсу. Лекційний матеріал по акрополю і іншим темам Хорхот О.Я. викладав жваво, просто і дохідливо. Слухач не втомлювався від сприйняття переобтяженою спеціальною професійною термінологією розповіді.

В дискусії зі студентами по архітектурним питанням, які виникають в процесі навчання, О.Я. Хорхот завжди намагався їх переконати, що треба робити саме так, а не інакше. Коли сприйняття зі сторони візаві не відбувалось, то він приводив останній аргумент – сполучення літер свого імені та по-батькові. Воно звучало як «АЯ». Додаючи до нього своє прізвище, виходив вагомий аргумент у спілкуванні, а саме: «А Я Хорхот». І на цьому розмова завершувалась.

Після закінчення в 1976 році ВУЗу, я, як відмінник навчання, мав право вибору розподілення на місце роботи. Вибрав КиївЗНДІЕП і зробив це правильно. КиївЗНДІЕП того часу був потужнішою науковою і проєктною установою, де працювали прекрасні наукові і проєктні спеціалісти. Штат інституту становив порядка 3000 одиниць працівників. Ознайомившись з науковою і проєктною роботою організації, зробивши впровадження наукового результату моєї майбутньої дисертації, в 1980 році я вступив до аспірантури КІБІ, на кафедру Основ архітектури. В КиївЗНДІЕПі аспіранти були надані самим собі. Не було особливої опіки з боку наукових керівників. Аспіранти часом не розуміли, що їм треба робити конкретно в даний момент, і не маючи цілеспрямованої направляючої сили наукового керівника, часто помилялись у своєму дослідницькому пошуку, у зв'язку з чим не завжди вкладались в термін, відведений для написання дисертації.

Зовсім інша була ситуація в аспірантурі КІБІ. Тут з аспірантами працювали як зі студентами. Щільна опіка учнів і жорстка направляюча рука керівника. Кожні півроку – звіт на кафедрі і у відділі аспірантури про план виконання дисертації. Можливість зробити помилку і зайти в непотрібний науковий напрямок зводились до мінімуму. Хоча, як свідчить статистика аспірантури тих років, за відведений час навчання – 3 роки, захищалось з різних причин лише 25% дисертацій.

В мене, ще з інститутських років, коли я займався Науково-Дослідницькою Роботою Студентів (НДРС), склались відмінні стосунки з доктором архітектури, професором, Заслуженим архітектором України, завідуючим кафедрою Основ архітектури Віктором Володимировичем Савченко, який до цього очолював сектор Інтер'єру в КиївЗНДІЕПі, а потім керував кафедрою Інтер'єру в КІБІ, яку згодом, під його керівництвом, було реорганізовано в 1972 році в кафедру «Основ архітектури», що дозволило викладачам займатись будь-якою архітектурною тематикою. Ми розуміли один одного з півслова. Навчання в аспірантурі йшло швидко, продуктивно і в 1984 році, під керівництвом В.В.Савченка, я успішно захистив дисертацію на тему: «Совершенствование функциональной структуры спортивных залов», яка була зв'язана з докторською роботою «Многоцелевые зрелищные и спортивные залы», викладеної в монографії В.В. Савченка під однойменною назвою в 1979 році.

Коли в моїй кандидатській дисертації була поставлена завершальна крапка, я попросив Віктора Володимировича її прочитати. На це керівник відповів: а навіщо? Ви роботу регулярно доповідали на кафедрі, конференціях і лекційних заняттях студентам. Її добре знають викладачі нашої і деяких інших кафедр. Так що передавайте роботу для

захисту у Вчену раду і все буде нормально. Так воно і вийшло. Вів засідання ради її голова – О.Я. Хорхот, який дав усний позитивний відгук про мою роботу і з яким на захисті 14 травня 1984 року я познайомився особисто.

Після захисту я працював у Проектному Бюро Науково-Дослідницького Сектору (НДС) КІБІ, а згодом, восени 1988 року був прийнятий на посаду асистента кафедри Основ архітектури.

З 1990 року на кафедрі, яку очолював у той час доктор архітектури, професор, Народний архітектор України, Дійсний член Української Академії Архітектури Єжов Валентин Іванович, почав працювати О.Я. Хорхот. Наше знайомство з ним відновилось знов. При Єжові В. І., з 1990 року, кафедра отримала більш точну і повну назву – кафедра Основ архітектури і архітектурного проектування. Єжов доручив О.Я. Хорхоту вести два великих лекційних цикли на 1-му курсі. В 1-му семестрі це був цикл «Вступ у архітектурний фах» у кількості 18-ти занять і в другому семестрі – «Основи архітектурного проектування», теж у кількості 18-ти занять. В підсумку виходило 36 лекційних занять на 1-му курсі протягом навчального року. Це велике лекційне навантаження. Для його проведення Хорхот звернувся до завідувача кафедрою В.І. Єжова за підкріпленням. У якості підкріплення, для читання лекцій по двом названим дисциплінам, направили мене.

Олександр Якович ввів мене в суть справи, ознайомив з темами лекцій і ми, по черзі, почали вести заняття. Одну лекцію проводить Олександр Якович, одну проводжу я і т.д. Лекційні курси мені дуже подобались, так як дозволяли розглядати не окремі питання архітектури, наприклад: громадські, житлові, промислові, сільськогосподарські підприємства, будівлі і споруди, містобудівництво, інтер'єр і ландшафт, а все зодчество в цілому, в усьому різноманітті його понять і їх взаємодії між собою. Дисципліни надавали можливість широкого маневру викладання планового матеріалу. Це був фундамент, на якому будувались усі наступні лекційні курси факультету.

Підготовка до лекційних занять вимагала багато часу і зусиль, багато тексту і слайдів. Але коли все було зроблено і відлагоджено, заняття пішли як «по маслу». Проводити їх стало одне задоволення. Дрібної опіки зі сторони Олександра Яковича не було. Один тільки раз він зайшов під час заняття в аудиторію, посидів, послухав лекцію, залишився задоволеним і більше контролю з його боку не було. На кафедрі, під час звіту, дав позитивну оцінку моїм заняттям.

На питання: як Вам вдається запам'ятовувати такий великий масив інформації і не користуватись при цьому конспектом, він відповів, що не боїться пропустити частину лекційної інформації та ніколи її в конспекті не шукає, тому йому конспект не потрібен. Що пропускається, при необхідності, завжди може викласти згодом через ремарку: уточнюю, доповнюю чи розширюю лекцію. Таким же чином став робити я, правда, від конспекта не відмовився і як Олександр Якович, заклавши руки за спину, вздовж дошки туди-сюди, при викладанні матеріалу, не ходжу. Для мене робота з ним стала доброю школою і не тільки викладацькою, а і життєвою, якою він охоче зі мною ділився.

Нам не дано знати, як наше слово відгукнеться. В цей широко відомий вислів О.Я.Хорхот додає: та не тільки слово, а й безневинний жест. У зв'язку з чим розповів наступну історію. Десять наприкінці п'ятидесятих років, коли будівництво в СРСР переходило на рейки індустріального крупнопанельного домобудівництва, Микита Сергійович Хрущов – Перший секретар Комуністичної партії України, а згодом Генеральний секретар Центрального Комітету КПРС, проводив у Києві конференцію по даній проблематиці.

Його мета, як він її сформулював, була дати громадянам СРСР у післявоєнну розруху окремі квартири і розселити «комуналки». Якщо цю задачу він в цілому вирішив, то другу

задачу – нагодувати людей повною мірою, вирішити не зміг. У зв'язку з цим Пленум ЦК КПРС, що відбувся в Москві в 1964 році, відсторонив його від керівництва країною. Генеральним секретарем ЦК КПРС обрали Леоніда Ілліча Брежнєва.

Але до цього була конференція по індустріалізації будівництва, яку вів М.С. Хрущов і на якій був присутній О.Я. Хорхот – зам. директора з науки Інституту експериментального проєктування НДІЕП Академії Будівництва і Академії Архітектури УРСР. Коли дійшла до нього черга виступати, він вийшов на трибуну, руками підтягнув, поправив краватку і висловив свою думку з питання, яке обговорювалось. Підводячи підсумок дискусії, М.С.Хрущов негативно відізвався про виступ О.Я. Хорхота, який не міг зрозуміти, що він сказав не так і був реакцією Микити Сергійовича дуже засмучений, аж до того, що в думках вже прощався зі своєю посадою зам. директора інституту з науки. В перерві О.Я.Хорхот підійшов до М.С.Хрущова та спитав його: що він у своєму виступі сказав не те, що викликало в нього негатив. Хрущов відповів, все сказане Хорхотом так, і справа не в доповіді, а в інтелігентських «штучках» Хорхота, який, начебто, щоб підкреслити свою витонченість, демонстративно, знаходячись на трибуні, підтягнув краватку, на протигагу косоворотці і вишиванці, які, для свідчення своєї близькості до народу, часто носив Хрущов, і які краватку по фасону не передбачали. У Олександра Яковича на душі відлягло. Із-за безневинного жеста – підтягнути краватку, він перехвилювався не на жарт. Коли О.Я.Хорхот в університеті приходив засмучений після якоїсь дискусії, я йому казав: «Олександр Якович, ви дискутували з самим Хрущовим і вас вже не може вивести з рівноваги будь-яка інша дискусія». Він зі мною погоджувався і входив в рівновагу.

На Архітектурний факультет КНУБА приїзять делегації з інших вищих архітектурних шкіл України і з-за кордону. Знайомлячись з учбовим процесом кафедр, відмічають своєрідні графічні роботи 1-го курсу, зв'язані з ордерною системою. Вони часто теж бажають у себе у ВУЗі виконувати такі роботи. Беруть у нашому деканаті ордерні таблиці-завдання, методичні вказівки, графіки виконання креслень, роботи-аналоги та виконують у себе ордерні проєкти. Через рік-два приїзять у КНУБА знов і скаржаться, що ордера в них на факультеті, як то кажуть, «не пішли». На це декан, Олександр Володимирович Кащенко, каже, що для виконання подібних робіт необхідна наявність архітектурної школи, яка в КНУБА формувалась десятиріччями, різними поколіннями викладачів. Повинно бути глибоке розуміння становлення майбутнього архітектора в процесі навчання у ВУЗі, розуміння, яке складається в результаті багатьох років викладання єдності теорії і практики проєктування. Тож треба набратися терпіння і наполегливо, з розумінням справи, створювати ордерні композиції, які з часом обов'язково «підуть».

Так Олександр Якович на практичних заняттях з дисципліни «Основи архітектурного проєктування» запропонував дати студентам зробити форматку А-3 (30х40 см) на тему «Індивідуальний житловий дім фермера». Студентам видаються паспорти типових проєктів житлової будівлі, які вони інтерпретують в будинок фермера. Свого роду, зі слів О.Я.Хорхота, – «перша творча проба пера». Це неможливо – заперечували викладачі. В студентів 1-го курсу нема ще необхідних знань і навичок для вирішення запропонованої задачі. Нічого страшного, парирував Хорхот, ми їх проконсультуємо і форматку буде виконано. Не без помилок, але вчасно, дім було зроблено. Справа не в домі, констатував Олександр Якович, справа в дорослості студентів. Коли першокурсники зіткнулись з виконанням конкретного проєктного завдання і зрозуміли, як мало знають і можуть, то в них змінилось ставлення до навчання. Від «стряски» вони відразу подорослішали, в них з'явилося зацікавлене ставлення до справи, якою займаються. Після будинку фермера це вже були зовсім інші студенти, з якими можливо було серйозно займатися архітектурою. До

форматки існували безвідповідальні школяри. Щоб зрозуміти даний процес і зробити відповідну «стряску» треба було мати за своїми плечима 68 років безперервної праці в архітектурі. Вони в О.Я. Хорхота були, і він ними дуже ефективно скористався. Так відбувається становлення архітектурної школи КНУБА. До неї слід ставитись обережно, постійно розвивати і вдосконалювати.

Олександр Якович дуже близько приймав до себе все, що відбувається в архітектурі. За роки своєї професійної діяльності, я так багато бачив і знав різних людей, що інколи від цього мені робиться навіть страшно, в мене починає голова йти обертом казав Хорхот О.Я. Колеги заспокоювали його словами, що у ваші майже 90 років цей неспокій вам ні до чого. Але всі доводи були марними. Він так само активно включався в діяльність, як у минулі роки. Мабуть по іншому не міг. У 85 років Хорхот О.Я. лікував алергію в Київській лікарні для вчених №1, яка знаходиться біля Художнього інституту. Після цього вийшов на роботу. Коли минуло півроку в нього стався інсульт, з яким він потрапив у Солом'янську лікарню, що неподалік від КНУБА. Лікарі і його син, Георгій Олександрович – Заслужений архітектор України (1994 р.), Дійсний член Української Академії Архітектури (2000 р.), Лауреат і Дипломант багатьох різноманітних премій і конкурсів, приклали багато зусиль для лікування, та 21 грудня 1993 р., у віці 86 років він помер.

З Георгієм Олександровичем труну з тілом покійного ми забрали з лікарні і встановили в КНУБА.

Поховали Олександра Яковича з усіма почестями КНУБА, Спілки Архітекторів України і Української Академії Архітектури з гранітного червоного холу Архітектурного факультету, де ще зовсім недавно він викладав.

Георгій Олександрович після тяжкої хвороби помер 14-го травня 2014-го у віці 75 років.

*И осязаемой становится жизни реальность,
Когда движение в пространстве и времени
Материи вечной
Вбирает в себя всё, везде и всегда.*

Бібліографія

1. Хорхот А.Я., Хорхот Г.А., Руднева И.В., Белявская И.О., Журавель В.И., Чапенко И.Л. Проекты, постройки. – К.: ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост-Прим.», 2012.
2. Гассанова Н. Архітектор, учений, педагог [Хорхот Олександр Якович] / Н. Гассанова // Архітектура України. – 1992. – № 2. – С. 203-206.
3. Барбарич А.И., Хорхот А.Я. Озеленение населенных мест. – К.: Издательство Академии архитектуры Украинской ССР. – 1952.
4. Хорхот А.Я. Архитектура и благоустройство промышленных предприятий / Под ред. Г.Ф. Кузнецова и Е.И. Катонина. – Издательство Академии архитектуры Украинской ССР ; 4-я тип. Управления Воениздата МО Союза ССР, – 1953. – 347 с.
5. Хорхот А.Я. Планировочная организация городских промышленных территорий. – К.: Будивельник, 1966. – 266 с.

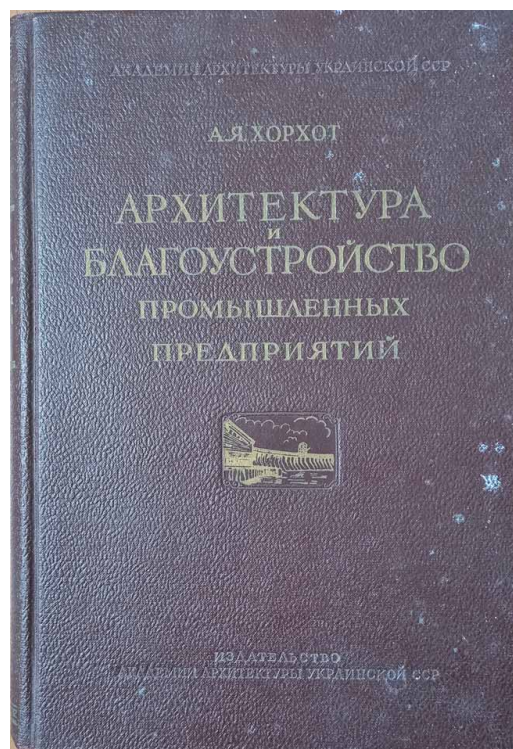
Світлина родини Олександра Яковича Хорхота та родинний будинок,
син – архітектор Георгій Олександрович Хорхот

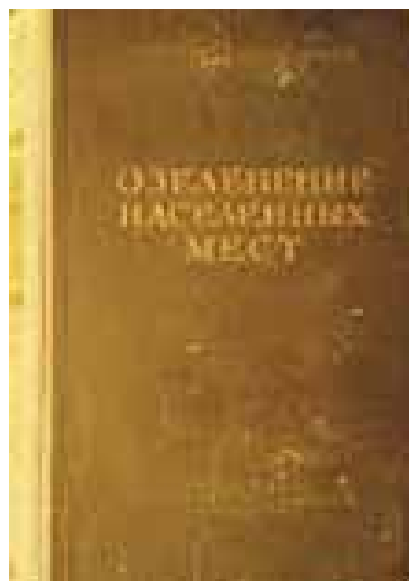
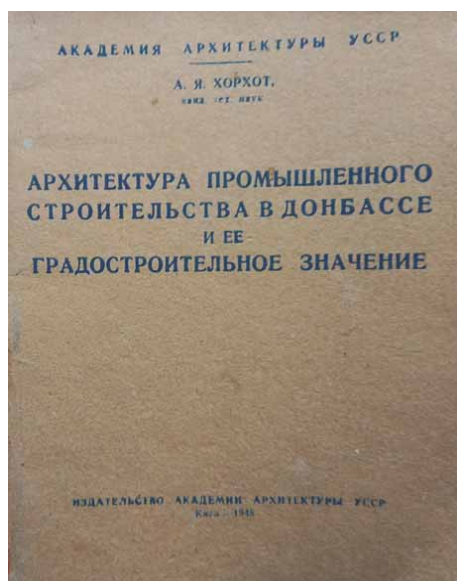
О.Я. Хорхот на поч. 1980-х

На першому плані: О.Я. Хорхот, на другому
плані: Г.І. Лаврик. Архітектурний факультет
КІБІ (тепер – КНУБА)

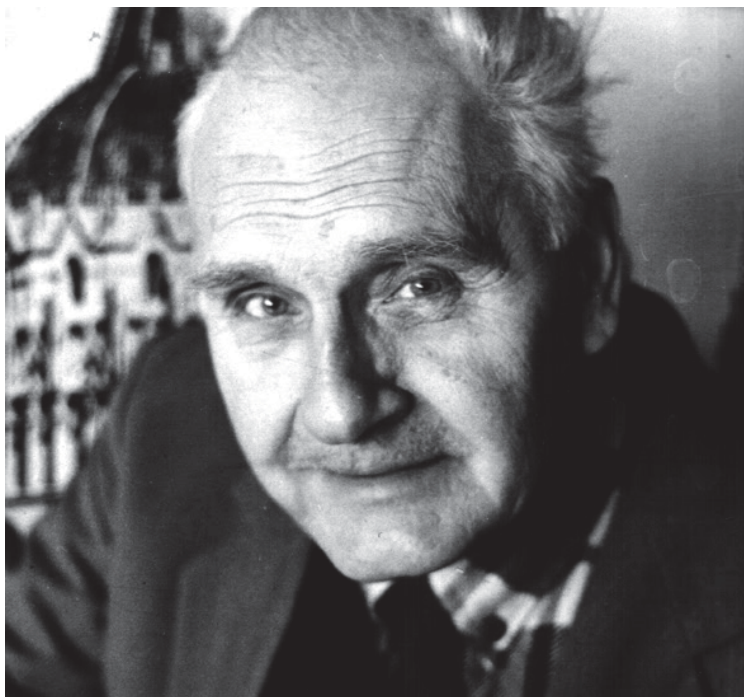

О.Я. Хорхот. За матеріалами
ДНАББ ім. В.Г. Заболотного

Монографії професора О.Я. Хорхота

ВІКТОР ВАСИЛЬОВИЧ ЧЕПЕЛИК
(1927 – 1999)

Один з тих, хто присвятив своє життя пошуку, дослідженню, збереженню та відродженню архітектурних пам'яток – Віктор Васильович Чепелик (1927-1999) – український архітектор, науковець, педагог, професор Київського національного університету будівництва і архітектури, дійсний член Української академії архітектури, історик архітектури, почесний доктор Науково-дослідного інституту теорії та історії і містобудування (з 1996 р.), лауреат Державної премії України в галузі архітектури (2002 рік, посмертно), член спілки архітекторів (з 1975 р.). Автор більше 200 наукових та 39 навчально-методичних праць. Як згадують учні професора, зокрема О. Горбик: Людина високої культури, всебічних знань, рідкісного таланту.

Професор зосередився на науковій роботі з історії архітектури, зокрема української, самобутньої, та над викладанням її студентам. Однією з великих праць Віктора Васильовича стало розкриття людству багатства української культури в царині національної своєрідності архітектури кінця XIX – першої третини XX століть. Над викладеною, у власній монографії, темою В.В. Чепелик працював понад 50 років. Проте йому так і не вдалось її опублікувати. Його працю завершила дружина – заслужений архітектор України, доктор архітектури, професор Зоя Василівна Мойсеєнко-Чепелик.

Народився Віктор Васильович в м. Києві 14 березня 1927 року в родині малярів-богомазів (іконописців) з давніми, близько 400-річними, художньо-ремісничими традиціями. Батько – Василь Якимович Чепелик – маляр-альфрейщик родом з Обухівщини. Навчався у Київській Лаврській іконописній школі, згодом у знаменитих київських малярів-альфрейників братів Вайдінгерів, з ними працював. Брав участь у війні за волю України. Мати – Ганна Яківна Калайда-Чепелик походила з села Велика Бугаївка, що під Васильковом.

Захоплення малюнком перейнялося від батька. В. Чепелик проводив паралель про спогад про перший малюнок (це був малюнок сільської хати) та теми, які цікавили його все життя: народна архітектура та архітектура кінця XIX – початку XX століття.

Роки дитинства та юності Віктора Васильовича припали на нелегкий час: голодомор 1932-1933 років, репресії (1934-1938), Друга світова війна.

В 1934 році вступив до середньої школи №95 в м. Київ, де закінчив шість класів, поки навчання не перервала війна. Особливо нелегкими стали роки війни, коли, щоб уникнути вербовки на роботи до Німеччини, мати з сином пішли пішки з Києва на Обухівщину.

Часи юності припали на період Другої світової війни. Так, в 1941 році Віктор Васильович почав працювати учнем маляра, а згодом малярем в бригаді робітників в різних організаціях Києва на ремонті будівель.

В листопаді 1943 року Віктор Чепелик вступає до ремісничого училища № 6, однак в серпні 1944 року майбутній зодчий подає документи до будівельного технікуму на архітектурний факультет, де вчиться з 1944 по 1948 роки.

З 1948 по 1954 роки навчається на архітектурному відділенні Київського інженерно-будівельного інституту. За час навчання виконав ряд наукових робіт, серед них: «Проектування і забудова Хрещатика в Києві» (1952), «Архітектурна творчість академіка Г.П. Гольца» (1953), «Баштові композиції в українській архітектурі» (1954), з якими виступав на факультетських наукових конференціях. В березні 1954 року брав участь у конференції в Каунаському інженерно-будівельному інституті (Литва), де був офіційним представником студентського наукового товариства, з роботою «Розвиток української архітектури XVII-XXст..» (1954). Виступив ініціатором, організатором і редактором студентського збірника «Архитектурный журнал» (випуск 1-1954, випуск 2-1955), в якому були опубліковані твори колег В. Чепелика: А. Карнабіди, Л. Миронової, З. Мойсеєнко, Ю. Шпита та інших, які в подальшому стануть видатними вченими у галузі архітектури.

По завершенню навчання Віктор Васильович на відмінно захистив диплом, отримав кваліфікацію архітектора та за рішенням кафедри Архітектурного проектування і Ради Архітектурного факультету його кандидатуру рекомендовано до вступу до аспірантури.

В листопаді 1954 року вступив до аспірантури Київського інженерно-будівельного інституту на кафедру архітектурного проектування.

Паралельно навчанню в аспірантурі молодий науковець працює в ряді проектних організацій, зокрема в Укрдіпроздраві, ГСПИ-2, бере участь у місцевих, республіканських та всесоюзних архітектурних конкурсах. Так за його проектами було зведено ряд об'єктів у Києві та області.

По завершенню аспірантури з 1957 по 1964 роки працює асистентом на кафедрі архітектурного проектування Київського інженерно-будівельного інституту (тепер Київський національний університет будівництва і архітектури).

З 1958 року читає лекційний курс «Советская архитектура» та оскільки на той час не було жодного підручника з даної теми, самостійно підготував конспект лекцій та ілюстративний матеріал до них.

З кінця 1950-их років започаткував на факультеті проведення архітектурних диспутів про творчість видатних архітекторів: братів Весніних, Ле Корбюзьє, К. Мельнікова, О. Німейєра.

В 1960 році склав конспект лекцій з дисципліни «История античной эпохи», однак не читав курс.

30 жовтня 1964 року В.В. Чепелик захистив дисертацію на тему «Архитектурно-планировочные решения жилых домов для одиноких и малосемейных», за що було присвоєно ступінь кандидата архітектури.

Після захисту дисертації Віктор Васильович із великим завзяттям та цілеспрямованістю взявся за продовження роботи з українського архітектурного модерну, захопився вивченням пропорційності в українській архітектурі.

З листопада 1964 року працює на кафедрі архітектурного проектування, якою керував доцент М.О. Гусєв, на посаді старшого викладача.

В цьому ж 1964 році Віктору Васильовичу доручили стати заступником декана архітектурного факультету спочатку на громадських засадах, а з 1965 року – штатним працівником.

З 1967 року активно займається педагогічною діяльністю та науковими дослідженнями з історії українського архітектурного стилю ХХ століття. В цей час зібрано та опрацьовано матеріали про творчість К. Жукова, В. Кричевського, О. Сластіона, С. Тимошенка, В. Троценка; проведено обміри й аналіз ряду пам'яток українського архітектурного модерну в Києві, Львові, Харкові, Одесі, Дніпрі, в містах і селах Полтавщини та Чернігівщини.

В 1972 році за рішенням Вищої атестаційної комісії присвоєно вчене звання доцента. В цьому ж році В. Чепелик перейшов працювати на кафедру основ архітектури, якою керував доцент В. Савченко.

З вересня 1974 року був обраний завідуючим кафедри малюнку і живопису Київського інженерно-будівельного інституту (КІБІ), де працював по вересень 1979 року. Вже з вересня 1979 року повертається на посаду доцента кафедри основ архітектури. В цей же час отримує кілька спокусливих пропозицій: зайняти місце керівника вищого навчального закладу у Львові чи Харкові або директора Науково-дослідного інституту теорії та історії архітектури і містобудування (НДІТІАМ) у Києві. Проте, відмова була однозначною та твердою, оскільки педагог вважав, що діяльність повинна бути обмежена лише науковою роботою над історією архітектури та викладанням її студентам.

З 1975 по 1982 рік був членом комітету по архітектурній освіті при Союзі архітекторів України. В 1987 році В.В. Чепелик обраний на посаду професора кафедри основ архітектури. З цього ж року починає читати лекційний курс «Історії архітектури Середньовіччя і Нового часу».

З 1988 року за ініціативи професора на архітектурному факультеті КІБІ вперше почалось викладання «Історії української архітектури». До 1993 року курс лекцій читався разом з кандидатом архітектури В. Заболотним, після 1993 – В. Чепелик викладав його самостійно.

Завдяки політичним змінам в суспільстві, що відбулись на зламі 1990-их років В.В. Чепелику вдалось опублікувати більше 80 статей, що так довго чекали свого часу в шухлядах. Серед них цикл статей про національну архітектуру в журналі «Українська культура», інститутській газеті «За будівельні кадри», газеті «Освіта», іншій періодиці та фахових виданнях. Слід згадати деякі з публікацій: 1991 рік – «Кого й про що тут сповіщали», «Народний дім, "Просвіта", Клуб: Шлях формування своєрідності архітектурно-художнього образу», «Рідний край і чужина», 1992 – «Материнська хата», «Архітектурні традиції культури господарського середовища селянина», «Садиба, хутір, село і пісня», «Архітектурна слава великих будівничих», «Монументальне увічнення незнищенності народного духу», «Натхненний вічністю», 1993 – «Кам'яні квіти Першого Відродження України», «Кам'яниці, обпалені полум'ям історії», 1994 – «Тріумф і трагедія київського бароко», «П'ять квітучих гілок бароко Полтавщини», «Теоретична спадщина українського архітектурного модерну» та багато інших.

Необхідно згадати й про працю над посібником «Зодчі Середньовіччя і Нового часу» («Зодчие Средневековья и Нового времени»), яку було затверджено Міністерством вищої освіти УРСР в якості навчального посібника для студентів спеціальності «Архітектура» і видано двома мовами: українською та російською. Спершу до друку був підписаний варіант російською мовою, але вже менш ніж за два місяці погоджується й варіант українською мовою, таким чином це – перший в Україні посібник про історію світової архітектури українською мовою.

Як згадує Зоя Василівна Мойсеєнко-Чепелик, матеріал збирався важко, особливо портрети зодчих, їх нелегко було знайти. Деякі відшукала донька Оксана Вікторівна Чепелик

у бібліотеці Парижу. Так, завдяки наполегливій праці та підтримці, вдалось завершити роботу.

У 2014 році в збірнику наукових праць «Сучасні проблеми художньої освіти в Україні» було перевидано цей посібник, упорядниками якого стали А.О.Пучков та О.В.Чепелик.

Згадуючи В.В.Чепелика, часто відмічають його особливу мову та вміння цікаво подати матеріал, тому необхідно відмітити спільну з Г.Онкович працю над трьома випусками методичних вказівок з розвитку мовлення, що базувались на матеріалах текстів з української архітектури.

В планах науковця було створити товариство «Земляцтво киян», програму про мистців Києва і про київське мистецтво.

В.В.Чепелик завжди залишався людиною мрійливою, романтичною, закоханою в минуле свого народу – України в цілому та Києва зокрема.

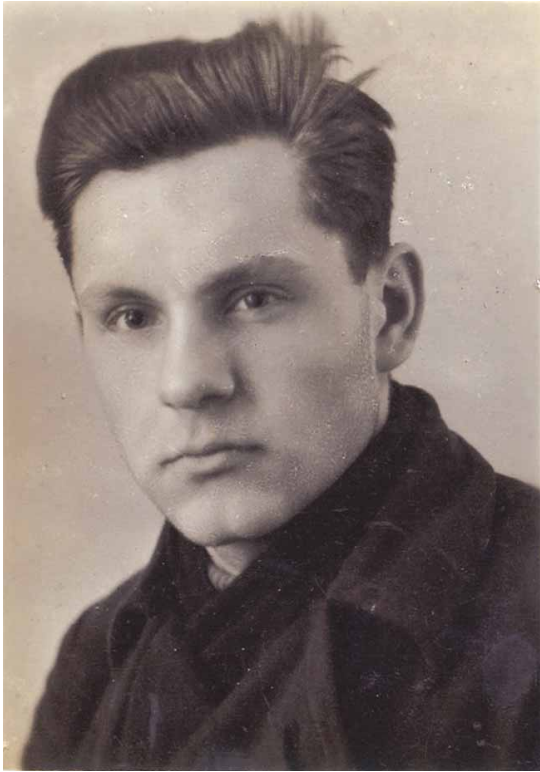
За успішну роботу багаторазово відмічений подяками та грамотами, нагороджений медалями. Указом президента України «Про присудження державних премій України в галузі архітектури 2002 року» на підставі подання Комітету із Державної премії України в галузі архітектури постановлено присудити Державну премію України в галузі архітектури 2002 року Чепелику Віктору Васильовичу (посмертно) – за фундаментальні дослідження в галузі історії архітектури України XVIII – початку XX століть.

Не стало великого поціновувача української культури 14 травня 1999 року. До останніх днів залишаючись педагогом, архітектором, дослідником, митцем – не припиняв працювати.

Справу майстра продовжують його аспіранти та вихованці у наукових пошуках та викладацькій діяльності, зокрема й на кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування.

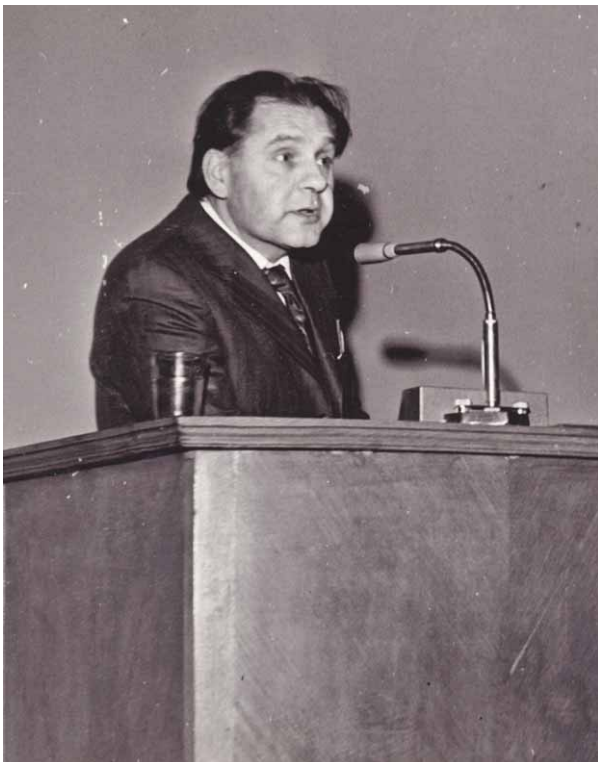
Віктор Васильович Чепелик та Михайло Федорович Євстифеев під час іспиту з історії радянської архітектури для 5 курсу. 1972 р.

Фотопортрет В.В. Чепелика, зроблений для дошки пошани технікуму. 1948 р.

В. В. Чепелик та В. Колега під час конференції. 1975 р.

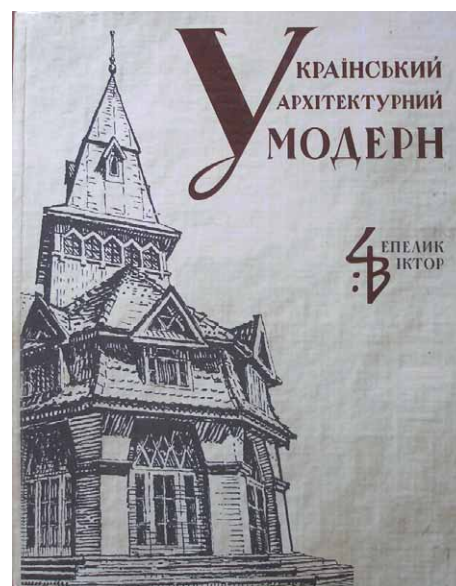
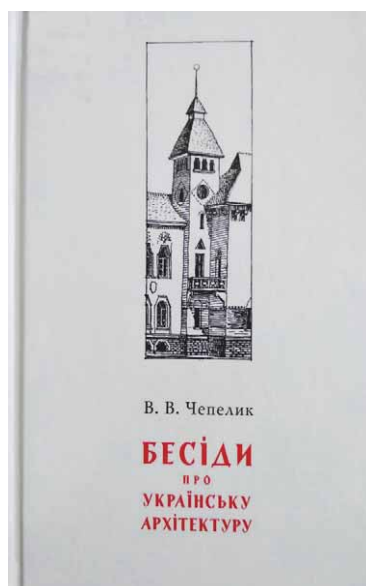
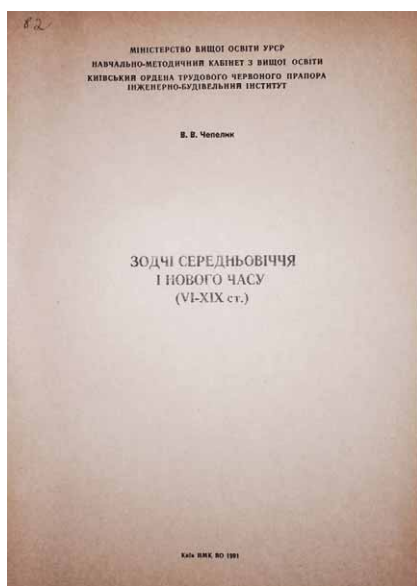
Виступ В.В. Чепелика на конференції районної організації Товариства охорони пам'яток історії та культури. 1974 р.

Виступ В.В. Чепелика на XXXVIII НТК КІБІ. 1977 р.

Зустріч з випускниками: В.В. Чепелик, В.В. Савченко, Є.М. Бавикін та ін.
Фотоархів Володимира Погорельчука

Монографії професора Віктора Васильовича Чепелика

КЛАРА ГЕОРГІЇВНА ДЕМУРА
(1927 – 2016)

Рис. 1. 1) Клара Демура, 5 років; 2) 31 рік; 3) 89 років; фотографії з сімейного архіву.

Вступ. На початку сторіччя Клара Демура згадувала, як Олександр Матвійович Вербицький їй ще студенткою казав: «Вчіться вчитись!». Повторювала вона ці слова і вже своїм студентам, як настанову майбутнім поколінням, вважаючи що вміння вчитися забезпечує успіх архітектора. «Через руки» Клари Георгіївни пройшло багато поколінь архітекторів. Зустрічаючи їх на першому курсі, вона дбайливо та справедливо знайомила з архітектурною графікою, відмивкою, величними спорудами та архітектурною спадщиною. Досконале відчуття кольору, товщини ліній, роки практики та професійність зробили Клару Демуру легендою архітектурного факультету.

За 70 років Клара Демура прищепила любов до архітектури більше ніж 3000 студентам. Вона завжди трепетно та шанобливо ставилася до своїх вчорашніх студентів, а сьогодні до колег-викладачів, щедро ділилася своїми знаннями та досвідом.

Витоки

Клара Георгіївна Демура народилася 20 лютого 1927 року в м. Дербент (Дагестан) у сім'ї хірургічної медсестри та держслужбовця. Крім Клари Георгіївни в сім'ї були ще двоє синів – старший Олег та молодший Володимир.

Сім'я постійно переїжджала з місця на місце, і діти навчалися у школі уривками. Але Клара мала чудову пам'ять, і шкільна програма давалася їй легко. Вона навчилася читати самостійно, багато читала та знала набагато більше, ніж її однолітки. Улюбленим заняттям маленької Клари було малювання. У дитинстві вона мріяла стати ілюстратором книжок.

Коли настала Друга світова війна, маму Клари мобілізували у перші дні війни. Батька в армію не забрали, він часто хворів після поранення, але багато й тяжко працював у військкоматі. Клара залишилася вдвох із батьком. Вона навчалася у 9-му класі і, як і всі школярі, працювала у колгоспі.

Батько майже весь час хворів, а Кларі, як міг, допомагав директор школи, в якій вона вчилася. Коли батько, Георгій Олександрович, помер, дочка залишилася зовсім одна, з квартири її виселили буквально надвір, і тоді директор школи виділив їй у шкільній будівлі, маленьке приміщення.

Під час війни мама, Агрипіна Захарівна, служила в залізничному шпиталі, була тяжко поранена і її демобілізували з армії. Наприкінці липня 1943 року дочка з матір'ю виїхали з Кіровки і попрямували до України, після бомбардування, з фактично порожніми руками, прибули до столиці 6 листопада 1943р.

Мама Клари, як інвалід, отримала допомогу, і вони оселилися у спільній квартирі у п'ятиповерховому будинку на «Євбазі» (Єврейський базар, нині район Галицької площі). У цьому будинку на цокольному поверсі була невелика пекарня, і мама Клари почала там працювати. Клара почала підшукувати школу, щоб закінчити навчання. Але зі школою не вийшло, оскільки навчання відбувалося українською мовою, яку Клара не знала. Тоді вона пішла працювати на роботу в трест до власника квартири, який і допоміг їм з квартирою. Згодом мама Клари тяжко захворіла та померла. З роботи Клару звільнили для її збереження, щоб не відправили на Дон. Випадкова зустріч на бульварі Т. Шевченка з хлопцем, з яким вони їхали разом в Україну, вирішила її долю. Він підказав піти в будівельний інститут, де якраз був набір таких школярів, як вони. Так вона потрапила на підготовче відділення, яке успішно закінчила, і 1 вересня 1944 року стала студенткою.

Студентство

Їхній курс був дуже строкатим. Були робітники і колгоспники, з дитбудинку і демобілізовані солдати, і учні на кшталт Клари. На заняттях з рисунку Клара була дуже успішною, тому викладачі запевнили її вчитися на архітектурному факультеті. Що таке архітектура, Клара ніколи раніше не чула.

Так розпочалося її навчання на архітектурному факультеті. Студенти працювали дуже старанно, а всі терміни витримувалися дуже суворо. Про день оцінки завдань у вестибюлі вивішували оголошення, і всі студенти інституту приходили дивитися роботи. Кафедра проводила оцінювання всім складом викладачів. Після оцінки обов'язково влаштовували виставку найкращих робіт, які демонструвалися до наступної оцінки. Клара Георгіївна навчалася з майбутніми завідувачами кафедр: В. Михайленком, В. Єжовим, В. Савченком та багатьма іншими. З усіма у Клари Георгіївни завжди були дуже близькі та дружні стосунки.

Студентське життя проходило бурхливо, весело і творчо, відбувалися різні тематичні вечори і танці.

Дипломним проектом Клари Георгіївни "Павільйон рослинництва" керував архітектор Шлаконеv Г.В. Він керував проектною організацією та вів роботу з цієї теми на виробництві. Його запросили керувати проектами і до КІБІ. Керівником випускних дипломних проектів були і Владислав Павлович Фадєєv, який займався проектуванням, керував проектом житлового кварталу, і декан архітектурного факультету Микола Олександрович Гусєv та доцент Олександр Олексійович Сидоренко. Допомогали студентам справлятися з роботою також інші викладачі.

Дипломи виконувалися вручну, на великих планшетах – фанерних щитах із натягнутим на них папером сорту «ватман».

Трудова діяльність

Після закінчення інституту Клару Георгіївну направили до проектної організації, але там її не чекали, і вона повернулася в рідні стіни, пізніше була старшим лаборантом. Згодом направили читати архітектуру на ПЦБ. Виявилося, що Клара Георгіївна справляється: склала «іспит», і після цього поступово почала викладати на першому-другому курсах, а згодом на

старших курсах. Отак і «зачепилася» на кафедрі. Коли на архітектурному факультеті відкрилося вечірнє відділення, викладала там.

Коли починала працювати старшим лаборантом, Микола Павлович Северов доручив Кларі Георгіївні зайнятися звалищем дипломних робіт в підсобці – розібрати та зробити їхній опис. Війна закінчилася, і інститут почали відвідувати довоєнні студенти та архітектори, які пішли на фронт, не здобувши диплом. Клара Георгіївна щиро раділа разом з хлопцями. Вони здали дипломні проекти та отримали диплом архітектора.

Кларі Георгіївні довелося працювати з відомими викладачами, завідувачами кафедр та деканами. У тому числі: Ю.М. Петров, О.Я. Хорхот, П.М. Черниш, І.П. Наседкін, В.В.Чепелик, Ю.І. Хіміч, Г.І. Лаврик, Е.А. Більський, Я.А. Штейнберг, Я.А. Свешніков, М.О. Гусев, Н.П.Тищенко, О.О. Горбенко, П.І. Приходько, Ю.Ф. Ларкін, В.І. Хмєльов, С.М. Дівішек, А.П.Бажан, В.І. Єжов, В.В. Савченко, В.П. Фадєєв, В.З. Ткаленко, Р.Ш. Урманов, А.Я.Косенко, Г.І. Корнільєва.

У силу обставин, ордер у житті Клари Георгіївни займає особливе місце. Рік у рік, читаючи вступні лекції першокурсникам кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування, Клара Георгіївна розповідає про те, що архітектурний ордер – це певна система, композиція.

За період роботи в КНУБА (з 1950 року) Клара Георгіївна працювала під керівництвом архітекторів, проєктувальників, педагогів, які очолювали кафедру. Згадуючи їх, вона казала: «Професіоналами не народжуються, ними стають. І в цьому величезна заслуга наших педагогів і майстрів архітектурної освіти, які рік у рік передають своїм учням знання та досвід, віру у свої сили, повагу до праці та професіоналізму».

Клара Георгіївна раділа, що життя на кафедрі вирує, що кожен рік позначено певними здобутками. Кафедра не зупиняється на досягнутому та впевнено крокує до нових звершень, що не припиняється робота щодо підвищення статусу та рівня викладачів. Вона відмічала, що основним завданням для всіх завідувачів було підвищення якості навчання та реалізація потенціалу викладачів та студентів.

Творча спадщина

Клара Георгіївна часто запрошувала студентів до себе додому, показувала свої художні роботи, вишивки. Приклади для вишивання, розроблені Кларою Георгіївною, друкувались у популярному на той час журналі «Радянська жінка». Вона самостійно розробляла схеми, які потім втілювала у життя. Це – рушники, скатертини, серветки, доріжки, окремо створені вишиті картини з архітектурними краєвидами, сорочки та сукні, оздоблені яскравим барвистим квітковим орнаментом. Більш за все Клара Георгіївна любила вишивати хрестиком, гладьовими техніками яскравих насичених кольорів. Візерунки вишивки Клари Георгіївни – не тільки окраса виробів, вони завжди розповідають про думки та почуття її автора.

Клара Георгіївна робила досить точні та професійні ілюстрації до архітектурознавчих видань, зокрема, присвячених архітектурі Києва. У кінці 90-х років Віктор Васильович Чепелик попросив Клару зробити ілюстрацію до книжки про Київ, яку писав, а друкувало видавництво «Амадей». Так вийшла плідна співпраця, завдяки якій Кларою Демурою були зроблені ілюстрації декількох вулиць Києва.

Висновки.

На думку Клари Георгіївни, якості, які має мати студент-архітектор, – це вміння креслити, вміння малювати, вміння бути вигадником. Але для цього він має знати і малюнок, і фотографію. Має бути багата перспектива знання.

Порада студенту від Клари Георгіївни: малювати щодня! З натури, тому що, коли малюєш з натури – розвивається уявлення про те, що це може бути, з чого це може складатися, з яких матеріалів. Малювання дуже розвиває уяву. А уява потрібна!

Крім багатьох поколінь архітекторів, Клара Георгіївна підготувала і багатьох викладачів. Вони спостерігали за роботою і набивали руку. Принцип спадкоємності зберігається на кафедрі і сьогодні.

Клара Георгіївна Демура – архітектор, майстер, нескінченно віддана своїй професії людина. Про неї передусім говорять «професіонал». Влітку 2016 року Клара Георгіївна пішла з життя. Вона була людиною дивовижної внутрішньої краси, шляхетності, порядна по відношенню до інших людей, викладачів та студентів, до своєї архітектурної справи. Вона рік у рік передавала своїм учням знання та досвід, віру у свої сили, повагу до праці та професіоналізму. І у цьому її величезна заслуга. Вона, як досвідчений педагог, сформувала свій метод викладання, власний педагогічний підхід, що розвивався багато років, заснований на її професійно-творчій майстерності.

Рис. 2. К.Г. Демура з одногрупниками 6 лютого 1953р., фотографія з сімейного архіву.

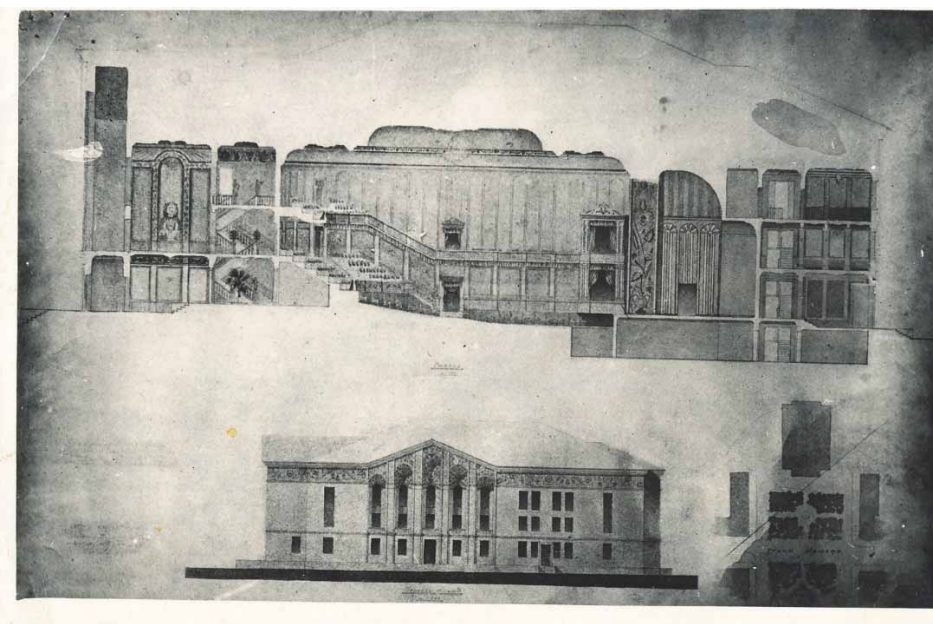

Рис. 3. Дипломний проект К.Г. Демури 1950р., фотографія з сімейного архіву.

Рис. 4. Вступна агітаційна поїздка з кафедрою, архів К.Г. Демури.

Рис. 5. Відмивки ордерів – подарунок О.С. Слепцову, архів К.Г. Демури.

Рис. 6. Зліва: портрет з О.С. Слєпцовим (2015 р.), справа: К.Г. Демура і О.С. Слєпцов під час занять (2011 р.), архів кафедри ОААП.

Рис. 7. Частина авторської схеми та безпосередньо вишивки квітів, архів К.Г. Демури.

Рис. 8. Ілюстрації – перспективні зображення вулиць для путівників м Києва.

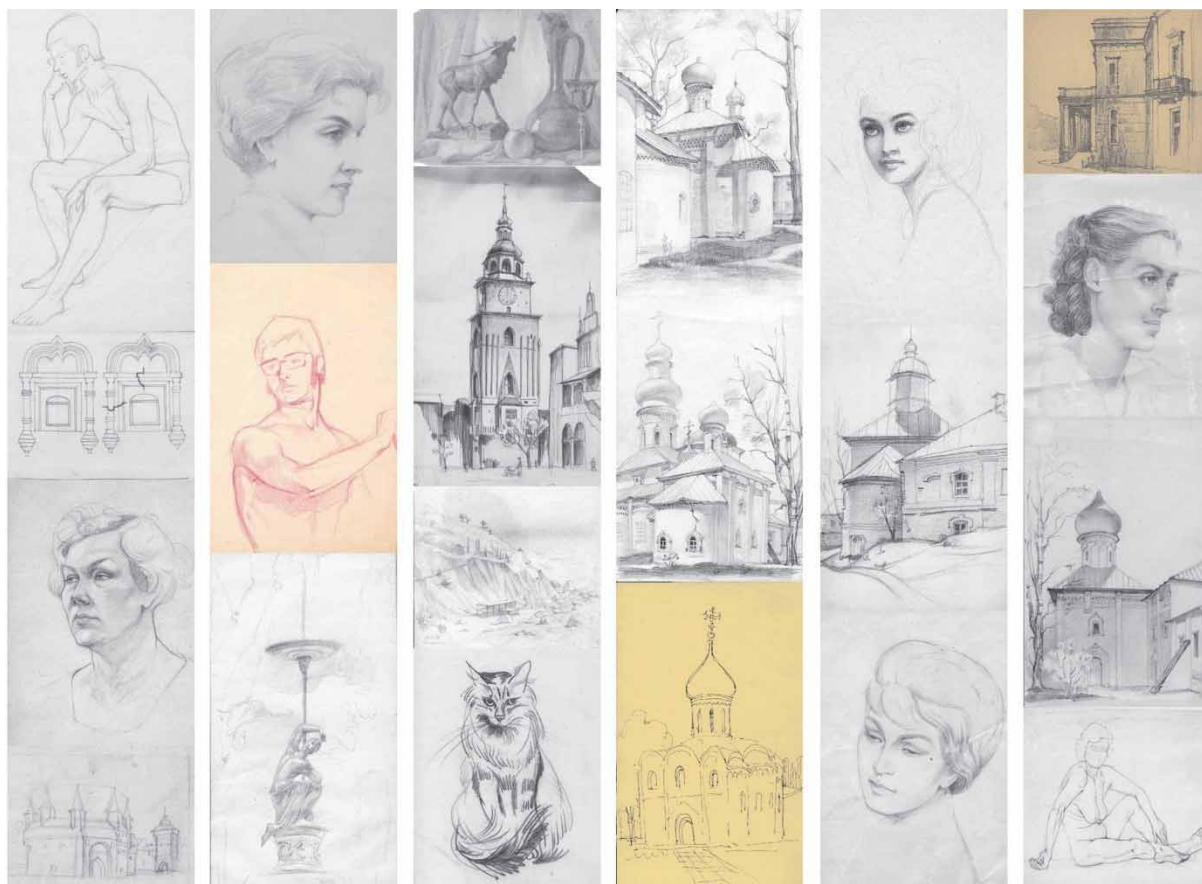

Рис. 9. Графіка: рисунки та замальовки олівцем різних років, сімейний архів.

К.Г. Демура. Акварели, 1969–1972

К.Г. Демура. Старая башня, акварель, 1972

К.Г. Демура. Рига, акварель, 1957

Рис. 10. Акварельні роботи К.Г. Демури різних років, сімейний архів.

ВАЛЕНТИН ІВАНОВИЧ ЄЖОВ
(1927 – 2010)

Численні учні та колеги з неймовірною теплотою та вдячністю згадують Валентина Івановича, видатного діяча свого часу: Народний архітектор України, головний архітектор КиївЗНДІЕП, директор Київського науково-дослідного інституту теорії та історії архітектури та містобудування (1976 – 1981), Головний архітектор Києва (1981 – 1987), Лауреат Державної премії в галузі архітектури України (2000), віце-президент Української академії архітектури (1992 – 2010), доктор архітектури, професор, завідувач кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА (1987 – 2010).

Валентин Іванович народився у 1927 році в селі Кошесьво Іванівської області, яке знаходиться у 12 км від Суздаля, на річці Нерль. Неподалік розташований один із шедеврів історичної архітектури – храм Покрова на Нерлі. Подорожі у Володимир, Боголюбово, Павлов Посад, Ростов, Ярославль, досконала краса старовинних монастирів серед романтичних ландшафтів – все це стало відправною точкою до шляху зодчого.

Пізніше сім'я переїздить до селища Нерль. Батько, Іван Олексійович, був сином селянина, приймав участь у Першій світовій війні, працював маляром на ткацьких фабриках. Мати, Клавдія Іванівна, працювала у швейних майстернях. Сформоване у цей час відчуття різноманітних яскравих тканин та чистих кольорів пізніше проявиться у соковитому живописі Валентина Єжова. А композиційна єдність та пропорційність історичних храмових комплексів стане потім камертоном власного проєктування цілісних архітектурних ансамблів та містобудівних структур.

У стабільне життя вривається Друга світова війна. Зі своєї вже другої війни не повернувся Іван Олексійович.

1944 рік визначив увесь подальший життєвий шлях. Це рік вступу до Архітектурного факультету Київського інженерно-будівельного інституту. Своїми головними вчителями в цей

період Валентин Іванович визначає О.М.Вербицького та Й.Ю.Каракіса. Не зважаючи на суворі роки, Валентин Єжов навчався завзято і натхненно, та у 1949 році він захистив диплом з відзнакою. З направленням до аспірантури Академії архітектури він вирішує зачекати, за порадою Олександра Матвійовича Вербицького, та занурюється у бурхливу архітектурну практику масштабного післявоєнного будівництва. Починав в якості виконроба в Інкермані (Крим). Особливо плідною була праця над відбудовою Севастополя. Тут Валентин Іванович проєктує низку житлових та громадських будівель. Саме тут формується його авторський метод, що включає: переосмислення та використання форм традиційної архітектури, гармонійна інтеграція нових споруд до існуючої забудови, комплексне рішення середовища з врахуванням розвитку міської тканини та інфраструктури.

У 1953 році Валентина Івановича зараховано до аспірантури Академії архітектури УРСР. Це був результат суворого конкурсу та рішення самого президента Академії – В.Г.Заболотного. І вже у 1954 році науково-творча група Заболотного отримує першу премію на конкурсі з проєктування пам'ятного монумента – Арки Дружби у Києві. Колектив авторів: В.Заболотний, В.Єжов, В.Зарецький, В.Савченко та В.Скугарев. Це архітектурне рішення, яке відоме нам з чисельних публікацій, було надзвичайно сміливим поєднанням класики та нових конструктивних можливостей: автори запропонували неймовірно інноваційний об'єкт, що поєднував тріумфальною аркою підвісні мости між схилами перед виїздом до мосту Патона. Однак крутий розворот в радянській архітектурі в середині 1950-х рр., який змушує відмовлятися від архітектурної естетики та декорування, від сучасного розвитку класичних форм, серед інших планів зупинив і реалізацію даного об'єкта після проведеного конкурсу.

В той час вчителями Інституту аспірантури Академії були: В.Г.Заболотний, Я.А.Штейнберг, О.О.Шовкуненко, Н.П.Северов, О.В.Власов, А.В.Добровольський, В.Д.Єлізаров. Ця плеяда видатних наставників виховала значну кількість відповідно видатних учнів.

Тема кандидатської дисертації визначилась на основі багатого досвіду проєктування та, що особливо цінно, реалізації проєктів в Криму. Цей практичний досвід було узагальнено та оформлено в дисертацію: «Архітектура житлового будинку в приморських містах УРСР (Дослідження за матеріалами практики післявоєнного будівництва м. Севастополя)». І у 1958 році відбувся успішний захист.

Валентин Іванович продовжує працювати в Академії архітектури до 1963 року. Тут він розробляє експериментальні проєкти крупнопанельних житлових будинків, в колективі під керівництвом Є.І.Катоніна проєктує станцію київського метро «Вокзальна» (1961).

У 1963 році Академію архітектури, цей провідний осередок формування нових архітектурно-містобудівних ідей вирішено розформувати. Унікальна науково-практична школа зачинається. Через багато років, у 1992 р., Валентин Іванович буде одним з ініціаторів відродження Академії архітектури вже у період Незалежності України і стане її віце-президентом. Сьогодні Українська академія архітектури продовжує активну діяльність в Україні та на міжнародному рівні під керівництвом Народного архітектора України Олега Слепцова, учня та послідовника Народного архітектора України Валентина Єжова.

З 1963 по 1976 рр. В.І.Єжов працює у величезній установі КиївЗНДІЕП (нині – Український зональний науково-дослідний та проєктний інститут по цивільному будівництву). Починає керувати сектором, потім – відділом громадських будівель, пізніше він – головний архітектор інституту. Основна науково-практична проблематика: типологія громадських будівель, архітектура навчально-виховних та торговельно-побутових об'єктів. Цей період діяльності також був надзвичайно плідним. Валентин Іванович займається проєктуванням: Палацу культури Київського авіазаводу ім. О.К.Антонова (проєкт висунуто на конкурс до Шевченківської премії), Палацу культури Виробничого об'єднання ім. С.П.Корольова (Київ), Будинку торгівлі на Львівській площі у Києві, Палацу культури в Бердянську, житлових будинків в Дарниці (Київ), селища Київської ГЕС, Навчально-виховного комплексу в Дніпродзержинську (нині – Кам'янське).

Також Валентин Іванович працює над містобудівним рішенням району Комсомольський в Києві, над серією типових проєктів блок-будівель для громадсько-торговельних центрів різної потужності, а також над низкою інших об'єктів.

В цьому науково-проєктному інституті, одному з провідних, В.І.Єжов розробляє

інноваційні підходи до створення нових системних інженерних рішень для масового будівництва громадських та інших об'єктів на новому рівні якості, функціональності та різноманіття архітектурно-композиційних рішень. На основі розробок зі збірним залізобетонним та з безригельним каркасами, що були засвідчені авторськими свідоцтвами, було створено конструктивні системи УБК (уніфікований безригельний каркас) та БАСФОК (блокова архітектурна система формування громадських комплексів).

З 1976 по 1981 рр. – В.І.Єжов – директор Київського науково-дослідного інституту теорії та історії архітектури і містобудування (НДІТІАМ). Досвід організації масштабних науково-проектних робіт в КиївЗНДІЕП допоміг новому директору сформувати синтез наукових напрямків з архітектурною практикою. Безпосередні впровадження та апробації результатів робіт відразу пожвавлюють діяльність інституту. Завдяки запровадженій системі бюджетних та господарчих договорів розробляються історико-архітектурні опорні плани та зони охорони пам'яток. Науково-проектні роботи інституту набувають містобудівного масштабу. Тут отримує свого вираження особливе ставлення Валентина Івановича до архітектурної спадщини, що було далеко не основною лінією радянської архітектури. Під час роботи в інституті розпочинається докторська дисертація, підґрунтям для якої стали дослідження архітектурно-конструктивних систем громадських будівель та особливостей архітектури громадських об'єктів масового будівництва. Пізніше, у 1997 році В.І.Єжову «за особливі досягнення в розвитку теорії та історії архітектури і містобудування» присвоюється звання почесного доктора НДІТІАМ.

На жаль цей провідний інститут з теорії та історії архітектури і містобудування був розформований аналогічно до первинної Української академії архітектури, але, як не дивно, вже в нашу добу Незалежної України. Можливо і ця величезна помилка буде виправлена з часом.

Період з 1981 по 1987 рр. в біографії В.І.Єжова має особливе та державне значення. Це – діяльність у Головному архітектурно-планувальному управлінні Київського міськвиконкому (ГоловАПУ) в якості головного архітектора міста. На цьому посту став у нагоді досвід усіх попередніх періодів. Тут міг ефективно діяти лише практик, теоретик та організатор одночасно.

Новий головний архітектор сформував концепцію розвитку Києва, впровадженням якої В.І.Єжов займався протягом усієї подальшої творчої та громадської діяльності. Серед основних складових цієї концепції: реконструкція та збереження історичної забудови, системне розташування висотних доміант, раціональне використання рельєфу, «вихід Києва до Дніпра».

Працюючи головним архітектором Києва, Валентин Іванович приймає безпосередню участь у проектуванні та забудові Троєщини, Оболоні, Харківського масиву, Теремків. Також займається реконструкцією Хрещатика, Київського фунікулеру, сьогоднішніми: Майдану Незалежності, станції метро «Либідська» та багатьма іншими об'єктами.

За розробку нового перспективного генерального плану Києва (1986) В.І.Єжов у складі авторського колективу у 1989 році був удостоєний звання лауреата премії Ради міністрів СРСР.

Захист докторської дисертації на тему: «Наукові основи формування та типізації громадських будівель в умовах комплексної забудови житлових районів (На прикладах практики проектування та будівництва в Українській РСР)» відбулась в Московському архітектурному інституті у 1982 році. І робота над докторською, і її захист – все це було здійснено всупереч вимогам партійного керівництва залишити наукову діяльність. Але дії Валентина Івановича знову довели, що його шлях не був результатом пристосування до різних обставин.

Валентин Єжов – давно визнаний майстер архітектури. Його авторитетна думка постійно звучала і у засобах масової інформації, і на важливих архітектурно-будівельних радах. Він був віце-президентом Української академії архітектури (з 1992 р.), академіком Академії будівництва України (з 1993 р.), дійсним членом Академії інженерних наук України (з 1992 р.), почесним членом Міжнародної академії архітектури (з 1992 р.), іноземним членом РААСН (з 1998 р.), почесним доктором НДІТІАМ (1997 р.)

Значний внесок в архітектурно-будівельну сферу на державному рівні відображають також численні нагороди та премії В.І.Єжова, серед яких: Премія Ради міністрів СРСР (1989), Державна премія України в області архітектури (2000). У 1999 році Валентин Іванович був удостоєний звання Народного архітектора України.

Зв'язок архітектури з образотворчим мистецтвом та архітектурно-ландшафтна графіка – це була для Валентина Івановича творча необхідність протягом усіх періодів його діяльності.

Його улюблені графічні матеріали: м'який олівець, фломастер, туш, акварель. Він створив великі серії подорожніх замальовок та етюдів, виконаних у численних подорожах по Україні, по різних регіонах СРСР, зокрема, Середньої Азії та Кавказу, по Європі, Індії, Кубі.

Крім того, кожен проектну роботу архітектор починав з ескізної графіки. Ці пошукові передпроектні зображення тепер мають власну художню цінність. Архітектура на цих аркушах співіснує у повній гармонії з природним середовищем чи контекстом забудови та подана в упізнаваній графічній техніці авторського стилю майстра. Придивіться до цих текучих ліній, що переходять з морських хвиль у скелі і гори; з кам'яних брил у кору старих дерев. З гілля та живописних крон цих дерев лінії перетікають у форми архітектури. Придивіться, і ви побачите, як графіка Валентина Єжова сприймається рухомою у кожній своїй частині.

Акварельний живопис майстра – насичений, має соковитий колорит, створює повне фізичне відчуття стану середовища. Він і у цьому матеріалі творив на максимумі його виразних можливостей, в повну силу, як і в усіх інших справах.

З 1987 року Валентин Іванович зосереджується на науково-педагогічній діяльності. Він – професор Київського національного університету будівництва і архітектури (сучасна назва), завідує кафедрою Основ архітектури та архітектурного проектування. В керуванні кафедрою та у викладацькій справі у Валентина Івановича свій особливий стиль. Доброзичливе та поважне ставлення, «підштовхування» до творчого та службового зростання, вміння знаходити вихід з конфліктних ситуацій – ось далеко не повний перелік особливостей цього стилю керування. І кафедра під головуванням В.І.Єжова протягом усіх цих років була монолітною, не зважаючи на різниці у поглядах та підходах викладачів, яскравих та творчих особистостей. Ця єдність різноманіття забезпечувала стабільність позитивних результатів та персональний розвиток кожного викладача та аспіранта. Успішні захисти дисертацій відбувались одне за одним. Під керівництвом самого Валентина Івановича постійно працювали над науковими роботами докторанти та ціла група аспірантів.

Циклічність розвитку кафедри продовжується і у наш час: успішні студенти стають аспірантами кафедри та викладачами. Пізніше вони підключаються до керівництва аспірантами та продовжують наукову діяльність: видають монографії, працюють над докторськими дисертаціями. Таким чином закріпився, як традиція, один з головних принципів Валентина Єжова: ніколи не зупинятися.

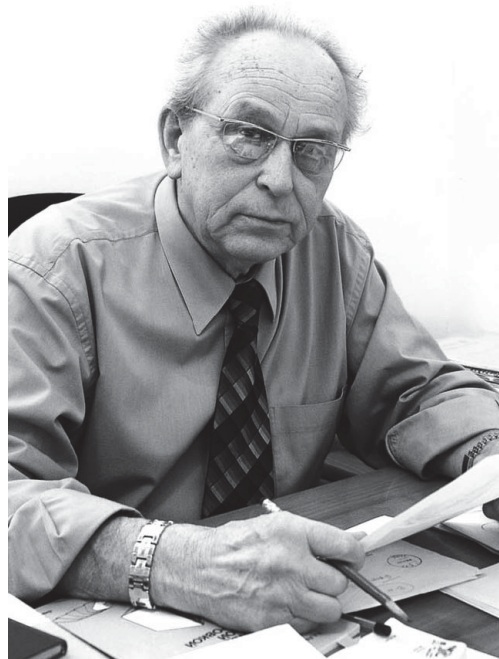
З 1988 року Валентин Іванович – творчий керівник Архітектурного бюро «Єжов». З ним працюють його сини: Сергій Валентинович та Дмитро Валентинович, дружина Євдокія Федорівна. В творчому колективі постійно працюють та набувають досвіду молоді архітектори. За роки активної діяльності в Україні та за кордоном виконано численні проекти.

В Києві: готельно-офісний комплекс по вул. Митрополита Василя Липківського; житлові будинки по вул. Олександра Кониського, вул. Івана Мазепи, пров. Хрестовому, на Вознесенському узвозі; забудова кварталу по вул. Жилинська; адміністративно-комерційний комплекс по вул. Шота Руставелі; Аквапарк на озері Тельбін та інші об'єкти.

У інших містах також розроблено проекти: комплекс бази відпочинку в с. Сімеїз (Крим); проект реконструкції санаторію «Дніпро» в м. Ялта (Крим); туристичні комплекси на Сейшельських островах, на острові Маврикій та на острові Мадагаскар. Крім цього виконано проекти цілої низки індивідуальних житлових будинків та великих будівель і комплексів.

Валентин Іванович – автор більше, ніж 200 наукових публікацій, серед яких – книги, що стали справжніми навчальними посібниками для багатьох архітекторів-практиків та архітекторів-вчених: «Архітектурно-конструктивні системи громадських будівель» (1981), «Архітектура громадських будівель масового будівництва» (1983), «Архітектурно-конструктивні системи цивільних будівель» (1988, у співавторстві з О.С.Слепцовим та Є.В.Гусевою), «Півстоліття очима архітектора» (2001), «Ескізна графіка архітектора: Архітектурна композиція. Ескізне проектування. Природне та міське середовище» (2003), «Архітектура громадських будівель і комплексів» (2006, у співавторстві з С.В.Єжовим та Д.В.Єжовим).

У 2010 році Валентин Іванович завершив свій унікальний життєвий шлях. Він був до останнього, як і завжди, сповнений енергії, творчих сил та планів. Його енергія продовжує спрямовувати до звершень його численних учнів та послідовників.

Професор, Народний архітектор України Валентин Іванович Єжов

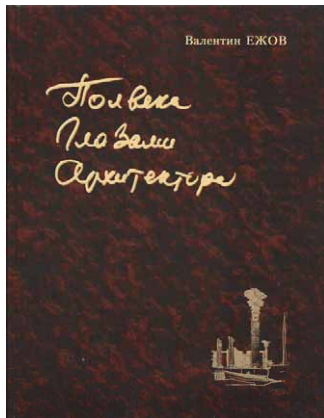
Архитектурно-конструктивные системы общественных зданий. 1981

Ежов В.И. Архитектура общественных зданий массового строительства. 1983

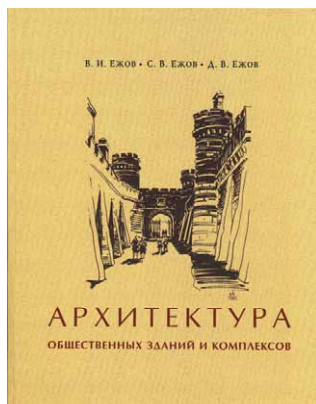
Ежов В.И. и др. Архитектурно-конструктивные системы гражданских зданий: Учеб. пособие для студентов архит. вузов / В.И.Ежов, О.С.Слепцов, Е.В.Гусева; Под. ред. В.И.Ежова. 1998

Ежов В.И. Полвека глазами архитектора. 2001

Ежов В.И. Эскизная графика архитектора: Архитектурная композиция. Эскизное проектирование. Природная и городская среда. 2003

Ежов В.И., Ежов С.В., Ежов Д.В. Архитектура общественных зданий и комплексов / Под общ. ред. д-ра архит., проф. В.И.Ежова. 2006

Ежов В.И. Архитектура южного жилища. 2012

Монографії професора В.І. Єжова

Конкурсний проєкт "Тріумфальної арки" в Києві. В. Заболотний, В. Єжов, В. Зарецький, В. Савченко, В. Скугарєв. 1954

Станція метро "Вокзальна" у Києві.
Є.І. Катонін, І.Г. Шемседінов, В.І. Єжов,
В.К. Скугарєв, А.В. Добровольський,
І.Л. Масленков. 1960

Станція метро "Держинська" (тепер
"Либідська") у Києві. В.І.Єжов,
А.С.Крушинський, Т.О.Целіковська,
О.М.Панченко. 1984.

Палац культури Авіазаводу ім. О.Антонова.
В.І. Єжов, В.К. Бавіловський, В.І. Старіков.
1971

Палац культури Радіозаводу
ім. С. Корольова. В.І. Єжов та ін.
1984

Архітектурні роботи професора В.І. Єжова

Житловий масив Троєщина-Вігурівщина,
перший мікрорайон. Ю.А. Паскевич,
Г.М. Слущкий, Є.В. Фролов, М.М. Дьомін,
В.І. Єжов та ін. 1984

Будинок Торгівлі на Львівській площі у
Києві. В. Єжов, І. Осипенко, Б. Забранський,
А. Сницарев, О. Гайдученя, І. Лошаков та ін.
1982

Житловий будинок по вул. Івана Мазепи, 10
у Києві. В.І. Єжов, С.В. Єжов та ін. 2001

ЖК по вул. Олександра Кониського, 76-78.
В.І. Єжов, Д.В. Єжов.

ЖК по Вознесенському узвозу, 16 у Києві.
В.І. Єжов, Д.В. Єжов. 2005

Офісний комплекс по вул. Саксаганського,
105 в Києві. В.І. Єжов, Д.В. Єжов.

Архітектурні роботи професора В.І. Єжова

Українська Венеція - Вилкове. Олівець.
1968

Архітектурна фантазія на тему "Південне
приморське місто". Олівець. 1955

Архітектурна фантазія. Фломастер. 1983

Архітектурна фантазія на тему "Класицизм".
Фломастер. 1983

Білгород-Дністровський. Аккерманська
фортеця. Фломастер. 1988

Алупкінський парк. Порив вітру. Фломастер.
1994

АРХІТЕКТОР-ХУДОЖНИК ВІКТОР САВЧЕНКО
(1928 – 2003)

Віктор Володимирович Савченко. Фотоархів Володимира Погорельчука

Савченко Віктор Володимирович (20 січня 1928 року, м. Київ – 5 листопада 2003 року, м. Київ) – український радянський архітектор, науковець, викладач архітектури у вищій школі і чудовий майстер-аквареліст, який впродовж свого життя водночас успішно працював у різних галузях і за що заслужено отримав визнання професійної спільноти. Він – доктор архітектури, професор, завідувач кафедри «Інтер'єру, меблів та обладнання будинків» Київського інженерно-будівельного інституту, яка у 1971-му була перейменована на кафедру «Основ архітектури» (1969-1986 рр.). За активну професійну діяльність В.В.Савченко отримав звання Заслуженого архітектора України у 1985 році, дійсного члена Української академії архітектури у 1993 р. та Академії наук вищої школи України у 1995 р. В Академії архітектури Української СРСР він служив науковим співробітником, а потім завідувачем сектором громадських будівель. У 1963-1969 роках по розформуванні Академії виконував обов'язки керівника сектора у КиївЗНДІЕП. У 1986-1989 роках Віктор Володимирович був завідувачем кафедри «Архітектурного проєктування» Київського державного художнього інституту (нині Національна Академія образотворчого мистецтва і архітектури), а у 1990-1997 роках – завідувачем і професором кафедри «Рисунку та живопису» Київського інженерно-будівельного інституту (нині Київський національний університет будівництва та архітектури). З 1953 р. В.В. Савченко був членом Спілки архітекторів України, декілька разів обирався до його керівних органів, паралельно з викладацькою працею обіймав посаду першого заступника голови Спілки архітекторів України у 1974-1979 рр. У 1991 році була заснована персональна творча майстерня «Віктор Савченко» у складі Національної спілки архітекторів України. В.В. Савченко – видатний дослідник і науковець, за час праці у вищих

навчальних закладах він підготував 33 кандидати і 7 докторів наук в галузі архітектури. Серед його учнів: Заварова О.В., Заболотний В.О., Книш В.І., Бачинська Л.Г. та інші.

Майстер був чудовим художником-акварелістом, понад 300 його художніх робіт демонструвалися на виставках, в тому числі й персональних. За манерою письма його можна вважати представником академічної школи у графіці.

Його було відзначено двома урядовими нагородами, знаком «Винахідник СРСР». Вчителями Віктора Володимировича були відомі майстри української архітектури: Йосип Юлійович Каракіс та Яків Аронович Штейнберг.

В.В. Савченко народився у 1928 р. в сім'ї військовослужбовця. Його батько Савченко Володимир Федорович (1900 р.н.) походженням з селян, учасник Другої світової війни, кадровий військовий, прослужив 40 років й у званні підполковника вийшов у відставку, маючи 14 державних нагород. Віктор з матір'ю знаходився у евакуації в Оренбурзькій області, а повернувшись до Києва, закінчив 10-річку і у 1950 р. поступив на навчання до КІБІ. По закінченні навчання перші три роки Віктор Володимирович працював у «Київметропроекті», а наступне десятиріччя навчався в аспірантурі. Впродовж професійного життя майстер багато проектував. Відомо, що він був автором і співавтором понад 190 архітектурних об'єктів, серед яких у 1950-х роках були споруджені у Києві приміський вокзал та підземний вестибюль станції метро «Вокзальна» (співавтори Є.І.Катонін, В.І.Єжов, В.К.Скугарев), житлові будинки на 56 квартир на вул. Князів Острозьких, 3, та на вул. Бориса Гринченка, 8, а також павільйон №7 ВДНГ «Машинобудування та приладобудування» (співавтори І.В. Мезенцев та М.Л. Губов). У 1960-ті роки були запроєктовані середня школа майже на 1000 учнів у Краматорську та готельний комплекс-мотель «Пролісок», у 1970-ті – санаторій «Жовтень» на 750 місць у Конча-Заспі, готель «Чорне море» в Одесі та готель «Мир» на просп. Науки, 27-А, у Харкові (всі зазначені проєкти виконані авторськими колективами).

Впродовж життя В.В. Савченко працював на посадах архітектора, доцента, завідувача кафедри архітектури, сумлінно виконуючи свої посадові обов'язки. За понад 40 років творчої, наукової і педагогічної діяльності до 1991 р. – року утворення Незалежності України – Віктор Володимирович опублікував 150 праць (усього їх було надруковано понад 160 та 2 монографії), побудував 190 будівель, отримав 16 премій на Міжнародних, Всесвітніх та Республіканських конкурсах (з особистих спогадів В. Савченка). Він досить акуратно вів приватні ділові справи, формуючи перелік наміченого і виконаного, нотатки до власних мемуарів. Повну автобіографію майстра можна знайти в архіві КІБІ (нині – КНУБА). Митець був членом 10 науково-технічних рад різних організацій і відомств. Виїздив до 10 країн як учасник міжнародних конгресів, будучи головою секції культурних зв'язків із західними країнами. В.В. Савченко двічі обирався членом-кореспондентом Академії мистецтв.

Дружина Віктора Володимировича Оксана Семенівна, донька українського письменника-белетриста Семена Дмитровича Скляренка, відома як чудовий професійний журналіст. Збереглися сотні її есе, репортажів та інтерв'ю. Син – Савченко Олексій Вікторович 1965 р.н. був аспірантом інституту Сходознавства (Санкт-Петербург, РФ, тоді Ленінград). Можна сказати, що Віктору Володимировичу випала доля увійти у знану і славну сім'ю видатного і відомого на той час письменника Семена Скляренка (1901-1962). Семен Дмитрович Скляренко як письменник належав до плеяди українофілів, він із захопленням досліджував історію нашої країни Х – ХІ століть і описав її в надзвичайно цікавих романах «Володимир» та «Святослав». Неповторні образи, непередбачувані людські стосунки на тлі становлення Української держави зробили його твори надзвичайно популярними. В родині Скляренків-Савченко завжди панував спокій і згода, які базувались на звичайній культурі стосунків і взаємній повазі.

За спогадами колег і студентів Віктор Володимирович, справжній інтелігент, надзвичайно доброзичливий, тактовний в поведінці, завжди був внутрішньо зібраним, налаштованим на працю, зацікавленим у професійній діяльності. Він ставив собі завдання і долав їх згідно з обраною метою.

Зовнішньо увесь вигляд Віктора Володимировича був академічним, він відрізнявся делікатністю, вмів бути завжди рівним, поблажливим, ввічливим навіть с тими, хто з незрозумілих причин відверто його недолюбливав. Свого часу він зазнав надто важкий період, але ніколи не подавав виду. Лише одного разу, коли він важкою ходою йшов на роботу засніженою доріжкою, можна було побачити, який тягар він носив у собі. Віктор Володимирович у своїй інтелігентності був на диво демократичним. У його присутності з'являлося відчуття спокою, того, що на кафедрі усе діється правильно, і не буде суворого осудження з боку керівництва. Він зламав принцип «не приймати жінок на кафедру», котрий як непорушний закон існував у КІБІ і на Архітектурному факультеті. З ким би не спілкувався В.В. Савченко, це завжди відбувалося у шанобливій манері. Він порушив ще один принцип «не допускати до керівництва дипломним проєктуванням недосвідчену молодь». На кафедрі було багато молодих людей, які «роїлися» навколо шефа. Певна демократичність стосунків, що підтримувалася у колективі завідувачем кафедри, забезпечила аспірантам можливість пропонувати власні теми для дипломного проєктування і керувати разом з провідними викладачами заради спільного зі студентами обмірковування способів впровадження наукових висновків у проєктування. Сам Віктор Володимирович непомітно спостерігав за процесом консультацій, щоб своєчасно виправити можливі прорахунки.

В.В. Савченко постійно щось проєктував, вивозив свої проєкти на затвердження, погодження, отримував замовлення на спроби виконати проєктні пропозиції за реальними темами під час навчального процесу. Студенти були залучені до змагання на найкращий проєкт, у конкурси, розуміючи серйозність праці, що виконувалася за заявкою певних організацій, подавали на розгляд хороші результати проєктування.

Кафедра «Основ архітектури» у той час була великою, різноманітною за віковим складом, кожен був індивідуальністю, відрізнявся особливостями мислення, поведінки. Кафедра жила кипучим життям: це був дружній колектив, який разом проводив вільний час, організовував зустрічі на квартирі з приводу свят, днів народження, поїздки на Дніпро, у ліс. Віктора Володимировича в таких випадках разом з колективом ніколи не було. Він в цей час нібито не керував кафедрою, насправді очолюючи її. Незримо він завжди був присутнім, ми про нього згадували, інколи навіть ображалися, що його немає. За його демократичності між членами кафедри і завідувачем була припустима для підтримання його авторитету дистанція. Напередодні великих свят на столі кожного співробітника з'являлася листівка, написана власноруч Віктором Володимировичем і якісь персональний сувенір. Увага до кожного співробітника була ненав'язлива, скромна і носила характер особистого контакту.

Періодично несподівано для усього колективу «згори» «падало» якесь термінове чергове завдання, коли необхідно було просто на наступний ранок щось підготувати, оформити. Віктор Володимирович без будь-яких звернень до совісті підлеглих мовчки одягав білий робочий халат, брав у руки фарби, пензлі і починав працювати. Природно, що не можна було підвести «шефа» і молодь кафедри залишалася допізна, аби виконати роботу. На жаль, коли складний великий колектив дозрів як єдине ціле, Віктор Володимирович перейшов на роботу у Київський художній інститут.

Оцінку постаті митця та деякі епізоди спілкування з ним згадують викладачі кафедри Рисунок та живопису КНУБА: Віктор Володимирович Савченко був прекрасним художником і товаришував зі всіма своїми колегами-художниками. Одного разу він проголосив своєрідний «конкурс» на власний портрет, пообіцявши чималий на той час гонорар у сотню рублів за найкращу роботу. У своєрідному змаганні взяли участь декілька викладачів-художників і присутніх в аудиторії студентів. Переможницею стала студентка третього курсу. Вважають, що ця робота і досі зберігається у майстерні співробітника кафедри, члена Спілки художників України, Малиновського В'ячеслава Андрійовича. М.Я.Куленко, викладач кафедри, згадує, як працював майстер над індивідуальним проєктом для відомого лікаря-психотерапевта Євгена Степановича Товстухи з Яготина. Треба було бачити, як у Віктора Володимировича загорався погляд, коли він передчував цікаву проєктну роботу і повністю віддавався розробці клаузури або ескізу. Він часто ділився своїми ідеями і

прийомами їх можливої реалізації. В проєкті житла для Є.С. Товстухи він захопився ідеєю застосувати форму піраміди, враховуючи її енергетичний вплив на людей. Майстер виконав безліч малюнків і ескізів проєкту і не один раз їздив в Яготин для супроводу проєктного рішення. В.В. Савченко був архітектором і художником від Бога.

Контроль за навчанням і дослідями аспірантів відбувався у своєрідній характерній для метра формі під час майже дружньої довірливої бесіди, коли Віктор Володимирович розпитував, як просувається наукова робота, відбувалося обговорювання подробиць наукових досліджень. І знову спрацьовував принцип «нібито не керуючи, бути обізнаним у справах».

Колишніми студентами, учнями Віктора Володимировича на Архітектурному факультеті КІБІ-КНУБА, згадуються враження від спілкування з майстром під час навчання. Він викладав один із спецкурсів з архітектури громадських споруд великому потоку, при цьому цікавий матеріал розповідав злегка відсторонено від непосидючої аудиторії. Але у безпосередньому контакті викладача і студента його вплив на учня, що у творчих муках намагався народити архітектурну ідею, був надзвичайно плідотворним. Зустріти майстра, від якого віяло впевненістю і доброзичливістю, поблизу кафедри було надзвичайно приємно. Його посмішка, спрямована на студента, «обеззброювала» людину і налаштовувала на співпрацю, заряджала позитивною енергією на цілий день. І сам Віктор Володимирович був надзвичайно щирою, відкритою і доброзичливою людиною. Його учні в студентські роки підсвідомо хотіли, щоб саме він, завідувач кафедри, був керівником випускної роботи: «Ми ще тоді не знали, що він видатний український художник, і на його рахунок безліч авторських виставок. Ми були щасливі, коли Савченко сідав за наш стіл, брав дошку з перспективою архітектурної пропозиції і надавав майстер-клас з різних технік художнього зображення екстер'єру або інтер'єру дипломної роботи».

У 1983 році він захистив докторську дисертацію з типології багатоцільових видовищних і спортивних залів і по його наукових пошуках була видана монографія «Багатоцільові глядацькі і спортивні зали» (перше видання – «Будівельник», 1979 р., перевидання у 1990 р.). В книзі був цікавий матеріал із закордонного досвіду цих будівель, який приваблював студентів, на якому вони навчались і продовжують навчатися до цього часу. Наприклад, вражаючою була структура і організація театру японського кіноконцертного залу, де головна зала була розрахована на дві сцени, що поверталися і дозволяли заміну експозиції сцени по ходу сценарію спектаклю.

На превеликий жаль, 5 листопада 2003 року після важкої хвороби Віктора Володимировича Савченка, відомого радянського архітектора, майстра акварельного живопису, не стало.

Світла пам'ять про митця, який навчав своїм прикладом – талантом, працездатністю, особливою манерою спілкування з колегами і учнями – завжди житиме в наших серцях... Світла пам'ять Вчителю!

Бібліографія

1. Слепцов О.С., Івашко Ю.В., Ушаков Г.Н., Яковенко М.К. Кафедрі Основ архітектури та архітектурного проєктування 55 років: Еволюція, особистості, надбання, сьогодення // Архітектурний вісник КНУБА. – К.: ТОВ «Видавництво Ліра-К». – Вип. 20-21, 2020. – С.10-40.
2. Бачинська Л.Г. Мої вчителі – М.О.Гусєв, Я.А.Штейнберг, В.В.Чепелик, В.В.Савченко // Сучасні проблеми архітектури та містобудування: Наук.-техн. збірник. – К.: КНУБА. – Вип. 25, 2010. – С.63-77.
3. Савченко Віктор Володимирович – https://uk.wikipedia.org/wiki/Савченко_Віктор_Володимирович
4. Савченко В.В. Многоцелевые зрелищные и спортивные залы. – К.: «Будівельник», 1979. – 168 с.
5. Савченко В.В. Многоцелевые зрелищные и спортивные залы. 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Будивельник, 1990. – 160 с.

Рис. 1.
На зустрічі з
випускниками
(Фотоархів Володимира
Погорельчука)

На верхній світлині
зліва – направо:
Лев Володимирович
Василенко,
Віктор Васильович
Чепелик,
Василь Маркелович
Шевченко,
Віктор Володимирович
Савченко,
Олена Володимирівна
Заварова,
Михайло Федорович
Євстифеев,
Євген Миколайович
Бавикін,
Іван Петрович
Наседкін,
Петро Іванович
Приходько

Рис. 2. Твори Савченка В.В. а – монографія «Багатоцільові видовищні і спортивні зали», 1979; б – приміський вокзал у Києві (сучасний стан), у співавторстві Катонін Є., Єжов В., Скугарєв В., 1955; в – станція метро Вокзальна, підземний вестибюль (сучасний стан), 1955; г – ВДНГ, Павільон 7 «Машинобудування», у співавторстві Мезенцев І., Губов М., Київ, 1956; д – готель «Чорне море» (сучасний стан), у співавторстві, Одеса; е – готель «Мир» (сучасний стан), у співавторстві Миргородський С., Гупало Р., Диденко М., Іванов І., Харків; є - санаторій "Жовтень" на 750 місць в Конча-Заспі, Київ, 1974.

ПРОФЕСОР ВІКТОР ІВАНОВИЧ СОЧЕНКО
(1938 – 2019)

Віктор Іванович Соченко видатний український вчений в галузі архітектури, зодчий, митець, художник, талановитий наставник і викладач, доктор архітектури, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, член Національної спілки архітекторів України, член-кореспондент Української академії архітектури, дійсний член Українського національного комітету Міжнародної ради з питань охорони пам'яток та визначних місць (ICOMOS), незмінний професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування Київського національного університету будівництва і архітектури.

Віктор Іванович завжди був людиною відповідальною, скрупульозною і педантичною. Він завжди серйозно відносився до всього, що робив і думав завжди про те, що робить, не відволікаючись на сторонні речі і непотрібні деталі. Він був завжди вимогливим і суворим в оцінках, але коли його студент або учень досягали успіху, він радів разом з ними відверто і щиро.

Виразною рисою характеру Віктора Івановича було надзвичайне вміння концентруватися на роботі і самовіддано йти до переможної мети, часто навіть не зважаючи на власне здоров'я, інтереси сім'ї або вільний час. Він повністю віддавав себе улюбленій справі.

Характерною рисою Віктора Івановича було те, що він з повагою відносився і до робіт своїх колег і студентів, і до своєї творчої діяльності, ретельно фіксуючи і описуючи її. Напевно саме тому за декілька років до його несподіваної смерті в одеському видавництві «Астропринт» вийшов у світ Ілюстрований бібліографічний покажчик «Віктор Іванович

Соченко: архітектура, дизайн, охорона пам'яток, живопис, графіка» (2018 р.). Він значно полегшив роботу над цим матеріалом.

Народився В.І. Соченко 30 квітня 1938 року в сім'ї шахтаря. Дитинство пройшло в м.Кіровоград (нині Кропивницький). В 1958 р. закінчив середню школу №30 та студію образотворчого мистецтва і до 1958 р. працював художником у Будинку офіцерів в м.Кропивницький. Після закінчення Державного художнього училища в м. Дніпро навчався на архітектурному факультеті КІБІ (нині КНУБА). Після закінчення інституту Віктор Іванович плідно працював у Державному архітектурно-проектному інституті «Київпроект». В 1968 р. був прийнятий до Спілки архітекторів України, а в 1968-1971 рр. навчався в аспірантурі КІБІ, успішно закінчивши і захистивши в 1973 р. кандидатську дисертацію. Саме з 1973 р. Віктор Іванович розпочинав активну педагогічну діяльність і, як один з найкращих викладачів отримав службове відрядження Мінвузу України до Афганістану, працював на кафедрі архітектури Кабульського політехнічного інституту спочатку викладачем архітектури, старшим викладачем малюнку та живопису, а останній рік – завідувачем кафедри архітектури.

З 1989 по 1990 рр. В.І.Соченко навчався в аспірантурі в Москві, а в 1991 р. успішно захистив докторську дисертацію в Московському архітектурному інституті (МАРХІ). З 1994р. – професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування (КНУБА). В той час найулюбленішою темою його наукових досліджень була тема об'ємно-просторового вирішення різних типів поштамтів та поштових відділень (їх розмірів, типів, функціонально-планувальних рішень тощо).

Однак настали непевні часи і розгубленість 90-х, багато людей були невпевнені в завтрашньому дні. Однак Віктор Іванович вирішив і в цей час займатись улюбленою справою і з 1994 – по 2008 рр. поряд із науково-педагогічною діяльністю в КНУБА був керівником ПП «Архдизайн-Центр» (м. Київ).

Сферою творчої діяльності В.І. Соченка на довгі роки стають: типологія поштових відділень, архітектура, реконструкція, реставрація будівель та ревалоризація міського середовища, інтер'єр, дизайн, живопис і графіка. Був автором генеральних схем об'єктів поштового зв'язку в Києві та Вологодонську, займався новим проектуванням та відбудовою втрачених православних храмів, регенерацією архітектурних ансамблів міських площ, пам'яткоохоронною проблематикою.

Напрями наукової діяльності: методологічні засади архітектурної типології громадських та житлових будівель, охорона, збереження та відродження визначних пам'яток історико-архітектурної спадщини Руси-України. Дослідження особливостей історичного формування визначних храмових ансамблів Києва, які включено до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, знайшло своє втілення в багаторічних і чисельних працях Віктора Соченка, присвячених проблематиці відновлення Десятинної церкви, що неподалік Андріївського узвозу. Автор 110 наукових публікацій та цілої низки архітектурно-містобудівельних та дизайнерських досліджень та проєктів, більшість з яких реалізовано в натурі. Віктор Іванович підготував шість кандидатів наук (докторів філософії).

Видатний творчий, педагогічний і науковий шлях В.І. Соченка неодноразово було відзначено суспільством і державою: Заслужений діяч науки і техніки України (1999 р.), член-кореспондент Української академії архітектури (2000 р.), лауреат Державної премії України в галузі архітектури (2004), дійсний член Українського національного комітету Міжнародної ради з питань охорони пам'яток та визначних місць (ICOMOS), член Спеціалізованої вченої ради Д26.056.02 при КНУБА, член ради Архітектурного факультету, ветеран війни (Афганістан), нагороджений медалями: «В пам'ять 1500-річчя Києва», «Ветеран праці» та знаком КНУБА «Ветеран Університету».

Повернувшись з Кабулу (столиці Афганістану), В. Соченко сформував широку галерею картин про це місто і його людей. С.В. Сьомка згадує, що коли він допомагав В.І.Соченку формувати виставку його художніх робіт (Афганська Софія), то бачив як той

сумував, що на той час вже дуже багато будівель вже не збереглися, бо були зруйновані під час боїв за місто.

В.І. Соченко – відомий український архітектор, науковець, художник та педагог – пройшов великий творчий шлях, поєднуючи архітектурно-практичну, наукову, художню та педагогічну діяльність, ніколи не забував тих, завдяки кому сформувався його своєрідний талант та вміння. У Державному художньому училищі в м. Дніпрі де навчався протягом 1958-1959 рр., його вчителями були: Г.Г. Чернявський, О.П. Жерадков, Н.П. Скалецька.

В КІБІ (нині КНУБА) Віктор Іванович навчався в 1959-1965 рр. одержав диплом І-го ступеня на Всеукраїнському конкурсі кращих дипломних проєктів вищих архітектурних шкіл СРСР. Він з теплотою та вдячністю згадує своїх вчителів – професорів Я.А.Штейнберга, О.Я. Хорхота, доцентів П.М. Черниша, М.О. Гусєва, Ю.М. Петрова, О.О.Сидоренка, В.М. Онаценка, викладачів В.Є. Михайленка, О.Л. Підгорного, В.В.Чепелика, Б.Г. Криштопа, Г.І. Корнільєву, К.Г. Демуру та багатьох інших.

У Державному архітектурно-проєктному інституті «Київпроєкт» (1965-1968 рр.) Віктор Іванович займався проєктуванням житлових і громадських будівель та брав активну участь у республіканських архітектурних конкурсах у творчій групі видатного українського зодчого – академіка, Заслуженого будівельника України, професора А.В. Добровольського. Зокрема ця група розробляла: проєкт реконструкції забудови району вул. Червоноармійської (нині Велика Васильківська), проєкт комплексу житлових будинків із блоком обслуговування на вул. Велика Васильківська, 115 – 127, проєкт ресторану «Вітряк».

Зі спогадів доцента кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА С.В. Сьомки.

«Саме 1985 рік став знаковим і для мене, бо здійснилась моя заповітна мрія – я вступив до КІБІ і, ставши студентом першого курсу, досить успішно його завершив. Це був рік надзвичайного щастя, студентської згуртованості, першого кохання і відкриття нового і неповторного світу архітектури і мистецтва. Це навчання увінчалось проходженням літньої практики в 1986 р. на Подолі в Києві (приблизно в районі розміщення нинішньої Церкви на воді). Галасливі дні народження, пісні «під гітару», студентська взаємодопомога, походи в кіно, неймовірна любов до рідного міста, молодість... Саме тоді доля звела мене вперше з Віктором Івановичем Соченком. Саме він приймав у нас результати нашої обмірної практики і виставляв оцінки. Молодий, стрункий, засмаглий він ніби актор закордонного фільму, відразу зачарував нас доброзичливою посмішкою. Однак це аж ніяк не означало, що ми легко отримаємо наші оцінки. Він був справедливим і вимогливим, через що багатьом з нас тоді довелося переробляти свої три аркуші (кроки, креслення і малюнок перспективи) і вже надзвичайно щасливими мандрувати у вирій наших перших у житті студентських літніх канікул.

1985-1989 рр. Віктор Іванович повернувся з Афганістану, працював доцентом на моїй рідній кафедрі Основ архітектури і архітектурного проєктування. Пам'ятаю, коли я був студентом третього курсу, восени 1987 року ми виконували досить цікавий проєкт «Станція технічного обслуговування автомобілів». І наші викладачі В.І. Соченко і О.В.Щербаков повезли нас на цікаву екскурсію на СТОА, що на Борщагівці. Віктор Іванович, проводячи нас по виробництву, приділяв увагу самим найдрібнішим деталям роботи підприємства, розмірам автомобілів, радіусам поворотів машин, габаритам машиномісць, а головне – функціональному зонуванню території. Згадую, що нам так сподобалось працювати над розробкою власних ідей СТОА, що більша частина групи отримала відмінні оцінки. Може це частково і завдяки тому, що всі ми тоді власноруч ще й робили макети в масштабі 1:100, 1:50.

Я зараз розумію, що Віктор Іванович тоді закладав у студентства основи науково-аналітичного мислення, наукового аналізу (аналіз – синтез – впровадження), детальній і уважній роботі з вимогами і нормами ДБН. Саме від нього ми всі його студенти вперше почули крилатий вислів зодчих: «вимоги ДБН написано життями тих людей, які не змогли

врятуватись з будівель і споруд під час нещасних випадків через несумлінне ставлення проєктувальників до своєї професії».

В.І. Соченко читав своєму «потоківі» студентів дуже цікаві лекції. Відвідуваність їх тоді була стовідсотковою. Мені страшенно пощастило тоді навчатись на одному курсі з донькою Соченка Лесею, але й з великою плеядою нинішніх моїх колег – викладачів з вченим ступенем: Юлею Тимохіною, Андрієм Михайленком, Юлею Хараборською (нині заступник декана Архітектурного факультету), Максимом Омеляненком, Тетяною Буличовою (Русевич) та багатьма-багатьма іншими талановитими людьми, які стали архітекторами, митцями, художниками, дизайнерами тощо.

Віктор Іванович страшенно любив всіх нас, але рідко нас хвалив і не балував, напевно, щоб ми не запишались, а й надалі плідно працювали. У Соченка – прекрасні двоє дітей Леся і Діма – вони чудові, талановиті, як їх тато сповнені енергії та віри в краще майбутнє. Леся вийшла заміж і прийшла з чоловіком і маленькою дитиною на святкове засідання кафедри, присвячене черговому ювілею батька. Необхідно було бачити, який Віктор Іванович був тоді щасливий, бо здавалося, що здійснилося в цю мить все те земне, про що може мріяти справжній чоловік: сім'я, улюблена робота, справжні друзі поруч.

Втретє доля звела мене з В.І. Соченком в професійній діяльності, коли помер керівник мого дисертаційного дослідження доцент Леонід Добровольський (син саме того академіка А.В. Добровольського, в якого розпочинав свою діяльність Віктор Соченко). До мого захисту залишалось два місяці, однак кафедра вирішила, що мені конче потрібен новий керівник і, Віктор Іванович зголосився стати на цей час моїм керівником. У нас обох було різне бачення викладання матеріалу про типологію навчальних закладів і ми вирішили перенести мій захист на наступний рік, щоб закінчити дисертацію. Мені тоді було дуже важко тому, що Віктор Іванович вимагав максимальної концентрації на роботі, на доопрацюванні саме методологічних основ дослідження, розробці конкретних рекомендацій практично до нових типів навчальних закладів, які мали доповнити і частково замінити морально застарілі радянські школи (і за своїм змістом, і за архітектурно-планувальними рішеннями). Я залишився вдячним В.І. Соченку за його професійність, вимогливість і діловий підхід, який він мені зміг прищепити в науковій, проєктній і педагогічній діяльності. Я часто звертався до схем його дисертації, присвяченій поштовим відділенням. Деякі принципи і основоположні ідеї формотворення різних типів будівель і споруд я радив своїм дипломникам і аспірантам. Часто, роблячи їм вступну лекцію, щоб проілюструвати можливі результати досліджень, я приводжу їм приклади з моєї дисертації і дисертації В.І. Соченка, які знаходяться на 7 поверсі наукової бібліотеки КНУБА. В нашій справі необхідно обов'язково пам'ятати своїх вчителів і бережно передавати їх знання, мудрість і, навіть, самі найдрібніші відкриття по зернині своїм учням – студентам, дипломникам, аспірантам.

У Віктора Івановича Соченка залишилась чудова родина – дружина Галя і син Дмитро, який зовні дуже схожий на красуню-маму, а за характером і наполегливістю – на свого відомого і наполегливого батька. Діма – пізня дитина і Віктор Іванович завжди щиро віддавав йому накопичену за довгі роки свою любов і ніжність. Особливо В.І. Соченко переживав, коли Дмитро Вікторович захищав диплом. Він нікому про це не говорив, але ж я все бачив, бо добре знав його і знав, що професор в душі дуже переживає, але нікому не скаже, бо всіх своїх студентів він поважає і любить однаково, до глибини душі, до щему в серці.

Особливо ніжно і трепетно він ставився до дружини Галини. В сім'ї у них була цілковита ідилія. Галина Володимирівна дуже поважала свого чоловіка і постійно турбувалась про цього здоров'я, готувала йому з собою обіди – смачну і корисну їжу. Коли ми залишалися з ним наодинці в 217 аудиторії (кімнаті викладачів) архітектурного корпусу, Віктор Іванович ділився як кохає свою значно молодшу дружину, і, розчулившись, пригощав мене смачним запеченим в духовці гарбузом. Коли В.І. Соченко був відвертим і розчуленим, вражало те, що він, на перший погляд «залізна» людина, може бути таким турботливим, домашнім, справжнім».

Бібліографія

1. Віктор Іванович Соченко: Ілюстрований бібліографічний покажчик: архітектура, дизайн, охорона пам'яток, живопис, графіка / В.І. Соченко, автор концепції видання, підготовки і упорядкування ілюстрацій та публікацій; Т.М. Кірдо укладач покажчика публікацій та науково-проектних робіт; наук. ред. М.М. Дьомін; автор вступ. ст. О.В.Кашенко – Одеса: Астропринт. 2018. – 317 с.: – (Серія «Видатні вчені КНУБА»).
2. Соченко В.І. Интерьеры предприятий связи. – К.: Будівельник, 1986. – 56 с.
3. Соченко В.І., Ламм И.А., Вильвовский В.С. Предприятия связи. – М.: Стройиздат, 1981. – 158 с.
4. Соченко В.І. Проектування підприємств зв'язку. – К., 1979.
5. Соченко В.І. Церква Богородиці Десятинна в Києві. – К.: Мистецтво, 2014. – 320 с.

Рис. 1. Відкриття персональної виставки архітектурних та художніх робіт В.І. Соченка в Культурному центрі в Кабулі, 1995 р.

Рис. 2. В.І. Соченко коментує виставку своїх науково-творчих робіт у виставковому залі Архітектурного факультету КНУБА, 1998 р.

Рис. 3. Пристендовий захист дипломних проектів на Архітектурному факультеті КНУБА у 2017 р. Голова Державної екзаменаційної комісії В. М. Гусаков, члени комісії: професор Ю.І. Серьогін та О.С. Слєпцов, виступає член комісії В.І. Соченко

Рис. 4. В.І. Соченко виступає на засіданні Спеціалізованої вченої ради КНУБА під час захисту дисертації його аспірантки О. Ю. Водотики, 2004р.

Рис. 5. Родина професора В.І. Соченка: Віктор Іванович Соченко, дружина – Галина Володимирівна Соченко, син – Дмитро Вікторович Соченко

Рис. 6. Професор В.І. Соченко

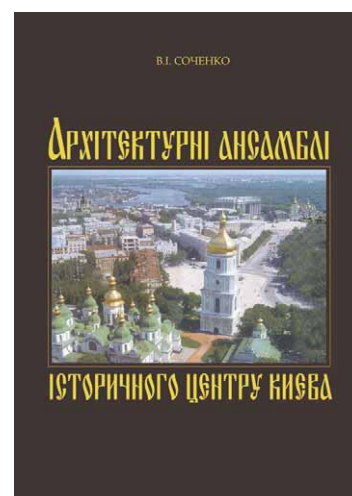
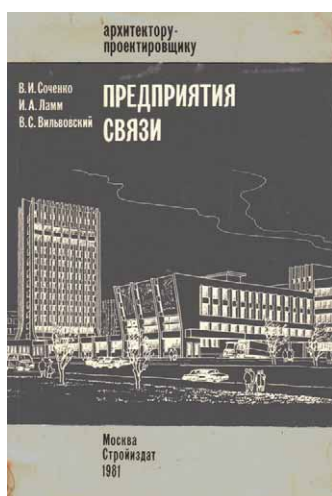
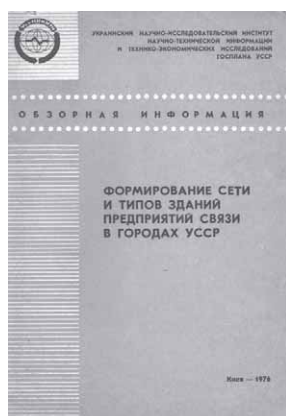
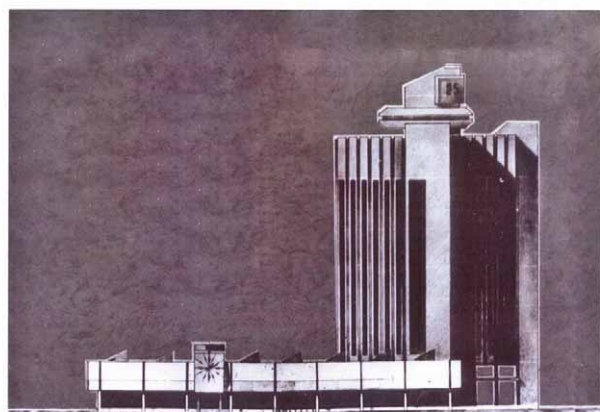

Рис. 7. Монографії професора В.І.Соченка

Метод поетапного
будівництва комплексу
Будинку зв'язку

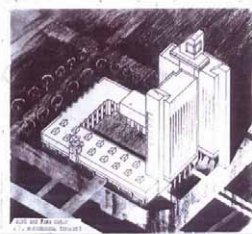
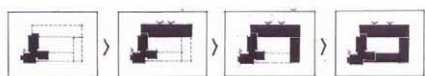

Рис. 8. Проект комплексу Будинку зв'язку м. Волгодонськ Ростовської обл., КІБІ, 1980 р.
Арх.: В.І.Соченко, О.А.Тимошенко, інж. зв'язку: В.О.Післегін

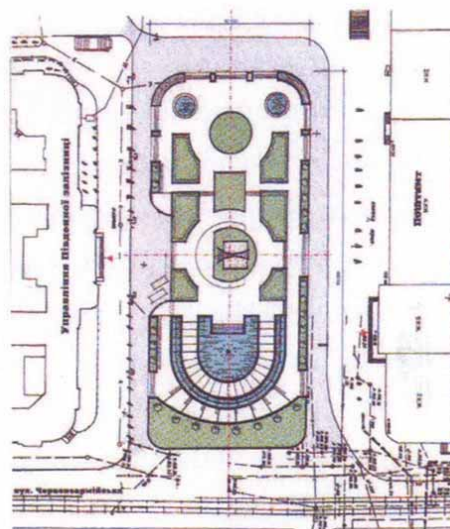

Рис. 9. Генсхема Привокзальної площі в м. Харкові

Рис. 10. Автопортрет «А ля прима», акварель, 1962 р.

Рис. 11. Пейзаж із церквою та соняшниками, пастель, с. Седнів, 1979 р.

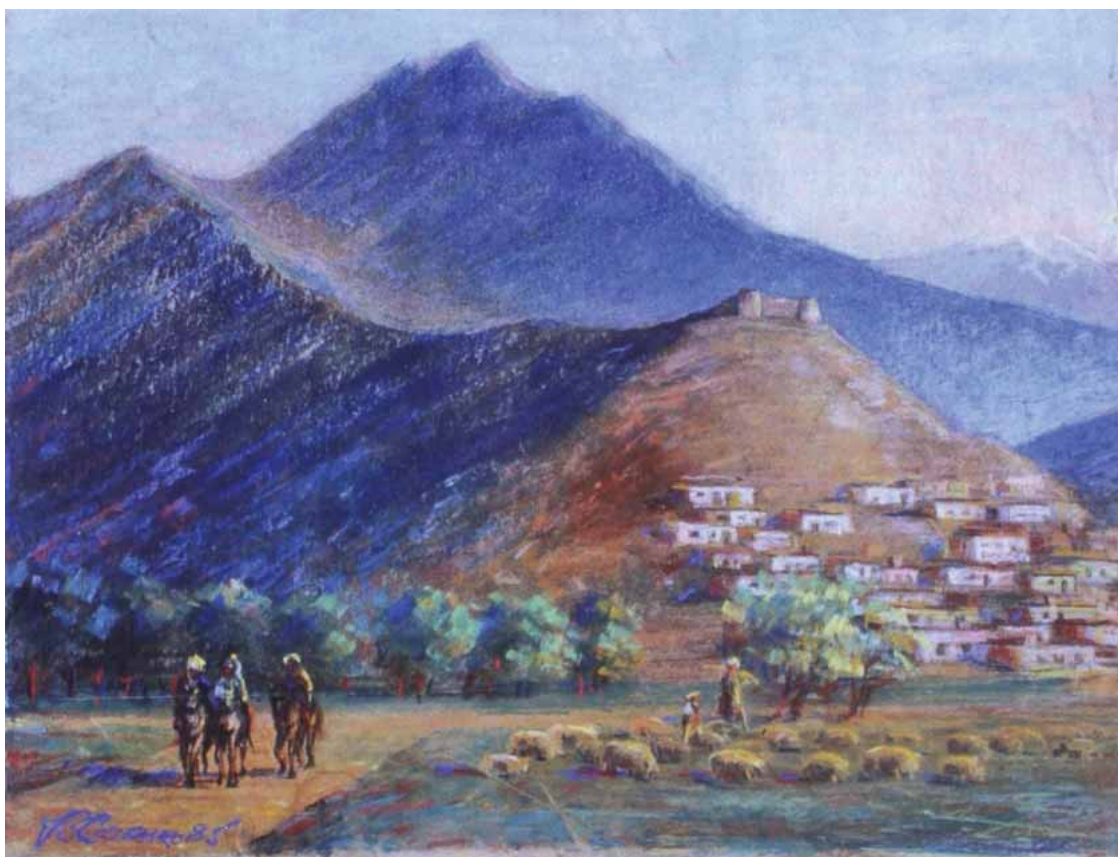
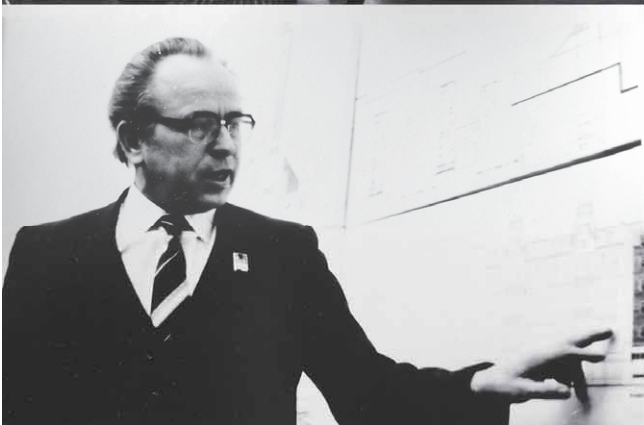

Рис. 12. Силуети Кабула, пастель, 1982 р.

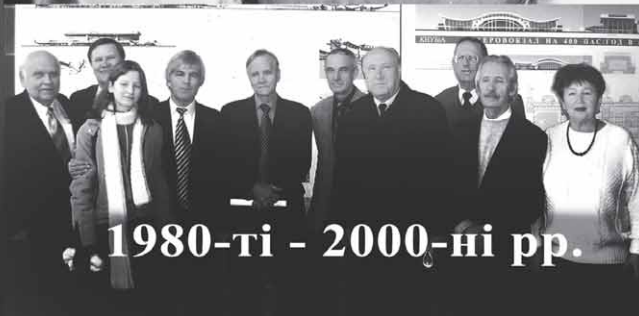

Рис. 13. Ботанічний сад навесні у Києві, пастель, 1978 р.

ІГОР ЙОСИПОВИЧ ЛОШАКОВ
9 травня 1934 – 24 вересня 1999 рр.

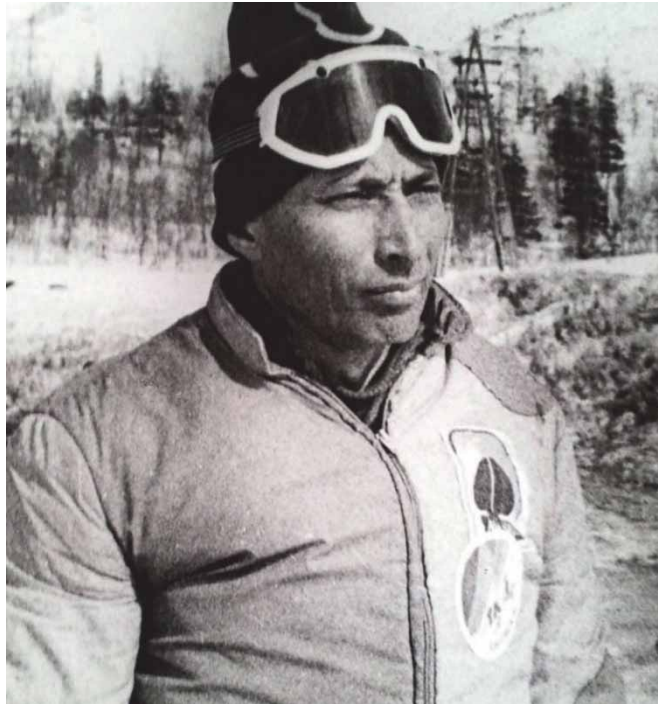

Рис. 1. Лошаков Ігор Йосипович, 1983 р.

Ігор Йосипович народився в м. Лубни Полтавської обл. Мати – Юлія Павлівна Лошаківна, вчителька середньої школи, викладач хімії та біології, директор школи, а згодом – зав. Районо, батько – Йосип Давидович Рохлін – юрист, адвокат. Пізніше родина переїхала до Харкова, а в 1945 р. – до Києва, де Ігор Йосипович отримав класичну освіту, закінчивши з золотою медаллю Колегію Павла Галагана, а потім – Київський Державний художній інститут, в якому навчався з 1952 по 1958 роки в майстерні Володимира Заболотного і Наталії Чмутіної. Ігор Йосипович часто згадував про них, розповідаючи жанрові сценки з життя цих великих майстрів архітектури. Живопис на той час викладав Іван Красний (архітектор за освітою), з захоплених слів Ігоря Йосиповича – «неперевершений аквареліст». На печатках, якими забезпечені всі студентські роботи Лошакова з рисунку і живопису, є особистий підпис цього видатного живописця.

Після закінчення інституту Ігор Йосипович працює архітектором, старшим архітектором і керівником групи в Укргіпроторзі, а з 1964 р. в КиївЗНДІЕПі на посаді головного спеціаліста, а згодом на посаді старшого наукового співробітника. Паралельно І.Й.Лошаков бере участь в численних Всесоюзних та Республіканських конкурсах. Індивідуально і в складі авторських колективів виконує ряд проєктів великих торговельних підприємств у м. Києві. Є учасником проєктування Республіканського будинку оптово-роздрібної торгівлі на Львівській площі, торгового центру в мікрорайоні «Український» м.Ташкента, музею «Україна у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.», Монумента революції в м. Києві, монумента героям Громадянської війни в м. Нова Каховка, універмагу на 350 робочих місць та ін. Після ЗНДІЕПа працює в ПКБ при КІБІ, а з 1976 р. викладає на півставки на кафедрі інтер'єру, куди його запросив тодішній завідувач кафедри, професор, доктор архітектури Савченко Віктор Володимирович. В ПКБ виконувалися проєкти інтер'єрів громадських будівель Києва і області, в основному інтер'єри аптек. У

розпорядженні Ігоря Йосиповича були майстерні, в яких робочі креслення аптечного обладнання отримували своє реальне втілення.

Практично всі центральні аптеки Києва та Київської області були зроблені за проектами Лошакова. Від того часу залишився інтер'єр аптеки № 1, що на розі вулиць Володимирської і Богдана Хмельницького, навпроти Національної опери ім. Т.Шевченка. Раніше вона займала два рівні, зараз залишився невеликий шматочок на другому поверсі. Інтер'єр виконаний в стилі радянського мінімалізму і все, від конструкції входних дверей до ваз, було спроектовано і накреслено архітектором.

У період творчого зльоту Ігоря Лошакова в 50-90-ті роки ХХ століття не було комп'ютерів. Простий олівець і гумка ставали в його руках віртуозними інструментами, залишивши нам його численні малюнки, ескізи та нездійсненні проекти. Так можна побачити ескізи Будинку торгівлі в Києві на Львівській площі (рис. 3), реалізований проєкт ресторану «Високий замок» у Львові, котеджі, збудовані за його проєктами для приватних замовників (рис. 4). Учень академіка Володимира Заболотного, він увібрав бунтарський та авангардний дух архітектурного факультету Київського художнього інституту і сам став його легендою. Його викладацька діяльність у КІБІ також була яскравою та незабутньою, яка згадується колишніми студентами та аспірантами з величезною ностальгією (рис. 5).

Свій незатребуваний архітектурний творчий потенціал Ігор Йосипович реалізує не тільки в студентських проєктах, а й у різних архітектурних конкурсах. Конкурси на Храм-пам'ятник на честь 1000-річчя Хрещення Русі, що проводилися в Москві і в Києві; конкурси від Союзу архітекторів України і проєктні замовлення на будівлі церков (рис. 6).

Окрім значного проєктного багажу, а проєктною роботою Ігор Йосипович продовжував займатись і в інституті, досить вагомий внесок був створений ним і в науково-дослідницькій сфері. Під керівництвом Наталії Чмутіної в 1971 році І.Й.Лошаков захистив дисертацію на тему: «Объемно-планировочная структура специализированных непродовольственных магазинов» і отримав вчену ступінь кандидата архітектури. В 1984 р., вже працюючи на кафедрі, під керівництвом В.В.Савченка, отримав звання доцента. За період з 1965 по 1999 опубліковано близько 30 статей в наукових збірниках і архітектурних публіцистичних виданнях, розроблена учбово-методична література. В 1979 р. вийшла книжка «Интерьеры предприятий торговли», видання «Будівельник». Посібник «Теория архитектуры и градостроительства (психология восприятия архитектурных объектов)» отримав гриф Мінвузу України.

За роки з 1978 по 1999 під його керівництвом захистили кандидатські дисертації: Світлана Зиміна «Формирование архитектуры предприятий торговли приближенного обслуживания», Наталія Консулова «Принципы формирования архитектурной среды школьных зданий с учетом её воспитательного воздействия», Андрій Бреус «Модернизация зданий универмагов (на примере торговой сети Украины)», Геннадій Шульга «Архитектурно-планировочная организация горнолыжных комплексов (на примере Украинских Карпат), Тетяна Буличева «Архітектура сучасних православних духовних центрів на території України», Марина Омеляненко «Вплив психологічного чинника на архітектуру сучасних індивідуальних житлових будинків в умовах України».

У 1993 р. Ігор Йосипович за підсумком наукових публікацій і підготовлених кандидатів наук отримав звання професора. Аура відношення Лошакова до архітектури не могла не вплинути на вибір професії його дітей, до яких Зиміна Світлана відносить і свою доньку. Вони стали архітекторами, став архітектором і його онук – Микола. Син Павло Ігорович зараз працює в архітектурному бюро «Лошаков» і викладає на посаді професора в СПбГАСУ (колишній ЛПСІ).

Із спогадів сина.

«Я пам'ятаю відрізок життя разом з батьком довжиною в сорок років: до цього мене не було, після – не стало його. Важко тому, що багато речей, які я чув від нього з дитинства, бачив у його роботі, здавалися мені само собою зрозумілими – це для мене і була архітектура, спосіб життя та думок архітектора. І лише пізніше я зрозумів, що це була його

архітектура, його особисте та неповторне ставлення і до життя, і до творчості. До того ж я сам вже тридцять років навчаю студентів, мій син Микола – онук Ігоря Лошакова, – досвідчений архітектор, разом із ним ми запроєктували та звели безліч будівель. Тепер він працює у проєктній фірмі, керує цілим архітектурним напрямком.

Початок творчої кар'єри батька припав на роки «викорінення надмірностей», чи просто директивного переходу до модернізму. Я пам'ятаю, як у середині 60-х стіни квартири покривали величезні листи, на яких у модній тоді, вкрай лаконічній графіці (улюбленим інструментом став аерограф, заправлений чорною тушшю) були зображені будинки-мости, грибоподібні будівлі, багатошарові просторові структури цілих міст, веретеноподібні з тросовими розтяжками та багато іншого, що вражало мою уяву. Ще одним яскравим явищем архітектурного життя Києва 60-х років стала серія конкурсів на великі монументальні комплекси – пам'ятник у Бабиному Яру, меморіал в Каховці та ін. У багатьох з них батько брав участь. Ідей було багато, були також чудові моделі, малюнки, але мало що з цього зберіглося через недосконалість техніки того часу, та й вічного поспіху – адже ці конкурсні проєкти робилися у вільний від роботи час.

А ще він почав викладати. Спочатку мені здавалося, що батько не надто захоплений цією діяльністю – йому більше подобалося творити самому, аніж підштовхувати до цього інших, тим більше, що й віддача тут проявляється не так швидко. Але оскільки він вмів і знав так багато та ніколи не міг насититися у своїй справі пізнання (його будинок був завалений до стелі книгами, журналами, різноманітними проєктами) – приховати свою професійну ерудицію було важко. Треба сказати, що у багатьох колег це захоплення не викликало і, не бажаючи пристосовуватися та грати за чужими правилами, батько часто наживав собі ворогів. Натомість молоді він міг сказати багато, не знаю, навіть, чи встиг сказати все, що міг. І, найголовніше, він міг не лише сказати, а й показати, як слід працювати професіоналові. Все життя він формулював ідеї, робив відкриття, які встигав зафіксувати часом лише в ескізі, короткій статті, у проєктах студентів. Малювати, фарбувати, будувати перспективу, оформляти проєкт у батька вчилися сотні людей.

Поваленням стереотипів батько займався особливо захоплено. На межі 80-х та 90-х він створив цілу галерею конкурсних проєктів храмів. Він був атеїстом, але храм був тим винятковим архітектурним об'єктом, де функція – символічна, а символіка – функціональна. У цих проєктах на чільне місце був поставлений глибокий культурний контекст споруди. "Храм має бути втіленням дива", – говорив батько. І кожен із його проєктів ставав фантастичною, авангардистською ідеєю, що містить у собі величезний потенціал для розвитку та варіацій. При цьому, безсумнівно, кожен із храмів відповідав своїм устроєм усім богослужбовим канонам.

Ще одна серія проєктів – так звані круглі будинки. Тут батько вторгся, мабуть, до найконсервативнішої сфери архітектури. Консервативну, насамперед, у нашій країні, де в будівництві індивідуального будинку – від будки садівника до особняків нової буржуазії, – панує «селянська культура», заснована на прецеденті і банальності. Цій ідеології і цим смакам і протиставлялися «круглі будинки». Вони все – «не як у людей»: циліндричні об'єми, перекинуті арки, круглі вікна, тераси. Такий будинок дратує та лякає звичайну людину, адже саме йому адресував батько ці проєкти і публікував їх де тільки можливо. У листуванні з потенційними замовниками цих будинків він пояснював все – від естетичної концепції до можливості суттєвої економії матеріалів та енергії.

Тим часом батько власноруч побудував один такий будинок неподалік Києва, довівши, що ні матеріалів особливих не потрібно, ні особливих будівельних прийомів, а результат перевершує всі очікування. І так завжди – він уважно спостерігав життя і сміливо вторгався до нього, вчив інших і вчився сам. Ф.Л. Райт казав, що архітектор закінчує вчитися, коли востаннє кладе олівець. Саме так було і з моїм батьком».

Ігор Лошаков був дуже «динамічною» людиною і ця особливість характеру проявилась і в виборі його хобі. Він захоплювався динамічними видами спорту: кінним, гірськими і водними лижами (рис. 7).

В 2024 році виповнюється 25 років із дня смерті Ігоря Лошакова і в цьому ж році, 9 травня йому б виповнилося 90 років. У висновку можна сказати одне: складною, багатогранною і дуже творчою людиною був Ігор Йосипович Лошаков. Не всі його любили, і однозначно відносились до його творчості, однак, його особистість не залишала байдужим нікого, хто хоч раз стикався з ним – в навчанні, роботі, викладанні, спорті або в побуті.

Джерела

1. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Зб. наук. праць. Вип. 8. – К.: КНУБА, 2000. – С. 96-100.
2. Русевич Т.В. Игорь Лошаков – пророк в своём отечестве // Архітектурний вісник КНУБА: Наук.-вироб. Збірник / Відпов. ред. Куліков П.М.-К.: КНУБА, 2014. – Вип.3. – С. 84-90.
3. Лошаков И.И. Интерьеры предприятий торговли. – К.: «Будівельник», 1979. – 104 с.
4. Лошаков И.И. Объемно-планировочная структура специализированных непродовольственных магазинов. Автореферат, К., 1971, 22 с.
5. Лошаков И.И. Теория архитектуры и градостроительства (психология восприятия архитектурных объектов). – К.: КНУБА, 1988, – 92 с.
6. Зимина С.Б. Лошаков Игорь Йосипович 1934 - 1999 рр. // Матеріали ХІ Всеукраїнської наукової конференції 21 листопада 2019 р.: Сучасна архітектурна освіта. Синтез мистецтв і гармонізація архітектурного простору. – К.: КНУБА, 2020. – 216 с.

Рис. 2. Родина І. Й. Лошакова: батько Рохлін Й.Д., матір Лошаківна Ю.П., 1927 р.; Лошаков І., друга дружина Зимина С.С., прийомна дочка Зимина Інна, улюблена студентка Тетяна Буличева; Лошаков І., син Павло Лошаков від першого шлюбу з Гайею Власівною Завіною, онук Микола, 1989 р.

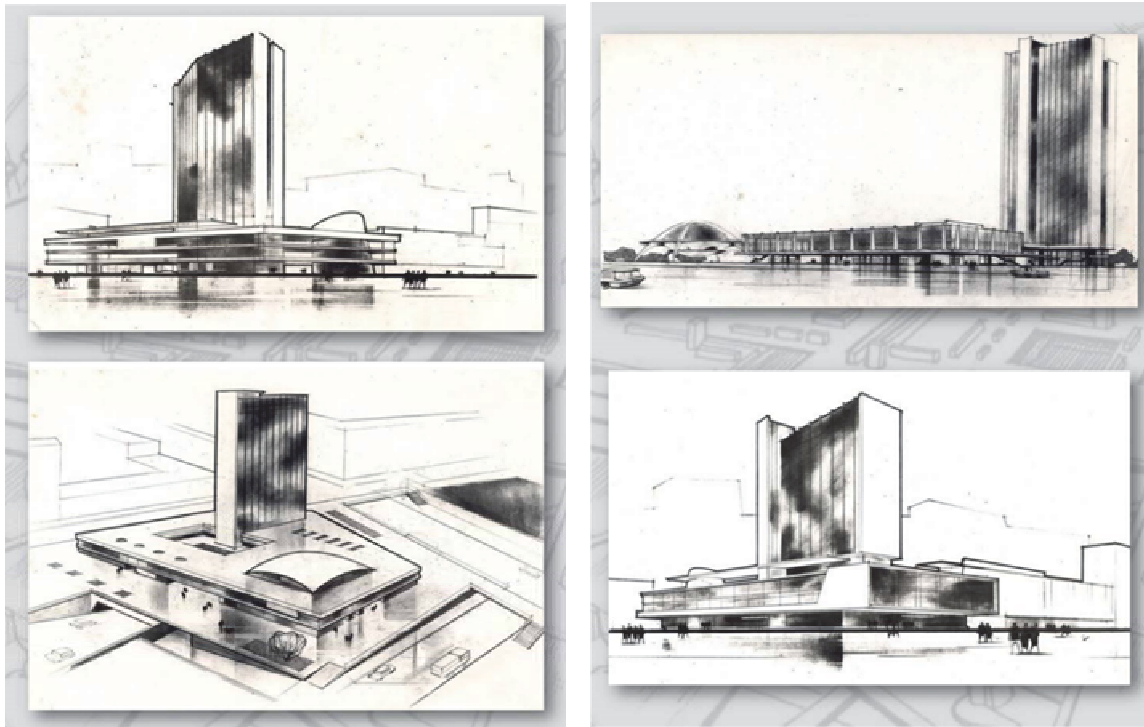

Рис. 3. Варіанти архітектурних рішень Будинку торгівлі на Львівській площі, 1967 р.

Рис. 4. Проекти котеджних будинків

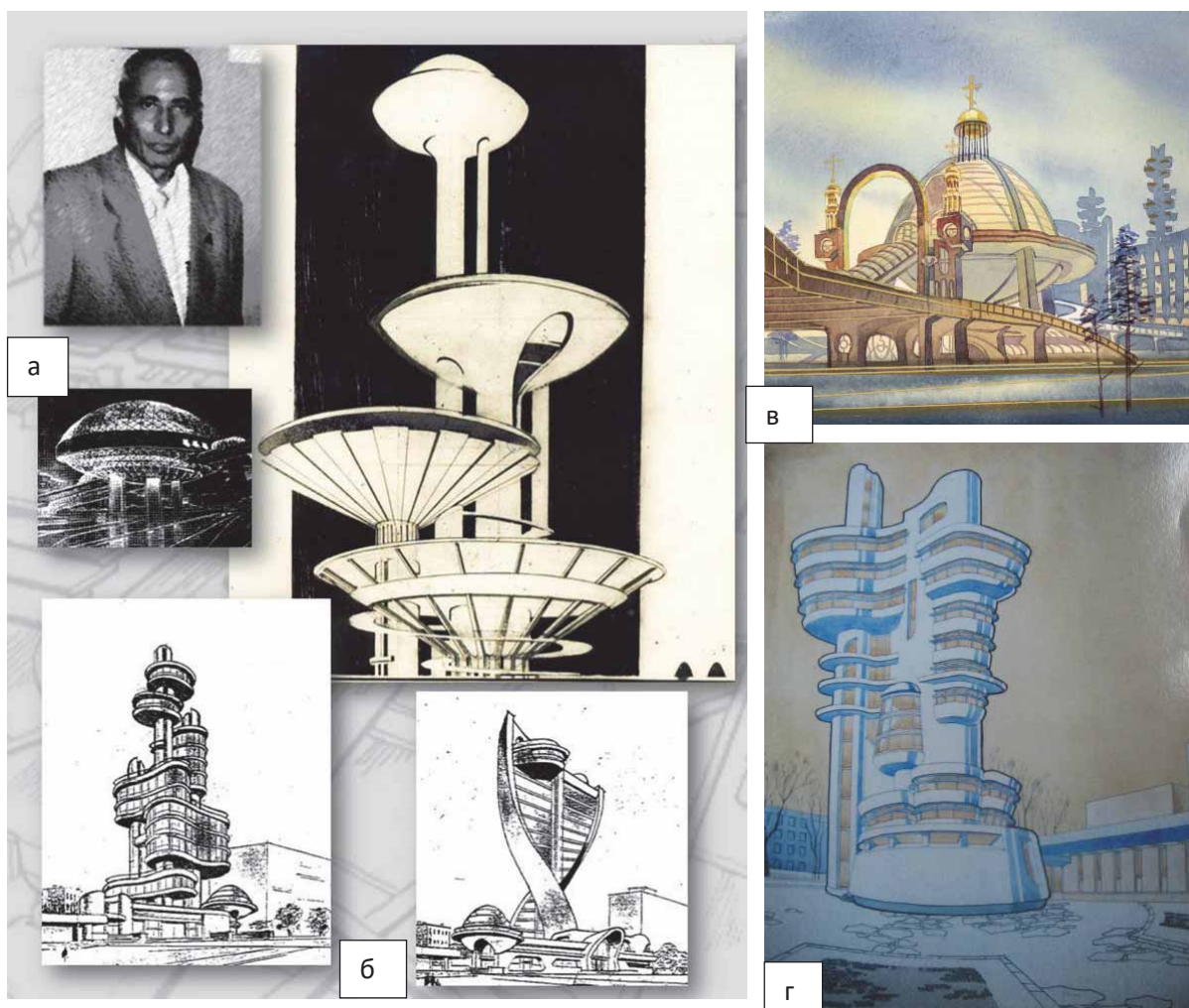

Рис. 5. Студентські та конкурсні проекти: а - І.Й. Лошаков (90 -ті годи); б – конкурсні проекти; в – фрагмент дипломного проекту Т. Буличевої, 1991 р.; г - фрагмент з конкурсного проекту реконструкції архітектурного корпусу КНУБА, 1993 р.

Рис. 6. Проектні пропозиції культових споруд для будівництва в Запорізькій області України. 1980-ті роки.

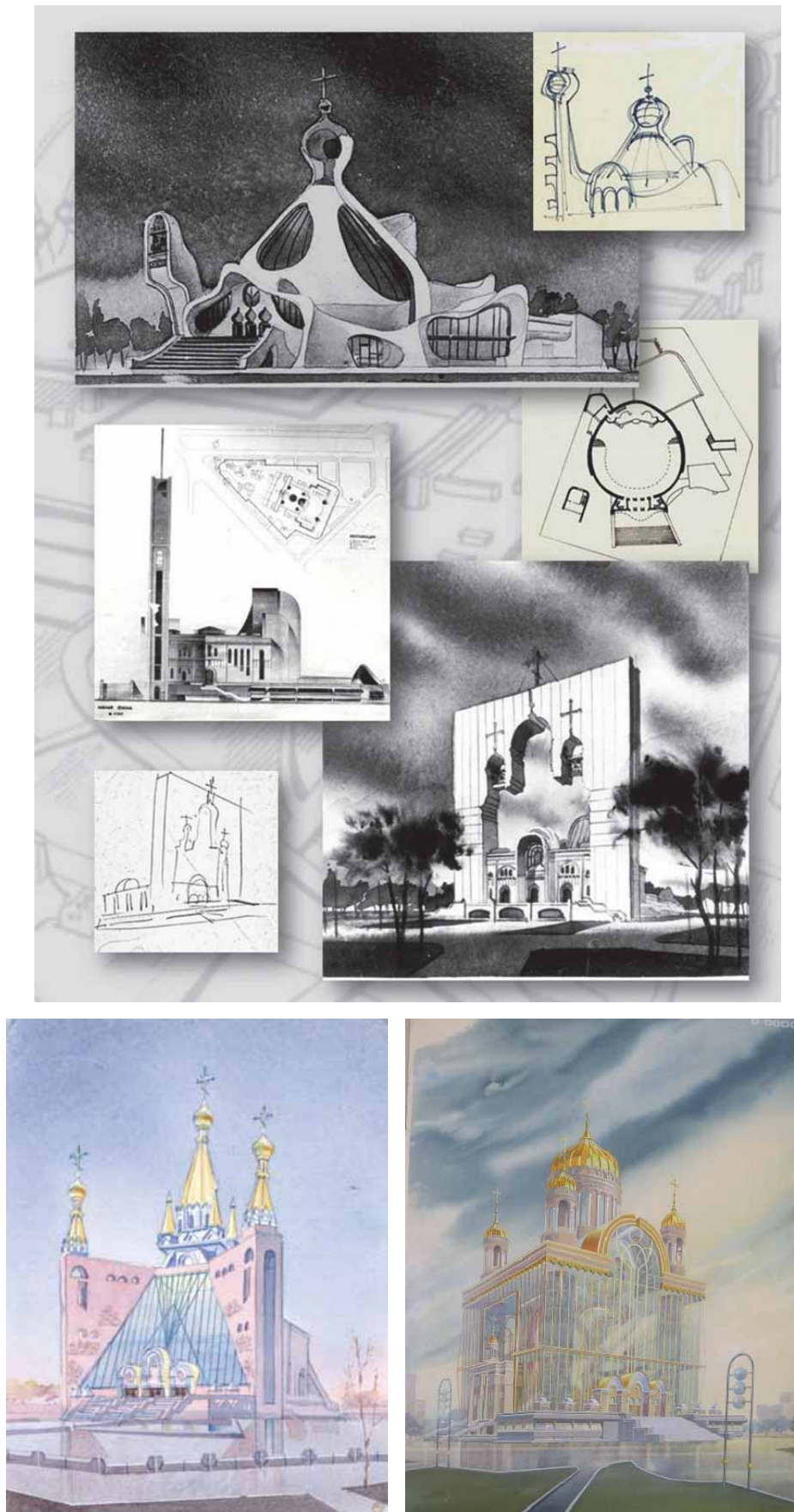

Рис. 7. Проекти культових споруд та ескізи до них

Рис. 8. Спортивні захоплення Лошакова І.Й.

Рис. 9. Акварельні роботи І.Й. Лошакова, 1980 - 1995 рр.

В.Г. ШТОЛЬКО – АРХІТЕКТОР-ХУДОЖНИК, НАУКОВЕЦЬ,
ПЕДАГОГ, ПРЕЗИДЕНТ УАА
(1931 – 2020)

В.Г. Штолько. 1980-ті роки

Умирають майстри, залишаючи спогад, як рану. В барельєфах печалі уже їм спинилася мить.

А підмайстри іще не зробились майстрами. А робота не жде. Її треба робить...

Ліна Костенко

Валентин Григорович Штолько народився 14.11.1931 року у селі Вікнино Гайворонського р-ну Кіровоградської області у селянській родині. Навчаючись у сільській школі, він проявляв здібності до рисування, і початки його вдачі яскраво виявилися під час навчання. Буремні роки Другої світової війни зробили його рано дорослим.

У 1950 році він успішно склав іспити до архітектурного факультету КДХІ, а в 1956 р. отримує диплом архітектора-художника.

За порадою доктора мистецтвознавства Г.Н. Логвина після закінчення КДХІ для більш заглибленого вивчення архітектури В.Г. Штолько пішов на будівництво, де працював десятником, виконробом, начальником дільниці.

У вересні 1959 р. В.Г. Штолько працював у НДІЕП Академії будівництва і архітектури УРСР на посаді старшого архітектора. У 1961 році за високі виробничі показники був переведений на посаду керівника групи архітекторів. У цей час В.Г. Штолько розробляв ряд експериментальних проєктів споруд літнього типу з тентовим покриттям і

брав участь у конкурсному проектуванні з планування і забудови експериментального житлового району в київській Дарниці та низки інших об'єктів.

Крім того, відрізняючись великою енергією та зібраністю, В.Г. Штолько, окрім проєктної роботи, займався науковими дослідженнями, які пов'язані із застосуванням у будівництві тентових і пневматичних покриттів.

У листопаді 1962 року В.Г. Штолько без відриву від виробництва вступає до аспірантури Академії будівництва і архітектури УРСР. У 1963 році в зв'язку з реорганізацією і ліквідацією НДІЕП він був переведений у новостворюваний «Зональний науково-дослідний і проєктний інститут типового і експериментального проектування житлових будинків та громадських будівель і споруд», м. Київ (КИЇВЗНДІЕП) на посаду головного архітектора проєктів.

Поєднання реального проектування та наукової діяльності сприяло тому, що у 1967 році В.Г. Штолько успішно захищає кандидатську дисертацію на тему: «Дослідження архітектурно-конструктивних рішень тентових покриттів». Із 1968 року він керує відділом АКБ-2 КИЇВЗНДІЕП, одночасно бере участь у розробленні цілого ряду проєктів відповідальних об'єктів: експериментального готелю літнього типу «Тарасова гора» у м.Каневі (рис. 1); експериментального готелю на 420 місць з використанням грибоподібних конструкцій у м. Черкаси; серії типових проєктів літніх кінотеатрів на 400, 600 і 800 місць; проєкту експериментального кінотеатру на 1200 місць і ряду проєктів житлових будинків та громадських будівель і споруд [1-3]. У цей період починається і його педагогічна діяльність на архітектурному факультеті Київського державного художнього інституту.

Із 1978 року В.Г. Штолько керівник АКБ-4 «КИЇВЗНДІЕП». Під його безпосереднім керівництвом розробляється велика кількість проєктів об'єктів з великопрогоновим покриттям, які відрізняються новизною рішень та відображали новітні на той час дослідження науки і техніки будівельного виробництва. Серед цих об'єктів: проєкт павільйону «Транспорт, меліорація та водне господарство» на ВДНГ УРСР, криті ринки у Києві (рис. 2) і Чернівцях та ін. [4-6].

Будучи керівником АКБ-4 В.Г. Штолько, одночасно проводив велику науково-дослідну роботу як завідуючий лабораторії ефективних просторових систем. Результати експериментального проектування і наукових досліджень відображені у його першій книзі «Архітектура споруд з висячими покриттями» (1979).

Впродовж 1963-1985 років у КИЇВЗНДІЕП була виконана комплексна робота з розроблення та впровадження висячих покриттів у практику будівництва громадських будівель і споруд. Завдання полягало не тільки у створенні широкої типології таких систем, а й у зведенні їх з уніфікованих збірних конструкцій та елементів заводського виготовлення для застосування у масовому будівництві. Ця робота була відзначена Державною премією УРСР у галузі науки і техніки 1982 року [7].

Уперше в Україні довелося виконати широку програму досліджень, наукових розробок і практичних дій на основі створення класифікації типів висячих покриттів, розроблення генотипів їх форм, шляхом послідовного множення яких можливо перекивати необмежені площі. У межах програми було розроблено 53 проєкти громадських будівель і споруд з висячими покриттями.

На основі результатів проведених досліджень та пошукового проектування В.Г.Штолько видає нову книгу: «Покриття з тканин та плівок» (1983).

У цей період авторською групою на чолі з В.Г. Штольком було розроблено і зведено павільйон України на міжнародному фестивалі молоді і студентів у Москві [8]. Зводяться готель «Градецька» у Чернігові (архіт. В.Г. Штолько, О.О. Кабацький, А.В. Грачова – Державна премія УРСР ім. Т.Г.Шевченка в галузі архітектури, 1984).

Під час відряджень та відпусток В.Г. Штолько віддавався заняттям з акварельного живопису, яким він майстерно володів. Діапазон творчої діяльності В.Г. Штолька розширюється, і в 1987 році його призначають заступником директора, головним архітектором КИЇВЗНДІЕП.

У 1988 році В.Г. Штолько за сумою опублікованих наукових праць успішно захистив докторську дисертацію по темі «Архітектура будівель з висячими конструкціями». Теоретичні і практичні аспекти». Усі отримані результати наукових досліджень і експериментального проектування В.Г. Штолько визначив у нових книгах: «Конструктивні рішення будівель і споруд» (1995) та «Архітектурні конструкції цивільних будівель» (1996), які користуються великим попитом у студентів-архітекторів.

За видатні заслуги в розвитку архітектури у 1982 році В.Г. Штольку було присуджено почесне звання «Заслужений архітектор України».

У 1980-х роках розроблялися значні містобудівні проекти житлових районів: «Прибережний у м. Біла Церква» (архіт.: В.Г. Штолько, В.В. Куцевич, В.І. Довгалюк, В.М.Петров, 1989), «Столичний» у м. Києві (архіт.: В.Г. Штолько, О.С. Загніборода, В.В.Куцевич, В.К. Горбонос та ін., 1990) (рис. 3), де вирішувалась складна соціальна проблема житлової політики щодо створення комфортного середовища помешкань, об'єктів обслуговування та громадських просторів нового типу, та проект бізнес-центру у смт Щасливе Київської області (архіт.: В.Г. Штолько, В.В. Куцевич, В.І. Довгалюк, А.В. Мороз, О.С. Бильчинський, 1991).

З отриманням Незалежності України почалася робота з відродження Академії архітектури. Одним з організаторів цього процесу був В.Г. Штолько.

Так, 14 лютого 1992 р. була відтворена Українська академія архітектури як громадська організація, покликана до життя історичним процесом державотворення, який відбувався в Україні. Вона взяла на себе обов'язки правонаступниці Академії архітектури колишньої УРСР (1945-1963) і зробила значний внесок у розвиток української архітектури як однієї з найважливіших складових української національної культури. Президентом УАА був обраний В.Г. Штолько, віце-президентами стали В.І. Єжов і М.М. Дьомін, академіком-секретарем – Д.Н. Яблонський [9].

Фундаментальні соціально-політичні перетворення, впровадження ринкових відносин і демократичних засад у суспільстві розкривали для розквіту національного зодчества широкі перспективи, знімаючи незліченні «табу» на архітектурну творчість.

Приділяючи велику увагу вивченню і збереженню національної спадщини, поверненню народу його історичних надбань як підґрунтя для прийдешніх архітектурних звершень, Академія під керівництвом В.Г. Штолька спрямовувала свої зусилля на залучення найновіших досягнень науки, техніки і одвічних уявлень про прекрасне, які мають стати основою створення гармонійного життєвого середовища для людини і суспільства як професійної прерогативи архітектурної діяльності.

За час діяльності УАА під керівництвом В.Г. Штолька виконано понад 100 комплексних наукових досліджень, проектів Законів України, загально-державних програм, рекомендацій з проектування і пілотних інноваційних проектів.

Період 2000-х років позначається активною конкурсною роботою та публікаціями наукових видань [10]. Так, у конкурсному проекті громадсько-духовного центру (рис. 4) на Володимирському проїзді у м. Києві (2006) було запропоновано відновлення історичної містобудівної осі між двома святинами – Софійським і Михайлівським Золотоверхим соборами та однойменними площами.

У 2000-ні роки В.Г. Штолько проектував кілька сучасних сакральних будівель. Це проект костелу Успіння Пресвятої Діви Марії у Києві, де автори не пішли шляхом копіювання історичних зразків, а створили сучасний храм з підтриманням базових принципів образного формування (рис. 5). Так, двобаштовий фасад зі стрілчастими арками вікон, розеткою, яскравими вітражами – все це забезпечило впізнаваність образу римсько-католицького храму. Асоціативний ряд підтримує форма центрального об'єму костелу [11].

Великої уваги заслуговує розроблення проекту духовно-культурного центру у Києві, де була запропонована новітня архітектурно-планувальна організація багатофункціональної споруди (архіт.: В.Г. Штолько, В.М. Бельчиков, В.В. Куцевич, інж.-констр. І.М. Лебедич та ін., 2007) та інших проектів.

Регулярно видавався «Вісник Української академії архітектури», в якому висвітлювалась діяльність різних підрозділів УАА, де В.Г. Штолько був головним редактором.

У 2007 році за фундаментальну наукову працю «Історія української архітектури» творчий колектив УАА удостоєний Державної премії України в галузі архітектури. В цій роботі В.Г. Штолько був натхненником того, щоб це видання не лише демонструвало світовому загалу глибину української спадщини, але й слугувало основою для майбутніх наукових досліджень та подальшого розвитку сучасної архітектури України.

У цьому ж році була розроблена містобудівна концепція розміщення висотних будівель і споруд у Києві, яка базувалась на дослідженні архітектурно-планувальних, об'ємно-просторових та інженерно-типологічних аспектів їх застосування [12].

Крім наукової роботи та архітектурної практики, В.Г. Штолько активно займався педагогічною діяльністю на архітектурному факультеті КНУБА. Так, з 1987 року він був запрошений В.І.Єжовим на кафедру основ архітектури та архітектурного проектування [13], де успішно читав лекційний курс та проводив архітектурне проектування. Студенти дуже любили та поважали майстра за теоретичні та практичні знання.

В.Г. Штолько був натхненною, світлою і дуже талановитою особистістю.

Автору статті дуже поталанило співпрацювати та спілкуватися з ним (рис. 6).

Валентин Григорович Штолько – архітектор, науковець, педагог, президент Української академії архітектури відійшов у вічність – 21 січня 2020 року в Києві.

Список джерел

1. Чмутіна Н.Б. Гостиница «Тарасова гора» в Каневе // Строительство и архитектура. – К., 1962, №1. – С.5-8.
2. Наталія Борисівна Чмутіна. Життєвий та творчий шлях архітектора / Упорядник Олена Мазніченко. – К.: Видавничий дім «АДЕФ – Україна», 2012. – С. 141-155.
3. Коломієць М.С. Проблеми формування сучасної архітектури Української РСР. – К.: Будівельник, 1973. – С. 132.
4. Асеев Ю.С. Стили в архитектуре Украины. – К.: Будивэльнык, 1989. – С. 99.
5. Дахно В.П. Новые типы всячих покрытий // Строительство и архитектура. – К., 1983. №2, – С. 24.
6. Історія українського мистецтва у 5 томах. Т.5. Архітектура / С. Кілессо. Київ: Ін-т мист., фолькл. та етногр. ім. М. Рильського НАНУ, 2007. – С. 42.
7. Архітектура України у Державних преміях 1941-2007 / За заг. ред. М.М. Дьоміна, Н.М.Кондель-Пермінової, А.О. Пучкова. – К.: Центр іст. - містоб. дослідж., 2008. – С.76-77.
8. Штолько В.Г. Досвід інноваційної діяльності КИЇВЗНДІЕП // Будівництво України. – К., – 2008, № 9 – С.17-20.
9. Куцевич В.В. Формування архітектурної школи. Історія, традиція, сучасність. – К.: Вид-во Ліра-К, 2018. – С. 50; 53.
10. Куцевич В.В. Творчий феномен конкурентного проектування / Будівництво України. – К., 2019. – С.16.
11. Штолько Валентин. Готика / ART+CONSTRUCTION. – К., 2004, №5. – С. 56-67.
12. Штолько Валентин. Концепція розміщення висотних будинків у Києві / ART+CONSTRUCTION. – К., 2007, №4. – С. 120-125.
13. Ежов В.И.Полвека глазами архитектора. – К.: НИИТИАГ; КНУСА, 2001. – 304 с.

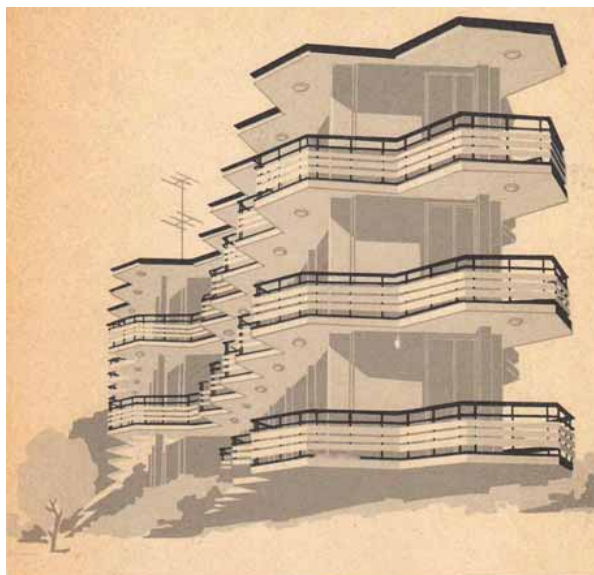

Рис. 1. Літній готель «Тарасова гора» у м. Каневі.
Архит.: М.Г. Гречина, Н.Б. Чмутіна, В.Г. Штолько, А.О. Зубок, О.В. Гусєва,
інж.-констр. Л.Г. Дмитрієв

Рис.2. Житній ринок у Києві. Загальний вигляд та інтер'єр торговельного залу.
Архит.: В.Г. Штолько, О.В. Моніна, інж.-констр. Б.А. Беднарський

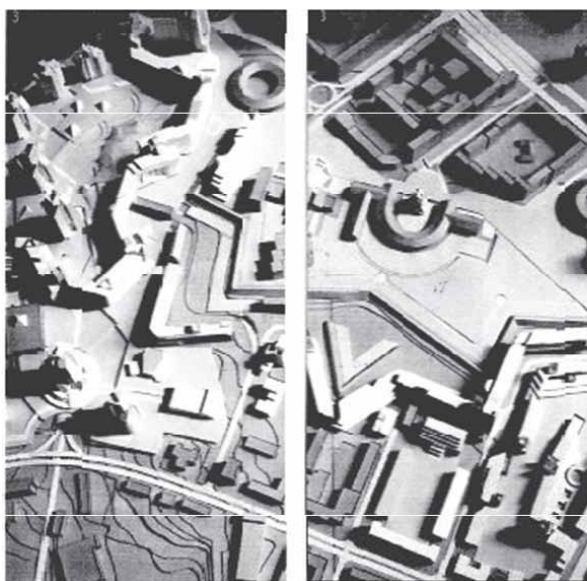

Рис. 3. Проект житлового району «Столичний» у м. Києві. Фото з макету.
Архит.: В.Г. Штолько, О.Г. Загніборода, В.В. Куцевич та інші

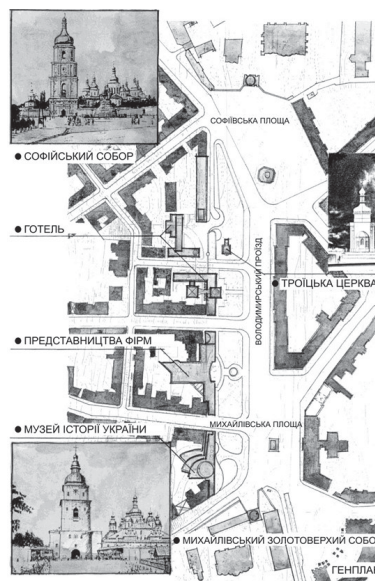

Рис. 4. Конкурсний проект громадсько-духовного центру в Києві.
Архит.: В.Г. Штолько, О.Л. Агафонова, О.К. Стукалов, В.В. Куцевич та ін.

Рис. 5. Костел Успіння Пресвятої Діви Марії у Києві.
Архіт.: В.Г. Штолько, В.Л. Бельчиков, інж-конструктор Ю.М. Лебедич

Рис. 6. Академіки Української академії архітектури:
Л.М. Ковальський, В.В. Куцевич та Президент УАА
В.Г. Штолько

Рис. 7. Титул книги В.Г. Штолька

ЯКІВ ШТЕЙНБЕРГ – УКРАЇНСЬКИЙ КОНСТРУКТИВІСТ (1896 – 1982)

(Фото: ДНАББ ім. В. Г. Заболотного)

На житті окремої людини, громадянина держави, відбиваються суспільно-економічні та політичні процеси часу, в якій вона живе. Особливо явно це можна прослідкувати на житті і творчості митців-представників культури, до когорти котрих належав славетний український архітектор-конструктивіст Яків Аронович Штейнберг, якого часто називали «Архітектор № 1» можливо через те, що диплом архітектора він отримав під час першого пожиттєвого випуску у Київському художньому інституті, або через його роль в архітектурному осередку України. Його життя – жива історія нашої країни. Яків Аронович, конструктивіст 1920-х років, увійшов в архітектурне середовище в бурхливий час перетворень і гарячих суперечок. Він є унікальною постаттю, шлях творчої діяльності котрої збігся з часом народження і розвитку радянської держави й України у її складі і продовжувався ледве не до початку проголошення перебудови економічного стану в нашій країні, тобто, майже до кінця її існування на основі державної системи господарювання.

Яків Аронович Штейнберг був справжній майстер, професіонал високого рівня, один з небагатьох представників української культури, життя і діяльність якого склалися на основі об'єднання природного таланту, надзвичайної працьовитості та надскладних умов радянської дійсності. За творче життя Яків Аронович разом з державою пережив, починаючи з 1917-го

року, період становлення та активної діяльності в дусі революційно обумовлених надбань в плануванні, типології, формотворенні і стилетворенні архітектурних об'єктів, коли його творча особистість формувалася шляхом послідовного яскраво вираженого конструктивізму.

Архітектура 1920-х років тяжко народжувалася у державі, що поставила завдання будівництва міст для робітників. Усілякий тип споруд формувався як нове, незнайоме явище. Питання створення нових умов життя, праці і відпочинку робітників гаряче обговорювалися під час диспутів, дискусій, суперечок. Представники протилежних думок бували непримиренними. Конструктивізм, народжений революційною свідомістю, проголошував чітку орієнтацію в архітектурі для новоспеченого гегемону – робітничого класу – на поширення промислового формотворення в цивільній архітектурі і продовжувався аж до 1932 року як домінуючий серед інших, що пропонувалися для нового пореволюційного погляду на міське середовище. Цей стиль визначив напрями подальшої діяльності архітектора Я.А. Штейнберга.

Майстер архітектури пройшов другий період – поступової відмови від революційності в архітектурному формотворенні як відображенні соціальних звершень та повільного переходу під тиском влади, котра рухалася в бік централізації, навіть, тоталітаризму, до стилістики архітектурних форм «творчо переосмисленої архітектурної спадщини», що було проголошено під час Першого Всесоюзного і I-го українського з'їздів архітекторів і мало на меті впроваджувати способи усілякого прославлення влади [1].

Зі смертю генсека Й. Сталіна у 1953 році розпочався третій етап в історії Радянського Союзу – орієнтація на індустріальність і масове домобудування за типовими проєктами. Але над чим би не працював Яків Аронович в науці чи проєктуванні, і якими б не були вимоги партійного керівництва, його роботи завжди були спрямовані на вирішення нагальних потреб для народу.

Яків Аронович Штейнберг народився у 1896 році. Відомо, що у 1916 – 1919 роках він працював помічником головного інженера на будівництві споруд Піхотного військового училища у Києві, у 1917 році закінчив художнє училище при Академії мистецтв, а у 1918 році поступив водночас у Київський художній інститут по класу В.М. Рикова та Київський політехнічний інститут, у 1925 році у КХІ отримав диплом архітектора. Його дипломна робота, відправлена на конкурс проєктів, присвячених архітектурі Держпрому в Харкові, отримала 6 місце.

Паралельно з навчанням майстер у 1923 – 1927 роках читав лекції з креслення у школі ім. Ратманського та у Київському педагогічному інституті. Як це було з початку його трудового життя, так майже і до кінця, Яків Аронович завжди встигав працювати в різних сферах діяльності: у проєктуванні, адмініструванні, викладацькій справі і у громадських організаціях.

У 1920 – 1936 роках архітектор Штейнберг багато проєктує за реальними замовленнями, бере участь у конкурсах. Серед 27 проєктів, виконаних в цей час, є лише 5 нереалізованих та 4 конкурсних. Поміж конкурсних проєктів найзначнішим був проєкт Державного Українського театру масового музичного дійства для Харкова, виконаний колективом авторів: Афанасьєв Ю.П., Костенко В.П., Меллер В.Г., Мовшович М.Л. та Штейнберг Я.А., у 1930 році. На цей міжнародний конкурс було подано 144 проєкти, 100 з

яких були надіслані з-за кордону. Серед українських праць проєкт з девізом «1931 р.» зазначеної вище команди був визнаний кращим [2].

Митець проєктував численні промислові споруди, громадські, житлові будинки. У 1931 – 1932 роках розробив проєкт реконструкції будівлі міського земства (двох будинків поряд на вул. Сумській) на споруду ЦК КП(б)У в Харкові (рис. 3, г). Насправді надзвичайна за функцією будівля повинна була завершити складну композицію забудови площі ім. Ф.Дзержинського (нині Майдан Свободи), повністю запроєктовану у стилі конструктивізму. На жаль, незавершеність будівництва окремих споруд комплексу своєчасно через початок Другої світової війни призвела до коригування архітектурної стилізації деяких об'єктів в дусі псевдокласицизму. Заслуговує на згадку також чудовий новаторський проєкт санаторію «Україна» (нині «Москва») у Гаграх, розташований на прибережній скелі (рис. 1; 3, д-є). З приводу цього проєкту Я.А. Штейнберг у 1971 році згадував під час лекції у КІБІ, що колись, відвідавши Союз архітекторів у Москві, побачив велику фотографію корпусу санаторію з позначенням авторів проєкту братів Весніних. Скромний Яків Аронович тихо порадив тому, що його працю приписали відомим радянським архітекторам і, тим самим, високо оцінили її якісний рівень! Майстер також у 1930-х роках отримав 1 місце, другу премію за конкурсний проєкт Урядового центру в Києві. Конкурсні проєкти Я.А. Штейнберга часто відзначалися як найкращі.

На цьому життєвому етапі він продовжував педагогічну працю – викладав архітектурне проєктування у Харкові в художньому технікумі, а також у Харківських художньому та будівельному інститутах. Любов до креслення і процесу викреслювання, глибоке знання предмету сприяли винаходу ним конструкції трилінійки і формуванню особливої чудової рукотворної графіки, котра прикрашала кожний його проєкт.

У 1928 – 1934 роках Яків Аронович працював завідувачем сектором трестів «Індубуд» та «Цивільбуд», у наступні три роки – керував проєктною майстернею «Цивільпромбуд». З 1928 року він був членом міського бюро Спілки будівельників та Головою Української філії Організації сучасних архітекторів (ОСА), а у 1928 – 1929 роках очільником Товариства сучасних архітекторів України (ТСаУ). З 1929 по 1934 рік ним було надруковано всього 4 статті, які присвячені опису проєктів інститутів – горному та хімічному в місті Сталіно (Донецьк) та надбудові споруди ЦК КП(б)У.

На другому етапі історії архітектури в Україні після згаданого Всесоюзного та Українського з'їздів архітекторів з вказівкою докорінного змінення напрямків стилетворення, яке набуло політичного характеру, в напрямках діяльності Я.А. Штейнберга нічого не змінюється. В зв'язку з наступом німецьких військ на територію СРСР він перебував в евакуації у 1942 – 1944 роках, але продовжував так само працювати. В цілому митець з 1937 по 1953 роки розробив 17 проєктів, серед яких 6 не були реалізовані, і 2 конкурсних. Він так само проєктував будь-які об'єкти, з 1945 року це і серія типових житлових будинків 1-480, і реставрація брами Заборовського у Києві (1946 – 1948 роки), і у колективі з іншими авторами проєктування житлових будинків селища «Будівельник», м.Дніпропетровськ (нині Дніпро) та інші.

У 1930-ті роки, коли під впливом нової державної ідеології змінився напрямок у формуванні зовнішнього вигляду архітектурних споруд, відбулася орієнтація на декоративізм, історизм в архітектурі, Яків Аронович вивчає класичну спадщину, замальовує

пам'ятки архітектури, але використовує декоративні деталі тактовно і вміло, з притаманною йому делікатністю, не перевантажуючи запроектовані об'єкти і зберігаючи конструктивно-технічну сутність остову.

У довоєнний час архітектор продовжував викладати у КІБІ та КХІ, з 1938 до 1944 року, з перервою на час евакуації у Киргизію, був на посадах професора і керівника кафедри у Харківському інституті інженерів комунального господарства та керівником кафедри архітектурного проектування Київського інституту цивільних інженерів, у 1949 – 1950 роках та 1952 – 1956 роках – завідувачем кафедри архітектурного проектування КІБІ. У 1934 році Яків Аронович отримав звання професора. У 1945-му, коли була створена Академія архітектури України, він став її членом-кореспондентом. Стосовно посад у професійній галузі Яків Аронович очолював проектну майстерню Наркомздоров'я УРСР (у 1936 – 1938 роках), пізніше був консультантом з архітектурного проектування у ДІПРОМІСТО, у 1942 – 1944 роках керував проектним бюро заводу № 60 у Киргизькій РСР. По поверненні у Київ Я.А. Штейнберг керував Відділом житлових і цивільних споруд Управління у справах архітектури при Раді міністрів УРСР, потім головував у відділі аспірантури Академії архітектури України (ААУ), у 1946 – 1953 роках був керівником сектору Інституту будівельної техніки, згодом Інституту архітектури споруд в ААУ.

Напрямок наукової діяльності Яків Аронович обрав у зв'язку з потребами вдосконалення типології житлових будинків. Він був захоплений цією проблемою. Приділяв велику увагу питанням економіки архітектурного проектування, гігієнічним і функціональним аспектам формування житла, але при цьому завжди підкреслював, що функція і побутові зручності для людини мають першорядне значення, конструкція і форма займають друге місце, естетичні якості – третє, а економіка – це лише інструмент, який дозволяє серед багатьох різноманітних вирішень відібрати економічно вигідне за умов обов'язкового додержання перших трьох позицій.

В галузі громадсько-професійної діяльності він у 1937 – 1942 роках – член Правління Співки радянських архітекторів УРСР та СРСР, у 1943 – 1944 роках – голова Правління Співки радянських архітекторів Киргизької РСР. Після повернення в Україну поновлюється як член Правління Співки архітекторів УРСР та СРСР.

В цей час Яків Аронович опублікував 26 статей, з них перша з двох частин була надрукована по матеріалах I-го Всесоюзного з'їзду архітекторів як завдання, що очікують на спеціалістів відповідно до нових напрямків в проектуванні. У статтях він шукав варіанти типів економічного житла і шляхи, як знизити вартість будівництва, описував рішення деяких проєктів, пропозиції щодо інвентарних збірно-розбірних риштувань, винайдених ним зручних інструментів для проектувальника, писав статті про відомих митців та про завершення Майдану у Харкові. Оця остання стаття у 1949 році спричинила звинувачення Якова Ароновича як відданого конструктивіста у прихильності його до космополітизму, в зв'язку з проголошеною кампанією «провести непримиренну боротьбу з низькопоклонством перед західною культурою» [3]. На той час він підпав під «суд честі» і, за спогадами професора В.В. Чепелика, пройшов процедуру каяття на сцені актової зали КІБІ, який в той час знаходився в будівлі на вул. Пирогова. Я.А. Штейнберга внаслідок акції засудження позбавили звань і посад. Після смерті Й. Сталіна кампанію згорнули.

Останній етап життя радянської країни і «Архітектора № 1» був орієнтований на соціальні програми і в тому числі на масове типове будівництво житла, оскільки переважна частина населення продовжувала жити в бараках, землянках і кутах. Яків Аронович запроєктував у 1950-х роках три об'єкти і з 1974-го року розгорнувся у своїй діяльності на розробленні серій типових проєктів. У 1958 – 1963 роках він був членом-кореспондентом Академії будівництва і архітектури (АБіА). У 1960 – 1963 роках майстер конструктивізму працював керівником сектору і заступником директора КиївЗНДІЕП, потім заступником директора з наукової роботи НДІАБ. Він продовжував викладати архітектурне проєктування, читати лекції з економіки житла і працювати на посаді професора кафедри у КІБІ до 1978 року.

За останні 32 роки життя Яків Аронович написав 40 статей, майже половина з яких була присвячена питанням економіки і раціоналізації типового проєктування. Але, як завжди, до останнього він продовжував експериментувати, шукати нові типи структури житла, в яких намагався об'єднати різноманітні якості, крім зниження вартості будівництва, – найліпші параметри простору приміщень, зонування, комфортність кухонно-побутового блоку, раціоналізації вирішень сходово-ліфтового вузла, різноманіття забудови за конфігурацією та зовнішнім виглядом, незвичайне формотворення, варіантність як основу для подолання одноманітності, а головне – проєктування серій проєктів на основі системності (рис. 3, ж). Результати чергових досліджень друкувалися в журналі «Будівництво і архітектура», ілюстрації до яких митець підготовляв власноруч у своїй особливій виразній манері: креслення на чорному тлі (рис. 3, з). Остання стаття вийшла за декілька місяців до того, як Якова Ароновича не стало.

Я.А. Штейнберг підготував 41 кандидата архітектури, серед його учнів були Г.І.Лаврик, В.В.Кузнецова, І.Й.Каракіс, З.В.Моїсеєнко, В.В.Чепелик, Ю.І.Хіміч, М.М.Агуф, С.Б.Дехтяр, Ю.М.Євреїнов, Г.Іноземцева, В.Жиздринський, В.П.Уреньов, Б.Г.Криштоп. Останньою аспіранткою майстра була Л.Г.Бачинська. Він був вірним науково-практичним проблемам архітектури і навчав цього своїх аспірантів.

Згадуючи Я.А.Штейнберга, можна сказати: «Усе життя – в архітектурі!» За весь свій понад 65-річний творчий шлях, шлях трудової діяльності в архітектурі, Яків Аронович проявив себе як чудовий проєктувальник, впевнений конструктивіст-функціоналіст, педагог, організатор, дослідник. Феномен творчої особистості митця в тому, що, не зважаючи на тяжку політичну ситуацію в країні, він залишився до кінця представником української культури, вірним професійній справі, обраному ще в юності конструктивістсько-раціоналістичному напрямку, і не намагався слухняно міняти свої погляди на архітектурне формотворення згідно нових наказів згори. По завершенні періоду відбиття в архітектурі революційного духу перших років радянської влади в наступному його творам завжди була притаманна певна лапідарність форм.

Бібліографія:

1. Архітектура Радянської України за 40 років. – К.: Держ. видавництво літ-ри з будівництва і архітектури УРСР, 1957. – 287 с.
2. Смоленська С. Харків 1930: українські переможці забутого конкурсу світового рівня / Фортифікації, 2023, Вип. 18. – С.84-92.
3. Боротьба з космополітизмом – https://uk.wikipedia.org/wiki/Боротьба_з_космополітизмом
4. Бачинська Л.Г. Мої вчителі (М.О. Гусєв, Я.А. Штейнберг, В.В. Чепелик, В.В. Савченко) // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Вип. 25., 2010. – С.63-77.

Рис. 1. Твори Я.А. Штейнберга: а – Санаторій «Україна», Гагра, 1935.

Рис. 2. Твори Я.А. Штейнберга за матеріалами Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки ім. В.Г. Заболотного.

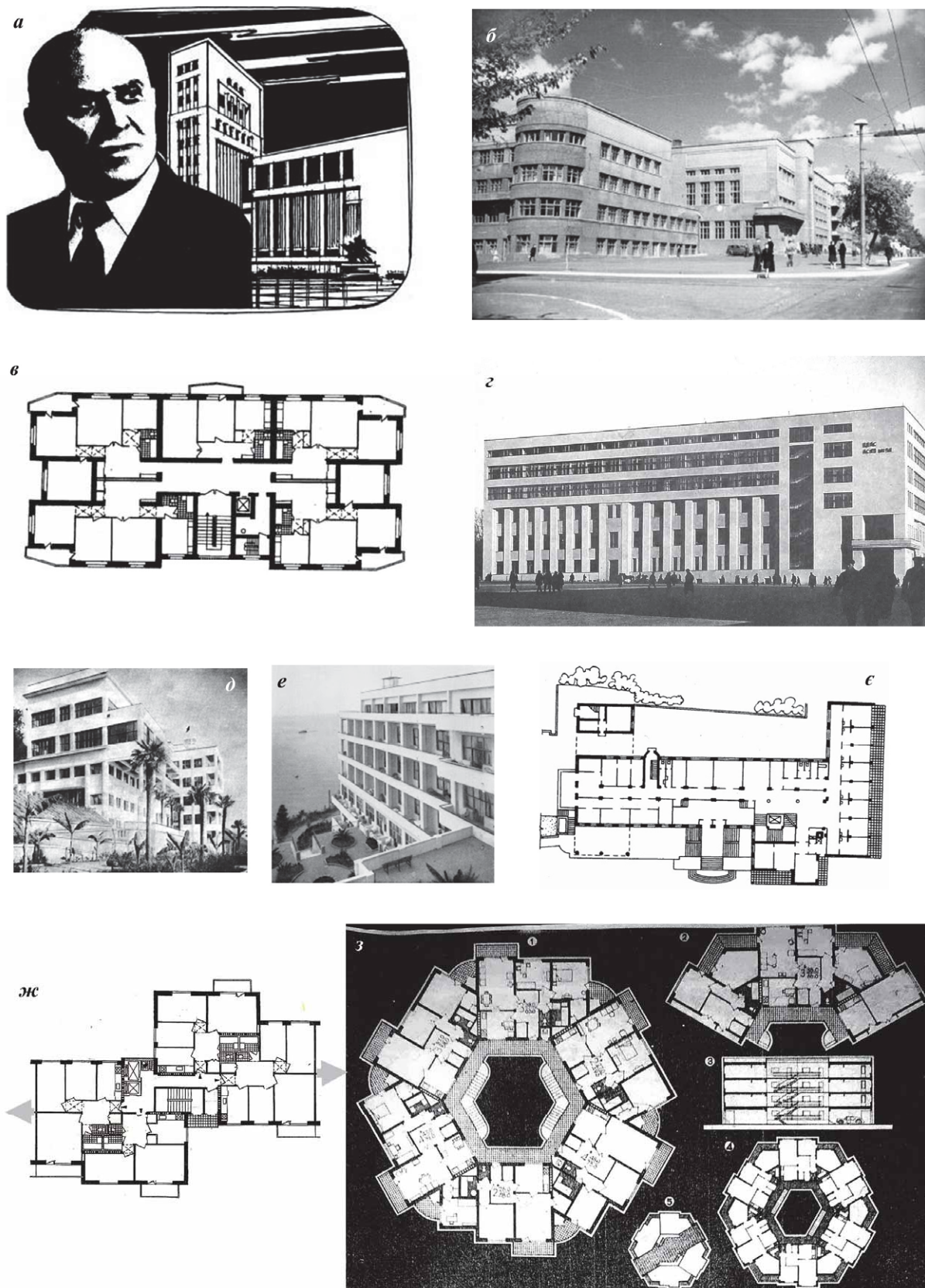

Рис. 3. Твори Я.А. Штейнберга: а – портрет батька, авт. О.Я. Штейнберг; б – Будинок Рад у Сталіно (Донецьк), 1930; в – житловий будинок 2-2-2-3-3, 1970; г – Будівля ЦК КП(б)У, Харків, 1931-1932; д-є – Санаторій «Україна» («Москва»), Гагри, 1935; ж – хрестоподібні секції з незмінним сходово-ліфтовим ядром, 1972; з – галерейні будинки центричної композиції, 1977.

ОЛЕКСАНДР ЯКОВИЧ КОСТЕНКО
27 жовтня 1946 – 14 січня 2015

Рис. 1. Костенко Олександр Якович

Корінний киянин, все життя якого пов'язане з рідним містом. В 1965 році поступив на архітектурний факультет Київського державного художнього інституту, який закінчив в 1971 році. А далі, протягом 1971-1976 років – навчання в аспірантурі КиївЗНДІЕП (спеціальність архітектура). За рішенням Вченої ради Київського інженерно-будівельного інституту в березні 1979 року О.Я.Костенку було присуджено звання кандидата архітектури. Тема його дисертаційного дослідження - «Средства отображения информации в архитектуре общественных комплексов».

В 1976 - 1990 роках О.Я.Костенко працював архітектором, був науковим співробітником, керівником відділу та Центру архітектурного дизайну КиївЗНДІЕП. З 1988 року по 1992 викладає на кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування на посаді доцента, виховуючи нове покоління архітекторів.

З 2005 р. по 2007 р. О.Я.Костенко був провідним спеціалістом, науковим консультантом проектної фірми «Архітектурна студія», що значно збагатило його творчий досвід і зробило його працю викладача ще більш насиченою. З 2007 року знов повертається на кафедру Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА, в січні 2011 року отримує вчене звання доцента.

Зі своєю майбутньою дружиною Олександр Якович познайомився в КиївЗНДІЕПі, де вони працювали разом у відділі В.І. Єжова. В 1975 році у них народилась дочка Анна.

Спогади доньки Анни Костенко.

«Мій батько був надзвичайною людиною. Усі, хто його знав, зрозуміють мене. Те, що він був незвичайним, я розуміла на різних етапах мого життя по-різному. Зовсім маленькою дитиною я спостерігала як він малював, проєктував, клеїв макети, писав книжки. І слухала його казки з ранніх років. Сидячи у великому шкіряному кріслі, напроти мого ліжка, в темряві, він завжди на ніч розповідав мені казки. Я пам'ятаю їх і досі. Це були філософські притчі про життя, інколи містичні, закодовані, але завжди мудрі. Гадаю, що таким чином батько підсвідомо розповідав мені, своїй дитині, про те, що відбувалось в його житті, його відкриття, перемоги, поразки, інколи розчарування. Це був його індивідуальний аналіз життєвих ситуацій. Свій життєвий досвід у закодованому вигляді він передавав мені. Це було надзвичайно цінно. Потім, коли я подорослішала, я зрозуміла, що мій батько великий візіонер, генератор ідей, по-справжньому трудлюбива, світла людина. Все його життя – еволюція від А до Я, постійний розвиток, боротьба, аналіз, спроби нового. Він міг помилятися, але помилявся від чистого серця, потім переживав і страждав, страждав більше, ніж це могли собі уявити оточуючі. Він страждав, коли був не правий, або грубий, розуміючи свої помилки як ніхто інший. Згодом я отримала освіту, зайнялась своєю професією, стала доволі успішною художницею. Я стала мамою двох діток. Роки еміграції розкрили для мене батька як людину сміливу, мужню, сильну, якщо хочете – героя. Він любив свою родину найсильнішою любов'ю, робив для неї все, що міг, намагався робити те, що міг, наперекір обставинам. На прикладі батька я розумію, що таке відповідальність. Відданість родині, мені і мамі, а потім онукам була його найвищою цінністю, була його силою, його стрижнем, його вірою і правдою. Він навчив мене усьому. Не просто лекціями, а власним прикладом. Прикладом мужності, працьовитості, відповідальності, любові. Прикладом культури і стилю життя. Він відчував і любив красоту, він був Естетом. Інколи він був жорстким, занадто критичним, мені здавалось, що він піддає мене іспиту і дивиться – чи витримаю я... Як же зараз я вдячна йому за це. Він навчив мене головному: бути незалежною, самодостатньою, мислячою, відповідальною людиною. Навчив вимагати від себе багато і сумніватись в собі кожен день. Він навчив мене не чекати від життя багато, а навпаки, бути вдячною за все і завжди йти вперед. Нічого ні в кого не просити, а думати, що ти можеш дати від себе, зробити тут і зараз з того, що маєш.

Творчість. Думаю, це був сенс його життя. Любов. Співпереживання. Він непокоївся за своїх близьких, занадто сильно він їх любив, намагався допомогти, захистити від бід, вберегти, він переживав і допомагав часто тим, які не були його гідні. Інакше він не вмів».

Список проєктних робіт Олександра Яковича складається з 43 найменувань, що включають торговельно-адміністративні, готельні та виставкові комплекси; інтер'єри та декоративне оформлення громадських споруд, системи малих архітектурних форм та елементи благоустрою; реконструкції площ і окремих громадських будинків. Незначна частина цих робіт представлена на рис.4.

Науково-публіцистична діяльність Олександра Яковича складається з двох монографій: «Средства информации в архитектуре» 1984 р. і «Благоустройство квартиры», видання 1986 року. Окрім чотирьох учбово-методичних робіт, ним було опубліковано 35 статей в фахових та популярних виданнях. Але остання його робота «Архитектура викторианского котеджа» так і залишилась незавершеною. Коли Олександр Якович пішов з життя, рукопис знаходився на стадії редакційних правок.

Чи можна вважати для архітектора захоплення живописом хобі, чи це частина професійної діяльності? Важко сказати. Олександр Якович вмів і любив малювати, а правильніше сказати – писати, тому що його роботи написані олійними фарбами. Художній здобуток майстра нараховує близько 2000 живописних робіт. Необхідно відмітити, що діапазон жанрів його картин не мав обмежень, так само, як і стильовий підхід: від класично-реалістичного, або імпресіоністичного до ескізної-абстракціоністського (рис. 5). Його твори експонувались на виставках: «Види Парижу», Париж, 1991; «Південь Франції», Сен-Тропе, Франція, 1992; «Костели Кракова», Краків, Польща, 1996; «Морські пейзажі Балтики»,

Бремен, Німеччина, 2001; фотовиставка: «Мандрівка по Африці», КНУБА, 2012. Більшість художніх творів Олександра Яковича знаходяться в приватних колекціях в Україні і за кордоном. Його захоплення живописом не могло не вплинути на членів родини. В особливій живописній манері пише картини дружина – Ольга Зіміна (рис. 6), яка зараз проживає в Польщі і викладає дизайн в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука.

Професійним художником стала і донька Олександра Яковича – Анна (рис. 6). Вона закінчила Академію образотворчих мистецтв в м. Краків, мала численні художні виставки, зараз продовжує писати і паралельно веде викладацьку діяльність.

Олександр Якович любив мандрувати, причому побував він, окрім європейських країн, в яких він деякий час жив і працював (1993 – 2003 рр.) і на інших континентах, таких як Америка і Африка, любив порибалити (рис. 7).

Кажуть, людина живе стільки разів, скільки мов вона знає. Олександр Якович володів чотирма мовами (українською, російською, польською та англійською).

Після себе він залишив учнів, книги, статті, наукові праці в області архітектури громадських будівель, живописні твори, а також добрі спогади про нього колег та студентів.

Джерела

1. Пётр Маркман. Архитектор Александр Костенко. 27 октября 1946 – 14 января 2015 // А+С / ART + CONSTRUCTION / АРХІТЕКТУРА і СТРУКТУРА / 2'2015.
2. Костенко А.Я., Зимина О.С. Благоустройство квартиры: комфорт, эстетика. – К.: Будівельник, 1986. – 167 с.
3. Костенко А.Я. Средства информации в архитектуре. – К.: Будівельник, 1984. – 112 с.
4. "Kersten" Gallery. Anna kostenko art. – <https://ankostgallery.blogspot.com/2010>
5. Художница Olga Kost – <https://www.artmajeur.com/krakart/ru>

Рис. 2. Родина О.Я.Костенко: дружина Ольга Зіміна; донька Анна; донька з дітьми – онуками Олександра Яковича

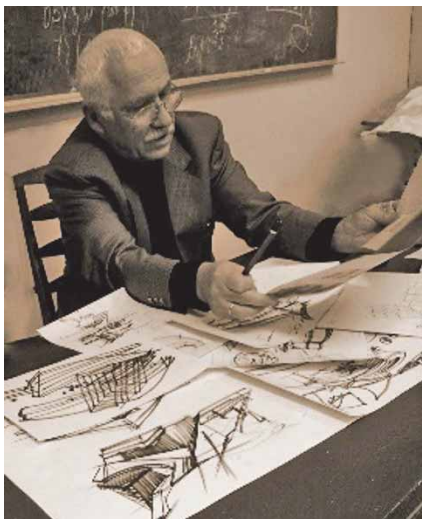

Рис. 3. О.Я.Костенко за роботою в університеті, 2013 р.; книги, авторства О.Я.Костенко і О.С.Зіміної (1984-1986

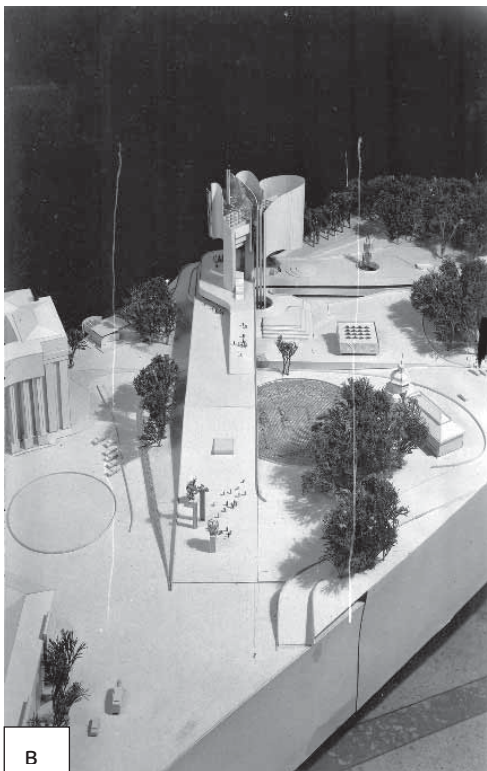
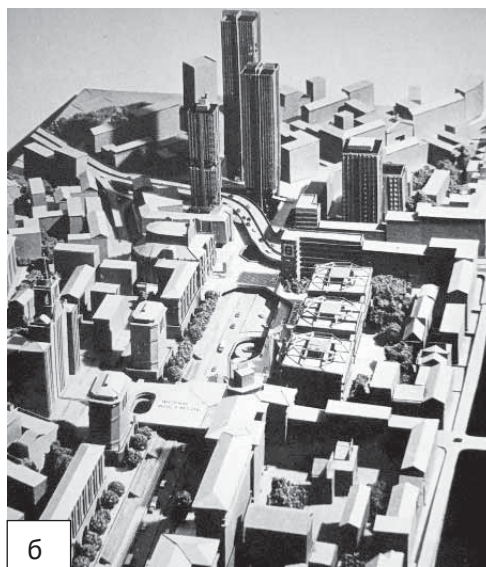
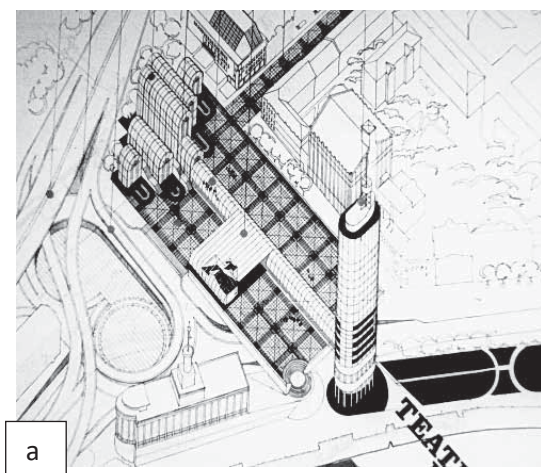

Рис. 4. Проєктні роботи О.Я. Костенка: а - реконструкція Поштової площі, конкурсний проєкт, б - реконструкція вул. Хрещатик, конкурсний проєкт, 1982; в - київська філія центрального музею Леніна, Володимирська гірка (біля Фунікулера), 1977; г - торговий центр Теремки-1, 1974.

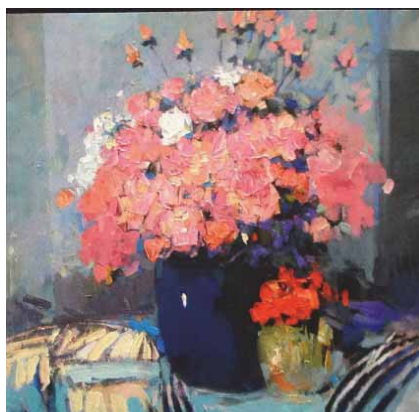

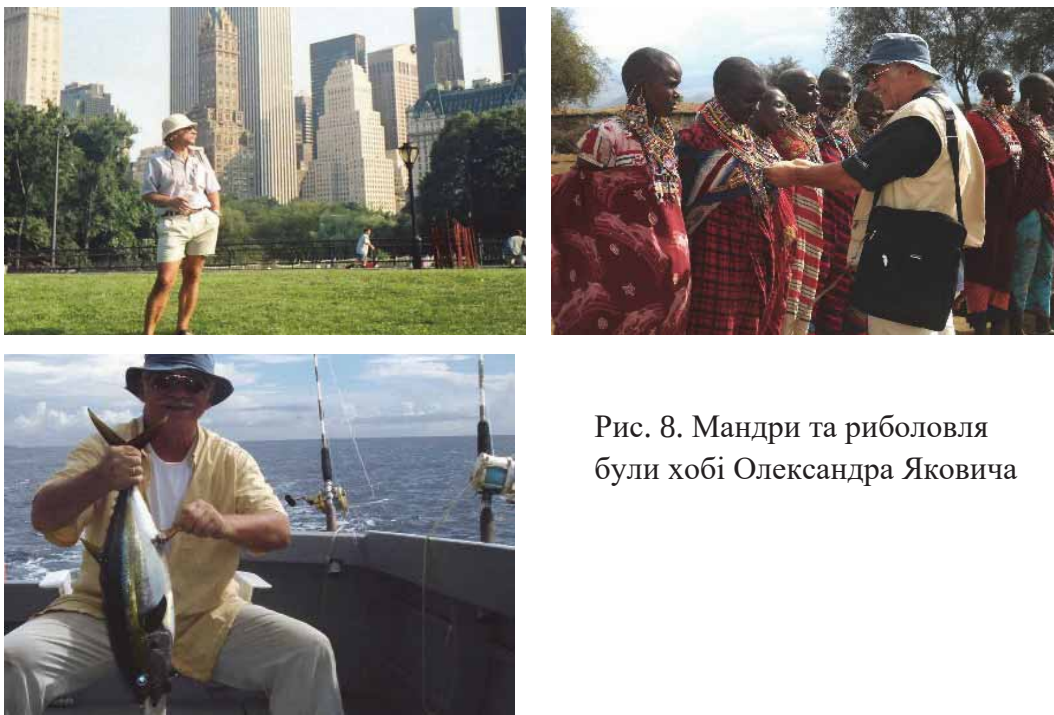
Рис. 5. О.Я. Костенко за роботою над полотном «Абстракція» та його живопис (роботи олійними та акриловими фарбами)

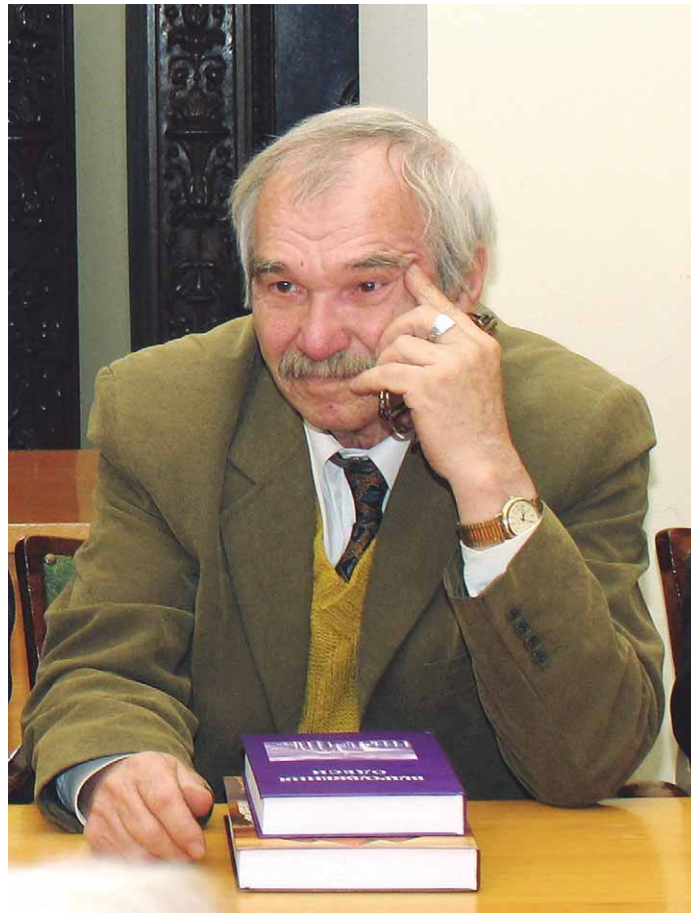
Рис. 6 . Живописні роботи дружини Ольги Зіміної

Рис. 7. Живописні роботи доньки Анни Костенко. Африканський цикл

Рис. 8. Мандрі та риболовля
були хобі Олександра Яковича

ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ ТИМОФІЄНКО
(1941 – 2007)

Вчений у галузі історії архітектури, мистецтвознавець, дослідник архітектури й містобудування доби класицизму, Лауреат Державної премії України в галузі архітектури (2002, 2007), Заслужений діяч науки і техніки України (2007), віцепрезидент Української академії архітектури (1998-2000), професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування (1999-2007).

В.І. Тимофієнко народився у 1941 р. в м. Одеса.

У 1965 р. закінчив Інститут живопису, скульптури і архітектури імені І. Ю. Рєпіна Академії мистецтв СРСР (тепер Санкт-Петербурзький державний академічний інститут живопису, скульптури й архітектури імені І. Ю. Рєпіна).

1965 – 1968 рр. – аспірант Ленінградського інженерно-будівельного інституту (тепер Санкт-Петербурзький державний архітектурно-будівельний університет).

З 1968 р. – кандидат мистецтвознавства, тема дисертації: «Архітектурно-містобудівний розвиток Одеси з кінця XVIII ст. до 1917 р.».

1968 - 1972 – асистент, старший викладач, доцент Воронежського інженерно-будівельного інституту (тепер Воронежський державний архітектурно-будівельний університет, м. Воронеж, Росія).

1972 – 1974 рр. – завідувач кафедри історії мистецтв Одеського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (тепер Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського).

З 1974 р. – проживає та працює у м. Києві.

1974 – 1984 рр. – молодший науковий співробітник, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту теорії та історії архітектури.

1984 – 1987 рр. – старший науковий співробітник, керівник групи з підготовки Зводу пам'яток історії та культури України відділу історико-краєзнавчих досліджень Інституту історії АН УРСР (тепер Інститут історії України НАН України).

1983 – 1992 рр. – відповідальний секретар Головної редколегії Зводу пам'яток історії та культури України.

1987 – 2003 рр. – старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського НАН України. Одночасно (1999–2007) – професор кафедри Основ архітектури і архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва і архітектури.

З 1993 р. – доктор мистецтвознавства, тема дисертації: «Містобудівне мистецтво Північного Причорномор'я другої половини XVIII – початку XIX ст.»).

2003 – 2007 рр. — завідувач відділу Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України.

Під керівництвом Володимира Івановича аспіранти захистили 2 дисертації кандидата архітектури: Лушакова А.М. «Особливості формування архітектури Кременчука середини XVI – початку XX ст.» (1996); Смоляк В.В. «Формування народного житлового будівництва Східного Поділля в XX столітті» (2008).

Як історик архітектури В.І.Тимофієнко досліджував період кінця XVIII – першої половини XIX ст., тобто архітектуру стилю класицизму в Україні. Оскільки та історична доба ознаменована масштабним процесом містобудівного освоєння Півдня України із заснуванням і розбудовою там численних міст і фортець, то саме цей регіон був у центрі наукових інтересів дослідника. Цій тематиці присвячено низку статей, монографій та обидві дисертації. Серед них – ґрунтовні праці про історію архітектурного та містобудівного розвитку м. Одеси, без наукових результатів яких було б неможливим занесення до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (2023) Історичного центру Одеси.

Працюючи над Зводом пам'яток історії та культури України, він створив науково-методичну базу ідентифікації та відбору архітектурних об'єктів культурної спадщини, їхнього опису й репрезентації; підготував і видав відповідні Методичні рекомендації, типові (зразкові) статті та понад 70 статей про конкретні пам'ятки.

У перші роки незалежності України Володимир Іванович переконав керівні органи у необхідності фахових архітектурознавчих видань, які б досліджували й трактували архітектурний процес з україноцентричних позицій. Був науковим редактором створеного ним щорічника «Архітектурна спадщина України» (1994–2002) та збірника «Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини» (2005–2007).

Одним із перших зрозумів необхідність фундаментальних академічних наукових видань для формування модерної української ідентичності: написав окремі розділи про архітектуру у багатотомниках «Історія української культури» (том 4, книга 2; 2005) та «Історія українського мистецтва» (томи 3–6; 2006–2007).

Очолював колектив авторів першої в історії України фундаментальної академічної «Історії української архітектури» (2003; Державна премія в галузі архітектури 2007).

Першим в Україні створив необхідні для підготовки фахівців україномовні підручники й посібники зі всесвітньої історії архітектури (Нариси всесвітньої історії архітектури, 2000; Історія архітектури Стародавнього світу, 2006.).

Розумів непересічне значення для розвитку професійної культури довідників про архітекторів, термінологічних словників та енциклопедичних видань. Самотужки реалізував

кілька таких видавничих проєктів і готувався до написання «Української архітектурної енциклопедії»: пролегоменами до неї став тематичний словник архітектурної спадщини України (1995). Однак ця ідея не отримала дієвої підтримки від колег і відповідних державних органів та призабулася після того, як у 2007 році, у Києві, видатний науковець та педагог пішов з життя.

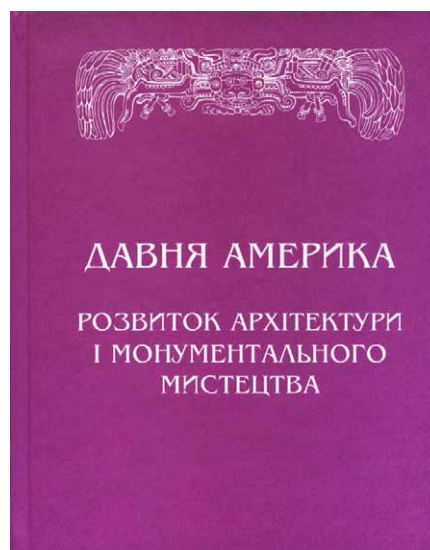
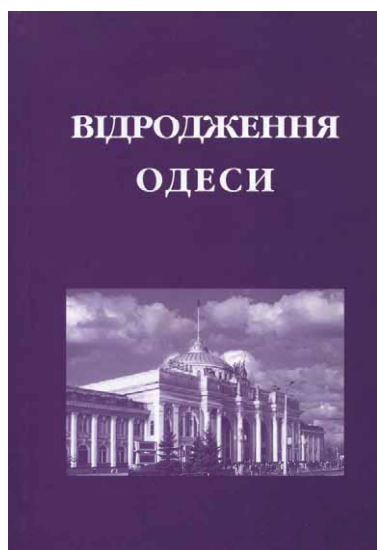
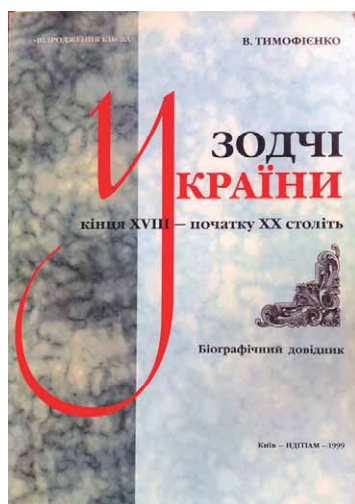
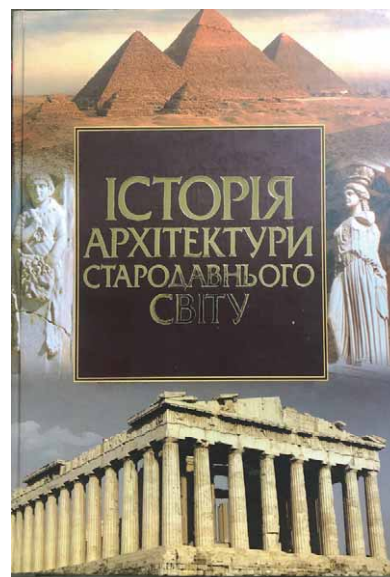
В. Тимофієнко розумів архітектуру не як будівельну діяльність, а як найвище мистецтво, що синтезує всі здобутки тієї чи іншої цивілізації й відповідає не тільки утилітарним потребам людини, а й її духовним потребам, що і є найголовнішим. Тому він вважав усі написані до нього історії архітектури насправді історіями будівельної діяльності людства; оцінював фактографічно-описовий підхід до історії архітектури як застарілий. Натомість у своїх працях акцентував на еволюції композиційного мислення, тенденціях стильового розвитку, засобах вирішення простору й організації маси в архітектурі.

Основні праці:

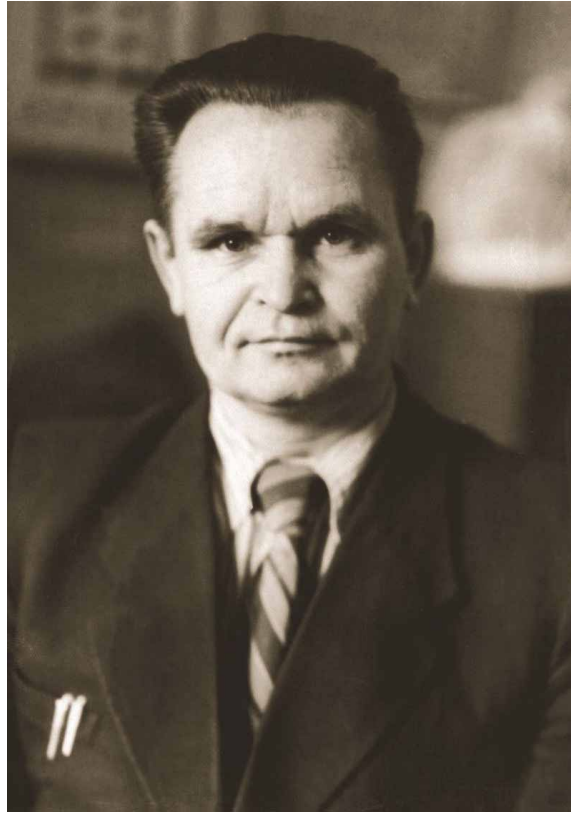
- Тимофеєнко В.И. Одесса: Архитектурно-исторический очерк. – 2 изд. – К.: Будівельник, 1984. – 160 с.
- Тимофеєнко В.И. Города Северного Причерноморья во второй половине XVIII века. – К.: Наук. думка, 1984. – 220 с.
- Тимофеєнко В.И. Формирование градостроительной культуры Юга Украины. – К.: КиевНИИТИ, 1986. – 284 с.
- Тимофієнко В.І. Одеса: Архітектура. Пам'ятники. – 3 вид. – К.: Мистецтво, 1990. – 191 с.
- Тимофієнко В.І. Крым: Архитектура. Памятники. – К.: Мистецтво, 1991. – 255 с.
- Тимофієнко В.І. Брами, огорожі й ворота у забудові південних міст. – К.: НДІТІАМ, 1994. – 68 с.
- Тимофієнко В.І. Енциклопедія архітектурної спадщини України: Тематичний словник багатотомного видання – К.: Українська академія архітектури, 1995. – 367с.
- Тимофієнко В.І. Зодчі України кінця XVIII – початку XX ст. Біографічний довідник. – К.: НДІТІАМ, 1999. – 477 с.
- Тимофієнко В.І. Нариси всесвітньої історії архітектури: В 4 т. – К.: Вид-во КНУБА, 2000. – Т. 1. Архітектура Стародавнього світу. – Кн. 1. – 490 с.
- Тимофеєнко В.И. Исторический центр города Одессы: Обзор истории развития. – Одесса, 2001. – 54 с.
- Тимофієнко В.І. Давня Америка: Розвиток архітектури і монументального мистецтва / ІПСМ АМУ. – К.: ІПСМ АМУ, 2004. – 432 с.
- Тимофієнко В.І. Відродження Одеси: Архітектура повоєнного десятиріччя / ІПСМ АМУ. – К.: Музична Україна, 2006. – 484 с.
- Тимофієнко В.І. Історія архітектури Стародавнього світу: Підручник для вузів. – К.: Наук. думка, 2006. – 512 с.
- Тимофієнко В.І. Історія архітектури Стародавнього світу: Підручник для вузів. – 2-ге вид., стереотипн. – К.: Наук. думка, 2007. – 512 с.
- Тимофієнко В.І. Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття / ІПСМ АМУ. – К.: ІПСМ АМУ; Головкиївархітектура, 2002. – 472 с.

(За матеріалами Великої української енциклопедії, www.vue.gov.ua, В.В Вечерський).

Монографії професора В.І. Тимофієнка

МИКОЛА ЙОСИПОВИЧ КРЕСАЛЬНИЙ
(1912 – 1987)

Кресальний Микола Йосипович (15 листопада 1912, Новий Буг – 1987, Київ) – український архітектор, кандидат архітектури, доцент кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА, музейник, дослідник Софії Київської, директор Софійського заповідника у 1949–1966 роках.

Народився 15 листопада 1912 року в місті Новий Буг на Миколаївщині у родині кравця Йосипа Полікарповича Кресального. З 1929 по 1932 рік навчався у Будівельному технікумі в Запоріжжі, після чого спочатку пройшов шлях будівельника – очолив Могилів-Подільську будівельну дільницю УНР-53, у 1933–1934 роках працював у Нижньому Тагілі на будівництві підприємства «Уралвагонстрой» старшим техніком, потім старшим виконробом. У 1934–1935 роках працював техніком-конструктором в Управлінні Південно-Західної залізниці. У 1935 році вступив на Архітектурний факультет Київського інженерно-будівельного інституту, який закінчив у 1941 році.

З початком німецько-радянської війни Микола Йосипович був мобілізований на фронт. Брав участь у Сталінградській битві, перемогу зустрів у Німеччині. По закінченні війни у 1945 році він обійняв посаду старшого архітектора Управління у справах архітектури при Раді Міністрів УРСР, а наступного року був призначений інструктором будівельного відділу ЦК КПУ України. Низка проєктів громадських і житлових споруд, розроблених Миколою Кресальним у цей період, була реалізована у Києві та Київській області.

З 1949 по 1966 рік впродовж 17 років митець очолював Державний архітектурно-історичний заповідник «Софійський музей». За його директорства було складено генеральний план реставрації пам'яток заповідника на 1951–1955 роки, створено Методичну раду АН СРСР з реставрації мозаїк і фресок Софійського собору та організовано лабораторію реставрації монументального живопису, виконано основний обсяг

реставраційних робіт. У цей період також були проведені масштабні археологічні дослідження Софійського собору (під керівництвом археолога, історика, мистецтвознавця, доктора історичних наук М. Каргера). Микола Йосипович впродовж 1950–1955 років виконав макет-реконструкцію первісного вигляду Софійського собору (у співавторстві з Ю. Асєвим і В. Волковим).

[uk.wikipedia.org/wiki/Кресальний_Микола_Йосипович]

Саме Кресальному належить ідея відкрити назовні фрагменти первинної кладки з плінфи часів XI століття для огляду відвідувачами музею. В той час за радянської влади ця пропозиція скоріше мала пізнавальний характер і сприяла поєднанню двох епох і двох образів Софії у єдине ціле, зараз для нас в умовах ошукування нашої історії з боку московитів величний Софійський собор є взірцем високої культурної спадщини Давньоруської держави, є символом незламності Русі-України і носієм ідеї свободи і миру її волелюбного народу. Софія Київська була і відродилася для нас як непорушна святиня. Інколи ззовні біля відкритих для огляду стін вівтаря можна побачити окрему постать, що творить молитву.

Л. Стромилук, провідний науковий співробітник Національного заповідника «Софія Київська» у статті «Реставрація Брама Заборовського у 1946–1948 рр. під керівництвом Я.А.Штейнберга» згадує: «Новий етап у дослідженнях барокової споруди розпочався 1944 р. А вже у 1957 р. М.Й. Кресальний, на той час директор Державного архітектурно-історичного заповідника «Софійський музей» (таку назву тоді мав Національний заповідник «Софія Київська»), здійснив розкопки, архітектурно-археологічні дослідження й уточнив обміри залишків брами. Саме він знайшов в архівах Ленінграду (нині – Санкт-Петербург) обміри й кресленики, зроблені в 1819 р. київським міським архітектором А. Меленським».

Микола Йосипович почав публікуватися з 1955 року. Головна тема публікацій – історія відновлення Софійського комплексу. Перші статті вийшли друком у журналі «Архітектура і будівництво»: «Нові дослідження архітектури Софійського собору» (№ 1) і «Софійська дзвіниця в м. Києві» (№ 5). Він є автором монографій:

– «София Киевская», видана у 1958 році у видавництві «Искусство» накладом — 10000 примірників.

– «Софійський заповідник у Києві», видана у 1960 році в Державному видавництві літератури з будівництва і архітектури УРСР.

У наступній праці Кресального М.Й. «Софія Київська – пам'ятник архітектури XI-XVIIIст.ст.» (четверте виправлене та доповнене видання. – Київ: Видавництво «Будівельник», 1967 р. – 49 с.) автор ретельно розбирає кожну складову цього унікального об'єкту, підкреслюючи значущість цієї пам'ятки світової спадщини. Точність висловлення і емоційність характеру трактування викликає бажання процитувати кожну частку опису. Але наводимо лише декілька слів про софійські мозаїки: «Софійські мозаїки є одними з найпрекрасніших за своєю барвистістю. В них своєрідно поєднується архаїзм форм з надзвичайною красою то яскравих сяючих барв, то приглушених благородних півтонів, яких досягнуто завдяки багатству найрізноманітніших відтінків одного й того ж кольору. Так, наприклад, коричневий колір має 35 відтінків, зелений – 34, жовтий – 23, синій – 21, червоний та рожевий – 19 і т. д. Всього в мозаїчній палітрі Софії Київської нараховується 177 відтінків, що свідчать про високий розвиток техніки виробництва смальт у Київській Русі. Свіжістю кольорової гами софійські мозаїки зобов'язані високій майстерності мозаїстів, які досконало володіли кропіткою й складною технікою мозаїчного живопису. Набираючи по сирій вапняній штукатурці мозаїчне зображення з окремих смальт у вигляді кубиків, мозаїсти надавали їм різного нахилу, і промені світла, що падали на поверхню мозаїчних зображень, відбивалися під різними кутами. В результаті цього мозаїки Софії Київської яскраві, добре сприймаються з будь-якого місця в соборі».

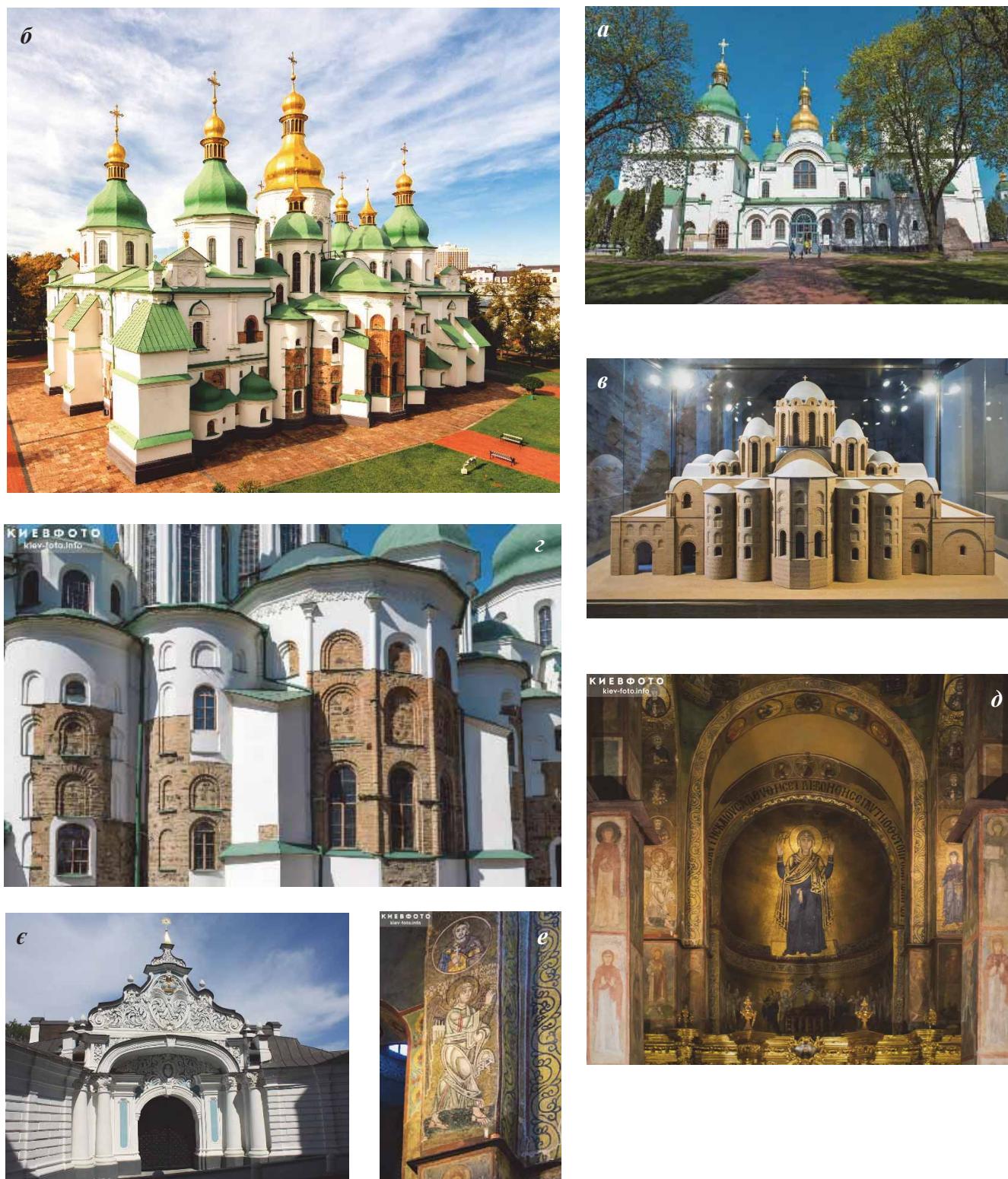

Рис. 1. Науково-дослідницька і практична реставраційна творчість Кресального М.Й.:
 а – головний фасад собору Софії Київської; б – східна вітарна частина собору; в – макет
 первинного виду собору; г – вітарна частина собору з фрагментами первинної кладки з
 плінфи; д – головна вітарна мозаїка із зображенням Богоматері Оранти; е – мозаїка
 Архангела Гавриїла; є – Брама Заборовського

У 1960 році Микола Йосипович отримав ступінь кандидата архітектури. По завершенню роботи на посаді директора заповіднику він працював у Київському інженерно-будівельному інституті, де спершу обіймав посаду доцента кафедри архітектурного проектування (1966–1971), потім доцента кафедри інтер'єру меблів і обладнання будинків (1971–1985). Архітектор-музейник викладав історію архітектури, архітектурне проектування, ділився із студентами досвідом відновлення Софійського заповідника.

Микола Йосипович мав нагороди: у 1948 році був нагороджений медаллю «За відбудову підприємств чорної металургії Півдня», за бойові заслуги у роки Німецько-радянської війни отримав орден Червоної зірки, був нагороджений медалями — «За оборону Сталінграда», «За взяття Берліна», «За перемогу над Німеччиною».

У листопаді-лютому 2012 року у виставковій залі «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» відбулася виставка до 100-річчя Миколи Кресального, про яку було опубліковано статтю «Виставка до 100-річчя Миколи Кресального у Софійському заповіднику» у збірці наукових праць «Пам'ятки України: історія та культура»,— № 1 за січень 2013 — с. 39. Надзвичайний внесок Миколи Йосиповича у світову культуру, його відповідальність на посту директора Національної пам'ятки музейного комплексу «Софія Київська», його небайдужість і піклування про історичний об'єкт, що прочитується між строчок в авторських публікаціях, є неоцінним.

Рис. 2. Микола Йосипович Кресальний, Ірина Ростиславівна Наймушина, Володимир Федосійович Погорельчук та ін. Фотоархів Володимира Погорельчука

ВАЛЕРІЙ ІВАНОВИЧ КНИШ
(1958 – 2018)

Кандидат архітектури, Заслужений архітектор України, дійсний член УАА (2006), член НСАУ, магістр ділової адміністрації, засновник та керівник ТОВ «Український центр інжинірингу, маркетингу та менеджменту», лауреат премії «Золотий АС» (2003).

Народився 4 серпня 1958 р.

Закінчив кафедру ОААП на Архітектурному факультеті Київського інженерно-будівельного інституту у 1981 р. Серед вчителів Валерій Іванович називав, у першу чергу, Якова Штейнберга, Віктора Савченка, Льва Василенка.

Відтоді працював за розподілом у Державному інституті проєктування підприємств мед. промисловості (Гіпромедпром).

1983 – 1989 рр. – праця у Київському зональному НДІ експериментального проєктування, навчання у аспірантурі. У 1987 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Архітектурно-планувальні особливості житлових будинків у зоні інтенсивного транспортного руху», яку зробив за два роки, чим здивував колег-аспірантів. Науковим керівником був професор Г.Т.Граужис. Після успішного захисту очолив Сектор перспективного житла у КиївЗНДІЕП.

Після роботи в КиївЗНДІЕП Валерій Книш організував український філіал Центру інжинірингу, маркетингу та менеджменту, де і почав працювати на посаді директора. Експериментальною базою для інноваційних впроваджень в будівництво для команди УЦІММ слугував Броварський завод будівельних конструкцій. У 1991 р. заснував власне ТОВ «Український центр інжинірингу, маркетингу та менеджменту» – УЦІММ, де працював на посаді генерального директора цього підприємства до 2018 р. За проєктами УЦІММ побудовано багатофункціональні комплекси, житлові та офісні будинки, котеджі тощо загальною площею понад 750 тисяч квадратних метрів.

У 1989 – 1990 рр. УЦІММ запатентував та впроваджував нову систему безригельного каркасу СИБЕКАР, завдяки чому завод було долучено до програми відселення постраждалих від аварії на Чорнобильській АЕС. З використанням СИБЕКАР збудовано кількасот котеджів, п'ятиповерхові будинки в Кагарлику, середня школа у

Василькові. Реалізували також адаптацію промислового каркасу до зведення багатоповерхового житла, і у Броварах збудували таким чином два житлові будинки. Нова серія дев'ятиповерхівок Валерія Книша поєднала великопанельні конструкції з підходом до більш індивідуалізованого житла: містобудівна маневреність, створення умов для вільного перепланування, можливість використання першого поверху для громадських закладів чи офісів.

Серед основних архітектурних робіт:

- ЖК по бульвару Перова у м. Києві;
- Житловий будинок по вул. Шовковична, 13 – 15 / 1 (диплом НСАУ, 2003);
- Житлові будинки на вул. М. Грушевського у м. Бровари, Київська обл. (2004);
- Житловий будинок по вул. Паньківській, 27 а, б, д у м. Києві (2005);
- Концепція будівництва Київського «Сіті-центру» на Рибальському острові (міжнародний конкурс, 2005, перша премія);
- ЖК по проспекту Академіка Палладіна у м. Києві (2006);
- Містобудівна концепція реконструкції району «Теличка», (2005 – 2006, переможець конкурсу);
- ЖК по вул. Щекавицькій 30/39 у м. Києві (2009);
- Житловий будинок по просп. Науки, 65 (2009);
- Концепція висотного комплексу «Ню Амосов» в м. Києві;
- Комплекс по вул. Левка Мацієвича в м. Києві.

Займався також педагогічною та науковою діяльністю, викладаючи на посаді доцента кафедри кваліметрії (тепер кафедра Теорії архітектури та архітектурного проектування) КНУБА. Є автором низки наукових праць у фахових виданнях. На основі узагальнення власного досвіду проектування багатоповерхових будівель видав навчальний посібник для архітектурних факультетів:

Книш В.І. Архітектурне проектування житла. Нотатки з досвіду архітектора-практика. Навчальний посібник. – К.: КНУБА; 2012. – 176 с.

На сторінках посібнику розглянуті основи формування та вимоги до архітектурного проектування архітектурно-планувальних та об'ємно-просторових рішень сучасного житла, наведені приклади житлових об'єктів різної типології вітчизняного, закордонного та з багаторічного досвіду проектування житла творчої архітектурної майстерні під керівництвом автора. Особлива увага надана особливостям проектування багатоквартирного житла.

Серед захоплень Валерія Івановича був живопис. За матеріалом А+С № 1 '2014:

Його образотворче мистецтво сповнене концептуальності, роздумів про долі суспільства та має сюжетну зухвалість. Не тяжіючи до класики, архітектор шукає натхнення у спрощених, ніби, грубих лініях, у гіперболізації сюжету та персонажів. Валерій Книш займався мистецтвом відчайдушно, особливо у періоди вимушеного замирання архітектурної активності, за його словами: «Особливості роботи олійними фарбами мені пояснював архітектор Віктор Кернес. Техніка виявилась незвичною, але простіше, ніж акварель. Мені дуже підходить. Сюжети виникають з голови, ніби самі по собі. Спочатку ретельно розробляю ескіз-ідею, а потім – радість кольору».

Думки Валерія Книша залишаються для нас також у інтерв'ю, які опубліковані у архітектурних журналах А.С.С та А+С.

За матеріалом А.С.С № 2 '2003:

Книш мріє спорудити в Києві хмарочос, поверхів у 40, форма якого має бути нетривіальною та активною. Містобудівельні роздуми архітектора: «Є бажання попрацювати у таких точках, які могли б виправити силует міста, який сьогодні зіпсований тим, що недостатньо зважено підходили до його формування. Це добре, що силует змінюється та дуже динамічно, але не все у цьому силуеті влаштовує».

Про органічний підхід до розвитку міста: «Величезна відповідальність організовувати простір міста. Ті, хто починали розбудовувати Київ, використовували

цікавий і, у той же час, простий спосіб – духовна функція була містоутворюючою, вона була підтверджена століттями, головними тут були храми. Спочатку дзвіниці були нижчі, ніж храми. Ми не говоримо, що треба підіймати дзвіниці, ми на етапі роздумів... Мова про те, щоб повернути первинну потребу нашого етносу у розумінні простору та часу як цілісного організму».

Про метод повернення до живих витоків: «Пілотним об'єктом на Шовковичній ми зробили заявку на те, що є інші способи проєктування та проникнення у історичне середовище. Є три методи проєктування. Перший метод – репродуктивний: створювати не об'єкти нового тисячоліття, а репродукції, брати каталоги XVIII–XIX століть, сканувати їх та мати повний набір різноманітних фасадів з баштами та вензелями. Другий метод – усе забуто, з чистого аркуша малюємо нову історію, а історичні нашарування професійно розчищаємо та створюємо те, що сучасне суспільство вимагає від архітектора. Третій метод – повернення до джерела: створюємо нове середовище, розумний компроміс із тим, що було до нас. Не в сенсі повторити те, що було у XI–XIX століттях, а задаючись питанням – що спонукало людей того часу створити те, що вони створили, розвиваючи місто так, а не інакше. Адже до сих пір феномен Києва – це загадка».

А це цитати з роздумів Валерія Книша, надруковані у А.С.С № 4 '2004:

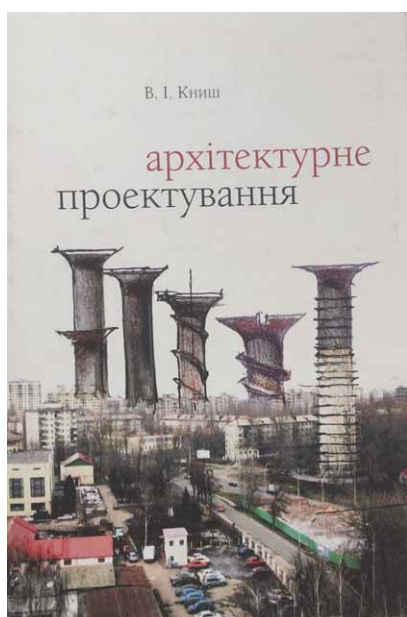
Що ж все-таки викликає негативну реакцію у архітектурних опонентів? Адже не порушення канонів – інакше була б мова вже не про хуліганство, нехай навіть і злісне. Отже – відхід від стереотипів у інтерпретації канонів. Чим більш явний відхід, тим потужніше неприйняття, тим більш зла рецензія.

Чи можливо, пропонуючи у цьому сенсі дещо свіже, пом'якшити таку реакцію? Оскільки канони не порушуються, це не так вже й важко: достатньо сором'язливо задрапірувати новацію, навісивши, до прикладу, фасад модними, а отже вже досить стереотипними елементами та деталями. Такі прийоми, безсумнівно, здатні непогано замаскувати еволюційний по суті задум, але яка цінність подібної мімікрії? Що це, як не наслідування, внаслідок нашої багаторічної бідності, уявлення про вигідну оплату не за успішний кінцевий результат, а за вправне та планомірне «розкручування» замовника?

Але усе більш помітне пожвавлення інвестиційних процесів почало породжувати конкуренцію на ринку проєктування та будівництва, що робить нечистоплотність у веденні справ із замовником безперспективним. З іншого боку, для досягнення успіху в умовах гострої конкуренції, архітектори мають за будь-яку ціну, нехай навіть ціною клейма «архітектурного хулігана», викорінювати з власних уявлень напрацьовані роками навички бездумного спрощення рішень, далекого від творчої думки слідування стереотипам та типологічним прийомам з нещодавнього минулого вітчизняного домобудування. Ніхто, звичайно, не буде стверджувати, що створення сучасного масового житла може обійтись без використання «типологічних формул», але типологія зовсім не передбачає суворого слідування стереотипам, тим більше, коли мова йде саме про архітектурні рішення. Сьогодні кожен конкретний проєкт вимагає від архітектора індивідуального підходу та значних зусиль, спрямованих на перегляд та адаптацію отриманих раніше навичок та досвіду проєктування. І ця адаптація, за наявності у автора достатньої сміливості та творчої самостійності, у багатьох випадках буде спонукати його на те, що може бути сприйняте як «архітектурне хуліганство».

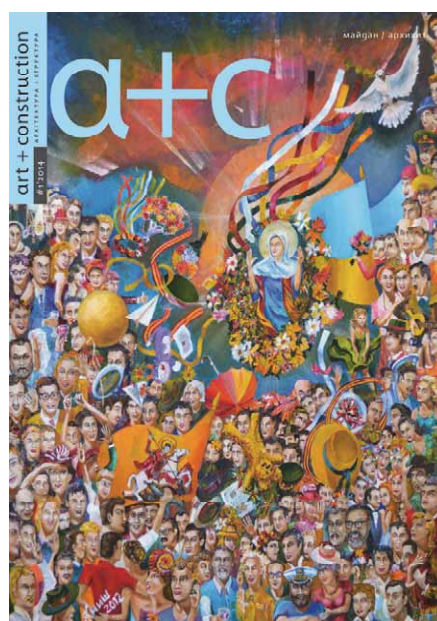
Що таке «архітектурне хуліганство», як не порушення деяких існуючих правил і стереотипів без їхнього заперечення, і, тим більше, без їхнього руйнування. Поки існує свобода думки, буде існувати й «хуліганство», яке проявляється не в запереченні канонів, а в їхній більшій чи меншій інтерпретації, і це, по суті, – еволюційний шлях розвитку архітектури.

Видатний український архітектор пішов з життя 27 жовтня 2018 року.

Книш В.І. Архітектурне проектування житла. Нотатки з досвіду архітектора-практика. Навчальний посібник. 2012.

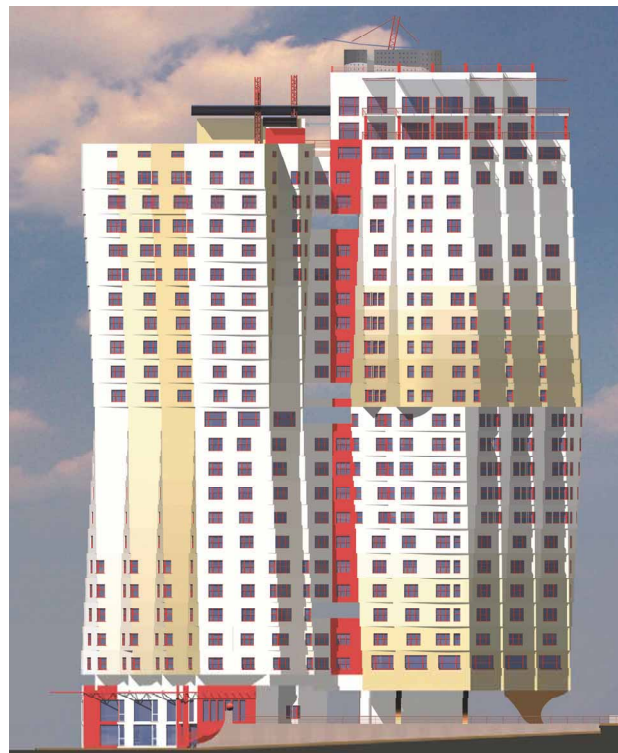
На обкладинці: проєкт ЖК в Києві
«Шурупи та Цвяхи»,
архіт.: Валерій Книш,
Ірина Клевач, Тетяна Василенко,
Володимир Гнатієнко, 2003

Валерій Книш. Живописний твір:
Довгоочікуване тріумфування,
100 x 90, 2012;
розміщено на обкладинці
архітектурного часопису
A+C 1'2014

Проект офісно-жилової будівлі по вул. Шовковична, 13-15 / 1 у Києві, архіт.: Валерій Книш, Георгій Куровський, Володимир Гнатієнко, Тетяна Василенко, Валерій Товбич. 2001

Проект комплексу «Бостон-блюз» на Срібнокільській у Києві, архіт.: Валерій Книш, Олена Збарацька. 2003

Проект ЖК «Кубики» на Бориспільській площі, архіт.: Валерій Книш, Тетяна Василенко. 2003

Проект будинку на Паньківській у Києві, архіт.: Валерій Книш, Ірина Клевак, Тетяна Василенко, Володимир Гнатієнко. 2003

«Тихий Дон», частина багатофункціонального ЖК «Протасів Яр» у Києві, архіт.: Валерій Книш; проект, 2004

Проект ЖК «Сунічні галявини», Протасів яр, Київ, архіт.: Валерій Книш. 2004

Проект житлового будинку по вул. Обсерваторна у Києві, архіт.: Валерій Книш, Микола Журавльов. 2004

Проект Сіті-центру на Рибальському острові у Києві, архіт.: В.Книш, М.Коробков, Г.Куrowsький, В.Товбич, С.Сремєєв, Б.Нечволодов, В.Гнатієнко, Д.Сараєв, О.Гайворонська, Д.Данилко, О.Мельник, І.Литвинова. 2004 – 2005

1990-ті - 2010-ті рр.

ЧАСТИНА 2.

СЬОГОДЕННЯ: ТВОРЧІ ЗВЕРШЕННЯ

ПАВЛО ПАВЛОВИЧ БЕЗРОДНИЙ

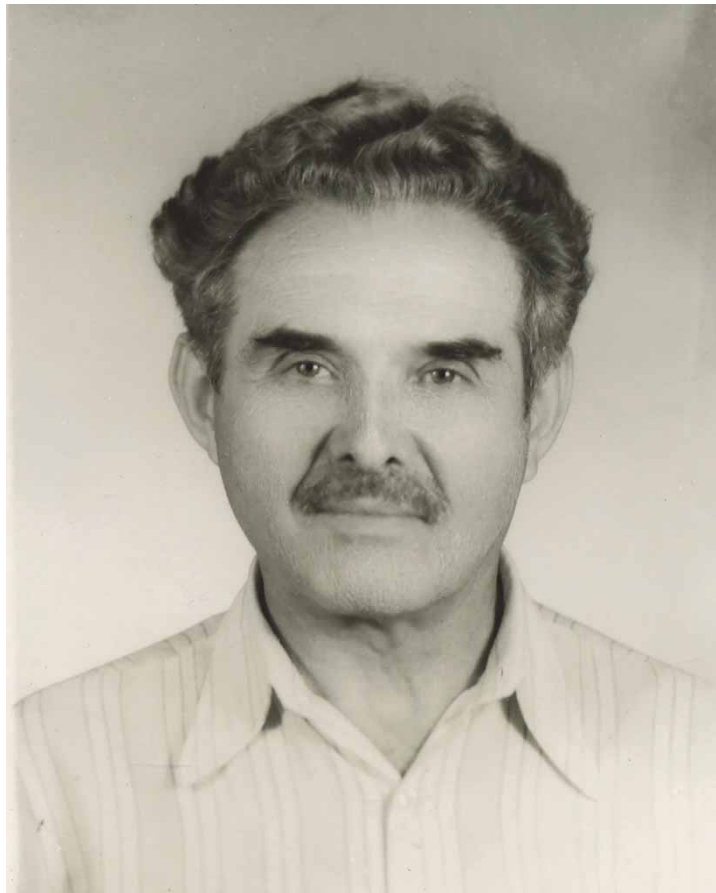

Рис. 1. Портрет П. П. Безродного (з особистого архіву).

Вступ

Роки дитинства, батьки та сім'я, служба в армії, створили міцний фундамент. Спогади про вступ на Архітектурний факультет КІБІ, своїх викладачів та систему освіти, навчання в аспірантурі та перші роки роботи дають розуміння, як сформувалася особистість архітектора, який надалі став автором низки проєктів, успішним науковим керівником, автором фахових книг, творчих робіт в акварелі, графіці та при цьому дбайливим чоловіком, батьком і дідусем.

Павло Павлович Безродний (народився 20 лютого 1931 р., смт. Градизьк, Полтавської обл.) – радянський, український архітектор, професор (1994 р.), кандидат архітектури (1970р.), учасник війни, нагороджений медаллю «За доблесну працю» у Другій світовій війні, почесний член Української Академії Архітектури (2022 р.), лауреат Премії Ради Міністрів СРСР (1978 р.), «Відмінник освіти України», яскравий представник Київської архітектурної школи, має досвід 40 років (з 1978 року) педагогічної діяльності на кафедрі

Основ архітектури та архітектурного проектування Київського національного університету будівництва і архітектури.

Роки дитинства

Народився Павло Павлович в мальовничому містечку Градизьк, що на Полтавщині. Батько – Павло Олексійович, підлітком навчався на столяра-червонодеревника, але його тягнуло до культурно-масових заходів, самодіяльності, організації гуртків, змагань. Згодом він став директором Будинку культури. Мати – Ганна Захарівна мала дзвінкий, гарний голос, співала у церкві, а потім у хорі Будинку культури, де й познайомилася з батьком. Має молодшу сестру – Валерію. Пізніше, вже у студентські роки, під час поїздки на ознайомлювальну практику до Грузії та Вірменії, Павло Павлович познайомився з веселою, музичною, і, звичайно, дивовижною дівчиною – студенткою медінституту, Наталією Миколаївною, з якою вони згодом одружилися, виховували синів – старший – архітектор, живе та працює у США, молодший – лікар, живе та працює у Києві. Так вони живуть разом близько 65 років.

Під час війни юний Павло бачив і відчув на собі всі її жахи: полонені, пожежі, голод, розруха. В 1945 році прийшло повідомлення, що батько загинув на території Польщі. Після перемоги почалося відновлення, багато працював, і тим часом закінчив 7 класів школи, далі були: і школа фабрично-заводського навчання при Крюківському вагоно-ремонтному заводі, де отримав кваліфікацію токаря-інструментальника 3-го розряду, і робота в полускатному цеху, і школа-курси кіномеханіка, і вечірня школа трудової молоді.

Коли виповнилося 18 років, з 10-го класу Павла Павловича призвали в армію. Служив він у Білоруському військовому окрузі, у м. Мінську, на той час частково відбудованому. Невдовзі, через 3,5 роки, коли повернувся додому, закінчив 10-й клас вечірньої школи із «золотою медаллю», у вільний час писав, малював, творив.

Коли закінчив школу, постало питання подальшого навчання, медаль давала переваги і було вирішено вступати до інституту. Порадившись з сім'єю для вступу обрали Київ, далі підготовка, вступні іспити.

Студентське життя

Згодом розпочалось навчання в інституті. Група студентів 1-го курсу складалася з 28 осіб. Поступово познайомилися з викладачами кафедри – М.О. Гусєв (тоді був деканом Архітектурного факультету), А.А. Сидоренко, В.П. Фадєєв, К.Г. Демура, Г.І. Корнільєва, О.Ф. Сухова (секретар), В.М. Онащенко та іншими. Теорію архітектури викладав М.О. Гусєв спокійно, майже монотонно, але дуже зрозуміло. Практичні заняття проводили К.Г. Демура та Г.І. Корнільєва завжди бігом, завжди з усмішками, завжди з підтримкою та вмінням практичного навчання – «роби як я».

Клара Георгіївна постійно розповідала про стародавні та сучасні пам'ятки архітектури, про їх особливості, про місця, де ці споруди знаходилися, про їх авторів, відомих і іноді нез'ясованих, побудову зображення, креслили фасад, розріз, план пам'ятника чи якоїсь деталі, потім «відмивали» креслення. Технікою відмивання, твором всього креслення, роботи загалом Клара Георгіївна володіла незрівнянно. Під її керівництвом Павло

Павлович зробив відмивку – «Храм Вести в Тіволі» і ця робота разом з іншими потрапила на виставку творчих робіт молодих архітекторів України до Республіканської ради архітекторів (грудень 1956 р.) у Спілці архітекторів України. Ця робота була відзначена Почесною грамотою, яка зберіглася до сьогодні (рис. 2).

Павло Павлович досі пам'ятає лекції з нарисної геометрії, які проводив С.М. Колотов спільно з В.Є. Михайленком, обмірну практику в Білій Церкві під керівництвом Клари Георгіївни, практику на меблевій фабриці ім. Боженка (м. Київ), збирання врожаю в Криму та поїздки містами Криму.

На другому курсі на заклик ЦК ВЛКСМ студенти виявили добровільне бажання брати участь у збиранні врожаю на цілинних землях. Подорож проходила через Україну, Росію та Казахстан. Павло Павлович і тут продовжував малювати – робив замальовки будівель для зберігання зерна, території, де жили та працювали ув'язнені, під наглядом караульних на вишках (рис. 3).

Найбільше студентам подобалися практичні заняття з архітектурного проєктування та лекції про конструкцію частин будівель, які вів незабутній Павло Миронович Черниш. До речі, його конспект-лекцію має і досі. Запам'ятався талановитий викладач – суворий архітектор Василь Мойсейович Онащенко з плеяди майстрів 20-30-х років. Він був керівником на практиці «оздоблювальні роботи та матеріали» на виставці досягнень народного господарства (ВДНГ), що будувалася, у Києві, а потім на хуторі Відрадному, в житловому будинку Київметробуду. В результаті практики студенти отримали довідки про присвоєння кваліфікації маляра-оздоблювальника третього розряду.

На третьому курсі студенти були приголомшені новими дисциплінами інженерно-будівельного профілю та великою кількістю викладачів інших факультетів. Була практика в Ленінграді, де студенти вивчали нові, на той час, технології будівництва житлових будівель із панелей та інші методи.

На четвертому курсі поменшало навчальних дисциплін, натомість проєктування ускладнилося – студенти розробляли проєкти великих, складних за функціональним призначенням будівель та споруд, проєктували місто та його забудову. Керівництво інституту спільно зі Спілкою архітекторів України домовилися з такими ж Спілками Грузії та Вірменії щодо проведення ознайомлювальної практики.

П'ятий курс запам'ятався Павлу Павловичу переддипломним проєктуванням, до початку якого студентів відправили на переддипломну практику до Москви, але не в МАРХІ, а в будівельний інститут ім. Куйбишева.

На шостому курсі студентам запропонували теми дипломних проєктів, затверджені кафедрою. Серед них була одна на реальне проєктування – «Музей Молодої Гвардії» у м.Краснодоні, яку запропонував М.О. Гусєв. Три студенти – П.П. Безродний, Г.В. Горський, В.Г. Смирнов обрали цю «реальну» тему.

Пройшов захист дипломних робіт, де були присутні люди з ЦК. Згодом дипломникам запропонували показати проєкт в Москві, куди студентів і відправили. У будівельному відділі ЦК ВЛКСМ проєкт схвалили.

Трудова діяльність

Розпочалась вона в Гіпроцивільпромбуді, де у Павла Павловича був наставник – Павло Васильович Крат, прекрасний архітектор, талановитий майстер, великодушна людина про якого згадує: «Коли я почав працювати, він мені давав додаткові завдання на кмітливість: то запропонувати якусь нову форму балкона в типовому житловому будинку, то розробити ескіз виставки наших типових проєктів для показу в САУ і т. д.».

За час роботи Павло Павлович виконав проєкт житлового будинку готельного типу (серія 1-480А-10) для міст: Донецьк, Ворошиловград (тепер Луганськ), Запоріжжя, Комунарськ (тепер Алчевськ), брав участь у проєктуванні готелю на 400 місць, тієї ж серії та інших проєктів (рис. 6). Працював в Гіпроцивільпромбуді 1 рік і 8 місяців. А у 1963 р. увесь відділ у повному складі був переведений до новоствореного КиївЗНДІЕП. Тут працював старшим архітектором в архітектурно-конструкторському бюро - 2 (громадські будівлі).

У новоствореному КиївЗНДІЕП Павло Павлович став аспірантом, довго не міг визначитись з темою, але випадкова покупка газети допомогла обрати напрям дослідження – будинки молоді. Згодом дали керівників – Єлізарова В.Д. та Зіньковича Г.В. – зав. сектора видовищних будівель та спортивних споруд. Завдяки дисертації об'їздив майже всю країну. Робив дисертацію чотири роки і у 1970 році успішно захистив. Працював увесь час у секторі видовищних будівель та спортивних споруд. Поряд працювали: Болотов Г.І., Тихомиров В., Угрюмов І., Ларіонов С. та інші.

У 1971-1972 рр. був призначений на посаду вченого секретаря КиївЗНДІЕП, а потім переведений на посаду завідувача лабораторії інтер'єру. У цей період, спільно з сектором видовищних будівель та спортивних споруд, виконувались роботи з формування інтер'єрів у будівлі громадського центру (клуб та торговельні підприємства) с. Михайлівка (Крим), інтер'єри книгарні у м. Миколаєві, проєкти для м. Бобринець, м. Саки та ін. Багато проєктів було пов'язано з перебудовою сіл у експериментально-показові, зі створенням громадських центрів та Будинків культури.

Одночасно з проєктною роботою займався підготовкою матеріалів для книги «Інтер'єри клубів та Будинків культури», яку видано у 1975 р. з ілюстраціями, виконаними особисто автором. У цей же період в експериментально-показовому селі Кам'янка, Очаківського району, Миколаївської області при формуванні центру села треба було збудувати клуб. Правління колгоспу «Україна» обрало проєкт клубу на 500 місць «ЕК-500І», розроблений у КиївЗНДІЕП. До 1978 року було виконано благоустрій села, збудовано клуб, сформовано центр села, встановлено пам'ятник Леніну, збудовано монумент Слави на честь загиблих у роки війни односельців (авторський колектив пам'яток: архітектор П.П.Безродний, архітектор О.А. Гайдученя, скульптор П.Ф. Мовчун) (рис. 5). У 1978 р. колективна робота з благоустрою села Кам'янка була відзначена Премією Ради Міністрів СРСР, а Павло Павлович та Зінькович Георгій Володимирович стали лауреатами цієї премії.

Автор інтер'єрів ресторану «Столичний» у м. Київ та адміністративної будівлі Управління «Київенергомонтаж», інтер'єрів приміщень ЦК ЛКСМУ, інтер'єрів школи-інтернату №20 у м. Київ та Будинку книги ім. Молодої гвардії в м. Миколаїв (рис. 7), інтер'єрів та обладнання Будинку культури с. Кам'янка, Очаківського р-ну, Миколаївської області. Автор проєктів благоустрою громадських центрів та встановлення пам'ятників

В.І.Леніну в містах: Золотоноша, Христинівка (Черкаська обл.), м. Саки, Іванівка (Кримська АР), м. Іванівка (Херсонська обл.), с. Кам'янка (Миколаївської обл.).

Автор монографій (рис. 4): «Интерьеры клубов и Домов культуры», 1975 р. «Интерьеры книжных магазинов», 1980 р., «Архитектурные термины: краткий русско-украинский словарь», 1993, 2008, 2024 рр.

Роки викладання на кафедрі

В серпні 1978 р. В.В. Савченко – зав. кафедри Основ архітектури КІБІ запропонував посаду і Павло Павлович став доцентом кафедри, почав з викладання архітектурного проєктування на першому курсі, а потім і на всіх наступних. Окрім проєктування читав лекції та вів практичну роботу з різних дисциплін: «Соціологія житлових та громадських будівель», «Вступ до спеціальності», «Оздоблювальні роботи в інтер'єрі», «Основи теорії та історії реконструкції», «Основи теорії інтер'єру», «Наукові дослідження в галузі «архітектура» та інші.

На кафедрі в ті роки працювали відомі талановиті архітектори: Яків Аронович Штейнберг; Олександр Якович Хорхот – відомий фахівець у галузі промислової архітектури, знавець економічного становища у народному господарстві, його лекції «Вступ до спеціальності» були свого роду пісні про архітектуру, про її красу, значення; Анатолій Якович Косенко, а також викладачі В.В. Чепелік – викладач від Бога, блискучий історик, теоретик та дослідник архітектури «Українського архітектурного модерну» (УАМ), він наполегливо, непохитно, пристрасно доводив особливості УАМ, його вплив на архітектуру України на той час і взагалі на культурний розвиток суспільства, слухати його лекції було напрочуд приємно і вражаюче; К.Г. Демур, Г.І. Корнільєва, М.І. Кресальний, Л.В.Василенко, В.І. Соченко, І.Й. Лошаков – талановитий архітектор, чудовий викладач, певною мірою новатор методів навчання, яскрава активна особистість, мав дар підготовки аспірантів та організації студентських змагань; Р.Ш. Урманов та інші (рис.8). Згодом на кафедру прийшов архітектор Борис Олександрович Тищенко і одразу розвинув бурхливу діяльність – архітектурне проєктування, керівництво аспірантами, виконання госп. договорів, створення студентських бюро, все через ректорат, партком, профком тощо.

У 1987 р. завідувачем кафедри був призначений Валентин Іванович Єжов – відомий архітектор, практик, організатор, вчений. Він одразу почав домагатися перейменування кафедри. Через 2 роки у 1990 р. кафедру назвали «Основ архітектури та архітектурного проєктування». В.І. Єжов прагнув розвитку кафедри, до ширшого і глибокого вивчення архітектури, ускладнення завдань на проєктування різних типів будинків. При ньому збільшилася кількість аспірантів-іноземців, а також випускників з інших ВНЗ України.

Перший аспірант Павла Павловича був з Республіки Гани – Олександр Осей Кіффо. Його дисертація була присвячена формуванню типів та мережі туристичних готелів у Республіці Гана, успішно виконана та захищена у 1989 р. В тому ж році Павло Павлович був призначений керівником аспіранта Пракаша Кумар Сінгха, родом з Королівства Непал, який працював над темою «Архітектурно-планувальна організація шкіл у Королівстві Непал». Він захистив дисертацію у 1992 р. Наступний дисертант Ганем Насіф Маккі розпочав розробку теми «Принципи взаємозв'язку форми та матеріалу в архітектурі цивільних будівель Сирії» і захистив дисертацію у 1993 р. (рис.9).

У 1998 р. на кафедрі була винятково працююча група студентів, староста – Олександр Свистунов (нині головний архітектор м. Києва). В. І. Єжов видав єдине завдання для всієї групи – розробити проєкт та макет відновлення забудови «брівки» (схилів гори), зверненої до Дніпра, від стадіону «Динамо» до Києво-Печерської Лаври. Керували роботою В.І. Єжов, П.П. Безродний, В.В. Куцевич, Л.Г. Бачинська (рис.10).

З приходом нового завідувача – Олега Семеновича у 2010 році, на кафедрі відбулися суттєві зміни і у змістовному відношенні до занять та у розвитку науково-дослідної тематики та аспірантури. Обновилися і завдання на розробку навчальних проєктів, а також складання навчально-методичних вказівок, посібників та ін. Розглядаючи діяльність кафедри, не можна не відзначити важливу, надзвичайно корисну для студентів роботу викладачів – практикуючих архітекторів, які не тільки виконують у своїх бюро-майстернях замовлені архітектурні об'єкти, але доносять на заняття з архітектурного проєктування сучасні прийоми, методи та технології проєктування та будівництва різних будівель та споруд.

Творча спадщина

Паралельно з трудовою діяльністю Павло Павлович не втрачав творчої складової, робив твори в різних техніках (рис. 11-15).

Висновки

Професор Павло Павлович присвятив кафедрі 45 років, успішно підготував до захисту трьох аспірантів, по настанові свого першого завідувача кафедри Віктора Володимировича Савченка, пройшов викладачем всі курси навчання від I до VI курсу. Тому неможливо навіть приблизно порахувати кількість студентів, які навчалися на різних курсах у професора, але Павло Павлович багато кого пам'ятає, значна частина з них залишилися в серці. І дає пораду майбутнім студентам архітекторам: «Потрібно працювати, ставити цілі та їх досягати, але не бути надмірно самовпевненим. У нинішніх умовах я порадив би, зі зміною ручного проєктування, не забувати, що комп'ютер – це тільки машина, а проєктувати треба в хорошій компанії: розум, інтуїція, руки і комп'ютер під керівництвом бажання».

Павло Павлович Безродний – представник старшого покоління, його ерудиція, пам'ять, манери, делікатність, повага до співрозмовника, вміння жонглювання цитатами, і віршованими теж, життєвий і професійний досвід, гарантуючий успішний результат, бездоганний зовнішній вигляд, незважаючи на тонкощі душевної організації, лідер застілля, прекрасний аквареліст та графік – це беззаперечна гордість сім'ї та справжній Професор.

Бібліографія

1. Безродний П.П. Интерьеры клубов и домов культуры. – К.: Будівельник, 1975. – 95 с.
2. Безродний П.П., Юрченко Ю.М. Интерьеры книжных магазинов. – К.: Будівельник, 1980. – 128 с.
3. Безродний П.П. Архітектурні терміни: Короткий російсько-український тлумачний словник / За ред. В.В.Савченка. – 2-ге вид., випр. і допов. – К.: Вища шк., 2008. – 263 с.
4. Слепцов О.С., Горбик О.О., Ладан Т.М., Кумейко М.К. Історія, сьогодення та перспективи кафедри Основ архітектури і архітектурного проектування // Архітектурний вісник КНУБА. – К.: ТОВ «Видавництво Ліра-К», – 2015. – Вип. 5. – С. 3-25.
5. Кащенко О.В, Слепцов О.С., Кумейко М.К. Історія Архітектурного факультету Київського національного університету будівництва та архітектури // Архітектурний вісник КНУБА. – К.: ТОВ «Видавництво Ліра-К», 2015. – Вип. 6. – С. 95-110.
6. Яковенко М.К. Подготовка архитекторов Киевским национальным университетом строительства и архитектуры // Colloquium-journal. Warszawa, 2017. – №7. – С. 4-7. ISSN 2520-6990.
7. Слепцов О.С., Кумейко М.К. Клара Демура: архитектор-педагог. Киев. нац. ун-т строительства и архитектуры; кафедра Основ архит. и архит. проектирования; Научно-проектн. архит. бюро ЛИЦЕНЗИАРХ. – К., 2016. – 200 с.
8. Sleptsov O., Yakovenko M. Role of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of Kyiv National University of Construction and Architecture in Shaping the Kyiv Architectural School // Technical Transactions. Cracow, 2019, Vol. 5. – P. 33–40. ISSN 0011-4561. eISSN 2353-737X.
9. Слепцов О.С., Івашко Ю.В., Ушаков Г.Н., Яковенко М.К. Кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування 55 років: Еволюція, особистості, надбання, сьогодення // Архітектурний вісник КНУБА. – К.: ТОВ «Видавництво Ліра-К», – Вип. 20-21, 2020. – С.10-40.
10. Архитектурная школа КИСИ-КНУСА. К 70-летию деятельности // Современные проблемы архитектуры и градостроительства: Научно-технический сборник. – К.: КНУСА, 2000. – Вып.8. – 316 с.
11. Слепцов О.С., Яковенко М.К. Архітектор–педагог Павло Павлович Безродний // Архітектурний вісник КНУБА. – К.: ТОВ «Видавництво Ліра-К». – Вип. 26-27, 2023. – С.39-62.
12. Безродний П.П. Архітектурний енциклопедичний словник / За ред. О.С.Слепцова. Українська академія архітектури – 3-є вид. – К.: А+С, 2024, К.: Креативна агенція «Артіль», 2024. – 328 с.

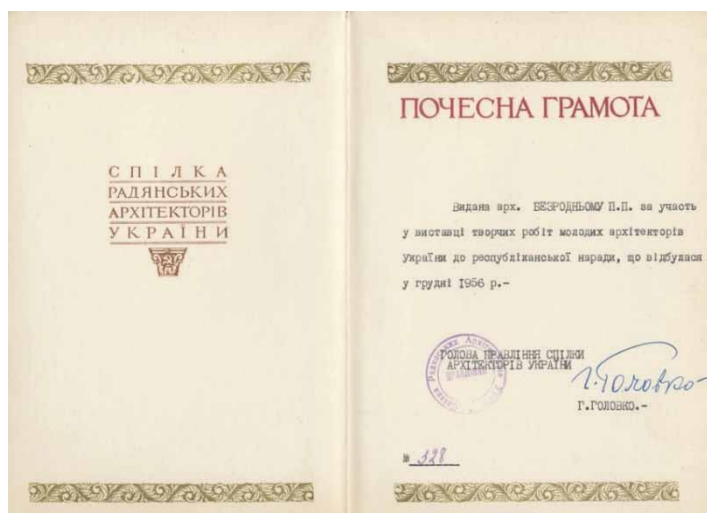

Рис. 2. Почесна грамота та ескіз роботи «Храм Вести в Тіволі» П.П. Безродний.

Рис. 3. Замальовки під час збирання врожаю на цілинних землях, архів П.П. Безродного.

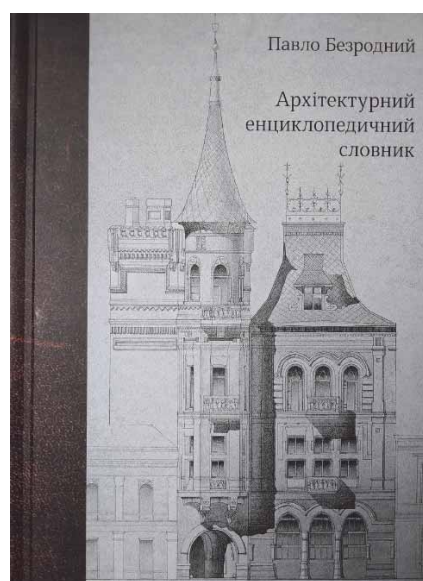
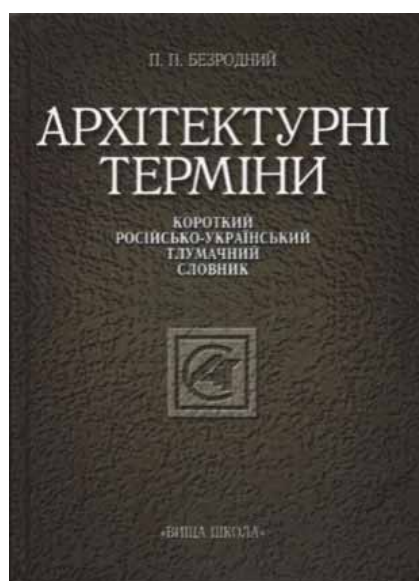
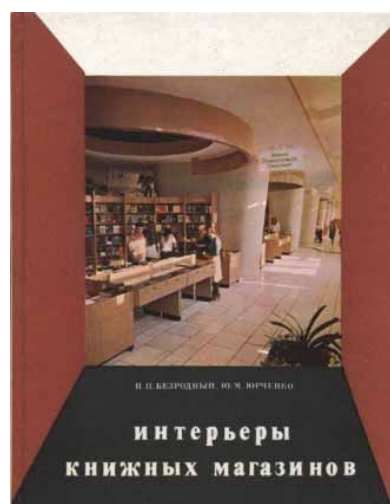

Рис. 4. Монографії П.П. Безродного.

Рис. 5. Фотографії побудованих проєктів, архів П.П. Безродного:

5.1. Забудова с. Кам'янка, Миколаївська область.

5.2. Експериментальний клуб на 500 місць, с. Кам'янка.

5.3. Пам'ятник загибим воїнам, с. Кам'янка, скульптор Мовчун П.Ф., архітектори: Безродний П.П., Гайдученя О.А.

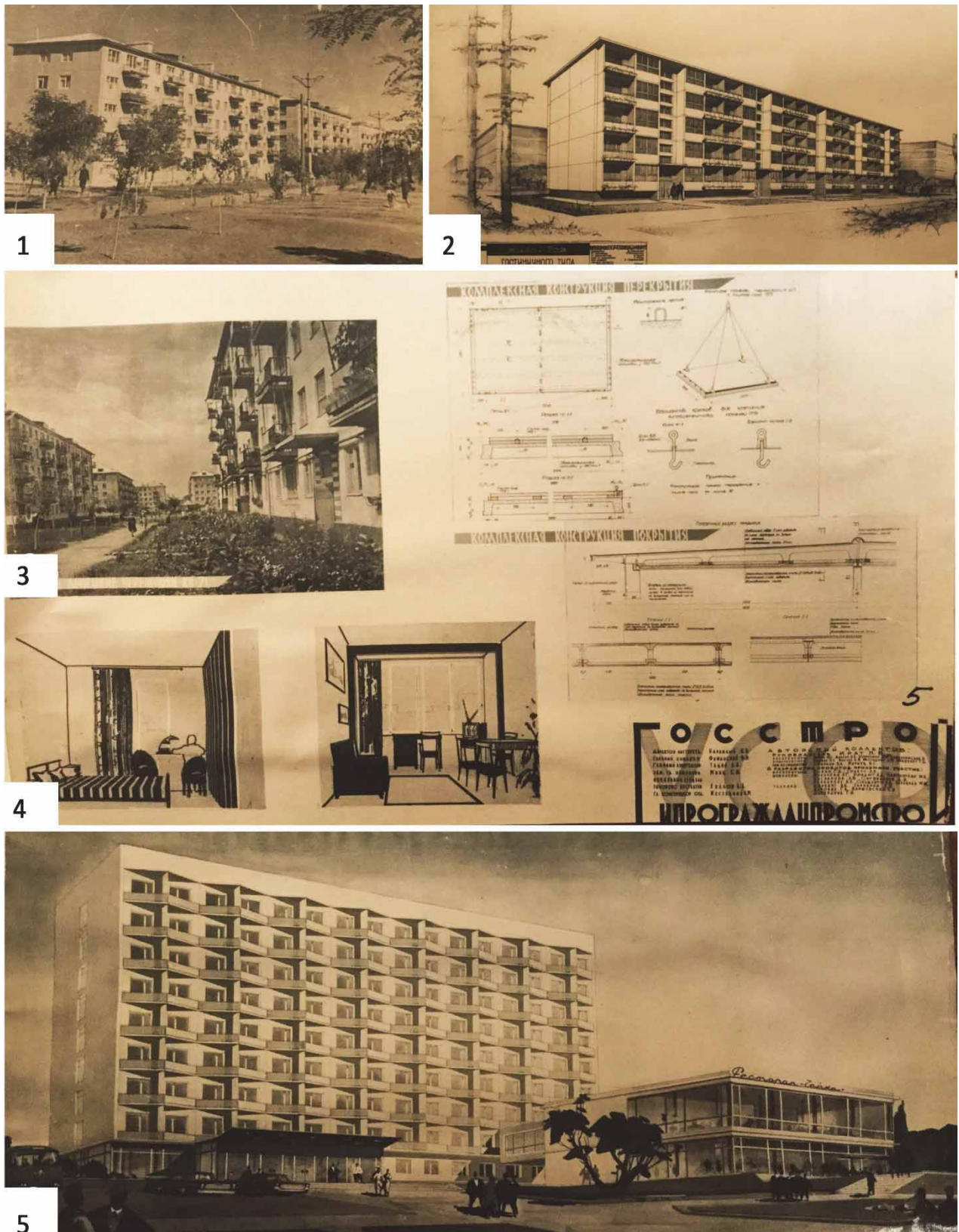

Рис. 6. Проектна діяльність, архів П.П. Безродного:

- 6.1. Забудова в м. Донецьк.
- 6.2. Проєкт житлового будинку, серія 480А.
- 6.3. Забудова в Луганській області.
- 6.4. Пошукові креслення та начерки до серії житлових будинків.
- 6.5. Проєкт готелю, перший авторський проєкт Безродного П.П.

Рис. 7. Інтер'єри книжкового магазину «Молода гвардія», м. Миколаїв, автори: Безродний П.П., Гавриков В.І.

Рис. 8. Фотографії різних років з членами кафедри, архів П.П. Безродного:

8.1. Єжов В.І. та Безродний П.П.

8.2. Хіміч Ю.І. та Безродний П.П.

8.3. Слепцов О.С., Безродний П.П., Зиміна С.Б.

8.4. Щепетова І.М., Лаврик Г.І., Безродний П.П., Ковальський Л.М, Шарапов В.М. та інші на захисті дипломних проєктів.

1

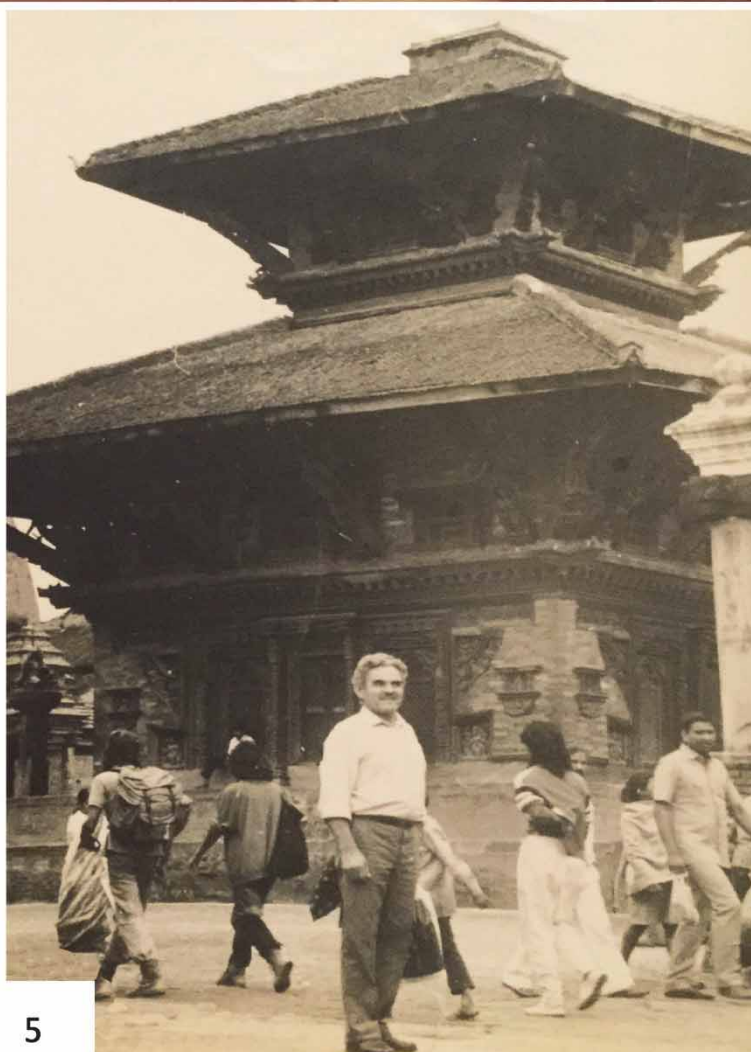
2

3

4

5

Рис. 9. Фотографії та замальовки під час відряджень з аспірантами, архів П.П.Безродного:

9.1. Безродний П.П. в м. Алеппо, Сирія.

9.2. Безродний П.П. з аспірантом в м. Хама, Сирія.

9.3. В м. Катманду, Непал.

9.4. Замальовки під час відрядження.

9.5. Безродний П.П. в м. Бхактапур, Непал.

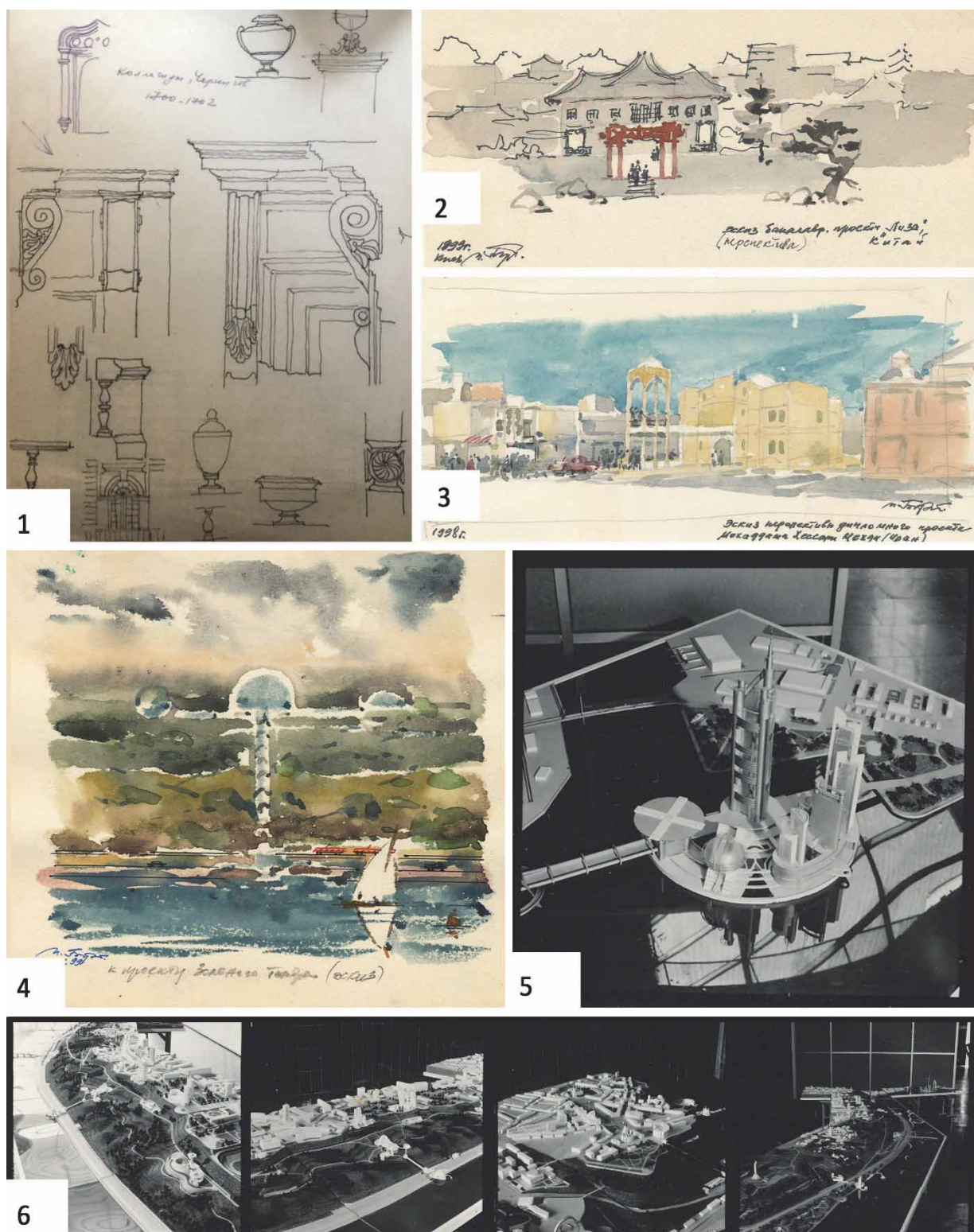

Рис. 10. Матеріали архіву П.П. Безродного:

- 10.1. Матеріал, підготовлений до лекції Безродним П.П.
- 10.2. Ескіз-рекомендація для розробки бакалаврського проєкту студентки Лу Індзе.
- 10.3. Ескіз-рекомендація для розробки бакалаврського проєкту студента Мохаддам Мехді.
- 10.4. Ескіз-рекомендація для розробки проєкту літнього театру студентки Кандиріної М.
- 10.5. Проєкт суспільно-ділового комплексу на Рибальському півострові в м. Київ, 1999 р.
- 10.6. Фотографії макета забудови «брівки» (схилів гори), зверненої до Дніпра.

Рис. 11. Автопортрет П.П. Безродного (акварель)

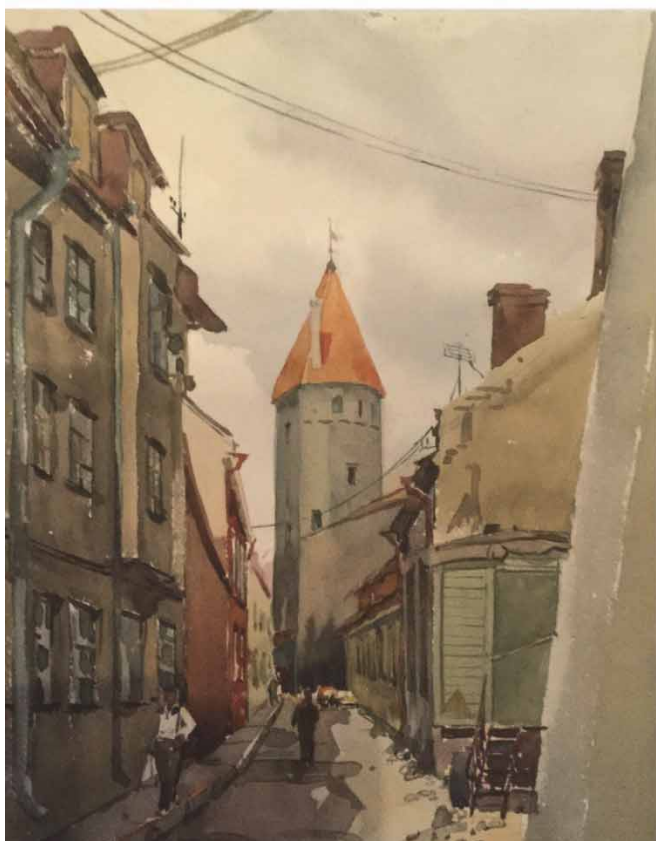
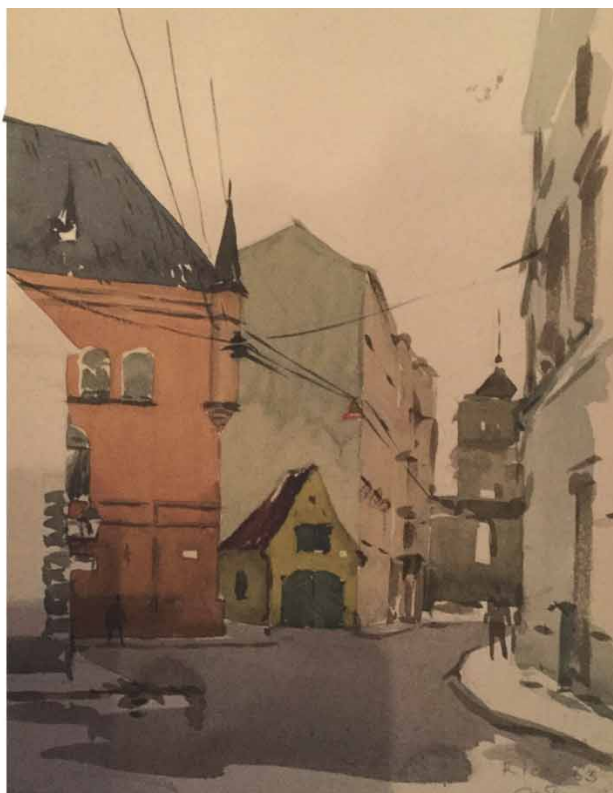

Рис. 12. Архітектурна графіка, акварель. Автор: Безродний П.П.

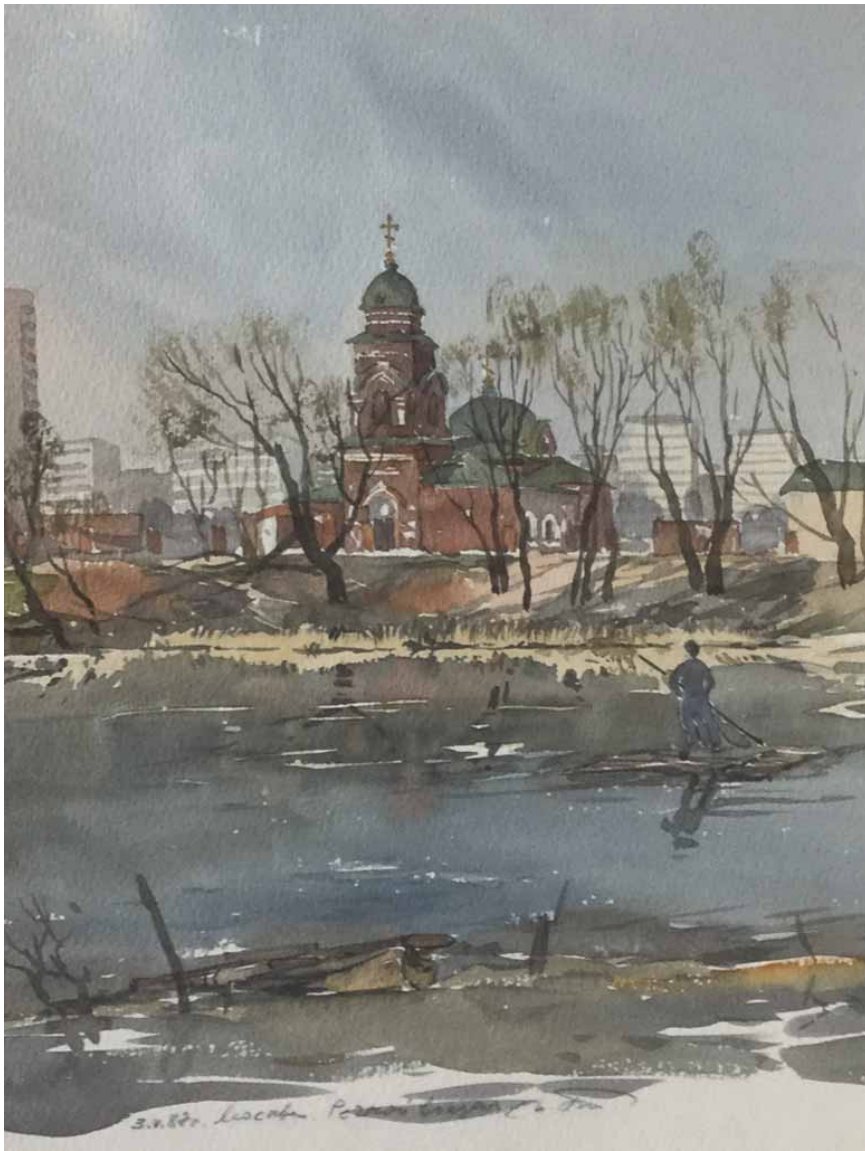

Рис. 13. Архітектурна графіка, акварель. Автор: Безродний П.П.

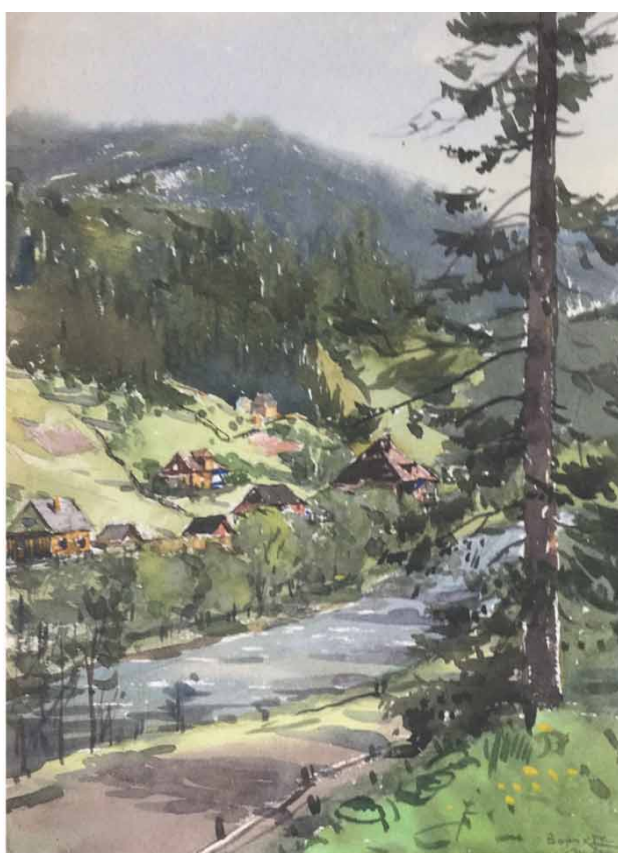
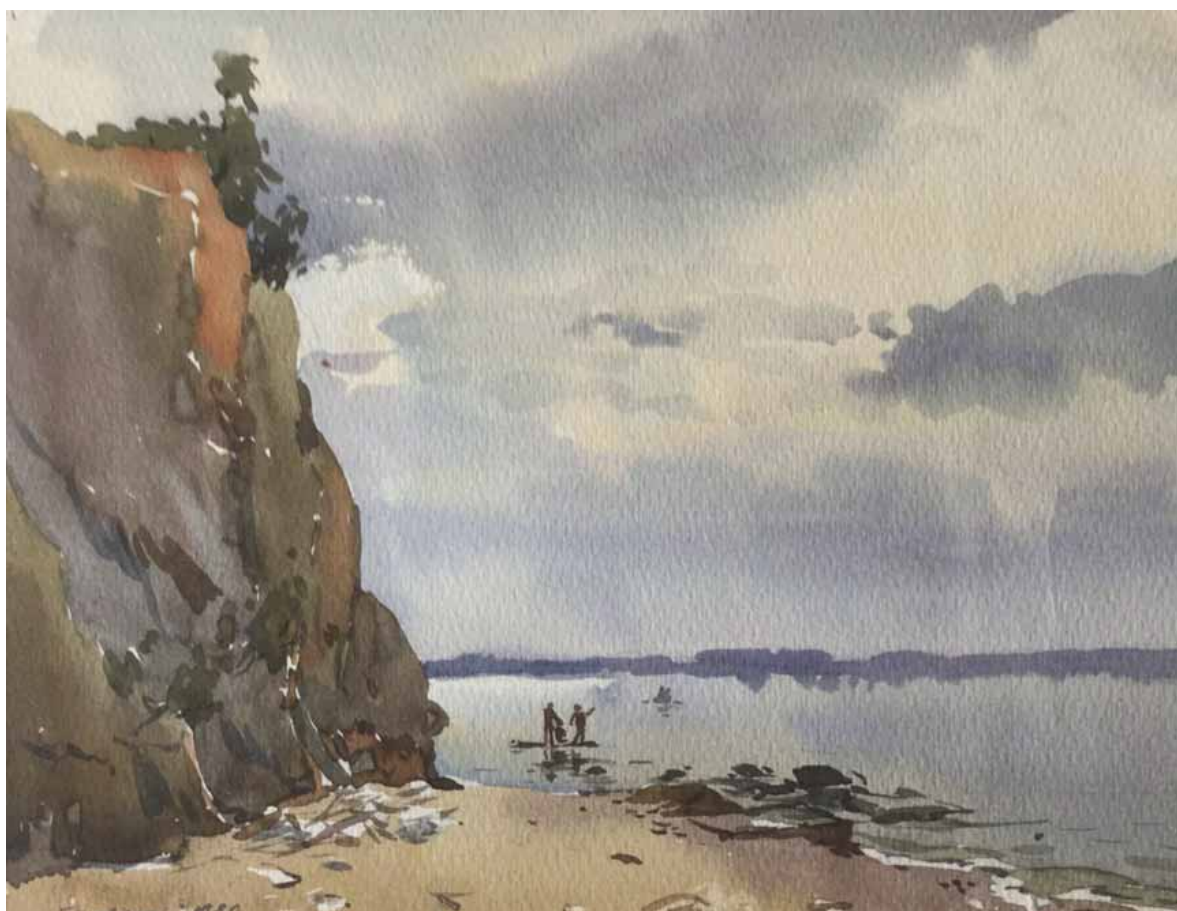

Рис. 14. Архітектурна графіка, акварель. Автор: Безродний П.П.

Рис. 15. Живописні твори, олійні фарби. Автор: Безродний П.П.

ОЛЕНА ВОЛОДИМИРІВНА ЗАВАРОВА

Заварова Олена Володимирівна – архітектор, фахівець в галузі архітектури – практик, педагог, кандидат архітектури.

Народилась 7 липня 1946 року у Львові. Закінчила в 1964 році Київську середню художню школу ім.Т.Г.Шевченка і вступила на архітектурний факультет КІБІ, який закінчила в 1970 році. В студентські роки почала працювати в Науково-дослідному секторі КІБІ під керівництвом деяких викладачів кафедри (Г.І.Корнільєва, Л.А.Добровольський, В.В.Савченко).

В 1970-1971 роках працювала інженером Науково-дослідного сектора КІБІ. З 1971 по 1974 роки навчалася в аспірантурі кафедри основ архітектури КІБІ і за сумісництвом працювала молодшим науковим співробітником НІС.

У 1974 – захистила дисертацію на тему: «Основні принципи та методика проєктування пристосування пам'яток архітектури для сучасних функцій (на прикладі ансамблю XVII – XVIII ст. Троїцько-Іллінського монастиря в м. Чернігові)». Моїми науковими керівниками були: професор В.В. Савченко та професор Г.Н. Логвин. В основу дисертаційної роботи лягли матеріали та методичні розробки з проєкту використання пам'ятки архітектури XVII ст. – Троїцько-Іллінського монастиря в м.Чернігові, у співавторстві з В.В.Савченко та Л.В.Василенко.

1975-1984 – асистент кафедри основ архітектури і за сумісництвом – старший науковий співробітник НІС.

1984-1991 – доцент кафедри основ архітектури, науковий секретар кафедри. Під час роботи на факультеті була керівником курсових проєктів студентів (близько 1500), дипломних проєктів (близько 40). Три дипломних проєкти отримали 1 і 2 премії на конкурсі дипломних проєктів у 1982 та 1985 роках. Була науковим керівником двох аспірантів, які успішно захистилися.

Громадська робота: член секції інтер'єра СА УССР (1970-1974), член секції по вищій освіті (1980-1991), член секції архітектури і містобудування Київської організації спілки охорони пам'яток архітектури, історії і культури, голова Спілки охорони пам'яток архітектури архітектурного факультету КІБІ.

У переліку запроєктованих та реалізованих проєктів в складі авторської групи: В.В. Савченко, Л.В. Василенко, О.В. Заварова:

- проєкт туристичного комплексу в Троїцько-Іллінському монастирі в Чернігові;
- проєкт реставрації кам'яниці XVII століття в м. Седнів;
- участь у конкурсі "Ритуальні зали" (комісія по новим обрядам Ради міністрів України;
- проєкт використання бурси Софійського заповідника як галереї видатних діячів літератури та мистецтва України.

Вийшли друком статті по тематиці використання пам'яток архітектури, методичні матеріали по курсовому та дипломному проектуванню, конспекти лекцій до курсів: "Історія мистецтва, архітектури та містобудування первісно-общинного та рабовласницького суспільства", "Архітектура Росії", "Архітектура країн Азії, Африки і Латинської Америки".

З 1991 року живе і працює в Ізраїлі. За час з 1991 по 2014 роки працювала в різних архітектурних офісах, найбільш відомі з них: Gertner Gibor Komet architects LTD (resort hotels), Peleg architects LTD, MYS architects (торговельні центри, туристичні заклади, інтер'єри). У 2001-2003 – працювала в офісі головного архітектора Тель-Авівського Університету (реконструкція, інтер'єри, меблі).

Святкування 8-го березня.

Верхній ряд: Лев Володимирович Василенко зачитує привітання, аспірант Олександр Сергійович Греков, Віктор Іванович Соченко, Володимир Олексійович Заболотний.
Нижній ряд: Павло Павлович Безродий, секретар кафедри Валентина Василівна Шевель, Олена Володимирівна Заварова та ін. 1980-ті роки.

Вийзне засідання кафедри.

Зліва – направо: Людмила Георгіївна Бачинська, Світлана Борисівна Зиміна,
Лев Володимирович Василенко, Олена Володимирівна Заварова,
Павло Павлович Безродний та ін. Фотографував: Ігор Йосипович Лошаков; біля 1983 р.

Поїздка в село для апробації розробки кафедри – блоків з відходів сільського господарства.
Зліва – направо: О.В. Заварова, технолог Н.О. Оснач, Л.В. Василенко та місцевий виконроб.
Фотографував: В.В. Савченко

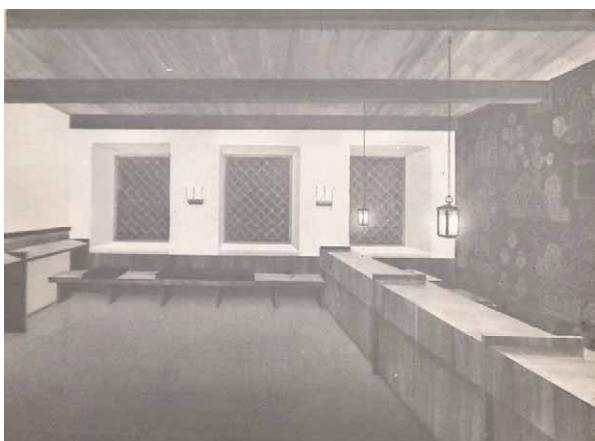

Ірина Ростиславівна Наймушина та Лев Володимирович Василенко

Абрам Павлович Мардер, Ганна Дмитрівна Яблонська, Олена Володимирівна Заварова,
Валентин Васильович Самойлович

Архітектурні роботи

Проект використання пам'ятки архітектури XVII ст. – Троїцько-Іллінського монастиря в
м.Чернігові, у співавторстві з В.В.Савченко та Л.В.Василенко

Торговельний центр «Каньйон А-Загав»
(золотий каньйон), Рішон-ле-Ціон, Ізраїль,
2005

Проект житлового будинку в м. Шогам,
Ізраїль, 1993

Торговельний центр Ір Ямім (Морське місто),
м. Нетанія, Ізраїль

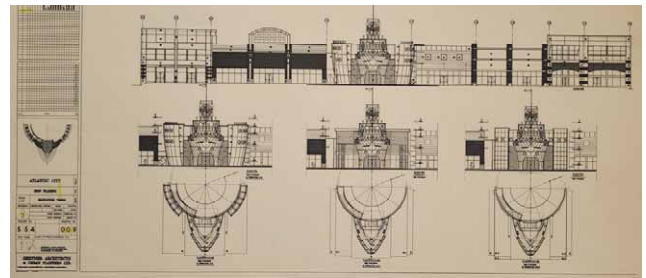
Розважальний комплекс «Ір малахім»
(королівське місто), м. Ейлат, Червоне море,
Ізраїль

Конкурсний проєкт «Вежа Лібінські», внизу:
лоббі; вул. Ігаль Алон, Тель Авів, Ізраїль,
2013, внутрішній конкурс

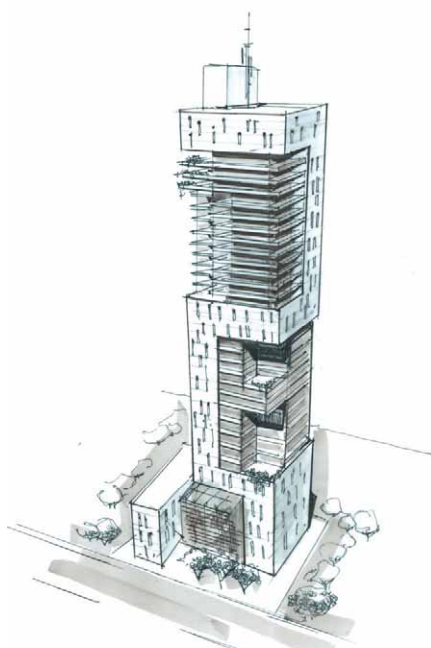
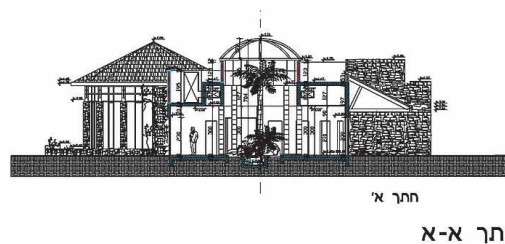
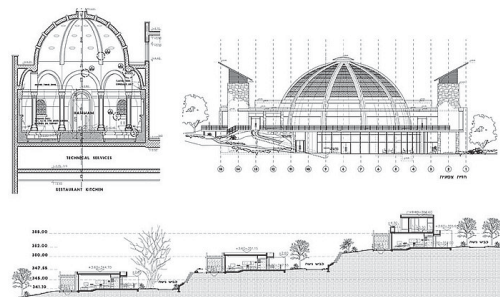
Конкурсний проєкт штучного острову в
районі м. Хайфа, Ізраїль, 1996

Проект павільйону «Подорожі у часі»,
м.Атлантик-Сіті, США, 1997

Оздоровчий комплекс «Пільгей майм»
(розділені води, струмки), спорткомплекс,
СПА, хамам

Конкурсний проект житлового комплексу,
м.Нікосія, Кіпр. MYS Architects

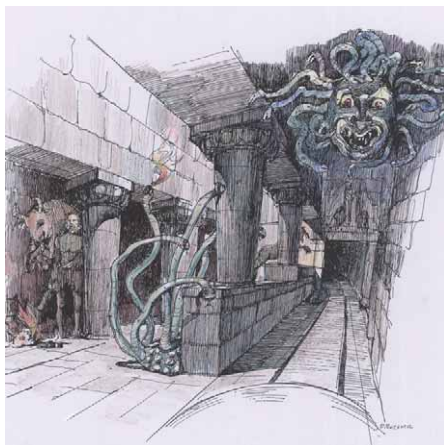
Торговельний центр Руссе, Румунія

Готель Hilton Queen of Sheba – «Малкат Шва» (цариця Савська), м. Ейлат, Червоне море,
Ізраїль, 1996

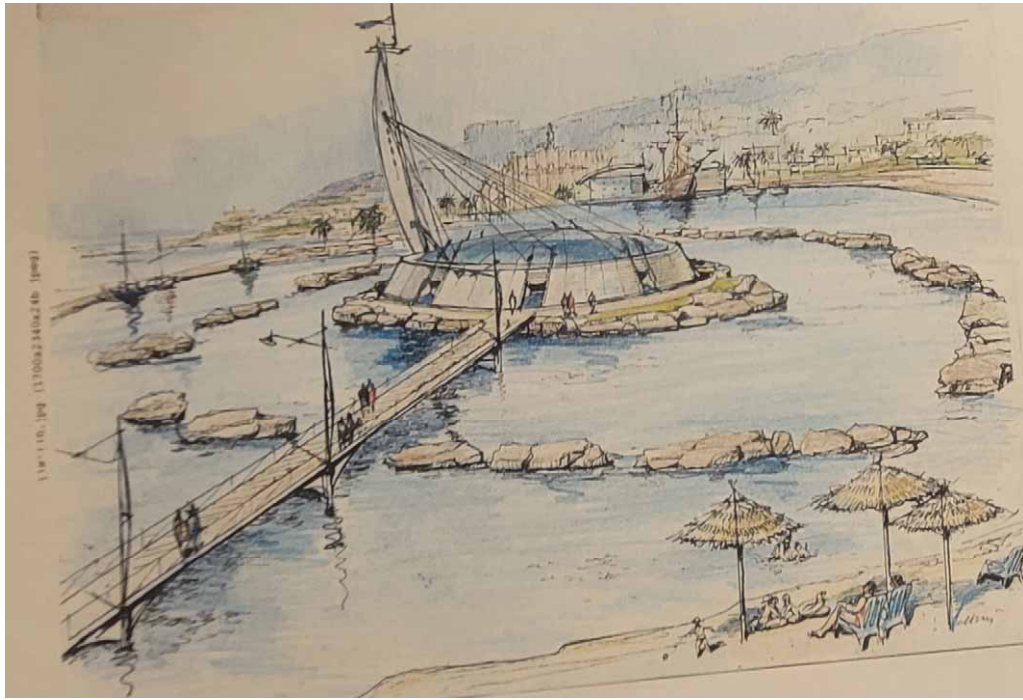
Житловий комплекс «Блакитна лагуна», Герцлія, Ізраїль, 1997

Тематичний парк у Греції

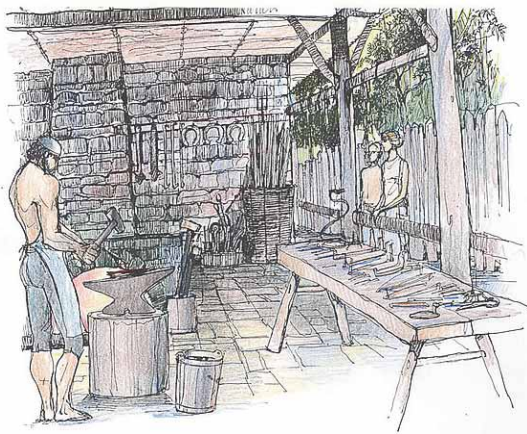
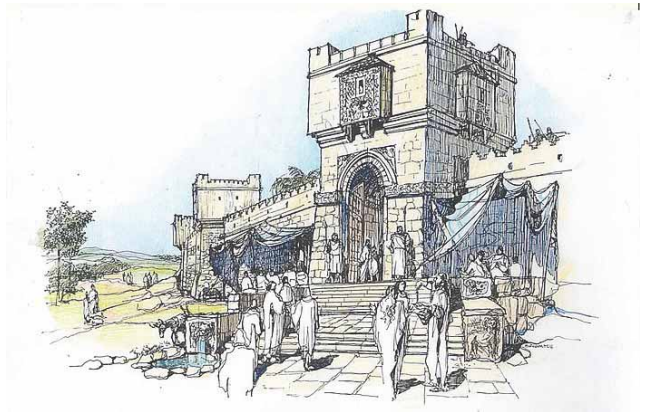
Проект туристично-оздоровчого комплексу
Nah Thrang, В'єтнам

Ескіз підводного музею в м. Ейлат, Ізраїль, 2009

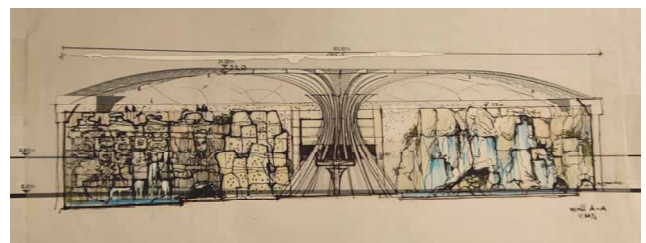
Тематичний парк у Греції

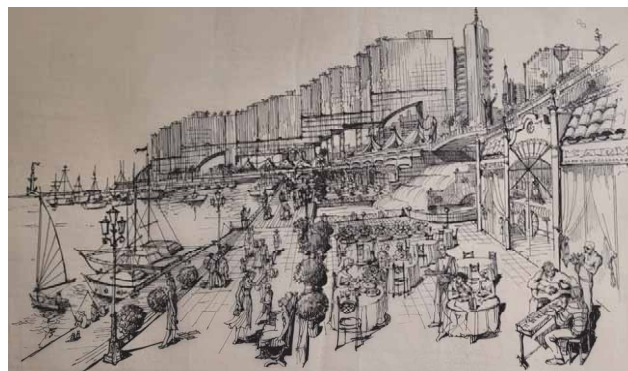
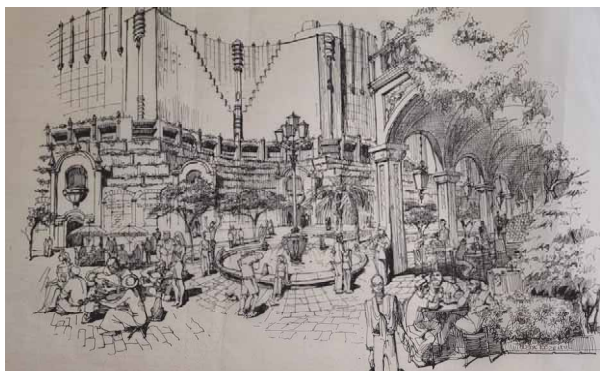
Проект «Біблійний ліс» поблизу Єрусалима

Організація прибережної забудови

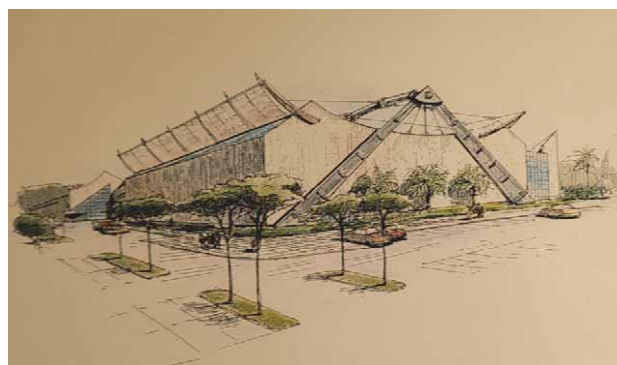
Торговельний центр в Контпочене, Румунія, 2010

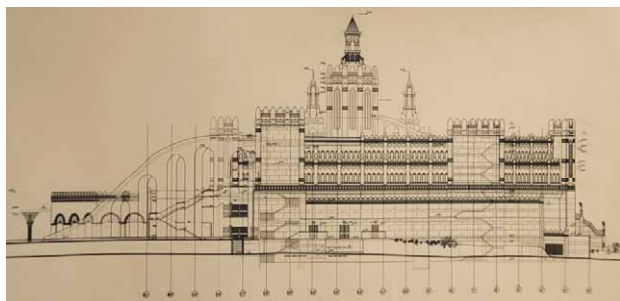
Проект міста розваг туристичного комплексу у Коста-дель-Соль, Іспанія, 2004

Ескіз інтер'єру торговельного центру,
м.Варна, Болгарія

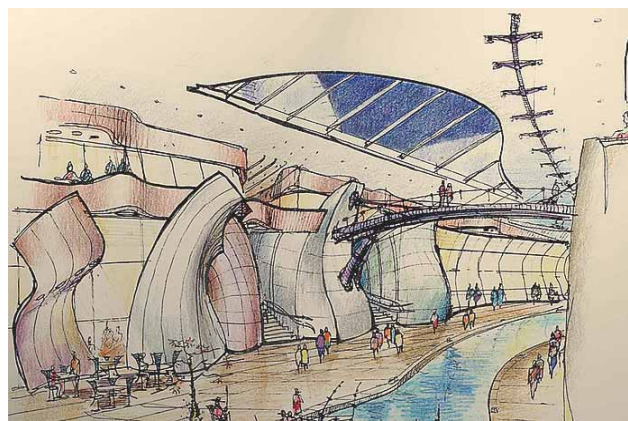
Проект спортзалу в Університеті Тель-Авіва,
Ізраїль, 2002

Розважальний комплекс «Ір Малахім»,
м.Ейлат, Ізраїль

Забудова житлового району, Ізраїль

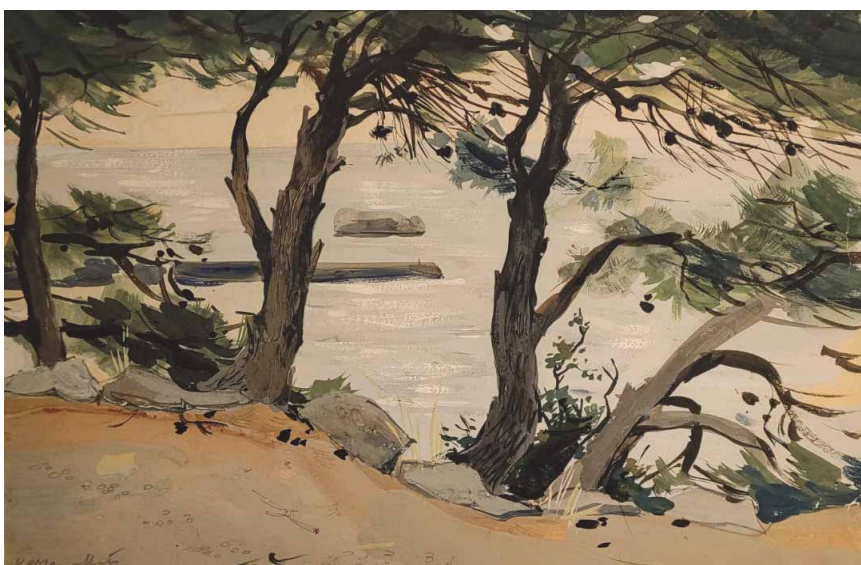

Проект торговельного центру в м. Ейлат, Ізраїль

Художні роботи

Києво-Печерська Лавра з боку Гідропарку. Акрил

с. Форос, Крим. Акварель

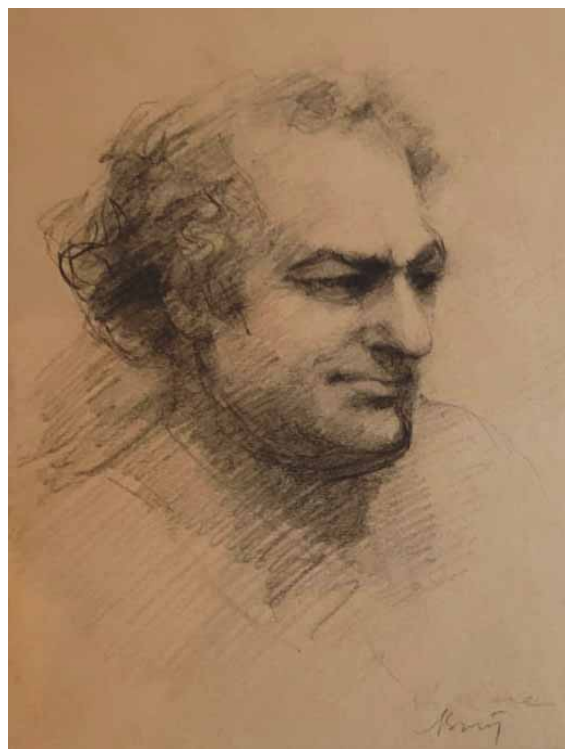
Херсонес, м. Севастополь. Акварель

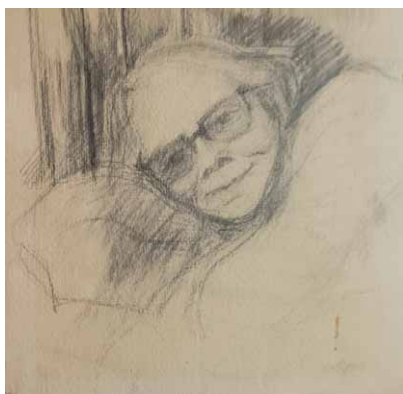
Український пейзаж

Луцька фортеця, Акварель

Портрет Олексія, у минулому – грузинського князя, який став трудівником Сходу

Портрет Катерини Олександрівни Кізеветтер, Прага

Начерки пером, с. Логодехі, Грузія

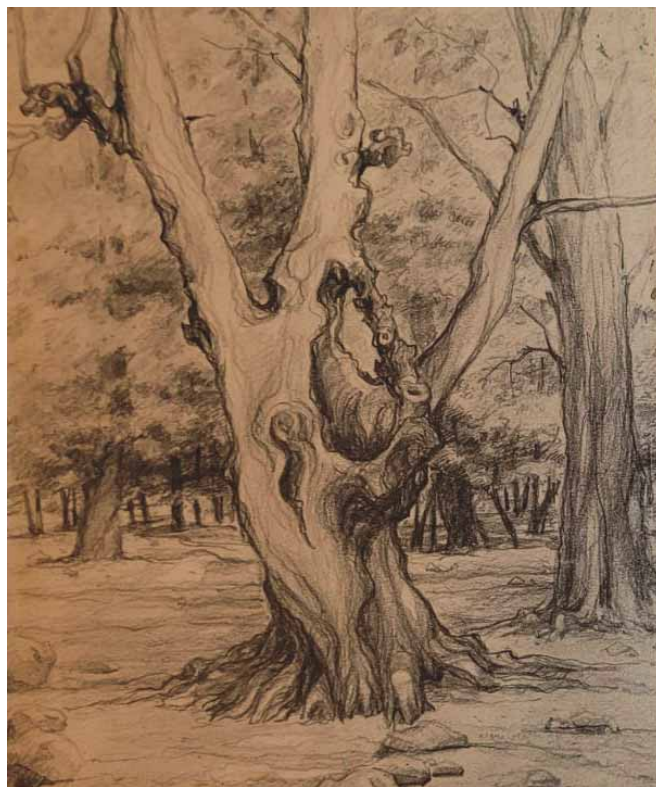

Рисунок в м. Сігнагі, Грузія, під час аварії у Чорнобилі

Начерки пером, с. Логодехі, Грузія

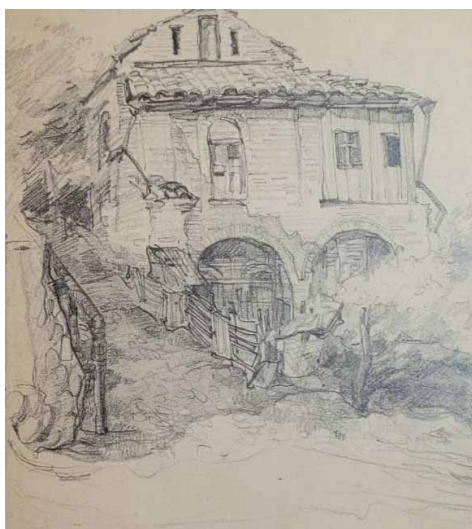

Рисунок в м. Сігнагі, Грузія, під час аварії у Чорнобилі

Михайлівський форт у м. Севастополь

МИКОЛА АНТОНОВИЧ ЛЕВЧУК

Дійсний член УАА, Заслужений архітектор України (1997), Народний архітектор України (2004), член НСАУ та комітету по Державних преміях України в галузі архітектури.

Народився у 1939 р. в смт. Володимирець, в Рівненській області.

У 1967 р. закінчив кафедру, яка нині називається: кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА.

Працював в проектному інституті "Молддіпробуд" у Кишиневі (1967-1971).

З 1971 р. працював за фахом у інституті "Київпроект", де обіймав посаду головного архітектора проєктів.

З 1978 р. очолював творчі колективи Архітектурно-планувальних майстерень №1 та №4.

З 1990 р. очолює персональну творчу архітектурну майстерню "М.Левчук".

Є автором понад 100 проєктів громадських та житлових будівель і комплексів.

Проекти експонувались на Міжнародній виставці в Женеві (1999), на Міжнародній виставці "Експо-2000" та на республіканських щорічних виставках.

Серед основних робіт:

- Розширення міжнародного сектору аеропорту "Бориспіль";
- Житловий масив Теремки-2 у Києві.
- Магазин-оранжерея «Квіти України» по вул. Січових Стрільців, 49 у Києві, 1985, премія «Будівля року» Спілки архітекторів України;
- Станція метро «Площа Українських Героїв» (назва в минулому: «Площа Льва Толстого») у Києві, 1981, у співавторстві з Вадимом Жежеріним, Анатолієм Крушинським та Тамарою Целіковською;
- Адміністративний будинок у Лівобережному центрі Києва;
- Патріарший собор Воскресіння Христового, УГКЦ, вул. Микільсько-Слобідська, 5 у Києві, 2013, проєкт здобув премію на Всеукраїнському огляді-конкурсі НСАУ;
- Житловий будинок по вул. Ямській у Києві;
- Житловий комплекс у Новопечерському провулку, 5.
- Проєкт житлової забудови з об'єктами громадського призначення по вул. Метробудівській в Києві.

Викладав архітектурні дисципліни на посаді доцента Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури.

Нагороджений орденом "Знак пошани", медалями "В пам'ять 1500-річчя Києва" та "Ветеран праці".

Є лауреатом більше 20 конкурсів: всесоюзних і республіканських архітектурних конкурсів, зокрема, на кращий проєкт і кращу будову року. Лауреат Премії НСАУ «Волюта» (2008).

Його творчий метод базується на інтуїції та веліннях часу, на стилістиці контексту, що обумовлює архітектурні форми, які існують в гармонії із часом. Він прагне до нового та прогресивного. Уникає кон'юктурних рішень та повторень в роботі. «Не працюю ліктями та не принижую колег по цеху заради власної вигоди». Микола Антонович вважає, що сенс життя людини полягає у творенні та продовженні роду. «Найголовніше – перебувати в гармонії з оточенням». У проєктуванні він дотримується принципу: сім разів відміряй – один раз відріж.

Магазин-оранжерея «Квіти України» по вул. Січових Стрільців, 49 у Києві, 1985

Проект житлового комплексу у Новопечерському провулку, 5.

Проекти зблокованих житлових будинків

Будівля храму

Патріарший собор Воскресіння Христового, УГКЦ, вул. Микільсько-Слобідська, 5
у Києві, 2013

ВІТАЛІЙ АНТОНОВИЧ ОКСЮКОВСЬКИЙ

Заслужений архітектор України, член-кореспондент Української академії архітектури, член Національної спілки архітекторів України, керівник ТОВ «Архітектурне бюро «ОКСА».

Народився в селі Сосновці на Житомирщині 5 квітня 1953 року в родині коваля.

В 1974 році поступив на 1 курс Архітектурного факультету Київського інженерно-будівельного інституту і у 1980 році його закінчив. Навчався на кафедрі, яка нині називається: кафедра Основ архітектури та архітектурного проєктування, де його вчителями були видатні майстри: Я.А.Штейнберг, В.І.Єжов, О.Я.Хорхот, В.В.Савченко, В.В.Чепелик, Ю.І.Хіміч.

З 1980 по 2014 рр. працював в Проектному інституті Служби безпеки України, пройшов всі сходи професійного росту від архітектора до керівника Проектного інституту.

З 1980 по 1984 рр. працював у тривалих відрядженнях в м. Москва в проектному інституті «Моспроект-2», в майстерні президента Спілки московських архітекторів Дмитра Лазаровича Лукаєва. Виконував окремі види архітектурних робіт по урядових об'єктах в Москві, Голіцино, також по проєктуванню житлових будинків в Комунарці, по вул. Рябіновій в м. Москва.

З 1988 року розробляв, під керівництвом Народного архітектора, професора Валентина Івановича Єжова, тематику бізнес-центрів та інформтех-центрів.

Приймав участь в розробці багатьох проектів адміністративних, громадських та житлових будинків як автор-архітектор, так і у складі авторських колективів.

Основні архітектурні об'єкти:

- Адміністративно-житловий комплекс в Ореанді (верхній) м. Велика Ялта.
- Клуб служби охорони в Місхорі (Велика Ялта).
- Технічні будинки урядового зв'язку в Запоріжжі, Тернополі, Ялті (в авторському колективі).
- Реабілітаційний центр АО ФК «Динамо-Київ» в м. Києві (Державна премія в галузі архітектури за 2002 рік, в авторському колективі).
- Житловий будинок по вул. Паторжинського, 14 в м. Києві (в авторському колективі).
- Житловий будинок по вул. Ірининській, 3-5 в м. Києві (робоча документація).
- Житловий комплекс «Срібний бриз» м. Київ (робоча документація).
- Житловий комплекс «Кардинал» в м. Київ (стадія «Проект»).
- Реконструкція будинків Посольств України у Франції, Росії, Великобританії (окремі розділи).
- Комплекс об'єктів УТЦ в Білогіродді (в авторському колективі).
- Спортзал Центрального управління СБУ в м. Києві (в авторському колективі).
- Висотні житлові будинки на розі вулиці Героїв Дніпра та Володимира Івасюка (Героїв Сталінграду) в м. Києві, (в авторському колективі).
- Автор одних із перших сучасних АЗС в м. Києві.
- Школа в с. Білка Коростенського району Житомирської області (в авторському колективі).
- Санаторій «Чорномор'є», окремі об'єкти, інтер'єри, благоустрій.
- Цех заводу «Лакма» в м. Києві.
- Реконструкція надбудови мансарди житлового будинку по вул. Гоголівській, 30, м.Київ.
- Житлові Будинки в Конча-Заспі, Софіївській Борщагівці, с. Дмитровичі.
- Часовня в с. Смоляри, Шацькі озера.
- Комплекс колиби «Смерекова хата» по Житомирській трасі, с. Бузова.
- Житловий комплекс ГУР МО України, СБУ по вул. Максима Максимовича, 3, 7, 9, 9а.
- Житлові будинки по Берестейському проспекту (Перемоги), 109, 119-121, 131, м.Київ.
- Житловий будинок по вул. Василя Стуса, 7, м. Київ.
- Громадсько-житловий комплекс ЖК «Харківський» по Харківському шосе, 210, м.Київ.
- Житловий комплекс ЖК «Чарівне місто» по вул. Бориспільській, 18-26, м. Київ.
- Житловий комплекс по вул. Героїв полку «Азов» (Маршала Малиновського), 2а, м.Київ.
- Житловий комплекс ЖК «Гвардійський» по вул. Алмазова, 18/7, м. Київ.
- Дитячий садок на 165 місць з басейном, Софіївська Борщагівка, м. Київ.
- Школа на 450 учнів, торгівельний центр.

З початком війни ТОВ «Архітектурне бюро «ОКСА», у співпраці з головним архітектором Андрієм Карпенко, виконало наступні проекти:

- Проект «Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради», на 700 учнів з захисною спорудою, що зазнав руйнувань внаслідок бойових дій в смт. Бородяниці, Київської області. Вул. Центральна, 222. Проектування і будівництво виконувалось в умовах військового стану.
- Проект «Реконструкція Шпитківського академічного ліцею «СКІФ» Дмитрівської сільської ради, Бучанського району Київської області, с. Шпитки, вул. Покровська, 24.
- Проект «Будівництво готельно-офісного комплексу з об'єктами обслуговування та гостьовим паркінгом по вул. Великій Васильківській, 107-109 в м.Києві (будівництво не розпочато).

- Конкурсний проєкт Меморіалу пам'яті жертв Голодоморів в Україні.
- Проєкти костелів Римсько-Католицької церкви в Україні в смт. Гришківці, м. Ворзель, м. Черкаси (збудовані).
- Проєкт ЖК Клубний дім "Nobel Homes" по вул. Гоголівській, 14 в м. Києві (стадія «Проєкт», збудовано).

За вагомий особистий внесок у розвиток будівельного виробництва, участь у спорудженні медико-реабілітаційного центру Акціонерного товариства «Футбольний клуб «Динамо» Київ» в Конча-Заспі в 1998 році присвоєно почесне звання "Заслужений архітектор України".

В серпні 2011 року за вагомий внесок в будівництво житла для військовослужбовців, нагороджений медаллю "За працю і звитягу."

За значний внесок у розвиток еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді в 2001 році відзначений Почесною грамотою Міністерства освіти України.

Сьогодення: проєктна діяльність

ТОВ «Архітектурне бюро «ОКСА»: керівник Віталій Оксюковський, головний архітектор проєктів Андрій Карпенко, головний інженер проєктів Сергій Радченко, конструктори Сергій Копил та Микола Осіпчук, інженери Петро Пашун та Роман Ланге, експерт Володимир Тітаренко – виконали проєкт «Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради» на 700 учнів із захисною спорудою. Ліцей зазнав руйнувань внаслідок ракетно-бомбових ударів та влучання снарядів під час бойових дій в Бородянці, Київської області. Проєктування і будівництво виконувалось в умовах військового стану, наразі завершується оздоблення класів, спортзалу, універсального залу та благоустрій території.

Проєктування в смт. Бородянка виконувалось у співпраці з CPVA / ЦАУП – центральне агентство управління проєктами Литви на чолі з директором Артурасом Жарновскісом та начальником відділу Ліною Яніунітою, за європейськими стандартами.

За два попередні роки до війни у співпраці з ТОВ «Комвінпроджект» була виконана робоча документація на дитячий садок на 165 місць з басейном в Софійській Борщагівці (будівництво виконано приблизно на 75%), розпочато будівництво школи на 460 учнів, торговельний центр загальною площею 27000 м².

ТОВ «Архітектурне бюро «ОКСА» також в 2021 р. запроєктувало стадіон та дитячий садочок в смт. Гришківці, Бердичівського району на 75 місць. Разом з іншими фахівцями продовжували проєктувати: житлові комплекси по Харківському шосе в м.Києві (здано в експлуатацію у 2019 р.), ЖК «Верховина» по Берестейському просп. в м.Києві (здано в експлуатацію в 2018 р.), ЖК по вул. Василя Стуса, 7 в м.Києві (здано в 2019 р.), ЖК «Freedom» по проспекту Визволителів в м.Києві (здано в експлуатацію в 2021 р.), проєкт гуртожитку для студентів Київського Національного Університету ім. Т. Шевченка по вул. Ломоносова в м.Києві на 1000 місць. Приймали участь архітектори Тетяна Розумна, Дарія Воробйова та Андрій Тіщенко (на фронті з 25.02.2022), конструктор Костянтин Кондратенко, інженери Сергій Радченко, Петро Пашун та Олексій Олексієнко.

Разом з КМБ продовжували проєктування житлового комплексу по вул. Бориспільській, 18-26 (4500 квартир). Виконувалось проєктування житла для військовослужбовців по вул. Січових Стрільців, вул. Малиновського, але, на жаль, війна стримувала виконання робіт по даним об'єктам.

ТОВ «Архітектурне бюро «ОКСА» у тісній співпраці з Українською академією архітектури активно працює задля перемоги над агресором, займається відновленням інфраструктури України, її модернізацією за сучасними стандартами.

Житловий комплекс по вул. Паторжинського, 14 в м. Києві

ЖК «Freedom» по проспекту Визволителів в м. Києві (здано в експлуатацію у 2021 р.)

ЖК «Верховина» по Берестейському просп. в м. Києві (здано в експлуатацію у 2018 р.)

Конкурсний проєкт Меморіалу пам'яті жертв Голодоморів в Україні

Конкурсний проєкт Меморіалу пам'яті жертв Голодоморів в Україні

Посольство України у Великій Британії

Школа в с. Білка Коростенського району Житомирської області

Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради, на 700 учнів з захисною спорудою, в смт. Бородянці, Київської обл., вул. Центральна, 222.

Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради в смт. Бородянці, Київської обл.

Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради в смт. Бородянці, Київської обл.

Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради в смт. Бородянці, Київської обл.

Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради в смт. Бородянці, Київської обл.

Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради в смт. Бородянці, Київської обл.

Протирадіаційне укриття

Протирадіаційне укриття

Реконструкція Шпитківського академічного ліцею «СКІФ» Дмитрівської сільської ради, Бучанського району Київської області, с. Шпитки, вул. Покровська, 24.

Реконструкція Шпитківського академічного ліцею «СКІФ» Дмитрівської сільської ради, Бучанського району Київської області, с. Шпитки, вул. Покровська, 24.

Житловий комплекс (концепція)

Проект гуртожитку для студентів Київського Національного Університету ім. Т. Шевченка по вул. Ломоносова в м.Києві на 1000 місць.

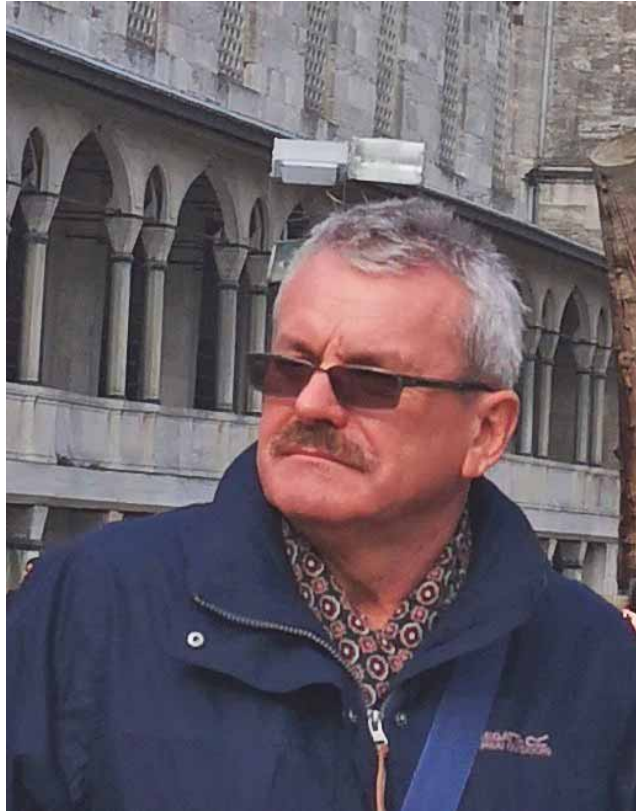
Медико-реабілітаційний центр
АТ «Футбольний клуб «Динамо» Київ»
в Конча-ЗаспіМедико-реабілітаційний центр
АТ «Футбольний клуб «Динамо» Київ»
в Конча-Заспі

Інтер'єр басейну

Спортивна база у Кончі-Заспі

ВАЛЕНТИНАС ВІЛЕЙКІС

Випускник Архітектурного факультету КНУБА, кафедри, що нині називається кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування. Видатний архітектор-реставратор, який працює у Литві, у м. Вільнюс, у організаціях:

- UAB "Aedicula" (ZAT) – власне бюро.
- UAB "Urban projekts";
- Науково-проектний інститут реставрації.

– Одного разу обравши свій шлях, по ньому я продовжую йти... міркую, що не треба сумніватися!

В майбутнє все одно не зазирнути... А у минуле... я не хочу повертатись!

Будь-яка перешкода – це не тупик, це – можливість спробувати себе ще деінде.

По суті, будь-яку перешкоду можна подолати, виявивши наполегливість.

Після отримання диплому, першим бажанням було поїхати, повернутись на батьківщину пращурів до Литви. Після розподілення. Як виявилось, у бюрократичному апараті серед чиновників також зустрічались розуміючі люди. Мені не довелося відпрацьовувати.

І ось я у Литві. У проектних інститутах тодішньої радянської Литви я вперше дізнався від співробітників КДБ (вони були скрізь), що мій батько – нібито іноземний шпигун, а мій дід – колишній офіцер царської армії, та вони у 1936 та 1937 були репресовані, відбували у сталінських лагерьх по 10 років і я, як «ненадійний», – маю забути про кар'єру... Пільги надавались лише на війну у Афганістан...

В Україні мене питали: «...чи це правда, що в Прибалтиці не люблять росіян?» ...Там культурні та толерантні люди, вони на пряму цього не виказували...

« – А за що їх любити? Яке відношення має бути до окупантів... та де їх взагалі люблять? ».

Майже все змінилось з 1991 року, коли Литва вийшла зі складу СРСР та стала незалежною державою.

Важливо йти своїм шляхом, не дивлячись на перешкоди, не дивлячись на інших та не гадаючи про те, що вони думають.

Все в природі розумно продумано та влаштовано, кожен має займатись своєю справою, і у цьому – вища справедливість життя.

Якщо щось не виходить та починається прокрастинація – це гарний привід зайнятись чимось іншим.

Ще з інституту бажання проектувати нові спортивні палаци та театри не отримало продовження. Розпочав свою діяльність в Інституті реставрації пам'ятників старовини... І виявилось, що відроджувати до нового життя – не менш захоплива творчість.

Довелось навчатись розрізняти цеглини, мурування, тинькування, різноманітну деревину, різні властивості металу, фарби і тому подібне... все більше занурюватись до історії кожного об'єкта, як окремого творіння.

Тільки бажання дізнаватись щось нове, ненажерлива цікавість (хто?, коли? та чому?) дозволяло зробити стільки відкриттів. Під час війни та пізніше багато будівель та споруд було зруйновано, інші стали занедбаними, багато чого було знищено, майно розграбовано. Важливим було відроджувати не тільки стіни, а й інтер'єри з усім начинням та, неодмінно, з духом історії. Спираючись на дослідження, документи та старі світлини, проектувати потрібно було все: сам будинок, планування, декоративні елементи, двері, паркет, ліпнину, люстри, меблі...

Три роки ґрунтовної роботи – і вже у 1983 році – став керівником проєктів (ГАП).

У 1993 році я створив своє підприємство та, паралельно з проєктуванням, почав керувати відновленням ліплення, поліхромії, позолоти... Крім роботи в інституті, почав отримувати окремі замовлення на проєктування реставрації та нових об'єктів. Цим займаюсь до сьогоднішнього дня. Отримавши досвід та знання, проводжу експертизи різних проєктів у інших організаціях.

Сьогоднішнє середовище, від найменших деталей інтер'єру до величезних міських просторів, все більше обертається навколо людини та його добробуту в середовищі.

Хоча естетика має значний вплив на емоції людини, основна увага приділяється комфорту, ергономіці, інфраструктурі та стійкому навколишньому середовищу. Саме такими мають бути і реставровані (реконструйовані), і сучасні будинки, громадські простори та житлові інтер'єри, що дуже важливо, адже в них люди працюють, відпочивають, мешкають...

Результат тепер не завжди важливий.

Ніколи не припиняю вдосконалюватись. Адже, навіть, залізо іржавіє, якщо ним не користуватись, а стояча вода гниє, тому людський розум помирає, коли ним не користуються.

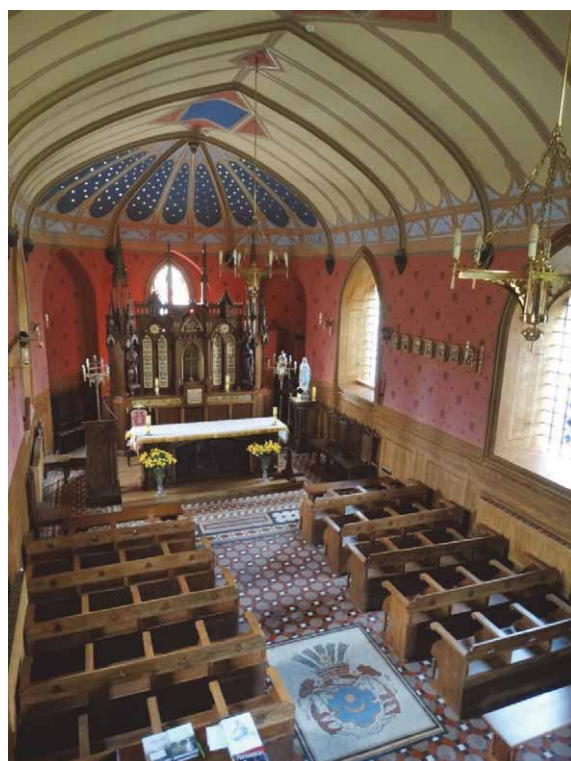
Не так часто, але не забуваю пензлики та фарби.

Повільно – не завжди погано.

Да, сьогодні ми живемо за часів дуже напруженого життя. Ми бажаємо все та відразу. Після цього «все та відразу» з'являється бажання нового «все та відразу», ми не встигаємо насолодитись миттю досягнення. Коли ми довго домагаємось чогось, чого бажаємо, іноді ми отримуємо неочікуваний та дивовижний ефект.

Масток Траку-Воке. Колишнє володіння графа Ю.Тишкевича. Замок, м. Вільнюс

Часовня / крипта. Масток Траку-Воке.
Колишнє володіння графа Ю.Тишкевича.
Замок, м. Вільнюс

Литовський художній музей. Колишній маєток графа Хоткевича, м. Вільнюс

Костел Св. Катерини (Котрини)

Рокишкіс, музей. Колишня садиба родин Тизенгауз та Пшездецьких. Замок

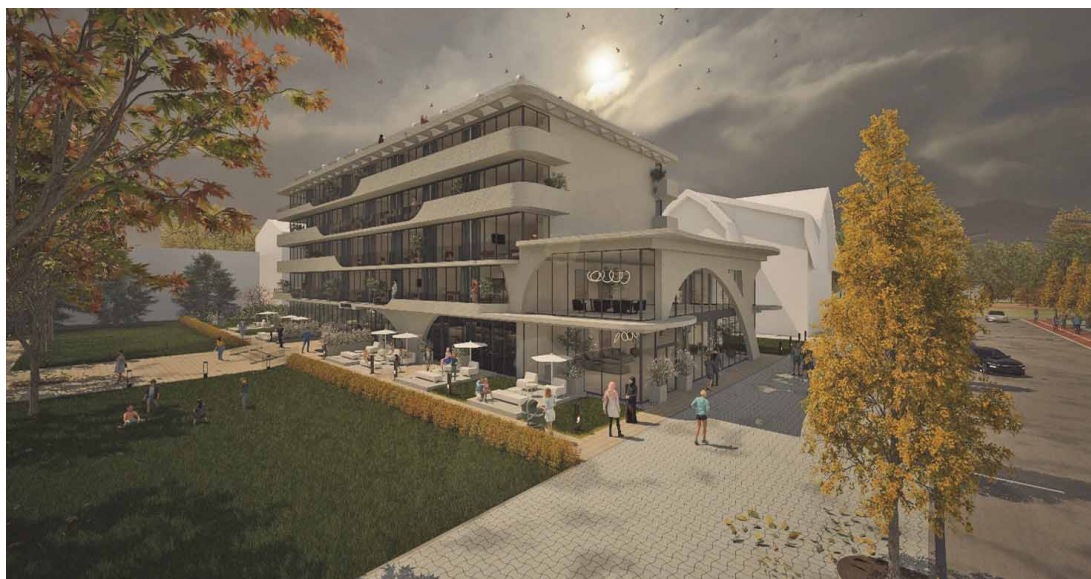
Президентський палац, м. Вільнюс

Президентський палац, м. Вільнюс

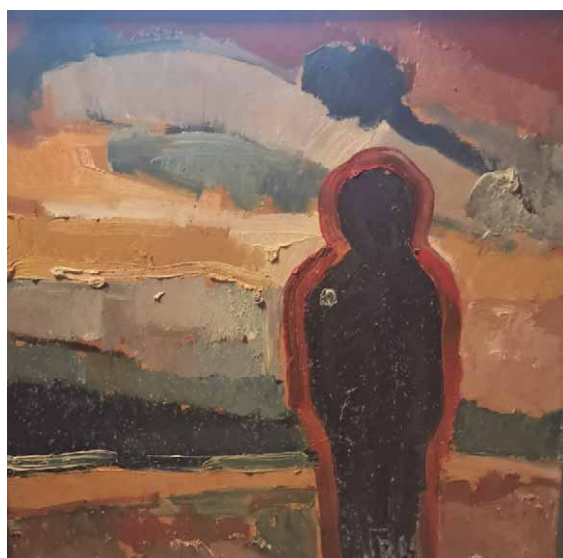

Комплекс апартаментів для відпочинку, Ніда, м. Нярінга

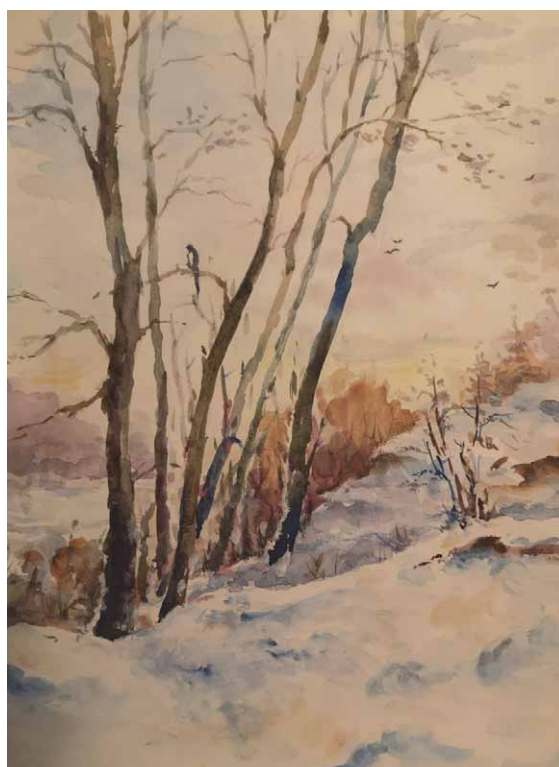

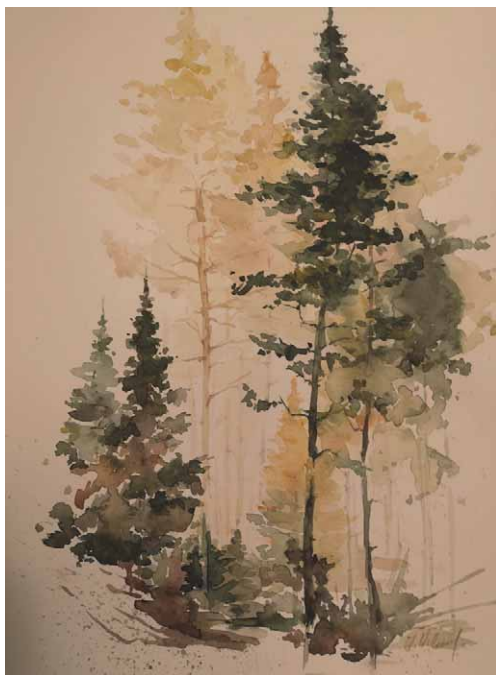
Проект готелю, м. Паланга. Планується будівництво з 2024 р.

Не забуваю пензлики та фарби

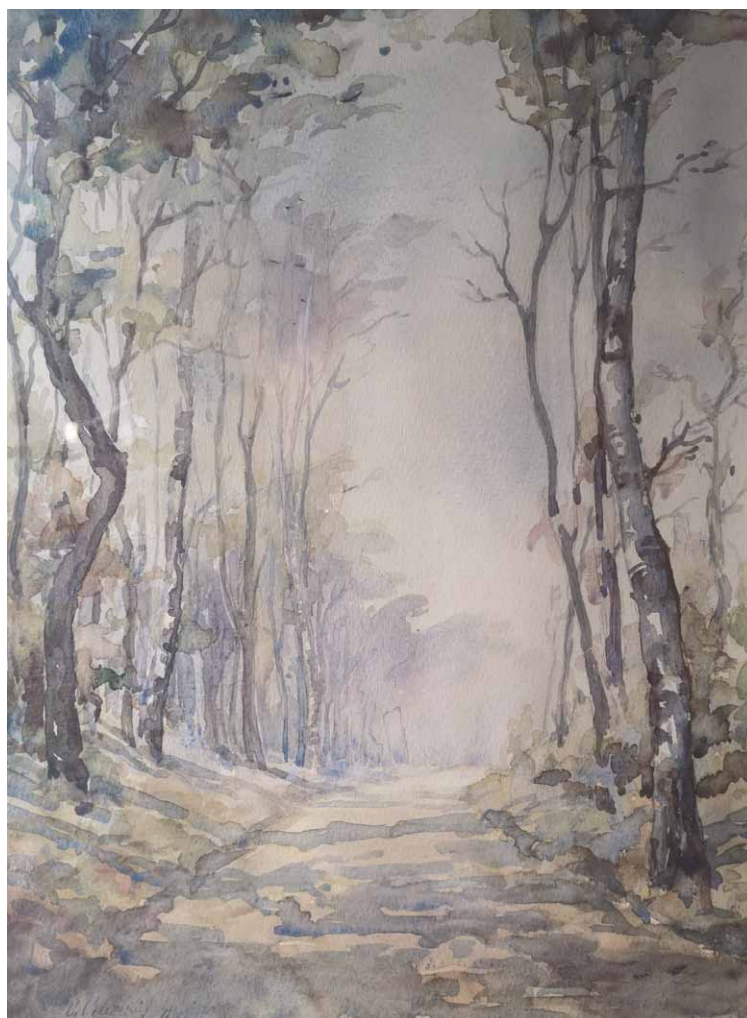
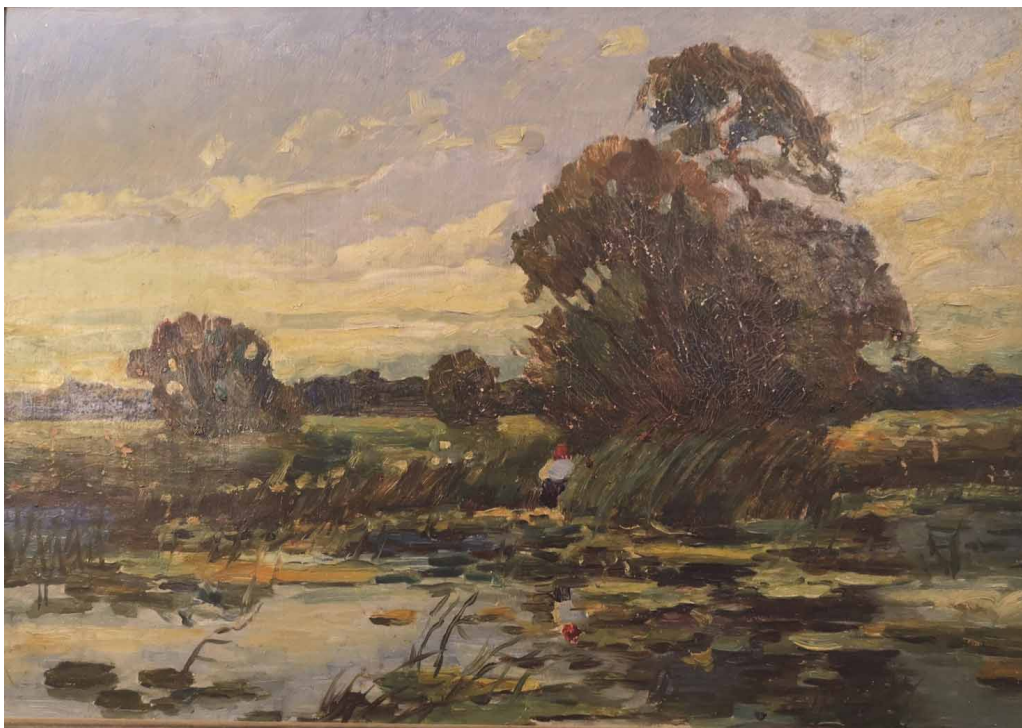

Художні роботи Валентинаса Вілейкіса

Художні роботи Валентинаса Вілейкіса

Художні роботи Валентинаса Вілейкіса

ОЛЕГ СЕМЕНОВИЧ СЛЄПЦОВ

Президент Української академії архітектури (2021).

Доктор архітектури (2000), професор (2002), Заслужений архітектор України (2008), Народний архітектор України (2019), Лауреат Державної премії України у галузі архітектури (2000), дійсний член Української академії архітектури (2000), член Національної спілки архітекторів України (1988), член Національної спілки художників України (2024), професор (2012) та член-кореспондент Міжнародної академії архітектури (2013), Почесний професор Одеської Державної академії будівництва і архітектури (2015), Chair Professor Харбінського політехнічного інституту / НІТ (2019), творчий керівник Науково-проектного архітектурного бюро ЛІЦЕНЗІАРХ.

Провідний фахівець в галузі архітектури, вчений, практик, педагог, організатор. Основні напрями практичної діяльності і наукових досліджень: містобудівні комплекси, архітектура житлових і громадських будівель, реконструкція об'єктів і забудови, сакральна архітектура, винахідництво, розробка і впровадження експериментальних архітектурно-конструктивних систем.

Народився 18 січня 1958 року в Харкові. У 1980 р. закінчив Київський інженерно-будівельний інститут – Архітектурний факультет.

1980-1983 – інженер НІС КІБІ.

1983-1985 – навчався в очній аспірантурі КиївЗНДІЕП.

1986-1992 – працював молодшим, старшим науковим співробітником, завідувачем Сектору індустріальних громадських споруд КиївЗНДІЕП. Направив власні наукові дослідження на розробку сучасної архітектурно-конструктивної системи для будівництва цивільних будівель, захистив їх серією патентів на винахід – Відкрита Збірна Конструктивна Система ВЗКС «Каскад». Зміг спрямувати потужності підприємств будіндустрії Тернополя, Черкас та Кіровограду (тепер – Кропивницький) на її впровадження і реалізацію, забезпечивши рентабельність заводського виробництва і варіабельність архітектурно-художньої виразності житлових і громадських будівель. Для успішної реалізації цієї ідеї у 1992 році створив науково-проектне архітектурне бюро ЛПЦЕНЗіАРХ.

1992-2010 – директор, з 2010 р. – творчий керівник Науково-проектного архітектурного бюро ЛПЦЕНЗіАРХ, де під його керівництвом розроблено 400 значних архітектурних та містобудівних проєктів в 70 містах і населених пунктах України, Об'єднаних Арабських Еміратах (м. Дубай), Португалії (о. Мадейра), Китайській Народній Республіці (м. Харбін), Туреччині (м. Анкара), що відрізняються різноплановістю, науковим і архітектурно-художнім підходом до вирішення професійних завдань та прагненням до втілення унікальних рішень.

З 1988 р. працює в Київському національному університеті будівництва і архітектури доцентом, професором, завідувачем кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування (з 2010). Вперше в Україні в навчальний процес Київського національного університету будівництва і архітектури впровадив спеціалізацію «сакральна архітектура», видав підручники по проєктуванню і реконструкції сакральних та громадських будівель і комплексів. Під його керівництвом підготовлені сотні архітекторів, бакалаврів, магістрів, 20 кандидатів архітектури, докторів філософії і докторів архітектури.

У 1987 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Формування об'ємно-планувальної структури шкільних будівель в складних інженерно-геологічних умовах (просадні ґрунти та території, що підробляються), а в 1999 році – докторську на тему: «Архітектура цивільних будівель на основі відкритих збірних конструктивних систем», довівши, що «індустріальне будівництво може і повинно бути індивідуальним».

Найбільш значущими об'єктами в творчому доробку архітектора О.С. Слепцова є: Гімназія сучасних біотехнологій № 177 в Києві – за своїми технологічними особливостями єдина в Європі й друга в світі після Сінгапуру; Міжнародний університет «Україна» в Києві – єдиний вищий навчальний заклад країни для маломобільних груп населення; Реконструкція Київського національного університету будівництва і архітектури; Унікальний містобудівний і житловий комплекс Residences Kempinski Palm Jumeirah у складі апартаментів, п'ятизіркового готелю і 20 вілл, Дубай, Об'єднані Арабські Емірати, з досвідом проєктування на штучному острові в Персидській затоці; Посольство України в Туреччині, м. Анкара; Житлові комплекси в Києві: на Печерську, «Глорія Парк», «Адамант», ЖК класу де люкс «Корона» в Ужгороді.

Запроєктовано та реалізується більше 115 проєктів православних церков і храмових комплексів, монастирів та духовно-просвітницьких комплексів в Україні і закордоном, що склало основу власного бачення архітектурно-художнього образу Українського Православного Храму ХХІ ст., серед яких:

- Храмний комплекс Ікони Божої Матері «Живоносне Джерело», м. Київ;
- Свято-Іллінський меморіально-храмовий комплекс, м. Славутич;
- Храм Святих Апостолів Петра і Павла, м. Київ;
- Спасо-Преображенський храмовий комплекс Борисоглібського жіночого монастиря, Харківська обл., с. Водяне;

- Свято-Миколаївський храмовий комплекс, Полтавська обл., с. Дейманівка;
- Церква Ікони Пресвятої Богородиці «Кардіотиса», м. Київ;
- Храмово-етнографічний музейний комплекс Святого Димитрія Солунського «Українське село», Київська обл., с. Бузова;
- Храм Всіх Святих Землі Української, Київська обл., с. Олександрівка;
- Храмовий комплекс Покрови Пресвятої Богородиці, Київська обл., с. Зеленьки;
- Храм Святого Благовірного князя Олександра Невського на кладовищі Хуаншань в м. Харбін (КНР);
- Храм Анкірських Святих в Посольстві України, Анкара, Туреччина та інші.

Професор Слепцов є автором більше 180 друкованих праць і 20 монографій, підручників, посібників, архітектурних книг – результатів фундаментальних наукових досліджень і розвитку творчих напрямів, серед яких: «Архитектура Православного Храма. От замысла к воплощению», монографія. Киев, 2012. – 552 с.; «Архитектурне проєктування і реконструкція православних храмів», підручник ВНЗ. Київ, 2014. – 272 с.; «Orthodox Church Architecture: From Concept to Implementation». Thessaloniki, 2018. – 568 p.; «Orthodox Church Architecture: From Concept to Implementation». Istanbul, 2019. – 608 p. (із вступним словом Архієпископа Константинополя – Нового Риму й Вселенського Патріарха Варфоломія I), в яких досліджується історичні та загально-теоретичні питання Православ'я, а також висвітлюються авторські підходи та методика проєктування сакральних будівель і комплексів в основі поєднання релігійних канонів, особливостей місцевих традицій та умов реального будівництва; «Архитектура цивільних будівель. Індустріалізація». – Київ: Видавничий дім А+С, 2010. – 248 с.; «Архитектура сучасної школи: Гімназія новітніх біотехнологій». – Київ: Видавничий дім А+С, 2011. – 124 с.; «Клара Демюра: Архитектор-педагог», під ред. проф. О.С. Слепцова – К.: А+С, 2016. – 200 с., в співавт.; «Реконструкція громадських будівель і комплексів». – К.: А+С, 2018. – 272 с., підручник ВНЗ; «Слово о Мастере», під ред. проф. О.С. Слепцова. – К.: День Печати, 2012. – 116 с.; «Віктор Чепелик: Архитектор-дослідник-педагог», під ред. проф. О.С. Слепцова. – Київ: А+С, 2019. – 448 с.; «COVIDный дневник. Рефлексия». – Київ: А+С, 2021. – 264 с.; 30 років НПАБ ЛІЦЕНЗІАРХ / 30 years LICENCE&ARCH architectural practice. – Київ: А+С, 2022. – 64 с.

Результати наукових досліджень професора Слепцова захищені 90 патентами України та свідоцтвами авторського права на твір.

Олег Слепцов – художник, працює в галузі декоративно-прикладного мистецтва, а саме: кераміка, вітражне скло, натуральний та штучний камінь, в тому числі займається ручним ткацтвом – авторськими гобеленами. Творчі роботи виставлялися на більше ніж 50-ти персональних виставках в Україні та за кордоном: в Києві (1983, 1985, 1987, 1988, 2002, 2004, 2005, 2006 – двічі, 2007, 2008, 2013, 2014, 2017 – двічі, 2018, 2020-2022, 2024); Славутичі (1989); Тернополі (2001); Івано-Франківську (2001, 2017); Кам'янець-Подільському (2002); Чернігові (2003); Черкасах (2003, 2004, 2008, 2017); Чигирині (2004); Харкові (2008, 2016, 2022); Одесі (2009); Южному (2010); Хусті (2010); Ужгороді (2010); Мукачеві (2011); Сімферополі (2012); Чернівцях (2013); Львові (2013); Рівному (2013); Дубні (2013–2015); Почаєві (2015); Кременці (2015); Умані (2024); Оксфорді, Великобританія (2015); Кракові, Польща (2015, 2016); Пекіні, Харбіні, КНР (2017–двічі); Анкарі, Туреччина (2019–двічі). Художні твори знаходяться в Національному заповіднику «Софія Київська», Черкаському обласному художньому музеї, Картинній Галереї Кам'янець-Подільського Державного історичного музею-заповідника, Чернігівській Галереї сучасного мистецтва «Пласт-арт», Міжнародному університеті «Україна» в м. Києві, Гімназії №177 в м. Києві, Посольстві України в Анкарі, Туреччина, приватних колекціях в Україні та за кордоном.

Олег Слепцов – музикант, композитор, автор та виконавець власних пісень (150). Випустив 15 збірок пісень та інструментальної музики: збірка власних пісень «Мелодии души» (2004) і музичні альбоми «Бег мой» (1998), «Музыка» (2001), «Поэзия кохання» (2003); «Песнь любви», «В добрый час» (2004), відеокліп «Києве мій» (2004), фільми-концерти «Мелодії душі» (2004), «Мелодії художника» (2005), відеокліпи «Старое кино»

(2006), «Матуся» (2009), альбом музичних композицій «Мелодії кохання», романтичний джаз / Oleg Sleptsov: Melodies of love, romantic jazz (2019). Лауреат Міжнародного музичного фестивалю «Шлягер року» у 2004, 2005, 2006 роках як композитор та виконавець власних пісень. У 2006 році відбулися сольні концерти в Києві в супроводі камерного естрадно-симфонічного оркестру в Міжнародному центрі культури та мистецтва «Жовтневий палац» під назвою «Мелодії душі» та Національному палаці мистецтв «Україна» під назвою «Мелодії художника». У 2020 році в Caribbean Club в Києві відбувся авторський концерт інструментальної музики «Олег Слепцов: Мелодії кохання, романтичний джаз / Melodies of Love, romantic jazz» у виконанні джазового оркестру. Кращі твори живуть і виконуються в музичному просторі та інтернеті.

На широкий спектр творчих і життєвих вподобань Олега Слепцова вплинули його предки, серед яких: священники, офіцери високого рангу, оперні співаки, письменники, музиканти, художники, будівельники і архітектори. На формування його світовідчуття і світогляду вплинула творчість митців, яка його надихала: архітектора-художника Антоніо Гауді, художника-композитора Мікалоюса Чюрльоніса, художників Рокуелла Кента і Миколи Реріха, співтворчість композитора Модеста Мусорського, який написав музичні ілюстрації «Картинки з виставки» до малюнків архітектора-дизайнера Віктора Гартмана, і свого вчителя Юрія Івановича Хіміча – яскравої особистості, аквареліста, майстра кольору і форми.

Професійна і громадська діяльність Олега Семеновича Слепцова відзначена: державними, громадськими і церковними нагородами.

Життєве кредо:

«Слова – ніщо, справи і вчинки – все!».

«Не доводь, що ти найкращий – просто добре роби свою справу».

«Не починай справу, яку не збираєшся завершити».

«Творчий архітектурний процес це – Інтуїція + Знання + Професіоналізм + Здоровий глузд + Талант».

«Призначення архітектора – залишати сліди власної роботи на Землі й передавати їх з Божою допомогою у Вічність».

Персональний сайт – <http://sleptsov.org>

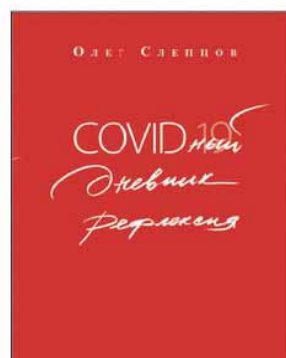
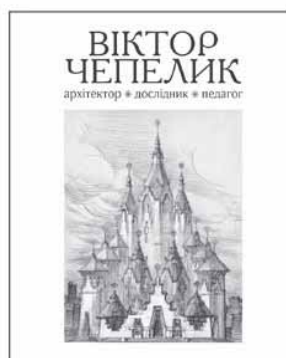
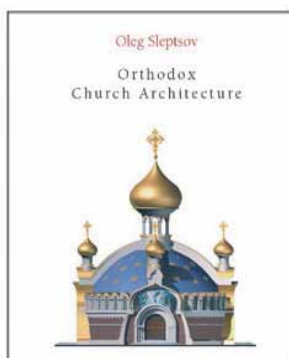
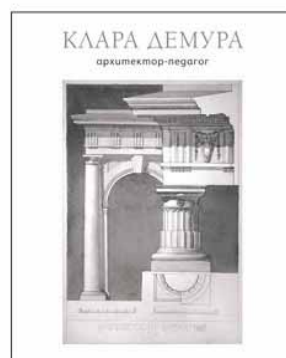
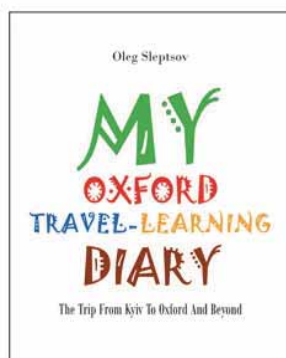
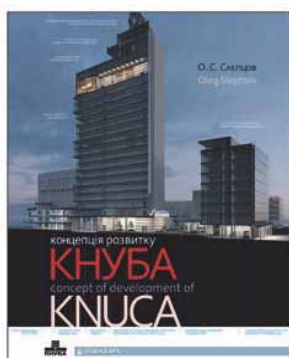
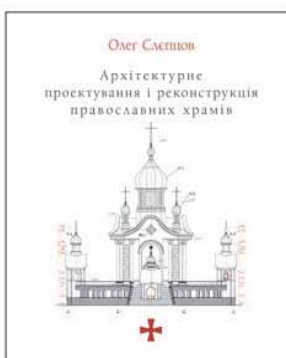
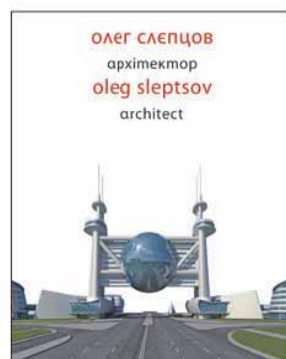
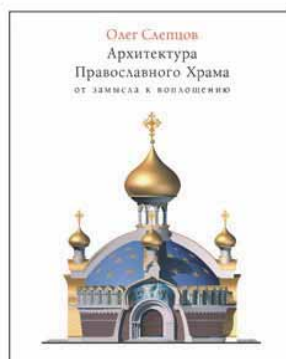
ЛІЦЕНЗІАРХ – <http://licencearch.com.ua>

YouTube Олег Слепцов – <http://bit.ly/OSleptsov>

VAA – <https://yaa.com.ua>

Oleg SLEPTSOV – Architect | Artist | Musician

Монографії, підручники та посібники професора О.С. Слепцова

Храмовий комплекс Ікони Божої Матері Живоносне Джерело, вул. Симиренка, 12, Київ, 1996–2015

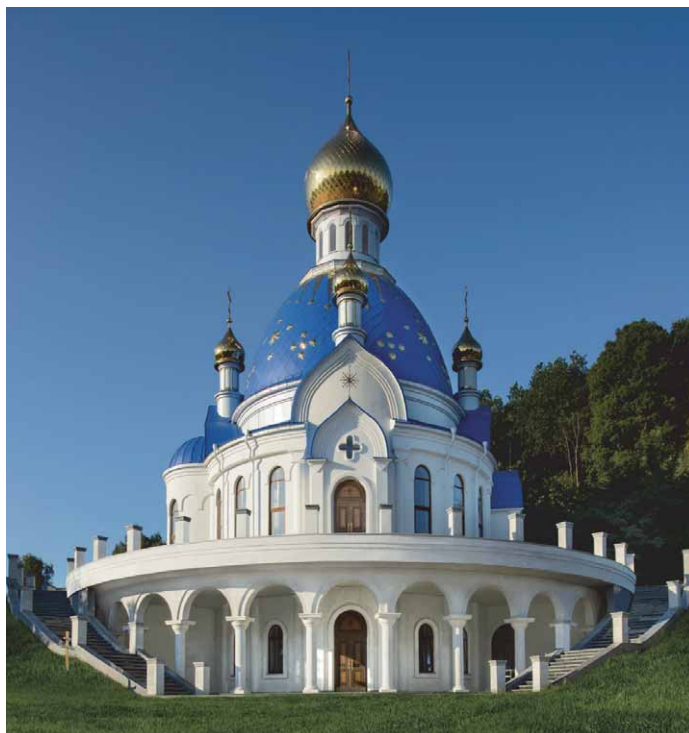
Резиденції Kempinski Palm Jumeirah, Дубай, ОАЕ, 2004–2017

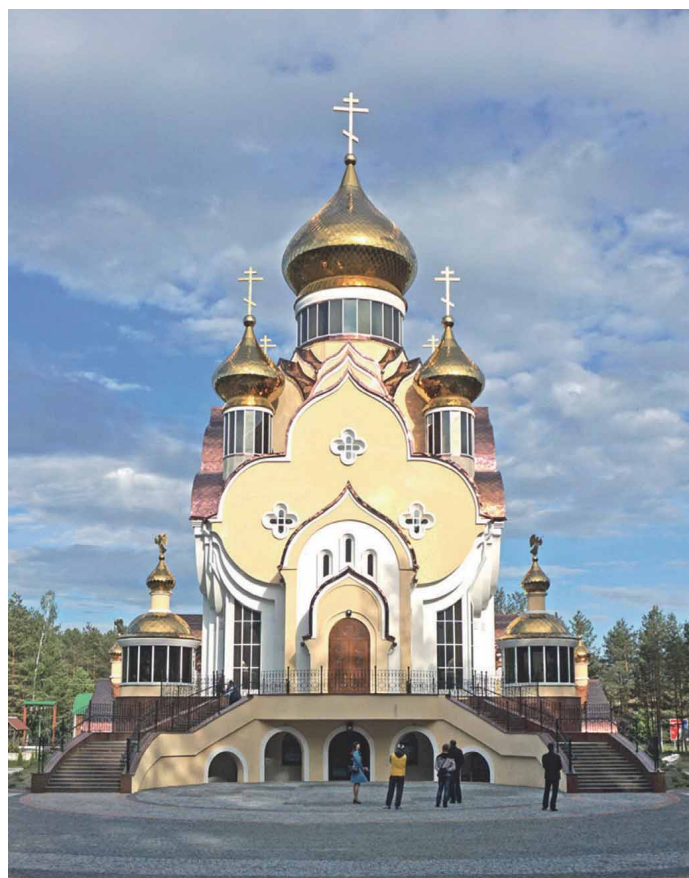
Міжнародний університет «Україна» для маломобільних груп населення,
вул. Крамського 10, Київ, 2001–2012

Гімназія новітніх біотехнологій, реконструкція типової школи № 177, вул. Генерала
Геннадія Воробйова, 12, Київ, 2004–2006

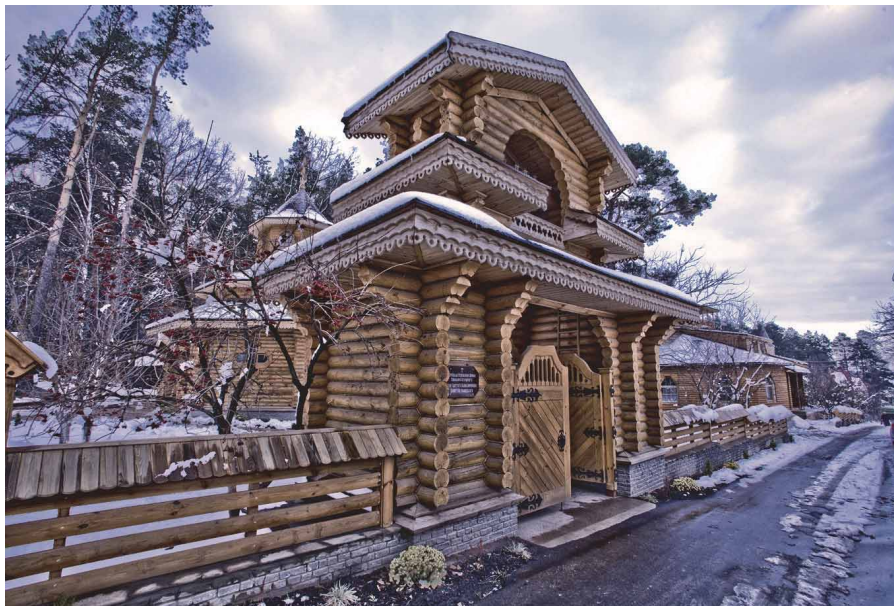
Спасо-Преображенський храмовий комплекс, Борисо-Глібський жіночий монастир, с. Водяне, Харківська обл., реалізація з 2011

Свято-Іллінський меморіально-храмовий комплекс, м. Славутич, Київська обл., 1996–2017

Храм Святих Апостолів Петра і Павла, Берківці, вул. Стеценка, 18, Київ, 2000–2016

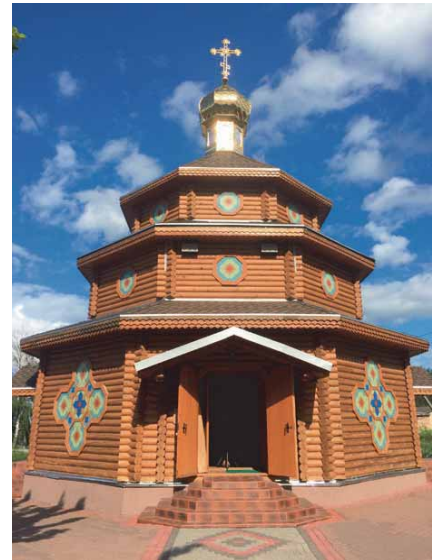
Храмово-етнографічний музейний комплекс Святого Димитрія Солунського «Українське село», с. Бузова, Київська обл., 2005–2009

Церква Покрови Пресвятої Богородиці, с. Олександрівка, Миронівський р-н, Київська обл., 2016–2017

Церква Ікони Пресвятої Богородиці Кардіотиси, вул. Юрія Іллєнка, 22Б, Київ, реалізація з 2021

Храм Всіх Святих Землі Української, с. Миронівка, Київська обл., 2015–2016

Храмовий комплекс Покрови Пресвятої Богородиці, с. Зеленьки, Миронівський р-н, Київська обл. 2016–2018

Житловий комплекс на Печерську. Київ, вул. Копиленка, 4. 2001–2007

Київський національний університет будівництва і архітектури. Київ, Повітрофлотський просп. 31.
Концепція реконструкції: проєкт 2012, реалізація з 2013

Житловий та офісний комплекс «Глорія Парк». Київ, просп. Перемоги 90/1. 2013–2017.
Переможець Всеукраїнського конкурсу «Житло 2014» у номінації «Кращий житловий комплекс Києва Бізнес-класу»

Галерейний житловий будинок з офісами. Київ, вул. Василя Липківського, 35. 2015–2017

Вілла композитора Олександра Злотника. Дніпро під Києвом. 2002–2005

Карпатський терем. Українські Карпати. 2003–2007

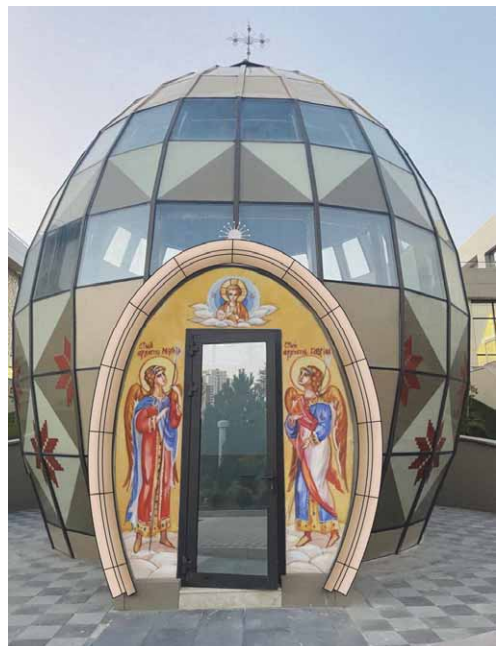
Резиденція в мегаполісі. Київ, вул. Нагірна. 2004–2008

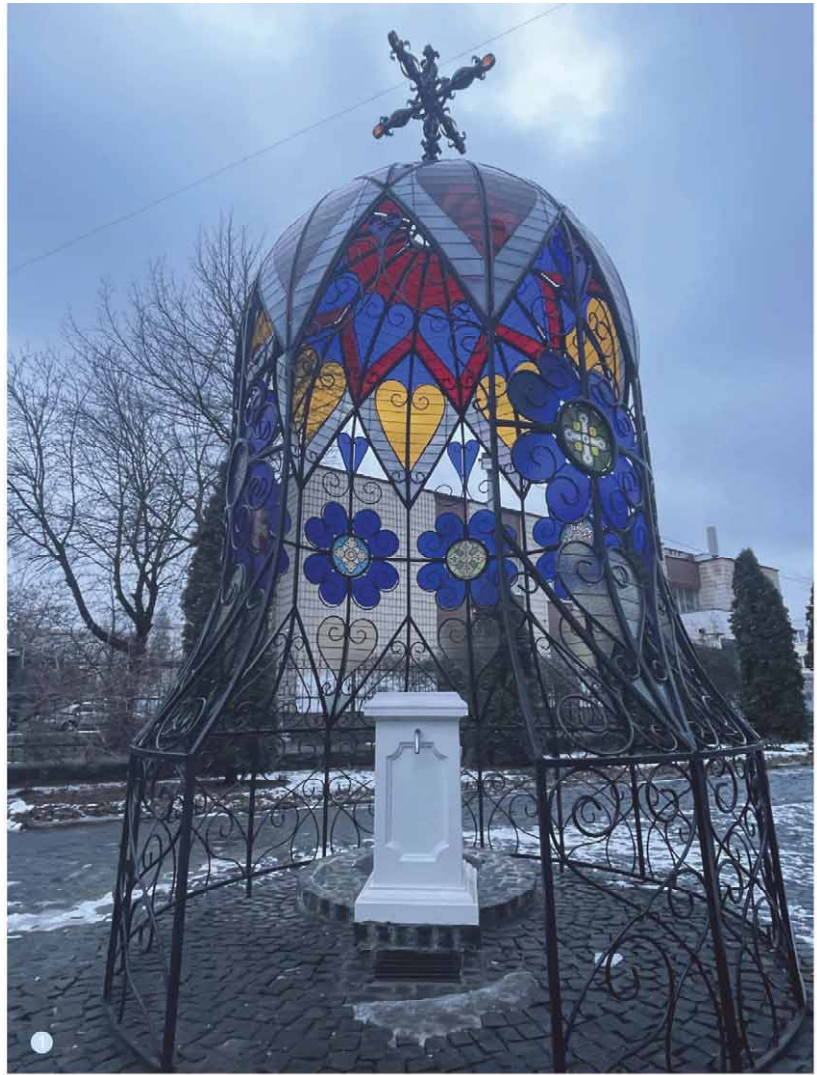
Житловий комплекс класу де люкс «Корона» в м. Ужгород, 2024

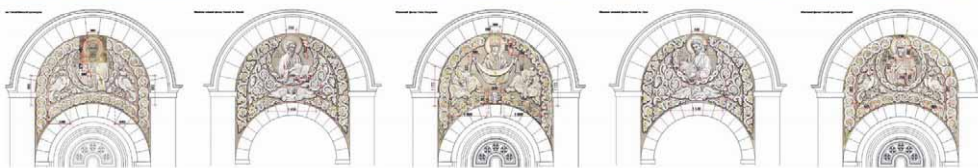
Посольство України, Анкара, Туреччина, 2024

Храм Анкірських Святих у Посольстві України, Анкара, Туреччина, 2024

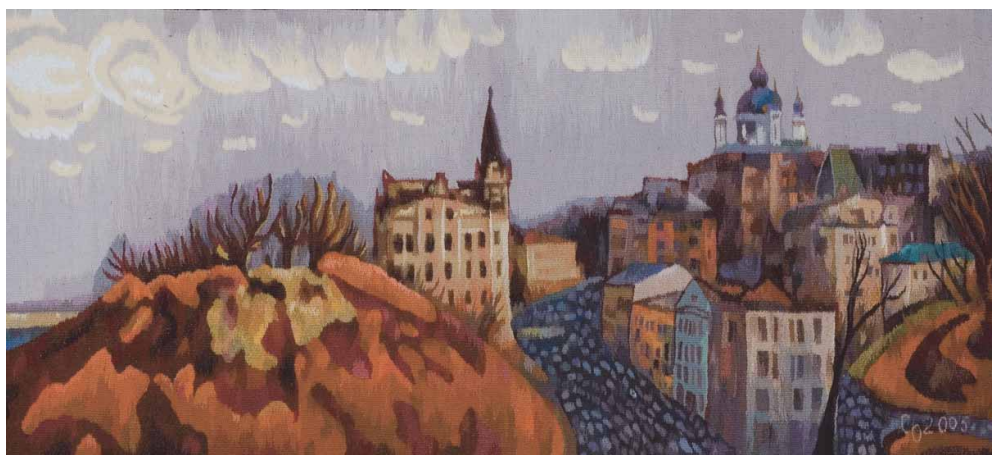
Храмівий комплекс Ікони Божої Матері Живоносне Джерело, вул. Смиренка, 12, Київ.
Вітражна альтанка, керамічне панно на Парафіяльному будинку

Свято-Миколаївський храмовий комплекс. Дейманівка, Пирятинський р-н, Полтавська обл.
Реалізація з 2014. Барельєфні ікони і сакральні елементи, натуральний камінь, пісковик

Давній Київ. Гобелен. 2001. 51 × 251 см

Панорама Андріївського узвозу восени. Гобелен, 2005. 71 × 185 см

Києво-Печерська Лавра блакитна. Гобелен, 2006. 70 × 170 см

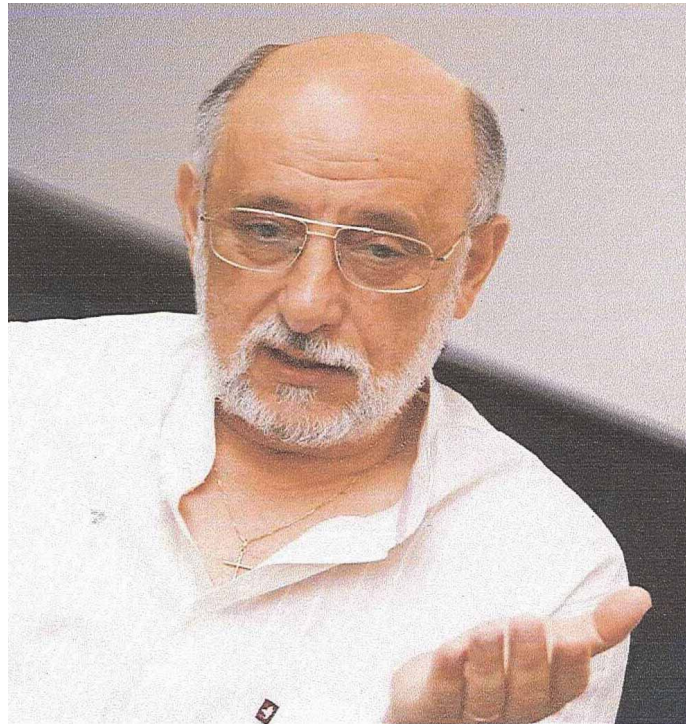

Занепокоєння. Триптих. (Частина III, червона). Гобелен, 2019. 90 × 134 см

Сольний концерт у супроводі камерного естрадно-симфонічного оркестру в Національному палаці мистецтва «Україна» – «Мелодії художника». Київ, 2006

АРХІТЕКТОР ЯНОШ ВІГ

Народився 21 січня 1947 р. в м. Ужгород в угорській родині. Шлях до фаху був визначений ще в шкільні роки народним, заслуженим вчителем України, педагогом З.С.Баконієм у студії образотворчого мистецтва Ужгородського палацу піонерів, де Янош Віг навчався з 1954 р. до 1964 р. Під час навчання в студії роботи Я.Віга неодноразово представлялися на республіканських, всесоюзних та міжнародних виставках і були відзначені нагородами, зокрема, в Чикаго (США) та Торонто (Канада).

На художній смак та формування світогляду майбутнього архітектора мали вплив видатні художники та письменники Закарпаття: Й.Й. Бокшай, А.М. Кашшай, А.М. Ерделі, З.З. Шолтес, Ф.М. Манайло, Г.М. Глюк, М.І. Томчаній, Ф.М. Потушняк, І.М. Чендей.

У 1964 р. разом з другом дитинства та юності Степаном Кашшаєм Я. Віг склав іспити і був прийнятий на Архітектурний факультет Київського Державного художнього інституту (нині Національна Академія образотворчого мистецтва та архітектури). Професією опанував у майстерні професора, академіка архітектури А.В. Добровольського. З 1967 р. почав стажування за кордоном, які, з часом, перейшли в обмін досвідом. Побував в Італії, Франції, Іспанії, Великобританії, Австрії, Німеччині, Португалії, Голландії, Канаді, Бельгії, США, Об'єднаних Арабських Еміратах, Кореї та інших країнах. Дипломну роботу Я.Віг у 1970 р. було відзначено Срібним дипломом на Всесоюзному конкурсі студентських дипломних робіт архітектурних ВУЗів СРСР в Москві. Після закінчення інституту розпочав професійну діяльність у Закарпатській філії Київського проектного інституту "Діпромісто" (Ужгород).

З 1971 р. – киянин, працює в Головному проектному інституті по забудові Києва – "Київпроект" – головним архітектором проектів, керівником архітектурної майстерні об'ємного проектування. За період роботи в "Київпроекті" реалізовані такі основні проекти в Києві: Посольства Угорської республіки та Франції в Україні; Комплекс споруд Інституту міжнародних відносин Української академії державного управління при Президентові України; Споруди Конституційного Суду України; Житловий будинок НАН України; Комплекс житлових будинків УС РМ УРСР; Верхня та нижня станції київського фунікулеру. Працюючи в "Київпроекті", з 1971 по 1981 рік Я.Я.Віг викладав у Київському Державному художньому інституті на Архітектурному факультеті, керував дипломними проектами

студентів. Професійні погляди молодого архітектора формувались у колі визначних українських архітекторів сучасності: А.В.Добровольського, О.І.Малиновського, В.А.Созанського, Б.І. Приймака, В.Д. Єлізарова, В.М. Шарапова та інших.

В 1976, 1977, 1978 рр. Янош Віг нагороджувався золотими та срібними медалями за перемоги на Всесоюзних та Республіканських конкурсах творчості архітекторів. У 1977 р. він став лауреатом Премії першого ступеня Держбуду УРСР за кращу побудову року (Посольство Угорської республіки по вул. Рейтарській, 33).

Новий етап творчої роботи починається з 1988 р., коли Янош Віг одержує ліцензію керівника професійної творчої архітектурної майстерні СА СРСР, а у 1990 р. – право на самостійну творчу діяльність на території України та створює ПП "Архітектурне бюро Янош Віг та партнери". За персональною участю та під керівництвом Яноша Яношевича в бюро було виконано низку проєктів, за якими збудовані в Києві: Готель «СОФІЯ-ХАЯТ»; Житловий будинок "Хвиля" по бульвару Лесі Українки; Офіси «АЙСБЕРГ» по вул. Жилианській; Споруди офісного призначення з вбудованими гаражами по вул. Старонаводницькій, 2-20; Дитячий садок на 190 місць житлового комплексу по вул. Старонаводницькій, 2-20 (відзначено Золотою медаллю Держбуду УРСР та ВДНГ); Офіси «ЕНЕРГОТРАНСШВЕСТ» по вул. Хоревій, 41б; Житловий будинок по бульвару Лесі Українки, 13 (відзначено дипломом НСАУ) та інші.

Серед проєктів, розроблених загалом за трудовий період:

- Реконструкція Львівської площі (Київ);
- Проєкти комплексної забудови Бессарабського кварталу (реконструкція та нове будівництво, Київ);
- Проєкти комплексної забудови кварталу по вул. Хрещатик, 40-52 (реконструкція та нове будівництво, Київ);
- Концертний зал на 2500 місць у Лівобережному центрі в Києві (Кращий проєкт року, 1978);
- Міжнародний офісно-готельний центр на Бессарабській площі (для фірми «Макулан Інтернешнл», Київ);
- Посольство Молдови по вул. Гончара, 1-5 (Київ);
- Міжнародний офісно-готельний центр на Бессарабській площі (для фірми «ДЕУ», Київ);
- Посольство Туркменістану по вул. Редутній, 6 (Київ);
- Друга черга будівництва району Старонаводницької балки (Київ);
- Відтворення Стрітенської церкви (Варіант №1, 1695-1795 рр. та варіант №2, 1850-1930рр. (Київ);
- Готельний комплекс «Ділові Ворота» по вул. Ярославів Вал, 22-24а, 24б, 26в (Київ);
- Меморіальна дошка композитору Ф.Лісту на Контрактовому домі в Києві (Срібна медаль парламенту Угорщини 1998 р.);
- Житлові будинки по вул. Старонаводницькій, 12 та 13 (Диплом за кращий проєкт житлового будинку 2002 р., Київ);
- Міжнародний Виставково-торгівельно-розважальний комплекс на території Лівобережного громадського центру в Києві;
- Проєкт реконструкції Галицьких (Львівських) воріт та пам'ятника князю Святополку «Іду на Ви» на Львівській площі (Київ);
- Банківсько-офісний центр «УКРГАЗБАНК» з підземним паркінгом по вул. Великій Васильківській, 39 (Київ);
- Дитячий дошкільний заклад на 190 місць по вул. Старонаводницькій, 2-20 (Золота медаль ВДНГ СРСР, Київ);
- Пам'ятник архітектору О.Комаровському на Байковому цвинтарі Києва;
- «Готельно-культурологічний комплекс» у Лаврському провулку, 9 (Київ);
- Житловий комплекс з приміщеннями громадського призначення та вбудованим паркінгом по вул. О. Гончара, 17-23 (Київ);
- Житловий комплекс з вбудованими в рельєф автостоянками на Врубелівському узвозі (Київ);

- Офісно-торгівельний, житловий та розважально-спортивний комплекс по вул. Грушевського, 36 (Київ);
- Споруди офісного призначення в Музейному провулку, 8а (Київ);
- Музей Києва (у складі проєкту по Лаврському провулку, Київ);
- Новий корпус споруд офісного призначення з підземним паркінгом Конституційного Суду України на розі вулиць Жилянської та Антоновича (Київ);
- Житлово-офісний комплекс з підземним паркінгом по пр. Алішера Навої, 55 (Київ);
- Генеральний план (перспектива розвитку 2009-2020 рр.) центральної пішохідної частини Ужгорода;
- Офісно-готельний центр в Ужгороді;
- Пішохідний міст через р. Уж в Ужгороді;
- Державний музей Августина Волошина в Ужгороді;
- Готель «DA LAGO» ***** на 120 номерів в Ужгороді;
- Реконструкція (з розширенням) та нове будівництво готелю «Ужгород» в Ужгороді;
- Реконструкція площі Б.Хмельницького (підземний простір) в Ужгороді;
- Офісно-готельний комплекс конгрес-холл «Театральний» в Ужгороді;
- Культурологічний центр ім. Й.Й. Бокшая на Жупанатській горі в Ужгороді.

Реалізовані проєкти, розроблені ПП "Архітектурним бюро Я.Віг і партнери", стали справжньою окрасою сучасної столиці України. У 1989 р. на Угорському урочищі (Аскольдова могила) в Києві, де за згадкою Нестора Літописця пройшли землями Київської Русі "Угри" – угорці, за проєктом архітектора Яноша Віг встановлено пам'ятний знак на честь цієї історичної події.

Я.Я. Віг – член Співки архітекторів України з 1976 р; з 1986 р. – член правління Київської організації Співки архітекторів УРСР; з 1989 р. – президент Київського об'єднання угорців. В 1990 р. за глибокий творчий потенціал і сумлінну працю за професією Яношу Вігу присвоєно звання Заслуженого архітектора УРСР. В 1990-1993 рр. Я.Я.Віг – віце-президент Співки архітекторів України; 1996 р. – член Комітету з присудження Державних премій України в галузі архітектури; 2011 р. – дійсний член Української академії будівництва; 1977-2013 рр. – член Містобудівної ради Головного управління архітектури та містобудування Київміськдержадміністрації.

Я.Я. Віг – лауреат Державної премії України в галузі архітектури (1995 р.); нагороджений «Золотою медаллю» Президента Угорщини (1998 р.) за визначну діяльність по зведенню "Угорського дому" у Києві; відзначений «Подякою» Президента України (2000 р.) за сумлінну працю, значний особистий внесок у розвиток і зміцнення Української держави; також відзначений «Подякою» мера Києва (2001 р.) за вагомий особистий внесок у створенні духовних і матеріальних цінностей та досягнення високої майстерності у професійній діяльності; нагороджений «Знаком пошани» (2002 р.); також – «Орден професіональної галузі» (2008 р.) та отримав звання «Лідер галузі» (2008 р.) за вагомий особистий внесок у розвиток економіки України та професійне управління підприємством-лідером галузі; нагороджений «Орден Христа Спасителя» (2009 р.) за заслуги з відродження духовності в Україні та утвердження Помісної Української Православної Церкви.

Янош Віг у вільний час продовжує займатися образотворчим мистецтвом. За найменшої можливості відвідує Закарпаття. Батьки Яноша Яношевича поховані на цвинтарі "Кальварія". Архітектор Я.Я. Віг має надію, що кращий із проєктів ще не є реалізованим, а втілення його буде, обов'язково, на рідній землі.

Його творче професійне кредо, як архітектора: "діалог" сучасної архітектури з архітектурою історичною. Професійне правило – правило "чотири П": найщиріша повага до попередників, противників, партнерів, послідовників.

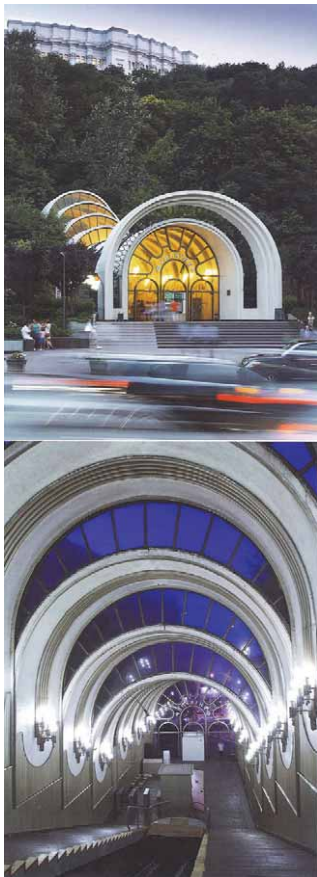
Формула творчості: рівновага між ірраціональним (мистецтвом і філософією) і раціональним (наукою і технікою), що поєднується в високопрофесійній архітектурі завдяки діалогу. Прихильник остаточного, вирішального, безапеляційного права-слова-вироку тільки Містобудівної ради професіоналів-архітекторів (практиків та науковців) в питаннях, що стосуються забудови Києва.

Посольство Угорщини в Україні по вул.
Рейтарська, 33, Київ. 1974-1977 рр.

Посольство Франції в Україні по вул.
Рейтарська, 39, Київ. 1982-1987 рр.

Київський фунікулер. Нижня станція – «Поштова площа». 1983-1984 рр.

Проект Музею Києва у складі споруд по Лаврському провулку, 9 в м. Київ. 2005 р.

Проект пішохідного мосту через р. Уж в м. Ужгород. 2009 р.

Бізнесцентр «Айсберг» по вул. Жилянській, 73-79 в м. Київ. 1995-2002 рр.

Проект реконструкції Поштової площі та комплексу споруд Закарпатського обласного художнього музею ім.Й.Бокшая в м. Ужгород

Житловий комплекс по бульвару Лесі Українки, 76 в м. Київ

Споруда Конституційного Суду України по вул. Антоновича, 13 – вул. Жилинська, 13 в м.Київ. 1976-2002 рр. Проєкт реконструкції та добудови споруди Конституційного Суду України. 2008 р.

Житловий комплекс по вул. Старонаводницькій, 4в в м. Київ. 1996-2009 рр.

Проект Стрітенської церкви на розі вул. Стрітенської та Великої Житомирської (Львівська площа) в м. Київ. 2012 р.

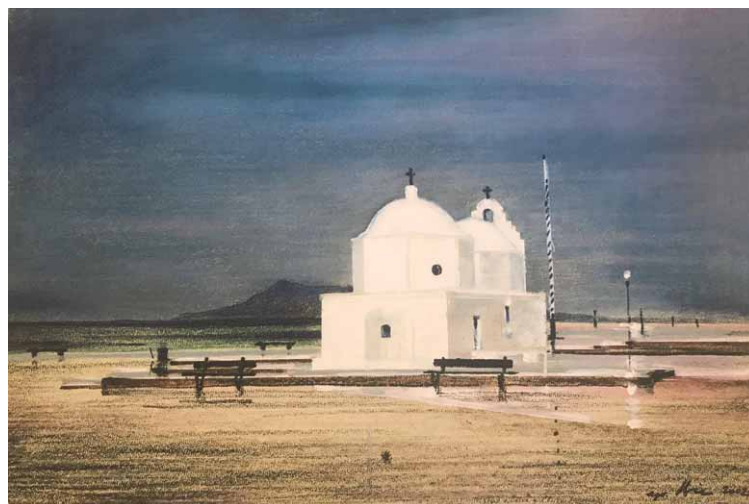
Житловий комплекс по вул. Старонаводницька, 13 в м. Києві. 1999-2002 рр.

Афінський акрополь. Греція. Пастель. 2002

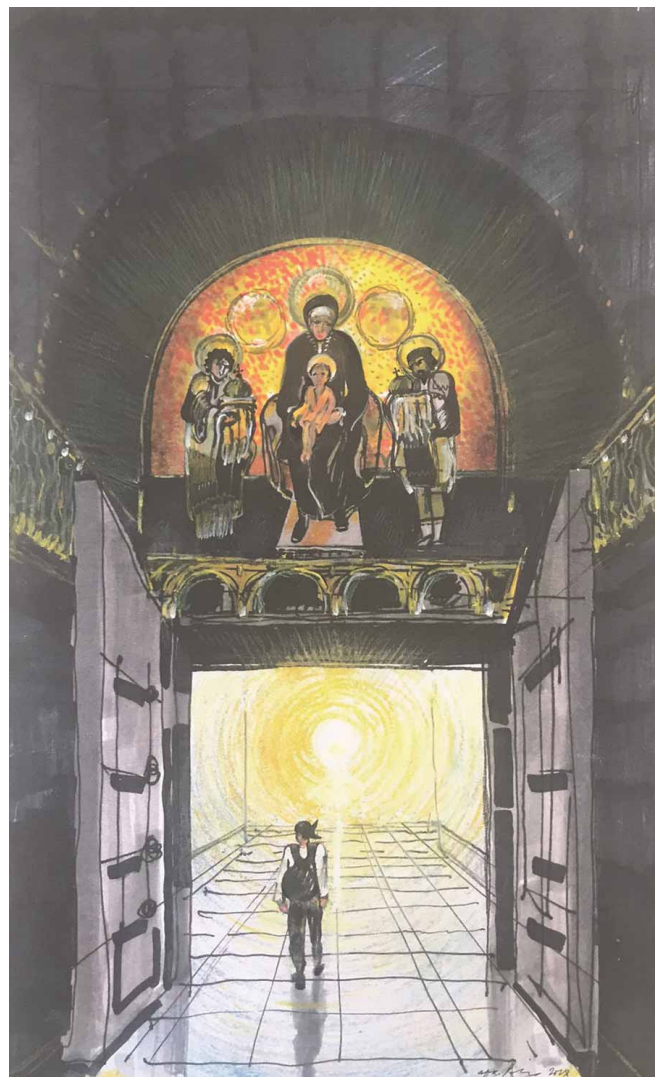
Руїни Храму Зевса в Афінах. Пастель. 2002

Острів Егіна. Греція. Церква Св. Миколая. Пастель. 2002

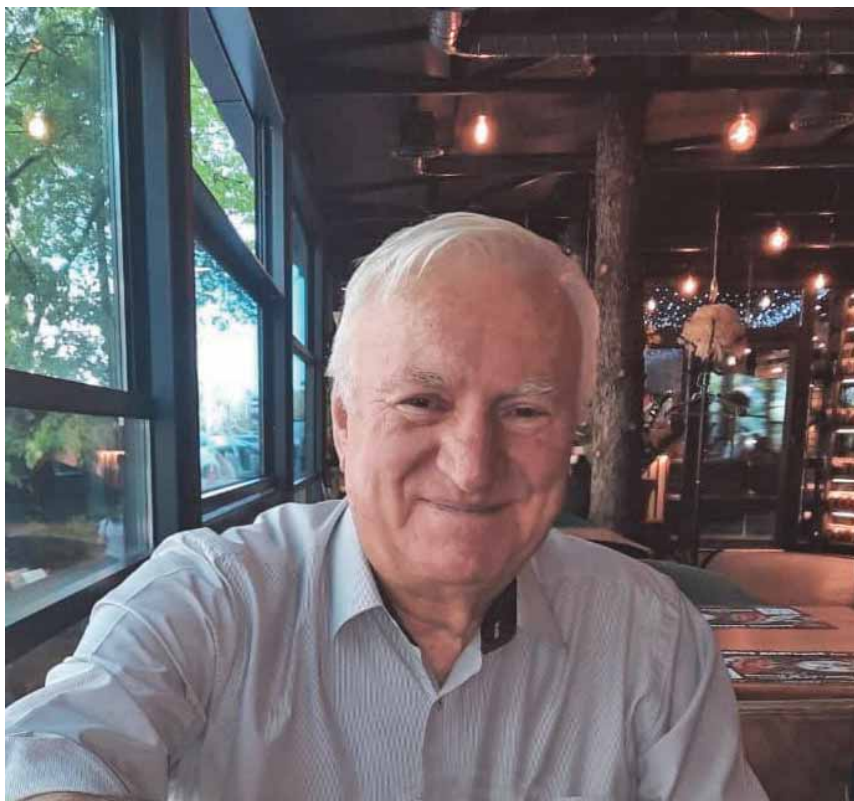

Метеора. Монастир Св. Стефана. Пастель. 2002

В професію. Ая-Софія. Пастель, фломастери. 2018

ЮРІЙ ІВАНОВИЧ СЕРЬОГІН

Юрій Іванович Серьогін – архітектор, засновник архітектурного бюро «Ю. Серьогін», професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА, Заслужений архітектор України (2008), лауреат Державних премій України в галузі архітектури (2000, 2006), член-кореспондент УАА, член НСАУ.

Юрій Серьогін народився 24 квітня 1946 р. в м.Львів. Архітектурні пам'ятки Львова надали перший майстер-клас, а вища освіта, отримана у Львівській політехніці у 1964-1969 рр. остаточно поставили на шлях Архітектури. З 1969 р. працює у Києві, спочатку у ДІПРОМІСТО, де отримав містобудівельні навички, потім в УКРКУРОРТПРОЕКТ, де отримав досвід у проєктуванні закладів відпочинку, туризму та курортного лікування, з 1991р. – у своєму приватному архітектурному бюро «Ю.Серьогін». З 2014 р. викладає архітектурне проєктування в КНУБА на посаді професора кафедри Основ архітектури і архітектурного проєктування. Продовжує розробку інноваційних робіт по освоєнню морського узбережжя Одеського регіону, гірськолижних курортів Українських Карпат, напрацювань по відродженню з вірою у світле майбутнє України.

Основні результати творчого шляху:

1. Реконструкція Київського стадіону «Динамо», 1979 р. – медаль «За трудову доблесть».
2. Музична естрада в Маріїнському парку, побудована до 1500-річчя Києва у 1981р. – Лауреат премії ім. А.Бойченка.
3. Житловий комплекс «Покровський» по провулку Бехтеревському, Київ 2000р. – звання Лауреата Державної премії України.

4. Спортивний комплекс Одеського припортового заводу у м.Южне Одеської області, 2006р. – звання Лауреата Державної премії України.
5. Житловий комплекс ТММ у Києві 2003р. – диплом Держбуду України.
6. Житлові комплекси у Києві: «Павловський» 2000р., «Юного орла» 2002р., «Митець» 2003р., «Альпійський» 2006р.
7. Торговельні комплекси «Мандарін-плаза» 2003р. та «Європа-плаза» 2005р. у Києві.
8. Футбольний стадіон «Дніпро-арена» у м. Дніпро 2007р. – звання Заслуженого архітектора України.
9. Курортний готель у м.Трускавець, 2007р.
10. Реконструкція НСК «Олімпійський» у Києві – для проведення футбольного чемпіонату Євро-2012. Робота виконана у співдружності з німецьким архітектурним бюро GMP.
11. Юженські Ростральна колона та яхтенна гавань 2014р., 2016р.
12. Тренувальний комплекс «FREESTYLE» та «CLIFF DIVING» на гірськолижному курорті «Синяк» 2021р.
13. «SKYTOR» – супервисока споруда (авторське право) 2019р.
14. Презентація «Першочергові кроки по відродженню України» на Міжнародному форумі «REBUILD UKRAINE» у Варшаві, 11 Листопада 2023р.
15. Презентація «Післяопераційні реабілітаційні центри для бійців ЗСУ» на міжнародній конференції «Розвиток архітектури в Європі під час війни в Україні», Львів, Львівська Політехніка, 28 листопада 2023р.

Музична естрада, побудована до святкування 1 500-річчя Києва.

За два роки до того був зроблений проєкт реконструкції Маріїнського парку, в складі якого був представлений макет музичної естради. Макет бродив по високим інстанціям, звідки він попав до київського мера з наказом – це треба побудувати до святкування. Залишався рік, на проєктні роботи виділили місяць – довелося працювати майже цілодобово. В ті часи комп'ютери були великою дивиною. Поки будівельники робили палі, макет полетів до Москви на акустичне тестування. Якщо зайти до тильного фасаду – можна побачити вікове дерево, що пронизує покрівлю – це не випадковість, не помилка. Дендрологом парку була поставлена вимога зберегти рідкісну італійську липу. Споруду посунути не було можливості так, щоб не порушувати сітку алей. Головний спеціаліст Київпроєкту по захисту від шуму написав листа в мерію, що естрада акустично непридатна. Приїхали науковці, що досліджували макет, провели випробування, а виконавці з консерваторії виконали оціночне опитування. По 5-бальній шкалі оцінка науковців – «4+», а виконавці поставили «4–». Побудована естрада надзвичайно дорога авторові.

Фізкультурно-спортивний комплекс Одеського припортового заводу в м.Южне.

Вперше Ю.Серьогін відчув себе архітектором, до якого відносяться з повагою як до фахівця. Саме на цьому проєкті була надана можливість в пошуку найкращих архітектурних рішень, матеріалів, конструкцій, технічних рішень. Пошуки проводились в Німеччині, Франції, Фінляндії і Іспанії. Саме тут комплексно втілено всі архітектурні рішення фасадів, інтер'єрів, благоустрою та озеленення, що виконувались однією рукою.

Палац спорту «Олімп» ОПЗ в м. Южне.

Багато часу авторський колектив приділив пошуку форми водостоків з покрівлі. Зупинились на бивньоподібній формі, зробили макети з ватману, розгорнули в площину, задали координати. Почали пошук – в Україні не знайшлося виробника. Німецький майстер, що зробив усю алюмінієву покрівлю, взявся за цю складну роботу. Він зігнув 3-міліметровий лист з нержавійки у двох площинах, заварив якісно та обробив скляними кульками аби надати поверхні краси. Цей витвір прикрашає споруду своєю філігранністю. На п'яту річницю адміністрація урочисто відкрила на головному фасаді пам'ятну дошку з кришталю, де вказано архітектурне бюро «Ю.Серьогін» і Державна премія за побудований об'єкт.

SKYTOPTOR.

Висотна багатофункціональна споруда містить щонайменше три будинки-опори (офісного, готельного та житлового призначення) спеціальної форми та змінного перерізу по висоті. Ці залюднені опори конструктивно та функціонально об'єднані тороїдною спорудою овального перерізу. В тороїді містяться: оранжерея, аквапарк, спортивні майданчики, велодоріжки, ресторани, кафе і таке інше – для розваг та відпочинку. Весь цей «триножник» спирається на багаторівневий підземний фундамент з функціями торгівлі, паркування та інженерного забезпечення. Для зручного та комфортного сполучення в геометричному центрі споруди передбачено панорамні швидкісні ліфти. Ліфтова шахта по висоті через певні проміжки сполучається містками-переходами з будинками – опорами та тороїдним об'ємом. Водночас містки забезпечують жорсткість всієї будівлі. В будинках-опорах передбачені власні ліфти з перехідним поверхом приблизно на відмітці 200м. Для швидкого доступу та для евакуації по зовнішньому контуру передбачені майданчики для гвинтокрилів та капсули екстреної евакуації.

Архітектурна творчість Юрія Івановича Серьогіна

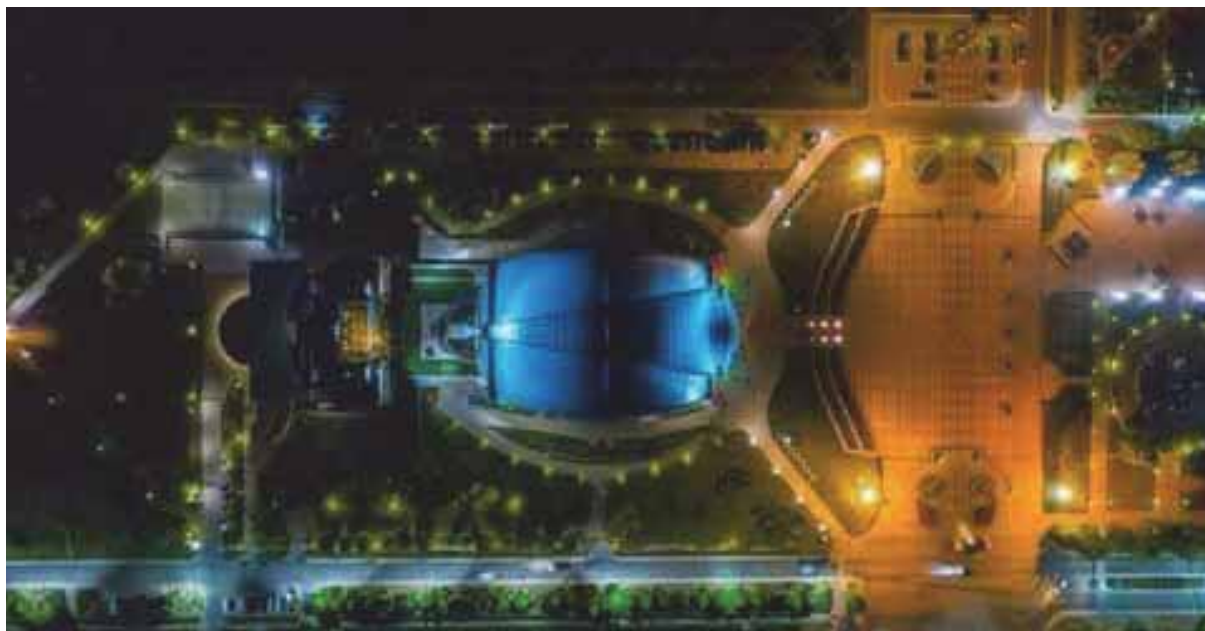
Музична естрада в Маріїнському парку, побудована до святкування 1500-річчя Києва

Житловий комплекс «Покровський» у Києві

Палац спорту «Олімп» ОПЗ в м. Южне

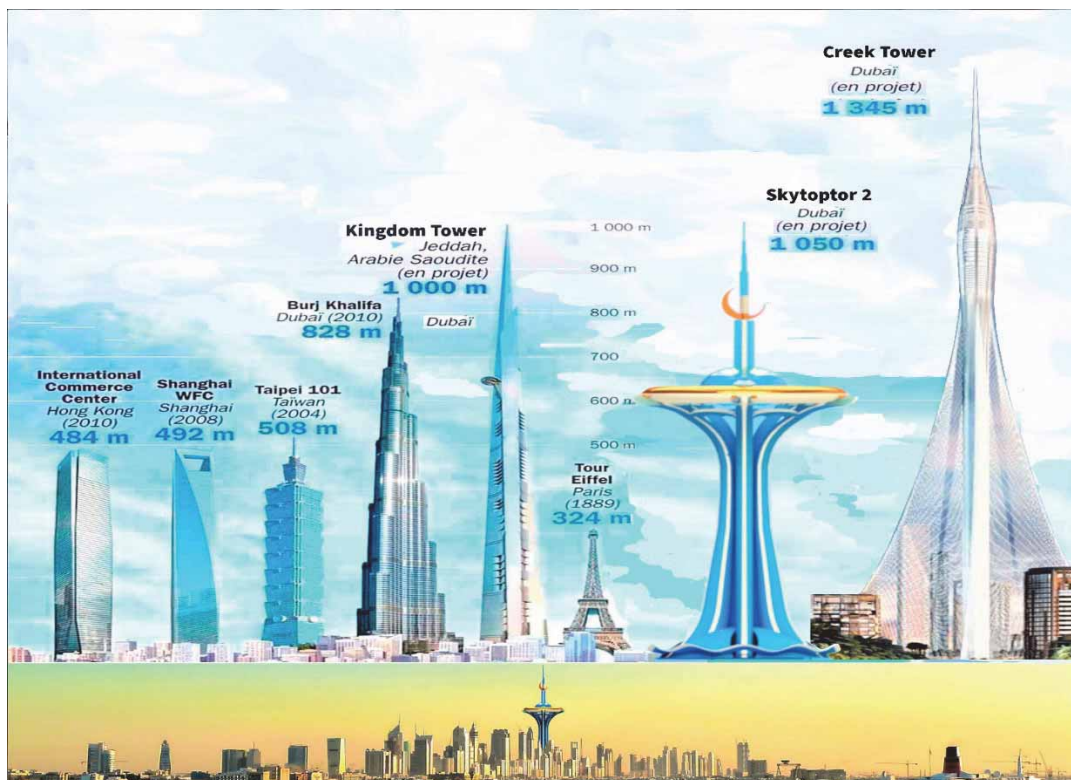
Фізкультурно-спортивний комплекс Одеського припортового заводу в м.Южне

Житловий комплекс «Альпійський» у Києві

НСК «Олімпійський» у Києві. Реконструкція виконана до футбольного чемпіонату Євро-2012. Проект розроблений у співдружності з архітектурним бюро GMP

SKYTOPOR – концептуальний проєкт висотної багатофункціональної споруди

2000-ні - 2020-ті рр.

ГАЛИНА ВІКТОРІВНА ШЕВЦОВА

Доктор архітектури, професор Галина Вікторівна Шевцова належить до загалом дуже нечисленних як в Україні, так і в Європі дослідників і теоретиків дерев'яної сакральної архітектури.

Галина Шевцова народилася в Києві. В дитинстві та підлітковому віці багато подорожувала, малювала, займалася літературною та києвознавчою діяльністю. У 1990 році вступила до Національної академії мистецтва і архітектури, на факультет архітектури, який закінчила у 1996 році. Наукові аспекти професії архітектора її приваблювали набагато більше, ніж практичний бік спеціальності, тому у 1996 році Галина вступила до аспірантури свого ВНЗ, яку закінчила у 1999 році. Але інтерес до тематики українських дерев'яних церков у дослідниці виник не одразу. Кандидатську дисертацію вона захистила на тему: «Архітектурно-просторові особливості формування вулиці Хрещатик в Києві (19-20 ст.)», (науковий керівник Ю.С. Асєєв), і певний час займалася дослідженням архітектури Києва другої половини 19 – початку 20 ст.

В студентські роки Галина Шевцова самостійно вивчила три іноземні мови – англійську, французьку та іспанську, а під час навчання в аспірантурі вивчила також японську мову. Інтересу Галини до Японії дуже сприяло захоплення японською поезією хайку, яке сформувалося ще в молодшій школі.

У 2003 році дослідниця отримала японський державний науковий грант фундації Монбукагакушю і виїхала до університету Кінкі в місті Осака, де два роки вивчала давню японську дерев'яну архітектуру, а також її схожість та відмінність з українською дерев'яною архітектурою. В університеті Кінкі Галина Шевцова навчалася у видатного теоретика та реставратора японських храмів, професора Тошіо Сакураї, разом з ним брала участь у реставрації та дослідженнях багатьох японських архітектурних об'єктів ЮНЕСКО, працювала на реставраціях дерев'яних храмів в Тайвані і Камбоджі. Попутно вона також вивчала мистецтва японської каліграфії, поезії хайку та художньої кераміки. Після повернення в Київ у 2005 році, Галина Шевцова почала працювати в Київському національному університеті будівництва і архітектури, на кафедрі Основ архітектури та

архітектурного проектування. Спершу працювала на посаді доцента, а невдовзі після захисту в КНУБА у 2013 році докторської дисертації на тему: «Гене́за української дерев'яної церкви (витоки, принципи архітектурного формотворення, світовий контекст)» (науковий консультант М.М. Дьомін), отримала посаду і наукове звання професора.

З тих часів, Галина Шевцова неодноразово отримувала інші державні і приватні наукові гранти на проведення досліджень в різних японських університетах. Зокрема,

- у 2007-2008 рр. мала річний державний дослідницький грант від Японської фундації за темою: «Investigation of analogies in initial formation processes of wooden architecture in Japan and Ukraine» (на базі університету Кінкі, Осака);
- у 2016-2017 рр. річний грант від Японської фундації на тему: «The Japanese Shinto and Buddhist architecture mutual influence study as a way to understand the Ukrainian wooden church genesis» (на базі університету Кіото);
- у 2018-2019 рр. мала річний дослідницький грант від Фундації Хакухо на тему: Japanese experience of small historical town's revitalization: the perspectives for applying in Ukraine» (на базі університету Кіото), тощо.

Галина Шевцова є автором більш ніж 100 наукових статей та близько 10 наукових і науково-популярних монографій, фото-путівників по архітектурі України. Її публікації охоплюють широку тематику історії та теорії сакральної дерев'яної архітектури України, Японії і світу, проблем ревіталізації малих історичних міст та старовинних водних шляхів, культурної антропології та японознавства. Зокрема, серед них:

- *Битий Шлях, або Україна, якою ми її любимо*: альбом-путівник по малих містам і селам України (в гурті авторів). – К.: Дуліби, 2005;
- *Грані світу. Україна-Японія: дерев'яна архітектура*. – К.: Грані-Т, 2006;
- *Дерев'яні церкви України*: наук.-популярне видання-фотоальбом. – К.: Грані-Т, 2007;
- *Україна для шукачів пригод* (в гурті авторів). – К.: Дуліби, 2010;
- *Історія японської архітектури і мистецтва*. – К.: Грані-Т, 2011;
- *Гене́за української дерев'яної церкви: світовий контекст і унікальність*. – Харків: О. Савчук, 2019.

Галина Шевцова також є відомим в Японії і Україні майстром поезії хайку (лідер Київського клубу хайку, член японського клубу хайку Сотецу) та перекладачем сучасних японських поезій, книжковим ілюстратором.

Найбільш відомими у цій царині є її наступні видання:

- *стежками Басьо*: поетичний фото-путівник шляхами поета. – К.: Грані-Т, 2007;
- *Невідворотна течія: 10 сучасних японських поетів в перекладах Галини Шевцової*. – К.: Фенікс, 2016.

Після початку повномасштабної війни Галина Шевцова видала в Японії збірку військових поезій членів Київського клубу хайку «Малинове небо» (видавництво Дніпро, Осака, 2023) у власному перекладі на японську мову. У передмові до книги Галина зазначає, що «Писати хайку під час війни дуже непросто, адже, як вважається, емоція хайку не повинна бути занадто гострою. Тим не менше, людина звикає до всього, і не втрачає свого поетичного бачення навіть і посеред війни. Війна по суті складається з безлічі особистих історій. Когось з авторів Київського клубу хайку війна фізично (але не психологічно) зачепила лише краєм, а комусь дісталися насправду кошмарні випробування. Складаючи збірку, я намагалася зберігати темп і порядок особистих військових історій в хайку кожного з авторів. Можливо, саме через хайку українців, японці зможуть на короткий час опинитися в центрі страшних, але водночас й героїчних, і надзвичайно епічних подій в Україні, відчуття цей надцінний життєвий досвід живо і наочно. Адже саме можливість прямої передачі вражень, відчуття та емоцій і є однією з найбільш надзвичайних властивостей жанру поезії хайку».

Галина Шевцова також професійно займається японською каліграфією, художньою керамікою і фотографією – фотографує пейзажі, дерев'яну архітектуру та народні звичаї України, Японії та інших країн.

Найбільш значними її виставками були:

- 2008 „Україна-Японія – історичні краєвиди” – виставковий зал Центральної державної бібліотеки м. Осака, Японія (у співавторстві з каліграфом Кейко Фукуміцу);
- 2008 „Вітер і лінія” – виставковий зал Мельбурнського університету, Австралія (у співавторстві з каліграфом Кейко Фукуміцу);
- 2009 – „Японія – відображення серця” – Національний музей Тараса Шевченка, м.Київ (у співавторстві з каліграфом Кейко Фукуміцу);
- 2011 – „Скарби Гуцульщини – люди” – виставковий зал Інституту релігійних наук Томи Аквінського, Київ (у співавторстві з гуцульською народною маляркою Параскою Плиткою-Горицвіт);
- 2011 – „Київ-Кіото: перехрестя світів” – центральний зал Кіото-кайкан, м. Кіото, Японія.
- 2011 – „Українські дивини” – художня галерея Сеннен-гаро, Токіо, Японія.
- 2011 – „Україна очима закоханого у світ” – виставковий зал буддійського університету Сока, м. Токіо, Японія.
- 2024 – Виставка фото та кераміки у співавторстві з художником Мінору Судзумура в м. Кіото (Японія) – в галереї Гіон Шьоа.
- 2024 – Виставка фото українських дерев'яних церков та художньої кераміки в м.Йокогама (Японія) – в галереях Маока Канеко Фамуаторие, Лапанаджиру і Кохоку-галери спейс Яхей.

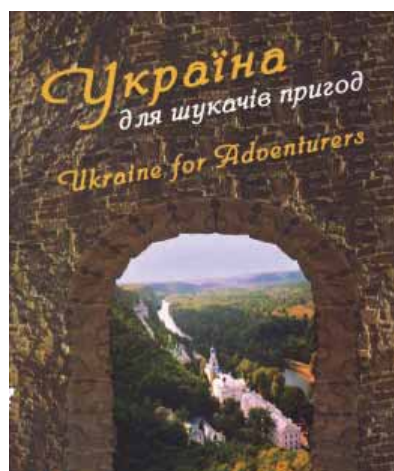
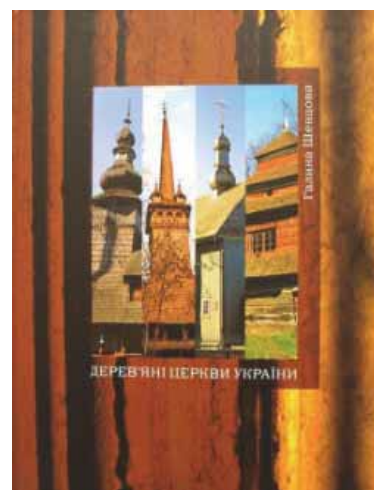
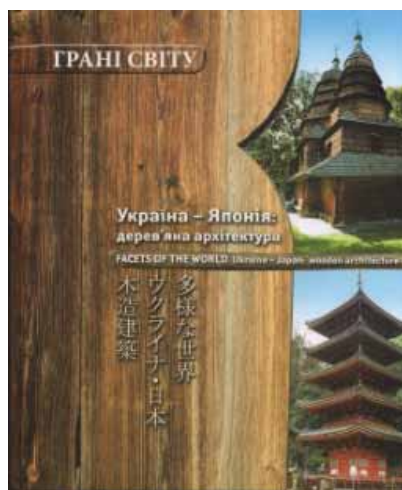
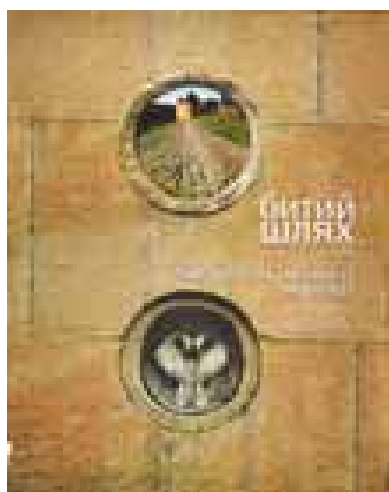

Рис 1. Обкладинки деяких наукових монографій і путівників Г.В. Шевцової.

На теперішній час Галина Шевцова суміщає викладацьку роботу в КНУБА з науковою та науково-просвітницькою діяльністю гостьового дослідника Токійського університету (Японія), де займається дослідженням оцінки результатів відбудови міст Хірошіма і Нагасакі після II Світової війни та сучасних способів меморіалізації місць, постраждалих від великого цунамі 2011 року на північному узбережжі Санріку (регіон Тохоку, Японія), виступає з публічними лекціями, приймає участь у телепередачах, готує до друку в Японії декілька науково-популярних і наукових видань, присвячених архітектурі української дерев'яної церкви. Вона також бере участь у науковому проєкті університету Цукуба (Японія), пов'язаному з дослідженням і реставрацією дерев'яних церков України, зокрема видатної пам'ятки ЮНЕСКО, церкви Святого Духу в Потеличі.

На основі власного унікального досвіду наукових розвідок, досліджень і реставрації дерев'яної архітектури світу, Галина Шевцова започаткувала в КНУБА курс «Дерев'яна архітектура світу», який викладається нею на другому курсі в рамках загальної дисципліни «Історія світової архітектури».

Рис. 2. Поетичні путівники, переклади японської поезії та збірки хайку Г.В. Шевцової і Київського клубу хайку, видані в Україні та Японії.

Рис. 3. Афіши художніх виставок Г.В. Шевцової в Україні і Японії.

Рис. 4. Художня кераміка роботи Г.В. Шевцової

ЮЛІЯ ВАДИМІВНА ІВАШКО

Рис. 1. Портрет Ю.В. Івашко (з особистого архіву).

Івашко Юлія Вадимівна – доктор архітектури, професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА, нострифікований в Краківській Політехніці ім. Т. Косцюшки доктор хабілітований. Член ICOMOS (Україна), почесний реставратор України.

Народилась в 1970 році в Києві.

В 1993 році закінчила Архітектурний факультет Київського інженерно-будівельного інституту. З 1994 року працює на кафедрі Основ архітектури і архітектурного проектування, викладає історію української і сучасної світової архітектури, готує аспірантів.

В 1997 році захистила кандидатську дисертацію за спеціальністю “Теорія і історія архітектури і реставрація пам’яток архітектури”. В 2013 році захистила докторську дисертацію за темою “Основи стилеутворення модерну в архітектурі України (кінець XIX-початок XX століття)”. В 2018 році докторська ступінь нострифікована в Краківській Політехніці ім. Т. Косцюшки.

Ю. В. Івашко – автор понад 700 наукових і науково-популярних статей в “Енциклопедії сучасної України” НАН України, наукових збірниках, журналах “Современное строительство”, “Київська Старовина”, “Пам’ять століть”, “Будмайстер”, “Welcome to Ukraine”, “Środowisko Mieszkaniowe (Housing environment)” (Politechnika Krakowska), “Wiadomosci konserwatorskie”, “International journal of conservation science”, “Landscape architecture and Art”, “Art inquiry” та в інших виданнях.

По матеріалах кандидатської дисертації Ю. В. Івашко в 1995 році був виданий збірник “Пам’ятки дерев’яної архітектури Києва XIV–XVIII століть”. В 2003 році виданий підготовлений нею підручник “Дерев’яне церковне зодчество Київщини”, в 2004 році – монографія “Будинки Києва з елементами готики (дослідження історії та архітектури)” (під редакцією віце-президента Української Академії архітектури, народного архітектора України, доктора архітектури, професора М. М. Дьоміна), в 2006 році – “Будинки Києва в стилі модерн (дослідження історії та архітектури)”. В 2007 році видана монографія “Модерн в архітектурі Києва” (під редакцією віце-президента Української Академії архітектури, народного архітектора України, доктора архітектури, професора М. М. Дьоміна) і книга “Модерн Европы и Киева”, в 2015 році під редакцією віце-президента Української Академії архітектури, народного архітектора України, доктора архітектури, професора М. М. Дьоміна в співавторстві з аспіранткою Лі Шуань – монографія “Модерн Западной Европы, Украины и Китая: пути трансформации и имплементации”, в 2016 році під редакцією віце-президента Української Академії архітектури, народного архітектора України, доктора архітектури, професора М. М. Дьоміна в співавторстві з президентом корпорації “Укрреставрація” М.І.Орленком і Лі Шуань – монографія “Реинкарнация северного национального романтизма: исследование и опыт реставрации объектов”, в 2019 – в співавторстві з М.М.Дьоміним і Резгою Куідером – монографія “Мечеті Алжиру: архітектурні та урбаністичні аспекти”. В 2023 році видано у співавторстві з доктором хабілітованим, професоркою Анетою Павловською (Лодзький університет) і Олександром Івашко монографію «W dobrej I złej doli. Przekształcenia stylistyczne fotografii Sergija Belińskiego» (рис 2).

Протягом 2022-2023 років працювала над власним науковим проектом про мистецтво воєнної фотографії за персональним грантом від Лодзького університету. В рамках гранту видано два каталоги, серію статей в наукометричних базах, проведено наукові конференції, мистецькі перформанси і виставки в Польщі і Чехії. Регулярно читає лекції в Лодзькій Політехніці, Краківській Політехніці і Лодзькому університеті як візитовий професор. Має сертифікати володіння польською мовою на рівні C1 від української і польської мовних шкіл. Вільно володіє українською, польською, англійською мовами.

Заступник керівника від КНУБА спільних програм наукової співпраці фахівців Київського національного університету будівництва і архітектури і Краківської Політехніки ім. Т. Косцюшки, Лодзького Університету, Лодзької Політехніки (Республіка Польща), Університету ім. Васіле Александрі м. Бакеу (Румунія), Чжецзянського технологічного університету (Китай). Неодноразово стажувалася в Краківській Політехніці ім.Т. Косцюшко, бере участь в спільних проектах з польськими і румунськими науковцями. Чотири проекти мають державну українську реєстрацію в ЦНТІ.

В кінці 2023 року у виданні “Свобода”, який видає Український Народний Союз в США було вміщено рецензію на книгу про війну в Україні, написану викладачами КНУБА професорами Юлією Івашко і Денисом Михайловським, який зараз служить в ЗСУ, у співпраці з начальником прес-служби 28 бригади імені Лицарів Зимового походу Сергієм

Белінським. Ця книга завершує двотомник і є продовженням першої частини – “І світло в темряві світить” (рис 3, 4).

Член редакційної колегії журналу «Wiadomosci konserwatorskie» (SCOPUS) (Poland).

Має шість захищених аспірантів.

Науковий профіль СКОПУС:

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217148424>

Сфера інтересів: народна архітектура різних країн світу, українська дерев'яна архітектура, архітектура доби історизму-еклектизму і модерну, ісламська архітектура, архітектура Китаю, мистецтво художньої фотографії.

Бібліографія

1. Serhii Belinskyi (Сергій Белінський), Andrii Dmytrenko (Андрій Дмитренко), Yulia Ivashko (Юлія Івашко), Aneta Pawłowska (Анета Павловська). The Face of the War in Ukraine. War Devastation and Reconstruction Concepts. Oblicza wojny. Т.8., Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2023. S.15-35. Монографія в країні ЄС.
2. Івашко Ю., Белінський С. «І світло у темряві сяє...». Польською мовою. Краків: Impuls, 2023. – 155 с.
3. Івашко Ю.В. Будинки Києва в стилі модерн: Дослідження історії та архітектури. – К.: Гопак, 2006. – 168 с.
4. Івашко Ю.В. Модерн в архітектурі Києва. – К.: Гопак, 2007. – 240 с.
5. Івашко Ю.В. Модерн Европы и Киева. – К.: Гопак, 2007. – 96 с.
6. Ivashko Y., Pawłowska A., Iwaszko O. W dobrej i zley doli. Wydawnictwo LTN, Lodz, 2023. – 152 p.
7. Івашко Юлія, Шуань Ли. Модерн Западной Европы, Украины и Китая: пути трансформации и имплементации. – К.: Фенікс, 2015. – 151 с.
8. Julia Iwaszko, Aneta Pawłowska, Oleksandr Iwaszko. W dobrej i zley doli. Przekształcenia stylistyczne fotografii Sergija Belińskiego. LTN-Łódź, 2023. 152 s.

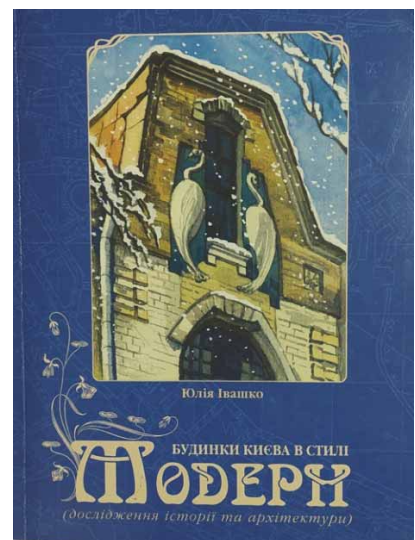
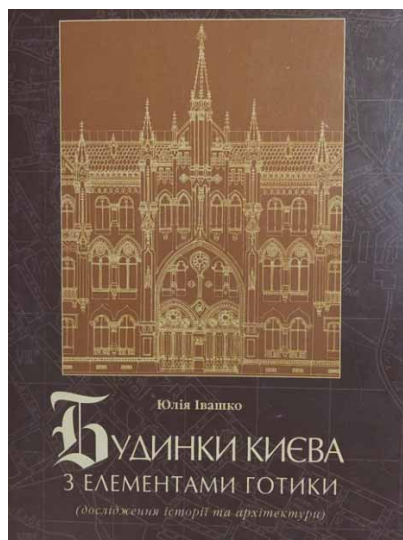
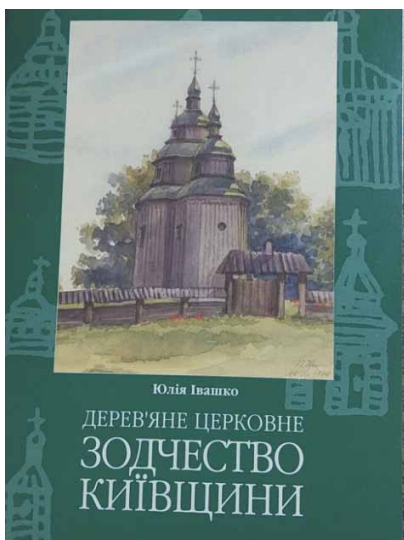

Рис. 2. а – монографії Ю.В. Івашко

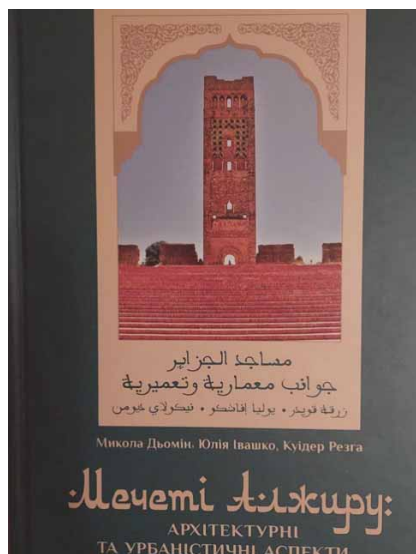
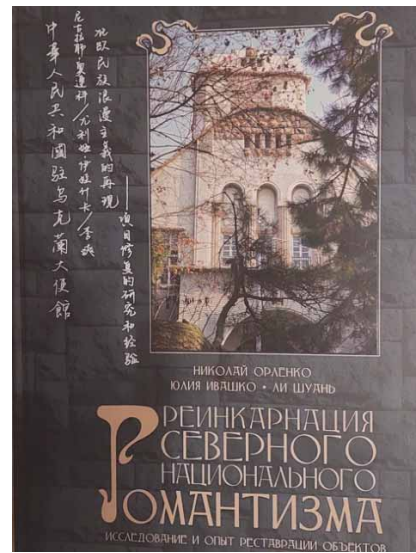
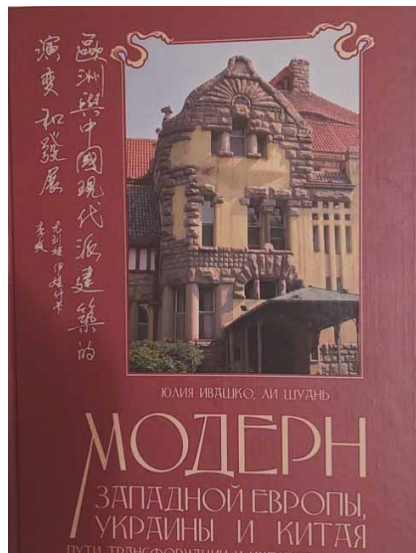
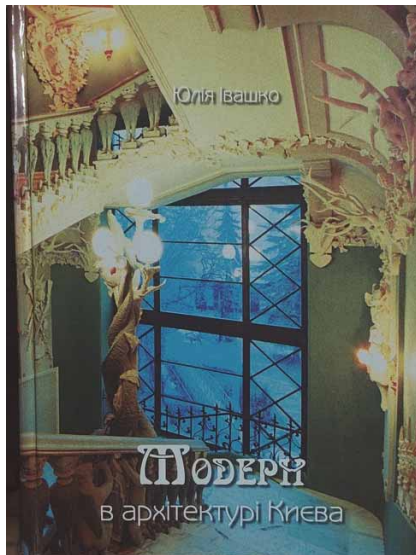

Рис. 2. 6 – монографії Ю.В. Івашко

Рис. 3. Презентація монографії "І світло в темряві світить" та "І темрява не огорнула її" в Краківській політехніці, 2023 р., архів Ю.В. Івашко

Рис. 4. Ю.В. Івашко з видавцем книг, директором видавництва «Impuls» паном Войцезом Сліверським в його видавництві, 2023 р., архів Ю.В. Івашко

НЕЛЯ МИХАЙЛІВНА КУКОВАЛЬСЬКА

Професор кафедри ОААП КНУБА (2021), генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська», академік Української академії архітектури (2005), Заслужений працівник культури України (2008), член-кореспондент Академії будівництва України (2016), член Асоціації Європейських Соборів (2020), провідний фахівець в галузі архітектури, реставрації, будівництва, практик пам'яткоохоронної та музейної справи.

Куковальська Неля Михайлівна очолює Національний заповідник «Софія Київська» 20 років: з 01.06.2000 р. директор Національного заповідника «Софія Київська», з 2003 р. по 2012 р. та з 2015 по сьогоднішній день – генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська» Міністерства культури та інформаційної політики України. Це провідний архітектурний музейний комплекс України, до його складу входять всесвітньо відомі пам'ятки: внесений 1990 р. до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО Софійський собор XI ст. з архітектурним ансамблем монастирських споруд XVIII ст. на його території, Золоті ворота XI ст., Кирилівська церква XII ст., Андріївська церква XVIII ст. Також до квітня

2014р. складовою частиною Заповідника був комплекс пам'яток архітектури III-XVIII ст. Судацької фортеці (розташований в м. Судак АР Крим), з яким через анексію Криму Російською Федерацією втрачено оперативний зв'язок, як із державним музеєм України.

Куковальська Н.М. керує великим колективом, в якому налічується понад 230 працівників, це – історики, архітектори, археологи, мистецтвознавці, інженери, економісти.

За період роботи Н.М. Куковальської у Заповіднику, з її ініціативи та під її науково-методичним керівництвом проводяться широкомасштабні комплексні науково-дослідні роботи з вивчення, наукової реставрації та моніторингу технічного стану пам'яток архітектури Заповідника.

Куковальська Н.М. виступила ініціатором та координатором багатьох наукових проєктів, переважна більшість яких вперше започаткована не тільки на теренах Національного заповідника «Софія Київська», але й у музейній практиці України. Так, вперше в музейній практиці України науковцями Заповідника спільно з фахівцями провідних наукових установ НАН України і Міністерства регіонального розвитку та будівництва України розроблено та впроваджено систематичний моніторинг технічного стану пам'яток Заповідника на базі інженерно-геологічних, гідрологічних, археологічних, спелеологічних, геодезичних та інших досліджень. Це дало змогу вперше розробити розгалужену автоматизовану систему моніторингу, яка підтримується комп'ютерними засобами та технологіями і дозволяє відслідковувати технічний стан пам'яток Заповідника і, в першу чергу, – Софійського собору та Дзвіниці – пам'яток архітектури XI та XVIII ст., внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

За роки керівництва Заповідником Куковальською Н.М. виконано великий обсяг ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятках Заповідника, в основі яких лежить комплексний науковий підхід: жодні реставраційно-реабілітаційні роботи на пам'ятках не розпочинаються без виконання ґрунтовних наукових проєктно-вишукувальних, архітектурних та інженерних досліджень. Відреставровано, музеєфіковано та введено в експлуатацію Софійську Дзвіницю XVIII ст., адміністративний корпус (№ 3) XIX ст., виставковий зал «Хлібня» та Будинок митрополита XVIII ст., Золоті ворота XI ст., Консисторію XIX ст.

У 2020 р. було завершено майже 10-літні поетапні широкомасштабні протиаварійні роботи з підсилення пагорбу та реставрації екстер'єру й інтер'єру пам'ятки архітектури XVIII ст. – Андріївської церкви.

У 2022 р. за результатами конкурсу загальноєвропейської федерації асоціацій, створеної з метою популяризації і захисту культурної спадщини та природного середовища Європи, – European Heritage Awards / Europa Nostra Awards проєкт «Протиаварійні та ремонтно-реставраційні роботи по Андріївській церкві» здобув Гран-прі у номінації «Збереження та адаптивне повторне використання» як найбільше досягнення 2022 року в галузі європейської реставрації.

Відреставровано також монументальний живопис XI-XIX ст. в інтер'єрі Софійського собору. Виконано великий обсяг ремонтно-реставраційних робіт на пам'ятці архітектури XII ст. Кирилівській церкві: за кошти державного бюджету – реставрацію монументального живопису XII-XIX ст. центрального куполу та підкупольного простору, за кошти меценатів – роботи з гідроізоляції фундаментів та благоустрою території пам'ятки.

З року в рік реставруються унікальні матеріали основного фондову Заповідника, загальна кількість яких становить понад 81 тис. одиниць зберігання (фрагменти тканин з поховань XI-XVII ст., колекції кахель XVIII-XIX ст., архітектурної графіки першої половини XX ст., декоративно-ужиткових предметів мистецтва тощо).

Крім того, Куковальською Н.М. у 2006-2008 рр. започатковано та успішно реалізовано за кошти меценатів великомасштабний і великовитратний міжнародний проєкт реставрації та реконструкції Царських врат XVIII ст. Софійського іконостасу фахівцями Польських майстерень з реставрації пам'яток старовини (PPKZ SA) у Варшаві. Проєктом було

передбачено не тільки реставрацію 11 вцілілих фрагментів, але й повну реконструкцію Царських врат з подальшим встановленням їх в іконостас Софійського собору.

Національний заповідник «Софія Київська» під керівництвом Н.М.Куковальської сьогодні відіграє провідну роль серед музеїв України, а організовані та відкриті для киян та гостей столиці виставки стали подіями в культурно-мистецькому житті столиці.

Н.М. Куковальська є учасником багатьох міжнародних наукових конференцій як в Україні, так і закордоном: зробила понад 50 доповідей на 30 міжнародних наукових конференціях (Україна, Азербайджан, Болгарія, Великобританія, Італія, Іспанія, Китай, Мальта, Польща, Франція тощо). Автор понад 50 публікацій у наукових та науково-популярних виданнях.

Крім того, Н.М. Куковальською ще у 2002 р. започатковано проведення міжнародних наукових конференцій, які щорічно проводяться на базі музеїв Заповідника у м. Києві та до 2014 р. – у м. Судаку (АР Крим) з подальшим випуском наукових збірників за результатами роботи конференцій: всього на базі музеїв Заповідника відбулося 23 конференції, вийшли друком 22 наукових збірника.

За значний особистий внесок у справу вивчення, збереження та реставрацію архітектурної спадщини України, а також за активну участь у міжнародній пам'яткоохоронній діяльності неодноразово нагороджувалась дипломами, подяками і грамотами: Української академії архітектури (2002, 2004 р.), Мінрегіонбуду України (2006р.), Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Міністерства закордонних справ України (2006 р.), Національної спілки архітекторів України (2004 р.), Академії будівництва України (2016) тощо.

У 2008 р. генеральному директору Національного заповідника «Софія Київська» Н.М.Куковальській Указом Президента України від 15.04.2008 р. № 352/2008 присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України». Нагороджена «Знаком пошани» Київського міського Голови (2004). У 2015 р. Президент Італійської Республіки Серджо Маттарелла нагородив Н.М. Куковальську «Орденем Зірки Італії» з присвоєнням звання «Кавалер», у 2022 р. Указом Президента Французької Республіки Емануеля Макрона від 26 липня 2022 р. Н.М.Куковальській присвоєно звання Кавалера Національного ордену «За заслуги».

Неля Михайлівна Куковальська в робочому кабінеті, НЗ «Софія Київська»

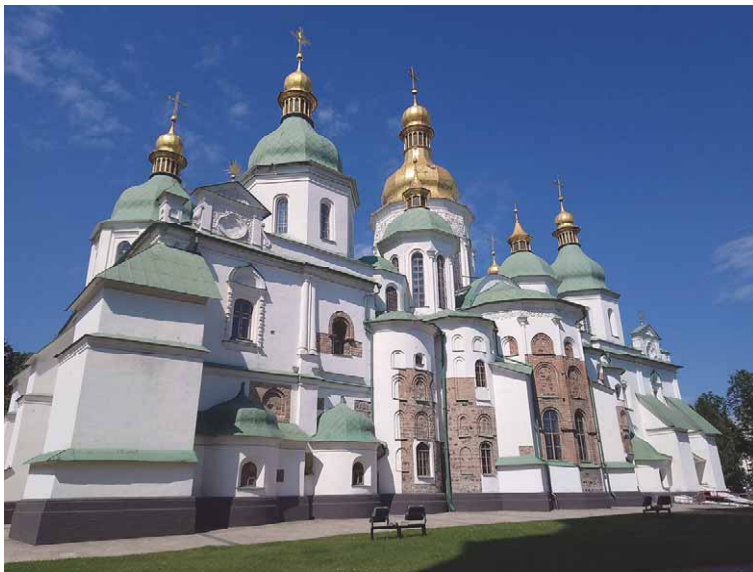
Біля Будинку Митрополита (XVIII ст.) 30 червня 2023 р. проходить урочисте завершення Всеукраїнського студентського конкурсу щодо громадського простору Майдану Незалежності в м. Суми, який організувала Українська академія архітектури. У 2008 р. в будівлі були завершені реставраційні роботи з організацією інтер'єрної експозиції.
Фото: Гліб Ушаков

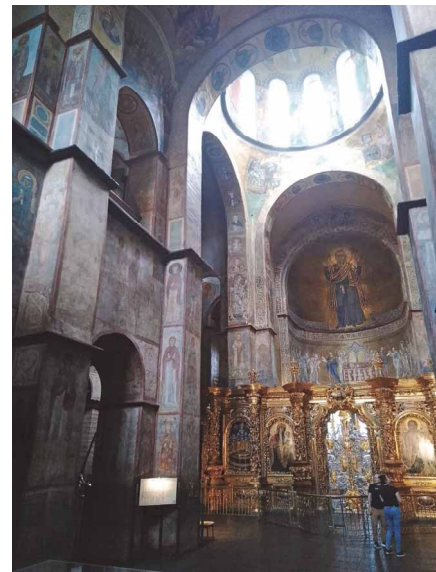
Софійський собор у Києві. XI ст. Інтер'єр. У 2008 р. Царські врата було відновлено з використанням відреставрованих частин та встановлено у іконостас.
Фото: Гліб Ушаков

Національний заповідник «Софія Київська». Фото: www.lv.ua

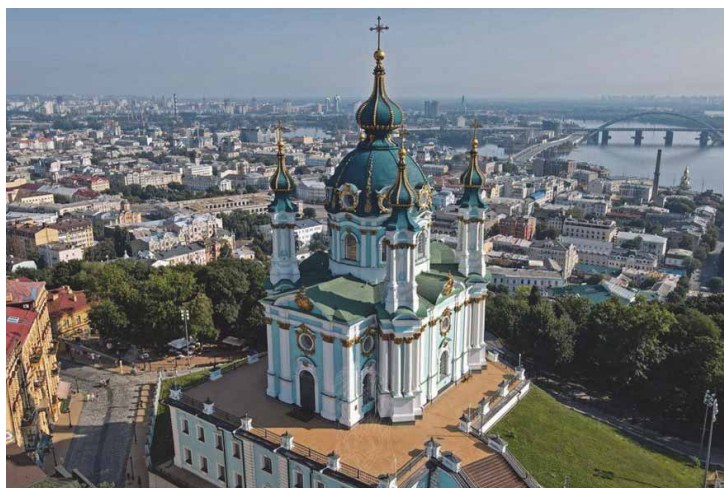
Софійський собор у Києві. XI ст.
Фото: Гліб Ушаков

Софійський собор у Києві. XI ст.
Интер'єр.
У 2008 р. Царські врата було
відновлено з використанням
відреставрованих частин
та встановлено у іконостас.
Фото: Гліб Ушаков

Брама Заборовського, XVIII ст. Під час реставраційних робіт 2007-2011 рр. частина споруди відтворена відповідно до обмірних креслень А. Меленського (1819 р.)

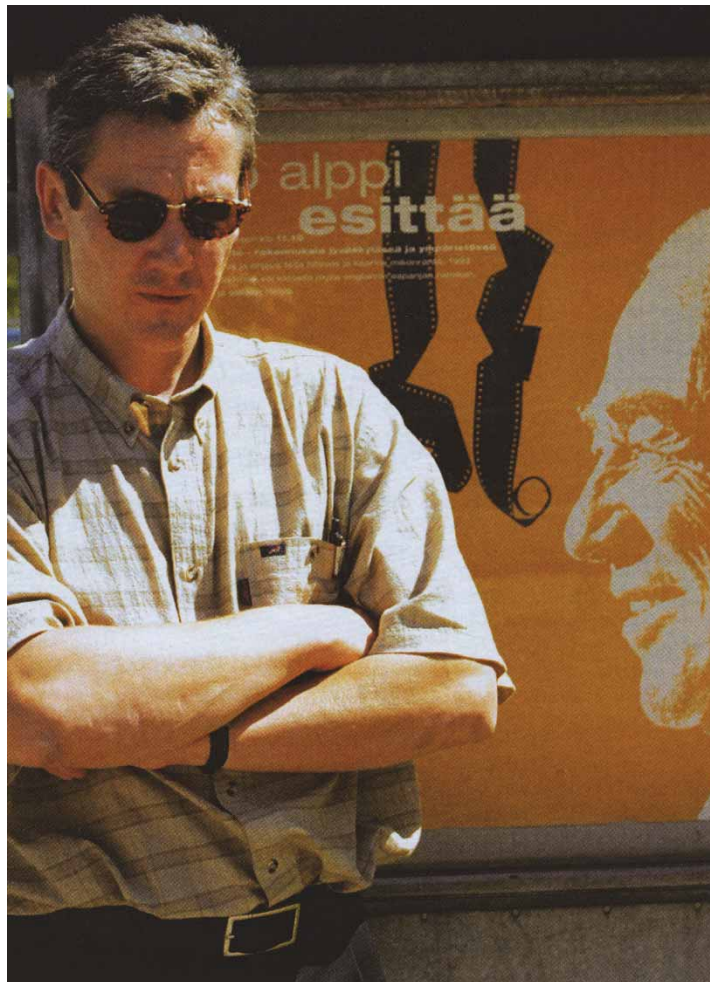
Андріївська церква у Києві.

XVIII ст. У 2020 р. було завершено майже 10-літні широкомасштабні протиаварійні роботи з підсилення пагорбу та реставрації екстер'єру й інтер'єру. Фото: www.landmarks.in.ua

Неля Михайлівна Куковальська у інтер'єрі Софійського собору

ПРО СЕБЕ У ТРЕТІЙ ОСОБІ.
БОРИС ЛЕОНІДОВИЧ ЄРОФАЛОВ-ПИЛИПЧАК

Архітектор, методолог, белетрист, видавець, архітектурний критик, історик архітектури.

Автор численних видань з теорії та історії архітектури і містобудування, наукових і публіцистичних статей в галузі архітектурознавства, історії, культурології та мистецтвознавства (близько тисячі статей та тридцяти монографій). Прибічник хорологічного методу дослідження архітектури та методу архітектурно-містобудівної реконструкції щодо верифікації історичного процесу загалом. Автор концепції пізньоантичного походження Києва — монографія «Римський Київ, або Castrum Azagarium на Києво-Подолі» (2016). Пропагує відродження ордерного мислення щодо побудови архітектурного організму.

Навчання

Закінчив Архітектурний факультет Київського художнього інституту (КДХІ, 1978-1984), аспірантуру НДІ теорії та історії архітектури і містобудування, Москва (ВНДІТІАМ, 1986-1990), Graduate School of Banking at Colorado, Боулдер, США (1994). Двічі лауреат Державної премії України в галузі архітектури (2006, 2015). Дійсний член Української Академії Архітектури та професор Міжнародної Академії Архітектури (2007). Кандидат архітектури (2023).

РОБОТА. Формально був зайнятий: технік Архітектурно-конструкторської майстерні АМК № 1 інституту Діпроцивільпромбуд у Києві (1977-1978); художник у Київському державному хореографічному училищі, КДХУ (1979-1981); архітектор Управління генерального плану, УГП Київпроект (1984); курсант школи шифрувальників в/ч 23290 (1984-1985); науковий співробітник НДІ теорії та історії архітектури, КиївВНДІТІАМ (1986-1997); викладач кафедри Фінансового проектування Міжнародної академії бізнесу та банківської справи, МАБіБД, Тольятті (1994-1997). Засновник та головний редактор архітектурного часопису «А.С.С/А+С» (з 1995). Керівник інформаційно-видавничого відділу Національної Спілки Архітекторів України (з 2012). Професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА (з 2019).

Батьки та походження

Народився 16 травня 1960 року у Теленгетському улусі (м. Новосибірськ). Батько, Леонід Львович, неординарна фігура київського небосхилу, інженер-технолог Інституту надтвердих матеріалів, ІСМ АН УРСР, винахідник, раціоналізатор процесу виготовлення штучних алмазів, нонконформіст, прихильник спорту та шахів, організатор професійної хокейної команди інституту, передав сину задатки конструктивістського мислення та супротиву загальноприйнятому. Дід, Лев Миколайович, авіатор, пройшов війну, був репресований у другу хвилю сталінських репресій 1948-го. Сім'ю зберегла бабуся Лідія Миколаївна, в дівоцтві Федулова, походженням з донецького міста Балашова, маючи на руках четверо дітей та інших. Видатною постаттю фамілії був прадід Микола Васильович Єрофалов, військовий хірург, статський радник, випускник С.-Петербурзької військово-медичної академії. Прапрадід Василій Григорович – священник у Кам'янці Харківської губ. (нині Сумська обл.), згодом у Сватовій Лучці (Сватово Луганської обл.). Помітні представники фамілії: юнкер Борис Федорович Єрофалов, загинув у Галіполі 1920-го; архітектор-модерніст В. Є. Єрофалов, працював на Кубані, Краснодар, у 1920-і.

Мати, Світлана Арсентіївна, вчителька історії та мови у Київському хореографічному училищі, прищепила інтерес до високої літератури та мовного різноманіття, своєчасно підкладаючи синові правильні книжки на кшталт Мелвілового «Мобі Діку, або Білого кита». Дід, Арсентій Васильович Пилипчак, агроном, походженням з-під Олександрівки на Поділлі, гілка старовірів-пилипівців, кавалер ордену Трудового Червоного Прапора за підняття цілини у Сибіру в 1950-ті, вирушив на схід із 17-річною вчителькою бабунею Вірою Кузьмівною, у дівоцтві Куц, з Синявки, що на Чернігівщині, під час голодомору. Дід блискучий малювальник, надав онукові смак до рисунку і спостережливості, тримаючи на колінці і звичайними олівцями створюючи надреалістичний натюрморт з півоній.

Фітнес

З 1 по 10-й клас київська середня школа № 24 ім. Героїв підкорення космосу (під час окупації штаб-квартира Гітлер'югенд в Україні – щодо гатунку закладу). Окрім батьків та школи потужно вплинув спорт: вісім років у школі плавання під орудою вихователя олімпійців, Ігоря Феодосійовича Осьмачко (ДЮСШ «Чайка» на Дорогожицькій); вправи з багатоборства («Авангард»), бальних танців (Палац піонерів), хокею («Льдинка», Республіканський стадіон), академічного веслування (СК Буревісник, Матвіївська затока), бадмінтону і лаун-тенісу, лиж і велосипеду. До сьогодні тривалий досвід джогінгу, тренажерного залу та йоги, що допомагає перетравлювати неїстівне разом із корисним і необхідним.

Дизайн

Вибір фаху відбувався із захоплення малюванням, чеканкою, різьбленням, моделюванням і фотографією з одного боку, читанням, музикою та фантазуванням з іншого.

Завдяки батьківському потуранню – багатий вибір інструментів, матеріалів, книжок. У 5 класі вчитель труда заслав учня на міський конкурс рукоділів: після вправ на токарному верстаті переможцю вручили приз у вигляді міні-тисків, що й по сьогодні послуговують до хазяйства. 1977-го документи були відіслані в Куйбишев задля вступу до льотного училища – правила романтика світанкових пейзажів понад хмарами. Але примхи зірок перемістили вектор до синтетичної архітектури. Отримавши просунутий досвід і летючу руку в царині рисунку та акварелі, після рясних вправ у Радянської армії, 1986 року прийнято рішення про заборону для себе щодо професійного малювання: з тих пір графіка править лише за корисний інструмент у інших вправах. Одною з вишуканих дизайнерських робіт Борис вважає багаторічну розробку шахових фігур «ідеальної» або чистої геометричної форми Fudu Chess, проєкт опублікований в А.С.С № 3 '2000. Продовження шахової теми – розробка триортної шахової гри (у кольорах RGB) – Trinity Chess, публікація в А+С № 1-2 '2016.

Містобудівна історія Києва

Студента Худінституту зустрічає розмаїття видатних постатей: А. Добровольський, Н. Чмутіна, Б. Приймак, М. Катернога, М. Степанов, А. Мілецький, Л. Скорик, В. Самойлович, М. Тищенко, А. Меєр, Є. Терновський, А. Дегтяр, П. Чобітько, В. Вас. Нікітін, В. Клеваєв. Плідна співпраця відбувається із проф. Ю. С. Асєєвим, під проводом якого вже 1980-1981 рр. зроблено ґрунтовну роботу з реконструкції Золотих воріт у Києві. Продовження дослідницьких студій про архітектуру Києва у «рожевий» період: реферати «Модерн в архітектурі Києва» (1982) і «Неоромантизм на Україні кінця XIX – початку XX ст. на прикладі творчості В. В. Городецького» (1983). Всі роботи відзначені Ленінськими преміями КДХІ. «Блакитний» період починається з вибору теми дисертації, яку проф. М. Ф. Гуляницький спрямовує у бік розпланувальної еволюції Києва. Закінчення аспірантури припадає на 1990 рік, коли остаточно закривається проєкт СРСР, і захист відтерміновується на 30 років. Але деякі висновки були зафіксовані у архітектурно-метафізичному дослідженні «Архітектура імперського Києва» (1993, видання 2000), завдяки цій книзі остаточно покладено кінець поблажливо-імперським умонастроєм. Через десять років, з подачі В. М. Левчишина, підготовлене продовження – прискіпливо вибудована монографія «Архітектура радянського Києва» (2010). Надзусиллям пороблене і надруковане дослідження, за сторінками А.С.С/А+С, «Архітектура незалежного Києва» (2020), два томи по 800 сторінок. 2023 року автор захистив дисертацію про містобудівний розвиток Києва протягом найважливішого періоду його планувальної еволюції у XIX і на початку XX ст. Книгу «Як планували Київ» підготовлено до друку. Популярними нарисами з історії архітектури Києва слід вважати ґрунтовні видання «Архітектурний атлас Києва» (2013, 2021) та «Kiev Otherwhere: Київ якого ніколи не було. Київ яким він був. Київ яким він міг би бути» (2014). Рідкісною є розвідка про втрачений містобудівний осередок Великого Києва – Межигір'я, книга за матеріалами Анатолія Заїки «На тлі Межигірських круч» (2016).

Поезія

Перехід до усвідомленого віршування відбувається дякуючи зустрічі з однокласником-архітектором, несамовитим вигадником і художником Петром Бевзою на перших курсах інституту. Накопичені опуси вилилися у поетичні зошити: «Э und Є» (спільно із Петром, 1997), «Цикада» (1998), «І Сонце» (1999), «Каменярь» (2008). Необов'язкові вправи у вигляді афористичних завертів підсумовано збірками «Сто тостів про архітектуру» (2008), «У вас пылінка. Слов-арик» (2018), «Аріки. Колекція Єрофалова» (2024). Чотири архітектурні п'єси під загальною обкладинкою «Чумайдан» видані разом із Вадимом Заплатніковим 2007 року. Збірка рецензій «від» та «на» Єрофалова видана у вигляді книги «Отражения и возражения» (2022). Чекають публікації пізніші віршовані опуси, включаючи евримічні переклади з англійської, німецької та італійської.

Метод

Захоплення історією та феєричним відтворенням просторової конструкції Стародавнього Києва у 1970-ті призвело до зустрічі з Олександром Кутовим, що був співавтором реконструкції плану міста IX-XII ст., разом із О. Зоріним і В. Розенбергом (1972). Згодом через О. І. Кутового відбулося знайомство із В. Африк. Нікітіним та авангардною «методологізованою» спільнотою КиївНДІТІ. Очільником гуртка – «якого врешті визнаю за одного за провідних вчителів», каже Борис, – був Олександр Прокопович Зінченко, послідовник школи СМД-методології Г. П. Щедровицького. Щільній праці в рамках руху та в команді Зінченка присвячено 1989-1997 роки. В цей час семінари, робочі сесії та ОДІ провадилися від Архангельська до Кам'янця-Подільського, Полтави і Одеси та від Сургуту до Клайпеди і Калініграду. Основні розробки Б. Єрофалова цього циклу присвячено методології проєктування, питанням муніципального самоврядування і муніципальної підготовки, організації інвестицій в пам'ятки архітектури та містобудування – що відображено у монографії «Пострадянське місто» (2003). Конструктивно-семіотичні аспекти методологічної роботи розглянуто в кужбушку «Оперативна логіка» (2001). У спроектованій командою Міжнародній академії бізнесу та банківської справи викладав власний курс «Регіональний аналіз і планування» (1994-1997).

Проект А.С.С.

1995 року, разом з «однокласником» по Худінституту Олександром Примою, був заснований перший недержавний архітектурний журнал часів Незалежності «А.С.С.». Концепція проєкту, ідеологічне керування та функції головного редактора з самого початку були закріплені за Борисом. До 2000 року А.С.С. перетворився на потужний холдінг, що видавав шість номерів базового журналу на рік, низку регіональних видань під назвою «Реєстри А.С.С.»: «Схід» (Харків), «Дон» (Донецьк), «Дніпро» (Дніпропетровськ), «Захід» (Львів), «Південь» (Одеса), «Таврія» (Херсон), «Крим» (Сімферополь), а також каталог проєктів «300 краших», Український Будівельний Каталог, дизайн-каталог «С&С. Стол і Стілець» тощо. 2004 року відбувся ребрендінг проєкту, який був перейменований у «А+С», з цього часу разом з редакторськими директорські функції виконує Борис Єрофалов. Важка артилерія редакції – Андрій Пучков, Олена Ненашева, Ірина Ковальчук, Михайло Кальницький, Наталія Кондель-Пермінова, Олександр Червінський, Андрій Шалигін. За професійним змістом та відповідним графічним «архітектурним» виконанням протягом всієї історії існування А.С.С./А+С залишається флагманом професійної галузі в Україні.

Інтерв'ю

Розгортаючи журнальну діяльність навколо об'єкту «архітектура», Борисові довелося взяти десятки інтерв'ю у видатних і цікавих постатей, серед яких насамперед архітектори: Ігор Александрович, Дмитро Антонюк, Євгеній Асс, Сергій Бабушкін, Олексій Баглей, Ханс ван Беек, Сергій Беляєв, Юрій Білоконь, Едуард Більський, Ігор Богданов, Андрій Боков, Лариса Болтрушевич, Юрій Бородкін, Юрій Брауде, Ігор Броді, Куно Брульман, Олександр Буряк, Дмитро Васильєв, Янош Віг, Тетяна Власова, Віталій Власюк, Віктор Водолазський, Дмитро Воронов, Михайло Гершензон, Володимир Глазирін, В'ячеслав Глазичев, Юрій Гнедовський, Олександр Голованов, Сергій Гора, Георгій Григор'янц, Володимир Гусаков, Віктор Гвізда, Барт Голдхоорн, Ніколас Грімшоу, Віктор Демідов, Юрій Джигіль, Уоррен Джукс, Сергій Добров, Олександр Дольник, Олег Дроздов, Георгій Духовічний, Микола Дьомін, Валентин Єжов, Василій Єрьомін, Микола Жаріков, Вадим Жежерін, Вадим Заплатніков, Наталя Зінчук, Сергій Ільїн, Олександр Кашенко, Євген Ключніченко, Валерій Книш, Вадим Козлов, Олександр Колесников (Київ), Олександр Комаровський, Олександр Коротких, Віктор Кудін, Олександр Кудрявцев, Олександр Кузьмін, Георгій Куровський, Олександр Кутовий, Руслан Кухаренко, Михайл Лабазов, Ігор Лебедич, Микола Левчук, Алекс Ліфшутц, Євген Лішанський, Юрій Лосицький, Ігор Лялюк, Сергій Мандаліна, Фольквін Марг, Євгенія Марінченко, Петро Маркман, Олександр Матвій, Володимир

Мещеряков, Андрій Миргородський, Василь Мироненко, Роман Могитич, Леонід Мороз, Валерій Мухін, Мануель Нуньєс-Яновський, Євгеній Оленін, Віталій Отченашко, Юрій Паскевич, Андрій Пашенько, Ігор Підорван, Юрій Пісковський, Михайло Повстанюк, Василій Попов (Амстердам), Василь Присяжнюк, Олександр Прокопов, Сергій Протопопов, Олександр Раппапорт, Ігор Раханський, Микола Рибенчук, Андрій Савін, Ігор Саєнко, Петер Сарваш, Артур Свейда, Лариса Скорик, Юрій Серьогін, Сергій Скуратов, Володимир Следзь, Олег Слепцов, Володимир Смірнов, Валерій Солодов, Віктор Судоргін, Валерій Уреньов, Сергій Філімонов, Джон Фотіадіс, Грехем Хаворс, Пол Хайетт, Євген Ходаківський, Георгій Ходін, Володимир Хромченков, Юрій Худяков, Сергій Царенко, Сергій Целовальник, Юліан Чаплінський, Володимир Чекмарьов, Богдан Черкес, Андрій Черніхов, Сергій Чечельницький, Олександр Чижевський, Сергій Чобан, Юрій Шалацький, Володимир Шевченко, Віктор Ширяєв, Андрій Шковира, Юрій Шкодовський, Володимир Шкрогаль, Ігор Шпара, Наталія Штербуль, Сергій Юнаков, Дмитро Яблонський, Олександр Ярема та ін.

Природним чином до орбіти головного редактора потрапили артисти, художники, мери міст та інші поважні персони, як от: Юрій Багаліка, Руслан Боделан, Роберто Бьянконі, Володимир Вештак, Олексій Владіміров, Микола Головань, Генадій Гутгарц, В'ячеслав Гутиря, патріарх Димитрій УАПЦ (Ярема), Олександр Дірдовський, Олександр Клименко, В'ячеслав Крук, Неля Куковальська, Іван Куліченко, Сергій Куніцин, Анатолій Куш, Пол Лінкольн, Нікіта Лобанов-Ростовський, Варел Лозовий, Олександр Лук'янченко, Петро Мамонов, Володимир Мацкевич, Вільям Грін Міллер, Олександр Омельченко, єпископ КПЛ Павло (Лебідь), Олександр Павлов, Марс Пікін, Олег Пінчук, Сергій Поярков, Михайло Рева, Ада Рибачук і Володимир Мельниченко, Олександр Рожков, Арсен Савадов, Андрій Садовий, Володимир Сальдо, Валерій Саратов, Сергій Святченко, Михайло Селезінка, Віктор Сидоренко, Валентин Сильвестров, Олег Скрипка, Сергій Соловійов, Олег Соскін, митрополит УПЦ Софроній (Дмитрук), Олександр Сухоліт, Віталій Тацяк, Александер фон Фегезак, Сергій Хаєнко, Олександр Харченко, Валерій Хмельнюк, Станіслав Чиж, Борис Шапіро, Вінфрід Шнайдер-Дітерс, Йоран Якобсон, Олег Якубовський тощо.

Архітектура України

Завдяки широкому, майже вичерпному охопленню архітектурної спільноти України, 2006 року редакція журналу вперше спромоглася скласти рейтинг архітекторів країни «Топ-100 А+С», з метою робити його в режимі бієнале, що два роки (реcesія зупинила рейтинговий проєкт на другій спробі, 2008 року). Значущою прикметою маркетингової роботи редакції А.С.С/А+С була організація щорічних святкувань Дня Архітектури в околицях 1 липня та підведення підсумків року на Різдво, із залученням до тисячі учасників. Такі заходи провадилися на кращих майданчиках Києва, Одеси, Донецька, Дніпра, включаючи галерею «Лавра», Софію Київську, Будинок Архітектора тощо. Літнє свято прийняло сталий формат «Корабель А+С» з виїздом архітекторів на дніпровські острови Великий та Ольжин.

Архітектурна книга

2004 року була започаткована книжкова програма А+С, присвячена українським архітекторам, в межах якої підготовлені за загальною редакцією або за авторством Б. Л. Єрофалова наступні видання: «Дніпропетровськ. Архітектори» (2006), «Київроєкт: 70 років» (2007), «Українська Академія Архітектури. Персональний склад» (2007), «Олег Слепцов: архітектор, художник, музикант» (2008), «Українська графіка 30-х років ХХ століття» (2008), «Олександр Дольник» (2009), «20 x 20. 20 століття, Київ: 20 великих архітекторів і один Хаустов» (2010), «Архітектор Валентин Ісак» (2010), «Архітектурне бюро “Ю. Серьогін”» (2011), «21 x 21: 21 архітектурний об'єкт за 21 рік незалежної України» (2012), «О. Слепцов. Архітектура православного храму» (2012), «Клара Демюра: архітектор-педагог» (2016), «Архітектор Павло Альошин» (2018), «Серьогін. Проєкти, концепції, замисли» (2018), «Олесь Підгорний. Барви життя» (2019), «Віктор Чепелик: архітектор – дослідник – педагог»

(2020), «Серьогін. Каталог архітектурних робіт» (2021), «Розвиток декларації: біографія, інтерв'ю, проекти Заслуженого архітектора України Володимира Смірнова» (2023), «Архітектор Янош Віг» (2023), «Less Is Less: Архітектурний колаж Сергія Святченка» (2024), «Віталій Власюк: Життя / Архітектура/ Акварель» (2024).

Маніфести

Волею долі головний редактор А.С.С/А+С був змушений зайняти позицію концептуаліста, тобто творця конструктивних схем і дописувача програмних текстів, бажано стислих за формою та змістом. Найцікавіші зібрані у книжках «Дев'ять років А.С.С» (2004) та «Гласс архітектури» (2009). Згадаємо найбільш значущі. Концепція архітектурного журналу – разом з публікаціями в А.С.С № 1 '1995 та в А+С № 4 '2004 – викладена в журналі «Компаньйон» № 34 '2004. Маніфест візіонерів «Гора» – подвійний текст, створений із Петром Бевзою (А.С.С № 5 '1999). Концепція осмисленого старіння архітектури і звернення до її довгострокової матеріальності – «Закон руїн, або Екотектура» – опублікована в А+С № 1-2 '2010. Маніфест «Неотектонізм» стверджує такі засади архітектури, як Соборність, Софійність, Гуманність і необхідність повернення до ордерного мислення в архітектурі загалом (А+С № 3-4 '2012; окреме видання англійською «Neotectonism: For Sale or For Life?» до Міжнародного архітектурного тижня у Белграді ВІНА, квітень '2013).

Теорія

До фундаментальних досліджень архітектури належать чисельні публікації Б. Єрофалова у наукових збірниках. В часопису А.С.С/А+С показово виокремити начерк «Композиція, або Непросте ремесло візуального благородзашування» (А.С.С № 1 '2003). Концентрованими і не суто традиційними є статті щодо архітектурного формотворення: про архітектурне хуліганство, про ретро-стилізації, органічне та механістичне підґрунтя архітектури, «вертикальні», фольклорні, космополітичні та розмірові (масштабові) засади професії (А+С, 2004-2006 рр.). Зрештою есеї щодо архітектурної матеріальності: «Каменярь», «Тектон», «Гласс архітектури», «Метал як зброя прогресу», «Про прах земний та нетлінність теракотову», «25 бетонів» (А+С, 2007-2008 рр.).

Символи

Спеціальний напрям дослідів Б. Єрофалова – семіотичне підґрунтя архітектури, усвідомлене дотримання піфагорійської традиції розмислу про формопородження в цілому. Серія опусів виникла як продовження спостережень за пригодами та трансформаціями числа у європейській культурі (відлуння дослідів – реконструкція походження європейсько-арабських цифр «Про архітектуру числа», А+С № 1-2 '2023). Вагома цеглина цього напрямку – монографія «Обеліск, або культурологічне дослідження з розвитку архітектурної форми» (2009). Підсумовуюча семіотична робота – за висловом В. А. Нікітіна, «щодо повернення смислу нашої професії», – зібрана за півтора десятки років ретельних зважувань, «Символи архітектури, або Нумерологічне дослідження архітектурної форми» (2016), налічує дванадцять базових складових архітектонічного творення.

Тревел-бук

Досвідом заангажованого мандрівника можна назвати рефлексії від бачених країн, яких накопичилося понад тридцять. Це низка статей, які зібрано у книги: «Архітектурні канікули, або Необов'язкові мандри головного редактора А+С за кордон» (2014), «З Києва до Константинополя, або Автопробіг із варяг у греки» (2019, 2020), «Католик, або Новий рік на П'яцца дель Пополо» (2022, 2023). Суттєвою рисою цих робіт є неупереджене художнє і конструктивне спостереження відомих пам'яток, знайомих «з початку», де-не-де відмінне загальноприйнятого, але після аналітичного розбещення спрямоване до використання у майбутньому.

Античний Київ

Досвід роботи з Ю. С. Асєєвим щодо реконструкції об'єктів середньовічної візантійської архітектури, а також безпосередньо з міськими планами, історичними патернами і власна уява дозволили зробити вражаюче відкриття: середньовічне розпланування київського Подолу зберігає очевидні сліди пізньоантичного плану військового римського каstrу, що у свою чергу дозволяє зробити висновки про реальний вік закладення Києва щонайменше у II ст. н. е. Спостереження, зроблене ще 1987 року, послідовно викладене в журнальній публікації (А+С № 2-3 '2012) та верифіковане на основі історико-топографічних, текстографічних, нумізматичних, етимологічних, археологічних матеріалів у монографії «Римський Київ» (2016, 2019). Підсумковий висновок ємної праці підтверджує тезу М. Берлінського 1820 р. і М. Закревського 1858 р. про те, що Київ – це Азагарій-на-Борисфені античного географа Птолемея.

Просторові реконструкції

Суто методологічний результат цього фундаментального дослідження становить формулювання Б. Л. Єрофаловим методу архітектурно-містобудівної реконструкції: конструктивно-стилістичні прикмети об'єкту залишають нестирані, сталі сліди в історії. Користуючись відповідним інструментарієм щодо спостереження «історичного довкілля» у наступні роки зроблено низку архітектурно-просторових реконструкцій, які прогнозовано дратують пересічних істориків «за писемними джерелами». До таких відкриттів належить: з'ясування просторово-символічної конструкції Андріївської церкви в Києві, такої, що переводить в об'єм форму діагонального Андріївського Хреста (А+С № 2-3 '2011); атрибуція так званої «Ковнірівської» дзвіниці на Дальніх печерах Київської лаври як «Андріївської» (А+С № 3-4 '2018); реконструкція «Шляху Прочан» від Старого Києва до Києво-Печерської лаври як пам'ятки містобудування XI ст. (А+С, № 1-2 '2019); реконструкція великих розпланувальних осей – кардо і декуман – Києва та Константинополя (А+С № 1-2 '2021) тощо.

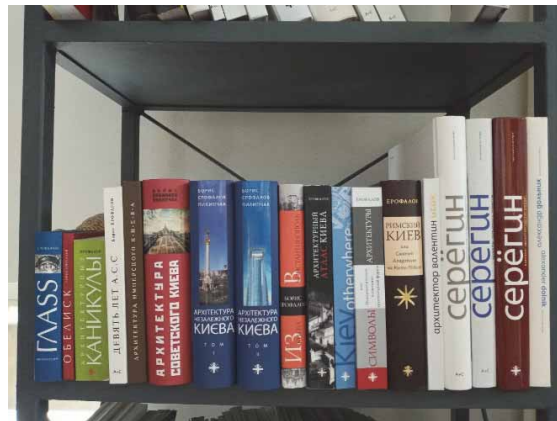
Війна і контури майбутнього

Розсуди Б. Єрофалова про актуальну дійсність і глобус майбутнього можна поділити на три групи: про бажану нову архітектуру, про оптимальне нове розселення теренами України та про неминучі геополітичні контури. Найвиразніші опуси з першої шухляди: пропозиції щодо містобудівної роботи з Києвом «Якби директором був я» (А+С № 3-4 '2012 та № 3-4 '2016) та інші тексти-концепції як от «Про масштаб творчих відправлень архітектора»: «Створення безкінечної кількості двадцятип'ятиповерхових хрущовок або, як їх любить називати ідеолог народного капіталізму Олег Соскін, “фабрик лайна” – це шлях в нікуди, перемога архаїчного економічного укладу, дурного індустріалізму, за якого втрачається цінність розмаїття, складності міста та його плюралізму. Виправдання бідністю, дурістю, “поточним моментом” тут не спрацює. Бо ми живемо в цікаві часи, коли все прискорюється, і те, що ви поробите сьогодні тут, завтра відгукнеться у всесвіті» (А+С № 1-2 '2019).

Другий блок про нове розселення в Україні: «Можна вкотре згадувати про принади таунхаусної забудови, про концепцію “міста-саду” більш ніж сторічної давнини Ебенізера Говарда, про острівну забудову маленькими надсучасними селищами (голандські експерименти), але... Але в урбаністичній історії України зберігається досвід влаштування розгалуженої мережі невеликих поселень, що складали основний кістяк культурного життя країни. Таким чином побутувала Гетьманщина в часи її найвищого піднесення у XVII ст. Схожою була ситуація із розселенням на нашій землі в часи Київської Русі, коли Середнє Подніпров'я було освоєне невеликими градами, у зв'язку з чим варяги звали нашу країну Гардарікою. Досвід треба вивуджувати з історії, ретельно вивчаючи і ладнаючи до сучасних контурів, адже, дійсно, нове – це добре забуте старе» (А+С № 1-2 '2024).

Врешті про повоєнний устрій кордонів України та Східної Європи загалом. Перше спостереження про культурні «вододіли» Європи було зроблене ще 2014 року у статті «З Києва до Константинополя, або Вододіл Європи» (А+С № 3-4 '2014). Висновок вже з гарячої війни: нові культурні кордони Європи мають враховувати довгі тренди, що спираються на географію та стійкі історико-культурні ареали – Середземноморський, Північних морів та «внутрішній» Каспійський: «Перші два складають каркас європейської демократичної цивілізації. Третій, як доводить історичний досвід, схильний до рецидивів східної автократії» (А+С № 1-2 '2023). Там само – передбачення про нашу участь в повоєнному процесі: «Південні території європейської частини РФ, що входять до середземноморсько-чорноморського басейну (Дніпро, Десна, Дон, Кубань), неминуче увійдуть до зони впливу України. Поряд з іншими гарантами Україна нестиме відповідальність за переформатування московитської сублімації на ім'я Росія».

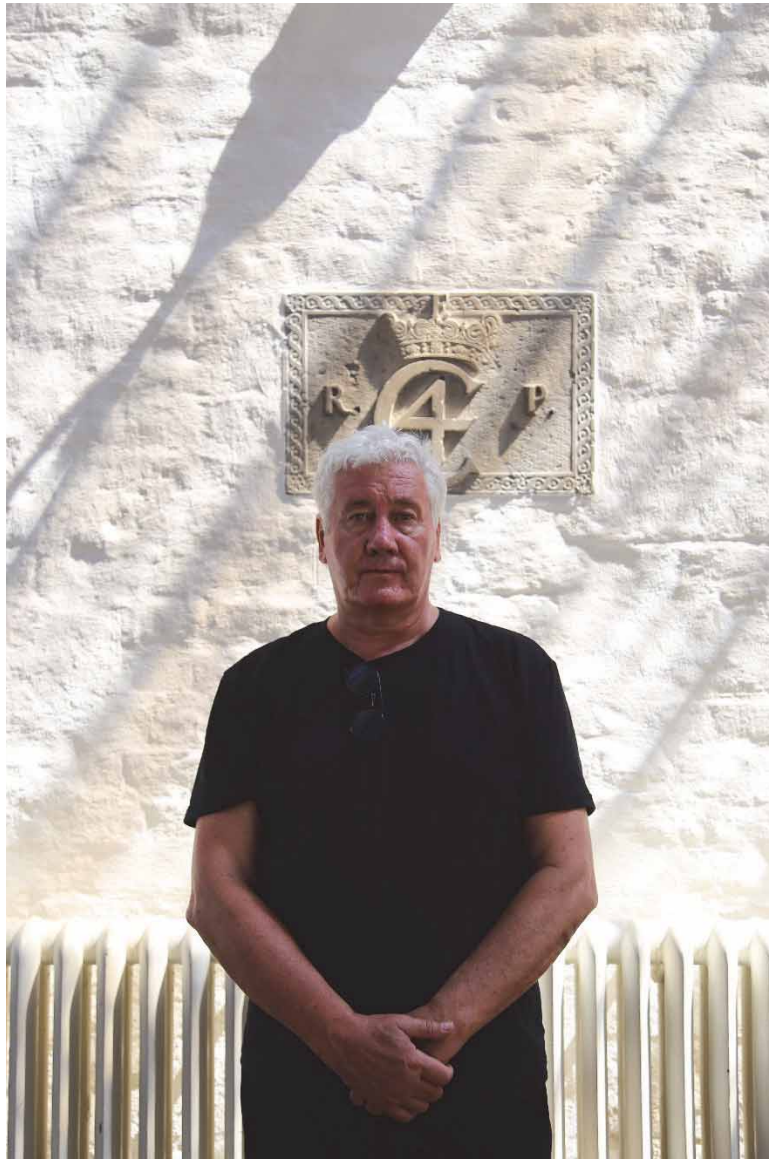
25.10.2024, Олегова гора

Полиця книг Б.Л. Єрофалова-Пилипчак

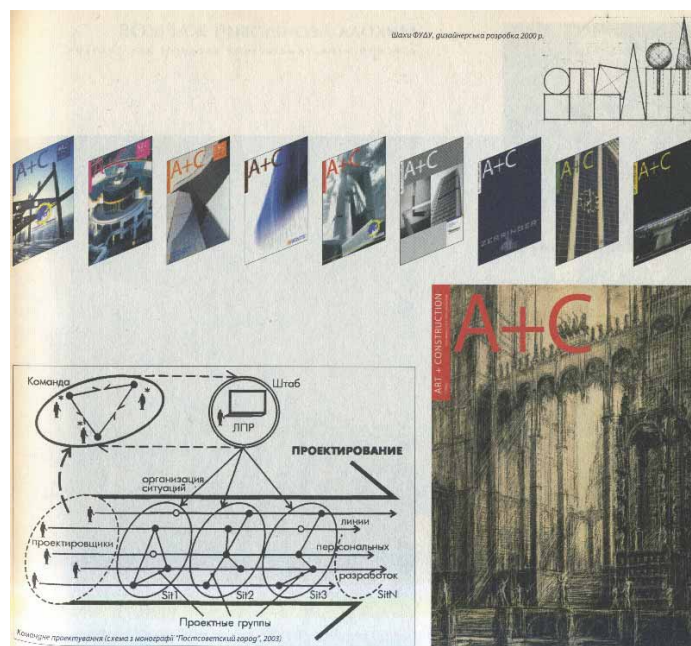
Б.Л. Єрофалов-Пилипчак. Копенгаген. 2024

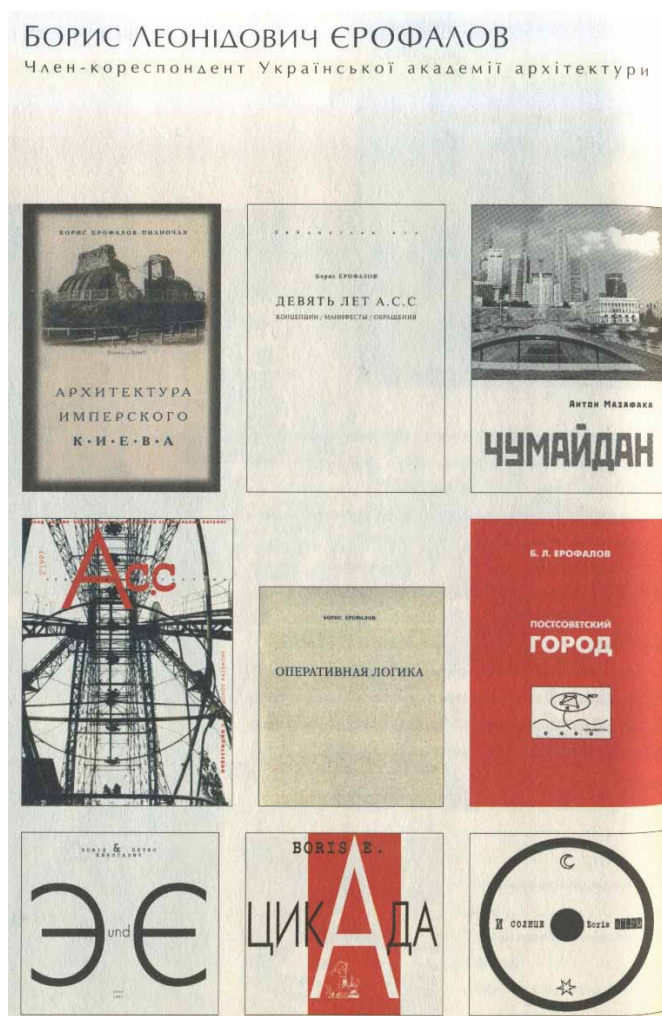
Б.Л. Єрофалов-Пилипчак. Орхус, Данія. 2024

Б.Л. Єрофалов-Пилипчак. Копенгаген. 2024

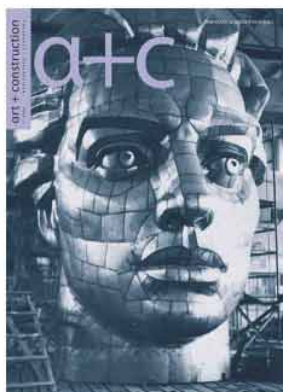

Творчі роботи Б.Л. Єрофалова-Пилипчика

Видання Б.Л. Єрофалова-Пилипчика

Архітектурні часописи А + С

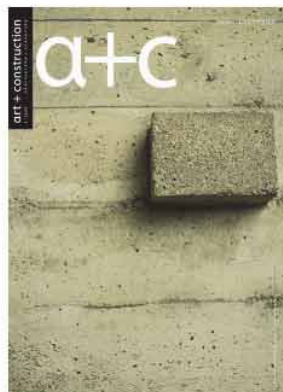
A+C № 1 '2008

Металл и архитектура

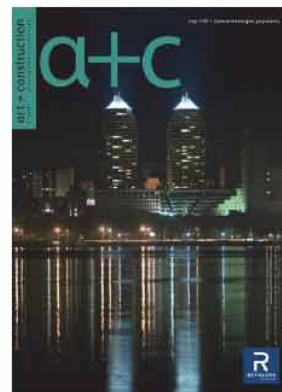
A+C № 2 '2008

Керамика в архитектуре

A+C № 3 '2008

Бетон архитектуры

A+C № 4 '2008

top 100 / архитекторы Украины

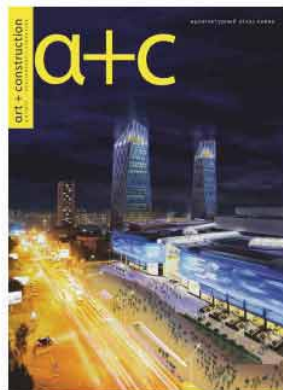
A+C № 2-3 '2011

Архитектурный узвоз

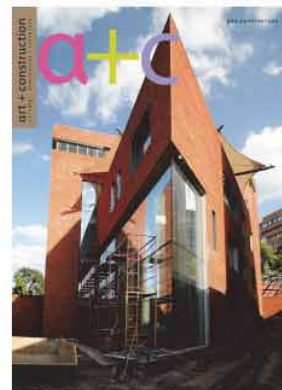
A+C № 1-2 '2012

Архитектурная арена

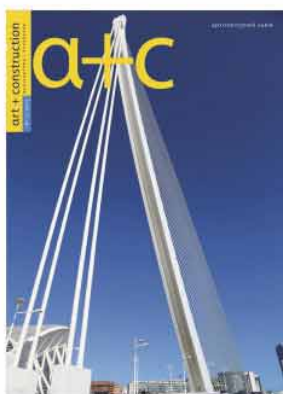
A+C № 3-4 '2012

Архитектурный атлас Киева

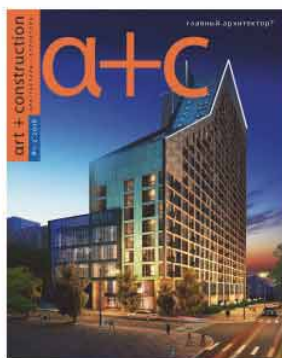
A+C № 1-2 '2013

Дом архитектора

A+C № 1-2 '2015

Архитектурный Львів

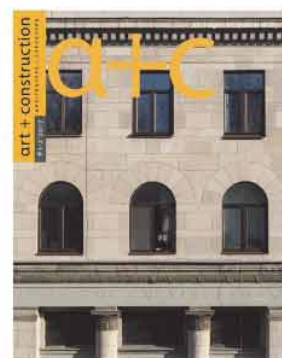
A+C № 1-2 '2016

Главный архитектор?

A+C № 3-4 '2016

Архитектор Вадим Жежерин

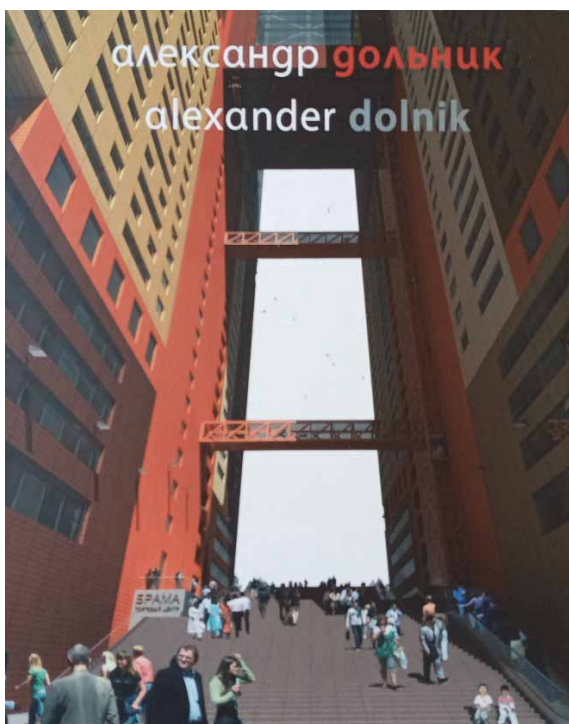
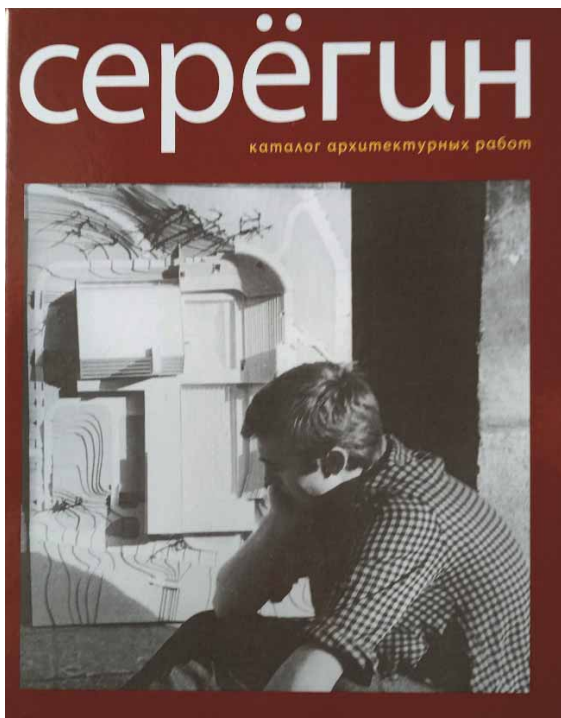
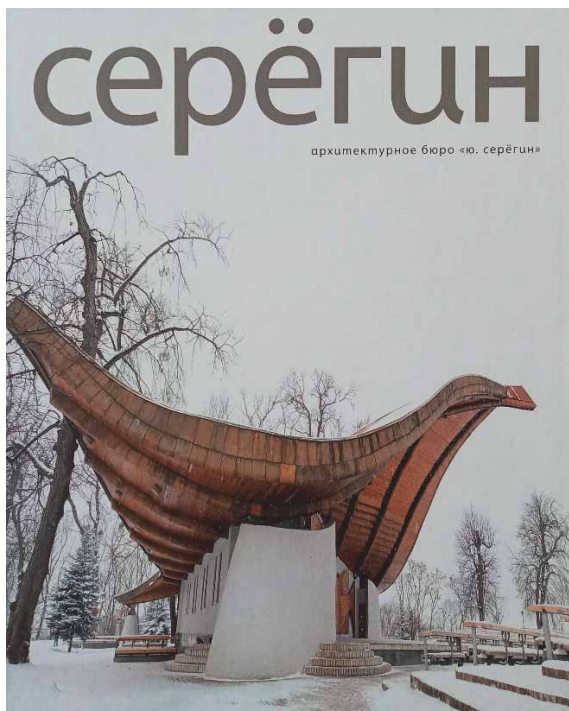

A+C № 1-2 '2017

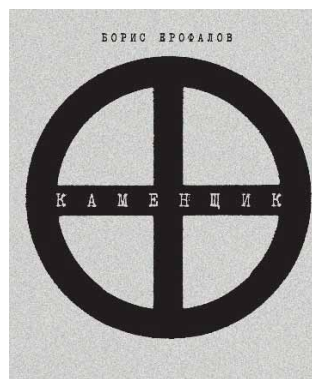
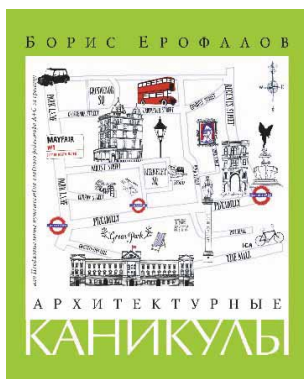
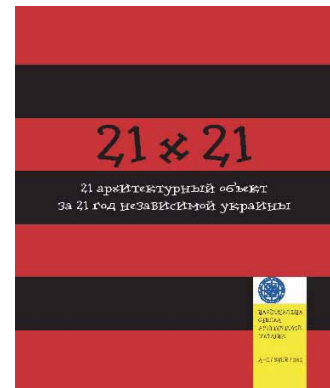
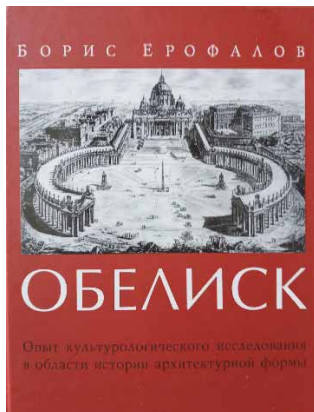
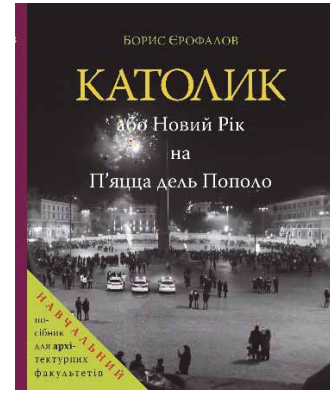
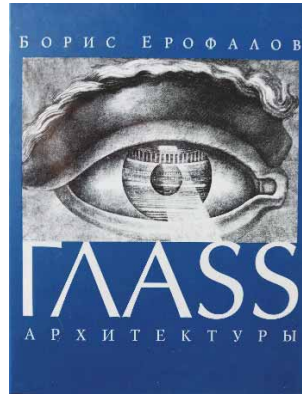
Вісімдесят років НСАУ

10 а+с 1-2 '2019

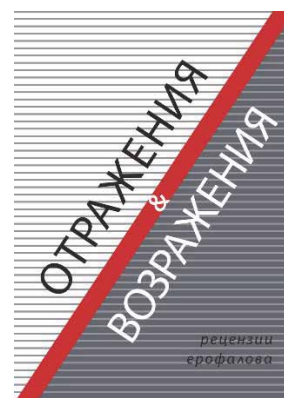
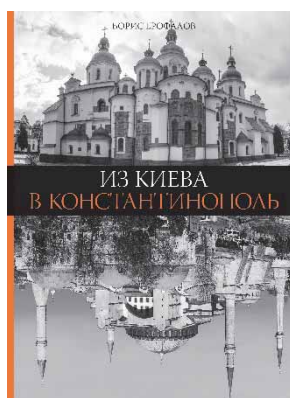
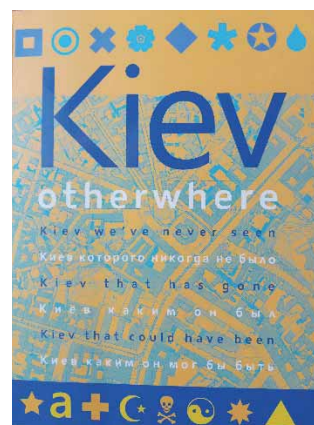
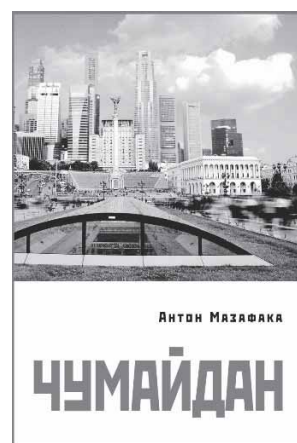
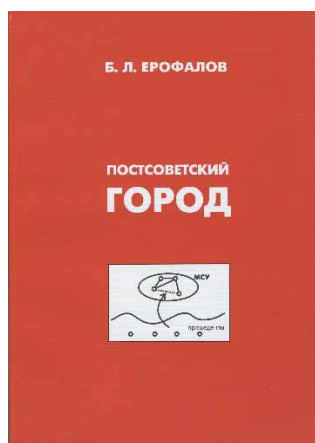
Монографії Б.Л. Єрофалова-Пилипчака

Монографії Б.Л. Єрофалова-Пилипчика

Монографії Б.Л. Єрофалова-Пилипчака

ВАДИМ ВОЛОДИМИРОВИЧ КУЦЕВИЧ

В.В. Куцевич. 1980

У 1971 закінчив архітектурний факультет Київського державного художнього інституту (майстерня академіка А.В. Добровольського).

Архітектор-художник, учений, педагог, експерт.

Член Національної спілки архітекторів України (1977), дійсний член Української академії архітектури, доктор архітектури, професор, Заслужений архітектор України, сертифікований архітектор, член науково-технічної і містобудівної рад та кількох секцій Міністерства розвитку громад, територій і інфраструктури України, член президії Української академії архітектури, член спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій КНУБА (Д.26.056.02; Д.26.056.06) та НАОМА (К.26.103.01).

Є головою редакційної колегії та членом низки редакційних колегій наукових видань.

Очолює в Україні науковий напрям у галузі формування новітньої типології житлових та громадських будинків і споруд, їхнього нормативного забезпечення з перевіркою на основі експериментального проектування.

Архітектурно-практичну діяльність розпочав у КиївЗНДІЕПі в 1971, де пройшов усі щаблі професійного зростання від архітектора, керівника Науково-дослідного архітектурного центру до заступника директора з наукової діяльності інституту.

Автор понад 200 містобудівних та архітектурних проєктів (типових, експериментальних, індивідуальних, конкурсних).

Серед них зведені об'єкти: санаторій «Жовтень» у Конча-Заспі; серія громадських будівель і комплексів системи БАСФОК у різних містах України, РФ, Білорусі; бібліотечно-культурний центр і музична школа в м. Славутичі Київської області; будинки смутку в Донецьку, Рівному; Свято-Успенська церква в с. Морозівка Баришівського району Київської області; реконструкція приміщень Центрвиборчкому та Держмайна України в Києві для

потреб маломобільних груп населення; товарна біржа в м. Рівному; Свято-Троїцький собор у Краматорську Донецької області; реконструкція загальноосвітньої школи по вул. Іоанна Павла II в Києві та ліцею в історичній забудові Києва та ін.

Понад 20 конкурсних проєктів унікальних будівель і комплексів відзначені міжнародними, всесоюзними та республіканськими преміями. За досягнення в архітектурі двічі нагороджений медаллю «Золота каріатида» Української академії архітектури.

Автор понад 250 науково-дослідних робіт із формування архітектурної типології, методики проєктування житлових та громадських будинків і споруд, з історії та теорії архітектури, відновлення основ проєктування сакральних будинків і споруд різних конфесій, організації архітектурного безбар'єрного середовища для маломобільних груп населення та формування інклюзивного простору, з синтезу архітектури й засобів монументально-декоративного мистецтва та ін.

У вітчизняних і зарубіжних виданнях опубліковано близько 400 наукових праць, у тому числі книги:

- «Архітектура будівель і споруд для проведення громадянських обрядів» (1981);
- «Архітектура громадянських будівель із гнучким плануванням» (1990, у співавторстві);
- «Культові будинки і споруди різних конфесій» (два видання – 2002 та 2009);
- «Нормативно-методичні основи архітектурного проєктування громадських будівель і споруд» (2016);
- «Методичні рекомендації з проєктування закладів загальної середньої освіти» (2017);
- «Формування архітектурної школи. Історія, традиції, сучасність», монографія (2018);
- «Теоретичні і практичні основи реставрації», підручник (2024) та ін.

Понад 30 науково-методичних посібників з проєктування житлових та громадських будинків і споруд (1975–2024).

Разом із фахівцями Держбуду України розробляв Концепції формування Національної системи нормативних документів України (1992–1993). Автор і керівник розробки (близько 20) основоположних Державних будівельних норм і стандартів України (1994–2024).

Згідно з планом роботи Мінрегіонбуду щодо підготовки в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу, В.В. Куцевич був призначений відповідальним за забезпечення науково-методичного та експертного супроводу будівництва спортивних об'єктів.

Педагогічну діяльність розпочав з 1980-х років у КДХІ (НАОМА), а з 1990 р. – в КІБІ–КНУБА на кафедрі основ архітектури на посаді доцента, з 2005 – професор. Проводив курсове й дипломне проєктування і читав лекційний курс.

З 2012 – завідувач кафедри архітектурного проєктування цивільних будівель і споруд КНУБА. За роки керівництва кафедрою АПЦБС видав навчальний посібник з методики проєктування громадських будівель та споруд; методичні вказівки: з проєктування доступного житла, готелів, підприємств харчування, торговельно-розважальних комплексів, перехоплюючих автостоянок, архітектурно-безбар'єрного середовища, посібник з проєктування закладів загальної середньої освіти.

У НАН України готується до друку «Історія архітектури України», де В.В. Куцевич є членом редакційної колегії і автором кількох розділів.

Запровадив на кафедрі АПЦБС низку новітніх лекційних спецкурсів, серед яких читає: нормативне забезпечення проєктування цивільних будівель та споруд; організація інклюзивного архітектурно-безбар'єрного середовища для маломобільних груп населення; архітектура культових будівель та споруд різних конфесій та ін. Керує навчально-творчою архітектурною майстернею, де готує бакалаврів і магістрів.

Для студентів кафедри професор В.В. Куцевич організував науково-методичний центр при ПАТ КиївЗНДІП, де вони проходять проєктно-виробничу практику з набуття досвіду

реального проектування та наукової діяльності, беруть участь у семінарах, конференціях, круглих столах.

Свій великий практичний, науковий і педагогічний досвід В.В. Куцевич передає молодим викладачам кафедри, успішно готує аспірантів і докторантів.

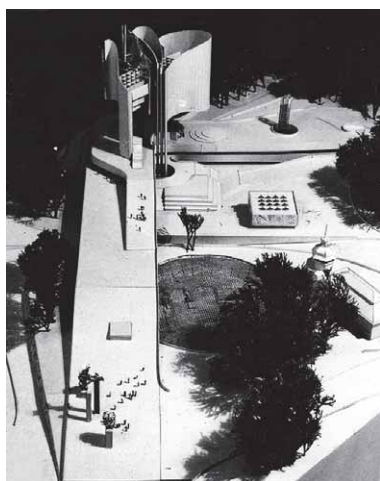
Активний учасник та організатор проведення міжнародних, національних і регіональних наукових конференцій і семінарів, а також аукціонів.

Санаторій «Жовтень» у Конча-Заспі.
Кравчук Б.Л., Куцевич В.В., Демків М.С.
та ін., КиївЗНДІЕП.

Реконструкція загальноосвітньої школи по
вул. Іоанна Павла II в Києві. Жданюк В.І.,
Куцевич В.В., Губов Б.М., КиївЗНДІЕП.

Інформаційно-музейний комплекс в м.
Києві. Конкурсний проект. Костенко О.Я.,
Куцевич В.В., Грунський В.М.,
КиївЗНДІЕП.

Купол – проект Духовного центру у м.Києві.
Штолько В.Г., Бельчіков В.М., Куцевич В.В.
та ін., Майстерня УАА.

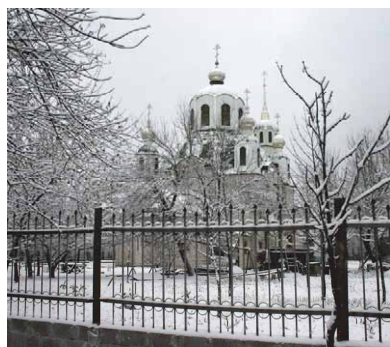
Торговельна біржа в м. Рівне. Куцевич В.В., Кабацький О.М., КиївЗНДІЕП.

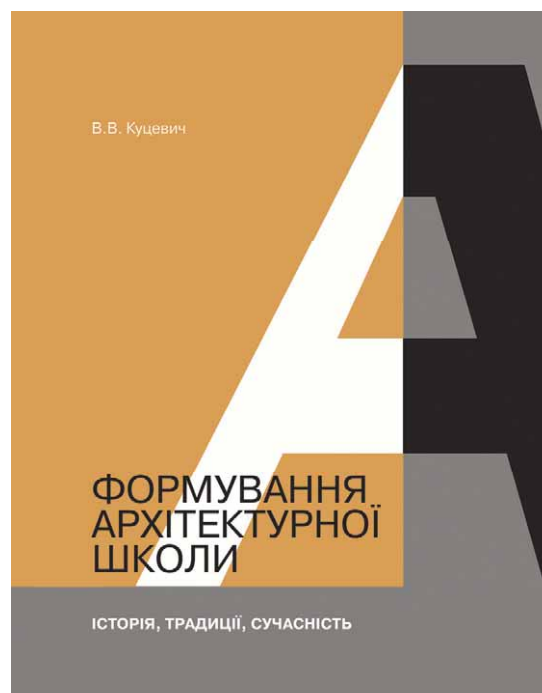
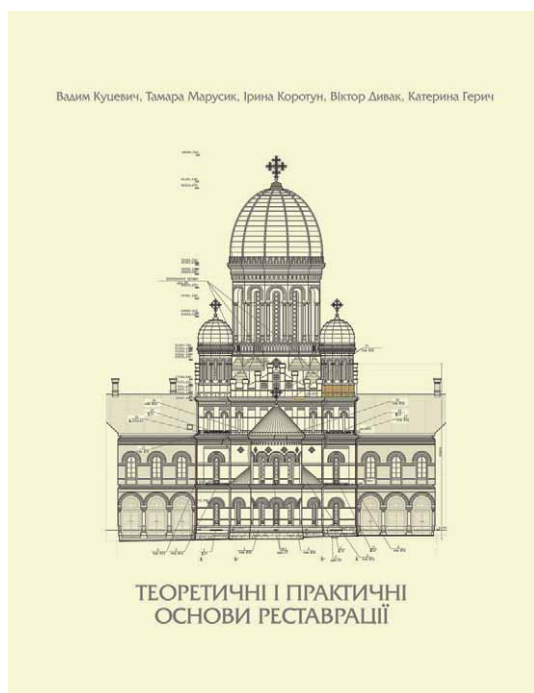
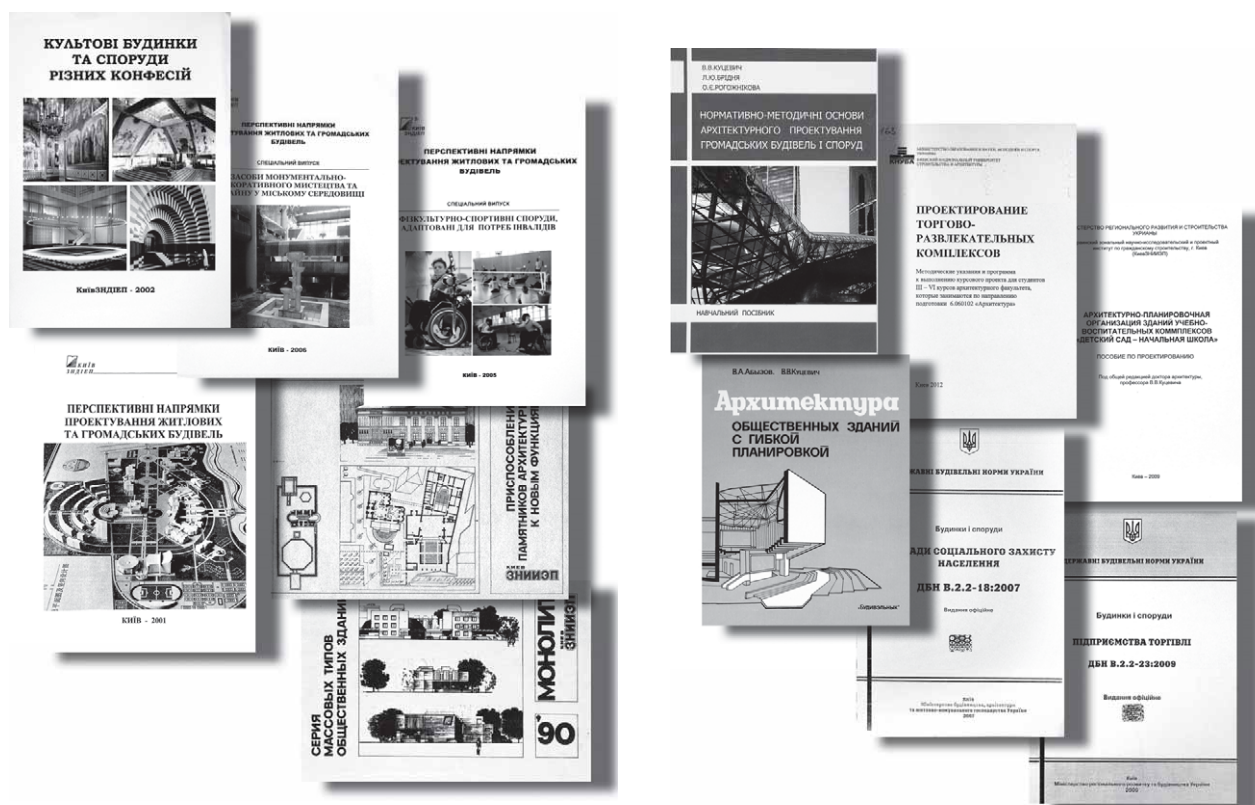
Комплекс Університету в м. Ляонін, КНР.
Фрагмент комплексу та генплан.
Ковальський Л.М., Нівін С.І.,
Залуцький В.В., Петров В.М.,
Довгалюк В.І., Єжов С.В., Дабіжа Л.І.,
Куцевич В.В., Стукалов О.К., КиївЗНДІЕП.

Конкурсний проєкт Президентського
університету в Києві. Мелешко О.Д.,
Куцевич В.В., Яновицький Є.Л.

Свято-Троїцький собор у м. Краматорськ, Донецька область. В.В.Куцевич, КиївЗНДІЕП.

Монографії на науково-методичні видання В.В. Куцевича

ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ ПРИЙМАК

Кандидат архітектури, доцент кафедри Архітектурного проєктування цивільних будівель і споруд КНУБА, керівник ТАМ «Арх-Дизайн Бюро».
www.adb.kiev.ua

Народився в м. Хмельницькому в 1955 році.

По закінченні архітектурного факультету НУ Львівська Політехніка в 1977 р., був направлений на роботу до Вінницької філії проєктного інституту Діпроцивільпромбуд, де працював до 1979 р. на посаді старшого архітектора.

З 1979 по 1982 рр. навчався в аспірантурі КиївЗНДІЕП у Відділі архітектури громадських будинків. До кола наукових інтересів аспіранта входила проблематика підземної урбаністики, транспортно-комунікаційних вузлів і їхня інтеграція в структурі

громадського центру міста, як в умовах реконструкції, так і в структурі периферійних житлових районів.

Під час навчання впроваджував результати своїх досліджень щодо громадських центрів в конкурсному проектуванні при реконструкції київських площ: Бессарабської, Поштової, Московської (тепер Деміївської), Харківської; центру ЖР Оболонь, кварталу вулиці Хрещатик від бульвару Т. Шевченка до вулиці Б. Хмельницького, громадських центрів багатьох міст України.

На підставі наявних реалізованих проєктів в м. Вінниці і наукових здобутків в КиївЗНДІЕП, в 1981 р. був прийнятий до Спілки архітекторів.

У 1985 році успішно захистив кандидатську дисертацію за темою: «Архітектура громадських центрів регіонального значення в умовах найкрупніших міст УРСР» (науковий керівник Оніщенко Ю.М., офіційні опоненти: Єжов В.І та Безродний П.П., рецензент – Чмутіна Н.Б.).

Науковий період роботи В.В. Приймака з 1981 по 1997 рр. тісно пов'язаний з КиївЗНДІЕП, де працював послідовно від молодшого до старшого наукового співробітника, на посаді завідуючого сектором громадських центрів і провідного наукового співробітника.

Після отримання в 1995 р. свідоцтва НСАУ про право створення власної архітектурної майстерні при КОНСАУ, зайнявся приватною проєктною практикою, організував і очолив ТАМ «Арх-Дизайн Бюро».

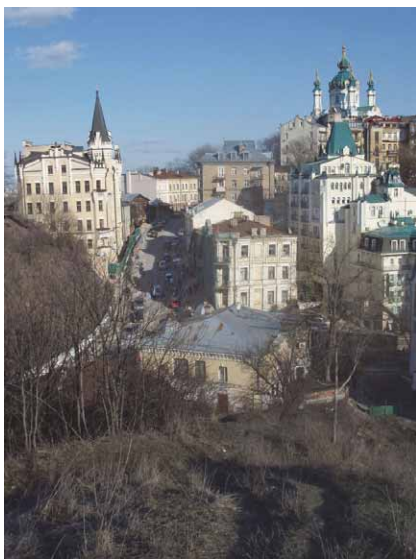
Першими роботами Бюро в 1995 р. були: готель «Андріївський» по вул. Воздвиженській, 60 (Київ), монументальний знак «Поштовий центр України» на Майдані Незалежності в м. Києві, реконструкція всіх операційних залів Головного поштамту по вул. Хрещатик, 22 (Київ).

З початком 2000-х років «Арх-Дизайн Бюро» стає комплексною проєктною організацією, за проєктами якої збудовано десятки великих житлових і громадських комплексів в м. Києві. В архітектурному доробку В.В. Приймака понад 50 побудованих житлових, громадських, спортивних комплексів в м. Києві, де він автор – головний архітектор проєктів.

З 1986 р. В.В. Приймак працює за сумісництвом доцентом кафедри Основ архітектури КНУБА. З 2014 р. і понині – на кафедрі АПЦБС КНУБА, де навчає вже кілька поколінь молодих архітекторів.

Є автором багатьох науково-методичних матеріалів і статей на актуальну тематику архітектурної науки і практики.

<https://orcid.org/0000-0001-8584-7240>

Готель «Андріївський» по вул. Воздвиженській, 60 м. Києва. 1996

Реконструкція легкоатлетичного манежу Школи вищої спортивної майстерності на просп. П. Тичини, 18 у Києві. 2019

Реконструкція стадіону «Русанівець» на бульв. Ігоря Шамо, 10-12 в Києві. 2019

Проект реконструкції з розширенням та надбудовою мансардного поверху житлового будинку по вул. Гетьмана Мазепи, 18/29 в Києві.

Житлово-офісний комплекс по вул. Волоська, 50/38 в Києві.

Житловий комплекс з паркінгом по вул. Почайнінська 25/49 в Києві.

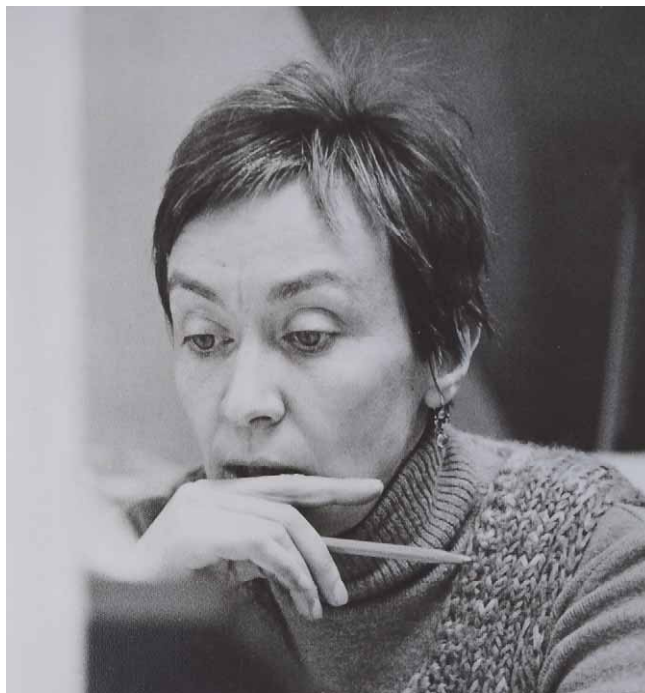

16-поверховий трьохсекційний житловий будинок з прибудованими приміщеннями соціально-побутового призначення по вул. Тростянецькій, 49 в Києві. 2002

Монументальний знак – Поштовий центр України (0 км) на Майдані Незалежності в м. Києві. Будівництво – 1996 р., реконструкція – 2002 рік.

ІРИНА РОСТИСЛАВІВНА НАЙМУШИНА

Ірина Ростиславівна навчалась на кафедрі, сьогоднішня назва якої: кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА; після захисту дипломної роботи залишилась працювати викладачем кафедри протягом 8 років, поєднуючи педагогічну роботу з проектною діяльністю.

Коли ми навчались, дуже неохоче приймали дівчат на Архітектурний факультет. Нас було лише троє дівчат на п'ятдесят студентів курсу. Серед моїх одногрупників були такі відомі архітектори, як: Володимир Залуцький та Микола Левчук.

Згадую свого викладача Василя Мойсейовича Онаценка. Він пішов з життя у 1973 році і ми, студенти, сумували й, у той же час, згадували його з посмішками. Він був вихованцем будинку для безпритульних дітей і протягом усього життя зберігав особливу колоритність у спілкуванні, був веселим та жартівливим. Мене він називав «Сімушина». Як запам'ятав, так і називав:

- Сімушина, ви що проект зробили?
- Так, Василь Мойсейович...
- Га-га-га, перший раз таке бачу!

І перше, до чого він придивлявся у проєкті, це – у якому масштабі зображено унітази. І, помітивши невідповідність гримів:

- Що це за унітаз? На цей унітаз корова сяде!

Сьогодні ми можемо побачити в Києві цікавий житловий будинок з класичними формами його авторства, який розташований безпосередньо за Володимирським собором.

Коли ми навчались, ще не з'явилися книжки про сучасну архітектуру і в нас був своєрідний самвидав світлин нової закордонної архітектури авторства провідних світових архітекторів, і ми їх роздивлялись.

Моя дипломна робота на тему: «Курзал для пансіонату на 5000 місць в м. Трускавці» під керівництвом Володимира Андрійовича Дзугасва була особливо відзначена Дипломом I ступеня та опублікована в журналі Архитектура СССР № 8'1968 р.

В той час основним акцентом у діяльності кафедри для спеціальних дисциплін та проектних впроваджень була архітектура інтер'єру різної типології. Основними напрямками

моїх досліджень та викладання на кафедрі були: поліхромія в архітектурі та історія архітектури. Пізніше, за головування завідувача професора Віктора Володимировича Савченка напрямки діяльності кафедри розширюються і у новій назві кафедри відображаються «основи архітектури».

Особливо згадую колег по кафедрі: Леоніда Анатолійовича Добровольського, з яким поєднувало багато спільних справ, зокрема й те, що в нас ще батьки свого часу разом працювали, Ігоря Йосиповича Лошакова, Юрія Пилиповича Ларкіна, Льва Володимировича Василенка, Павла Павловича Безродного, Петра Павловича Кедровського, Геннадія Івановича Лаврика, Віктора Васильовича Чепелика, Олену Володимирівну Заварову.

Завідувач Олег Олександрович Свешніков був великим демократом як керівник. Він був дуже лояльним, заохочував проявляти ініціативу, висувати власні ідеї. Часто обирав погодитись замість того, щоб сперечатись.

Завідувач Віктор Володимирович Савченко мав внутрішню цілеспрямованість, був прикладом наполегливої роботи над собою, що закономірно призводило до кар'єрного зростання. Для нього колектив повинен мати єдність, як одна команда, що пливе на одному човні. Мені це було дещо неприродно, бо в кожного є свій човен і не треба один одному заважати плисти власним шляхом. Пізніше Віктор Володимирович перейшов працювати до Київського художнього інституту.

Дуже близьким мені був підхід до викладання архітектурного проектування, яким успішно користувався викладач нашої кафедри Владислав Павлович Фадеїчев. Він, часто, навіть, не маючи нічого, розповідав, як гарно може бути створений проект, якщо втілити певну філософську концепцію. І коли студент слухав його розповідь про цей об'єкт, то починав сам бачити свої помилки.

Ігор Йосипович Лошаков завжди обирав нестандартні підходи, прагнув до оригінальних рішень, він бажав зацікавити студентів на заняттях з проектування. Ігор Йосипович слідкував за новітніми тенденціями і впроваджував їх у студентських проектах. В той час якраз з'являлась інформація про різні сучасні течії в архітектурі, про нові конструктивні можливості. Ми з ним, зазвичай, консультували таким чином: студент сідає і ми починаємо своєрідну гру – фахово аналізуємо та критикуємо хід його проекту, щоб студент бачив, як можна оцінювати його роботу з двох точок зору. Взагалі тоді між викладачами було ніби змагання у створенні найцікавіших студентських проектів, а не задовольнялись тим, що студент опанував програму і здав вчасно проект. Стимулювання студентів до пошуку новизни у рішеннях і викладачів до цього своєрідного змагання у створенні особливо цікавих студентських проектів – це було характерною особливістю у викладанні проектування на кафедрі під головуванням Віктора Володимировича Савченка.

За сумісництвом на кафедрі вів проектування Едуард Антонович Більський. Він мав власний стиль, методичний підхід до викладання. І у проектах його студентів проявлялись спільні риси впливу його творчості.

Для мене в методиці викладання архітектурного проектування було важливим ніби йти паралельно по ходу проекту і впливати на роботу студента таким чином, щоб він у своїй творчості, навіть, не відчував цього впливу і сприймав свій проект як власну авторську роботу. Я пояснюю на варіантах формування проекту: це буде незручно, це буде некрасиво, це буде неконструктивно... При цьому ти керуєш наче десь збоку і допомагаєш студенту з його заплутаних креслень виводити рішення, виховуючи таким чином творчу особистість. Студент бачить що проект розвивався з його власних початкових ідей. А ти даєш йому сам напрямок і він не відчуває що ти штовхаєш його. Студент всотує саму логіку розвитку думки і напрямку, як все робити. Архітектор проектує середовище, в якому людина має існувати. І, якщо він не знає добре життя, психологію, то він не завжди може осмислити той простір, куди треба помістити людину, а треба влазити в його шкіру. Архітектура – це декорації для спектаклю, яким є життя. І якщо ти мислиш спектаклем і людиною, ти оберігаєш цю людину, щоб вона і не замерзла і не перегрілась, щоб їй було зручно – і вийде красивіше, ніж якщо ти слідкуєш лише за красою. Студент має розуміти і проектувати простір. Спочатку треба

налаштуватись, «витягти» емоцію потрібної споруди, середовища, я це називаю камертоном, а потім вже йду в неї розумом. Архітектурний викладач намагається змінювати в чомусь життя на краще, вирішувати проблеми.

Таким чином кожен наш викладач мав свій методичний підхід. І я думаю, що викладання – це творча діяльність. Кожен викладач пояснює через своє розуміння професії.

Представники академічної традиції на кафедрі – Микола Йосипович Кресальний, Клара Георгіївна Демура, Галина Іванівна Корніль'єва мали власний ґрунтовний підхід до навчання майбутніх архітекторів. Вони вдома перед заняттями готували детальні методичні зображення на аркушах, які студенти потім отримували в якості завдання до роботи. Ці викладачі ще володіли найвищим рівнем архітектурної графіки і намагались це передати і студентам і молодим викладачам, яким спочатку бракувало такого вміння малювати і виконувати ручні подачі. Адже недостатньо лише на словах пояснювати, що треба студенту зробити, треба показувати безпосередньо і на високому рівні якості.

Викладачі кафедри суміщали педагогічну діяльність з реальним та експериментальним проектуванням, зокрема в Лабораторії інтер'єрів ВНЗ. Там ми вивчали новітні меблі, розробляли, наприклад, розташування аудіо-обладнання в аудиторіях. Їздили у Прибалтику обмінюватись досвідом. Пізніше викладачі факультету співпрацювали у розташованій поруч науково-проектній організації, де також розширяли свій проектний досвід на основі впровадження новітніх рішень. Там, наприклад, я проектувала житлові будинки для Запорізької та Одеської областей, два кафе і, навіть, споруду церкви та інші об'єкти. Ще я розробляла у проектній організації сільські клуби. Також ми активно співпрацювали з колегами у Львові. Разом зі Львом Володимировичем Василенком ми їздили в Донецьк, де проектували інтер'єри Політехнічного інституту та контролювали їхню реалізацію. Це було можливим завдяки наявності відділу, де викладачі займались практичною діяльністю і проходили підвищення кваліфікації. В той час нормою було або займатись архітектурною практикою, або виконувати наукові роботи паралельно з викладанням. Також співробітники кафедри розробляли інтер'єри власного закладу.

Спочатку три викладача кафедри вели лекції з історії архітектури: Володимир Іванович Чуприна вів загальну історію архітектури, Микола Йосипович Кресальний викладав разом історію російської та української архітектури, а Юрій Пилипович Ларкін – історію світової архітектури. Пізніше, Віктор Васильович Чепелик, після завершення аспірантури на нашій кафедрі, залишається працювати викладачем і в майбутньому стане основним лектором факультету по історії архітектури. Я поступово починала теж вести лекції по історії архітектури. Спочатку я провела лекції з середньовічної архітектури як лектор на заміні. Не маючи ані слайдів, ані конспекту, я засіла за літературу за півмісяця до лекцій, розробила власні схеми і методичні матеріали. Пізніше мене Микола Йосипович Кресальний обрав своїм асистентом і я почала вести практичні заняття до його курсу російської та української архітектури. Він був і залишається визнаним авторитетом у дослідженнях давньоруської архітектури. Він не просто викладав лекції, а працював у даній сфері, робив проекти реконструкцій давніх споруд, досліджував, зокрема, київський собор Св. Софії. Микола Йосипович не нав'язував мені свою методику і, при цьому, надавав свої матеріали. Йому при виборі асистента та заступника по лекціях і практичних було важливим ставлення студентів, що вони із зацікавленням відвідують заняття. І потім, коли професор захворів, я викладала також і сам лекційний курс, приймала іспити і продовжувала кілька років. Це для мене була дуже серйозна і ґрунтовна робота. Мова йде вже про 1980-ті роки. Однак ретельне викладання особливостей української історії архітектури призвело до звинувачень мене в українському націоналізмі. У зв'язку з чим і Миколу Йосиповича звинуватили у тому, що саме він дозволив мені викладати лекції таким чином. Тоді допомогла підтримка Віктора Васильовича Чепелика, який, у відповідь на закиди, пояснював, серед іншого, що українське бароко є своєрідним та офіційно визнаним явищем в історії вітчизняної архітектури і має бути в програмі навчання.

Співробітники Лабораторії інтер'єрів ВНЗ при кафедрі Інтер'єру, меблів і обладнання будинків: Грачов Фелікс Федорович, Леонід Анатолійович Добровольський, Віктор Іванович Соченко, Ірина Ростиславівна Наймушина, Михайлова та ін.
Початок 1970-х рр. Архів Ірини Наймушиної

Верхній ряд: Олександр Якович Хорхот, Михайло Федорович Євстифєєв, Віктор Володимирович Савченко, Яків Аронович Штейнберг та ін.
Посередині внизу: Володимир Андрійович Дзугаєв, Ірина Ростиславівна Наймушина.
Внизу праворуч: Юрій Пилипович Ларкін. Архів Ірини Наймушиної

Кафедра оцінює курсові проєкти. Зліва направо: Валентин Михайлович Свідерський, Ірина Ростиславівна Наймушина, Галина Іванівна Корніль'єва, Клара Георгіївна Демура, Микола Йосипович Кресальний, Лев Володимирович Василенко та ін. Архів Ірини Наймушиної

Ірина Ростиславівна Наймушина зі студентами біля Архітектурного факультету. Поч. 1980-х. Архів Ірини Наймушиної

Неллі Григорівна Шаповал, Ірина Ростиславівна Наймушина, Тетяна Вячеславівна Малік,
Анатолій Якович Косенко та ін. Архів Ірини Наймушиної

Микола Йосипович Кресальний, Олег Васильович Сергейчук,
Ірина Ростиславівна Наймушина,
Володимир Федосійович Погорельчук та ін. Фотоархів Володимира Погорельчука

ЛЮДМИЛА ГЕОРГІЇВНА БАЧИНСЬКА

Кандидат архітектури, професор кафедри ОААП КНУБА, доцент, архітектор. З 1988 року працює заступником декана Архітектурного факультету з навчально-методичної роботи.

У 1973 році закінчила КІБІ за фахом «Архітектура громадських будівель». У 1983 році захистила кандидатську дисертацію за науковою спеціальністю «Архітектура будівель і споруд». Член-кореспондент Української Академії Архітектури. Нагороджена почесним знаком «Відмінник освіти України». Впродовж праці у Київському інженерно-будівельному інституті (КІБІ, КДТУБА, КНУБА) підготувала близько 140 дипломників – спеціалістів-архітекторів, магістрів-архітекторів та магістрів наук. Випускники Архітектурного факультету під керівництвом Л.Г. Бачинської успішно приймали участь у всеукраїнських оглядах-конкурсах дипломних робіт.

У 2011-2014 роках за сумісництвом працювала на Архітектурному факультеті Чернівецького університету ім. Ю. Федьковича. Була запрошена для читання лекцій у ДонНАБА. Впродовж викладацької діяльності проходила стажування у Московському архітектурному інституті (Росія, 1985), Hochschule Coburg (Німеччина, 2004), University of Finance, Business and Entrepreneurship (Болгарія, 2021) та установах України – КиївЗНДІЕП, НДІТІАМ, Укрпроектреставрація, Київголовміськбуд (Управління проектно-вишукувальних робіт та експертизи), ТОВ «ПРОЕКСП».

Проектна діяльність – КиївЗНДІЕП (1976-1978), Київпроект (1978), ТОВ Київоргбуд (1992 та 1997-2013) на посадах старшого архітектора, ГАПа та наукового консультанта. Під час праці у проектних та науково-проектних інститутах приймала участь у розробленні серії проектів типових 5-поверхових будинків і блок-секцій для будівництва у сейсмічних районах Криму та Карпат, у серії проектів нових типів житлових будинків для наступного етапу масової типової забудови, у проекті перспективних типів житлових будинків для наступного етапу масового будівництва (зазначені проекти виконані у складі авторських колективів).

Реалізовані проєкти 5-поверхових житлових будинків для Печорського ліспромгоспу та малоповерхових садибного типу у селищі Кожва республіки Комі (Російська федерація). Авторські проєкти житлового комплексу у селищі Щасливе Київської області (не реалізований) та низка форпроєктів реконструкції і модернізації типових житлових будинків та історичної забудови для різних районів міста Києва. Участь у декількох всесоюзних конкурсах реконструкції житлових будинків першого етапу масового типового будівництва (диплом за високий рівень технологічності пропозицій). У 2023 році розпочалося і до сьогодні продовжується розроблення проєктних пропозицій житла для ймовірної забудови у Казахстані. Починаючи з 1977 року були налагоджені професійні контакти із установами Росії (ЛІБІ, ЛенНІДІпроєкт, ЛенЗНДІЕП, МАРХІ та ТбілЗНДІЕП (Грузія).

Автор понад 200 наукових та науково-методичних праць у фахових виданнях України, Німеччини, Угорщини, Польщі, Росії, серед яких:

- Л.Г. Бачинська. Архітектура житла (проблеми теорії та практики структуроутворення): монографія, 2004;
- Л.Г. Бачинська. Архітектура житла України середини ХХ – початку ХХІ століть (Історико-аналітичний нарис) (навчальний посібник, гриф МОНУ), 2016, та видання друге цього посібника у 2017;
- розділ у колективній монографії – Development of modern Science: the experience Europe countries and prospects for Ukraine (Латвія, 2019);
- а також каталог – Людмила Бачинська. Графіка (2004).

На замовлення Держбуду України приймала участь у розробленні трьох розділів у Програмі реконструкції житлових будинків першого етапу масового типового будівництва (перша редакція), 1997 рік. Під керівництвом професора Жербіна М.М. для доповіді на засіданні Ради міністрів України розробила два проєкти житлових будинків у металоконструкціях – надбудову 5-пов. типового будинку до 10 поверхів та 10-пов. будинку нового будівництва. Є учасницею багатьох закордонних та українських конференцій.

Як заступник декана з навчально-методичної роботи розробляла навчальні плани по всіх спеціальностях архітектурної освіти, що слугували прикладом для інших навчальних закладів та новостворених архітектурних факультетів України, підготувала наскрізні програми з головних напрямків і дисциплін архітектурної освіти, які дозволяють комплексно охопити навчальний процес: Архітектурне проєктування, з Організації науково-дослідної роботи у різних дисциплінах підготовки архітекторів відповідно до навчального плану, Наскрізні програми практик для студентів-архітекторів і студентів-художників, Положення про випускню роботу бакалавра архітектури та магістра-архітектора (останні у складі авторського колективу). Крім того, підготовлена низка методичних вказівок до опанування окремих дисциплін.

За успішну працю була нагороджена численними грамотами та іменними подарунками.

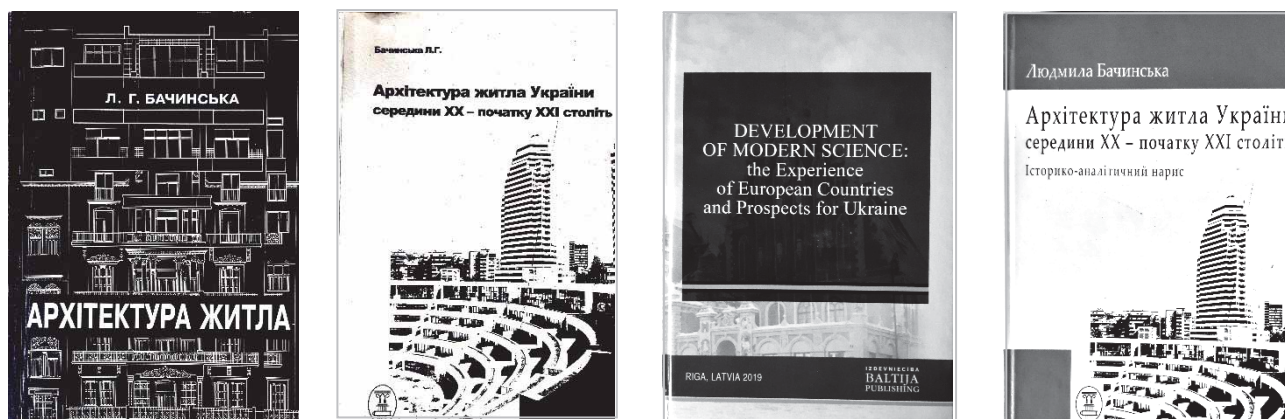
Підготувала 4 кандидатів архітектури. Має сертифікат В2 щодо рівня володіння англійською мовою.

З початком російсько-української війни 2014 року і до сьогодні активно допомагає українським воїнам, була членом багатьох волонтерських організацій, з 2020 року є членом батальйону Національної гвардії ім. генерала Сергія Кульчицького. Нагороджена численними грамотами і подяками, знаком батальйону, медаллю «За гідність і патріотизм», Бронзовим Волонтерським Хрестом «За патріотизм».

Сфера наукових інтересів: архітектура громадських будівель – структуроутворення та формотворення; система «людина-потреби-оточення» та системність архітектурно-містобудівних об'єктів; вплив соціально-економічних та соціально-політичних умов на архітектурне середовище; відбиття розвитку суспільства на культурній діяльності та її архітектурно-містобудівній галузі. Займається живописом і графікою. Всіма знаннями в науковій і проєктній праці Л.Г. Бачинська успішно і радо ділиться зі своїми учнями.

Наукові та науково-методичні публікації

Монографії та навчальні посібники

Закордонні публікації

Вітчизняні публікації

Наскрізні програми та методичні вказівки до спецкурсів

Проектні та науково-проектні праці

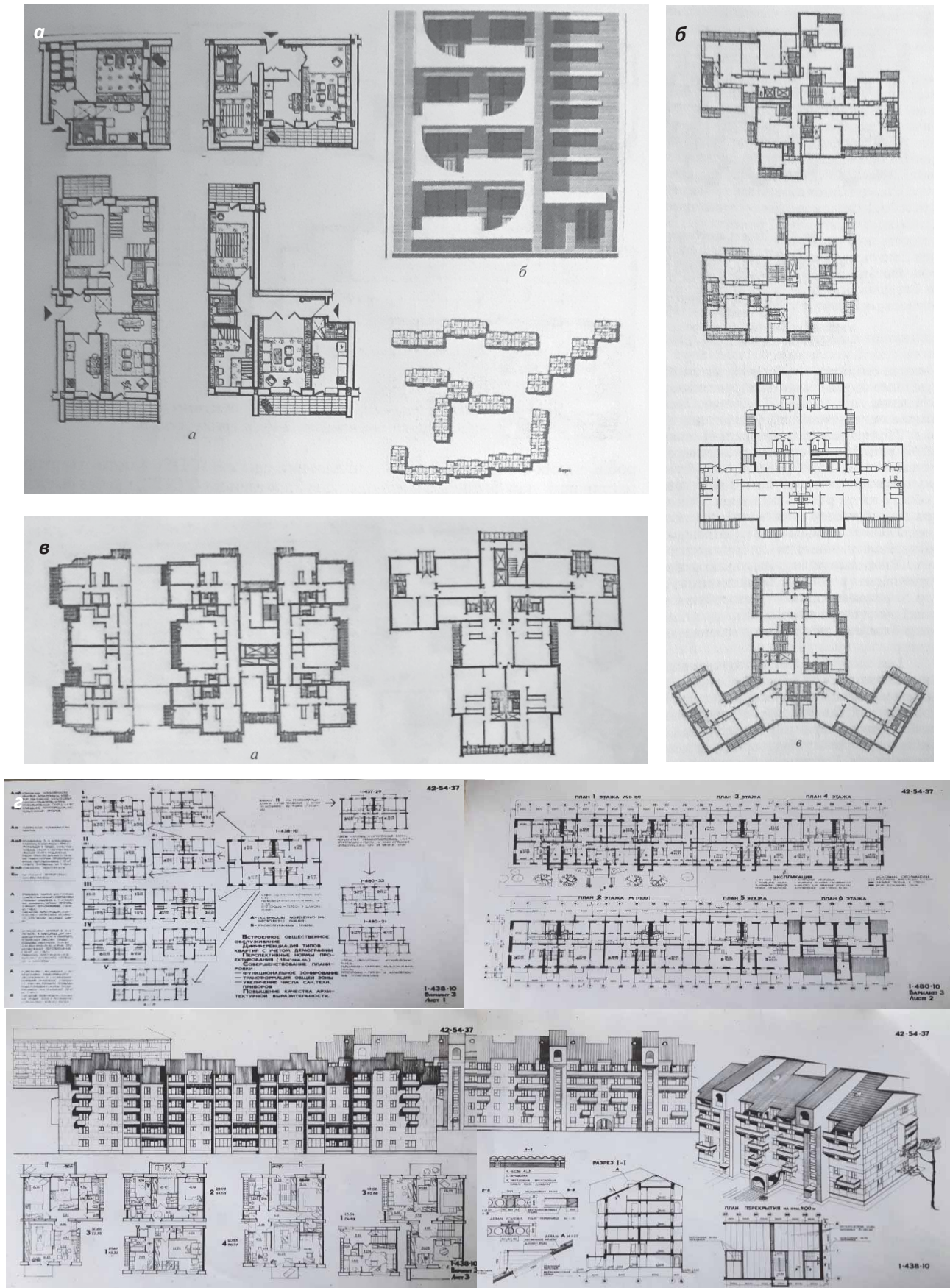

Рис. 2. Проекти: а – Серія типових 5-пов. будинків для буд-ва у сейсмічних р-нах Криму і Карпат, КиївЗНДІЕП, 1976; б – Проект нових типів житл. будинків для масового буд-ва, КиївЗНДІЕП, 1978; в – Проект перспективних типів житл. будинків для масового буд-ва, Київпроект, 1978; г – конкурсний проект реконструкції 5-пов. будинків, 1986.

Графіка і живопис

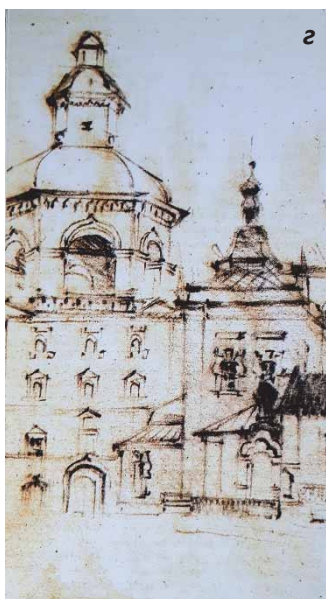

Рис.3. Кирило-Білозерський монастир, Росія, 1985: а – Глуха башта, 1985; б – Церква Івана Лествічника; в, д – Церкви Архангела Гаврила та Введення; г – Успенський собор.

Графіка і живопис

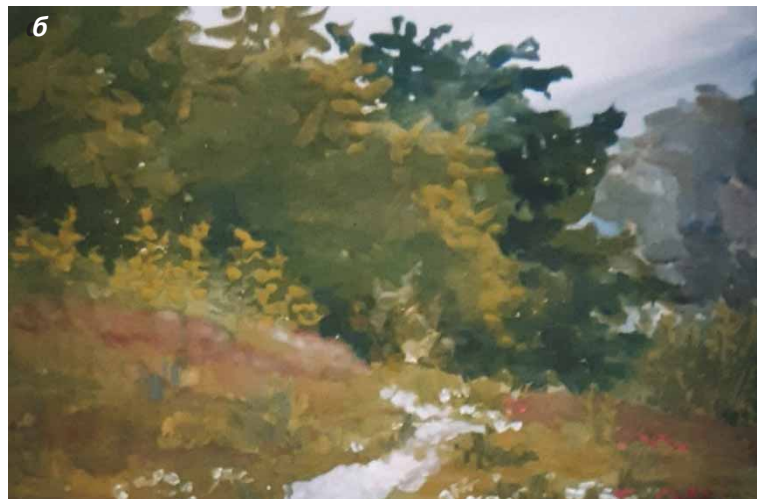

Рис. 4. Довкілля, природа, архітектура, Україна: а - Івано-Франківщина, Серафинці, хата, 2003; б - Київ, Сирецький гай, сутінки, 1989; в - Просторова композиція, навчальне завдання, 1985; г - Корсунь-Шевченківський, садиба Лопухіних, палац, 1993; д - Луцьк, вхід у кірху, 1986; е - Луцьк, зруйнована дзвіниця, 1986; є - Луцьк, боковий вхід у костьол, 1986

ПАВЛО ЛЕОНТІЙОВИЧ БОНДАР

Головний архітектор провідних проєктних фірм Ізраїлю, який має повну ліцензію на професійну діяльність у країні та дозвіл на приватну практику. Член Співки незалежних інженерів та архітекторів Ізраїлю. Мешкає та працює в м. Беер-Шева.

Розпочав свою архітектурну діяльність у КиївЗНДІЕП у 1981 році у Відділі громадських будівель під керівництвом О.А.Гайдучені, на посаді техника-архітектора. Потім – робота у сфері будівництва оборонного підприємства та служба в армії за фахом.

У 1986 році вступив на перший курс Архітектурного факультету КІБІ (сучасна назва: КНУБА) на кафедру Основ архітектури та архітектурного проєктування. Маючи досвід та знання в цій галузі, багато часу приділяв громадській роботі протягом усього періоду навчання: староста групи, член Вченої ради факультету, командир будівельних загонів з першого курсу, відповідав за проведення конкурсів та багато іншого.

Отримавши диплом архітектора-інженера у 1992 році, почав працювати у Житомирській філії організації Гіпрогражданпромбуд, де встиг виконати низку об'єктів із проєктування житлових та громадських будівель. Через кризу в Україні, коли замовники не мали грошей для оплати проєктів, було ухвалено рішення про від'їзд із сім'єю «на пмж» до Ізраїлю.

Через півроку перебування в новій країні був прийнятий на роботу в архітектурну фірму KONES+ARCHITECTS, що є провідною в галузі зеленого проєктування. За дванадцять років роботи з 1995 до 2007 р. брав участь у створенні дослідницького корпусу

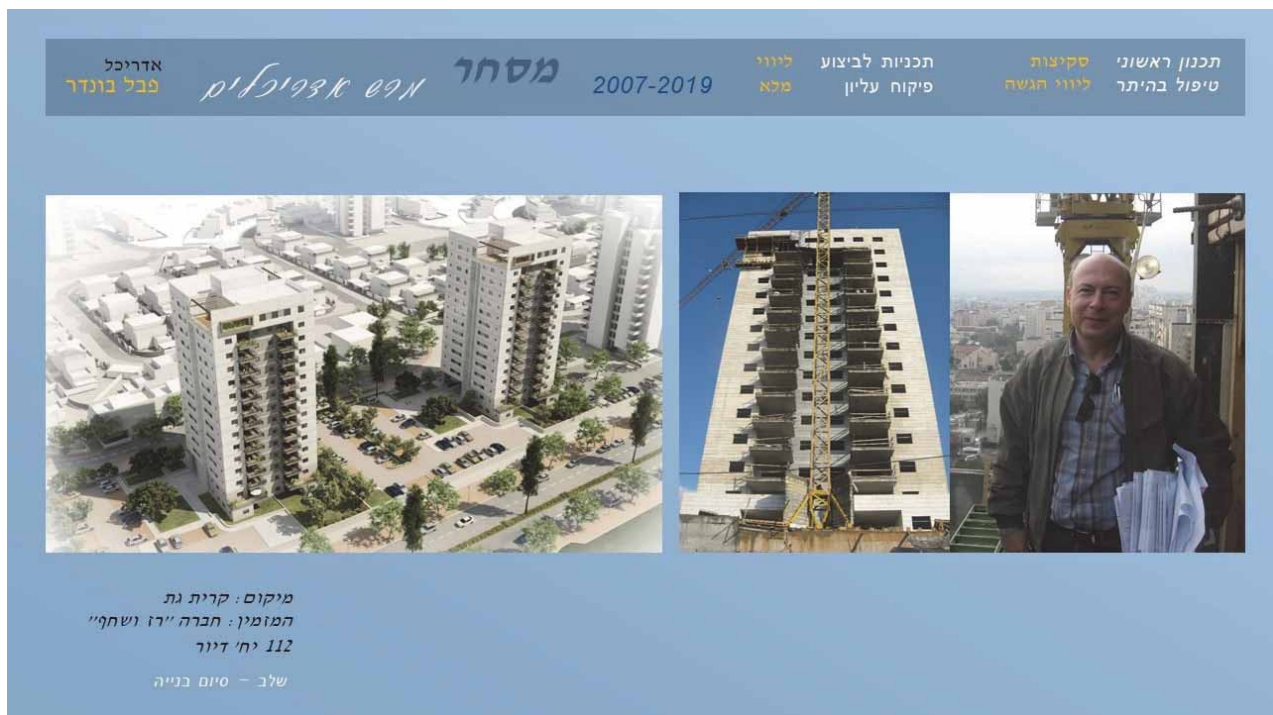
Університету Бен-Гуріона. Був учасником та переможцем конкурсу, в рамках фірми, на проєкт та повну реалізацію будівництва Училища підготовки військових льотчиків. Було багато реалізованих проєктів житлових та громадських будівель, включно з релігійними центрами.

У 2003 році відкрив власне архітектурне бюро, яке існує донині. Спочатку розробляв приватні будинки та різноманітні інтер'єри. Нещодавно запросив до себе компаньйона для виконання нових замовлень на проєктування торговельних центрів та офісних будівель поряд із ними.

З 2007 по 2019 роки працював у престижній та найбільшій фірмі на півдні Ізраїлю MARASH ARCHITECTS як провідний архітектор, керівник групи, а потім – відповідальний архітектор по ряду напрямків. Брав участь та грав важливу роль у створенні та реалізації мега-проєктів: Критий ринок у місті Беер-Шева, автобусні термінали у різних містах, Торговельні центри BIG по країні, житлові та громадські будівлі, промисловий об'єкт та інші.

Досягши максимуму на півдні, вирішив продовжити своє професійне зростання в центрі країни, у місті Тель-Авів, у найбільшій архітектурній фірмі Ізраїля під назвою MYS Architects. З 2019 року і по сьогодні виконую в рамках фірми значні проєкти для міст. Це, зокрема, 40-поверхова будівля-вежа у стилі «орігамі» у м. Петах-Тіква, з дата-центром у підвальних поверхах та торговельними площами на двох рівнях над землею. У розробці та будівництві знаходяться аналогічні за висотою будівлі-вежі: готель поряд із Центром Азріелі в м. Тель-Авів та дві офісні вежі у місті Гіватаїм.

Серед основних архітектурних проєктів, у проєктуванні та реалізації яких приймав участь Павло Леонтійович Бондар, наступні споруди:

Два житлові 15-поверхові будинки з 4 квартирами на поверсі. Замовник – будівельна фірма "Раз у Шахаф". Будівництво завершено приблизно десять років тому. Об'єкт знаходиться в місті Кір'я-Гат в центрі Ізраїлю. Проєктна фірма: MARASH Architects

Готель “NIZBA” включає підземний паркінг, торгові приміщення в підюмі, половину поверхів вежі – житлові квартири, над ними половина поверхів вежі – готельні номери, а також, на двох верхніх поверхах розташовуються малогабаритні квартири-студії. Проєкт перебуває у стадії реалізації (приблизно 20 поверхів з 40). Об'єкт знаходиться в районі Сорона у центрі міста Тель-Авіва, Ізраїль. Проєктна фірма: MYS Architects

Міський критий ринок з внутрішніми торговими вуличками та водоймою з гондолами, пневматичним видаленням сміття та ескалаторами.

Замовник – одна з найбільших будівельних фірм в Ізраїлі “Y.H.DIMRI”.

Через значне перевищення кошторису, після реалізації паркінгу та частково першого поверху, будівництво було заморожене. Надалі проєкту було змінено програму і зараз проєкт, що діє – це розважальний комплекс.

Об'єкт розташовано у центрі Беер-Шева на півдні Ізраїлю.

Проєктна фірма: MARASH Architects

תוכנות	פרייקטים	עבודה	השכלה
AUTOCAD SKETCHUP POWER POINT REVIT התחלה	בנין ונוסעו עיר הירק המכללה של חיל האוויר באר שבע שוק ב"ש - תחנה ת"ד אסטרטגיה מסחרית מבנים, משרדים מסחרי - תחנה	2007-2019 תחילת אדריכלות אורן בן דוד אורן בן דוד אורן בן דוד אורן בן דוד	1992 תחילת אדריכלות המכללה של חיל האוויר באר שבע שוק ב"ש - תחנה ת"ד אסטרטגיה מסחרית מבנים, משרדים מסחרי - תחנה
שטח מבנים, משרדים מבנים, משרדים מבנים, משרדים מבנים, משרדים	מבנים, משרדים מבנים, משרדים מבנים, משרדים מבנים, משרדים	1994-2007 קבוצה + אדריכלות אורן בן דוד	1982 תחילת אדריכלות המכללה של חיל האוויר באר שבע שוק ב"ש - תחנה ת"ד אסטרטגיה מסחרית מבנים, משרדים מסחרי - תחנה
מבנים, משרדים מבנים, משרדים מבנים, משרדים מבנים, משרדים	מבנים, משרדים מבנים, משרדים מבנים, משרדים מבנים, משרדים	2002 זכרון בתחנות המכללה המבנית של חיל האוויר באר שבע שוק ב"ש - תחנה ת"ד אסטרטגיה מסחרית מבנים, משרדים מסחרי - תחנה	2012 זכרון בתחנות המכללה המבנית של חיל האוויר באר שבע שוק ב"ש - תחנה ת"ד אסטרטגיה מסחרית מבנים, משרדים מסחרי - תחנה

Проектна пропозиція офісної будівлі у центрі портового міста Ашдод на півдні Ізраїлю.
Замовник – одна з найбільших будівельних фірм в Ізраїлі Y.H.DIMRI

Офісна будівля “ADGAR HUB” включає підземний паркінг на двох нижніх поверхах та дата-центр, торгові поверхи в под'їзді та технічні поверхи над ними. Інші всі приміщення займають офісні площі. На двох верхніх поверхах знаходиться технічне обладнання (38-39 поверхи).
Проект знаходиться у стадії реалізації (закінчення підвальних приміщень).
Об'єкт розташований в хай-тек парку промзони міста Петах-Тиква, Ізраїль.
Проектна фірма: MYS Architects

2010-ті - 2020-ті рр.

ЧАСТИНА 3.

**ДОВІДНИК КАФЕДРИ
ОСНОВ АРХІТЕКТУРИ ТА
АРХІТЕКТУРНОГО
ПРОЄКТУВАННЯ КНУБА**

ВИКЛАДАЧІ КАФЕДРИ ОСНОВ АРХІТЕКТУРИ ТА АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ ЗА 60
РОКІВ, ЯКІ МАЮТЬ ПОЧЕСНІ ДЕРЖАВНІ
НАГОРОДИ ТА ЗВАННЯ

Народні архітектори України		
		
Штолько Валентин Григорович 1998	Єжов Валентин Іванович 1999	Слепцов Олег Семенович 2019

Заслужені архітектори УРСР	
	
Хорхот Олександр Якович 1970	Савченко Віктор Володимирович 1985

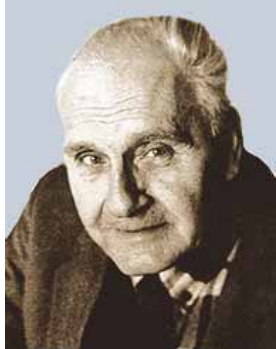
Заслужені архітектори України			
			
Віг Янош Яношевич 1995	Серьогін Юрій Іванович 2008	Слепцов Олег Семенович 2008	Куцевич Вадим Володимироич 2018

Заслужений діяч науки і техніки України	Заслужена працівниця культури України	Заслужений діяч мистецтв України
		
Соченко Віктор Іванович 1999	Куковальська Неля Михайлівна 2008	Пучков Андрій Олександрович 2016

Лауреати Державних премій СРСР у галузі архітектури		Лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки	
			
Більський Едуард Антонович 1967	Штолько Валентин Григорович		
	1981	1983	

Лауреати Державних премій України у галузі архітектури			
			
Віг Янош 1994	Єжов Валентин Іванович 2000	Серьогін Юрій Іванович 2000, 2006	Слепцов Олег Семенович 2000

Лауреати Державних премій України у галузі архітектури
(продовження)

			
Чепелик Віктор Васильович 2002 помертно	Тимофієнко Володимир Іванович 2002, 2007	Соченко Віктор Іванович 2004	Пучков Андрій Олександрович 2006

		
Єрофалов Борис Леонідович 2006	Буравченко Сергій Григорович 2006	Штолько Валентин Григорович 2007

Лауреати премії Ради Міністрів СРСР		Лауреат Державної премії України ім. Т.Г. Шевченка в галузі архітектури
		
Безродний Павло Павлович 1978	Єжов Валентин Іванович 1989	Штолько Валентин Григорович 1984

Головний архітектор м. Києва	
	
Єжов Валентин Іванович 1981-1987	

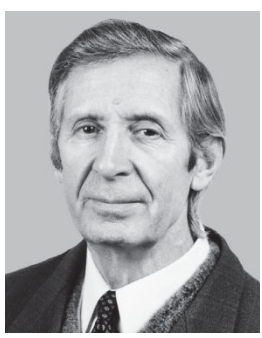
**ВИКЛАДАЧІ, ЯКІ ПРАЦЮВАЛИ НА
КАФЕДРІ ОААП КНУБА В МИНУЛІ РОКИ**

<i>Фото за наявності</i>	<i>Прізвище, ім'я, по батькові</i>	<i>Посада на час завершення роботи на кафедрі</i>	<i>Роки роботи</i>
	Свешніков Олег Олександрович	завідувач кафедри, професор	1964 – 1970 рр.
	Косенко Анатолій Якович	доцент	1964 – 1983 рр.
	Чуприна Володимир Іванович	в.о. доцента	1964 – 1965 рр.
	Демура Клара Георгіївна	доцент	1964 – 1970 рр. 1972 – 1983 рр. 1991 – 2016 рр.

	Семеновський Анатолій Акимович	старший викладач	1964 – 1968 рр.
	Ларкін Юрій Пилипович	доцент	1966 – 1984 рр.
	Дзугасв Володимир Пилипович	доцент	1967 – 1976 рр.
	Оснач Микола Олександрович	доцент	1969 – 1973 рр.
	Савченко Віктор Володимирович	завідувач кафедри, професор	1970 – 1987 рр. 1989 – 1990 рр.

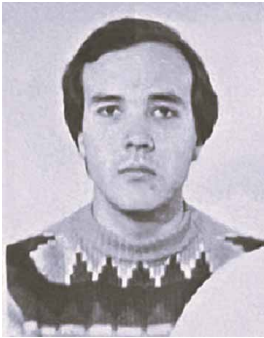
	Василенко Лев Володимирович	старший викладач	1970 – 1990 рр.
	Васильєв Дмитро Йосипович	доцент	1971 – 1972 рр.
	Євдокимов Микола Петрович	доцент	1971 – 1972 рр.
	Приходько Петро Іванович	доцент	1971 – 1972 рр.
	Северин Святослав Іванович	доцент	1971 – 1972 рр.
	Бавикін Євген Миколайович	старший викладач	1971 – 1972 рр.

	Штейнберг Яків Аронович	професор	1972 – 1978 рр.
	Чепелик Віктор Васильович	професор	1972 – 1974 рр. 1979 – 1999 рр.
	Кресальний Микола Йосипович	доцент	1973 – 1985 рр.
	Корнильсва Галина Іванівна	старший викладач	1972 – 1983 рр. 1994 – 2004 рр.
	Гаврилова Інна Никифорівна	асистент	1972 – 1974 рр.

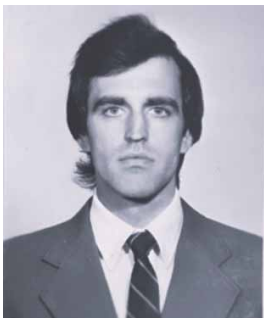
	Добровольський Леонід Анатолійович	завідувач кафедри, доцент	1973 – 1984 рр. 1986 – 1987 рр. 1987 – 1992 рр.
	Соченко Віктор Іванович	професор	1974 – 1981 рр. 1985 – 1988 рр. 1990 – 2019 рр.
	Лаврик Геннадій Іванович	доцент	1975 – 1977 рр.
	Наймушина Ірина Ростиславівна	асистент	1975 – 1983 рр.
	Заварова Олена Володимирівна	доцент	1975 – 1990 рр.

	Кедровський Петро Павлович	доцент	1976 – 1980 рр.
	Василенко Людмила Григорівна	асистент	1975 – 1983 рр.
	Безродний Павло Павлович	професор	1978 – 2017 рр.
	Лошаков Ігор Йосипович	професор	1978 – 1999 рр.
	Приседько Борис Степанович	доцент	1978 – 1979 рр.

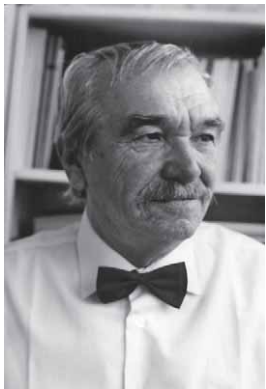
	Борщ Микола Миколайович	асистент	1978 – 1980 рр.
	Грачев Фелікс Федорович	старший викладач	1978 – 1991 рр.
	Заболотний Володимир Олександрович	асистент	1978 – 1987 рр.
	Більський Едуард Антонович	доцент	1978 – 1983 рр.
	Огурь Вадим Олексійович	доцент	1978 – 1982 рр.
	Муска Василь-Борис Васильович	доцент	1978 – 1989 рр.

	Селіверстова Людмила Володимирівна	асистент	1978 – 1979 рр.
	Владиченко Наталія Георгіївна	асистент	1980 – 1991 рр.
	Тіщенко Борис Олександрович	доцент	1983 – 1986 рр.
	Урманов Ренат Шамільєвич	доцент	1983 – 1999 рр.
	Ананьєв Сергій Володимирович	асистент	1986 – 1989 рр.
	Єжов Валентин Іванович	завідувач кафедри, професор	1987 – 2010 рр.

	Хорхот Олександр Якович	професор	1987 – 1991 рр.
	Гассанова Нінель Сергіївна	доцент	1988 – 2006 рр.
	Костенко Олександр Якович	доцент	1988 – 1992 рр. 2007 – 2015 рр.
	Приймак Володимир Васильович	доцент	1988 – 1991 рр.
	Боровик Федір Ілліч	доцент	1988 – 1990 рр.

	Греков Олександр Сергійович	асистент	1989 – 1991 рр.
	Кульчицька Ірина Генріхівна	асистент	1989 – 1991 рр.
	Заваров Олексій Іванович	доцент	1990 – 1993 рр.
	Бреус Андрій Іванович	асистент	1990 – 1994 рр.
	Куцевич Вадим Володимирович	професор	1990 – 2011 рр.
	Штолько Валентин Григорович	професор	1990 – 1992 рр. 1993 – 1996 рр. 2010 – 2018 рр.

	Шалацький Юрій Станіславович	асистент	1991 – 1992 рр.
	Худолей Олександр Миколайович	асистент	1991 – 1993 рр.
	Мороз Леонід Олександрович	асистент	1992 – 1993 рр.
	Ковальова Олена Степанівна	асистент	1992 – 1993 рр.
	Бородкін Юрій Миколайович	доцент	1992 – 1996 рр.
	Смірнов Володимир Павлович	доцент	1993 – 1996 рр.

	Яременко – Зінченко Ганна Володимирівна	асистент	1993 – 2003 рр.
	Буравченко Сергій Григорович	доцент	1993 – 1994 рр.
	Пучков Андрій Олександрович	доцент	1993 – 2000 рр.
	Тимофієнко Володимир Іванович	професор	1999 – 2007 рр.
	Підгорна – Бутенко Галина Дмитрівна	асистент	2000 – 2002 рр. 2008 – 2010 рр.

	Підгорний Ігор Олексійович	доцент	2000 – 2022 рр.
	Поправкін Юрій Миколайович	доцент	2000 – 2005 рр.
	Романова Оксана Валеріївна	асистент	2000 – 2011 рр.
	Черниш Руслан Борисович	асистент	2000 – 2001 рр.
	Семикіна Олена Вячеславівна	доцент	2004 – 2013 рр.

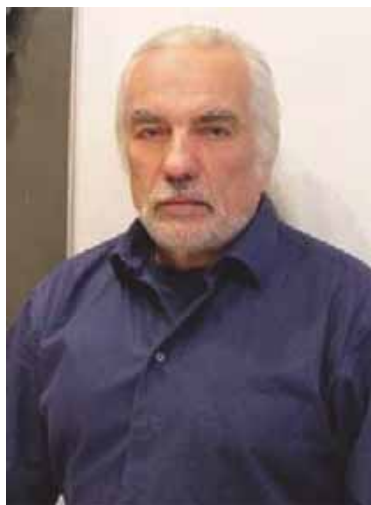
	Панкратов Андрій Георгійович	асистент	2004 – 2005 рр.
	Аркадьєв Дмитро Олексійович	асистент	2006 – 2007 рр.
	Бородкіна Ірина Миколаївна	доцент	2006 – 2020 рр.
	Новицька Тамара Іванівна	доцент	2007 – 2011 рр.
	Пламеницька Ольга Анатоліївна	професор	2007 – 2018 рр.

	Сіверс Марія Валеріївна	асистент	2007 – 2021 рр.
	Сальков Сергій Володимирович	асистент	2007 – 2008 рр.
	Ященко Олексій Федорович	доцент	2008 – 2022 рр.
	Успенська Тетяна Олексіївна	асистент	2009 – 2014 рр.
	Тимошенко – Ляшенко Олена Костянтинівна	асистент	2009 – 2018 рр.

	Малюта Вікторія Олегівна	асистент	2009 – 2010 рр.
	Неділько – Горіна Ганна Олександрівна	доцент	2010 – 2019 рр.
	Бадаянц Павло Тимофійович	доцент	2010 – 2018 рр.
	Коваль Олена Юріївна	асистент	2010 – 2013 рр.
	Мельник Гліб Юрійович	асистент	2010 – 2011 рр.

	Козлова Наталія Вікторівна	доцент	2010 – 2022 рр.
	Кельба Сергій Сергійович	доцент	2013 – 2017 рр.
	Горова Юлія Олегівна	асистент	2015 – 2021 рр.
	Семироз Ніна Григорівна	доцент	2018 – 2020 рр.
	Чобітько Оксана Миколаївна	асистент	2018 – 2023 рр.

ВИПУСКНИКИ КАФЕДРИ
ОСНОВ АРХІТЕКТУРИ ТА АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ КНУБА

1967

Левчук Микола Антонович

Дійсний член УАА, член НСАУ та комітету по Державних преміях України в галузі архітектури, Заслужений архітектор України (1997), Народний архітектор України (2004).

Працював в проєктному інституті "Молддіпробуд" у Кишиневі (1967-1971). З 1971 р. працював за фахом у інституті "Київпроект", де обіймав посаду головного архітектора проєктів. З 1978 р. очолював творчі колективи Архітектурно-планувальних майстерень №1 та №4.

З 1990 р. очолює персональну архітектурну майстерню "М.Левчук".

Є автором понад 100 проєктів громадських та житлових будівель і комплексів. Проєкти експонувались на Міжнародній виставці в Женеві (1999), на Міжнародній виставці "Експо-2000" та на республіканських щорічних виставках.

Серед основних робіт:

- Розширення міжнародного сектору аеропорту "Бориспіль";
- Житловий масив Теремки-2 у Києві.
- Магазин-оранжерея "Квіти України" по вул. Січових Стрільців у Києві;
- Станція метро "Площа Льва Толстого" у Києві;
- Адміністративний будинок у Лівобережному центрі Києва;
- Патріарший собор Воскресіння Христового у Києві.

Нагороджений орденом "Знак пошани", медалями "В пам'ять 1500-річчя Києва" та "Ветеран праці".

Є лауреатом всесоюзних і республіканських архітектурних конкурсів, зокрема, на кращий проєкт і кращу будову року.

1967

Залуцький Володимир Володимирович

Старший викладач кафедри архітектурного проектування НАОМА, член НСАУ, сертифікований архітектор, автор багатьох проєктів будівель.

Захистив диплом архітектора у 1967 р., в КІБІ, після навчання на кафедрі, що нині має назву кафедри ОААП КНУБА.

У 1992 р. проходив стажування у фірмі «Cameron associates, architects», Велика Британія.

У 2012 р. стажувався у Міжнародному інституті Палладіо, м.Віченца, Італія.

Працював у науково-проєктному інституті КиївЗНДІЕП на посадах: архітектор, керівник групи, головний архітектор проєктів, керівник Архітектурної майстерні.

Серед основних проєктних робіт:

- Будинок дитячої творчості та спортивної школи в м.Славутичі.

	– Реновація фасадів павільйону «Наука» на ВДНГ України. – Універмаг «Дитячий світ» по вул. А.Малишка, 3, м. Київ (у співавторстві з Ю.М.Бородкіним). – Будинок дитячої творчості в м.Краснодоні (в минулому палац піонерів). – Комплекс професійно-технічного навчання для сліпих та слабозорих в Києві. – Музей біосфери в смт Асканія Нова. – Головний корпус Укрсоцбанку по вул. Ковпака в Києві. – Реконструкція будівлі Енергобанку в м. Житомирі. – Новий університет на 25000 студентів в м. Даляні, КНР. – Проєкт університету на 20000 студ. в м.Шеньяні, КНР. – Адмін. будівля з 3-поверховим паркінгом по вул.Лейпцизька,15, в Києві. – Однородинний будинок в с. Білогородка, Містечко енергетиків. – Однородинний будинок в с. Софіївська Борщагівка Києво-Святошинського району. – Забудова житлового кварталу в центральній частині м.Білгорода (конкурсний проєкт). – Офісно-житловий комплекс в м. Вайтхейвен / Whitehaven Central Harbour Site Development, Велика Британія (конкурсний проєкт). Педагогічна діяльність: праця на Факультеті архітектури НАОМА на посадах – викладач, доцент, старший викладач. Веде дисципліни: Архітектурне проєктування II курсу, Типологія житлових та громадських споруд, керівництво дипломними роботами бакалаврів та магістрів.
 1967	Наймушина Ірина Ростиславівна Закінчила навчання з отриманням диплому 1 ступеня, який був надрукований у провідному фаховому журналі Архитектура СССР № 8'1998. Працювала у проєктному інституті "Гипросельхозпроект" (Солом'янська пл. у Києві), де розробляла проєкти сільських клубів. Викладала на кафедрі інтер'єру, меблів і обладнання будинків (сучасна ОААП) з 1975 по 1983 рр. Проводила практичні заняття до курсу російської та української історії архітектури, який вів М.Й. Кресальний та пізніше читала цей лекційний курс. Працювала у Лабораторії інтер'єрів вузів при кафедрі під керівництвом Леоніда Добровольського, де виконувались проєкти інтер'єрів для вузів, зокрема для Донецького політехнічного інституту. Приймала участь у архітектурних конкурсах від Архітектурного факультету КІБІ: на проєкт Павільйону вищої освіти ВДНГ, на новий корпус Архітектурного факультету КІБІ. Пізніше викладала на кафедрі Архітектурного проєктування цивільних будівель і споруд КНУБА.

	Основні напрями досліджень та методичних розробок: методика проектування, поліхромія в архітектурі, архітектурна композиція, історія архітектури.
 1970	Заварова Олена Володимирівна Архітектор-практик, кандидат архітектури, педагог. У 1964 р. вступила на Архітектурний факультет КІБІ, який закінчила в 1970 р. В студентські роки почала працювати в Науково-дослідному секторі КІБІ. В 1970-1971 рр. працювала інженером Науково-дослідного сектора КІБІ. З 1971 по 1974 рр. навчалася в аспірантурі кафедри Основ архітектури КІБІ і за сумісництвом працювала молодшим науковим співробітником НІС. У 1974 р. – захистила дисертацію на тему: «Основні принципи та методика проектування пристосування пам'яток архітектури для сучасних функцій (на прикладі ансамблю XVII – XVIII ст. Троїцько-Іллінського монастиря в м. Чернігові)». Науковими керівниками були: В.В.Савченко та Г.Н. Логвин. 1975-1984 – асистент кафедри Основ архітектури і за сумісництвом – старший науковий співробітник НІС. 1984-1991 – доцент кафедри Основ архітектури, науковий секретар кафедри. Під час роботи на факультеті була керівником курсових та дипломних проєктів. Три дипломних проєкти отримали 1 і 2 премії на конкурсі дипломних проєктів у 1982 та 1985 рр. Була науковим керівником двох аспірантів, які успішно захистилися. Громадська робота: член секції інтер'єра СА УССР (1970-1974), член секції по вищій освіті (1980-1991), член секції архітектури і містобудування Київської організації спілки охорони пам'яток архітектури, історії і культури, голова Спілки охорони пам'яток архітектури архітектурного факультету КІБІ. У переліку запроєктованих та реалізованих проєктів в складі авторської групи: В.В. Савченко, Л.В. Василенко, О.В. Заварова: – проєкт туристичного комплексу в Троїцько-Іллінському монастирі в Чернігові; – проєкт реставрації кам'яниці XVII століття в м. Седнів; – участь у конкурсі "Ритуальні зали" (комісія по новим обрядам Ради міністрів України; – проєкт використання бурси Софійського заповідника як галереї видатних діячів літератури та мистецтва України. Вийшли друком статті по тематиці використання пам'яток архітектури, методичні матеріали по курсовому та дипломному проектуванню, конспекти лекцій до курсів: "Історія мистецтва, архітектури та містобудування первісно-общинного та рабовласницького суспільства", "Архітектура Росії", "Архітектура країн Азії, Африки і Латинської

	Америку". З 1991 р. живе і працює в Ізраїлі. За час з 1991 по 2014 рр. працювала в різних архітектурних офісах, найбільш відомі з них: Gertner Gibor Komet architects LTD (resort hotels), Peleg architects LTD, MYS architects (торговельні центри, туристичні заклади, інтер'єри). У 2001-2003 – працювала в офісі головного архітектора Тель-Авівського Університету (реконструкція, інтер'єри, меблі).
 1978	Ковбасюк Анатолій Акимович Після закінчення навчання на кафедрі ОААП КНУБА (сучасна назва) розпочав свою професійну діяльність у 1978р. в проєктному інституті Укрдіпроторг, де пройшов шлях від архітектора до головного архітектора інституту. З 1999 р. по 2011 р. працював головним архітектором ПАТ Аеробуд. У 2011 – 2015 рр. – головний архітектор АЕКОМ Україна. У творчому доробку такі проєкти: - павільйон України на ВДНГ СРСР; - універмаги в містах: Київ, Вінниця, Житомир, Кривий Ріг; - реконструкція готелю "Premier Palace"; - головний офіс "VTV Банк"; - реконструкція терміналу В аеропорту "Бориспіль"; - офісний центр "Millennium"; - офіс місії ОБСЄ в Україні; - реконструкція виробничих потужностей "Danon" в м. Кременчук; - численні об'єкти торгівлі, готельно-ресторанні комплекси, кафе, офісні будівлі, приватні будинки.
 1978	Смик Олександр Віталійович Закінчив навчання на кафедрі ОААП КНУБА (сучасна назва) у 1978 р. Трудовий шлях розпочав в Українському відділі проєктного інституту КДБ СРСР, де освоїв на практиці розроблення об'єктів архітектури цивільного, житлового та рекреаційного призначення та ведення авторського нагляду. Подальшу професійну діяльність продовжив на посаді головного спеціаліста Головного управління планування та забудови населених пунктів Державного комітету з питань будівництва і архітектури України. Займався розробкою нормативних актів з містобудування та будівництва; підготовкою аналітичних та інформаційних матеріалів щодо архітектурної та містобудівної діяльності. Набуті знання та практичний досвід стали у нагоді в процесі створення нормативно-правової бази у сфері містобудування під час роботи в Секретаріаті Верховної Ради України, де приймав безпосередню участь в розробці низки законодавчих актів, таких як: - Закон України «Про основи містобудування»;

	- Закон України «Про архітектурну діяльність»; - Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»; - Закон України «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду»; - Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», та інших, що стосуються питань будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства. В подальшому виконував наступні види робіт: - Комплексна реконструкція готелів «Прем'єр-палац» у м.Києві та „Ореанда” у м. Ялті; - Проектна документація для будівництва жилого поселення на 3500 мешканців у передмісті м. Києва (Конча-Заспа); - Виконання функцій замовника з отримання вихідних даних та дозволів на проектування і будівництво; - Організація проведення тендерів на виконання проектних та будівельно-ремонтних робіт, підготовки договірної документації, тощо. Крім цього, у творчому доробку, як головного архітектора проектів, є: - Проекти житлової забудови та закладів громадського призначення в м. Бориспіль, Київської обл. та у смт Горенка, Києво-Святошинського району; - Проекти об'єктів ДСНС України в м. Одеса та Одеській області; - Проекти індивідуальних житлових будинків.
 1980	Цяук Лариса Ігорівна Заступник директора, головний архітектор Інституту «УкрНДПроектреставрація». Розпочала діяльність креслярем-копіювальником проектного сектору Українського спеціалізованого науково-реставраційного виробничого управління. Продовжила професійну діяльність в інституті «УкрНДПроектреставрація» на посадах: архітектора, провідного архітектора, керівника групи, головного архітектора проектів, начальника комплексної архітектурно-реставраційної майстерні № 1. З 2012 р. - на посаді Головного архітектора інституту. За період роботи у сфері збереження культурної спадщини та реставрації проводила значні дослідження пам'яток архітектури та містобудування України, розробивши проекти реставрації, музеєфікації, консервації та відтворення таких пам'яток, як: Софійський собор (м. Київ), Мистецький арсенал (м. Київ), Маріїнський палац (м. Київ), Національний академічний театр драми ім. Л.Українки (м. Київ), Печерські ворота (м. Київ), Велика Лаврська дзвіниця (м.Київ), Залізничний вокзал (м. Київ), Кам'яниця Полуботка (сmt Любеч, Чернігівська обл.), Введенський собор та дзвіниця (м. Ніжин, Чернігівська обл.), Миколаївський собор (м. Ніжин, Чернігівська обл.), Георгіївська церква (с. Данівка,

	Чернігівська обл.), Свято-Троїцька церква (м. Приморськ, Запорізька обл.), церква Параскеви та церква 12 апостолів (м. Судак, АР Крим) та багато інших. Була куратором реставраційних робіт на пам'ятках культурної спадщини Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника. Протягом останніх років є куратором по об'єктах НЗ «Софія Київська» та ДІАЗ «Хотинська фортеця». Нагороджена Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2009).
 1980	Вілейкіс Валентинас Випускник Архітектурного факультету КНУБА, кафедри, що нині називається кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування. Видатний архітектор-реставратор, який працює у Литві, у м. Вільнюс, у організаціях: – UAB "Aedicula" (ZAT) – власне бюро. – UAB "Urban projects"; – Науково-проектний інститут реставрації. Розпочав свою діяльність в Інституті реставрації пам'ятників старовини, де у 1983 р. став керівником проєктів (ГАП). У 1993 р. створив власне підприємство, де займався і проектуванням і реалізацією реставраційних робіт. Основні архітектурні та архітектурно-реставраційні роботи: – Споруди маєтку Траку-Воке. Колишнє володіння графа Ю.Тишкевича, м. Вільнюс; – Литовський художній музей. Колишній маєток графа Хоткевича, м. Вільнюс; – Костел Св. Катерини (Котрини); –Рокишкіс, музей. Колишня садиба родин Тизенгауз та Пшездецьких; –Президентський палац, м. Вільнюс; –Комплекс апартаментів для відпочинку, Ніда, м. Нярінга; –Проект готелю, м. Паланга. Планується будівництво з 2024р. Займається також живописом та графікою.
 1980	Оксюковський Віталій Антонович Заслужений архітектор України, член-кореспондент Української академії архітектури, член Національної спілки архітекторів України, керівник ТОВ «Архітектурне бюро «ОКСА». 1974-1980 – навчання на кафедрі, яка нині називається: кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА. З 1980 по 2014 рр. працював в Проектному інституті Служби безпеки України, пройшов всі сходи професійного росту від архітектора до керівника Проектного інституту. З 1980 по 1984 рр. працював в м. Москва в проектному інституті «Моспроект-2», в майстерні Дмитра Лазаровича

Лукаєва.

З 1988 р. розробляв, під керівництвом Народного архітектора, професора В.І. Єжова, тематику бізнес-центрів та інформтех-центрів.

Приймав участь в розробці багатьох проєктів адміністративних, громадських та житлових будинків як автор-архітектор, так і у складі авторських колективів.

Основні архітектурні об'єкти:

- Адмін.-житл. комплекс в Ореанді (верхній) м. Велика Ялта.
- Технічні будинки урядового зв'язку в Запоріжжі, Тернополі, Ялті (в авторському колективі).
- Реабілітаційний центр АО ФК «Динамо-Київ» в м. Києві (Державна премія в галузі архітектури за 2002 рік, в авторському колективі).
- Житловий будинок по вул. Паторжинського, 14 в м. Києві (в авторському колективі).
- Житловий будинок по вул. Василя Стуса, 7, м. Київ.
- Громадсько-житловий комплекс ЖК «Харківський» по Харківському шосе, 210, м.Київ.
- ЖК «Чарівне місто» по вул. Бориспільській, 18-26, м. Київ.
- ЖК по вул. Героїв полку «Азов», 2а, м.Київ.
- ЖК «Гвардійський» по вул. Алмазова, 18/7, м. Київ.

З початком війни ТОВ «Архітектурне бюро «ОКСА», у співпраці з головним архітектором Андрієм Карпенко, виконало наступні проєкти:

- Проєкт «Реконструкція та будівництво Бородянського ліцею №1 Бородянської селищної ради», на 700 учнів із захисною спорудою, що зазнав руйнувань внаслідок війни в смт. Бородянці, Київської обл.
 - Проєкт «Реконструкція Шпитківського академічного ліцею «СКІФ» Дмитрівської сільської ради, Бучанського району Київської обл., с. Шпитки, вул. Покровська, 24.
 - Проєкти костелів Римсько-Католицької церкви в Україні в смт. Гришківці, м. Ворзель, м. Черкаси (збудовані).
 - Проєкт ЖК Клубний дім «Nobel Homes» по вул. Гоголівській, 14 в м. Києві (стадія «Проєкт», збудовано) та ін.
- За вагомий внесок у розвиток будівельного виробництва, участь у спорудженні медико-реабілітаційного центру АТ «Футбольний клуб «Динамо» Київ» в Конча-Заспі в 1998 році присвоєно почесне звання «Заслужений архітектор України».
- В 2011 р. за вагомий внесок в будівництво житла для військовослужбовців, нагороджений медаллю "За працю і звитягу."

За значний внесок у розвиток еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді в 2001 р. відзначений Почесною грамотою Міністерства освіти України.

1981

Дивак Віктор Іванович

Кандидат архітектури, доцент, керівник навчально-архітектурної майстерні кафедри Архітектурного проєктування цивільних будівель і споруд КНУБА.

З 1981 по 1983 рр. працював на посадах: інженера групи координації, інженера Дослідницького центру міцності, інженера НДС КІБІ, викладача-стажера кафедри Основ архітектури КІБІ.

З 1983 по 1986 рр. навчався в аспірантурі КІБІ на кафедрі Основ архітектури, після закінчення якої працював асистентом кафедри Архітектурних конструкцій.

З 1988 р. працює на кафедрі АПЦБС КНУБА. З 2007 - на посаді доцента. Викладає спецкурс «Основи типологічного аналізу в архітектурі» для студентів V курсу.

За роки роботи на кафедрі підготував близько 300 фахівців.

У 2016 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Методичні засади архітектурно-планувального розширення художніх музеїв».

Є автором більше 20 наукових статей, а також приймав участь у виданні 8 монографій та посібників. Серед основних видань:

- Дивак В.І., Єжова О.І. Навчальне архітектурне макетування: навчальний посібник. 2020.

- Єжов С.В., Дивак В.І. Особливості формування багатофункціональних комплексів: навчальний посібник. 2020.

- Дивак В.І., Покотило К.М., Король В.П. Симфонія барв. Малюнки Олександра Боровікова: Навчальний посібник. 2021.

- Дивак В.І. Архітектурно-планувальна організація розширення художніх музеїв: монографія. 2022.

- С.В.Єжов, І.А. Ейне, В.І. Дивак. Відбудова житла в Україні: монографія. 2023.

- В. Куцевич, Т. Марусик, І. Коротун, В. Дивак, К. Герич. Теоретичні і практичні основи реставрації: Підручник. 2023.

Є лауреатом 1 та 3 премій конкурсу “Краще видання року” Національної академії наук вищої школи (2020 р.).

1981

Книш Валерій Іванович

(1958 – 2018)

Народився 4 серпня 1958 р.

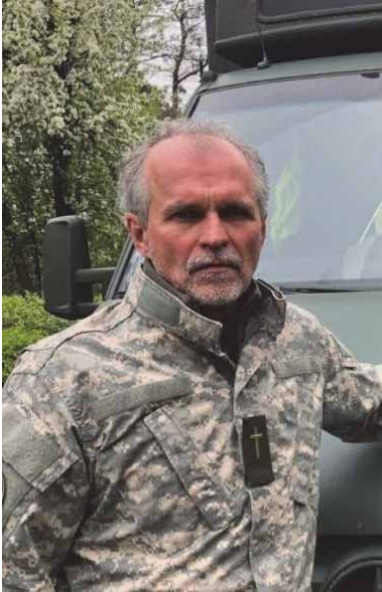
Кандидат архітектури, дійсний член УАА (2006), член НСАУ (1988), засновник та керівник ТОВ «Український центр інжинірингу, маркетингу та менеджменту».

Закінчив кафедру ОААП на Архітектурному факультеті Київського інженерно-будівельного інституту у 1981 р.

Відтоді працював у Державному інституті проєктування підприємств мед. промисловості;

1983 – 89 рр. – у Київському зональному НДІ

	експериментального проектування. У 1987 р. захистив кандидатську дисертацію. Працював на посаді доцента кафедри кваліметрії (тепер кафедра Теорії архітектури) КНУБА. У 1989 р. заснував власне ТОВ «Український центр інжинірингу, маркетингу та менеджменту» – УЦІММ. З 1989 по 2018 рр. працював керівником цього підприємства. Серед збудованих об'єктів: - ЖК по проспекту Академіка Паладіна у м.Києві; - Житловий будинок по вул. Паньківській у м. Києві; - ЖК по вул. Щекавицькій 30/39 у м. Києві; - ЖК по бульвару Перова у м. Києві. Також серед основних проєктів: - Концепція побудови висотного комплексу «Ню Амосов» в м.Києві; - Концепція забудови на Рибальському острові району «Сіті» у м. Києві.
1988	Здетовецька Наталія Олександрівна Архітектор, старший викладач кафедри Архітектурного проектування цивільних будівель і споруд КНУБА. У 1988 р. по закінченню кафедри ОААП КНУБА працювала архітектором в проєктній групі Управління головного архітектора м. Вінниці. У 1996-1998 рр. займалася практичним проектуванням у відділі планів та проєктів Державного Університету «Сан-Августин» м. Арекіпа, Перу. Працювала архітектором в проєктних організаціях м. Києва: «Центральний проєктний інститут» МО України, ТОВ «ASP-Exclusive», ПП «НПП «ТектоНІКа». Досвід практичної роботи за фахом – 20 років. З 2014 р. розпочала педагогічну діяльність на посаді асистента. У теперішній час працює старшим викладачем на кафедрі АПЦБС КНУБА.

1990

Казміренко В'ячеслав Олександрович

Захистив диплом на кафедрі ОААП КНУБА у 1990 р. і впродовж наступних кількох років працював за фахом архітектора.

З 2006 р. працював на посадах головного архітектора проєкту та експерта-архітектора з проєктування будівель і споруд та містобудівної документації.

За час проєктної діяльності розробляв об'єкти різного призначення: малоповерхове та багатоповерхове житло, медичні заклади, банки, торговельно-розважальні комплекси та підприємства, а також логістичні комплекси. Але основні проєкти – зі сфери охорони здоров'я.

Серед архітектурних робіт, над якими працював як автор чи співавтор:

- будівлі Київського міського центру репродуктивної та перинатальної медицини по просп. Володимира Івасюка, 16 (Київ);
- реконструкція та розширення Національного інституту раку по вул. Юлії Здановської, 34 (Київ);
- розширення пологового будинку «Ісіда» (Київ);
- Інститут клітинної терапії по просп. Любомира Гузара, 3 (Київ);
- фармацевтична фабрика генетичної онкології «Maxwell Pharma» (Бориспіль);
- пологовий будинок, санаторно-курортний заклад, спортивно-оздоровчий комплекс по вул. Мінська, 1А (Київ);
- торговельних центри у Чернівцях та Чернігові;
- ЖК в м. Українка;
- ЖК «Аристократ» (Київ);
- багатофункціональний комплекс по вул. Бульварно-Кудрявська, 17 (Київ);
- готельно-туристичного комплекс в м. Алушка;
- адміністративні будинки Укресімбанку по вул. Є.Коновальця та Національного банку України по вул. Інститутській в Києві;
- два корпуси Національної дитячої спеціалізованої лікарні «ОХМАТДИТ».

З 2015 р. – капелан-волонтер, виїжджає на фронт. Приймав участь у місіях з надання гуманітарної допомоги в Харківській, Донецькій, Луганській та Херсонській областях.

1991

Омельяненко Максим Вікторович

Професор кафедри Архітектури та просторового планування Факультету наземних споруд і аеродромів Київського авіаційного інституту, доктор технічних наук, доцент, дійсний член Академії будівництва України (2006).

Після завершення вищої освіти з 1991 по 1995 рр. працював у Київському зональному науково-дослідному та проектному інституті по цивільному будівництву (КиївЗНДІЕП) на посадах архітектора, архітектора 2 категорії Відділу архітектури житла. У цей же час заочно навчався у аспірантурі КиївЗНДІЕП.

У 1995 р. захистив дисертацію кандидата архітектури на тему: «Архітектурно-планувальна організація квартир міської забудови, категоризованих за рівнем комфорту».

У 1995 – 2002 рр. працював у КНУБА асистентом, доцентом, керівником редакційно-видавничого відділу.

У 2002 – 2008 рр. працював на державній службі в Державному комітеті України по будівництву та архітектурі; в Міністерстві будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України; в Міністерстві регіонального розвитку та будівництва України на посадах: головного спеціаліста, заступника начальника Управління, начальника відділу, начальника Управління.

У 2005 р. захистив дисертацію доктора технічних наук на тему: «Методологічні основи нормування елементів міського середовища».

У 2008 – 2011 рр. працював завдувачем кафедри архітектури НАУ.

У 2011 – 2013 рр. працював на державній службі в Міністерстві регіонального розвитку та будівництва України на посаді заступника директора Департаменту – начальника відділу.

З 2013 по 2017 рр. працював в Інституті інноваційної освіти КНУБА завдувачем кафедри.

З 2017 по 2020 рр. – праця у Київському міжнародному університеті на посадах: декана Факультету будівництва і архітектури, завдувача кафедри будівництва і архітектури.

У теперішній час працює професором кафедри Архітектури та просторового планування Факультету наземних споруд і аеродромів Київського авіаційного інституту.

Викладає наступні дисципліни: Архітектурне проектування, Архітектурно-проектна справа, Методологія прикладних досліджень у сфері архітектури та містобудування, Основи теорії системного аналізу та евристика в архітектурі, Економіка в архітектурному проектуванні та у містобудуванні, Екологізація та енергоефективність будівель, Сталлий розвиток в архітектурі та містобудуванні.

Серед видань методичні посібники:

Омельяненко М.В. Законодавство та архітектурно-проектна справа: навч. посібник з грифом МОН України, 2016.

Ісаєнко Д.В., Омельяненко М.В. Основи нормування міського середовища: навч. посібник. Друге видання, 2018.

1992

Зернецький Федір Аркадійович

Корінний киянин, архітектор, мистецтвознавець, антиквар, меценат, директор ТОВ «Епоха» та антикварного салону «Епоха» (з 1993 р.), провідний експерт на українському антикварному ринку. Майстер спорту з регбі (1985).

Народився у 1967 р. в Києві. Батько – архітектор, аквареліст, педагог Аркадій Зернецький, який, на жаль, рано пішов з життя.

Колекціонувати старовинні речі почав ще в дитинстві. Спочатку його зацікавила військова тематика, пізніше – старовинні меблі.

Після закінчення школи вступив до КІБІ на Архітектурний факультет та продовжував захоплюватися антикваріатом. У 1987 р. поступив, але продовжував освіту вже після служби в армії і у 1989 - 1992 рр. навчався на кафедрі, що нині має назву ОААП.

У 1993 р. на базі відомої Київської реставраційної майстерні на Андріївському узвозі Федір Зернецький з партнером Андрієм Соломахіним створили ТОВ «Епоха» та антикварний салон «Епоха» (реставрація, експертна оцінка, покупка і продаж антикваріату, архітектурна та дизайнерська діяльність).

У 2000 р. відкрилася також галерея, в якій експонуються раритетні твори мистецтва, проводяться виставки та аукціони. Фірма «Епоха» тісно співпрацює з багатьма музеями міста Києва та України.

З 2012 р. – член Музейно-експертної ради Всеукраїнської асоціації музеїв і заповідників – це колегіальний науковий дорадчий орган Всеукраїнської асоціації музеїв і заповідників (ВУАМ), що сприяє забезпеченню єдиної науково-обґрунтованої політики в музейній і пам'ятко-охоронній сфері України, проведенню громадських науково-правових, аналітичних та ін. експертиз.

З 2015 р. – голова Опікунської ради Національного заповідника «Софія Київська».

Ф. А. Зернецький – знаний український меценат. Так на лондонському аукціоні Сотбі він купив акварель Т.Шевченка «Золотоверхий Михайлівський собор у Києві» і повернув в Україну. Він знайшов у Львові портрет доньки М.Грушевського Катерини пензля І.Труша і подарував його Музею Києва. Подарунки мецената є в багатьох київських музеях.

У 2010 р. він передав до Архангело-Михайлівського монастиря на Звіринецьких печерах у Києві храмову ікону Божої Матері «Всіх скорботних радість» пензля І.Іжакевича, яку вважали загубленою.

	Також чимало інших предметів церковної старовини, ікон і раритетів він передавав у православні храми, бо «місце святині – у храмі». Серед захоплень – спорт. З 1983 р. професійно займається регбі, майстер спорту, гравець команди «Політехнік». У складі юнацької команди України став срібним призером першості СРСР (тренер — Сергій Гугуєв). Нині – президент і меценат регбійного клубу «Епоха-Політехнік» у Києві та Голова Громадської організації «Клуб регбі "Політехнік"» (2022).
 1992	Каплан Лев Володимирович Художник-ілюстратор. У 1984-1992 роках навчався на кафедрі ОААП КНУБА. З 1992 року постійне місце проживання – Штутгарт (Німеччина). З 1994 до 2020 працював у рекламних агенціях та консалтингових компаніях, паралельно займаючись ілюструванням книг. Автор ілюстрацій більше, ніж до 10 книг. З 2015 року є доцентом Віденської Фабрики Мистецтв (Kunstfabrik Wien). Брав участь у декількох художніх виставках у Києві (1990-1992 рр). Також були окремі персональні виставки у Києві: – Алекс Арт-Хаус (2009); – Концертний Палац «Україна» (2009); – Київська галерея образотворчого мистецтва (2010). Персональні виставки у європейських країнах: – Бонатц-Бау (Штутгарт, Німеччина) (2003); – Вайлімдорфська ратуша (Валімдорф, Німеччина) (2012); – Eigenart Karlsruhe (Карлсруе, Німеччина) (2013); – Єврейська община (Есслінген, Німеччина) (2015); – галерея Art and Antique Stuttgart (Штутгарт, Німеччина) (2016, 2017, 2018). Участь у художніх виставках: – Єврейська галерея Берліну (Берлін, Німеччина) (2003); – Брюссельська біснале акварелі (Брюсель, Бельгія) (2015); – Фестиваль акварелі в Агільйоні (Агільйон, Франція) (2016); – щорічна виставка Фабріано (Італія) (представник Німецького товариства акварелістів) (2017, 2018); – акварельні виставки у Мексиці (2020) та Пакистані (2020). Нагороди: – Щорічний конкурс Best Of American Illustrators (2019); – Премія Музею книги Тройсдорфа за книгу Eisbjörn

	(2019); – Входить у ТОП-200 ілюстраторів архіву Lurzers (Лондон, Великобританія, 2018); – Премія Мішеля Турн'є за книгу Eisbjörn (2018); – D&AD Award За зовнішню рекламу Modern Savery (2018); – Нагорода міста Агільйон на Фестивалі акварелі (Агільйон, Франція, 2016). Акварелі і оригінали ілюстрацій зберігаються у приватних колекціях у Німеччині, США, Бельгії, Франції, Ізраїлі та в Україні.
 1992	Брідня Лариса Юріївна Архітектор, педагог, науковець. Кандидат архітектури, доцент кафедри Архітектурного проєктування цивільних будівель і споруд, заступник декана Архітектурного факультету КНУБА. У 1992–1993 рр. працювала архітектором в АПМ-7 Зонального науково-дослідного інституту типового і експериментального проєктування житлових і громадських споруд (КиївЗНДІЕП). У 1993-1996 рр. навчалася в аспірантурі Київського державного технічного університету будівництва та архітектури (зараз КНУБА). У 1996-2001 рр. працювала архітектором у ВАТ «Укртурінвест» у м. Києві. Педагогічну діяльність розпочала з 2001 р. в КНУБА на посаді асистента кафедри Архітектурного проєктування цивільних будівель і споруд, з 2012 р. – на посаді доцента цієї кафедри. У листопаді 2014 захистила кандидатську дисертацію на тему: «Методичні основи реконструкції типових готелів в Україні» за спеціальністю 18.00.02 «Архітектура будівель і споруд». У 2015 р. отримала вчене звання доцента. У творчому доробку – ряд реалізованих проєктів житлових та громадських будівель і споруд, а також інтер'єрів житлових та громадських будівель. Надруковано понад 40 наукових статей з архітектурного проєктування та реконструкції цивільних будівель і споруд, навчальні посібники та методичні рекомендації для студентів-архітекторів. Гарант освітньої програми підготовки бакалаврів архітектури зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» у КНУБА.

1992

Брідня Ігор Васильович

Архітектор.

Після закінчення КІБІ у 1992 році працював архітектором у багатьох архітектурних та архітектурно-будівельних компаніях, серед яких:

- Зональний науково-дослідний інститут типового і експериментального проєктування (КиївЗНДІЕП);
- «КиївНафтоТранс»;
- ЗАО «Армада»;
- ПБП «Універсал» та інші.

У творчому доробку – значна кількість проєктів громадських, житлових та промислових будівель. Є автором близько 100 реалізованих проєктів житлових приватних будинків та інтер'єрів приміщень житлових і громадських будинків.

1992

Бондар Павло Леонтійович

Головний архітектор провідних проєктних фірм Ізраїлю, має повну ліцензію на професійну діяльність у країні та дозвіл на приватну практику. Член Співки незалежних інженерів та архітекторів Ізраїлю. Мешкає та працює в м.Беер-Шева.

Розпочав архітектурну діяльність у КиївЗНДІЕП у 1981 р. у Відділі громадських будівель під керівництвом О.А.Гайдучені, на посаді техника-архітектора. Потім – робота у сфері будівництва оборонного підприємства та служба в армії за фахом.

Отримавши диплом архітектора у 1992 р. (кафедра ОААП КНУБА), почав працювати у Житомирській філії організації Гіпрогражданпромбуд, де розробляв житлові та громадські об'єкти.

Через півроку перебування в новій для себе країні – Ізраїль, був прийнятий на роботу в архітектурну фірму KONES+ARCHITECTS, що є провідною в галузі зеленого проєктування. З 1995 до 2007 рр. брав участь у створенні дослідницького корпусу Університету Бен-Гуріона, був учасником та переможцем конкурсу, в рамках фірми, на проєкт та реалізацію Училища підготовки військових льотчиків. Було багато реалізованих проєктів житлових та громадських будівель, включно з релігійними центрами.

У 2003 р. відкрив власне архітектурне бюро, яке займається розробкою приватних будинків, інтер'єрів, торговельних центрів та офісних будівель.

З 2007 по 2019 рр. працював у престижній та найбільшій фірмі на півдні Ізраїлю MARASH ARCHITECTS як провідний архітектор, керівник групи, а потім – відповідальний архітектор по ряду напрямків. Брав участь у створенні: Критого ринку у м. Беер-Шева, автобусних

	терміналів у різних містах, Торговельних центрів BIG по країні, житлових та громадських будівель, промислового об'єкту та ін. Продовжував професійну діяльність у м. Тель-Авів, у найбільшій архітектурній фірмі Ізраїля – MYS Architects. З 2019 р. і по сьогодні виконує в рамках фірми значні проєкти для міст, серед яких: 40-поверхова будівля-вежа у стилі «орігами» у м. Петах-Тіква, з дата-центром та торговельними площами; будівля-вежа готелю поряд із Центром Азріелі в м. Тель-Авів та дві офісні вежі у місті Гіватаїм.
 1993	Пучков Андрій Олександрович Культурознавець, архітектурознавець, історик. Доктор мистецтвознавства, кандидат архітектури, професор. Заслужений діяч мистецтв України. Лауреат Державної премії України в галузі архітектури. Дійсний член УАА. Працював: ученим секретарем Державного НДІ теорії та історії архітектури (1995–2003), заступником головного редактора архітектурного часопису «А.С.С/А+С», заступником директора Інституту проблем сучасного мистецтва НАМ України (2008–2016). Викладав на Архітектурному факультеті КНУБА (асистент, доцент, 1993–2000) та на посаді професора НАОМА (2017–2022). Радник Президії НАМ України (з 2022). Автор понад 30 монографій та більш ніж 900 публікацій (різними мовами світу) з теорії та історії культури, мистецтва, архітектури (зокрема античної), літературознавства (переважно українська радянська драматургія), візантиністики, книгознавства, віршознавства (В. Стус), бібліографії тощо, упорядник і титульний редактор близько дюжини праць науковців із зазначеної тематики (О. Габричевський, Ф. Шміт, Ю. Кулаковський, А. Сонні, В. Ясієвич, В. Чепелик, Д. Горбачов та ін.).
 1993	Косенко Данило Юрійович Кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри дизайну інтер'єру і меблів Київського національного університету технологій та дизайну. Захистив дисертацію за темою: «Дизайн інтер'єру закладів середньої освіти: історичний розвиток і сучасні тенденції». Працював в архітектурно-проєктних та дизайнерських установах, зокрема у КиївЗНДІЕП (2002 - 2009 рр.). Упродовж 1998–2005 рр. викладав у КДІДПМД ім. Бойчука, із 2004 р. – у КНУТД. Є членом Співки дизайнерів України. Автор більше 30 наукових статей та посібника: Новий освітній простір. Мотивуючий простір: інформаційний посібник (2019).

1993

Єщенко Наталія Олександрівна

Художник-педагог, ілюстратор, дизайнер, арт-терапевт.

Член Всеукраїнської Арт-терапевтичної асоціації.

У 2002-2022 рр. працювала вчителем образотворчого мистецтва у Київській вальдорфській школі «Софія», з 2023р. – в Українській школі «Барвінок» (Базель, Швейцарія).

З 2002 року веде авторські семінари з викладання образотворчого мистецтва та арт-терапії в Україні, Німеччині, Молдові, Чехії, Латвії, Іспанії, Румунії.

Автор дизайн-проектів інтер'єрів, зокрема дитячих садків та шкіл «Софія», «Квінта», «Світовид» в Києві, медичного центра «Антропос» в Одесі, численних житлових інтер'єрів.

Дизайнер та ілюстратор книжок для дітей та підлітків, зокрема: «Срібна сурма» О. Барфільда, «Маленький віслючок Марії» Г. Зехлін, серія «Чарівні казки» К. Наталь, що видані в Україні, США, Болгарії.

1993

Синицький Костянтин Володимирович

Автор скульптур, об'єктів, інсталяцій, член НСХУ.

У 1989-1993 рр. навчався на кафедрі ОААП (КНУБА).

У 2000 р. – закінчив скульптурний факультет НАОМА.

2001–2004 рр. – аспірант НАОМА (майстерня В. Чепелика).

У 2001 р. – отримав Грант Президента України на створення пам'ятника Ф.Шаліпину та К.Коровіну (м.Гурзуф, Крим).

З 2005 р. працює старшим викладачем на кафедрі скульптури НАОМА. Викладає композицію, скульптуру, синтез архітектури та скульптури.

З 2000 р. бере активну участь у всеукраїнських та міжнародних виставках та скульптурних симпозиумах.

Провів 4 персональні виставки та прийняв участь у 10 всеукраїнських.

У 2006–2007 рр. – творче стажування в м. Су Джоу, КНР.

У 2014 р. став лауреатом I премії VI Всеукраїнської триєнале скульптури, а у 2017 - отримав III премію.

Також отримав Подяку Прилуцької міської ради, Почесну грамоту Українського фонду культури, Диплом Всеукраїнського симпозиуму скульпторів у м. Маріуполь, Диплом (гран-прі), НСХУ, Всеукраїнське триєнале скульптури (2020 р.), Подяку Печерської районної адміністрації.

Твори зберігаються в приватних колекціях Іспанії, Франції, Хорватії, України, Китаю.

1995

Омельяненко Марина Вікторівна

Кандидат архітектури, доцент кафедри Архітектурного проєктування цивільних будівель і споруд КНУБА, сертифікований архітектор.

Протягом 1995-1998 рр. навчалась у аспірантурі Архітектурного факультету КНУБА та захистила дисертацію на тему: «Вплив психологічного чинника на формування індивідуальних житлових будинків в Україні».

З 1999 р. займалася архітектурною практикою у проєктних та будівельних установах. Пройшла шлях від архітектора до головного архітектора компанії.

Протягом творчої діяльності були запроєктовані та реалізовані торгово-розважальні комплекси, житлові будинки та громадські комплекси, навчальні та дошкільні дитячі заклади, промислово-логістичні центри, зокрема:

- проєкт забудови житлового масиву «Осокорки-Центральні» в Дарницькому районі м. Києва;
- дитячий садок на 320 місць у Дарницькому районі м. Києва;
- дошкільний навчальний заклад «Колобок» у м. Вишнєве Київської обл.;
- митно-ліцензійний логістичний центр у м. Бориспіль;
- торговельно-офісний центр «Аладдін» у м. Києві.

Педагогічну діяльність розпочала в 2015 р. на кафедрі АПЦБС КНУБА.

1995

Боришполь Павло Іванович

Сертифікований архітектор, має великий досвід проєктування житлових та громадських будівель і комплексів.

Народився у 1968 р. у Києві.

У 1989 – 1995 рр. навчався на кафедрі, яка нині називається кафедра ОААП КНУБА.

2006 – 2011 рр. – робота в "ДПАТ Будівельна компанія" УкрБуд".

2011 – 2012 рр. – діяльність в Управлінні капітального будівництва, експлуатації комунального об'єднання "Київзеленбуд".

2013 – 2017 рр. працював у ТОВ «АРХІМОДУЛЬ» при "ДПАТ Будівельна компанія" УкрБуд".

У 2017 – 2018 рр. – робота в проєктному бюро ТОВ "ТЕРРА-ПРОДЖЕКТ".

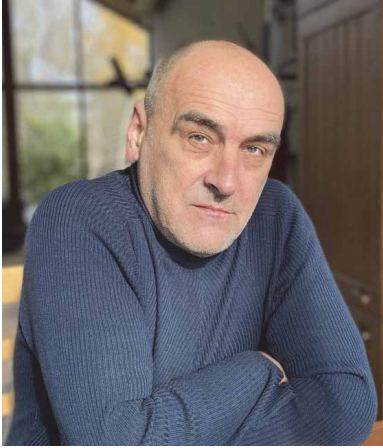
У 2018 – 2020 рр. працював у проєктному бюро ТОВ "Буд Проджект Груп".

З 2022 по 2024 рр. – в. о. Головного архітектора Калинівської територіальної громади Фастівського району Київської обл.

Серед основних проєктних робіт:

- ЖК по вул. Малікова, 6, м. Житомир.
- Церква Віри, Надії, Любові та матері їх Софії по вул. Генерала Небогатова, с. Ходосіївка Бородянського р-ну,

	Київської обл. – Підготовка та благоустрій територій м. Києва під проведення чемпіонату Європи 2012 р. з футболу. – Офісно-житловий комплекс «Старокиївський» по вул. Старокиївська, 10, м. Київ. – Офісно-житловий комплекс «Новомостицький» по вул. Новомостицькій, 15, м. Київ. – Офісно-житловий комплекс «Рибальський» по вул. Електриків, 21-23, м. Київ. – Офісно-житловий комплекс «Старт» по вул. Шолуденка, 30, м. Київ. – Багатофункціональний соціально-побутовий комплекс по вул. Академіка Лебедева, 1, м. Київ. – ЖК (III черга) по вул. Кайсарова, 7/9, м. Київ. – Реконструкція будівлі під культурно-освітній центр та центр надання адміністративних послуг "Центр Дії" зі спорудами цивільного захисту по вул. Стуса 1-А, смт Калинівка Фастівського р-ну Київської обл. Також протягом 2002 - 2021 рр. запроєктував більше 24 малоповерхових житлових будинків.
 1995	Щеглов Сергій Петрович Працював на посаді провідного дизайнера серійного виробництва меблів у концерні ЗАО "ЕНРАН". Пізніше розробляв меблі в якості провідного дизайнера у компаніях "IPMA" та "АМАТІ". Серед отриманих премій: "Кришталева піраміда" Київ Експо Меблі KiFF 2000 р. та у 2005 р. Створює авторські меблі та виготовляє їх на власному виробництві як директор та головний дизайнер ТОВ "Меблі "Арт-класік". Розробив умеблювання багатьох громадських та приватних інтер'єрів, серед яких: - Центр дитячої кардіології та кардіохірургії, вул. Ю. Ілленка, 24, Київ; - Fairmont Grand Hotel Kyiv; - Консульство США, вул. Січових Стрільців, 54, Київ; - Київський національний академічний театр оперети, вул. Велика Васильківська, 53/3, Київ. Викладав на посаді доцента кафедри Дизайну інтер'єру та меблів КНУТД. У даний час Сергій Щеглов також працює доцентом кафедри Дизайну Архітектурного факультету КНУБА.

1995

Кінайлюк Василь Дмитрович

Проектує будівлі, комплекси, індивідуальні житлові будинки. Працював за фахом у організаціях:

ПТАМ «Дьомін М.М» (архітектор); Державне КП «Печерська архітектурна майстерня» (арх. 1 кат.); ТОВ «Проектне бюро «Місто» (пров. арх.); ТОВ «Печерська архітектурна майстерня» (пров. арх.).

Серед основних об'єктів, де був членом авторського колективу:

- Житловий будинок №28 у 8 м-р ж/м «Позняки-західні», м.Київ;
- Житловий будинок по вул. П.Мирного, 17 у м. Києві;
- Житловий комплекс по вул. Є.Коновальця, 32, блок «Г», м.Київ;
- Житлові комплекси по вул. Ірпінська, 69а та вул. Ірпінська 69б, м.Київ;
- Житловий комплекс із книжковим магазином на розі вул. Уманська та Чоколівського бульв., м.Київ;
- Житлові будинки № 1, 2, 3, 4, 7, 8 в складі житлового комплексу на перетині вул. О.де Бальзака та М.Цветаєвої, м.Київ;
- Квартал 10-го мікрорайону масиву Троєщина, м.Київ;
- Житловий будинок по вул. Ушинського, 14а, м. Київ.
- Житловий будинок №2, II черга будівництва готельно-житлового комплексу на просп. Академіка Глушкова, 92б, м.Київ;
- Житловий комплекс на розі вул. Новомостицька та Замковецька, м.Київ;
- Житловий комплекс по вул. М.Голего, 7в, м.Київ.

1997

Гіндюк Андрій Олексійович

Позивний «Архітектор».

Працював архітектором і створював будівлі в містах України. У січні 2015 р. був мобілізований для участі у АТО на сході України.

Старший лейтенант ЗСУ, Командир інженерно-саперного взводу 2-го механізованого батальйону 30 окремої механізованої бригади.

Отримав державні нагороди:

- Орден «За мужність» III ступеня;
- Медаль «За жертвність і любов до України»;
- Медаль «Честь. Слава. Держава.»

Загинув 05 травня 2015 р., у с.Троїцьке під м. Артемівськ Луганської області при виконанні розвідувальної операції.

Похований на Лісовому цвинтарі у Києві.

1999

Свистунов Олександр Вікторович

Працював: головним архітектором проєктів ТОВ «Архітектурне бюро «С. Бабушкін», головним архітектором проєктів ТОВ «Архітектурний Союз», помічником-консультантом народного депутата України, першим заступником директора Департаменту - начальником управління регулювання забудови міста Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (КМДА). З 2016 по теперішній час працює директором Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) – Головний архітектор міста Києва.

Серед основних проєктів, які розробляв у складі авторського колективу та як головний архітектор:

- Реконструкція готелю "Premier Palace" по бул. Т.Шевченка, 5в у Києві;
- Адмін.-готельний комплекс "Intercontinental" по вул. Велика Житомирська, 2а у Києві;
- Торгово-офісний центр "Silver breeze" по вул. П.Тичини, 1в у Києві;
- "Прем'єр Палас готель Харків" по просп. Правди, 2 у Харкові;
- Концепція використання земель закритого полігону по вул. Хуторській у Одесі;
- Концепція перспективного розвитку смт Партеніт, Крим;
- Готельний рекреаційний комплекс зі стоянкою для яхт типу "марина" у Криму (проєкт);
- Курортно-готельний комплекс "Лазурний берег" (проєкт);
- Концепція меморіально-музейного комплексу на Солом'янській пл. у Києві (проєкт);
- Громадсько-розважальний комплекс у Києві (проєкт);
- Розвиток території під торгово-розважальну функцію у смт Козин (проєкт);
- Деревообробний комбінат у м. Коростень (проєкт).

1999

Зиміна Інна Анатоліївна

Архітектор, дизайнер, предметний дизайнер, засновниця бренду меблів та освітлення innazimina.

Закінчила навчання на кафедрі ОААП КНУБА у 1999р. з дипломом з відзнакою.

У 1997-2002 рр. – Дизайнер-конструктор при столярному виробництві сходів та меблів в фірмах «Зодчий» та «Удача Плюс».

Працювала у Гіпроцивільпромбуд, приймаючи участь в розробці адміністративних та промислових об'єктів.

Перебуваючи на посаді директорки власного СПД COSTO D'ORO, запроектувала і відтворила ряд інтер'єрів приватних котеджів, з повною розробкою робочої документації і з авторським супроводом.

З 2016 р. паралельно з проєктною діяльністю веде викладацьку роботу в EDS (Європейська Школа Дизайну) і є куратором напрямку "Предметний дизайн". Розробила і веде

	власні курси «Стили інтер'єру та Архетипи Особисті», «3dMAX2020 для дизайнерів інтер'єру», «Освітлення та наповнення», серію майстер-класів зі створення концепт-колажів для інтер'єрів у різних стильових напрямках та інше. У лютому 2020 р. у складі групи п'яти українських дизайнерок представляла Ukrainian Design Brands на міжнародній виставці меблів та дизайну в Парижі. Нагороджена премією INDUSTART, її столик Sofi став переможцем в категорії Меблі/Реалізовані проекти. Наразі мешкає в Італії, працює в фірмі «Mediterraneo interiors» на посаді дизайнера, створюючи інтер'єри та авторські предмети дизайну.
 1999	Левицька Ганна Валентинівна Архітектор, дизайнер інтер'єру, викладач та куратор напрямку "Дизайн інтер'єру" в Європейській школі дизайну (з 2010 і дотепер). www.eds.ua 1999-2001 - Дизайнер-конструктор на столярному виробництві (сходи та меблі). 2005-2024 - дизайнер інтер'єру (freelance), житлові та громадські інтер'єри; www.behance.net/an_240367bb 2001-2015 - архітектор в Проектному інституті Служби безпеки України (остання посада - головний фахівець арх. відділу). Основні об'єкти: - Розробка робочої документації та авторський супровід житлового комплексу на перетині просп.П.Тичини та Дніпровської набережної в м.Київ; - Проект реконструкції пансіонату "Вікторія" та санаторію "Золотий пляж" (Курпати, Крим).
 2000	Лубнін Максим Андрійович Художник та педагог, завідувач Художнього відділення Київської дитячої школи мистецтв № 3. 7 років викладав на кафедрі Образотворчого мистецтва та архітектурної графіки Архітектурного факультету КНУБА. Учні художнього відділення беруть участь у шкільних, районних, всеукраїнських та міжнародних художніх конкурсах та виставках. На формування творчості вплинули його викладачі: Ірина Балюра, Валентин Єжов, Ігор Лошаков та Олександр Боровиков. У творчому доробку за 25 років творчості – понад 5000 картин. Працює в жанрах: пейзажу, натюрморту, станкової графіки, портрету, живопису, розпису інтер'єру. Організував низку персональних виставок творчих робіт в Україні та за кордоном. Зокрема, у 2019 р. презентував свої роботи на персональній виставці у м. Штутгарт (Німеччина). www.arts3.kiev.ua

2001

Жеваго Наталія Анатоліївна

Працювала в організації "Київпроект", займалась дизайном інтер'єрів та фотомистецтвом.

Засновниця "Культурного проекту" – платформи неформальної освіти у сфері гуманітарних знань.

У 2009 р. розвиток цієї діяльності розпочався зі створення першого в Україні системного лекторію з візуального мистецтва. У рамках проекту провідні українські діячі культури та мистецтв, дослідники і викладачі виступають з лекційними курсами перед широкою аудиторією. Численні просвітницькі та культурні заходи відбувались у просторі "Освітньої станції", у музеях та культурних закладах і, останнім часом, розвиваються дистанційні форми неформальної освіти.

www.culturalproject.org

www.youtube.com Культурний проект

2001

Єжов Олексій Сергійович

Творчий шлях розпочав як архітектор у компанії «BEST LINE». Працював у «Інституті сучасного проектування» (2003-2018 рр.), де пройшов шлях від архітектора до заступника директора, головного інженера інституту, в.о. директора інституту.

Є членом авторського колективу наступних об'єктів: житлових комплексів по вул. Щорса, 44; вул. Солом'янська, 15А; бульвар Дружби народів, 14-16; вул. Половецька, 4; офісних комплексів по вул. Іллінська, 8; пров. Рильський, 6; вул. Дмитрівська, 92-94; готель «Опера» по вул. Богдана Хмельницького, 53; будівля Святошинського районного суду по вул. Якуба Колоса, 25-27; Міжнародний виставковий центр по просп. Броварському, 15. Також є членом авторського колективу проєктів ЖК: вул. Боговутівська, 1Б; вул. Березняківська, 10А; вул. Героїв Сталінграду, 7Б; вул. Кіквідзе, 1Б; вул. Кіквідзе, 20-22; вул.Рокосовського, 7а; вул. Шолом Алейхема, 6А.

У 2018 р. заснував власну архітектурну фірму «ЕК проєкт», де працює зараз у якості CEO, і де є співавтором проєктів: житлового будинку по вул. Незалежності, 84 у м. Яготин; ЖК в м. Поляна, Закарпатська обл.; перинатального центру в м. Ужгород; офісно-складського центру по вул. Асканія, 3, с. Крюковщина, Київської обл.; реконструкція та капремонт Київського обласного онкологічного диспансеру.

Також здійснював проєктування біля 20 окремо розташованих протирадіаційних укриттів у різних областях України, розробляв проєкти реконструкцій понад 10 об'єктів різного медичного призначення в Україні.

www.ekproekt.com

2001

Єжова Олександра Ігорівна

Розпочала педагогічну діяльність у КНУБА на кафедрі Архітектурного проектування цивільних будівель та споруд з 2004 р., де працює й зараз доцентом.

Працювала архітектором у проектній фірмі «Град» (2001–2002), в ТОВ «Інститут сучасного проектування» (2003–2005), у ФОП «Єжова О.І.» та ТОВ «ЄК проект». Приймала участь у проектуванні багатофункціональних житлових комплексів, збудованих у м. Києві.

Має кваліфікаційний сертифікат архітектора.

Захистила кандидатську дисертацію за темою: «Архітектурно-планувальна організація підземних автостоянок в структурі житлових будинків» на кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА під керівництвом професора О.С.Слепцова.

У 2015 отримала звання доцента.

Має публікації більш ніж в 30 наукових виданнях, уклала десять навчально-методичних збірників.

Є лауреатом 3 премії конкурсу “Краще видання року” Національної академії наук вищої школи 2020 р.

2003

Бородкіна Анна Юріївна

Власниця та головний архітектор Архітектурного бюро «BORODKIN architects» з 2017 р.

Бюро було засноване батьком, Бородкіним Юрієм Миколайовичем (1950-2017), у 1996 р.

Основні реалізовані об'єкти в Києві:

- Банк «АРКАДА» (вул. Ольгинська, 11).
- Офісна будівля «RICH PORT» (вул. Сагайдачного, 1).
- Офісна будівля «SP HALL» (вул. Степана Бандери, 28).
- Офісна будівля по вул. Михайлівська, 10.
- ЖК «Ярославів Град» (вул. Бульварно-Кудрявська, 15).
- ЖК «CHICAGO», вул. Жилинська, 44.

Також бюро розробило багато ландшафтних робіт, проєктів приватних житлових будинків та котеджних містечок, інтер'єрів громадських та приватних приміщень, ресторанів та барів.

На даний час бюро приймає активну участь в проєктах по реновації та реабілітації середовищ та лікувальних закладів. Зокрема, отримано перемогу у Всеукраїнському конкурсі на відбудову школи у м. Новгород-Сіверському, яка була зруйнована.

www.borodkin.org

2003

Жовква Ольга Іванівна

Доктор архітектури, доцент, завідувач кафедри Архітектури та просторового планування Факультету наземних споруд і аеродромів НАУ. Професор кафедри Архітектурно-проектної справи ВСП «ІНО КНУБА». Має звання "Заслужений діяч науки і техніки України" (2020).

Працювала у організаціях: Київпроект, Центр містобудування КМДА, Центр містобудування та архітектури. Брала участь у розробці проєктів громадських споруд, містобудівної документації для м. Києва.

Тема дисертації: «Типологічні основи архітектурно-планувальної організації духовних навчальних закладів».

Є Автором 2 монографій, 77 наукових та науково-методичних публікацій, зокрема, 45 у наукових виданнях.

Бере активну участь у діяльності ГО «Академія будівництва України».

Отримала подяки від київського міського голови 2009, 2013 та 2017 рр. У 2013 р. за монографію «Архітектура православних духовних навчальних закладів України» отримала премію ГО «Академія будівництва України» ім. академіка М. Буднікова, 2013 р., а також орден Св. Анни Української православної Церкви.

2003

Віхарєв Микола Володимирович

Засновник і директор Архітектурно-конструкторського бюро «Віхарєв».

У 1997-2003 навчався на кафедрі ОААП КНУБА.

Працював за фахом у проєктному інституті «Київпроект»; на посаді генерального директора Київського науково-методичного центру по охороні, реставрації та використанню пам'яток історії, культури і заповідних територій.

Має більше, ніж 20-річний досвід роботи, на протязі якого реалізовано десятки архітектурних творів з успішними проєктами у сфері реставрації, реконструкції та нового будівництва.

Серед основних архітектурних робіт бюро:

- «Мансарда на Кониського», надбудова мансарди і реставрація фасадів історичної будівлі по вул. Кониського, 55 у м. Києві (2013);
- Реставрація історичного будинку Купців Новікових по вул. Верхній Вал в м. Києві з пристосуванням під офісно-торговельні приміщення (2018);
- Реставрація історичної будівлі-флігелю на Андріївському узвозі, 28 з пристосуванням під бутік-готель (2019);
- «Офіс на Музейному», Реставрація історичної будівлі на пров. Музейний у м. Києві з пристосуванням під офісно-адміністративний центр (2019);
- «Дім іграшок», реконструкція будівлі з імплементацією

	дизайн-коду компанії, що займається дитячими іграшками, на пров. Магніторському в м. Києві (2021). www.viharev.pro
 2003	Базирін Віктор Львович Магістр архітектури, член НСАУ, член Асоціації аквапарків України, член Технічного комітету №167 Національного органу стандартизації «Аквапарки, водні горки, водні атракціони, басейни, водопідготовка», співзасновник ГО «Khotiv territorial community». Має кваліфікаційний сертифікат №129. Працювати та стажуватися за фахом почав ще з 2 курсу навчання на кафедрі ОААП КНУБА, де захистив диплом магістра у 2003 р. Стажувався у ТАМ «Ю. Бородкін», в Інституті «Київпроект» (майстерня К. Чирнія). Завідувач кафедри В.І. Єжов запропонував працювати в його творчій команді. Прийшовши студентом в майстерню АБ «Єжов» у 2006 р., пізніше займав посаду головного архітектора проєктів та заступника директора. За багато років праці в бюро став співавтором та автором десятків передпроектних рішень та проєктів будівель і комплексів різного призначення у Києві та інших містах України, серед яких збудовані: - Офісний комплекс по вул. Гайцана, м. Київ (співавтор); - ЖК по вул. Дегтярівська, 25А в м. Київ (співавтор, керівник проєкту; - Торговельно-офісний комплекс з готелем, закладами громадського харчування, приміщеннями розважального призначення та паркінгом по вул. Фізкультури, м. Київ (співавтор, ГАП); - Водно-розважальний комплекс в ПМТ Коктебель, АР Крим (співавтор). Співавтор творчої групи – переможців у державному конкурсі на проєкт Монумента Соборності України в м.Києві. З 2012 р. – ГАП у ТОВ «Інститут архітектурного менеджменту». Також працював як ФОП та приватний архітектор. В.Л. Базирін – автор та співавтор низки проєктних проробок і концепцій водно-розважальних комплексів в Україні та у інших країнах. Засновник та автор власної художньо-прикладної техніки «Пластичний живопис». Має творчу художню майстерню. У 2006 р. отримав подяку від Київського міського голови. У 2012 р. став стипендіатом Київського міського голови для обдарованої молоді за особистий творчий внесок у розвиток міста, високі досягнення у суспільному житті.

2003

Скатинська Світлана Антонівна

Народилась 20 січня 1981 р. в м. Києві.

У 1996 р. закінчила Дитячу художню школу №1 в м. Києві.

Після закінчення школи, у 1997р. поступила у КНУБА на кафедру Основ архітектури та архітектурного проектування. Закінчила університет у 2003 р.

З 2003 по 2006 рр. працювала за фахом в ТАМ «Брама».

У 2006 р. розпочала працювати в НПАБ «ЛПЦЕНЗіАРХ» під керівництвом Олега Семеновича Слепцова, де і працюю досі. За цей час приймала участь в безлічі цікавих проєктах і стала свідком реалізації багатьох із них. Але більш за все хочеться відмітити роботу над проєктом «Свято-Миколаївського храмового комплексу в с. Дейманівка Пирятинського району Полтавської області».

2004

Дубик Максим Аркадійович

Народився у 1981 р. у Києві.

У 1988-1998 – навчався у Білоцерківській середній загальноосвітній школі № 9 з поглибленим вивченням англійської мови.

У 1998-2004 – навчання на Архітектурному факультеті КНУБА, захистив диплом спеціаліста за спеціальністю «Архітектура будівель і споруд».

2004-2006 – архітектор у «АТМ – Проєкт».

2006-2021 – архітектор у ТОВ «Творча Архітектурна Майстерня А.Пашенько».

2022-2023 – архітектор у ТОВ «АРХІМАТИКА».

2023-2024 – ТОВ «ВовкАрхітект».

Приймав участь у проєктуванні, зокрема, наступних об'єктів:

– Багатоповерховий житловий будинок по вул. Європейській в м. Вишневе (реалізовано);

– ЖК “Riviera Riverside” по вул. Раїси Окіпної 16,16а, м. Київ (реалізовано);

– ЖК “Новопечерські Липки”, 1 черга будівництва, вул. професора Підвисоцького, м. Київ (реалізовано);

– ТЦ “River Mall” на Дніпровській набережній 10,14, м. Київ (реалізовано);

– ТРЦ “Нікольський” по вул. Пушкінській, 2, м. Харків (реалізовано);

– ЖК “Французький квартал 2” по вул. Великій Васильківській, 137, 139, м. Київ (реалізовано);

– ЖК “Іллінський” по вул. Набережно-Хрещатицькій, 21, м.Київ (на стадії будівництва);

– ЖК “Оазіс” по вул. Електриків, 28, м. Київ.

Наразі служить у Національній гвардії України на Покровському напрямку в Артилерійській бригаді.

2004

Биков Іван Юрійович

Архітектор, реставратор, пам'яткоохоронець, краєзнавець, фотохудожник; засновник, директор та головний архітектор у ТОВ «Майстерня архітектора І.Бикова», член НМР Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, директор у ГО "Український центр збереження пам'яток культурної спадщини".

Народився 1 вересня 1979 р.

Захистив диплом архітектора на кафедрі ОААП КНУБА у 2004 р.

У 2007 р. після кількох років практики заснував власне архітектурне бюро «Майстерня архітектора І.Бикова».

Серед основних архітектурних робіт бюро:

- проєкт церкви в с. Михайлівка-Рубежівка;
- проєкт реставрації церкви Різдва Богородиці з с. Малі Прицьки;
- ткацька фабрика у с. Стоянка;
- котеджне містечко «Михайлівський сад»;
- ЖК «Троянди і виноград» у с. Михайлівка-Рубежівка;
- ЖК «Паркові озера» у м. Києві; також у Києві та області запроєктовані і зведені ЖК «Яскравий», ЖК «4 сезони», ЖК «Лідер», ЖК «Комарова, 46».

Займається дослідженням, захистом та реставрацією і реконструкцією пам'яток архітектури України, зокрема, це – храми у різних населених пунктах та школи Лохвицького земства О.Сластіона. У складі Науково-методичної ради Міністерства культури та стратегічних комунікацій України займається захистом архітектурної спадщини.

2006

Білоцький Олександр Васильович

Співзасновник та директор архітектурної майстерні КУВ Architects, автор та керівник авторського колективу низки реалізованих житлових комплексів.

Основні об'єкти:

- «Комплексна забудова в межах IV, V, 2 п.к., III, 2 п.к. VIII мікрорайонів у багатофункціональному житловому районі на просп. Європейського Союзу (Навпроти з проспектом Василя Порика) у Подільському районі м. Києва (IV мікрорайон)» – ЖК «Діброва Парк», на даний час реалізуються житлові будинки, паркінги, активно завершується благоустрій території.
- «Будівництво житлового комплексу з вбудовано-прибудованими нежитловими торгово-офісними приміщеннями та підземним паркінгом на вул. Митрополита Василя Липківського, 16-А у Солом'янському районі м.Києва» – ЖК «Квартет», комплекс повністю реалізовано в творчій співпраці з іноземними архітекторами.

	У теперішній час Олександр Білоцький займається управлінням компанії та творчим пошуком нових архітектурних рішень комфортної житлової забудови.
 2006	Іванченко Олексій Сергійович Співзасновник та головний архітектор групи компаній “УКРГРУПППРОЕКТ”, член Архітектурно-містобудівної ради при Департаменті містобудування та архітектури Київської обласної державної адміністрації, член НСАУ. Народився у 1984 р. У 2006 р. закінчив навчання на кафедрі ОААП КНУБА. У 2007–2015 рр. працював на посаді головного архітектора Миронівського району та м. Миронівка Київської обл. З 2016 р. – співзасновник та головний архітектор проєктів групи компаній “УКРГРУПППРОЕКТ”, які являються провідними компаніями в Україні в розробленні містобудівної документації. З початку роботи компаній по 2024 р. виконано більше 400 проєктів містобудівної документації та успішно продовжується діяльність і зараз. У 2024 р. під керівництвом О.С. Іванченка у ТОВ “УКРГРУПППРОЕКТ ПЛЮС” було розроблено та затверджено замовником перший в Україні Комплексний план просторового розвитку території Меджибізької територіальної громади. У теперішній час Олексій Іванченко продовжує активно займатись проєктною діяльністю, приймає участь у конференціях профільного Міністерства щодо внесення змін до діючого законодавства України, розвитку просторового планування України. www.ukrgrupproekt.com.ua
 2006	Рохманійко Геннадій Володимирович Лейтенант капеланської служби. Після служби в армії починав навчання у Харківському національному університеті будівництва та архітектури. А закінчував освіту у Київському національному університеті будівництва і архітектури на кафедрі ОААП у 2006 р. Після отримання диплому працював архітектором у ПП «Базис проєкт», приймав участь у проєктуванні житла та будівель соцкультпобуду у Київській області (в містах: Бориспіль, Бровари, Фастів). Був одним з розробників головного представництва та складських приміщень компанії "ЕйвонКосметіксЮкрейн" під Києвом. З 2009 року став кліриком УПЦ КП. До початку широкомасштабного вторгнення російських військ на територію України був священиком Іоано-Богословського храму ПЦУ м. Харкова. За відданість церковній справі і вірній праці на благо церкви заслужив посаду митрофорного протоієрея.

	Зараз є військовослужбовцем Збройних сил України, військовим капеланом, лейтенантом капеланської служби. Під духовною опікою Отця Геннадія перебувають стабілізаційні пункти й мобільні польові шпиталі в Харківській області, лікарні і головний шпиталь у Харкові.
 2007	Фещенко Єлизавета Миколаївна Працювала архітектором у організації «Київпроект», провідним архітектором у Seifert Architects, ГАП у Майстерні «Органічна архітектура». Засновниця та архітектор-дизайнер студії Feshchenko+partners. Є співавтором об'єктів: Палаточне містечко на Трухановому острові в Києві до "Євро-2012" (разом із М.Ю.Шалигіною); Благоустрій до будівлі Голосіївської адміністрації у Києві; готель Superior Golf & Spa Resort в Харкові; перший в Україні органічний таунхаус в Києві на пров. Лук'янівському. Власна практика зосереджена на приватних будинках, інтер'єрах, громадських закладах, зокрема – новий підхід до проектування бібліотек. Автор таких об'єктів: "Бібліотека Супергероїв" в Охматдиті в Києві; клас з бібліотекою у Львові; концепція "зеленої бібліотеки" на Пріорці у Києві. Приймає участь у благодійних освітніх та реабілітаційних проєктах, виступає як архітектурний інфлюенсер. www.youtube.com/ЕлизаветаФещенко
 2007	Кельба Сергій Сергійович Кандидат архітектури, автор та співавтор проєктів житлових та громадських будівель, містобудівних пропозицій. У 2007 р. отримав диплом магістра архітектури з відзнакою на кафедрі ОААП КНУБА зі спеціальності "Архітектура будівель і споруд". Практичну діяльність розпочав архітектором у компанії ЛЩЕНЗіАРХ, де займався проектуванням житлових та громадських будівель різної висотності, котеджів, навчальних закладів, храмів, парків та ін. З 2007 по 2010 роки навчався в аспірантурі КНУБА під керівництвом Олега Семеновича Слєпцова. У 2012 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Архітектурно-планувальна організація в'їздних комплексів крупних та крупніших міст України» та отримав звання кандидата архітектури. Сертифікований фахівець з проектування енергоефективних споруд. Творча робота характеризується широкою номенклатурою типів запроєктованих будівель та містобудівних пропозицій. В доробок архітектора входять такі напрями: концептуальний дизайн малоповерхових будинків; проектування багатоповерхового житла; перепланування та реконструкція; спортивні, видовищні, рекреаційні, сакральні споруди, туристична інфраструктура, планування котеджних

	містечок та міське планування. Досвід науково-педагогічної діяльності на кафедрі ОААП дозволяє успішно вводити молоді кадри у командні завдання та проекти.
 2008	Дикун Жанна Євгеніївна Архітектор, кандидат архітектури (PhD), підприємець. Захистила диплом архітектора на кафедрі ОААП КНУБА у 2008 р. Закінчила аспірантуру на тій же кафедрі і у 2020 р. захистила дисертацію кандидата архітектури за темою: «Принципи архітектурно-планувальної організації морських пасажирських терміналів в умовах реконструкції». Наукові керівники: В. І. Єжов, С. Б. Зиміна. Проходила стажування в ЧорноморНДІпроект (м. Одеса). 2007-2016 рр. – працювала за фахом в ЗАТ «Транспроект». 2017-2018 рр. – праця на посаді головний фахівець-архітектор в ТОВ «КИЇВ МЕД ПРОЕКТ». З 2019 р. – вже як Фізична Особа Підприємець співпрацювала з «буго». В складі авторського колективу працювала над проектом Реконструкції з розширенням будівлі центру термічних уражень реконструктивно-відновлювальної та пластичної хірургії КМКЛ №2 на вул. Краківській, 13 (м. Київ, 2018 р.). Є автором та співавтором проектів в ЖК ПаркТаун (ParkTown) (м. Гостомель), ЖК Іствіль (Eastville) (с. Мала Олександрівка). В рамках програми відбудови України працювала в команді «буго» над розробкою соціальних проектів Дитячих будинків сімейного типу та Геріатричного закладу (повторного використання). Співзасновниця йога студії YOZH.
 2008	Пономаренко Галина Олегівна Провідний архітектор НПАБ ЛІЦЕНЗіАРХ. Народилась 22 жовтня 1984 р. в м. Києві. Закінчила Архітектурний факультет КНУБА у 2008 р. Диплом спеціаліста був відзначений на щорічному всеукраїнському огляді-конкурсі дипломних проектів випускників архітектурних шкіл. З 2007 р. працює архітектором в НПАБ ЛІЦЕНЗіАРХ. З 2014 року – на посаді провідного архітектора. Значна частина проектної діяльності присвячена сакральній архітектурі. Основні проекти та будівлі, виконані в співавторстві (колектив бюро під керівництвом Народного архітектора України О.С.Слепцова): - Храм Святого Пророка Божого Іллі в м. Славутич Київської обл. (2012-2016); - Спасо-Преображенський храмовий комплекс Свято-Борисо-Глібського жіночого монастиря в с. Водяне Зміївського р-ну Харківської обл. (2011-2019);

	- Свято-Миколаївський храмовий комплекс в с. Дейманівка Пирятинського р-ну Полтавської обл. (2013-2021); - Храм Всіх Святих Землі Української, по вул. Горького в м.Миронівка Київської обл. (2015); - Храм Покрови Божої Матері в с. Олександрівка Миронівського р-ну Київської обл. (2016); - Свято-Покровський храмовий комплекс в с. Зеленьки Миронівського р-ну Київської обл. (2016); - Храмовий комплекс Трьох Святителів по вул. Центральній, 146 в с. Припруття Новоселицького р-ну Чернівецької обл. (2016-2017); - Церква Святого Архістратиґа Михаїла на 50 парафіян в смт Чуднів, Чуднівського р-ну Житомирської обл. (2017); - Храмовий комплекс Святих Антонія та Феодосія Києво-Печерських в с. Святопетрівське, Бучанського р-ну, Київської обл. (2017); - Дзвіниця Храмового комплексу Різдва Богородиці в м.Пирятин Полтавської обл. (2016-2017); - Кафедральний собор на честь Ікони Божої Матері «Всецариця» по вул. Станційна в м. Ужгород Закарпатської обл. (2019); - Православна церква в комплексі будівель Посольства України в м. Анкара, Туреччина (2019); - Храм на честь Ікони Пресвятої Богородиці «Кардіотиса»/Серцеведиці Науково-практичного центру дитячої кардіології і кардіохірургії МОЗ України по вул. Юрія Ілленка, 24 в Шевченківському р-ні м. Києва. (2020); - Православний храм по вул. Верхня, 21 в Печерському р-ні м. Києва (2020).
 2010	Андрієнко Марія Олександрівна Партнерка Студії ландшафтної архітектури KOTSIUBA, ландшафтна архітекторка. Займається комплексним ландшафтним проектуванням міських територій та авторським наглядом за реалізацією об'єктів. Основні об'єкти (у м. Києві): - Відновлення Старокиївської гори, - територія інноваційного парку UNIT.City, - Новопечерська школа, - території житлових комплексів: Tetris hall, Rybalsky. Студія KOTSIUBA отримала перші місця у Всеукраїнських конкурсах за проекти Центральної площі Чернівців, Площі Перемоги у Вінниці, парку Жанни Лябурб в Одесі. Здобула міжнародну премію LILA від Landezine за проєкт інноваційного парку UNIT.City. www.kotsiuba.com

2010

Кайгородцев Юрій Ігорович

Закінчив бакалаврат кафедри ОААП КНУБА та магістратуру Dessau Institute of Architecture під кураторством виконавчого директора Zaha Hadid Architects - Крістоса Пасаса.

Співзасновник та директор компанії PLITOS.

Співзасновник компаній KARarchitects та in.Lab Architects - науково-дослідницької архітектурної платформи.

Серед основних об'єктів:

- Проєкт благоустрою в місті ЛіКонг, Китай;
- Параметричні лави в ТРЦ River mall, Караван;
- Пелюстки-перголи в парку Гагаріна, м. Житомир;
- Проєкт центральної стели Чернігова;
- Серія меморіалів загиблим воїнам в Україні.

<https://www.behance.net/plitos>

2010

Черевко Юлій Павлович

Архітектор-дизайнер, засновник студії PAINTIT.

Захистив диплом архітектора на кафедрі ОААП КНУБА у 2010 р.

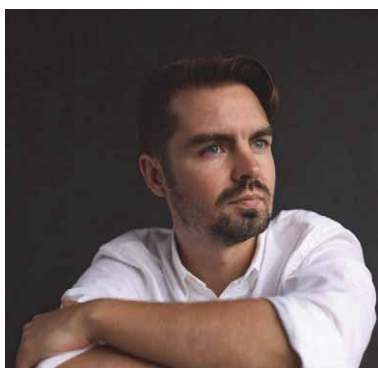
У 2016 р. заснував студію PAINTIT, де виконуються проєкти житлових та громадських будівель і інтер'єрів.

Серед основних проєктів студії:

- Lipky Twins,
- Синагога на Подолі (Київ),
- музичний канал "М1" (Київ).

www.behance.net/paintit

www.instagram.com/paintit_group

2011

Куцало Олексій Якович

Співзасновник Архітектурного бюро KYB Architects, автор численних проєктів та низки реалізованих будівель і комплексів.

Основні об'єкти: Проєкт Комплексної забудови мікрорайонів на просп. Правди у Києві, зокрема, вже будується мікрорайон "Діброва Парк"; Комплексна забудова житлового масиву «Осокорки-Центральні» у Дарницькому районі Києва, «Школа Інвентор Скул» по вул. Дніпровська набережна, 18а (Київ).

Є співзасновником Благодійного фонду «Оселя» в рамках якого було розроблено:

- Соціальний проєкт для внутрішньо переміщених осіб — OSELYA www.oselya.org;
- Соціальний проєкт відбудови — SLOBODA <https://www.slobodaukraine.com>

У теперішній час Олексій Куцало навчається у аспірантурі кафедри ОААП під керівництвом професора Л.Г.Бачинської. www.kybarchitects.com

2011

Ржанова Жанна Євгенівна

Партнер компанії Archimatika та керівник закордонного відділу, що співпрацює із всесвітньовідомими архітектурними компаніями Великої Британії, Нідерландів, Бельгії, Іспанії, Естонії, Канади, США, ОАЕ.

Почала свій шлях в Archimatika одразу після закінчення університету на посаді помічника архітектора і, долаючи шлях через менеджера проєктів, доросла до директора з розвитку, а далі і партнера компанії.

Під час архітектурної практичної діяльності в Archimatika приймала участь у розробці більше 10 проєктів, зокрема, наступних:

ЖК Комфорт Таун (м.Київ), ТРЦ Республіка (м.Київ), ЖК Спектрум (м.Рівне).

archimatika.com

2011

Примачок Олександр Анатолійович

Захистив диплом магістра на кафедрі ОААП КНУБА у 2011р. Присвятив свою кар'єру дизайну інтер'єрів: як житлові, так і комерційні об'єкти. Має у своєму доробку низку реалізованих проєктів офісів для міжнародних та вітчизняних компаній, відділень банків, коворкінгів, житлових будинків, квартир, місць загального користування для ЖК та бізнес центрів.

Наразі працює головним дизайнером команди DEZZY компанії ISTO і очолює команду з 20 людей.

<https://isto.ae/uk/>

Попередні місця роботи:

2014-2017 – Дизайнер інтер'єру та архітектор DENZA group of companies, <http://www.denza.com.ua>

Основні реалізовані проєкти: інтер'єр офісу Coca-Cola Ukraine, дизайн частини офісних приміщень для компанії Mondelez, дизайн корпоративного університету компанії Метінвест, адаптація проєкту реставрації загальних зон двох поверхів ЦУМ, розробка дизайну та будівельної документації Royal Tower Sky Terrace в кооперації з John Dawes.

2017-2020 – Провідний дизайнер інтер'єру в Creative Hub AVG group of companies, <https://avg.world>

Основні реалізовані проєкти: керівник групи та дизайнер основних зон Освіторія HUB, дизайн частини приміщень офісу УкрБуд, дизайн головного офісу ESTA holding, дизайн шоуруму CLAP, дизайн для місць загального користування ЖК White Lines (Київ), Concordia (Київ), Kandinsky (Одеса), Port City (Дніпро).

2021-2024 – Головний дизайнер і архітектор Alterhaus. <https://www.alterhaus.ua/>

Основні реалізовані проєкти: офіс на вул. Новоселицька, квартира в ЖК Славутич, квартира в ЖК Французький квартал.

2012

Іскієрдо Анна Феліксівна

Керує великими архітектурними проєктами у компанії АІММ як співзасновниця та креативна директорка.

Лауреат архітектурних премій: «Архітектор року 2017/ КБУ», «Кращий соціальний проєкт 2018 / КБУ», Інтер'єр року FunderMax 2019, «Краща проєктна компанія 2019 / КБУ», «Інтер'єр HoReCa/ InterYear2019», Нагорода «Кращий ЖК Креатор-Сіті» НСАУ 2021, Переможець конкурсу Helen school у Талліні 2023, «Кращий проєкт бізнес-класу» 2023 та інших.

Серед основних об'єктів: Реконструкція кінотеатру Жовтень (Київ); Реставрація з пристосуванням КМДА; Центр судин та серця ММ Добробут (Київ); Багатопрофільна лікарня UniClinic (Запоріжжя); Лікарня VIDNOVA; Центр для проживання онкохворих дітей ДАЧА (Київ); Бізнес-центр М8 та М3 (Київ); ЖК Krauss gallery (Київ); Житловий комплекс Creator city (Київ); БФК Dnipro island (Київ); БФК NVER (Київ).

<https://aimm-group.com/>
[www.youtube.com AIMM](https://www.youtube.com/AIMM)

2012

Бородієнко Анастасія Вікторівна

Архітекторка в SAR/MSA та містопланувальниця в Urban Minds (Стокгольм). Спеціалізація: містопланування в європейському контексті, сталий розвиток, житло, громадські простори, стратегічне містопланування.

У 2012 р. закінчила навчання на кафедрі ОААП КНУБА та отримала диплом магістра.

2010-2014 рр. – займалась проєктуванням житлових інтер'єрів у Києві.

2010-2015 рр. працювала на посаді архітектора в бюро Borodkin Architects у Києві.

У 2015-2016 рр. навчалась у магістратурі КТН Royal Institute of Technology з напрямку урбаністика.

2016-2021 рр. працювала як архітектор та містопланувальник у бюро Tovatt Architects & Planners у Стокгольмі.

2021-2022 рр. – посада архітектора та містопланувальника в організації Stadsbyggnadskontoret, Stockholms stad у Стокгольмі.

2022-2024 рр. – праця у бюро Urban minds у Стокгольмі.

Працювала в в Офісі містопланування Стокгольму.

Учасниця команди Урбаністичної коаліції Ro3kvit, яка об'єднує фахівців з України та за її межами для поширення знань та розробки методологій для розвитку та відновлення міських і сільських територій та інфраструктури України.

2012

Герасименко Віктор Олександрович

Засновник та головний архітектор Кооперації Synectic A. Співзасновник Громадської організації Savekyivmodernism та архітектурного агрегатора Білий офіс, урбаніст.

Захистив диплом архітектора на кафедрі ОААП КНУБА у 2012 р.

Автор проєктів реконструкції з формуванням багатофункціональних громадських комплексів, проєктів будівель різної типології, містопланувальних проєктів.

Серед основних проєктів: Бізнес-кампус City Garden по вул. Амурська у Києві (2020). Це ревіталізація території та приміщень колишньої Київської гумової фабрики, девелоперська компанія Forum Group.

<https://www.facebook.com/Savekyivmodernism>

2013

Купрійчук Артур Сергійович

Архітектор, співзасновник бюро Supermini Architekten, член Гамбурзької палати архітекторів (2023), працює в Гамбурзі, Німеччина.

Захистив диплом бакалавра на кафедрі ОААП КНУБА у 2013р.

У 2013-2015 рр. навчався на магістратурі Hochschule Anhalt, Dessau Institute of Architecture.

2014-2015 – архітектор в бюро HENN, Берлін.

2016-2018 – працював за фахом в бюро GMP, von Gerkan, Marg and Partners, Берлін/Гамбург.

2018-2021 – праця в бюро Gerber Architekten, Гамбург.

2022-2023 – архітектор в бюро KSP ENGEL, Гамбург.

У 2023 р. став співзасновником бюро Supermini Architekten в Гамбурзі.

Був членом проєктної групи на різних етапах наступних об'єктів:

- Центр обробки даних. Болонья, Італія. GMP.

- Реміснича палата. Саарбрюкен, Німеччина. Gerber Architekten.

- Стадіон Аль-Бейт. Аль-Хор, Катар. GMP.

- Реконструкція багатофункціонального центру. Вільгельмсгафен, Німеччина. KSP Engel.

Засновник освітнього Youtube-каналу про архітектуру «Architrip»

www.youtube.com/@Architrip

www.supermini.archi

2013

Антощук Тетяна Іванівна

Архітектор, кандидат архітектури (PhD), асистент кафедри архітектури та збереження об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Освіта:

2005 – 2009 рр. – Чернівецький політехнічний коледж (спеціальність: «Архітектура будівель і споруд», молодший спеціаліст);

2009-2012 рр. – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (спеціальність: «Архітектура», бакалавр);

2012-2013 рр. – Київський національний університет будівництва і архітектури (спеціальність: «Архітектура будівель і споруд», спеціаліст);

2013-2016 рр. – аспірантура на кафедрі ОААП, Київський національний університет будівництва і архітектури.

Трудову діяльність розпочала в 2010 р. За цей час брала участь у розробці науково-проектної документації на пам'ятки архітектури місцевого та національного значення у організаціях, де працювала на посаді архітектора з реставрації пам'яток архітектури та містобудування: ТОВ "АР Група", ТОВ "Консерваційно-реставраційний центр", ТОВ "Реставраційно-технологічний центр".

Наукова діяльність:

Захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури на тему: «Еволюція семантичних ознак архітектурних форм українського романтизму (кінця XIX – початку XX століття)» (2018, Харків). Науковий керівник: доктор архітектури, професор О.С.Слепцов.

Є автором наукових статей у фахових збірниках.

У 2020 р. за редакцією Народного архітектора України, д-ра архітектури, проф. О.С.Слепцова вийшла друком книга: «Віктор Чепелик. Архітектор. Дослідник. Педагог», де О.С.Слепцов та Т.І.Антощук стали упорядниками праці.

2014

Назаренко Володимир Едуардович

Працював архітектором в архітектурній майстерні В.М.Шкрогаля.

З 2012 р. приймає активну участь у діяльності Всеукраїнського об'єднання "Свобода".

Приймав активну участь у Революції гідності, був заступником сотника 3-ї сотні Самооборони Майдану.

2014–2015 – офіцер ЗСУ у 25-й окремому мотопіхотному батальйоні «Київська Русь», командир взводу.

В 2015 році обрано Депутатом Київської міської ради VIII скликання від Солом'янського району.

У 2022 р. повернувся до війська у складі Батальйону «Свобода» заступником командира (з артилерії).

	Наразі офіцер артилерії (капітан) у 4-тій бригаді оперативного призначення НГУ «Рубіж». Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.
 2014	Ципан Макар Олексійович (Ліберман) Фешн-дизайнер, засновник компаній по створенню авторського одягу та аксесуарів: MAKI та MAKI Accessories. Презентував свої колекції на Українському тижні моди декілька сезонів з 2015 р., на Тижні моди в Мадриді (Mercedes-Benz Fashion Week Madrid, 2024). Розробляв та виготовляв одяг для авіакомпанії SkyUp. Співпрацює з зірками шоубізнесу, зокрема: Panivalkova, Злата Огнєвіч, Агонь, DZIDZIO, Мішель Андраде, Мята, Esphyr. Має спільну діяльність з галереями: LiTE-HAUS Galerie + Projektraum (Берлін), WM Gallery (Антверпен). Проводив ряд виставок картин та одягу в Берліні та Гамбурзі. Виступає художником по костюмах в кіно, зокрема у співпраці з німецьким кінорежисером - Ralph Bridle. https://makifds.com/ https://www.etsy.com/shop/MAKIByMakar https://www.instagram.com/maki_acs https://www.instagram.com/maki_fds
 2016	Карбан Анна Анатоліївна Кандидат архітектури, архітектор ТОВ «ЕПІЦЕНТР К». У 2016 р. завершила навчання на кафедрі ОААП КНУБА. У 2021 році закінчила аспірантуру на тій же кафедрі і захистила дисертацію кандидата архітектури за темою: «Архітектурно-планувальна організація шкільних комплексів на територіях зі складним рельєфом України». Одночасно з навчанням у аспірантурі працювала на посаді архітектора ТОВ НПАБ «ЛІЦЕНЗіАРХ». За час роботи на даній посаді, приймала участь у розробці проєктів, концептуальних і конкурсних пропозицій навчальних закладів (шкіл, ліцеїв, дошкільних закладів і комплексів учбових установ), житлових будівель, релігійних об'єктів в Україні, громадських об'єктів спортивно-розважальної сфери. На сьогодні Анна Анатоліївна працює на посаді архітектора у ТОВ «ЕПІЦЕНТР К», створюючи новий тип торгово-розважальних центрів для компанії.

2017

Вовк Дмитро Олегович

Засновник та головний архітектор Vovk+Partners Architects. Керує розробкою комерційних та соціальних об'єктів, житлових та громадських будинків і комплексів, містобудівних проєктів.

У даний час виконує проєкти по відбудові м. Ірпінь та с.Бородянка після руйнувань, спричинених війною.

Серед основних проєктів:

- проєкт реконструкції та благоустрою площі Свободи в м.Ірпінь;
- ЖК A10 в м. Одеса;
- ЖК Obolon Wave біля затоки Дніпра в м. Київ, 24 пов.;
- проєкт скверу на вул. Северинівська «Banksy square», м.Ірпінь.

www.instagram.com/vovk_architects/

2017

Вовк Юлія Олександрівна

Засновниця та головний архітектор-дизайнер студії YUKO design.

Разом з креативною командою створила чимало житлових та комерційних інтер'єрів: квартир та приватних будинків, магазинів, салонів краси, кафе та інших.

Серед об'єктів: мережа косметичних магазинів Lova Lova (Львів, Київ), салон краси Glam (Дубай), офіс IT компанії Boosty (Київ).

Студія сформувала власний стиль на основі сучасних тенденцій та із впровадженням українських брендів.

www.instagram.com/yuko.design

2017

Сіньков Євгеній Олександрович

Працює на посаді головного архітектора в компанії Vovk+Partners Architects.

Є автором низки проєктів житлового, комерційного та соціального призначення.

Серед основних проєктів, які є складовою відбудови м. Ірпінь та с. Бородянка після воєнних руйнувань:

- Реконструкція ДЮСШ на вул. Троїцька, 40, м. Ірпінь;
- Проєкт скверу на вул. Северинівська «Banksy square», м.Ірпінь;
- Реконструкція парку "Покровський" з влаштуванням меморіальної алеї, м. Ірпінь;
- Реконструкція центральної площі та благоустрій загальноміської зони з озерами в м. Бородянка;
- Проєкт реконструкції площі Ринок в м. Ірпінь.

www.instagram.com/vovk_architects/

2018

Лисенко Євгенія Геннадіївна

Співзасновниця лабораторії з розробки стратегії та брендингу co+lab, кураторка в Projector Institute. Незалежна дизайнерка-підприємниця, мисткиня.

Досвід у дизайні – понад 10 років. Розробляла дизайн фірмового стилю, дизайн журналів («Telegraf», «Воля»), є співавторкою відеоперформативних робіт («Woman Performance», «Cicle»).

Клієнти: USUPSO, Tardi, CASTOR Engineering, P7 Architects, Еколавка, Alpha, KRUPA Conference, A10 Architect, Wumba Toys, O!SOME та інші.

co+lab

www.colab.com.ua

Projector Institute:

www.prjctr.com/course/graphic-design-junior

2018

Числовська Оксана Павлівна

Архітекторка і консультантка з екологічного будівництва в архітектурному бюро Grassinger Emrich Architekten в Мюнхені.

Захистила диплом бакалавра архітектури на кафедрі ОААП КНУБА у 2018 р.

Серед основних проєктів у Німеччині, у розробці яких приймала активну участь:

- Соціальне житло в м. Мюнхен на 260 квартир з дитсадком;
- Житловий комплекс на 150 квартир в м. Ашхайм;
- Освітньо-житловий комплекс в м. Хіршау: змішане використання (гастрономія, громадський коледж, воркшопи, житло);
- Меморіал трудового лагерью в м. Нойаубінг (почесна нагорода).

www.ge-architekten.de

2018

Маленко Анна Дмитрівна

Працювала креативним дизайнером Balbek burea.

Виступає з лекторіями у Skvot,

є експертом на телеканалі 1+1.

Заснувала студію дизайну інтер'єру Tsean Design.

Створює та реалізує проекти дизайну та перепланування інтер'єрів.

За 7 років виконання авторського дизайну створено більше 1500 м.кв. запроєктованого простору.

<http://tseandesign.com.ua>

www.instagram.com/tse.design/

2020

Усиченко Світлана Юріївна

Дослідниця та проєктувальниця у сферах архітектури та урбанізму. Учасниця ГО ReThink, що сфокусована на кругових рішеннях у будівництві та середовищі.

Учасниця команди Урбаністичної коаліції Ro3kvit, яка об'єднує фахівців з України та за її межами для поширення знань та розробки методологій для розвитку та відновлення міських і сільських територій та інфраструктури України.

Захистила диплом бакалавра на кафедрі ОААП КНУБА у 2020 р.

Отримала ступінь магістра з архітектури та міського дизайну в Politecnico di Milano (м. Мілан, Італія).

Є співавтором видання: Інтегрована візія річки Дніпро, 2024, (замовлення Greenpeace CEE).

Приймає активну участь в проєктах в Україні, просуваючи зелене відновлення у містах та громадах. Застосовує підхід інтеграції аналізу просторових даних із залученням мешканців та вивченням історичного контексту.

www.ro3kvit.com

www.rethink.com.ua

ВИКЛАДАЧІ КАФЕДРИ
ОСНОВ АРХІТЕКТУРИ ТА АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ КНУБА

Слепцов Олег Семенович

Завідувач кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА, доктор архітектури, професор, Президент Української академії архітектури (2021), Народний архітектор України (2019), лауреат Державної премії України в галузі архітектури (2000), член Національної спілки архітекторів України (1988), член Національної спілки художників України (2024), професор (2012) та член-кореспондент Міжнародної академії архітектури (2013), Почесний професор Одеської Державної академії будівництва і архітектури (2015), Chair Professor Харбінського політехнічного інституту / НІТ (2019), творчий керівник Науково-проектного архітектурного бюро ЛІЦЕНЗІАРХ.

Провідний фахівець в галузі архітектури, вчений, практик, педагог, організатор. Основні напрями практичної діяльності і наукових досліджень: містобудівні комплекси, архітектура житлових і громадських будівель, реконструкція об'єктів і забудови, сакральна архітектура, винахідництво, розробка і впровадження експериментальних архітектурно-конструктивних систем.

Є автором більше 180 друкованих праць і 20 монографій, підручників, посібників, архітектурних книг.

Результати наукових досліджень професора Слепцова захищені 90 патентами України та свідоцтвами авторського права на твір.

Під його керівництвом підготовлені сотні архітекторів, бакалаврів, магістрів, 20 кандидатів архітектури, докторів філософії і докторів архітектури.

У творчому доробку – біля 400 архітектурних та містобудівних проєктів, серед яких більше 115 – православні храми та комплекси, у 60 містах і населених пунктах України, у Об'єднаних Арабських Еміратах (Дубай), у Португалії (о.Мадейра), у Туреччині (Анкара), у Китаї (Харбін).

Серед основних архітектурних робіт:

- Гімназія новітніх біотехнологій. Київ, вул. Курська 12.

Реконструкція типової школи № 177 (2006);

- Міжнародний університет «Україна» для маломобільних груп населення по вул. Крамського, 10 в м. Києві (2012);

- Містобудівний і житловий комплекс Residences Kempinski Palm Jumeirah у складі апартаментів, п'ятизіркового готелю і 20 вілл, м. Дубай, ОАЕ, (2017);

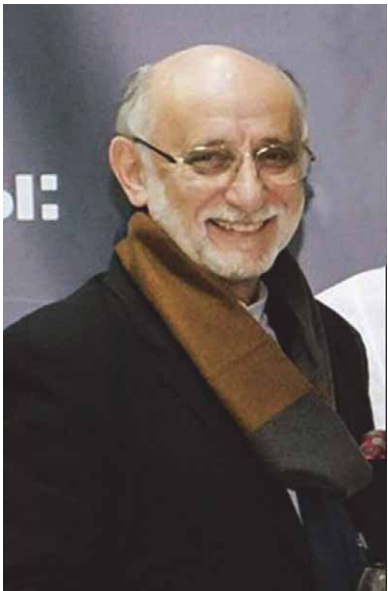
- Спасо-Преображенський храм. Борисо-Глібський жіночий монастир, с.Водяне, Харківська обл. (2017);

- Свято-Іллінський храмовий комплекс, м. Славутич, Київська обл. (2017);

- ЖК в Києві: на Печерську, «Глорія Парк», «Адамант»;

- ЖК класу де люкс «Корона» в Ужгороді;

- Комплекс Посольства України з Храмом Анкірських Святих в м. Анкара, Турція (2024).

	Олег Слепцов – художник, працює в галузі декоративно-прикладного мистецтва, а саме: кераміка, вітражне скло, натуральний та штучний камінь, ручне ткацтво – авторські гобелени. Творчі роботи виставлялися на більше ніж 50-ти персональних виставках в Україні та за кордоном, знаходяться у музеях та у приватних колекціях. Олег Слепцов – музикант, композитор, автор та виконавець власних пісень (150). Випустив 15 збірок пісень та інструментальної музики. Професійна і громадська діяльність О.С. Слепцова відзначена: державними, громадськими і церковними нагородами. Персональний сайт – http://sleptsov.org ЛІЦЕНЗІАРХ – http://licencearch.com.ua YouTube Олег Слепцов – http://bit.ly/OSleptsov УАА – https://yaa.com.ua
	Віг Янош Яношевич Професор кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА, Заслужений архітектор України (1995), Лауреат Державної премії України в галузі архітектури (1995), дійсний член УАА, дійсний член Української академії будівництва, член НСАУ. У 1964 р. поступив на Архітектурний факультет Київського державного художнього інституту (нині – НАОМА), де навчався в майстерні А.В.Добровольського. З 1967 р. почав закордонні стажування і, з часом, побував у багатьох країнах, набуваючи світового досвіду. Дипломна робота у 1970 р. була відзначена Срібним дипломом на Всесоюзному конкурсі студентських дипломних робіт архітектурних ВУЗів СРСР. Розпочав професійну діяльність у Закарпатській філії Київського проектного інституту "ДІПРОМІСТО" (м. Ужгород). З 1971 р. працює в Києві у проектному інституті «Київпроект», посада: ГАП, керівник майстерні об'ємного проектування. 1971-1981 – викладання в Київському державному художньому інституті. В 1976, 1977, 1978 рр. нагороджувався золотими та срібними медалями за перемоги на Всесоюзних та Республіканських конкурсах творчості архітекторів. У 1977 – лауреат Премії першого ступеня Держбуду УРСР за кращу побудову року (Посольство Угорської республіки, Київ). З 1986 – член правління Київської організації Співки архітекторів УРСР. З 1989 р. – президент Київського об'єднання угорців. У 1990 – заснував власне "Архітектурне бюро Янош Віг та партнери". 1990-1993 – віце-президент НСАУ. З 1996 – член Комітету з присудження Державних премій України в галузі архітектури.

	1977-2013 – член Містобудівної ради Головного управління архітектури та містобудування Київміськдержадміністрації. Серед основних архітектурних робіт: –Дитячий дошкільний заклад на 190 місць по вул. Старонаводницькій, 2-20, Київ); –Реконструкція станцій Київського фунікулеру; –Посольство Угорщини в Україні та Посольство Франції в Україні (вул. Рейтарська, Київ); –споруди Конституційного Суду України на розі вулиць Жиянської та Антоновича (Київ); – Бізнесцентр «Айсберг» по вул. Жиянській (Київ); –Житловий комплекс по бульвару Лесі Українки, 76 (Київ); –Житлові комплекси по вул. Старонаводницькій, 4в та 13 (Київ). У вільний час продовжує займатися образотворчим мистецтвом.
	Серьогін Юрій Іванович Професор кафедри ОААП КНУБА, Заслужений архітектор України (2008), лауреат Державних премій України в галузі архітектури (2000, 2006), член-кореспондент УАА, член НСАУ. У 1964-1969 – навчався у Львівській політехніці. З 1969 р. – працював у Києві, спочатку у ДПРОМІСТО, потім – в УКРКУРОРТПРОЕКТ. З 1991 р. – почалась діяльність власного архітектурного бюро «Ю. Серьогін». З 2014 р. працює в КНУБА на посаді професора кафедри Основ архітектури і архітектурного проектування. Викладає: архіт. проектування для різних курсів, дипломне проектування, лекційний курс для магістрантів «Методологія утворення інноваційної архітектури». Є автором та співавт. низки наукових праць та 2 монографій. Серед основних реалізованих та концептуальних проєктів: - Реконструкція Київського стадіону «Динамо» (1979); –Музична естрада в Маріїнському парку, побудована до 1500-річчя Києва (1981); –Житловий комплекс «Покровський» по пров. Бехтеревському, Київ (2000); –Спортивний комплекс Одеського припортового заводу у м.Южне Одеської обл. (2006); –Житловий комплекс ТММ у Києві (2003); –Житлові комплекси у Києві: «Павловський» (2000), «Юного орла» (2002), «Митець» (2003), «Альпійський» (2006). –Торговельні комплекси «Мандарін-плаза» (2003) та «Європа-плаза» (2005) у Києві; –Футбольний стадіон «Дніпро-арена» у м. Дніпро (2007); –Курортний готель у м.Трускавець (2007); –Реконструкція НСК «Олімпійський» у Києві для проведення футбольного чемпіонату Євро-2012, у співавт. з німецьким бюро GMP (2012).

	–Юженські Ростральна колона та яхтенна гавань (2014, 2016); –Тренувальний комплекс «FREESTYLE» та «CLIFF DIVING» на гірськолижному курорті «Синяк» (2021); –«SKYTOR» – супервисока споруда (авторське право) (2019); –Презентація «Першочергові кроки по відродженню України» на Міжнародному форумі «REBUILD UKRAINE» у Варшаві, 11.11.2023; –Презентація «Післяопераційні реабілітаційні центри для бійців ЗСУ» на міжнародній конференції «Розвиток архітектури в Європі під час війни в Україні», Львів, Львівська Політехніка, 28.11.2023. Продовжує розробку інноваційних робіт по освоєнню морського узбережжя Одеського регіону, гірськолижних курортів Українських Карпат, напрацювань по відродженню з вірою у світле майбутнє України.
	Івашко Юлія Вадимівна Доктор архітектури, професор кафедри ОААП КНУБА, нострифікований доктор габілітований, член ICOMOS, історик архітектури. В 1993 році закінчила КІБІ за фахом «Архітектор». В 2013 році захистила докторську дисертацію за спеціальністю «Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури». В 2018 році – нострифікація ступеня доктора архітектури в Краківській Політехніці ім.Т.Косцюшко. Протягом 1997-2018 років – працювала за сумісництвом в корпорації «Укрреставрація». Почесний реставратор України. Нагороджена медаллю св.Архістратига Михаїла від ПЦУ. Автор понад 900 статей в наукових і науково-популярних виданнях, з них 60 статей в базах SCOPUS та Web of science, 9 монографій. Серед основних монографій: - Юлія Івашко, Шуань Ли. Модерн Західної Європи, України и Китая: пути трансформации и имплементации. 2015. - Микола Дьомін, Юлія Івашко, Куїдер Резга. Мечеті Алжиру: архітектурні та урбаністичні аспекти. Під ред. М.М.Дьоміна. 2019. - Julia Iwaszko, Aneta Pawłowska, Oleksandr Iwaszko. W dobrej i złej doli. Przekształcenia stylistyczne fotografii Sergija Belińskiego. LTN-Łódź, 2023. Ю.В.Івашко є керівником наукових напрямів співпраці з Краківською політехнікою ім.Т.Косцюшко, Лодзькою політехнікою, Інститутом Історії мистецтва Лодзького університету (Республіка Польща), Університету в Яссах (Румунія). Має 5 захищених аспірантів. Отримала протягом 2022 – 2023 років іменну стипендію від Лодзького університету для видатних науковців. Запрошувалась для читання авторського курсу за темою війни в Україні у ЗВО

	Польщі. Вільно володіє польською мовою, має два сертифікати С1 мовних шкіл. Учасник гранту з Краківською політехнікою. Ю.В.Івашко є ініціатором програм з популяризації творчості воюючих митців. Сфера інтересів: архітектура і мистецтво Китаю та ісламських країн, архітектура і мистецтво модерну, реставрація, мистецтво і архітектура в часи війни, акварельний живопис.
	Шевцова Галина Вікторівна Доктор архітектури, професор, член Наукової спілки архітекторів Японії, художник, фотограф, майстер художньої кераміки та японської каліграфії. Народилася в Києві. Закінчила Національну академію образотворчого мистецтва і архітектури, факультет архітектури у 1996 році, аспірантуру у 1999 році. Тема кандидатської дисертації: «Архітектурно-просторові особливості формування вулиці Хрещатик в Києві (19-20 ст.)». Тема докторської дисертації: «Гене́за української дерев'яної церкви (витоки, принципи архітектурного формотворення, світовий контекст)». 2003-2005 – дослідник в університеті Кінкі, Осака, Японія (в рамках стипендії Монбукагакушю). 2007-2008 – дослідник в університеті Кінкі, Осака (в рамках наукового гранту Японської фундації). 2015-2016 та 2018-2019 – дослідник в Кіотському університеті, Японія (в рамках наукових грантів Японської фундації та фонду Хакухо). На теперішній час – професор Київського національного університету будівництва і архітектури, гостьовий дослідник Токійського університету (Японія). Автор більш ніж 100 наукових статей та близько 10 книг з тематики історії та теорії сакральної дерев'яної архітектури світу, проблем ревіталізації малих історичних міст та старовинних водних шляхів, культурної антропології та японознавства, перекладач сучасної японської поезії, книжковий ілюстратор. Вибрані книги: – <i>Битий Шлях, або Україна, якою ми її любимо: альбом-путівник по малим містам і селам України</i> (в гурті авторів). – К.: Дуліби, 2005 р; – <i>Грані світу. Україна-Японія: дерев'яна архітектура</i>. – К.: Грані-Т, 2006 р; – <i>Стежками Басьо: поетичний фото-путівник шляхами поета, у співавторстві з перекладачем поезії Іваном Бондаренко</i>. – К.: Грані-Т, 2007; – <i>Дерев'яні церкви України: науково-популярне видання-фотоальбом</i>. – К.: Грані-Т, 2007; – <i>Україна для шукачів пригод</i> (в гурті авторів). – К.: Дуліби, 2010; – <i>Історія японської архітектури і мистецтва</i>. – К.: Грані-

	Т, 2011; – <i>Невідворотна течія: 10 сучасних японських поетів в перекладах Галини Шевцової.</i> – К.: Фенікс, 2016; – <i>Гене́за української дерев'яної церкви: світовий контекст і унікальність.</i> – Харків: О. Савчук, 2019.
	Бачинська Людмила Георгіївна Кандидат архітектури, професор кафедри ОААП КНУБА, член-кореспондент Української академії архітектури, доцент, архітектор. З 1988 року працює заступником декана Архітектурного факультету з навчально-методичної роботи. У 1973 році закінчила КІБІ за фахом «Архітектура громадських будівель». У 1983 році захистила кандидатську дисертацію за науковою спеціальністю «Архітектура будівель і споруд». У 2011-2014 роках за сумісництвом працювала на Архітектурному факультеті Чернівецького університету ім.Ю. Федьковича. Була запрошена для читання лекцій у ДонАБА. Впродовж викладацької діяльності проходила стажування у Московському архітектурному інституті (Росія, 1985), Hochschule Coburg (Німеччина, 2004), University of Finance, Business and Entrepreneurship (Болгарія, 2021) та установах України – КиївЗНДІЕП, НДІТІАМ, Укрпроектреставрація, Київголови́ськбуд (Управління проектно-вишукувальних робіт та експертизи), ТОВ «ПРОЕКСІ». Проектна діяльність: КиївЗНДІЕП (1976-1978), Київпроект (1978), ТОВ Київоргбуд (1997-2013) на посадах старшого архітектора, ГАПа та наукового консультанта. У 2023 році розпочалося і до сьогодні продовжується розроблення проектних пропозицій житла для ймовірної забудови у Казахстані. Починаючи з 1977 року були налагоджені професійні контакти із установами Росії (ЛІБІ, ЛенНІДІпроект, ЛенЗНДІЕП, МарХІ та ТбілЗНДІЕП (Грузія). Автор понад 200 наукових статей у фахових виданнях України, Німеччини, Угорщини, Польщі, Росії та науково-методичних праць, серед яких: – Архітектура житла (проблеми теорії та практики структуроутворення), монографія, 2004; – Архітектура житла України середини ХХ – початку ХХІ століть (Історико-аналітичний нарис), навчальний посібник, гриф МОНУ, 2016, та видання друге у 2017; – розділ у колективній монографії: Development of modern Science: the experience Europe countries and prospects for Ukraine (Латвія, 2019); – каталог власних художніх робіт: Графіка, 2004. За успішну працю була нагороджена численними грамотами та іменними подарунками. Підготувала 4 кандидатів

	архітектури. Має сертифікат за рівень знання англійської мови B2. З початком російсько-української війни 2014 року і до сьогодні активно допомагає українським воїнам, була членом багатьох волонтерських організацій, з 2020 року є членом батальйону Національної гвардії ім. генерала Сергія Кульчицького. Нагороджена численними грамотами і подяками, знаком батальйону, медаллю «За гідність і патріотизм», Бронзовим Волонтерським Хрестом «За патріотизм». Нагороджена почесним знаком «Відмінник освіти України». Сфера наукових інтересів: архітектура громадських будівель – структуроутворення та формотворення; система «людина-потреби-оточення» та системність архітектурно-містобудівних об'єктів; вплив соціально-економічних та соціально-політичних умов на архітектурне середовище; відбиття розвитку суспільства на культурній діяльності та її архітектурно-містобудівній галузі; живопис і графіка.
	Куковальська Неля Михайлівна Професор кафедри ОААП, генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська», академік Української академії архітектури (2005), Заслужений працівник культури України (2008), член-кореспондент Академії будівництва України (2016), член Асоціації Європейських Соборів (2020), провідний фахівець в галузі архітектури, реставрації, будівництва, практик пам'яткоохоронної та музейної справи. Навчання у вищих навчальних закладах: – Московський інститут інженерів залізничного транспорту; факультет: Будівництво залізничних доріг, шляхів та шляхове господарство; спеціальність: інженер шляхів сполучення–будівельник (1982). –Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Г.Сковороди; Факультет післядипломної освіти; спеціальність: вчитель історії і українознавства (2004). Діяльність у організаціях: –1983-1988 – Пересувна механізована колона № 14 тресту Бориспільсільбуду (інженер); –1988-1995 – Проектна розрахункова група відділу капітального будівництва районного агропромислового об'єднання, м. Переяслав-Хмельницький (старший інженер, головний спеціаліст, головний інженер); –1995-1996 – Переяслав-Хмельницька районна рада (завідувач відділу архітектури та будівництва районної ради); –1996-1999 – районна державна адміністрація, м.Переяслав-Хмельницький (завідувач відділу містобудування, архітектури та житлово-комунального господарства райдержадміністрації); – 1999-2000 – Київська обласна державна адміністрація Управління містобудування та архітектури, м. Київ

	(начальник відділу архітектури, заступник начальника управління містобудування та архітектури – начальник обласної інспекції державного архітектурно-будівельного контролю); –2000-2012 та з 2015 по сьогоднішній день – генеральний директор НЗ «Софія Київська» Міністерства культури та інформаційної політики України; – з 2021 – професор кафедри ОААП КНУБА. Є автором наукових статей та співавтором монографій. Прийняла участь у численних міжнародних конференціях, науково-практичних заходах та програмах. Діяльність Н.М. Куковальської зі збереження, реставрації та популяризації пам'яток НЗ «Софія Київська» було відзначено нагородами: Почесною відзнакою Міністерства культури України «За досягнення в розвитку культури і мистецтв» (2005), Національної комісії України у справах ЮНЕСКО Міністерства закордонних справ України (2006), Академії будівництва України (2016); державною нагородою Італійської Республіки «Орденем Зірки Італії» з присвоєнням звання «Кавалер» за особливі заслуги в розвитку дружніх відносин та співробітництва між Італією та Україною (2015); орденом «За заслуги» Французької Республіки (2023).
	Зиміна Світлана Борисівна Кандидат архітектури, доцент, професор кафедри ОААП КНУБА. Після навчання на Архітектурному факультеті КІБІ, отримала пропозицію залишитись для викладацької та наукової діяльності на кафедрі, що тепер має назву: кафедра Основ архітектури та архітектурного проектування. У 1987 р. захистила дисертацію канд. архітектури на тему: «Формування архітектури наближеного торговельного обслуговування». У 1993 р. отримала вчене звання доцента. З 2014 р. працює на посаді професора кафедри. Педагогічна діяльність: практичні заняття з архітектурного проектування різних курсів, семінари з історії мистецтв та містобудування, практичні заняття з об'ємно-просторової композиції та літні практики. З 1989 р. викладає курс лекцій «Історія російської і національної архітектури», з 1999 р. – курс лекцій «Основи композиції», з 2005 р. – курс лекцій «Основи інтер'єру» і спецкурс «Історія і теорія інтер'єру», веде дипломне проектування. Є автором більше 70 наукових та науково-методичних праць, серед яких: Історія архітектури України. Розділ «Архітектура Київської Русі кінця Х – перш. пол. XII ст. (2003, у співавт.); Композиція: навч. посібник (2008, 2012, 2013 у співавт.); Composition (2015, у співавт.); Історія зарубіжної архітектури. Російська архітектура: підручник (2015); Стили інтер'єру: посібник (2018). Під науковим керівництвом С.Б. Зиміної було захищено три кандидатські дисертації.

Єрофалов Борис Леонідович

Архітектор, методолог, історик архітектури, архітектурний критик, києвознавець, засновник (1995) і головний редактор першого незалежного архітектурного журналу України А.С.С (з 2004 – А+С).

Керівник Інформаційного відділу НСАУ (з 2012), професор кафедри ОААП (з 2019), кандидат архітектури (2023).

Із загальних гараздів надбав звання дійсного члена Української академії архітектури та професора Міжнародної академії архітектури (2007), двічі лавреат Державної премії України в галузі архітектури (2006, 2015).

Народився 16.05.1960 р.

Закінчив Архітектурний факультет Київського державного художнього інституту (1984), Graduate School of Banking at Colorado, США (1994).

Працював архітектором в Управлінні генерального плану Києва (1984), науковим співробітником у НДІ Теорії та історії архітектури (1986 - 1997), адепт школи СМД-методології Г. П. Щедровицького (з 1989), викладач курсу «Регіональний аналіз та планування» у Міжнародній академії бізнесу та банківської справи, Тольятті (1994-1997).

Прибічник хорологічного методу дослідження архітектури.

Автор концепції пізньоантичного походження Києва – монографія «Римський Київ, або Castrum Azagarium на Києво-Подолі» (2017).

Пропагує відродження ордерного мислення в архітектурі.

Автор тридцяти книжок та близько тисячі статей про архітектуру та її околиці.

Богданов Валерій Анатолійович

Член Національної Спілки архітекторів України,

член-кореспондент Української Академії Архітектури.

Закінчив Одеський інженерно-будівельний інститут з відзнакою за спеціальністю «Архітектура».

Доцент кафедри ОААП КНУБА.

Працює головним архітектором науково-проектного архітектурного бюро «ЛІЦЕНЗІАРХ». Автор численних проєктів та будівель. Серед яких: торговий комплекс «Андріївський дім» (м.Тернопіль); територіальне представництво Рахункової Палати по Одеській, Миколаївській та Херсонській областях (м.Одеса); реконструкція готельного комплексу «ЛЮКС» (м. Донецьк); реконструкція привокзальної площі (м. Сімферополь, АР Крим); адміністративно-виробничий комплекс ТОВ «ТЕХНО-РЕЙВ» (м. Тернопіль); «Ресторан Мансарда» (вул. Вишгородська, 49-А, м. Київ); житловий район (в межах вул. Л. Українки та вул. Святошинської, м. Вишневе Київської обл.); реконструкція скверу (на розі вул. Університетської та М. Коцюбинського, м. Чернівці); Спасо-Преображенський

	храмовий комплекс Свято-Борисо-Глібського жіночого монастиря (с. Водяне Харківської обл.), житловий комплекс «Глорія Парк» (м. Київ); висотний житловий будинок галерейного типу (вул. Василя Липківського, 35, м. Київ) та інші. https://licencearch.com.ua
	Вишинський Андрій Леонардович Доцент кафедри ОААП КНУБА, член-кореспондент Української академії архітектури, член НСАУ, керівник власної архітектурної майстерні «ViB». Закінчив з відзнакою Київський будівельний технікум. Потім навчався на кафедрі ОААП КІБІ. Після завершення навчання працював у науково-проектному інституті КиївЗНДІЕП протягом 5 років. Також працював у організації «ДІПРОМІСТО», у науково-проектному архітектурному бюро ЛІЦЕНЗіАРХ. Серед основних проектних робіт: Дитячий садок на 280 місць у м. Тернопіль (1995, у співавт.); Містобудівний комплекс мікрорайону 13 у м. Тернопіль (1995); Церква Святителя Миколая Чудотворця Мирликійського у м. Чернігів (1998); Свято-Іллінський Храмний комплекс у м. Славутич (1997); Храмний комплекс Казанської ікони Божої матері у м. Київ (2002, у співавт.); Житлово-офісний комплекс по вул. Микільсько-Ботанічна, 31 та вул. Гетьмана Павла Скоропадського, 27 у м. Києві (2007); Будинок творчості студентів КПІ (2008, у спіавт.); Забудова котеджного містечка «Северинівка» у с. Северинівка, Київська обл., (2006-2011); Забудова території з об'єктами соціально-культурного, побутового та рекреаційного призначення смт. Макарів, Київська обл. (2008); Індивідуальна житлова забудова частини мікрорайону «Рокач» у м. Буча, Київська обл. (2009). Організував 13 персональних художніх виставок та приймав участь у збірних виставках творчих робіт.
	Горбик Олена Олександрівна Випускниця кафедри ОААП КНУБА (1997). Доцент, кандидат архітектури, історик архітектури, мистецтвознавець. Провідна викладачка, лектор з історії світової архітектури і мистецтва на Архітектурному факультеті КНУБА від 2000 р. За час викладання особисто вчила та екзаменувала понад 10000 студентів-архітекторів. Галузь наукових інтересів – теорія стилестановлення в світовій архітектурі. Має унікальний досвід натурного пізнання пам'яток архітектури 26 країн, понад 250 міст Європи, Близького Сходу, Азії, Далекого Сходу, Північної Африки. Автор архітектурознавчих експедицій та маршрутів в археологічні заповідники, до пам'яток ЮНЕСКО. Особисто

	вивчала колекції образотворчого мистецтва понад 120 провідних європейських музейних зібрань. Має понад 70 опублікованих праць; з них понад 50 наукових і 20 навчально-методичних праць. Автор монографій: «Всесвітня історія архітектури в тезах і зображеннях (пам'ятниковознавчий довідник). Частина 1.» (2018), «Історія світової середньовічної архітектури. Частина 1.» (2015), «Римо-католицькі костьоли Києва і Київщини» (2004). Має ряд публікацій поетичних збірок хайку. Вивчала та практикувала: мистецтва сумі-е та ікебани, академічний та абстрактний живопис, архітектурні фотостюди, сценічні та соціальні танці стилів фламенко, аргентинського танго, блюзу, лінді-хопу. Вивчає теорію та історію класичної музики, вчиться грати на ряді інструментів та вокалу.
	Ладан Тетяна Миколаївна Кандидат архітектури, доцент. Випускниця кафедри ОААП КНУБА (1996 р.). Працювала: архітектором (проєктування житлових та громадських будівель) в проєктно-будівельних організаціях м. Києва: «Діалір», «Українська будівельна компанія». Працює на Архітектурному факультеті КНУБА на посаді доцентки кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування, є вченою секретаркою кафедри. Викладає дисципліни для абітурієнтів, бакалаврів та магістрів, аспірантів: «Композиція», «Історія архітектури і містобудування: Українська архітектура ХХ-ХХІ ст.», «Теорія розвитку архітектурно-художнього авангарду», «Теорія формоутворення «інформативної архітектури» на основі синтезу мистецтв», «Науково-теоретичні інноваційні дослідження в архітектурі», «Концептуальне архітектурне проєктування», «Дипломне проєктування», «Інноваційна архітектура (проблеми реконструкції та проєктування нових об'єктів)». Авторка наукових публікацій у фахових виданнях. Учасниця всеукраїнських та міжнародних конференцій, фестивалів, форумів, з'їздів, освітніх та дослідницьких проєктів. Організаторка екскурсій по об'єктам архітектурного авангарду та модернізму м. Києва, авторка та організаторка виставок об'ємно-просторових кінетичних архітектурно-художніх інсталяцій та перформансів, концептуалістка, копірайтерка, поетеса.

Меженна Наталія Юріївна

Кандидат архітектури, доцент кафедри Основ архітектури і архітектурного проектування КНУБА.

Поступила у КНУБА в 1989 р., закінчила у 1995 р. (кафедра ОААП).

Працювала за фахом в організаціях:

Інститут археології НАН України; Інститут «УкрНДІпроектреставрація» (майстерня О.О.Граужиса, майстерня В.П.Смірнова); ПП «Інтербудсервіс» на посаді керівника архітектурної майстерні.

В архітектурній практиці виконувались авторські проекти низки приватних будинків, більше 100 приватних та громадських інтер'єрів, проекти ландшафту, проекти реконструкцій. Також розроблялись об'єкти предметного дизайну, зокрема, меблів.

У 1995 – 1998 рр. навчалась в очній аспірантурі та працювала на кафедрі ОААП КНУБА, де з 1995 р. – на викладацькій роботі спочатку на посаді асистента, пізніше – доцента кафедри.

Приймала участь у кількох збірних виставках живопису та графіки.

Є автором більше 50 статей у фахових наукових виданнях, зокрема, 5 наукових робіт, що були опубліковані у SCOPUS.

Основними темами публікацій та, загалом, наукових інтересів є: сучасне будівництво в історичному середовищі; реконструкція, реставрація та пристосування архітектурних об'єктів; психологія створення та сприйняття новацій у сталому різночасовому архітектурному середовищі.

Ніканоров Сергій Олександрович

Кандидат архітектури, член-кореспондент УАА, доцент кафедри ОААП КНУБА.

Навчався на кафедрі ОААП на Архітектурному факультеті КНУБА і захистив диплом магістра з відзнакою.

2004-2008 – аспірантура на кафедрі ОААП.

У 2009 р. захистив дисертацію кандидата архітектури на тему: «Формування водно-туристичних комплексів».

З 2005 – викладач кафедри ОААП.

Є автором більше 15 наукових статей, методичних рекомендацій та видання: «Архітектура водно-туристичних комплексів: Навчальний посібник» (2012).

У 2012 р. отримав вчене звання доцента.

Педагогічна діяльність: практичні заняття з архітектурного проектування 1 та 4 курсів, навчальні практики, керівництво магістерськими дипломними проектами.

Новосад Ірина Геннадіївна

Кандидат архітектури, доцент кафедри ОААП КНУБА.

З 1986 - 1990 рр. навчалась в Житомирському будівельному технікумі, де отримала спеціальність техника-архітектора.

Після навчання, у 1990 - 1992 рр. працювала на посаді техника-архітектора у «ГИПРОГРАЖДАНПРОМСТРОЙ».

У 1992 – 1999 рр. навчалась на Архітектурному факультеті КНУБА, на кафедрі ОААП.

У 1999 р., при захисті дипломної роботи, отримала рекомендацію від професора, завідуючого кафедрою ОААП Єжова В.І. до вступу в аспірантуру. У 1999 р. вступила до аспірантури в КНУБА на кафедру ОААП і розпочала працювати у ВАТ ПТІ «КИЇВОРГБУД» на посаді архітектора. Під час практичної роботи у 1999 – 2015 рр. за спеціальністю, було виконано низку проєктних робіт.

У 2016 р. захистила дисертаційну роботу на тему: «Принципи реконструкції типових житлових будинків (1970-1980 рр.)» та здобула ступінь кандидата архітектури.

З 2005 р. розпочала працювати асистентом на кафедрі ОААП, а з 2017 р. – на посаді доцента.

Загальний стаж роботи – 38 років, педагогічний – 19 років.

Автор 23 наукових статей в науково-фахових виданнях України та за кордоном, в тому числі: дві статті у періодичних виданнях, які включені до Scopus та Web of Science Core Collection 2013 р., 2024 р.

Приймала участь у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях (2016 р., 2019 р., 2020р.).

Педагогічна діяльність: викладання архітектурного проєктування, керівництво магістерськими дипломними роботами, науково-теоретичні дослідження в галузі реконструкції архітектурних об'єктів та інші дисципліни.

Є автором п'яти методичних вказівок для студентів Архітектурного факультету КНУБА.

Олійник Тетяна Анатоліївна

Викладач кафедри ОААП КНУБА,

засновниця та Головний архітектор проєктів бюро архітектурного проєктування та дизайну інтер'єру OLT Design.

2007-2019 рр. – Головний архітектор та дизайнер у бюро «Концепт і Арх».

Серед основних архітектурних робіт:

- Stemsell Clinic / Клініка клітинної терапії по вул. Кудряшова, 9 у м. Київ (архітектурне рішення та дизайн інтер'єру).

- Салон краси Modi по вул. Івана Франка, 46 у м. Київ (дизайн інтер'єру).

- Індивідуальний житловий будинок зі SPA у с. Глібівка, Вишгородський район.

	Педагогічна діяльність: практичні заняття з Архітектурного проектування 2 курсу, Історії європейського мистецтва та Композиції. www.oltdesign.com
	Русевич Тетяна Вікторівна Кандидат архітектури, доцент кафедри ОААП КНУБА. Закінчила КІБІ на кафедрі Основ архітектури у 1991р. У 1994 р. захистила дисертацію кандидата архітектури на тему: «Архітектура сучасних православних духовних центрів на території України». Працювала за архітектурним фахом у двох арх. бюро, де були реалізовані проекти дизайну інтер'єрів та індивідуальних житлових будинків. Є автором більше 70 наукових статей, опублікованих у фахових наукових збірниках. Серед цих праць: Русевич Т.В. Семіотика в архітектурі – наука про знаки та знакові системи // Архітектурний вісник КНУБА: Наук.-вироб. збірник /Відпов. ред. Куліков П.М.-К.: КНУБА, 2019.- Вип. 20 – с.169 -174.; Tatyana Rusevych. Semiotic interpretation of sign forms in architecture. AIP Conf. Proc. 2490, 030008 (2023). Основний напрям досліджень: «Теорія сприйняття складових елементів архітектурних об'єктів». Хобі: акварельний живопис.
	Северіна Ольга Святославівна Кандидат архітектури, доцент кафедри ОААП КНУБА. Навчалась на Архітектурному факультеті КІБІ (КНУБА). Основна наукова та практична діяльність проходила в науково-проектному інституті КиївЗНДІЕП протягом 20 років, працювала на посаді завідуючого Сектором містобудівних проблем. Головні роботи: розробка схем торгово-побутового обслуговування для міст Донецьк, Київ, Макіївка. У 1984 р. захистила дисертацію кандидата архітектури на тему: «Архітектурно-планувальна і просторова організація будинків мод». Педагогічна діяльність: практичні заняття з архітектурного проектування 2 курсу, семінари з історії архітектури і містобудування, керівництво магістерськими дипломними проектами. Є автором наукових статей та методичних видань.

Сьомка Сергій Володимирович

Кандидат архітектури, доцент кафедри ОААП КНУБА, дійсний член Академії будівництва України (2023).

У 1991 р. захистив диплом з відзнакою на кафедрі ОААП КІБІ (нині – КНУБА).

У 1997 р. захистив дисертацію на тему: «Архітектурно-планувальна організація будівель ліцеїв і гімназій (в умовах України)».

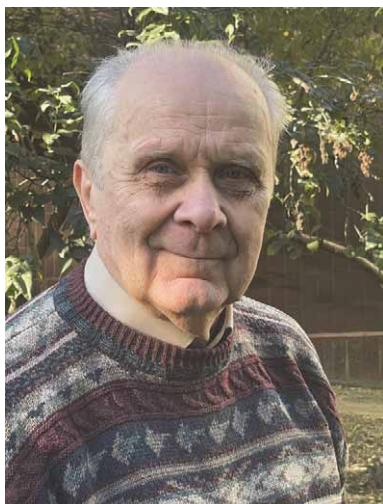
У творчому доробку – понад 50 проєктів індивідуальних житлових будинків, навчального закладу, церкви Миколи Чудотворця в м.Києві.

Є автором понад 100 наукових та науково-популярних публікацій в наукових збірниках КНУБА і КиївЗНДІЕП, журналах: «Рідна школа», «Шлях освіти», «Стиль сучасного дому», «Янус Нерухомість», «Промислове будівництво та інженерні споруди», «Наш дім», «Дім, сад, город», «Українська мова і література», «Будівництво України» та ін.

Опублікував більше 10 монографій, підручників та навч. посібників. Серед основних видань: ДБН В.2.2.-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів» (у співавт.); Біоніка в дизайні середовища: навч. посібник (2016); Ергономіка та ергодизайн: підручник (2017); Основи дизайну архітектурного середовища: підручник (2019) та ін.

Педагогічна діяльність: лекційний курс «Архітектурна композиція», практичні заняття з архіт. проєктування різних курсів, керівництво магістерськими дипломними проєктами.

Коло інтересів: архітектура громадських будівель і споруд (зокрема, середніх навчальних закладів, ліцеїв і гімназій); архітектурна композиція; пропорціонування класичних архітектурних форм і питання гармонізації сучасного архітектурного середовища композиційними засобами; деякі математичні і біотектонічні аспекти пропорціонування в формальній композиції і прикладному проєктуванні; образотворче мистецтво; поезія; музика.

Щербаков Олександр Васильович

Кандидат архітектури (1984), доцент кафедри ОААП КНУБА (з 1994 р.). Диплом з відзнакою арх. фак. КНУБА (1976). Член Спілки архітекторів СРСР (1982). Член НСАУ (1991).

Працював у Київському зональному науково-дослідному інституті експериментального проектування (КиївЗНДІЕП) у наук. відділенні на посадах: архітектора (1976-77 рр.), ст. архітектора (1977-78 рр.); у проектному відділенні на посаді ст. архітектора (1978-80 рр.).

Навчався в аспірантурі кафедри Основ архітектури КІБІ (1980-84 рр.). У 1984 р. захистив дисертацію канд. архітектури на тему: «Вдосконалення функціональної структури спортивних залів».

Працював у проектній групі Науково-дослідного сектору КІБІ на посаді мол. наукового співробітника (1984-88 рр.).

Далі почалась робота на кафедрі ОААП КНУБА на посадах: асистента (1988-90 рр.); ст. викладача (1990-92 рр.); доцента (з 1992 і по теперішній час). З 1990 р. є проформом кафедри.

Основні проектні роботи: Спортивний комплекс Динамо в м.Києві, КІБІ, (1976, дипломний проєкт за реальним замовленням сумісно з КиївЗНДІЕП); Гром. центр зразково-перспективного житлового району «Теремки-1» у м.Києві, КиївЗНДІЕП (1976); Гром. центр по вул. Мельникова, 15 у м.Києві, КиївЗНДІЕП (1977); Учбовий корпус фізвиховання КПП, КиївЗНДІЕП (1979); 6-зальний учбово-тренувальний спорткомплекс «Динамо» в м.Києві, КиївЗНДІЕП, (1979, диплом 3 ст. на Республіканському конкурсі кращих проектних робіт року); Інженерно-лабораторний корпус монументально-декоративної кераміки КиївЗНДІЕП в м.Києві (1980); Дитсадок в/о Арсенал в м.Києві, КиївЗНДІЕП (1980); Капремонт будівлі Мінвузу УРСР по просп. Перемоги, 10 у м.Києві, КІБІ, (1987); Капремонт приміщень Мінвузу УРСР по вул. Хрещатик у м.Києві, КІБІ (1988); Реконструкція будівлі їдальні під житл. будинок у м.Києві (1998); Рекреаційно-оздоровчий комплекс у м.Байраки, КНУБА, (2012, керівник дипломного проєкту, що отримав диплом 1 ст. на огляд-конкурсі кращих дипломних робіт арх ВНЗ України).

Основні наукові роботи: Архітектурно-конструктивно-технологічна система (АКТС), КиївЗНДІЕП (1978); Блочна архітектурна система формування гром. комплексів (БАСФОК), КиївЗНДІЕП (1979, у співавторстві); Стильовий напрямок Матрична архітектура (МАРХ), КНУБА, (2014, 2017, керівник низки курсових та дипломних проєктів з

	науковими розробками). Педагогічна діяльність на кафедрі ОААП КНУБА: лекційний курс «Теорія архітектури. Вступ до фаху» для 1 курсу; лекційний курс «Основи об'ємно-просторової композиції» для 2 курсу; практичні заняття з арх. проєктування різних курсів та ін.
	Ушаков Гліб Наумович Кандидат архітектури, доцент кафедри ОААП КНУБА (з 2005 року). У 2001 році – захистив диплом магістра архітектури з відзнакою на Архітектурному факультеті КНУБА. У 2002 році – стажувався на Архітектурному факультеті Аугсбурзького університету прикладних наук (Fachhochschule Augsburg) в Німеччині. У 2006 році захистив дисертацію кандидата архітектури за спеціальністю «Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури» на тему: «Формування візуально-проникних внутрішніх просторових структур». 2006–2013 – доцент кафедри Дизайну інтер'єру та меблів Київського національного університету технологій та дизайну (КНУТД) за сумісництвом. 2000–2010 – архітектор в Українському зональному науково-дослідному та проєктному інституті по цивільному будівництву (КиївЗНДІЕП). Тематика досліджень, навчальних курсів та лекторіїв: сучасна світова архітектура, історія архітектури, зокрема, історія архітектури Києва, архітектурна композиція, методика проєктування, умоглядні можливості в творчості. Педагогічна діяльність: викладання лекційного курсу «Історія світової архітектури (сер. 80-х рр. XX ст. – поч. XXI ст.)», спецкурсів: «Організація внутрішнього простору громадських будівель» та «Методика аналізу та проєктування складних структур архітектурного простору», архітектурне проєктування, керівництво дипломними роботами та ін. Автор більше 80 публікацій. З них 54 – наукові праці, надруковані у збірниках. Приймав участь у художніх виставках з творами графіки та живопису.

Якубовський Ігор В'ячеславович

Кандидат архітектури, доцент кафедри ОААП КНУБА.

У 2001 р. захистив диплом магістра архітектури з відзнакою в Інституті архітектури НУ «Львівська політехніка».

У 2015 р. захистив дисертацію канд. архітектури на тему: «Архітектура садибного житла Львова кінця XVIII – початку XXI ст.».

У 2004 – 2018 рр. працював асистентом кафедри ІАРХ НУЛП.

З 2018 р. – викладач кафедри Основ архітектури і архітектурного проектування КНУБА, де з 2020 р. – на посаді доцента. Також працював керівником Відділу акредитації кваліфікаційних центрів Національного агентства кваліфікацій.

Педагогічна діяльність: керівник магістерських робіт, архіт. проектування II курсу ОКР «бакалавр» та архіт. проектування I курсу ОКР «магістр», є співавтором лекційного курсу «Технологія архітектурно-проектного процесу».

Є автором більше 30 публікацій. З них понад 20 – наукові праці, надруковані у наукових збірниках. Опублікував у співавт. 3 навчальних посібники:

«Однородинний житловий будинок» (Львів, 2007),

«Основи проектування садибного житла» (Львів, 2020),

«Посібник для експертів з акредитації кваліфікаційних центрів» (Київ, 2021).

Основні напрями наукової діяльності: історія і теорія архітектури, історія Голодомору-геноциду.

З 2024 р. Ігор Якубовський – знаходиться на службі у Бригаді Національної гвардії України «Азов».

Яковенко Маргарита Костянтинівна

Кандидат архітектури, членкиня-кореспондентка УАА, доцент кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування,

керівник Мистецької школи УАА.

Випускниця кафедри ОААП КНУБА 2014 р.

Сертифікований фотограф (2021р.) та арт-терапевт (2024р.).

Викладач образотворчого мистецтва для дітей в студії творчості «Open Art Studio» (2022-2023 рр.).

Учасниця Всеукраїнських виставок графічних робіт.

З 2013 року є практикуючим архітектором та дизайнером: провідний архітектор в майстерні українського художника Кирила Проценка (2013-2014рр.); ТОВ «Проектне бюро

	«Київпроект» (2014р.); ООО «Еліт груп» (2015-2016рр.). Автор понад 20 наукових праць та 2 монографій у співавторстві: О.С.Слепцов, М.К.Кумейко «Клара Демура: Архитектор-педагог» (2016р.); «Теоретико-методологічний базис управління якістю житлового будівництва, підвищення комфортності та екологічності при комплексній забудові територій» (за ред. І.В. Новикової, 2022р.). Тематика наукових досліджень: питання розвитку сучасної архітектурної освіти, еволюції архітектурної школи Києва; визначення впливу архітектурної школи КНУБА на розвиток освіти, науки та архітектурної практики України; вираження і тенденції в мистецтві та архітектурі митців та майстрів архітектури; архітектурна спадщина.
	Ткачук Ольга Володимирівна Доцент кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА. Випускниця кафедри ОААП КНУБА (2010 р.). Працювала архітектором в ТОВ «Агро-Арх»; була помічником президента УАА В.Г.Штолька, (1992-2020рр.); 2011 – 2016 рр. – займалася дизайн-проектами інтер'єрів. Приймала участь в архітектурних конкурсах: «Відновимо Донбас разом» при Благодійному фонді «Донбас: Відновлення!» в номінації «Архітектурне рішення об'єкту освіти»; «RESET CITY- ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ МІСТА 2018» в номінації «Конкурс-огляд Reset City//Renovation»; «RESET-2019»; приймала участь у виставці-конкурсі «Лейпцизька премія сталого міського розвитку в Україні від МІНРЕГІОНБУД (Україна) та GIZ (Німеччина)»: проєкт «ЗАМОК»; у розробці проєкту меморіального комплексу Пам'яті Героям у с. Чорнокінці. Автор 35 наукових статей в області архітектури.

Трофимчук Сергій Михайлович

Кандидат архітектури, асистент кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА (з 2021 р.).

У 2005 - 2011 рр. – навчання на Архітектурному факультеті КНУБА, на кафедрі ОААП.

Архітектурно-проектна діяльність:

– у 2012 р. – архітектор ТОВ «ГЕА Фарм Технолоджиз Україна», м. Біла Церква;

– з 2017 р. по теперішній час працює в Науково-дослідному відділі охорони пам'яток архітектури Національного заповідника «Софія Київська» спочатку на посаді провідного інженера, а пізніше на посаді провідного архітектора.

У 2012 – 2015 рр. – навчання в аспірантурі на кафедрі ОААП КНУБА.

2024 р. – захистив дисертацію кандидата архітектури за спеціальністю 18.00.01 – Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури на тему: «Методичні засади синтезу медійних засобів в архітектурі торгово-розважальних комплексів».

Педагогічна діяльність: викладання архітектурного проектування для студентів I курсу та ведення обмірної практики.

Адаменко Марія Василівна

Асистент кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА (з 2015 р.).

У 2005 – 2010 рр. навчалась на Архітектурному факультеті НУ "Львівська Політехніка".

Займалась науковою роботою в аспірантурі на кафедрі ОААП КНУБА. Основний напрямок наукових досліджень: Формування об'ємно-планувальної структури шкіл в Закарпатті.

Додаткова освіта: Train-to-NZEB – The Building Knowledge Hubs (2017 р.).

Архітектурно-дизайнерська діяльність:

– 2005 - 2011 рр. – на посаді технік КООП «Епоха» в м.Ужгород, виконання креслень до проєктів будівель.

– 2011 - 2012 рр. – архітектор у Науково-проектному архітектурному бюро «ЛІЦЕНЗІАРХ».

– 2016 - 2017 рр. – архітектор-дизайнер «Sk-studio Korenivska Design», м. Київ.

– з 2019 р. співпраця з міжнародними проєктними організаціями (Mooi-architektur, Daniel Synnott Design та ін.), створення BIM моделей будівель на основі лазерного сканування.

– з 2018 р. по сьогодні – архітектор-дизайнер «МАГ и С», м.Київ, проєктування салонів краси, інтер'єрів, приватних будинків.

Педагогічна робота: викладання архітектурного проектування, практичні заняття з архітектурної композиції, обмірні практики для студентів.

Ляшенко Олена Костянтинівна

Архітектор, викладач кафедри ОААП КНУБА.

Завершила навчання на кафедрі ОААП у 2008 р.

З 2009 р. – на посаді асистента цієї ж кафедри.

Серед основних архітектурних робіт:

Собор Петра і Павла в с. Озерне Козелецького району Чернігівської області. Проектна організація: АТ «Проектно-технологічний інститут «Київоргбуд».

Тема наукової роботи в аспірантурі: «Принципи формування об'ємно-планувальної структури енергоефективних висотних офісних будівель».

Серед основних наукових робіт:

- Вплив формування архітектурного рішення, як чинника енергоефективності на прикладі висотних офісних будівель // Сучасні проблеми архітектури та містобудування, № 22, 2009.

- Виникнення та розвиток архітектури енергоефективних висотних офісних будівель // Сучасні проблеми архітектури та містобудування, № 22, 2011.

- Особливості формування функціонально-планувальної структури енергоефективних висотних офісних будівель // Строительство, машиностроение, материаловедение, 2011.

- Прийоми формування об'ємно-планувального вирішення енергоефективних висотних офісних будівель // Енергоефективність в будівництві і архітектурі, № 4, 2013.

Педагогічна діяльність: проведення практичних занять з Архітектурного проектування 1 курсу, Історії містобудування та Архітектурної композиції.

ІНЖЕНЕРИ, МЕТОДИСТИ ТА ЛАБОРАНТИ КАФЕДРИ
ОСНОВ АРХІТЕКТУРИ ТА АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ КНУБА

Дзень Олена Сергіївна

Інженер першої категорії кафедри ОААП КНУБА.

Народилася у Києві. Навчалася у Київському художньо-промисловому технікумі на Факультеті художнього конструювання і моделювання.

Закінчила Київський педагогічний університет імені Бориса Грінченка, Факультет образотворчого мистецтва.

Працювала: на посаді художника-оформлювача на Київському виробничо-рекламному комбінаті “Укрторггреклама”; на посаді викладача малюнку, живопису та композиції в Київському індустріальному фаховому коледжі.

З 2021 року по теперішній час – на посаді інженера I категорії кафедри ОААП КНУБА.

Чайка Володимир Олексійович

Інженер першої категорії кафедри ОААП КНУБА.

Народився у 1982 році в м. Києві.

Закінчив загальноосвітню школу у 1999 році та вступив до Київського національного університету будівництва і архітектури.

У 2004 році отримав диплом магістра за спеціальністю «Менеджмент організацій».

У 2004 – 2005 роках працював арматурником та майстром будівельних робіт.

Навчався в аспірантурі на кафедрі Філософії КНУБА (2006-2009 роки).

З 2010 року по теперішній час – на посаді інженера I категорії на кафедрі ОААП КНУБА.

Малишев Юрій Борисович

Інженер кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА.

Народився у 1958 році в м. Києві.

У 1975 році закінчив загальноосвітню середню школу № 136 у м. Києві.

З 1976 по 1979 рік – навчання в Київському топографічному технікумі (КТТ) за спеціальністю «Геодезія».

З 1980 року працював за фахом.

З 2013 року по теперішній час – на посаді інженера кафедри ОААП КНУБА.

Мельніченко Євген Вікторович

Інженер першої категорії кафедри ОААП КНУБА.

Народився 1984 р. в м. Києві.

З 1991 р. отримував освіту у спеціалізованій школі №57 з поглибленим вивченням англійської мови.

З 2001 по 2007 рр. навчався у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут» за спеціальністю «Технологія друкованих видань».

З 2007 по 2018 рр. Працював у друкарні ПрАТ «Віпол» на посаді: інженер-технолог.

З 2018 року працює у видавництві ТОВ «Моріон» на посаді: інженер-технолог з паперу та друку.

У 2015 р. почав трудову діяльність за сумісництвом на кафедрі ОААП КНУБА. Залучений у виданні збірника Архітектурний вісник КНУБА, а саме у здійсненні підготовки збірника до друку – верстка та створення файлу, який відповідає вимогам друкарні і відправлення його до друку. Також виконує наповнення сайту збірника: <http://av.knuba.edu.ua> новими статтями, які входять у черговий випуск.

Добровольська Аліна Василівна

Інженер кафедри ОААП КНУБА.

Народилася 14 лютого 1948 року на хуторі Карий Миколаївського району Одеської області.

В 1967 році закінчила Одеський хіміко-технологічний технікум, у вересні цього ж року зарахована в штат Київського експериментально-дослідного заводу НДІБМВ, де працювала на посадах: техніка, техніка-хіміка (з 1978 р.), а з 1979 р. – інженера-технолога заводської виробничої лабораторії.

У 1985 р. почала працювати в КІБІ на посаді інженера Науково-дослідного сектора.

На кафедру ОААП переведена на посаду інженера у 1988 р., де пропрацювала до виходу на пенсію у 2008 р.

Зелений Микола Данилович

Методист кафедри Основа архітектури та архітектурного проєктування КНУБА.

Працював на кафедрі у 1970-ті, 1980-ті роки.

Іванченко Валентина Василівна

Лаборант кафедри ОААП КНУБА.

Закінчила середню вечірню школу.

У 1967-1977 рр. працювала в універмазі ЦУМ на посаді машиністки.

У 1978-1979 рр. працювала в універмазі Україна на посаді: продавець Секції оформлення товарів в кредит.

Працювала на кафедрі ОААП з 1979 по 1995 рр.

Кузнєцова Тамара Анатоліївна

Провідний інженер кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА.

Народилася 22 листопада 1954 року в м. Києві.

1961-1971 рр. – навчання в середній загальноосвітній школі № 115.

1971 - 1972 рр. – праця на посаді лаборанта у Аптечному відділі НДІ фармакології та токсикології МОЗ УРСР.

1972 - 1975 рр. – праця на посадах оператора та техніка у Київському національному університеті ім. Т.Г. Шевченка.

1973 - 1979 рр. – навчання на Механіко-математичному факультеті (спеціальність – математика, вечірнє відділення) у Київському національному університеті ім. Т.Г. Шевченка.

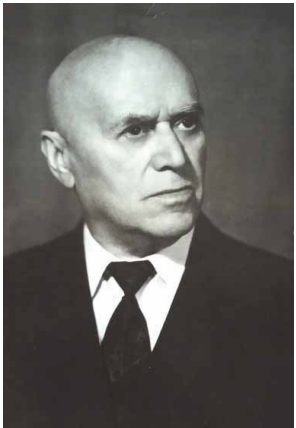
1975 - 1993 рр. – праця на посадах інженера та старшого інженера у ГІОЦ Мінсільбуду УРСР, ПКТБ АСУ-сільбуд, ІОФ «Агробудсистема».

1993 - 1999 рр. – робота на посаді старшого лаборанта кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КДТУБА (з 1999 р. – КНУБА).

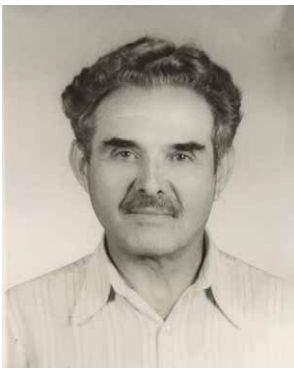
2004 - 2020 рр. – праця на посаді провідного інженера кафедри ОААП КНУБА.

НАУКОВА АРХІТЕКТУРНА ШКОЛА
КАФЕДРИ ОСНОВ АРХІТЕКТУРИ ТА АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ

Доктори та кандидати архітектури, Ph.D. of Architecture

<i>Фото за наявності</i>	<i>Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь</i>	<i>Рік захи- сту</i>	<i>Тема дисертації</i>	<i>Наукові керівники та консультанти</i>
	Приходько Петро Іванович кандидат архітектури	1951	«Архитектурные элементы заводского изготовления малоэтажных жилых домов»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.
	Гусєв Микола Олександрович кандидат архітектури	1951	«Театральные производственные цехи (Принципы архитектурно- планировочного решения)»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.
	Штейнберг Яків Аронович кандидат архітектури	1956	«Экономическая характеристика основных планировочных приёмов в типовом проектировании жилых домов и секций»в	

	Єжов Валентин Іванович кандидат архітектури	1958	«Архитектура жилого дома в приморских городах УССР»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.
	Чепелик Віктор Васильович кандидат архітектури	1964	«Архитектурно- планировочные решения жилых домов для одиноких и малосемейных»	
	Іноземцева Анна Сергіївна кандидат архітектури	1964	«Архитектурно- планировочные решения секционных жилых домов с поперечными несущими стенами (перегородками) (Для строительства в Украинской ССР)»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.
	Кузнєцов Дмитро Вадимович кандидат архітектури	1964	«Архитектурно- планировочные решения секци- онных жилых домов средней этажности для Украинской ССР (на основе прак- тики проектиро- вания и строи- тельства жилых домов с продольными и продольно-попе- речными несущими стенами)»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.

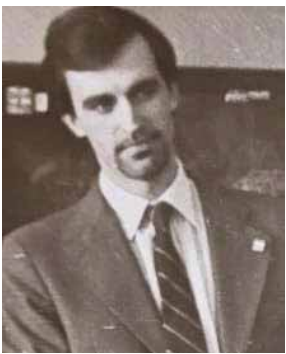
	Хорхот Олександр Якович доктор архітектури	1967	«Планувальна організація міських промислових територій»	
	Уреньов Валерій Павлович кандидат архітектури	1968	«Организация сети и архитектурно- планировочные решения предприятий общественного питания на курортах юга Украины»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.
	Безродний Павло Павлович кандидат архітектури	1970	«Дома молодежи. Основные принципы проектирования»	Єлізаров В.Д., Зінькович Г.В.
	Лошаков Ігор Йосипович кандидат архітектури	1971	«Объемно- планировочная структура специализированных непродовольствен- ных магазинов»	кандидат архітектури, доцент Чмутіна Н.Б.

	Соченко Віктор Іванович кандидат архітектури	1972	«Архитектурно-планировочные решения новых типов предприятий связи массового строительства»	кандидат архітектури, професор Савченко В.В.
	Авдеев І. Л. кандидат архітектури	1972	«Многоэтажные жилые дома коридорного типа с квартирами двусторонней ориентации (для условий УССР)»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.
	Акаро Бенедетто Ніколас кандидат архітектури	1973	«Развитие жилищного строительства в Судане с использованием опыта жилищного строительства в СССР»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.
	Заварова Олена Володимирівна кандидат архітектури	1974	«Основные принципы и методика проектирования приспособления памятников архитектуры для современных функций (на примере ансамбля XVII – XVIII ст. Троицко-Ильинского монастыря в г. Чернигове)»	кандидат архітектури, доцент Савченко В.В.
	Косенко Юрій Анатолійович кандидат архітектури	1974	«Жилые дома со сложной формой плана (для условий УССР)»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А., кандидат архітектури, доцент Чепелик В.В.

	Александров Янчо Цветков кандидат архітектури	1978	«Архитектурно-художественная выразительность и монументальность общественных зданий (на примерах архитектуры зрительных залов)»	кандидат архітектури, доцент Савченко В.В.
	Канате Гауссу Абдул Гадр кандидат архітектури	1978	«Архитектура начальных школ Республики Мали»	кандидат архітектури, доцент Савченко В.В.
	Василенко Лев Володимирович кандидат архітектури	1979	«Планировочные приёмы совершенствования городских квартир в Украинской ССР»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А.
	Калініченко Анатолій Петрович кандидат архітектури	1979	«Планировочная структура и оборудование городских квартир с учетом перспективного развития жилища»	кандидат архітектури, доцент Савченко В.В.
	Худаярова Мавлюда Бахріївна кандидат архітектури	1979	«Архитектура комплексов общества «Знание» (функц. и объемно-планировочные особенности)»	кандидат архітектури, доцент Савченко В.В.
	Салімов Аріфджан Муслімович кандидат архітектури	1980	«Основные принципы регенерации памятников архитектуры Узбекской ССР (на примере г.Бухары)»	кандидат архітектури, доцент Савченко В.В.

	Байджанов Ібадулла Самандарович кандидат архітектури	1981	«Современные средства архитектурной выразительности многоэтажных жилых зданий в городах Узбекской ССР»	кандидат архітектури, доцент Ларкін Ю.Ф.
	Єжов Валентин Іванович доктор архітектури	1982	«Наукові основи формування та типізації громадських будівель в умовах комплексної забудови житлових районів (На прикладах практики проектування та будівництва в Українській РСР)»	
	Ахмедов Ахад Мухамедович кандидат архітектури	1982	«Архитектура многоцелевых предприятий питания и быта малой мощности в реконструируемых районах городов Узбекской ССР (на примере Ферганской долины)»	кандидат архітектури, професор Савченко В.В.
	Бачинська Людмила Георгіївна кандидат архітектури	1982	«Принципы организации внутреннего пространства многоэтажных жилых домов с квартирами в двух уровнях»	кандидат архітектури, професор Штейнберг Я.А., кандидат архітектури, професор Савченко В.В.
	Новачик Стефан кандидат архітектури	1982	«Основные принципы консервации и использования исторических руин (на примере замков в ПНР)»	кандидат архітектури, професор Савченко В.В.

	Савченко Віктор Володимирович доктор архітектури	1983	«Типологія багатоцільових видовищних і спортивних залів»	
	Щербаков Олександр Васильович кандидат архітектури	1984	«Вдосконалення функціональної структури спортивних залів»	доктор архітектури, професор Савченко В.В.
	Єксар'єв Володимир Анатолійович кандидат архітектури	1984	«Основные принципы формирования типов предприятий общественного питания на автомобильных дорогах»	доктор архітектури, професор Савченко В.В.
	Таштемиров Равон кандидат архітектури	1984	«Формирование функционально- планировочной структуры обрядовых объектов (в условиях Народной Республики Болгарии)»	доктор архітектури, професор Савченко В.В.
	Зиміна Світлана Борисівна кандидат архітектури	1987	«Формування архітектури закладів торгівлі наближеного обслуговування»	кандидат архітектури, доцент Лошаков І.Й.

	Єксарьова Надія Максимівна кандидат архітектури	1987	«Пристосування та реконструкція історичних будівель під театри малої місткості»	доктор архітектури, професор Савченко В.В.
	Греков Олександр Сергійович кандидат архітектури	1989	«Формирование жилых структур в исторически сложившейся застройке городов Юга Украины (на примере г.Одессы)»	кандидат технічних наук, доцент Урманов Р.Ш.
	Консулова Наталія Анатоліївна кандидат архітектури	1989	«Принципы формирования архитектурной среды школьных зданий с учетом ее воспитательного воздействия»	кандидат архітектури, доцент Лошаков І.Й.
	Осей-Куффо Олександр кандидат архітектури	1989	«Формирование типов и сети туристических гостиниц в Республике Гана»	кандидат архітектури, доцент Безродний П.П.
	Тии Ван Лай кандидат архітектури	1989	«Архитектура спортивных комплексов в условиях Социалистической Республики Вьетнам»	доктор архітектури, професор Савченко В.В.
	Аль-Гуссуе Джавдат Салем кандидат архітектури	1990	«Архитектурно- планировочная и пространственная организация туристских комплексов в условиях Иордании»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.

	Бреус Андрій Іванович кандидат архітектури	1990	«Модернизация зданий универмагов (на примере торговой сети Украины)»	кандидат архітектури, професор Лошаков І.Й.
	Заболотний Володимир Олексійович кандидат архітектури	1990	«Основные принципы приспособления памятников оборонного зодчества СССР для современных функций»	доктор архітектури, професор Савченко В.В.
	Шульга Генадій Михайлович кандидат архітектури	1990	«Архитектурно-планировочная организация горнолыжных комплексов (на примере Украинских Карпат)»	кандидат архітектури, професор Лошаков І.Й.
	Лихолат Валентина Андріївна кандидат архітектури	1991	«Функционально-пространственная организация центров обслуживания в малых городах (на примере городов Украины)»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Акіль Мухамед Алі кандидат архітектури	1992	«Архитектурно-типологические основы проектирования предприятий связи массового строительства в региональных условиях стран Аль-Шама (Сирия, Ливан, Иордания)»	доктор архітектури, професор Соченко В.І.

	Аль Маром Хайсам кандидат архітектури	1992	«Архитектура комплексов зданий университетов стран Ближнего Востока (на примере Сирии)»	кандидат архітектури, доцент Добровольський Л.А.
	Колозали Тюркоз кандидат архітектури	1992	«Архитектура городского жилища повышенной плотности в условиях о.Кипр»	кандидат архітектури, доцент Бачинська Л.Г.
	Сінгх Пракаш Кумар кандидат архітектури	1992	«Архитектурно-планировочная организация школ Королевства Непал»	кандидат архітектури, доцент Безродний П.П.
	Насіф Маккі Мохамад кандидат архітектури	1993	«Принципы взаимосвязи формы и материала в архитектуре гражданских зданий Сирии»	кандидат архітектури, доцент Безродний П.П.
	Клеофас Нвагву кандидат архітектури	1994	«Архитектурно-планировочная организация среднеэтажного жилища для семей с низкими и средними доходами в условиях Нигерии»	доктор архітектури, професор Соченко В.І.
	Русевич (Буличева) Тетяна Вікторівна кандидат архітектури	1994	«Архітектура сучасних православних духовних центрів на території України»	кандидат архітектури, професор Лошаков І.Й.
	Ель Харірі Хільми Мохамед кандидат архітектури	1996	«Принципы формирования торговельно-ділових центрів в умовах Лівану (на прикладах міст Бейруту, Тріполі, Сайду, Тіру)»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.

	Підгірняк Квітана Юріївна кандидат архітектури	1996	«Архітектурно-планувальна організація міських поліклінік (на прикладі м. Києва)»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Пучков Андрій Олександрович кандидат архітектури	1996	«Дослідження архітектурознавчої спадщини І.Г.Габричевського в контексті вітчизняної архітектурної теорії першої третини XX століття»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Сьомка Сергій Володимирович кандидат архітектури	1997	«Архітектурно-планувальна організація будівель ліцеїв і гімназій (в умовах України)»	кандидат архітектури, доцент Добровольський Л.А., доктор архітектури, професор Соченко В.І.
	Івашко Юлія Вадимівна кандидат архітектури	1997	«Досвід комплексного вивчення архітектури дерев'яних церков Київщини на протязі їх формування (IX – XVIII століття)»	кандидат архітектури, професор Чепелик В.В.
	Ндонго Альона Сімфор'євна кандидат архітектури	1999	«Функціонально-планувальні принципи формування міської квартири для традиційних будинків в умовах Конго»	кандидат архітектури, доцент Бачинська Л.Г.

	Омельяненко Марина Вікторівна кандидат архітектури	1999	«Вплив психологічного чинника на архітектуру сучасних індивідуальних житлових будинків в умовах України»	кандидат архітектури, професор Лошаков І.Й.
	Слєпцов Олег Семенович доктор архітектури	1999	«Архітектура цивільних будівель на основі збірних конструкційних систем»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Ладан Тетяна Миколаївна кандидат архітектури	2003	«Принципи архітектурно-планувальних рішень житлових будинків 30-х років ХХ століття в м. Києві та їх використання в сучасній практиці проектування»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Конопльова Олена Володимирівна кандидат архітектури	2003	«Архітектурна ідея та засоби її формування в творчій діяльності архітектора»	кандидат архітектури, професор Чепелик В.В.
	Семикіна Олена В'ячеславівна кандидат архітектури	2003	«Архітектура бізнес-центрів в системі аеропорту (на прикладі об'єктів цивільної авіації)»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.

	Горбик Олена Олександрівна кандидат архітектури	2003	«Стильові риси архітектури провінційного католицького барокового храму (на прикладі костьолів Києва і Волині)»	кандидат архітектури, професор Чепелик В.В., доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Панкратов Андрій Георгійович кандидат архітектури	2004	«Принципи організації будівель боулінг-центрів в Україні»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Водотика Оксана Юрійвна кандидат архітектури	2004	«Архітектурно- типологічні основи формування православних храмів України (на прикладі Центрального регіону)»	доктор архітектури, професор Соченко В.І.
	Ушаков Гліб Наумович кандидат архітектури	2006	«Формування візуально-проникних внутрішніх просторових структур»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Підгорна Галина Дмитрівна кандидат архітектури	2007	«Формування об'ємно- планувальної структури бейсбольних споруд в Україні»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.

	Яременко Наталія Михайлівна кандидат архітектури	2007	«Архітектурно-планувальна організація прибережної забудови приморських міст України (на прикладі м.Одеси)»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Жовква Ольга Іванівна кандидат архітектури	2008	«Принципи архітектурно-планувальних рішень православних духовних навчальних закладів»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Ніканоров Сергій Олександрович кандидат архітектури	2009	«Принципи формування водно-туристичних комплексів в умовах Причорномор'я»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Харлан Олександр Вікторович кандидат архітектури	2010	«Особливості типологічної еволюції дерев'яних культових споруд на території Півдня України середини XVIII—початку XX століття (на прикладі Катеринославської губернії)»	кандидат архітектури, доцент Івашко Ю.В.

	Ревський Іван Сергійович кандидат архітектури	2011	«Методичні основи регенерації та реконструкції класицистичних площ (На прикл. міст Центр. та Півден. України)»	доктор архітектури, професор Єжов В.І.
	Башар Аттавна кандидат архітектури	2011	«Принципи архітектурно- планувальної організації торгово- розважальних комплексів»	доктор архітектури, професор Куцевич В.В.
	Кельба Сергій Сергійович кандидат архітектури	2012	«Архітектурно- планувальна організація в'їзних комплексів крупних та крупніших міст України»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Єжова Олександра Ігорівна кандидат архітектури	2013	«Архітектурно- планувальна організація підземних автостоянок в структурі житлових будинків»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Бородін Артем Олександрович кандидат архітектури	2013	«Функціонально- планувальна організація банківських установ масового типу»	доктор архітектури, професор Соченко В.І.

	Мержієвська Наталія Юріївна кандидат архітектури	2013	«Архітектурно-планувальна реорганізація готелів 4-5 зірок в історичних будівлях центра міста (на прикладі міста Одеса)»	доктор архітектури, професор Єжов В.І., доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Меженна Наталія Юріївна кандидат архітектури	2013	«Архітектурно-художня організація фасадів нових будинків в історичній забудові міст України»	доктор архітектури, професор Єжов В.І., кандидат архітектури, доцент Зиміна С.Б.
	Ященко Олексій Федорович кандидат архітектури	2013	«Принципи стильового розвитку архітектури православних храмів Чернігівщини (XIX – початок XX ст.)»	кандидат архітектури, доцент Зиміна С.Б.
	Шевцова Галина Вікторівна доктор архітектури	2013	«Генеза української дерев'яної церкви (витоки, принципи архітектурного формотворення, світовий контекст)»	доктор архітектури, професор Дьомін М.М.

	Івашко Юлія Вадимівна доктор архітектури	2013	«Основи стилеутворення модерну в архітектурі України (кінець XIX – поч. XX століття)»	доктор архітектури, професор Єжов В.І., доктор архітектури професор Дьомін М.М.
	Третьак Юлія Вікторівна доктор архітектури	2015	«Типологічні основи формування архітектурного середовища пенітенціарних комплексів»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Горіна Ганна Олександрівна кандидат архітектури	2015	«Архітектурно- планувальні принципи організації іподромних комплексів»	кандидат архітектури, доцент Горбик О.О.
	Новосад Ірина Геннадіївна кандидат архітектури	2016	«Принципи реконструкції типових житлових будинків (1970 – 1980 років)»	кандидат архітектури, професор Бачинська Л.Г.
	Горова Юлія Олегівна кандидат архітектури	2017	«Архітектурно- планувальна організація музейно- виставкових авіаційних комплексів»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.

	Лі Шуань кандидат архітектури	2017	«Трансформація архітектури стилю модерн в Китаї (поч. XX ст.)»	доктор архітектури, професор Івашко Ю.В.
	Семироз Ніна Григорівна кандидат архітектури	2017	«Принципи архітектурно- планувальної організації гелікортів»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Антощук Тетяна Іванівна кандидат архітектури	2018	«Еволюція семантичних ознак архітектурних форм українського романтизму (кінця XIX-початку XX століття)»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Голубчак Катерина Тарасівна кандидат архітектури	2018	«Архітектурно- планувальна організація духовно- реколекційних центрів Української Греко-Католицької церкви (УГКЦ)»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.

	Захеді Шахаб кандидат архітектури	2018	«Еволюція архітектури мечетей Ірану (VII – XVIIIст.)»	доктор архітектури, професор Івашко Ю.В.
	Козлова Наталія Вікторівна кандидат архітектури	2019	«Принципи архітектурної організації фасадів багатопверхових житлових будинків з врахуванням візуальної екології»	кандидат архітектури, професор Бачинська Л.Г.
	Резга Куідер кандидат архітектури	2019	Національна ідентичність і зовнішні впливи в архітектурі мечетей Алжиру (XI ст. – 1830 pp.)	доктор архітектури, професор Івашко Ю.В.
	Яковенко Маргарита Костянтинівна кандидат архітектури	2020	«Еволюція Київської архітектурної школи як складової системи освіти України (на прикладі Київського національного університету будівництва і архітектури)»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.

	Алімадад Солтані Алі кандидат архітектури	2020	«Принципи формування архітектури торгово-розважальних комплексів в Ірані»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Касім Мохаммед кандидат архітектури	2020	«Особенности архитектурно-планировочной организации аэровокзалов в Ираке»	кандидат архітектури, доцент Сьомка С.В.
	Дикун Жанна Євгенівна кандидат архітектури	2020	«Принципи архітектурно-планувальної організації морських пасажирських терміналів в умовах реконструкції»	кандидат архітектури, доцент Зиміна С.Б.
	Чан Пен кандидат архітектури	2021	"Трансформація елементів китайської архітектури в європейській архітектурі XVIII – початку XX століть"	доктор архітектури, професор Івашко Ю.В., доктор технічних наук, професор Чернишев Д.О.
	Кондратьєва Оксана Василівна Ph.D. of Architecture	2021	«Творча спадщина В.М. Покровського та її значення для розвитку архітектури України»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.

	Кравцов Дмитро Сергійович Ph.D. of Architecture	2021	«Реконструкція та модернізація спортивних комплексів закладів вищої освіти (на прикладі м. Одеси)»	доктор архітектури, професор Ковальський Л.М., доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Карбан Анна Анатоліївна Ph.D. of Architecture	2021	«Особливості формування загальноосвітніх шкіл на складному ландшафті»	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Єрофалов Борис Леонідович кандидат архітектури	2023	Архітектурно- розпланувальні засади розвитку столичного міста Києва у XIX та на початку XX століття	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Дунаєвський Євген Юрійович Ph.D. of Architecture	2023	Еволюція архітектури православних храмів і комплексів в період незалежності України	доктор архітектури, професор Слепцов О.С.
	Дін Ян Ph.D. of Architecture	2024	«Принципи використання національних традицій в сучасній архітектурі Китаю (на прикладі провінції Шаансі)»	доктор архітектури, професор Івашко Ю.В.

	Ван Шизу Ph.D. of Architecture	2024	«Національна ідентичність і зовнішні впливи в архітектурі храмового комплексу Дуньхуана (IV- XIV ст.)»	доктор архітектури, професор Івашко Ю.В.
	Мохаммед Сулайман Ph.D. of Architecture	2024	«Особливості архітектури мечетей Лівії (VII ст. – поч. XX ст.)»	доктор архітектури, професор Івашко Ю.В.
	Трофімчук Сергій Михайлович кандидат архітектури	2024	«Методичні засади синтезу медійних засобів в архітектурі торгово-розважальних комплексів»	кандидат архітектури, доцент Костенко О.Я. доктор архітектури, професор Слєпцов О.С.
	Пенязь Тетяна Олексіївна кандидат архітектури	2025	«Принципи формування архітектури історичної забудови м. Кропивницького кінця XIX – поч. XX ст.»	доктор архітектури, професор Слєпцов О.С.
	Молочко Віталій Олександрович кандидат архітектури	2025	«Проблеми та методи реставрації зруйнованих під час війни об'єктів культурної спадщини»	доктор архітектури, професор Івашко Ю.В.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Архітектурний вісник КНУБА: Наук.-вироб. збірник. – К.: КНУБА: <http://av.knuba.edu.ua/>
2. Архитектурная школа КИСИ-КНУСА. К 70-летию деятельности. Современные проблемы архитектуры и градостроительства: Научно-технический сборник. – К.: КНУСА, 2000. – Вып. 8. – 316 с.
3. Архітектор Янош Віг | Architect Janos Vigh | Vigh Janos Epitesz / Заг. ред. і вст. ст. Б.Л.Єрофалов. – К.: А+С, 2023. – 204 с.
4. Архитектурное бюро «Ю. Серёгин»: Альбом-каталог / Под ред. Б. Ерофалова. — К.: А+С, 2011. – 300 с.
5. Барбарич А.И., Хорхот А.Я. Озеленение населенных мест. – К.: Издательство Академии архитектуры Украинской ССР. – 1952.
6. Бачинська Л.Г. Архітектура житла України середини ХХ – ХХІ століть (історико-аналітичний нарис): Навч. посібник. – К.: КНУБА, 2016. – 292 с.
7. Бачинська Л.Г. Мої вчителі - М.О.Гусєв, Я.А.Штейнберг, В.В.Чепелик, В.В.Савченко / Сучасні проблеми архітектури та містобудування, Вип. 25, 2010. – С.63-77.
8. Безродний П.П. Архітектурні терміни: Короткий російсько-український тлумачний словник / За ред. В.В.Савченка. – 2-ге вид., випр. і допов. – К.: Вища шк., 2008. – 263 с.
9. Безродний П.П. Архітектурний енциклопедичний словник / / За ред. О.С.Слепцова. Українська академія архітектури – 3-є вид., випр. і доп. – К.: А+С, 2024, К.: Креативна агенція "Артіль", 2024. – 328 с.
10. Belinskiy S., Dmytrenko A., Ivashko Y., Pawłowska A. The Face of the War in Ukraine. War Devastation and Reconstruction Concepts. Oblicza wojny. T.8., Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2023.
11. Битий Шлях, або Україна, якою ми її любимо: альбом-путівник по малим містам і селам України / О.Гайворонський, Г.Шевцова та ін.; ред. Л.Кононович. – К.: Дуліби, 2005. – 168 с.
12. Віктор Іванович Соченко: Ілюстрований бібліографічний покажчик: архітектура, охорона пам'яток, дизайн, живопис, графіка / Соченко В.І., Кірдо Т.М., Дьомін М.М., Кащенко О.В. – Одеса: Астропринт, 2018. – 317 с.
13. Віктор Чепелик: архітектор-дослідник-педагог / О.С.Слепцов, Т.І.Антошук; під. ред. проф. О.С.Слепцова; Київ. нац. ун-т будівництва і архітектури; кафедра Основ архіт. і архіт. проектування; Науково-проектн. бюро ЛПЦЕНЗіАРХ. – К.: А+С, 2020. – 448 с.
14. Водотика О.Ю. Архітектура православних храмів України: історія та сучасність. – К.: СПД Коляда О.П., 2006. – 160 с.
15. Горбик О.О. Всесвітня історія архітектури в тезах і зображеннях (пам'ятниковознавчий довідник). Ч. 1. Архітектура первісної доби та традиційна архітектура. Архітектура давнього світу. Архітектура античності та раннього християнства: наукове видання. Видання друге: доповнене. К.: Фенікс, 2018. – 164 с.
16. Горбик О.О. Історія світової середньовічної архітектури. Ч.1. Християнське храмовбудування пізньоримської імперії (I-V ст.). Архітектура Візантії (V- XV ст.). Архітектура Кавказу (Грузії та Вірменії, IV-XIV ст.). – К.: Фенікс, 2015. – 224 с.
17. Горбик О.О. Римо-католицькі костьоли Києва і Київщини. – К.: Техніка, 2004. – 128 с.
18. Дьомін М.М, Івашко Ю.В., Куїдер Резга. Мечеті Алжиру: Архітектурні та урбаністичні аспекти. – К.: Фенікс, 2019. – 192 с.
19. Ежов В.И. Архитектура общественных зданий массового строительства. – М.: Стройиздат, 1983. – 217 с.
20. Ежов В.И., Ежов С.В., Ежов Д.В. Архитектура общественных зданий и комплексов / Под общ. ред. д-ра архит., проф. В.И.Ежова. – К.: ВИСТКА, 2006. – 380 с.
21. Ежов В.И. Архитектура южного жилища. – К.: Феникс, 2012. – 268 с.
22. Ежов В.И. Полвека глазами архитектора. – К.: НИИТИАГ; КНУСА, 2001. – 304 с.

23. Ежов В.И. и др. Архитектурно-конструктивные системы гражданских зданий: Учеб. пособие для студентов архит. вузов / В.И.Ежов, О.С.Слепцов, Е.В.Гусева; Под. ред. В.И.Ежова. – К.: АртЭк, 1998. – 320 с.
24. Ежов В.И. Эскизная графика архитектора: Архитектурная композиция. Эскизное проектирование. Природная и городская среда – К.: Символ-Т, 2003 – 329 с.
25. Заремба С.З., Молостов В.А., Панибудьласка В.Ф. Киевский ордена Трудового Красного Знамени инженерно-строительный институт: Исторический очерк КИСИ. – К.: Будивельник, 1991. – 104 с.
26. Єрофалов Б.Л. Архітектура незалежного Києва. Сторінками архітектурного часопису А.С.С. – у 2 т. – К.: Видавничий дім А+С. – 2020. – Т.1. Дуже великі проекти. – 828 с.
27. Єрофалов Б.Л. Архітектура незалежного Києва. Сторінками архіт-го часопису А.С.С. – у 2 т. – К.: Видавничий дім А+С. – 2020. – Т.2. Майстри бетону та гіпсокартону. – 832 с.
28. Єрофалов Б.Л. Київ | Архітектурний атлас: 3 десятками історичними картами, 294 оригінальними світлинами та архівними ілюстраціями. Вид. 2-е, випр. і доп. – К.: А+С, 2021. – 352 с.
29. Ерофалов Б.Л. Архитектурные каникулы, или Необязательные путешествия главного редактора А+С за границу. – К.: А+С, 2014. – 592 с.
30. Ерофалов Б.Л. Из Киева в Константинополь, или Автопробег из варяг в греки. 2 изд. испр. и доп. – К.: А+С, 2020. — 240 с.
31. Ерофалов Б.Л. Обелиск: Опыт культурологического исследования в области истории архитектурной формы. – К.: А+С, 2009. – 116 с.
32. Ерофалов Б.Л. Римский Киев, или Castrum Azagarium на Киево-Подоле. – К.: А+С, 2019. – 488 с.
33. Ерофалов Б.Л. Символы архитектуры, или Нумерологическое испытание архитектурной формы – К.: А+С, 2016. — 576 с.
34. Ерофалов-Пилипчак Б.Л. Католик, или Новый год на Пяцца дель Пополо. – К.: А+С, 2022. – 208 с.
35. Ерофалов-Пилипчак Б.Л. Отражения и возражения: рецензии Ерофалова. – К.: А+С, 2022. – 360 с.
36. Житкова Н.Ю., Зимина С.Б. Композиція: навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2012. – 120с.
37. Житкова Н.Ю., Зимина С.Б. Композиція: навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2013. – 120с.
38. Zhytkova N., Zymina S. Composition: Tutorial. – К.: KNUCA, 2013. – 120 p.
39. Зимина С.Б. Історія російської архітектури: Підручник для ВНЗ. К.: КНУБА, 2014 – 110 с.
40. Зимина С.Б. Стили інтер'єру: Навч. посіб. / С.Б.Зимина. – К.: Довіра, 2018 – 360 с.
41. Костенко А.Я. Средства информации в архитектуре. – К.: Будівельник, 1984, – 112 с.
42. Костенко А.Я., Зимина О.С. Благоустройство квартиры: комфорт, эстетика. – К.: Будівельник, 1986. – 167 с.
43. Івашко Ю., Белінський С. «І світло у темряві сяє...». Польською мовою. Краків: Impuls, 2023. – 155 с.
44. Івашко Ю.В. Будинки Києва в стилі модерн: Дослідження історії та архітектури. – К.: Гопак, 2006. – 168 с.
45. Івашко Ю.В. Модерн в архітектурі Києва. – К.: Гопак, 2007. – 240 с.
46. Івашко Ю.В. Модерн Европы и Киева. – К.: Гопак, 2007. – 96 с.
47. Ivashko Y., Pawlowska A., Iwaszko O. W doprej i zley doli. Wydawnictwo LTN, Lodz, 2023. - 152 p.
48. Івашко Юлія, Шуань Ли. Модерн Западной Европы, Украины и Китая: пути трансформации и имплементации. – К.: Фенікс, 2015. – 151 с.
49. Кащенко О.В., Слепцов О.С., Кумейко М.К. Історія архітектурного факультету Київського національного університету будівництва і архітектури / Архітектурний вісник КНУБА. – К.: КНУБА, 2015. – Вип.6. – с. 95-110.

50. Київський національний університет будівництва і архітектури 85 / Голова редакційної ради П.М. Куліков. – К.: Видавництво «Літопис», 2016. – 295 с.
51. Кресальний М.Й. София Киевская. – М.: «Искусство». – 1958.
52. Кресальний М.Й. Софійський заповідник у Києві: архітектурно-історичний нарис. – К.: Державне видавництво літератури з будівництва і архітектури УРСР. – 1960.
53. Кресальний М.Й. Софія Київська – пам'ятник архітектури XI-XVIII ст.ст.» (4-те виправлене та доповнене видання. – К.: Видавництво «Будівельник», 1967 р. – 49 с.
54. Куцевич В.В. Формування архітектурної школи. Історія, традиція, сучасність. – К.: Вид-во Ліра-К, 2018. – 216 с.
55. Лошаков И.И. Интерьеры предприятий торговли. – К.: «Будівельник», 1979. – 104 с.
56. Лошаков И.И. Теория архитектуры и градостроительства (психология восприятия архитектурных объектов). – К.: КНУБА, 1988, – 92 с.
57. Мелодии души. Нотный сборник / Авторские иллюстрации Олега Слепцова и Ксюши Слепцовой. Муз. редактор Александр Егоров. Лит. редактор Виталий Иващенко // PANMAUYSTER: В. Музыченко. — К. — 2004. — 224 с.
58. Невідворотна течія. 10 сучасних японських поетів в перекладах Галини Шевцової / Ірінамі Т. та ін. ; уклад. зб. і пер. з яп. Г. Щевцова ; ред.: А. Кубко, Т. Накаяма; мал.: Т. Авдєєва та ін.; "LEZO", східноєвроп. мистец.-культур. центр, Київ. клуб хайку. – Київ: Фенікс, 2016. – 128 с.
59. Ніканоров С.О. Архітектура водно-туристичних комплексів: Навчальний посібник. К.: Бізнесполіграф, 2012. – 168 с.
60. Олег Слепцов: Архитектор. Художник. Музыкант / Редколегія: М.Е.Гуйда, Н.М.Демин, В.И.Ежов, Б.Л.Ерофалов, А.И.Злотник, Г.Н.Мироненко, А.А.Пучков, В.Г.Штолько. Альбом-монография. – К.: ИД А+С, 2008. – 324 с.
61. Пلامеницька О.А. Castrum Camenecensis. Фортеця Кам'янець (пізньоантичний – ранньомодерний час). Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В., 2012. – 679 с.
62. Професори Київського національного університету будівництва і архітектури (1930-2010): довідник Київський національний університет будівництва і архітектури / За ред.: Пермяков В.О. та ін., 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К.: КНУБА, 2010. – 136 с.
63. Реинкарнация северного национального романтизма. Исследование и опыт реставрации объектов / Н.И. Орленко, Ю.В. Ивашко, Шуань Ли. Под ред. Н.М.Демина. К.: Феникс, 2016. – 288 с.
64. Савченко В.В. Многоцелевые зрелищные и спортивные залы. 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Будивельник, 1990. – 160 с.
65. Серєгин. Каталог архитектурных работ / Под ред. Б.Л.Ерофалова. – К.: А+С, 2021.–320 с.
66. Серєгин: Проекты, концепции, замыслы / Под ред. Б. Л. Ерофалова. — К.: А+С, 2018. – 352 с.
67. Слепцов О.С. Архитектура православного храма: От замысла к воплощению. – К.: Видавничий дім “А+С”, 2012. – 552 с.
68. Слепцов О.С. Архітектура сучасної школи: Гімназія новітніх біотехнологій: Монографія і навчальний посібник. К.: Видавничий дім “А+С”, 2011. – 124 с.
69. Слепцов О.С. Архітектура цивільних будівель. Індустріалізація. К.: Видавничий дім “А+С”, 2010. – 248 с.
70. Слепцов О.С. Архітектурне проектування і реконструкція православних храмів: Підручник для ВНЗ. К.: А+С, 2014. – 272 с.
71. Слепцов О.С., Горбик О.О., Ладан Т.М., Кумейко М.К. Історія, сьогодення та перспективи кафедри Основ архітектури і архітектурного проектування / Архітектурний вісник КНУБА. – К.: КНУБА, 2015. – Вип. 5. – С. 3-25.
72. Слепцов О.С., Івашко Ю.В., Ушаков Г.Н., Яковенко М.К. Кафедрі Основ архітектури та архітектурного проектування 55 років: Еволюція, особистості, надбання, сьогодення // Архітектурний вісник КНУБА, Вип. 20, 2019. – С.10-40.
73. Слепцов О.С. COVIDный дневник. Рефлексия.– К.: А+С, 2021. — 264 с.

74. Слепцов О.С., Кумейко М.К. Клара Демура: архитектор-педагог. Киев. нац. ун-т строительства и архитектуры; кафедра Основ архит. и архит. проектирования; Научно-проектн. архит. бюро ЛИЦЕНЗИАРХ. – К., 2016. – 200 с.
75. Слепцов О.С. ЛИЦЕНЗИАРХ: 25 лет созидания. – К.: Видавн. дім «А+С», 2017. – 37 с.
76. Слепцов О.С. Реконструкція громадських будівель і комплексів: Підручник для ВНЗ / УАА, КНУБА, Наук.-проектне архіт. бюро ЛІЦЕНЗІАРХ. – К.: А+С, 2018. – 272 с.
77. Слепцов О.С. Храмы украинской православной церкви. К.: Издательский дом «А+С», 2010. – 48 с.
78. Sleptsov, Oleg. My Oxford travel-learning diary. The Trip From Kyiv To Oxford And Beyond. – England, Oxford, 2015 – 176 p.
79. Sleptsov O. Orthodox Church Architecture: From Concept to Implementation / Ukrainian Academy of Architecture, Kiev National University of Construction and Architecture, LICENCE&ARCH Architectural Practice. – Kyiv: A+C; Istanbul, 2019 – 608 p.
80. Слово о Мастере / Редкол.: А.В. Кащенко, О.С. Слепцов, П.П. Безродный и др. К.: КНУБА, День Печати, 2012. – 116 с.
81. Соченко В.И. Интерьеры предприятий связи. – К.: Будівельник, 1986. – 56 с.
82. Соченко В.И. Проектирование предприятий связи. – К., 1979.
83. Соченко В.И. Церква Богородиці Десятинна в Києві. – К.: Мистецтво, 2014. – 320 с.
84. Соченко В.И., Ламм И.А., Вильвовский В.С. Предприятия связи. – М.: Стройиздат, 1981. – 158 с.
85. Сьомка С.В. Біоніка в дизайні середовища: Навч. посібник. – К.: НАКККиМ, 2016. – 244с.
86. Сьомка С.В. Біоніка в дизайні середовища: Навч. посібник – К.: Видавництво Ліра-К, 2017. – 248 с.
87. Сьомка С.В., Антонович Є.А. Дизайн інтер'єру, меблів та обладнання: Підручник для ВНЗ. – К.: НАКККиМ, 2018. – 360 с.
88. Сьомка С.В. Ергономіка та ергодизайн: Підручник для ВНЗ. - К.: Видавництво Ліра-К, 2017. – 618 с.
89. Сьомка С.В. Композиція: теорія і методика пропорціонування: Навч. посібник, у 2-х ч. Ч.1. – К.: НАКККиМ, 2016. – 184 с.
90. Сьомка С.В. Композиція: теорія і методика пропорціонування: Навч. посібник, у 2-х ч. Ч.2. – К.: НАКККиМ, 2016. – 220 с.
91. Сьомка С.В. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник для ВНЗ. – К.: НАКККиМ, 2019. – 464 с.
92. Сьомка С.В. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник для ВНЗ. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 480 с.
93. Сьомка С.В. Проектування навчальних закладів: Навч. посібник. – К.: НАКККиМ, 2016. – 240 с.
94. Тимофієнко В.І. Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття / ІПСМ АМУ. – К.: ІПСМ АМУ; Головкиївархітектура, 2002. – 472 с.
95. Тимофієнко В.І. Брама, огорожі й ворота у забудові південних міст. – К.: НДІТІАМ, 1994. – 68 с.
96. Тимофієнко В.І. Відродження Одеси: Архітектура повоєнного десятиріччя / ІПСМ АМУ. – К.: Музична Україна, 2006. – 484 с.
97. Тимофеев В.И. Города Северного Причерноморья во второй половине XVIII века. – К.: Наук. думка, 1984. – 220 с.
98. Тимофієнко В.І. Давня Америка: Розвиток архітектури і монументального мистецтва / ІПСМ АМУ. – К.: ІПСМ АМУ, 2004. – 432 с.
99. Тимофієнко В.І. Енциклопедія архітектурної спадщини України: Тематичний словник багатотомного видання – К.: Українська академія архітектури, 1995. – 367 с.
100. Тимофієнко В.І. Зодчі України кінця XVIII – початку XX ст. Біографічний довідник. – К.: НДІТІАМ, 1999. – 477 с.

101. Тимофієнко В.І. Історія архітектури Стародавнього світу: Підручник для вузів. – 2-ге вид., стереотипн. – К.: Наук. думка, 2007. – 512 с.
102. Тимофеев В.И. Исторический центр города Одессы: Обзор истории развития. – Одесса, 2001. – 54 с.
103. Тимофієнко В.І. Крым: Архитектура. Памятники. – К.: Мистецтво, 1991. – 255 с.
104. Тимофієнко В.І. Нариси всесвітньої історії архітектури: В 4 т. – К.: Вид-во КНУБА, 2000. – Т. 1. Архитектура Стародавнього світу. – Кн. 1. – 490 с.
105. Тимофієнко В.І. Одеса: Архитектура. Пам'ятники. – 3 вид. – К.: Мистецтво, 1990. – 191с.
106. Тимофеев В.И. Одесса: Архитектурно-исторический очерк. – 2 изд. – К.: Будівельник, 1984. – 160 с.
107. Тимофеев В.И. Формирование градостроительной культуры Юга Украины. – К.: КиевНИИТИ, 1986. – 284 с.
108. Україна для шукачів пригод: альбом-путівник / авт. текстів та фотогр.: С.Блощаневич, Г.Шевцова та ін. – К.: Дуліби, 2010. – 119 с.
109. Ушаков Г.Н. Діяльність кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА під керівництвом професора О.С.Слепцова 2018-2023 рр. // Архітектурний вісник КНУБА, Вип. 26-27, 2023. – С.63-85.
110. Хорхот А.Я. Архитектура и благоустройство промышленных предприятий / Под ред. Г.Ф. Кузнецова и Е.И. Катонина. – Издательство Академии архитектуры Украинской ССР ; 4-я тип. Управления Воениздата МО Союза ССР, – 1953. – 347 с.
111. Хорхот А.Я. Планировочная организация городских промышленных территорий. – К.: Будивельник, 1966. – 266 с.
112. Хорхот А.Я., Хорхот Г.А., Руднева И.В., Белявская И.О., Журавель В.И., Чапенко И.Л. (проекты, постройки) – К.: ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост-Прим.», 2012.
113. Чепелик В. В. Бесіди про українську архітектуру / За заг. ред. А. О. Пучкова; Редкол.: З.В. Мойсеєнко-Чепелик, А. О. Пучков, О. В. Чепелик; ІПСМ НАМ України. – К.: Фенікс, 2013. – 224 с.
114. Чепелик В.В. Зодчі Середньовіччя і Нового часу (VI – XIX ст.): Навчальний посібник. – К. УМК ВО, 1991. – 124 с.
115. Чепелик В.В. Український архітектурний модерн / Упор. З.В. Мойсеєнко-Чепелик. – К.: КНУБА, 2000. – 378 с.
116. Шевцова Г., Бондаренко І. Стежками Басю: поетичний фото-путівник шляхами поета. – К: Грані-Т, 2007.
117. Шевцова Г.В. В краю маяков и храмов. – СПб.: Амфора, ТИД Амфора, 2012. – 319 с.
118. Шевцова Г.В. Генеза української дерев'яної церкви: світовий контекст і унікальність / Галина Шевцова. – Харків-Київ: Видавець Олександр Савчук, 2019. – 276 с.
119. Шевцова Г.В. Дерев'яні церкви України: науково-популярне видання-фотоальбом. – К.: Грані-Т, 2007. – 376 с.
120. Шевцова Г.В. Історія японської архітектури і мистецтва: Навч. посібник / Галина Шевцова. – К.: Грані-Т, 2011. – 232 с.
121. Шевцова Г.В. Україна-Японія: дерев'яна архітектура. К.: Грані-Т, 2009. – 152 с.
122. Штолько В.Г. Архитектура сооружений с висячими покрытиями. – К.: Будівельник, 1979. – 152 с.
123. Штолько В.Г. Покриття з тканин та плівок. – К.: Будівельник, 1966. – 100 с.
124. Якубовський В.Б. Основи проектування садибного житла: навч. посібник / В.Б.Якубовський, І.В.Якубовський, О.О.Кайдановська. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 228 с.
125. Яковенко М.К. Подготовка архитекторов Киевским национальным университетом строительства и архитектуры / Colloquium-journal. Warszawa, 2017. – №7. – С. 4-7.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Авдєєв І. Л. – 390

Аграновіч Г. – 34

Адаменко М. В. – 382

Акаро Б. Н. – 390

Акіль Мухамед Алі – 395

Александров Я. Ц. – 391

Алімадад Солтані Алі – 406

Аль-Гуссус Дж. С. – 394

Аль Маром Хайсам – 396

Ананьєв С. В. – 312

Андрієнко М. О. – 353

Антощук Т. І. – 8, 358, 404, 409

Аркадьєв Д. О. – 220, 256

Ахмєдов А. М. – 392

Бавикін Є. М. – 63, 85, 307

Бадаянц П. Т. – 320

Базирін В. Л. – 347

Байджанов І. С. – 392

Бачинська Л. Г. – 8, 11, 38, 40, 41, 84, 118, 119, 153, 284, 285, 368, 392, 415

Башар Аттавна – 401

Безродний П. П. – 11, 40, 148, 150, 151, 153, 304, 389

Биков І. Ю. – 349

Більський Е. А. – 66, 257, 279, 302, 311

Білоцький О. В. – 349, 350

Богданов В. А. – 11, 257, 371

Бондар П. Л. – 290, 291, 336, 415

Боришполь П. І. – 339

Бородієнко А. В. – 356

Бородін А. О. – 401

Бородкін Ю. М. – 257, 315

Бородкіна А. Ю. – 345

Бородкіна І. М. – 318

Боровик Ф. І. – 313

Борщ М. М. – 311

Бреус А. І. – 101, 314, 395

Брідня І. В. – 336

Брідня Л. Ю. – 335

Буравченко С. Г. – 303, 316

Ван Шизу – 408

Василенко Л. В. – 11, 40, 152, 167, 168, 169, 391

Васильєв Д. Й. – 257, 307

Вишинський А. Л. – 11, 372

Віг В. – 11, 42, 79, 219, 220, 221, 257, 364

Вілейкіс В. – 18, 191, 197, 198, 199, 327, 415

Віхарєв М. В. – 346

Владиченко Н. Г. – 312

Вовк Д. О. – 360

Вовк Ю. О. – 360

Водотика О. Ю. – 399

Гаврилова І. Н. – 308

Гассанова Н. С. – 313

Герасименко В. О. – 357

Гіндюк А. О. – 341

- Голубчак К. Т. – 404
Горбик О. О. – 41, 58, 372, 399
Горова Ю. О. – 321, 403
Грачев Ф. Ф. – 311
Греков О. С. – 168, 314, 394
Гусев М. О. – 36, 37, 39, 60, 65, 66, 89, 149, 150, 387
Демура К. Г. – 11, 39, 40, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 149, 152, 280, 282, 305, 381, 415
Дзень О. С. – 384
Дивак В. І. – 329
Дикун Ж. Є. – 352, 406
Дін Ян – 407
Дзугаєв В. П. – 39, 278, 281, 306
Дніпров О. – 9
Добровольська А. В. – 385
Добровольський А. В. – 37, 73, 78, 256,
Добровольський Л. А. – 39, 90, 167, 281, 309
Дубик М. А. – 348
Дунаєвський Є. Ю. – 407
Ель Харірі Хільми Мохамед – 396
Євдокимов М. П. – 307
Єжов В. І. – 8, 11, 40, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 300, 302, 304, 312, 388, 392
Єжова О. І. – 345, 401
Єжов О. С. – 344
Єксарьов В. А. – 393
Єксарьова Н. М. – 394
Єрофалов-Пилипчак Б. – 11, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 303, 371, 407
Єщенко Н. О. – 338
Іванченко В. В. – 386
Іванченко О. С. – 350
Івашко Ю. В. – 8, 11, 41, 84, 243, 244, 245, 246, 247, 366, 397, 400, 403, 405, 406, 407, 408
Іноземцева А. С. – 118, 388
Іскієрдо А. Ф. – 356
Жеваго Н. А. – 344
Жовква О. І. – 346, 400
Заболотний В. О. – 37, 39, 73, 78, 82, 168, 311, 395
Заварова О. В. – 39, 40, 82, 85, 167, 168, 169, 170, 309, 324, 390, 415
Залуцький В. В. – 271, 278, 322
Захеді Ш. – 405
Здетовецька Н. О. – 330
Зелений М. Д. – 385
Зернецький Ф. А. – 333,
Зиміна С. Б. – 11, 41, 101, 103, 159, 169, 370, 393, 402, 410
Зиміна І. А. – 342
Казміренко В. О. – 331
Кайгородцев Ю. І. – 354
Калініченко А. П. – 391
Канате Г. А. Г. – 391
Каплан Л. В. – 334
Карбан А. А. – 359, 407
Касамі М. – 406
Кащенко О. В. – 10, 54, 257
Кедровський П. П. – 310
Кельба С. С. – 321, 351, 401
Кінайлюк В. Д. – 341
Клеофас Нвагву – 396
Книш В. І. – 82, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 257, 329 415
Кобиларчик Ю. – 8, 21

- Коваль О. Ю. – 320
Ковальова О. С. – 315
Ковбасюк А. А. – 325
Козлова Н. В. – 321, 405
Колозали Тюркоз – 396
Кондратьєва О. В. – 406
Конопльова О. В. – 398
Консулова Н. А. – 101, 394
Корнильєва Г. І. – 308
Косенко А. Я. – 39, 66, 152, 283, 305, 306, 270, 313, 415
Косенко Д. Ю. – 337
Косенко Ю. А. – 390
Костенко О. Я. – 121, 124, 125,
Кравцов Д. С. – 407
Кресальний М. Й. – 131, 132, 134, 152, 280, 282, 283, 308, 415
Кузнєцов Д. В. – 388
Кузнєцова Т. А. – 386
Кульчицька І. Г. – 314
Купрійчук А. С. – 357
Курдіані А. – 8, 16
Куковальська Н. М. – 42, 248, 249, 250, 253, 258, 301, 369, 415
Куцало О. Я. – 354
Куцевич В. В. – 40, 110, 112, 113, 153, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 301, 314, 415
Кушнеж-Крупа Д. – 23, 24
Лаврик Г. І. – 56, 66, 118, 159, 279, 309
Ладан Т. М. – 8, 11, 41, 373, 398
Ларкін Ю. П. – 39, 66, 279, 280, 281, 306
Левицька Г. В. – 343
Левчук М. А. – 180, 257, 322, 415
Лисенко Є. Г. – 361
Лихолат В. А. – 395
Лі Шуань – 404
Лошаков І. Й. – 39, 40, 79, 100, 101, 102, 103, 105, 107, 152, 169, 279, 389, 393, 394, 395, 396, 398, 415
Лубнін М. А. – 334
Маленко А. Д. – 362
Малишев Ю. Б. – 384
Малюта В. О. – 320
Меженна Н. Ю. – 11, 374, 402
Мельник Г. Ю. – 320
Мельніченко Є. В. – 385
Мержієвська Н. Ю. – 402
Мороз Л. О. – 110, 258, 315
Мохаммед Сулайман – 408
Муска В. Б. В. – 311
Назаренко В. Е. – 358
Наймушина І. Р. – 134, 169, 278, 281, 282, 283, 323, 415
Насіф Маккі Мохамад – 396
Ндонго А. С. – 397
Неділько – Горіна Г. О. – 320, 403
Новачик С. – 392
Новицька Т. І. – 318
Новосад І. Г. – 11, 375, 403
Ніканоров С. О. – 11, 43, 374, 400
Огікубо Н. – 30
Огурь В. О. – 311
Окамото М. – 31

- Оксюковський В. А. – 184, 186, 327, 415
Олійник Т. А. – 375
Омельяненко М. В. – 90, 332
Омельяненко М. В. – 101, 339, 398
Осей – Куффо О. – 394
Оснач М. О. – 169, 306
Павловська А. – 25
Панкратов А. Г. – 318, 399
Пенязь Т. О. – 408
Підгірняк К. Ю. – 397
Підгорна – Бутенко Г. Д. – 316, 399
Підгорний І. О. – 317
Пламеницька О. А. – 318
Пономаренко Г. О. – 352
Поправкін Ю. М. – 317
Приймак Б. І. – 220, 256
Приймак В. В. – 274, 275, 313, 415
Примачок О. А. – 355
Приседейко Б. С. – 310
Приходько П. І. – 66, 85, 307, 287, 387
Пучков А. О. – 61, 257, 301, 303, 316, 337, 397
Ревський І. С. – 401
Резга К. – 405
Ржанова Ж. Є. – 355
Романова О. В. – 317
Рохманійко Г. В. – 350
Русевич Т. В. – 8, 11, 90, 376, 396
Савченко В. В. – 73, 81, 82, 83, 84, 100, 152, 167, 170, 279, 306, 324, 390, 391, 392, 393, 394, 395
Салімов А. М. – 391
Сальков С. В. – 319
Санду А. В. – 27, 28
Сано Й. – 33
Свешніков О. О. – 36, 39, 66, 279, 305
Свистунов О. В. – 153, 342
Северин С. І. – 307
Северіна О. С. – 11, 376
Селіверстова Л. В. – 312
Семеновський А. А. – 306
Семикіна О. В. – 317, 398
Семироз Н. Г. – 321, 404
Серьогін Ю. І. – 11, 42, 92, 228, 229, 230, 258, 259, 301, 302, 365, 415
Синицький К. В. – 338
Сіверс М. В. – 319
Сінгх Пракаш Кумар – 396
Сіньков Є. О. – 360
Скатинська С. А. – 348
Слепцов О. С. – 11, 12, 40, 41, 42, 43, 45, 68, 69, 73, 76, 92, 201, 202, 203, 258, 363, 364, 398
Смик О. В. – 325
Смірнов В. П. – 258, 259, 315
Соченко В. І. – 11, 40, 41, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 281, 301, 303, 309, 390
Сьомка С. В. – 8, 11, 88, 377, 397
Таштемиров Р. – 393
Ти Ван Лай – 394
Тимоненко – Ляненко О. К. – 319, 383
Тимофієнко В. І. – 11, 41, 127, 128, 129, 303, 316
Тишляр П. – 19
Тіщенко Б. О. – 312

- Ткачук О. В. – 8, 11, 381
Третяк Ю. В. – 403
Трофимчук С. М. – 382, 408
Уекіта Я. – 29
Уренъов В. П. – 38, 118, 258, 389
Урманов Р. Ш. – 40, 152, 312
Усиченко С. Ю. – 362
Успенська Т. О. – 319
Ушаков Г. Н. – 8, 11, 84, 379, 399
Фещенко Є. М. – 351
Філокіпру А. – 14
Харлан О. В. – 400
Хіноу М. – 32
Хорхот О. Я. – 11, 36, 40, 41, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 66, 89, 152, 184, 281, 300, 313, 389, 415
Худаярова М. Б. – 391
Худoley О. М. – 315
Ципан М. О. – 359
Цяук Л. І. – 326
Чайка В. О. – 384
Чан Пен – 406
Чепелик В. В. – 11, 38, 39, 40, 41, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 66, 84, 85, 89, 117, 118, 119, 184, 202, 258, 279, 280, 303, 308, 388, 415
Черевко Ю. П. – 354
Черниш П. М. – 66, 89, 150
Черниш Р. Б. – 317
Числовська О. П. – 361
Чобітько О. М. – 321
Чуприна В. І. – 280, 305
Шалацький Ю. С. – 258, 315
Шевцова Г. В. – 11, 238, 239, 241, 367, 402, 415
Шульга Г. М. – 101, 395
Штейнберг Я. А. – 11, 36, 37, 38, 39, 66, 73, 82, 84, 89, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 132, 152, 184, 281, 308, 387, 415
Штолько В. Г. – 40, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 270, 300, 302, 303, 304, 314, 415
Щеглов С. П. – 340
Щербаков О. В. – 11, 40, 41, 89, 378, 393
Яременко Н. М. – 400
Яременко–Зінченко Г. В. – 316
Якубовський І. В. – 11, 258, 380
Яковенко М. К. – 8, 84, 380, 405
Ященко С. В. – 319, 402

АНОТАЦІЯ

Цей особливий випуск Архітектурного вісника КНУБА сформовано як монографію, присвячену 60-річчю плідної діяльності кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування Київського національного університету будівництва та архітектури. Також випуск присвячено 95-річчю від заснування КНУБА. На сторінках цього видання різнобічно висвітлюються творчі, наукові та педагогічні здобутки викладачів та випускників кафедри у різні періоди діяльності.

Кафедра у різні часи об'єднувала важливих для країни архітекторів та науковців та діяльність кафедри у складі факультету мала вплив на формування української архітектури. Тому аналіз творчості видатних викладачів та систематизація досвіду навчання на кафедрі має історичне та методичне значення для збереження традицій архітектурного навчання в Україні.

У першій частині, яка називається: «Згадуємо видатних вчителів», описується історичний розвиток кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА від формування кафедри у 1964 році, розповідається про завідувачів кафедри та їхні методичні підходи. У цій частині представлено групу статей про творчий спадок таких видатних викладачів і архітекторів, як: Олександр Хорхот, Віктор Чепелик, Клара Демура, Валентин Єжов, Віктор Савченко, Віктор Соченко, Ігор Лошаков, Валентин Штолько, Яків Штейнберг, Олександр Костенко, Володимир Тимофійченко, Микола Кресальний, Валерій Книш.

У другій частині, яка має назву: «Сьогодення: творчі звершення», представлено групу статей про індивідуальний творчий шлях викладачів і випускників кафедри, які продовжують активну практичну, теоретичну та педагогічну діяльність. Ці статті присвячено таким особистостям, як: Павло Безродний, Олена Заварова, Микола Левчук, Віталій Оксюковський, Валентина Вілейкіс, Олег Слепцов, Янош Віг, Юрій Серьогін, Галина Шевцова, Юлія Івашко, Неля Куковальська, Борис Єрофалов-Пилипчак, Вадим Куцевич, Володимир Приймак, Ірина Наймушина, Людмила Бачинська, Павло Бондар.

У третій частині, яка називається: «Довідник кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА», узагальнено довідкову інформацію стосовно 60-річної діяльності кафедри, її викладачів – архітекторів-практиків і науковців, аспірантів і докторантів, випускників. Представлено такі підрозділи довідника:

- Викладачі кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування за 60 років, які мають почесні державні нагороди та звання.
- Викладачі, які працювали на кафедрі ОААП КНУБА в минулі роки.
- Випускники кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА.
- Викладачі кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА.
- Інженери, методисти та лаборанти кафедри ОААП КНУБА.
- Наукова архітектурна школа кафедри Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА.

Наведена бібліографія включає численні видання викладачів кафедри та інші літературні джерела, які висвітлюють розвиток архітектурної школи КНУБА.

Це видання призначено для архітекторів, викладачів і студентів архітектурних факультетів, та для усіх, хто цікавиться проблематикою архітектури та архітектурної освіти України.

Ключові слова: архітектурна освіта, методика архітектурного навчання, архітектурне проєктування, Київський національний університет будівництва та архітектури, Архітектурний факультет КНУБА, кафедра Основ архітектури та архітектурного проєктування КНУБА, Архітектурна школа КНУБА.

ABSTRACT

This special issue of the Architectural Herald KNUCA is formed as a monograph dedicated to the 60th anniversary of the fruitful activity of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of the Kyiv National University of Construction and Architecture. The issue is also dedicated to the 95th anniversary of the foundation of KNUCA. The pages of this edition cover the creative, scientific and pedagogical achievements of teachers and graduates of the department in different periods of activity. At different times, the department united important architects and scientists for the country, and the activity of the department as part of the faculty had an impact on the formation of Ukrainian architecture. Therefore, the analysis of the creativity of outstanding teachers and the systematization of learning experience at the department has historical and methodological significance for the preservation of the traditions of architectural education in Ukraine.

The first part, called: "Remembering outstanding teachers", describes the historical development of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of KNUCA since the formation of the department in 1964, tells about the heads of the department and their methodological approaches. This part presents a group of articles about the creative legacy of such prominent teachers and architects as: Oleksandr Horhot, Viktor Chepelyk, Klara Demura, Valentin Yezhov, Viktor Savchenko, Viktor Sochenko, Ihor Loshakov, Valentyn Shtolko, Yakiv Shteinberg, Oleksandr Kostenko, Volodymyr Tymofiienko, Mykola Kresalnyi, Valerii Knysh.

The second part, which is entitled: "Nowadays: creative achievements", presents a group of articles about the individual creative path of teachers and graduates of the department, who continue active practical, theoretical and pedagogical activities. These articles are dedicated to such personalities as: Pavlo Bezrodnyi, Olena Zavarova, Mykola Levchuk, Vitalii Oksyukovskii, Valentinas Vileikis, Oleg Sleptsov, Yanosh Vig, Yurii Seryogin, Halyna Shevtsova, Julia Ivashko, Nelya Kukovalska, Borys Yerofalov-Pylypchak, Vadym Kutsevych, Volodymyr Pryimak, Iryna Naimushyna, Liudmyla Bachynska, Pavlo Bondar.

The third part, which is called: "Reference book of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of the KNUCA", summarizes background information on the 60-year activity of the department, its teachers – practicing architects and scientists, postgraduate and doctoral students, graduates. The following subsections of the reference book are presented:

- Teachers of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design for 60 years, who have honorary state awards and titles.
- Teachers who worked at the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design KNUCA in the past years.
- Graduates of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of KNUCA.
- Teachers of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of KNUCA.
- Engineers, methodologists and laboratory assistants of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of KNUCA.
- Scientific architectural school of the Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design of KNUCA.

The bibliography includes numerous books of the department's teachers and other literary sources that highlight the development of the school of architecture of the KNUCA. This publication is intended for architects, teachers and students of architectural faculties, and for everyone who is interested in the problems of architecture and architectural education in Ukraine.

Keywords: architectural education, methods of architectural teaching, architectural design, Kyiv National University of Construction and Architecture, Faculty of Architecture KNUCA, Department of Architecture Fundamentals and Architectural Design, School of Architecture of KNUCA.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Це число «Архітектурного вісника» присвячено 60-річчю кафедри Основ архітектури та архітектурного проектування КНУБА. У випуску зібрано матеріали про історичний шлях колективу, діяльність видатних викладачів та випускників минулих років і сьогодення. Плеяди видатних вчених, більш як сто сорок педагогів, докторів наук і кандидатів. Студенти і аспіранти більш як з шістдесяти країн світу. Зараз, у воєнні роки, ми гостро розуміємо, що наша майстерність, фах і знання потрібні Україні. Потік студентів щороку зростає, це свідчення того, що молодь потребує сучасних професійних знань. В руках молодих архітекторів майбутнє України!

Завідувач кафедри

*Основ архітектури та архітектурного
проектування КНУБА,
проф. О. С. Слєпцов*